«دنیای اقتصاد» به شما «قدرت پیش‌بینی» می‌دهد

دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

شنبه
۶ بهمن ۱۴۰۳
۲۴ رجب ۱۴۴۶
۲۵ ژانویه ۲۰۲۵
سال ۲۳. شماره ۶۲۱۱
۳۲ صفحه . ۱۰۰۰۰ تومان

DONYA-E-EQTESAD.COM
threads deghtesad
Linkedin donya-e-eqtesad
Twitter deghtesad
instagram deghtesad
Telegram @den_ir

سرمقاله

جان کندن در زمین لم‌یزرع

پویا جبل‌عاملی

اکثر مردم کره‌شمالی بسیار سخت کار می‌کنند. از صبحگاهی که دولت تعیین می‌کند، بیدار می‌شوند و تا شب هرکدام وفق مسوولیت تعیین‌شده به کار می‌پردازند. اما به سختی دستمزد ماهانه آنها از ۱۰ هزار وون کره‌شمالی که قریب ۳ دلار آمریکا در بازار سیاه می‌شود، عبور می‌کند. چرا آنها وقتی این گونه سخت کار می‌کنند، عایدی ندارند؟

» ۳

یادداشت

پیوند سیاست و اقتصاد در عمان

محمود رسولی

پیوند اقتصاد و سیاست در عمان، به‌ویژه در سال‌های اخیر، به شکل چشمگیری در قالب تحرکات سیاسی گسترده این کشور در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی متجلی شده است.

» ۲

گزارش

کارنامه قبولی صادرات ۱۰ ماهه

وزیر اقتصاد می‌گوید، تغییر سیاست ارزی کارگشا بود و به رشد صادرات غیرنفتی و بهبود تراز تجاری کشور ظرف مدت کوتاهی منجر شد. آمار ۱۰ ماه تجارت خارجی ایران در حالی منتشر شد که طبق شواهد رسمی، صادرات غیرنفتی ایران تا ماه آینده به ۵۰ میلیارد دلار خواهد رسید.

» ۵

تحلیل

وزارتخانه جدید در راه است؟

ناگفته‌های طرح تفکیک وزارت راه‌وشهرسازی بررسی شد. گزارش توجیهی ضمیمه این طرح حاوی پیشنهاد تشکیل یک وزارتخانه جدید است که هیچ‌گاه در ساختار دولت وجود نداشته است. از طرفی دو اداره کل مجلس با اعلام اشکالات این طرح، توصیه کرده‌اند دولت رأسا در این رابطه لایحه ارائه دهد.

» ۱۹

گزارش

پیام رزمایش دریایی سپاه

» ۸

اقتصاد ونزوئلا با کدام سیاست‌ها به ورطه فلاکت افتاد؟

نقشه اقتصادی خودویرانگر

دنیای اقتصاد بررسی تاریخ دوران مدرن حاکی از آن است که بحران اقتصادی ونزوئلا وضعیت منحصر به فردی دارد. اقتصاد نفتی ونزوئلا در حالی ۷۴ درصد منقبض شده است که برخلاف نمونه‌های مشابه، این کشور درگیر جنگ نیست و در آن انقلاب یا فروپاشی حکومت اتفاق نیفتاده است. نکته مهم درباره بحران ونزوئلا این است که حاصل یک اتفاق یا عوامل خارجی مانند تحریم نبوده، بلکه از مجموعه‌ای از سیاست‌های نادرست خرد و کلان نشأت گرفته است که سیاستگذاران ونزوئلایی بر ادامه آنها اصرار ورزیده‌اند. سیاهه این سیاست‌ها در بخش اقتصاد کلان، موارد نام‌آشنایی چون کسری بودجه و بدهی، توزیع یارانه‌های پرشمار و سیاست پولی غیرمسوولانه را دربرمی‌گیرد. سیاستگذاری ناکارآمد به حوزه کلان محدود نماند و در بخش اقتصاد خرد نیز تسری یافت. اقدامات ضدبازاری از قبیل مصادره گسترده و ملی‌سازی، نظام ارز چندنرخی و ترکیبی از قیمت‌گذاری کالاهای مصرفی و تعزیرات سخت‌گیرانه منجر به فلج‌شدن شبکه تولید و توزیع کالاها شدند. زیان‌های ناشی از این سیاست‌ها با درآمدهای حاصل از فروش نفت پوشش داده می‌شد. اما این وضعیت پایدار نماند و با شوک افت قیمت جهانی نفت در سال ۲۰۱۴، آثار خود را نمایان ساخت. اصرار سیاستگذاران به ادامه سیاست‌های پیشین بر ابعاد بحران افزود و پاسخ به کسری‌ها با سیاست پولی غیرمسوولانه، ونزوئلا را در سال ۲۰۱۷ رسما به گرداب ابرتورم فرو برد. به‌رغم تغییرات جزئی سیاست‌های خودتخریب‌گر، برای درک چرایی تداوم آنها در ونزوئلا باید تاریخچه صدساله کشف نفت در ونزوئلا و تاثیر آن بر سیاست این کشور را بررسی کرد. به نظر می‌رسد درآمدهای نفتی با تضعیف نهادهای نوبنیاد دموکراتیک در ونزوئلا، باعث ناکارآمدی در سیاستگذاری شده که به «نفرین منابع» مشهور است. کارشناسان بر این باورند که با توجه به سابقه طولانی نقش‌آفرینی نفت در اقتصاد ونزوئلا، بازیابی اقتصاد این کشور و مهیا کردن شرایط برای انجام اصلاحات اقتصادی بدون احیای صنعت نفت بعید به نظر می‌رسد.

» ۶ و ۳۰

روی خوش ایران و آمریکا به مذاکرات

دنیای اقتصاد ۷۲ ساعت پس از استقرار دونالد ترامپ در کاخ سفید، وی در دو گفت‌وگوی مجزا یک پیام واحد دیپلماتیک را به ایران مخابره کرد. ترامپ در مصاحبه با «فاکس نیوز» گفت مطمئن است می‌تواند توافقی را با ایران برقرار کند. ترامپ همچنین در سخنانی در کاخ سفید گفت که امیدوار است بحران هسته‌ای ایران بدون حمله نظامی اسرائیل، حل شود. آکسیوس و فایننشال تایمز در دو گزارش نوشتند که رئیس جمهور آمریکا تمایل دارد با انتصاب استیو ویتکاف به‌عنوان مسوول پرونده ایران که نقش مهمی در پیشبرد توافق آتش‌بس غزه ایفا کرد، پیش از تشدید فشارها، دیپلماسی را با تهران مورد آزمون قرار دهد. مخابره سیگنال مذاکراتی ترامپ به ایران در حالی است که رئیس جمهور ایران در سفر به خوزستان روی خوش ایران به دیپلماسی را نشان داد. پزشکیان تاکید کرد: رهبر انقلاب در سیاست‌های کلی نظام فرمودند که براساس عزت، مصلحت و حکمت باید با همه ارتباط داشته باشیم به غیر از اسرائیل.

» ۲ و ۸

پروژه ۱۸۹۷

اکونومیست: ترامپ اولین کسی نیست که در کاخ سفید به دنبال تعرفه گذاری و تصاحب خاک دیگر کشورهاست، او می‌تواند کپی رئیس جمهور سال ۱۸۹۷ باشد

» ۴

طرح: اکونومیست

«دنیای اقتصاد» بررسی می‌کند

مانع زدایی از رشد صنایع

تغییر ریل سیاستگذار جلب رضایت نسبی بخش خصوصی را در پی داشته است. تلاش برای حل و فصل مسائلی نظیر تحریم و FATF در کنار اتخاذ سیاست ارزی معقول موجب شده است بهبود نسبی در فضای کسب‌وکار حاصل شود. اثر سیاست‌های دولت چهاردهم در صنایع، سبب شده است تا سود خالص صنایع فقط با احتساب ۳۰۰ نماد، در سومین فصل سال از ۱۴۰ هزار میلیارد تومان عبور کند که نسبت به فصل پاییز سال گذشته رشد ۵ درصدی داشته است.

» ۵، ۲۰ و ۲۱

معمای سقوط دلاری مسکن

سطح جدید قیمت دلاری مسکن در برنامه «خانه اول» سنجش و بررسی شد. این برنامه که پنج‌شنبه گذشته از سایت و شبکه‌های اجتماعی روزنامه «دنیای اقتصاد» پخش شد، به موضوع «آینده بازار مسکن از لنز دلار» پرداخته است. سطح فعلی «قیمت یک مترمربع آپارتمان به دلار» از کف نرمال پایین آمده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد این اتفاق به‌دلیل «کاهش سرعت نسبی رشد قیمت مسکن» است که دو علت دارد؛ «نگرانی از تنش‌های نظامی در ماه‌های اخیر» و «افت قدرت خرید در مقایسه با سال ۹۷». قدرت خرید «درآمد سالانه خانوارها» برحسب مترمربع برآورد شد.

» ۷

تیترهای منتخب

۱۶ بازار کساد حواله خودرو
۳ بهره‌وری در سرگردانی
۱۷ حلقه مفقوده در رفع فیلترینگ
۷ ساختمان خورشیدی از چه زمانی؟
۱۴ اوپک در چنبره سیاست‌های آمریکا
۱۸ تورهای نوروزی به ۱۰ استان
۳۲ تاریخ‌سازی انیمیشن ایرانی در اسکار

آگهی مناقصه عمومی دومرحله‌ای شماره ۱/م/۱۴۰۳/۴

شرکت مخابرات ایران – منطقه تهران

اداره کل مخابرات منطقه ۴ تهران

موضوع: نگهداری تأسیسات مکانیکی و الکتریکی ستاد و مراکز تابعه

جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت شرکت مخابرات ایران – منطقه تهران به نشانی te.tci.ir مراجعه فرمایید.

روابط عمومی شرکت مخابرات ایران – منطقه تهران

جناب آقای مهندس حمید بادامی نجات

انتصاب شایسته جنابعالی که نشان از دانش، لیاقت و توانمندی شما دارد را صمیمانه تبریک و تهنیت عرض نموده و رجای واثق دارم، تعهد و کارآمدی‌های برجسته شما نوید بخش دستیابی هر چه بیشتر به قله‌های رفیع پیشرفت و توسعه خواهد بود.

بدین گونه برگزیده شدن جنابعالی را به‌عنوان عضو هیأت رئیسه فدراسیون والیبال جمهوری اسلامی ایران، گرامی داشته و حرکت به سمت افق‌های روشن توأم با سعادت و تداوم توفیقات را از پیشگاه ایزدمنان در مسیر منتهی به کسب رضایت الهی و خدمت صادقانه مسألت دارم.

با تقدیم احترام
سعید ترابیان
رئیس هیأت مدیره تله کابین گنجنامه
رئیس کمیسیون گردشگری کانون ملی کارآفرینان

بخش دوم مصاحبه دنیای اقتصاد با رئیس خانه معدن هرمزگان؛

راهکارهای افزایش سرعت بارگیری و کاهش هزینه‌های بندری در بندر شهید رجایی

رجوع به صفحه ۲۸

با یک تماس مشترک شوید

۰۲۱-۵۲۱۸۹۱۷۷

DONYA-E-EQTESAD.COM

۰۲۱-۵۲۱۸۹۱۸۵

خوانندگان محترم
با انتقادات و پیشنهادات خود
ما را برای توزیع هرچه بهتر
روزنامه دنیای اقتصاد و
هفته‌نامه تجارت فردا
یاری نمایید.

www.tejaratefarda.COM

شماره ۵۷۸
هفته‌نامه تجارت فردا
سال سیزدهم
۶ بهمن منتشر شد

Telegram @tejaratefarda
instagram @tejarat_farda

تحفه روسی

توافق با روسیه چه آورده‌ای برای ایران دارد؟

«معاهده جامع راهبردی ایران و روسیه» به امضای مسعود پزشکیان و ولادیمیر پوتین رسید. معاهده مشابهی با چین هم امضا شده اما اثر قابل توجهی بر توسعه روابط میان دو کشور نداشته است. در حالی‌که هرگونه رابطه با شرق با استقبال نظام حکمرانی مواجه می‌شود، بهبود رابطه با غرب، مخالفان و معارضان زیادی دارد. اقتصاددانان ضمن تایید گسترش روابط با چین و روسیه، این پرسش را مطرح می‌کنند که چرا چنین توافقی با کشورهای غربی به امضا نمی‌رسد؟

روزنامه صبح ایران
دنیای اقتصاد
گروه خبر
۵۲۱۸۹۳۱۴
khabar@den.ir

پیوند سیاست و اقتصاد در روابط خارجی عمان

محمود رسولی
کارشناس مسائل اقتصادی

پیوند اقتصاد و سیاست در عمان، به‌ویژه در سال‌های اخیر، به شکل چشمگیری در قالب تحرکات سیاسی گسترده این کشور در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی متجلی شده است. عمان با سیاست خارجی مستقل و موازنه‌جویانه خود، موفق شده است به‌عنوان یک بازیگر موثر در تحولات سیاسی و اقتصادی منطقه‌ای و جهانی شناخته شود. این کشور با بهره‌گیری از روابط دیپلماتیک متعادل و میانجی‌گری در منازعات منطقه‌ای، توانسته است جایگاه ویژه‌ای در عرصه بین‌المللی پیدا کند. برای مثال، عمان در منازعات یمن به‌عنوان یک میانجی عمل کرده و همزمان نقش موثری در مذاکرات هسته‌ای ایران و گروه ۱+۵ ایفا کرده است. این سیاست‌های خارجی فعال نه‌تنها موجب افزایش اعتبار عمان در سطح جهانی شده، بلکه موجب جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی نیز شده است.

در ابعاد اقتصادی، تحرکات سیاسی عمان به بهبود شاخص‌های اقتصادی و جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی کمک بسیاری کرده است. یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این کشور در چند سال اخیر، بهبود رتبه اعتباری بین‌المللی آن است. طبق گزارش‌های موسسات اعتبارسنجی، مانند «مودی» و «فیچ»، رتبه اعتباری عمان در سال‌های اخیر بهبود یافته و در سال‌های پس از ۲۰۱۷، با توجه به اصلاحات ساختاری و اقتصادی، این رتبه‌ها شاهد ارتقا بوده‌اند. این بهبود رتبه اعتباری به عمان این امکان را داده تا شرایط مناسبی برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی فراهم کند. در نتیجه، سرمایه‌گذاران خارجی به این کشور به عنوان یک مقصد امن و پایدار برای سرمایه‌گذاری نگاه می‌کنند و عمان توانسته است در زمینه‌های مختلفی از جمله انرژی‌های تجدیدپذیر، زیرساخت‌ها، و صنعت گردشگری پروژه‌های بزرگی را به اجرا درآورد.

سلطنت عمان در راستای جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی، اقداماتی جدی برای تسهیل روند انجام کسب‌وکار انجام داده است. اصلاحات در قوانین تجارت، تسهیل شرایط ثبت شرکت‌ها و ارائه مشوق‌های مالی و مالیاتی برای سرمایه‌گذاران خارجی، موجب شده است که عمان تبدیل به یکی از مقاصد جذاب برای سرمایه‌گذاران خارجی در منطقه خاورمیانه شود. عمان همچنین تلاش کرده است از فرصت‌های منطقه‌ای و بین‌المللی استفاده کرده و در راستای گسترش تجارت و همکاری‌های اقتصادی با کشورهای مختلف، روابط خود را تقویت کند. سفرهای مقامات بلندپایه عمانی به کشورهای مختلف و همچنین میزبانی مقامات عالی‌رتبه از دیگر کشورها، نمونه‌های بارز این تحرکات سیاسی به شمار می‌روند. برای نمونه، سفرهای اخیر مقامات عمانی به چین، هند و کشورهای اروپایی، نشان‌دهنده تلاش‌های عمان برای ایجاد و تقویت روابط اقتصادی و تجاری با این کشورهاست. همچنین سفر مقامات کشورهای مختلف به عمان، ازجمله مقامات کشورهای عربی و آسیایی، باعث تقویت روابط دوجانبه و ایجاد فرصت‌های جدید اقتصادی شده است.

تاثیر تحرکات سیاسی بر منافع اقتصادی

تحرکات سیاسی و اقتصادی اخیر عمان نه‌تنها بر وضعیت اقتصادی و دیپلماتیک این کشور تاثیرگذار بوده، بلکه کشورهای همسایه عمان نیز از این تحرکات بهره‌برداری‌های بسیاری داشته‌اند. عمان با سیاست خارجی متوازن و مستقلی که به‌ویژه در زمینه حل و فصل منازعات منطقه‌ای و میانجی‌گری در مسائل حساس ایفا می‌کند، توانسته است روابط خود را با کشورهای همسایه‌اش بهبود بخشد و آنها را در پروژه‌های اقتصادی و سیاسی خود مشارکت دهد.

یکی از مهم‌ترین ابعاد این بهره‌برداری‌ها، نقش عمان در تقویت روابط اقتصادی با کشورهای شورای همکاری خلیج فارس است. به عنوان مثال، عمان در سال‌های اخیر با تاکید بر سیاست‌های تنوع اقتصادی خود و تلاش برای کاهش وابستگی به نفت، با کشورهای همسایه مانند عربستان سعودی و امارات متحده عربی در زمینه‌های مختلف اقتصادی مانند صنعت، گردشگری و انرژی همکاری‌های گسترده‌ای را آغاز کرده است. عمان و عربستان سعودی در زمینه توسعه زیرساخت‌ها و پروژه‌های انرژی، در حال همکاری‌های فزاینده‌ای هستند. علاوه بر این، عمان با موقعیت استراتژیک خود در تنگه هرمز، یکی از مسیرهای حیاتی برای حمل‌ونقل نفت، توانسته است از این موقعیت برای تقویت روابط اقتصادی خود با کشورهای همسایه و نیز کشورهای آسیای جنوب شرقی بهره‌برداری کند. عمان و امارات نیز در زمینه تجارت و گردشگری همکاری‌های گسترده‌ای دارند که تاثیرات مثبتی بر رشد اقتصادی هر دو کشور داشته است.

همچنین، عمان با تلاش برای گسترش روابط تجاری و اقتصادی با کشورهای آسیای جنوب شرقی و حتی کشورهای دورتر مانند چین و هند، فرصت‌های جدیدی برای همسایگان خود ایجاد کرده است. این روابط اقتصادی با تمرکز بر حوزه‌های انرژی، سرمایه‌گذاری و زیرساخت موجب شده کشورهای همسایه مانند عربستان و امارات بتوانند از مزایای این تحرکات بهره‌مند شوند و روابط تجاری خود را با کشورهای آسیایی توسعه دهند. به طور کلی، تحرکات سیاسی و اقتصادی عمان، به‌ویژه در زمینه ایجاد فضای صلح و ثبات منطقه‌ای، به کشورهای همسایه این کشور کمک کرده است تا از فرصت‌های جدید اقتصادی و سیاسی بهره‌برداری کنند و به تقویت همکاری‌های چندجانبه در سطح منطقه‌ای و جهانی بپردازند.

منافع اقتصادی بیشتر، در نتیجه اقدامات سیاسی بهتر

در دنیای امروز، سیاست و منافع اقتصادی به‌طور عمیقی با یکدیگر مرتبط شده‌اند و هیچ‌کدام نمی‌توانند به طور جداگانه عمل کنند. سیاست به‌عنوان ابزاری برای دستیابی به منافع ملی در عرصه‌های مختلف، به‌ویژه در زمینه اقتصادی، کاربرد پیدا می‌کند. در این راستا، کشوری که در سیاست خارجی خود موفق است، اغلب قادر است با استفاده از این موفقیت‌ها، منافع اقتصادی بیشتری کسب کند. سیاست‌های اقتصادی به‌ویژه در سطح بین‌المللی، با ایجاد روابط تجاری، سرمایه‌گذاری‌های خارجی و مشارکت در پروژه‌های اقتصادی، بستری برای رشد اقتصادی و توسعه فراهم می‌آورند. به عبارت دیگر، در جهان امروز، موفقیت سیاسی یک کشور تا حد زیادی به میزان توانایی آن در بهره‌برداری از فرصت‌های اقتصادی بستگی دارد.

برای مثال، کشورهایی که روابط دیپلماتیک موفقی دارند، می‌توانند به بازارهای جدید دست یابند، سرمایه‌گذاری‌های خارجی را جذب کنند و شرایط مناسبی برای تجارت و همکاری‌های اقتصادی فراهم کنند. این سیاست‌ها باعث می‌شوند کشورها نه‌تنها در عرصه سیاسی اعتبار و نفوذ خود را افزایش دهند، بلکه از طریق روابط اقتصادی، منابع مالی و فنی مورد نیاز خود را تامین کنند. در واقع، کشورهای موفق در عرصه سیاست بین‌المللی به طور هوشمندانه‌ای از ابزارهای سیاسی برای پیشبرد منافع اقتصادی خود استفاده می‌کنند.

نمونه بارز این روند را می‌توان در کشورهایی مانند چین و هند مشاهده کرد. این کشورها با استفاده از سیاست خارجی فعال و ایجاد روابط مستحکم با کشورهای مختلف، توانسته‌اند رشد اقتصادی چشمگیری داشته باشند. چین به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین اقتصادهای جهان، با استفاده از ابتکاراتی مانند «کمربند و جاده»، به گسترش روابط تجاری و اقتصادی با کشورهای مختلف پرداخته است. به همین ترتیب، کشورهای کوچک‌تر و کمترتوسعه‌یافته در منطقه نیز از طریق دیپلماسی اقتصادی و تجارت بین‌المللی به رشد اقتصادی خود افزوده‌اند. در این زمینه، سیاست‌های خارجی عمان به‌عنوان یک نمونه بارز از هماهنگی میان سیاست و اقتصاد، در ایجاد فرصت‌های جدید برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی و گسترش روابط تجاری با کشورهای دیگر موثر بوده است.

در واقع، در دنیای امروز، موفقیت در سیاست خارجی بدون توجه به منافع اقتصادی و توانایی در جذب سرمایه‌گذاری و گسترش تجارت عملا غیرممکن است. سیاست‌های اقتصادی می‌توانند به‌عنوان ابزاری قدرتمند برای تحکیم جایگاه بین‌المللی کشورها و تامین رفاه و رشد اقتصادی مردم آنها عمل کنند. بنابراین، کشوری که به طور موفقیت‌آمیز در سیاست خارجی خود عمل می‌کند، معمولا به طور غیرمستقیم قادر است منافع اقتصادی زیادی نیز کسب کند.

بهره‌برداری ایران از ظرفیت‌های عمان

ایران به عنوان یکی از کشورهای مهم در منطقه خاورمیانه، از موقعیت استراتژیک و منابع طبیعی فراوانی برخوردار است که می‌تواند در صورت بهره‌برداری صحیح از تحرکات سیاسی و اقتصادی عمان، فرصت‌های زیادی برای تقویت روابط اقتصادی و تجاری خود ایجاد کند. عمان روابط نزدیکی با ایران داشته و همواره در راستای تقویت همکاری‌های دوجانبه در زمینه‌های مختلف اقتصادی از جمله انرژی، حمل‌ونقل، تجارت و گردشگری گام برداشته است.

از سوی دیگر، عمان به‌عنوان یک میانجی بی‌طرف در مسائل سیاسی و اقتصادی منطقه‌ای می‌تواند نقش موثری در تقویت جایگاه ایران در سطح بین‌المللی ایفا کند. ایران می‌تواند از روابط دیپلماتیک و اقتصادی گسترده عمان با کشورهای عربی، آسیایی و اروپایی بهره‌برداری کند و به گسترش روابط تجاری و اقتصادی خود با این کشورها پرداخته و فرصت‌های جدیدی برای صادرات غیرنفتی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی ایجاد کند. همچنین، عمان به‌عنوان یک مرکز تجاری و حمل‌ونقل در منطقه می‌تواند به ایران در جهت گسترش شبکه‌های ترانزیتی و توسعه زیرساخت‌ها کمک کند، که این امر می‌تواند به تسهیل تجارت و ارتقای اقتصادی دو کشور کمک کند.

در همین راستا، عمان به‌عنوان کشوری که همواره در تلاش برای حفظ روابط خوب با تمامی طرف‌ها بوده و در حل‌وفصل بحران‌های منطقه‌ای نقش فعالی ایفا کرده، می‌تواند به‌عنوان یک شریک استراتژیک برای ایران عمل کند تا از فشارهای خارجی بکاهد و درعین‌حال روابط تجاری و اقتصادی خود را تقویت کند.

آکسیوس و فایننشال تایمز ماموریت دیپلماتیک دولت جدید آمریکا در ارتباط با ایران را تشریح کردند

چشمک ترامپ به دیپلماسی

دنیای اقتصاد — دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا، چند روز بعد از آغاز به کار در کاخ سفید، سیگنال‌هایی در رابطه با «پیگیری روند دیپلماسی با تهران» به ایران ارسال کرد. ترامپ در مصاحبه با مجری «فاکس نیوز» گفت مطمئن است می‌تواند توافقی را با ایران برای «اطمینان پیدا کردن از دست نیافتن ایران به سلاح هسته‌ای» برقرار کند. همزمان فایننشال تایمز و آکسیوس گزارش دادند که ترامپ تمایل دارد با انتصاب استیو ویتکاف - که نقش مهمی در پیشبرد توافق آتش‌بس غزه ایفا کرد - به‌عنوان مسوول پرونده ایران، پیش از تشدید فشارها بر جمهوری اسلامی، دیپلماسی را برای حل‌وفصل اختلافات با تهران مورد آزمون قرار دهد.

به نوشته رسانه آمریکایی «نیویورک پست»، ترامپ از سیگنال فرستادن درباره اینکه آیا از دست زدن به «حملات پیشگیرانه به تاسیسات هسته‌ای ایران» پشتیبانی می‌کند خودداری کرده اما مدعی شد که «ایران نمی‌تواند یک سلاح هسته‌ای داشته باشد».

رئیس جمهور جدید ایالات متحده ادعا کرد در خاتمه دور اول ریاست جمهوری‌اش «حدود یک هفته با برقرار کردن توافقی با ایران فاصله داشته» و هنوز معتقد است می‌تواند توافقی را امضا کند که «مطلقا اطمینان حاصل شود ایران به تسلیحات هسته‌ای دست پیدا نمی‌کند».

ترامپ با تهدید درباره اینکه «هرگز اجازه نمی‌دهم ایران به سلاح هسته‌ای دست پیدا کند» مدعی شد: «راه‌هایی برای اطمینان پیدا کردن مطلق از این مساله وجود دارد اگر که شما یک توافق را برقرار کنید... شما باید ۱۰ بار راستی‌آزمایی کنید.» او در ادامه گفت: «اگر آنها [به سلاح هسته‌ای] دست یابند همه می‌خواهند آن را به دست بیاورند و سپس کل مساله تبدیل به یک فاجعه خواهد شد.»

همچنین دونالد ترامپ روز پنج‌شنبه گذشته در سخنانی در کاخ سفید گفت که امیدوار است بحران هسته‌ای ایران بدون آنکه اسرائیل مجبور شود به ایران حمله کند، حل شود. ترامپ این سخنان را در کاخ سفید بعد از امضای یک رشته فرمان‌های اجرایی به خبرنگاران گفت. خبرنگاران از او پرسیدند آیا از چنین حمله‌ای به تاسیسات اتمی ایران حمایت می‌کند که گفت: «من به این سوال جواب نخواهم داد» و اضافه کرد که به‌زودی در این باره با مقام‌های ارشد دولت صحبت خواهد کرد. رئیس جمهور آمریکا گفت: «امیدوارم ایران دست به معامله بزند و اگر چنین نکند این هم مساله‌ای نخواهد بود.» برخی در اسرائیل بر این تصور بوده‌اند که با بازگشت دونالد ترامپ به قدرت، کاخ سفید از حمله اسرائیل به تاسیسات اتمی ایران حمایت خواهد کرد یا حتی شاید خود دست به اقدام نظامی علیه ایران بزند.

گزینه دیپلماسی روی میز ترامپ

همزمان با این اظهارنظرهای ترامپ، فایننشال تایمز در گزارشی نوشت که دونالد ترامپ، رئیس جمهور ایالات متحده، استیو ویتکاف را به‌عنوان نفر اصلی خود در مورد ایران معرفی کرده است؛ امری که بیانگر آن است ترامپ مایل است گزینه دیپلماسی با تهران را امتحان کند. آکسیوس نیز در گزارشی به نقل از دو مقام آمریکایی و دو منبع آگاه دیگر نوشت انتظار می‌رود پرزیدنت ترامپ مسوولیت دیپلماسی ایران را به استیو ویتکاف واگذار کند. فایننشال تایمز در این گزارش توضیح داد که اگر ویتکاف انتخاب شود بیانگر آن است که رئیس جمهور آمریکا قبل از اعمال فشار احتمالی بر ایران بر سر برنامه هسته‌ای‌اش، ابتدا به دنبال آزمایش دیپلماسی با این کشور است. آکسیوس هم در خصوص اهمیت انتخاب ویتکاف نوشت که قصد ترامپ برای دادن پرونده ایران به ویتکاف، با توجه به نقشی که وی در توافق آتش‌بس بین اسرائیل و حماس در غزه بر عهده داشت، نشان می‌دهد که رئیس جمهور می‌خواهد قبل از بررسی گزینه‌های دیگر تلاش کند تا به توافق هسته‌ای جدید با ایران دست یابد. دونالد ترامپ پس از پیروزی در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا در آبان‌ماه، ویتکاف را به‌عنوان نماینده خود در امور خاورمیانه معرفی کرد. ویتکاف پیش از آغاز ریاست جمهوری ترامپ به خاورمیانه سفر کرد و در دیدار با بنیامین نتانیاهو و رهبران کشورهای عرب منطقه، در برقراری آتش‌بس در جنگ غزه نقش مهمی داشت. استیو ویتکاف یک وکیل و سرمایه‌گذار بزرگ در ساخت‌وساز مسکن در نیویورک است که از افراد نزدیک به دونالد ترامپ به شمار می‌آید.

هرچند انتقال پرونده ایران به حوزه مسوولیت آقای ویتکاف هنوز به طور رسمی اعلام نشده است، اما ناظران می‌گویند چنین اتفاقی نشان خواهد داد که دونالد ترامپ پیش از تشدید فشارها سعی خواهد کرد امکان موفقیت دیپلماسی را محک بزند.

در ادامه گزارش فایننشال تایمز که روز جمعه منتشر شد، آمده است اگر گزارش‌ها دقیق باشد، تصمیم ترامپ برای آزمایش دیپلماسی با ایران، تغییر قابل توجهی از رویکرد او در قبال ایران در دوران ریاست جمهوری خود خواهد بود، رویکردی که با پیگیری آنچه او کمپین «فشار حداکثری» بر این کشور می‌خواند، تعریف شده بود. در این بیانیه آمده است که نقش جدید ویتکاف بخشی از وظایف گسترده‌تر ترامپ برای «توقف جنگ‌ها» در منطقه خواهد بود. ترامپ در دور اول ریاست جمهوری خود، ایالات متحده را از توافق چندجانبه با ایران در سال ۲۰۱۸ خارج کرد و کمپین «فشار حداکثری» را علیه تهران کلید زد. جمهوری اسلامی همواره تاکید کرده بود که برنامه هسته‌ای‌اش برای اهداف غیرنظامی است و براساس این توافق تمام نگرانی‌های بین‌المللی در رابطه با این برنامه را برطرف کرده است. در آن مقطع آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA) که مسوولیت نظارت بر تعهدات هسته‌ای ایران را بر عهده داشت، در گزارشی پایبندی کامل ایران به توافق و ماهیت صلح‌آمیز فعالیت‌های هسته‌ای‌اش را تایید کرده بود. با این وجود، آمریکا پس از ناکامی در وادار کردن همه طرف‌های دیگر به مذاکره مجدد درباره توافقی که سال‌ها طول کشیده بود و کارساز بود، به طور یکجانبه از توافق خارج شد. یکی از نگرانی‌های اصلی حامیان ترامپ در زمان مبارزات انتخاباتی او برای دور دوم، اجتناب از درگیری‌های خارجی بود.

نه تایید نه تکذیب

با وجود انتشار گزارش‌هایی درباره معرفی ویتکاف به‌عنوان نماینده ترامپ در امور ایران، اما ترامپ به‌طور علنی این موضوع را هنوز تایید نکرده است. در مراسمی در دفتر بیضی‌شکل از ترامپ پرسیده شد که آیا وی ویتکاف را برای این نقش انتخاب می‌کند و آیا از ویتکاف می‌خواهد که مستقیما با ایرانی‌ها صحبت کند. او ظاهرا به سوال دوم در مورد گفت‌وگوهای مستقیم «نه» گفت، در حالی که افزود که ویتکاف «مطمئنا کسی است که من از آن استفاده خواهم کرد» و به‌شدت از کار او در مورد غزه تمجید می‌کند. با توجه به نوع پاسخ رئیس جمهور آمریکا هنوز نمی‌توان با قطعیت از انتخاب ویتکاف یا کنار گذاشتن او برای این پست صحبت کرد.

به گزارش آکسیوس، ویتکاف دو هفته پیش در مصاحبه‌ای با فاکس‌نیوز گفت که ترامپ می‌خواهد تلاش کند تا با ایران به توافق برسد. این مقام آمریکایی ادامه داد: «رئیس جمهور تمام تلاش خود را برای حل دیپلماتیک آن دارد، اگر این امکان وجود داشته باشد. اگر این امکان در دسترس نباشد، جایگزین لزوما گزینه خوبی نیست.» مسعود پزشکیان، رئیس جمهور ایران، در تاریخ ۱۵ ژانویه به NBC گفت تهران آمادگی «اصولی» برای مذاکره با آمریکا دارد.

پزشکیان افزود: «مشکلی که ما داریم در گفت‌وگو نیست. این در تعهداتی است که از گفت‌وگو و مذاکره ناشی می‌شود که ما باید به آن متعهد شویم.»

وضعیت بازی

دیپلمات‌های ارشد فرانسه، آلمان، بریتانیا و اتحادیه اروپا ۱۰ روز پیش با همتایان ایرانی خود در ژنو دیدار کردند و درباره برنامه هسته‌ای ایران گفت‌وگو کردند. دیپلمات‌های اروپایی به آکسیوس گفتند ایرانی‌ها در گفت‌وگوها به‌صراحت گفته‌اند که می‌خواهند مذاکرات بر سر یک توافق هسته‌ای جدید را از سر بگیرند که با توافق ۲۰۱۵ که ترامپ در سال ۲۰۱۸ از آن خارج شد متفاوت است. یک دیپلمات اروپایی به آکسیوس گفت ایرانی‌ها از اروپایی‌ها خواسته‌اند که این پیام را به واشنگتن برسانند و تاکید کردند که منتظر طرح یا پیشنهاد آمریکا هستند. این دیپلمات مدعی شد که پاسخ اروپا این بود که این مساله به ایران بستگی دارد که پیشنهادی را روی میز بگذارد که شامل امتیازات بیشتری در مورد موضوع هسته‌ای باشد.

همزمان لارنس نورمن، خبرنگار وال استریت ژورنال، جزئیاتی از گفت‌وگوهای اخیر ایران و اروپا منتشر کرد و نوشت سه کشور اروپایی E3 روز دوشنبه در ژنو به ایران اعلام کردند که موشک‌های بالستیک باید بخشی از هرگونه مذاکره آینده ایران با ترامپ باشد. ایران به اروپایی‌ها گفته این اتفاق نخواهد افتاد.

خبرنگار وال استریت ژورنال تاکید کرد: «همچنین ایران به اروپایی‌ها اعلام کرده است که در صورت فعال شدن مکانیزم اسنپ‌بک، نه‌تنها ایران از معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (NPT) خارج خواهد شد، بلکه ممکن است دکترین یا موضع هسته‌ای ایران نیز تغییر کند.» وی افزود: «از یک منظر، این موضوع تعجب‌آور نیست، اما این اولین باری است که می‌دانم ایران چنین چیزی را مستقیما به مقامات غربی گفته است.» نورمن همچنین گفت: «با این حال، پیام غالب ایران این است که مایل به مذاکره هستند. اما آنها ابتدا می‌خواهند ترامپ یک پیشنهاد ارائه دهد. فکر می‌کنم اگر فرض کنند که این اتفاق خواهد افتاد، ممکن است اشتباه کنند.»

نگاه ترامپ به ایران

با توجه به انتخاب‌هایی که ترامپ تاکنون داشته، این پرسش مطرح است که رویکرد احتمالی در قبال مساله هسته‌ای ایران چه خواهد بود؟ فایننشال تایمز به نقل مقام‌های آمریکایی نوشت، رئوس کلی رویکرد ترامپ در مورد تهران و وظایف ویتکاف انعطاف‌پذیر باقی خواهد ماند. اما برخی از انتصاب‌های اخیر ترامپ در دولت حاکی از این هستند که گروهی ایجاد شده که مذاکره با ایران را بررسی می‌کند و به گزینه حمله به تاسیسات اتمی این کشور که اسرائیل آن را پیش می‌برد به دیده تردید نگاه می‌کند. برای مثال مایکل دی‌مینو که از سوی ترامپ مسوول ارشد امور خاورمیانه در وزارت دفاع آمریکا (پنتاگون) شده، مقام سابق سازمان سیا (سازمان اطلاعات مرکزی ایالات متحده) است که از خویشتن‌داری در برخورد با تهران حمایت می‌کرد. البریج کالبی، نامزد ترامپ برای معاونت وزیر دفاع در امور سیاست‌گذاری دفاعی، نیز درباره هر گونه اقدام نظامی علیه ایران هشدار داده است.

این در حالی است که برخی دیگر در تیم سیاست خارجی ترامپ، مانند مایک والتز، مشاور امنیت ملی و مارکو روبیو، وزیر خارجه از رویکردی تهاجمی‌تر در رابطه با ایران حمایت می‌کنند. روبیو که منتقد سرسخت چین و حکومت ایران است چند روز پیش در جلسه استماع خود برای تایید صلاحیت گفت، از هر ترتیبی که راه را برای ایجاد امنیت و ثبات در منطقه باز کند، استقبال خواهد کرد. همچنین رئیس جمهور ایالات متحده به سیاستمدارانی مانند مایک پمپئو، جان بولتون، برایان هوک و مایکل فلین که دیدگاه‌های بسیار تندروانه‌ای در مورد ایران دارند و در دوره اول ریاست جمهوری ترامپ دارای پست‌های بالای امنیت ملی و سیاست خارجی بودند، پیشنهادی در کاخ سفید نداده است.

پس از بولتون، نوبت به پمپئو و هوک رسید

تیر خلاص ترامپ به چهره‌های ضدایرانی

دنیای اقتصاد — دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا، در ادامه اقدامات فوری و غافلگیرکننده خود، حفاظت فیزیکی و تمهیدات امنیتی مایک پمپئو، وزیر خارجه سابق خود، و برایان هوک، نماینده سابق آمریکا در امور ایران، را نیز که به بهانه تهدید از سوی جمهوری اسلامی ایران انجام می‌شد، لغو کرد. ترامپ پیش‌تر نیز مصونیت جان بولتون را لغو کرده بود.

روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز عصر پنج‌شنبه به وقت ایران گزارش داد که دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا، تمهیدات امنیتی پمپئو و هوک را که هر دو در اولین دولت وی خدمت می‌کردند، لغو کرده است.

نمایندگان کاخ سفید در مورد این گزارش اظهارنظر نکرده‌اند. این گزارش به نقل از منابع ناشناس آگاه منتشر شده است. ترامپ روز سه‌شنبه گفت که تمهیدات امنیتی جان بولتون، مشاور امنیت ملی سابق خود، را لغو کرده است. او در پاسخ به سوالی درباره لغو حفاظت فیزیکی و امنیتی از جان بولتون گفت: «بولتون احمقی است که به بوش پسر، رئیس جمهور سابق [آمریکا] توصیه کرد خاورمیانه را منفجر کند.»

چهل‌وهفتمین رئیس جمهور آمریکا در عرض چند ساعت پس از آغاز به کار دولت دوم خود، حفاظت امنیتی سرویس مخفی آمریکا را که به جان بولتون، مشاور امنیت ملی سابقش، اختصاص داده شده بود، لغو کرد و بولتون روز سه‌شنبه، این موضوع را در گفت‌وگو با شبکه سی‌ان‌ان آمریکا تایید کرد. بولتون، که در نوامبر ۲۰۱۹ کاخ سفید ترامپ را ترک کرد، پس از ترک دولت با ادعای تهدید از سوی ایران به دلیل نقش‌آفرینی‌اش در ترور سردار قاسم سلیمانی، تحت حفاظت مداوم سرویس مخفی ایالات متحده بود؛ اما ترامپ پس از ترک دولت اول خود، حفاظت او را لغو کرد، اما جو بایدن دموکرات پس از به عهده گرفتن ریاست جمهوری، حفاظت فیزیکی بولتون را دوباره برقرار کرد. تاکنون دولت آمریکا میلیون‌ها دلار هزینه حفاظت از او و برخی دیگر از مقامات دولت اول ترامپ کرده است.

بولتون در بیانیه‌ای به سی‌ان‌ان اعلام کرد: ناامید هستم اما از اینکه رئیس جمهور ترامپ این تصمیم را گرفته، تعجب نکردم. با وجود انتقاداتی که از سیاست‌های امنیت ملی رئیس جمهور بایدن داشتم، او با این حال تصمیم گرفت که حفاظت سرویس مخفی را دوباره در سال ۲۰۲۱ برای من تمدید کند.

در اوت سال ۲۰۲۲، وزارت دادگستری آمریکا یک شهروند ایرانی را متهم به تلاش برای قتل بولتون کرد. اقدام ترامپ در حالی است که خود او نیز در زمره مقاماتی است که با ادعای رویارویی با تهدید ترور از سوی جمهوری اسلامی ایران، تحت حفاظت امنیتی فیزیکی قرار داشته است. علاوه بر این، مایک پمپئو، وزیر خارجه دولت اول ترامپ و برایان هوک، نماینده ویژه سابق آمریکا در امور ایران نیز از حفاظت امنیتی برخوردار بودند.

هوک پیش از لغو حفاظت امنیتی‌اش از سوی ترامپ، از مسوولیت انتقال سیاسی از دولت بایدن به ترامپ نیز برکنار شده بود. برخی از تحلیلگران این اقدامات را ناشی از اختلافات درون‌حزبی و به‌ویژه ناظر بر اقدامات و اظهاراتی که این سه نفر در ارتباط با ترامپ به زبان آورده مرتبط می‌دانند. در مقابل دسته‌ای دیگر مدعی هستند که این مساله نوعی سیگنال به ایران مبنی بر فاصله ترامپ با چهره‌های ضدایرانی است.

صاحب‌نظران در یک نشست تخصصی بررسی کردند

بهره‌وری در سرگردانی

دنیای اقتصاد: کم‌توجهی به نظام کارشناسی و پرهیز از حل سریع مسائل عمومی از مهم‌ترین عوامل سرگردانی بهره‌وری در ایران است. به عقیده سه کارشناس و صاحب‌نظر حوزه حکمرانی و مدیریت، اگر صنایع، کسب‌وکارها و اقتصاد ایران در زمینه بهره‌وری موفق نیستند و با مسائلی نظیر انرژی و چالش ناترازی روبه‌رو هستند، به این‌دلیل است که مسائل بحرانی عمیق شده و در شناخت و حل آنها از علم، کار کارشناسی و اجرای به‌موقع پرهیز شده‌است. رانت‌جویی، قطع گسترده گاز و برق یا ساختار اداری ضعیف در ایران همگی ناشی از سرگردانی در انتخاب اولویت‌های اصلی کشور است؛ موضوعی که محور بیست‌وهشتمین عصرانه بهره‌وری با عنوان «درهم‌تنیدگی بحران‌ها و مسوولیت دولت، نخبگان و مردم» بود. این جلسه که به‌میزبانی انجمن بهره‌وری ایران برگزار شد، میزبان دیدگاه‌های دکتر علی‌نقی مشایخی استاد مدیریت دانشگاه صنعتی شریف، نصرالله جهانگرد معاون اسبق وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و مسعود حجاریان پژوهشگر بود. توصیه به بازکردن درهای ارتباط با جهان، تقدم‌دادن به کار کارشناسی به‌جای روابط شخصی، اصلاح نظام یارانه‌ای و اهمیت‌دادن به گفت‌وگو از جمله مواردی هستند که صاحب‌نظران، توجه به آنها را برای عبور از شرایط فعلی ضروری می‌دانند.

دوگانگی در سیاستگذاری

دکتر علی‌نقی مشایخی با اشاره به وضعیت بهره‌وری پایین در کشور، ریشه این مساله را در تناقض اهداف در سطوح کلان دانست. او معتقد است که نبود هماهنگی میان اهداف اقتصادی و سیاسی، ناهمسویی ایجاد کرده و به اتلاف منابع منجر شده‌است. او توضیح داد: وقتی در سطوح بالای تصمیم‌گیری، مسائل منطقه‌ای در اولویت است اما در سطح سیاستگذاری داخلی، به‌دنبال رشد اقتصادی یا کاهش بیکاری هستیم، این دوگانگی عملا بهره‌وری را قربانی می‌کند. مشایخی همچنین به لزوم حذف زمینه‌های رانت‌جویی اشاره کرد و گفت: قیمت‌گذاری ارز و یارانه‌های عمومی، بستری برای ایجاد رانت فراهم کرده‌اند. باید این ساختار را تغییر داد و یارانه‌ها را به‌صورت هدفمند و برای اقشار کم‌درآمد تخصیص داد تا معیشت این گروه‌ها بهبود یابد. به باور او، تعامل با جهان نیز یکی از ضروریات است و برای رشد تکنولوژی و جذب سرمایه‌گذاری، به ارتباط موثر با دنیا نیاز داریم. این ارتباط می‌تواند تحولی در بنگاه‌ها و بخش‌های مختلف ایجاد کند. مشایخی تاکید کرد: اصلاح ساختار مدیریتی کشور از اولویت‌هاست. نیروهای شایسته باید در سطوح وزارتی و اجرایی جذب شوند. دولت باید از متخصصان واقعی دعوت کند و سیاست شایسته‌سالاری را جدی بگیرد. او همچنین خواستار بازگشایی کانال‌های گفت‌وگو در جامعه شد و تاکید کرد: مردم و نهادهای مدنی باید بتوانند نظراتشان را آزادانه بیان کنند. گفت‌وگو درباره تصمیمات کلان می‌تواند بسیاری از مشکلات را حل کند. مشایخی در پایان، اصلاح ساختار بودجه‌و حذف هزینه‌های غیرضروری را نیز از اولویت‌ها دانست و تصریح کرد: بسیاری از بودجه‌های عمومی تخصیص داده‌شده به مقولات فرهنگی، کارآیی لازم را ندارند. این منابع باید هدفمندتر هزینه شوند تا به رفع کسری بودجه کمک کنند. به گفته او، بحران‌های کنونی نتیجه ضعف در تصمیم‌گیری و نبود هماهنگی میان ارکان حکمرانی است و تنها راه عبور از این شرایط، اتخاذ رویکردی شفاف، علمی و مشارکتی است.

سه رکن حکمرانی اعتمادساز

مهندس نصرالله جهانگرد نیز در بیست‌وهشتمین عصرانه بهره‌وری به تحلیل وضعیت بحرانی کشور در ابعاد مختلف سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی پرداخت و تاکید کرد: این بحران‌ها محصول سیاست‌ها و تصمیماتی است که خود مولد بحران بوده‌اند. او با اشاره به ضعف‌های موجود در نظام آموزش، گفت: ما در جامعه‌مان موفقیت را صرفا فردی می‌بینیم و عناصر اجتماعی و هم‌افزایی در آموزش ما کمرنگ است. همین مساله باعث شده‌است تا یک مساله به بحران تبدیل شود. به گفته جهانگرد، تصمیمات اشتباه در حوزه انرژی نمونه بارزی از بحران‌زایی است. برای مثال، در برنامه چهارم توسعه پیشنهاد شد که قیمت بنزین به‌صورت پلکانی تعیین شود، اما این طرح به دلایلی در مجلس رد شد و قیمت بنزین غیرواقعی باقی ماند. این تصمیم باعث شد نظام انرژی کشور با رانت و سوءاستفاده‌های گسترده مواجه شود، به‌طوری که بیش از ۵۰درصد مصرف عمومی با سرقت و سوءاستفاده همراه است. جهانگرد تاکید کرد: کنش سیاسی خطا، عامل تولید بحران در کشور بوده‌است: وقتی بحران به اوج می‌رسد، به‌جای استفاده از کارشناسان و متخصصان واقعی، به آشناگزینی و محدودیت‌سازی روی می‌آوریم. این روش‌ها نه‌تنها بحران را حل نمی‌کنند، بلکه آن را تشدید می‌کنند. جهانگرد برای عبور از بحران‌ها بر شایسته‌گزینی و تخریب خلاق تاکید کرد و گفت: ما نیاز داریم تا سازماندهی چابکی با اعضای توانمند ایجاد کنیم و اشتباهات گذشته را بپذیریم. ابزارها و روش‌هایی که ما را به این نقطه رسانده‌اند، نمی‌توانند ما را از وضعیت فعلی بیرون بیاورند. باید فضا را برای افراد توانمند باز کنیم تا با ایجاد انگیزه، جامعه را به حرکت درآورند. او همچنین اصلاح نظام آموزش و تدوین سیاست‌های پایدار را به‌عنوان راه‌حل‌های میان‌مدت و بلندمدت پیشنهاد داد و افزود: سیاستگذاری‌ها و مدیریت کشور به‌شدت تحت‌تاثیر احساسات، روابط شخصی و موضوعات روزمره بوده‌اند. سیاست‌های شفاف، پایدار و قانون‌مدار باید جای این رویکرد را در کشور بگیرند. جهانگرد در پایان تاکید کرد: برای عبور از وضعیت کنونی، حکمرانی باید شفاف، قانون‌محور و مبتنی بر مشارکت عمومی باشد. به باور او، بازگشت اعتماد به جامعه و استفاده از ظرفیت‌های واقعی، کلید عبور از وضع موجود است.

> برای رشد تکنولوژی و جذب سرمایه‌گذاری، نیاز به ارتباط موثر با دنیا داریم. این ارتباط می‌تواند تحولی در بنگاه‌ها و بخش‌های مختلف ایجاد کند

علاج بحران در اولین گام

دکتر مسعود حجاریان در توضیح روند شکل‌گیری و گسترش بحران‌ها بیان کرد: بحران‌ها معمولا از مسائل ساده‌ای آغاز می‌شوند که به‌طور طبیعی در جامعه و به دلیل اختلاف دیدگاه‌ها و تنوع نظرات پدیدار می‌شوند، اما اگر این مسائل در همان مراحل ابتدایی شناسایی و حل نشوند، به‌مرور پیچیده و درهم‌تنیده شده و به بحران تبدیل می‌شوند. در تفکر سیستمی، مسائل مانند آنتروپی رشد می‌کنند و اگر به‌موقع مدیریت نشوند، می‌توانند به تخریب سیستم منجر شوند. وی افزود: روند رشد بحران‌ها معمولا خطی نیست و ممکن است نمایی یا سینوسی باشد. این رشد ناشی از تنیدگی و ادغام عوامل مختلف است. بحران‌ها از مرحله‌ای ساده آغاز شده و پس از پیچیده‌شدن، به جامعه منتقل می‌شوند. ابتدا بحران‌ها اجتماعی می‌شوند، سپس به بحران شناختی و در نهایت به بحران هستی‌شناختی تبدیل می‌شوند. این تغییرات در ماهیت بحران‌ها، مدیریت آنها را پیچیده‌تر می‌کند. حجاریان درخصوص بحران‌های اجتماعی گفت: وقتی مسائل به ذهن جامعه به‌ویژه جوانان و دانشجویان سرایت کند و آنها امیدی به آینده و فرصت‌های شغلی نداشته باشند، بحران اجتماعی شکل می‌گیرد. از سوی دیگر، بحران شناختی زمانی رخ می‌دهد که جامعه در تشخیص اطلاعات درست از نادرست دچار سردرگمی شود. شبکه‌های اجتماعی نقش قابل توجهی در تشدید این نوع بحران دارند و باعث می‌شوند ناامنی ذهنی و اجتماعی گسترش یابد. وی با اشاره به مرحله آخر رشد بحران‌ها اظهار کرد: ادغام بحران‌ها و انتقال آنها به جامعه در نهایت به بحران هستی‌شناختی منجر می‌شود.

در این مرحله، سیستم اجتماعی توانایی تحلیل و تفکر را از دست می‌دهد و افراد دچار ابهامی می‌شوند که آیا جامعه توان مدیریت خود را دارد یا خیر. چنین وضعیتی جامعه را به‌سوی فروپاشی سوق می‌دهد. حجاریان تاکید کرد: برای جلوگیری از این فروپاشی، باید مسائل را در همان مراحل ابتدایی شناسایی و مدیریت کرد. باید با اصلاح تفکرات ناکارآمد و بهره‌گیری از حکمرانی شایسته، از گسترش بحران‌ها جلوگیری کنند. تنها در این‌صورت می‌توان مانع از تخریب جامعه و نظام شد.

جان کندن در زمین لم‌یزرع

پویا جبل‌عاملی
سردبیر روزنامه دنیای اقتصاد

اکثر مردم کره‌شمالی بسیار سخت کار می‌کنند. از صبحگاهی که دولت تعیین می‌کند، بیدار می‌شوند و تا شب هرکدام وفق مسوولیت تعیین‌شده به کار می‌پردازند. اما به سختی دستمزد ماهانه آنها از ۱۰ هزار وون کره‌شمالی که قریب ۳ دلار آمریکا در بازار سیاه می‌شود، عبور می‌کند. چرا آنها وقتی این گونه سخت کار می‌کنند، عایدی ندارند؟ پاسخ جامعی می‌توان به آن داد؛ اما لب کلام آن است که کشت در این اقتصاد، محصولی به دست نمی‌دهد. کارآیی نیروی کار کمترین حد در کل دنیاست و اگر برای مردم کره‌شمالی هر ۲۴ ساعت روزانه ۲۴۰ ساعت هم بود و تمام این مدت هم آنها کار می‌کردند باز عایدی پسرعموهای جنوبی خود را نداشتند. مشکل کره‌شمالی کار کردن نیست. کره‌شمالی به‌خاطر تنبلی به اینجا نرسیده است و تا رویکردها و استراتژی آنان تغییر نکند، با کار و تلاش بیشتر به جایی نمی‌رسند. به رفاه و درآمد سرانه بالا نمی‌رسند. آنها فقط در زمین لم‌یزرع صبح تا شب جان می‌کنند.

مردمان خطه چین نیز در طول دهه ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ همین وضعیت را داشتند. آنها کار می‌کردند و می‌مردند. آنها کار می‌کردند؛ اما حتی محصولی برای خوردن نبود. هنگام قحطی، وقتی دیگر جانوری وحشی هم برای خوردن پیدا نمی‌شد، به جان درختان می‌افتادند و از پوست آنها تناول می‌کردند! دهه ۱۹۷۰ چه اتفاقی افتاد که ورق برگشت؟ رهبران چین خواستند راه دیگری را بسنجند. نیکسون وارد پکن شد و درهای اقتصاد چین به روی دنیا گشوده شد و سرمایه خارجی، چون آب به زمین خشک و تشنه اقتصاد چین رسید. رهبران چین لحظه‌ای به رویکردهای گذشته خود نگریستند و این سوال را از خود پرسیدند: نکند ما راه اشتباهی را آمده‌ایم؟ چرا راه دیگری را آزمون نکنیم؟ و پاسخ دادند: گربه سیاه باشد یا سپید فرقی ندارد، گربه باید موش بگیرد. دولت کمونیستی اگر این گونه خود و جامعه را پایدار نگه می‌دارد، چرا این راه را انتخاب نکنیم؟ رهبران چین بعد از بیش از دو دهه در این توهم نبودند که راهشان درست بوده و باز باید در بر همان پاشنه بچرخد. رهبران چین حزب را نگه داشتند. حکومت کمونیستی را نگه داشتند. قدرت خود و مشروعیت خود را حفظ کردند؛ اما راه دیگری را رفتند. آنها فهمیدند که با دست فرمان سابق نمی‌توان رشد دورقمی به‌دست آورد. آنان فهمیدند برای کسب درآمد ارزی، برای درخشیدن نیروی کار چینی و برای جهش تولید، نیاز به سرمایه خارجی و تکنولوژی روز است. نیاز به حرف زدن و ارتباط با خارجی هست. نیاز به استفاده از بازار بزرگ آمریکا هست. نیاز به نقش‌آفرینی بانک‌های بین‌المللی و سرمایه‌گذاران چشم آبی اروپایی و آمریکایی هست. آنها فهمیدند، تنها یک راه برای رشد و توسعه هست؛ با جرات و شجاعت گام برداشتن در آن مسیر وجود دارد یا آنکه راه گذشته و دست و پا زدن اقتصاد و فقیرتر شدن مردم و فاصله گرفتن از کشورهای کوچک همسایه چون ژاپن و کره‌جنوبی ادامه می‌یابد.

چینی‌ها دیگر نمی‌خواستند شرمنده خود و نیاکانشان شوند. وقتی آنان برای قرن‌ها موجب حسرت کشورهای کوچک و کم‌جمعیت اطرافشان بودند و حتی فرهنگ همسایگانشان را شکل می‌دادند، حالا باید می‌دیدند که ژاپنی‌ها این گونه پیشرفت می‌کنند و شکوه زندگی‌شان از در و دیوار و خیابان‌های توکیو پدیدار است. اما در این سمت چینی‌ها، حتی در حال از دست دادن گذشته خود بودند. این شرمندگی قابل تحمل نبود. کشوری کوچک با آن همه خسارت از جنگ جهانی دوم، حالا این گونه پیشرفت کرده بود که همه دنیا آرزوی دیدنش را داشتند و چین بزرگ، وامانده در فقر و فلاکت و گرسنگی.

از این بگذریم. هموطنان آنان در هنگ کنگ از نژاد و خون و فرهنگ آنان بودند. در منطقه‌ای محدود با آن جمعیت بسیار، تازه ذیل حاکمیت بیگانگان بریتانیایی چنین پیشرفت کرده بودند. چه چیزی خجل‌آورتر از این؟ مگر آنان بیشتر از چینی‌ها کار می‌کردند که چنین جهشی را تجربه کرده بودند؟ مگر نه اینکه آنان فریاد می‌زدند هر کس زیر دست یوغ استعمار باشد به بدبختی و فلاکت می‌رسد؟ پس چرا چینی‌های غیرمستعمره زندگی فلاکت‌زده داشتند؟ مشخص بود که چیزی کاملا اشتباه بود. اتفاقا همه نیز می‌دانستند چه چیزی اشتباه است. فقط نیاز به شجاعت و جرات پرسیدن از خود بود. رهبران چین جرات داشتند. آنان جرات داشتند تا مسیر آمده را ارزیابی کنند. جرات داشتند خود را در طبق نقد قرار دهند. جرات داشتند فرمان کشور را بچرخانند و همچنان بر مسند کار باقی بمانند. نتیجه نیز معلوم شد.

اگر رهبران آن سوال را از خود نمی‌پرسیدند، بدون تردید وضعیت چینی‌ها بدتر از کره‌ای‌های شمال شبه‌جزیره بود یا چه‌بسا قدرت دیگر در دست حزب کمونیست نبود. مائو می‌توانست در سال‌های آخر عمرش نیز بر این جمله پرافتخار خویش تاکید کند که اگر چینی‌ها تف کنند، سرمایه‌داری غرق خواهد شد. اما او حاضر شد گام‌های دیگری بردارد که اگر انجام نمی‌داد شاید دهه‌ها در چین چیزی تغییر نمی‌کرد. او دنگ شیائوپنگ را از تبعید فراخواند و گذاشت تا نیکسون وارد چین شود. چینی‌ها جرات داشتند تا راه رفته را تغییر دهند تا اقتصاد چین دیگر زمین لم‌یزرع نباشد و از دهه‌های بعد رشدهای خیره‌کننده دورقمی و جهش درآمد سرانه و رفاه در زندگی و سفره چینی‌ها نمود یافت.

یونیدو از وضعیت تولید صنعتی جهانی گزارش داد

سرگیجه تولید در اکتبر ۲۰۲۴

مترجم: فاطمه کرکچی
دنیای اقتصاد

تولید صنعتی جهان در اکتبر وضعیت خوبی نداشت. به گزارش سازمان صنعتی ملل متحد (UNIDO)، تولید جهانی در اکتبر ۲۰۲۴ تنها ۰٫۳ درصد رشد کرده؛ گرچه به‌طور کلی آهنگ تولید در جهان طی سال ۲۰۲۴ روند صعودی و افزایشی را طی کرده است. رشد ملایم و ۰٫۳ درصدی تولید صنعتی جهان هرچند اندک، اما نشان‌دهنده بهبود نسبی در بخش تولید جهانی است. البته در همه مناطق و صنایع این رشد یکسان نبوده و تفاوت محسوسی در عملکرد بخش‌ها و حوزه‌های مختلف مشاهده می‌شود. بررسی جزئیات این رشد نشان می‌دهد که برخی مناطق و صنایع توانسته‌اند روند افزایشی خود را حفظ کنند، در حالی که برخی دیگر با کاهش مواجه بوده‌اند. تداوم این روند به میزان ثبات اقتصادی و شرایط تجاری در ماه‌های آینده بستگی دارد. در سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱، تولید جهانی تحت‌تاثیر تعطیلی کارخانه‌ها و کاهش تقاضای جهانی در نتیجه شوک کرونا دچار افت چشمگیری شد. با کاهش محدودیت‌ها و بازگشایی اقتصادهای بزرگ در اواخر ۲۰۲۱ و اوایل ۲۰۲۲، تولید جهانی به‌آرامی شروع به رشد مجدد کرد. در سال‌های ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴ رشد جهانی روند باثبات‌تری داشته و برخلاف دوره پاندمی، در این دوسال شاخص تولید به طور پیوسته افزایش یافته است. نکته جالب در ماه اکتبر موفقیت قاره آفریقا در رشد ۱٫۸ درصدی است که بیشترین میزان ممکن در تمام ۵ قاره بوده است. در این ماه حتی چین که موتور رشد صنعتی جهان در سال‌های اخیر است تضعیف شده و نرخ رشد بسیار اندکی داشته است.

بررسی وضعیت تولید در مناطق مختلف نشان می‌دهد که برخی نقاط جهان به رشد خود ادامه داده‌اند، در حالی که دیگر نقاط با کاهش قابل‌توجه تولید روبه‌رو شده‌اند. اروپا، آسیا و آفریقا رشد متوسطی را ثبت کرده‌اند که بیانگر ثبات نسبی در این مناطق است. آمریکای شمالی، آمریکای لاتین و کارائیب با کاهش تولید در ماه اکتبر مواجه بوده‌اند که می‌تواند ناشی از چالش‌های اقتصادی، کاهش تقاضا و تغییرات در زنجیره تامین جهانی باشد. از طرفی کاهش تولید در برخی مناطق، زنگ خطری برای رشد اقتصادی در ماه‌های آینده خواهد بود؛ به‌ویژه اگر نوسانات اقتصادی جهانی به روند خود ادامه دهد. بررسی تولید براساس سطح فناوری نشان می‌دهد که صنایع با فناوری متوسط و بالا در طول سال ۲۰۲۴ روند صعودی داشته‌اند، ولی در ماه اکتبر با افت نسبی مواجه شده‌اند. صنایع پیشرفته و با فناوری بالا در این ماه وضعیت چندان خوبی را تجربه نکرده‌اند. رشد در صنعت کامپیوتر و قطعات وابسته و افت در صنعت دارو و حمل‌ونقل از مهم‌ترین شواهد وضعیت های تک‌ها در اکتبر ۲۰۲۴ بوده است. صنعت کامپیوتر و فناوری با رشد بیش از یک‌درصدی در ماه اکتبر از معدود بخش‌هایی بوده که روند صعودی خود را حفظ کرده است. از طرف دیگر داروسازی و تجهیزات حمل‌ونقل با کاهش ۱٫۸ درصدی در تولید مواجه شدند. صنایع شیمیایی، تجهیزات الکتریکی و ماشین‌آلات نیز رشد بسیار اندکی را تجربه کردند که نشان‌دهنده کاهش تقاضای جهانی در این بخش‌هاست. صنایع سنتی و تولیدات ساده‌تر نیز تحت‌تاثیر رکود تقاضا قرار گرفتند و در برخی موارد کاهش تولید داشته‌اند. رشد صنایع پیشرفته، اگرچه ادامه‌دار است، اما نوسانات زیادی دارد و وابستگی آن به تقاضای جهانی می‌تواند این بخش را در معرض ریسک‌های اقتصادی قرار دهد. به‌طور کلی تولید جهانی در مسیر رشد قرار دارد، اما این رشد یکنواخت نیست. تفاوت‌های منطقه‌ای و نوسانات صنعتی، چشم‌انداز آینده را نامطمئن کرده است. برخی صنایع و مناطق مانند صنعت کامپیوتر همچنان درحال رشد و نویدبخش هستند، در حالی که بخش‌های دیگری از تولید با کاهش مواجه شده‌اند که این وضعیت بیانگر چالش‌های پیش‌روست. نوسانات در صنایع با فناوری بالا و کاهش تولید در مناطق کلیدی می‌تواند نشان‌دهنده عدم‌قطعیت اقتصادی در آینده باشد. وضعیت اقتصاد جهانی، سیاست‌های تجاری، نرخ تورم، میزان تقاضا و تغییرات در زنجیره تامین، در ماه‌های آینده تاثیر تعیین‌کننده و بسزایی بر صنعت تولید و مسیر رشد جهانی خواهند داشت.

موسسه «اس اند پی گلوبال» آینده بازار روغن را پیش‌بینی کرد

اسرار بحران جهانی روغن

شواهد واقعی بحران جهانی روغن آرام‌آرام هویدا می‌شود. بعد از خروج شرکت عربستانی صافولا از بازار روغن ایران، بسیاری علت کمبود روغن در بازار کشور را به این مساله ربط دادند؛ اما با بررسی آمارهای واردات روغن خام و نهاده‌های تولید روغن مثل دانه‌های روغنی، مشخص شد چالش کمبود روغن در ایران چیست. حالا اما داده‌های تازه موسسه «اس‌اندپی گلوبال» نشان می‌دهد بخش مهمی از ماجرای کمبود روغن در ایران دیده نشده است. ظاهرا قیمت روغن در نتیجه افزایش تقاضا در برخی از مناطق جهان و کمبود تولید در برخی نواحی به سقف دوساله خود رسیده است. اس‌اندپی گلوبال در گزارشی سه‌عامل اصلی افزایش قیمت جهانی روغن را بیان و پیش‌بینی کرده است که روند صعودی قیمت‌ها در سال ۲۰۲۵ نیز ادامه خواهد داشت. افزایش قیمت روغن در بازارهای جهانی دلیل روشنی دارد. با افزایش «قیمت روغن پخت‌وپز مورد استفاده» (UCO) ساخت آسیا قیمت این روغن‌های خوراکی به اوج رسیده و در مقایسه با دوسال گذشته مرز شکن شده است. این جهش به دلیل افزایش تقاضا برای روغن پخت‌وپز در اتحادیه اروپا و بازار داخلی چین است. لغو ناگهانی تخفیف‌های مالیاتی صادرکنندگان چین نیز باعث سریع‌تر شدن روند افزایشی قیمت‌ها شده که تحولات چشمگیری در بازار جهانی ایجاد کرده است. براساس گزارش‌های رسمی، در ژانویه ۲۰۲۵ «قیمت روغن پخت‌وپز مورد استفاده» شمال آسیا به ۱٫۰۱۵ دلار به ازای هر تن، در فوب چین افزایش یافته و در تنگه‌های دیگر نیز «قیمت روغن پخت‌وپز مورد استفاده» به ۱٫۰۱۰ دلار به ازای هر تن رسیده است که بالاترین قیمت از نوامبر ۲۰۲۳ (۷۹۰-۷۹۵ دلار به ازای هر تن) به شمار می‌رود. دلایل این افزایش قیمت را می‌توان از سه کانال بررسی کرد:

۱. افزایش تقاضا برای روغن‌های خوراکی در اتحادیه اروپا: پس از اعمال مالیات‌های ضد دامپینگ (مالیاتی که به‌منظور جلوگیری از واردات کالاهایی با قیمت پایین‌تر از قیمت معمول بازار داخلی اعمال می‌شود) بر واردات روغن ارزان‌قیمت از چین در تابستان ۲۰۲۴، اتحادیه اروپا به دنبال تامین مقادیر بیشتری از روغن‌های استفاده‌شده به عنوان مواد اولیه برای تولید بیودیزل بوده است. این موضوع موجب افزایش تقاضا برای روغن‌های استفاده‌شده در این منطقه شده است.

۲. سیاست‌های جدید چین در بخش بیوفیول (سوخت‌هایی که از منابع زیستی به دست می‌آیند): چین نیز در تلاش است تا مصرف سوخت‌های پایدار هواپیمایی (SAF) را افزایش دهد. هدف این کشور برای سال ۲۰۲۵ مصرف ۵۰هزار تن SAF است که نیاز به حداقل ۳میلیون تن روغن گیاهی خواهد داشت. چین قصد دارد در سال ۲۰۲۵، سهمیه‌ای برای صادرات سوخت‌های دریایی بیودیزل که با نسبت B24 مخلوط شده‌اند، معرفی کند. این نوع سوخت شامل ۲۴ درصد بیودیزل است که برای استفاده در کشتی‌ها مناسب است.

۳. لغو تخفیف‌های مالیاتی چین: از اول دسامبر ۲۰۲۴، چین تخفیف مالیاتی ۱۳ درصدی را که قبلا برای صادرات مواد اولیه بیوفیول (سوخت‌های زیستی) اعمال می‌کرد لغو کرده است. این تغییر سیاست باعث شده تا عرضه این مواد اولیه در بازار جهانی کاهش یابد و قیمت‌ها افزایش پیدا کند.

گزارش‌ها پیش‌بینی می‌کند که قیمت روغن‌های پخت‌وپز مورد استفاده در سال ۲۰۲۵ همچنان به روند افزایشی خود ادامه خواهد داد. تقاضای جهانی برای سوخت‌های زیستی (بیوفیول‌ها) و تغییرات در سیاست‌های کشورهای مختلف، به‌ویژه در اروپا و چین، این روند صعودی را تقویت خواهد کرد. با این حال، برخی واردکنندگان اروپایی در تلاش هستند تا منابع جایگزین روغن‌های پخت‌وپز مورد استفاده را از کشورهای دیگر پیدا کنند تا از تاثیرات منفی سیاست‌های ضد دامپینگ اتحادیه اروپا و تغییرات اخیر در چین جلوگیری کنند. در مجموع، قیمت روغن‌های استفاده‌شده تحت‌تاثیر این سیاست‌ها و تقاضای جهانی در حال افزایش است و به نظر می‌رسد این روند در سال‌های آینده ادامه یابد. همچنین انتظار می‌رود که دسترسی به روغن نخل برای صادرات به اروپا کاهش یابد، زیرا اندونزی، بزرگ‌ترین تولیدکننده روغن نخل در جهان، قصد دارد سهمیه مخلوط بیودیزل خود را در ژانویه از ۳۵درصد به ۴۰ درصد افزایش دهد که این امر به مصرف داخلی کشور افزوده خواهد شد.

سپهر تجلی ایرانیان
SEPEHR TAJALI IRANIAN
آگهی مزایده عمومی
شرکت سپهر تجلی ایرانیان
در نظر دارد یک دستگاه لکوموتیو معدنی ضد انفجار ۴.۵ تن AC کامل همراه با شارژر اتوماتیک بدون باطری ساخت شرکت فن آوران صنعت و معدن را از طریق مزایده عمومی به صورت نقدی به فروش برساند.
متقاضیان می توانند جهت دریافت اسناد شرکت در مزایده، کسب اطلاعات بیشتر و رویت دستگاه ها از تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۰۶ لغایت ۱۴۰۳/۱۱/۱۳ از ساعت ۹ صبح الی ۱۴ ظهر به استثنای ایام تعطیل، به دفتر شرکت واقع در تهران، میدان آرژانتین، خیابان احمد قصیر (بخارست) کوچه ۱۸، پلاک ۴ مراجعه و یا با تلفن :
۸۸۵۳۲۴۰۴ – ۰۲۱ داخلی ۱۲۲
تماس حاصل فرمایند.
این شرکت در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار خواهد بود.

روزنامه صبح ایران
دنیای اقتصاد
گروه بین‌الملل
۵۲۱۸۹۳۱۴
international@den.ir

اکونومیست

آیا رئیس‌جمهور آمریکا به دنبال براندازی نظم قدیم است؟

پروژه ۱۸۹۷

دنیای‌اقتصاد-گروه اقتصاد بین‌الملل: آیا دونالد ترامپ در دور دوم ریاست‌جمهوری خود به رئیس‌جمهوری تمامیت‌خواه و مخالف قانون بدل خواهد شد؟ این پرسشی است که اذهان بسیاری را به خود مشغول کرده و باید گفت در وضعیت پریشان امروز جهان و ایالات‌متحده، ترامپ نبوغ بی‌بدیلی برای جلب توجه همگان دارد. پس از منظر اکونومیست، باید منتظر ماند و دید. مراسم تحلیف دوم او در داخل ساختمان کنگره برگزار شد، همان مکانی که چهار سال قبل از آن طرفدارانش به دنبال ادعای تقلب در انتخابات به آن هجوم بردند و افسران پلیس را مورد ضرب‌وشتم قرار دادند. قدرت و اختیاری که او برای عفو آشوبگران کنگره در ۲۰ ژانویه استفاده کرد، در اصل برای متحد ساختن کشور طراحی شده بود: برای عفو مخالفان سیاسی، نه حامیان رئیس‌جمهور (یا اعضای خانواده رئیس‌جمهور مستقر). اما این یک قرارداد عرفی و سنتی است، نه یک قانون روی کاغذ و با روی کار آمدن ترامپ، باید گفت دوره عمل به قراردادهای عرفی و سنت‌ها به سر آمده است. اجرای تصمیمات ترامپ هنوز تابع موافقت برخی از قدیمی‌ترین نهادهای آمریکا، از جمله قوانین فدرال و دادگاه‌ها است که می‌توانند این تصمیمات را محدود کنند. اما او به بسیاری از قواعد و قوانین کنونی بی‌اعتنایی نشان داده است. ترامپ امروز خواهان افزایش حوزه نفوذ و قدرت خود است: رهاشدن آمریکا از هنجارها، نزاکت سیاسی، دوری از بوروکراسی و در برخی موارد حتی کنارگذاشتن قانون. از قرن نوزدهم این ایده مطرح شد که مرزهای کشور باید همیشه در حال گسترش باشد، از جمله با تصرف قلمرو کشورهای دیگر. ترامپ در سخنرانی تحلیف خود درباره کانال پاناما سخنانی را در همین رابطه بیان کرد: «ما آن را پس می‌گیریم.» او افزود آمریکا باید «یک ملت رو به رشد» باشد، کشوری که «ثروت ما را افزایش دهد، قلمرو ما را گسترش دهد». اگرچه این سخنان ممکن است نتیجه یک هیجان گذرا باشد، اما روسای جمهور ایالات‌متحده طی یک قرن گذشته هیچ‌گاه این گونه سخن نگفته‌اند. تنها مقامی از اسلاف که شاید مشابه ترامپ باشد، «رئیس‌جمهور ویلیام مک کینلی بود که دوره ریاستش در سال ۱۸۹۷ آغاز شد. البته ترامپ قطعا علاقه‌ای به مطالعه سرگذشت روسای جمهور پیشین ندارد تا از تجارب آنها درس و عبرت گیرد. مک کینلی یک «امپریالیست» بود که هاوایی، گوام، فیلیپین و پورتوریکو را به قلمرو آمریکا افزود. مک کینلی نیز در آغاز تعرفه‌ها را دوست داشت. قبل از اینکه رئیس‌جمهور شود، او کنگره را تحت‌فشار قرار داد تا لایحه‌ای را تصویب کند تا تعرفه‌ها را تا ۵۰ درصد افزایش دهد. او همچنین حمایت غول‌های تجاری زمان خود را پشت سر داشت: جی پی مورگان و جان دی راکفلر هر یک حدود ۸ میلیون دلار (به ارزش امروز) کمک مالی به کارزار انتخاباتی او اهدا کردند. بنابراین، آغاز «عصر طلایی» جدیدی که ترامپ در ذهن خود متصور است، حداقل به‌صورت ظاهری، به عصر جویندگان طلا، مادی‌گرایی و فساد آشکار شباهت زیادی دارد. ترامپ می‌خواهد مانند مک کینلی از هنجارهای قرن بیستم رها و آزاد باشد. با این تفاوت که ریاست‌جمهور قرن بیست‌ویکم، بسیار قدرتمندتر است. مک کینلی زمانی حکومت می‌کرد که دولت فدرال ۱۵۰ هزار کارمند داشت. در مقابل، قوه مجریه زیر نظر ترامپ به‌طور مستقیم ۴٫۳ میلیون نفر از جمله ۱٫۳ میلیون نیروی نظامی را در استخدام خود دارد. رئیس‌جمهور، قدرتمندترین نیروی نظامی همه زمان‌ها را تحت فرمان خود دارد. به‌عنوان سهمی از تولید ناخالص داخلی، دولت فدرال ۹ برابر بیشتر از دهه ۱۸۹۰ هزینه می‌کند.

برای نبرد در دو جنگ جهانی و پایان دادن به جدایی نژادی در قرن بیستم، قوه مجریه قدرت روزافزونی را انباشته کرد. آرتور شلزینگر در دهه ۱۹۷۰، این ریاست‌جمهوری را «امپراتوری» توصیف کرد. اکنون نیز رئیس‌جمهور جدید آمریکا امپراتوری است که از دشمنان جاسوسی می‌کند تا نه تنها در خارج، بلکه در داخل نیز تحت سلطه و استیلای او باشند. منظور ترامپ این است که قدرت عظیم ریاست‌جمهوری را در داخل و خارج بسط دهد و به‌گونه‌ای ایالات‌متحده را زیر سلطه خود درآورد که هیچ رئیس‌جمهور دیگری از پایان جنگ جهانی دوم تا به امروز چنین نکرده است. فضای سیاسی کشور نیز به نفع اوست. همان‌طور که فضای سیاسی کشور بیش از پیش متعصب و متصلب شده است، تصویب قوانین در کنگره دشوارتر شده است. رئیس‌جمهور جدید در اولین دوره ریاست‌جمهوری خود نشان داد که وقتی تعداد کرسی‌های نیروهای سیاسی رقیب در کنگره به‌طور مساوی تقسیم شود، تهدید به استیضاح دیگر به‌عنوان یک مانع عملی برای محدودکردن قدرت رئیس‌جمهور اثر نمی‌کند.

این تغییر جایگاه و قدرت کنگره باعث شده است که دادگاه‌ها و قوه مجریه در راس امور تصمیم‌گیری برای کشور قرار گیرند. درحالی که دولت جدید در حال سنجش میزان قدرت و اختیارات خود برای تخطی از محدودیت‌های قانونی است (اعزام نیروهای ارتش برای مواجهه با مهاجران «متجاوز» یا تبدیل وزارت دادگستری به اهرمی علیه دشمنان ترامپ)، نبردهای بی‌پایان در دادگاه‌ها اجتناب‌ناپذیر به نظر می‌رسد. به نظر می‌رسد ترامپ از چنین چشم‌اندازی لذت می‌برد. فرمان اجرایی او که به دنبال پایان دادن به شهروندی براساس حق تولد است، آشکارا خلاف قانون اساسی است و به همین دلیل احتمالا لغو خواهد شد. اما اگر این‌طور شود، ترامپ ادعا خواهد کرد که قضات دادگاه‌ها در حال خنثی کردن اراده رای‌دهندگانی هستند که او را انتخاب کردند. حامیان او گردهم خواهند آمد و او مبارزه دیگری را آغاز خواهد کرد. ترامپ در براندازی نظم قدیم مهارت نشان داده است؛ اما مشخص نیست چه چیزی جایگزین آن خواهد شد. امید آن است که او به عهد خود برای کارآمدتر کردن دولت آمریکا، پویایی بیشتر اقتصاد و امنیت مرزها عمل کند.

خبر

سفر وزیر خارجه عربستان به بیروت و دمشق

رویترز: «فیصل بن‌فرحان»، وزیر خارجه عربستان، دیروز جمعه در سفری رسمی وارد دمشق شد و با «ابومحمد الجولانی» سرکرده تحریرالشام دیدار کرد. آخرین سفر وزیر سعودی به دمشق آوریل ۲۰۲۳ بود که با بشار اسد رئیس‌جمهور سابق سوریه دیدار کرد. فرحان سال گذشته به دمشق سفر و با بشار اسد دیدار کرده بود. بعد از این دیدار، عربستان سعودی پس از ۱۲ سال از اسد برای شرکت در نشست اتحادیه عرب در ریاض دعوت کرد. این در حالی است که این مقام سعودی پیش از سفر به سوریه به لبنان رفته بود. فرحان پنج‌شنبه چهارم دی وارد بیروت شد و با جوزف عون، رئیس‌جمهوری و نواف سلام، نخست‌وزیر جدید لبنان دیدار کرد. او با نبیه بری، رئیس پارلمان لبنان نیز دیدار و گفت‌وگو کرد. وزیر خارجه عربستان سعودی پیش از سفر به بیروت، انتخاب عون به‌عنوان رئیس‌جمهوری لبنان را «یک گام بسیار مثبت» خواند و خواستار اصلاحات واقعی در این کشور شد. لبنان به‌دلیل حملات اسرائیل به جنوب این کشور و همچنین بحران مالی از سال ۲۰۱۹، به میلیاردها دلار برای بازسازی و اصلاحات اقتصادی نیاز دارد و امیدوار به سرمایه‌گذاری کشورهای عربی است.

رئیس‌جمهور آمریکا شمشیر را علیه اروپا از رو بست

رونمایی از یک ترامپ سوپر مرکانتیلیست

دنیای اقتصاد در چهارمین روز از اجلاس، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری ایالات متحده تصمیم گرفت تا اراده خود را بر جهان تحمیل کند. به گزارش سی‌ان‌ان، نخبگان متعصب اروپایی پنج‌شنبه شاهد پرتوهای ناخوشایندی از ترامپ بودند که عملا از روستای کوهستانی داووس سوئیس منتشر می‌شد و حکایت از این داشت که او با خودشیفتگی فراوان در حال بازگشت به قدرت است.

صحنه برای رئیس‌جمهوری آمریکا بی‌نظیر چیده شده بود. او روی یک پرده بزرگ سبز، همچون یک بیگانه غول‌پیکر ظاهر شد و تیربار سرزنش‌های خود را متوجه بانکداران، سرمایه‌داران، غول‌های تجارت، رهبران سازمان‌های غیر دولتی، بزرگان سیاسی و دیپلمات‌ها کرد. حضور در مجمع جهانی اقتصاد، آخرین اقدام ناشی از اعتماد به نفس بیش از حد ترامپ برای تغییر سرنوشت آمریکا و جهان بود. او در چهارمین اجلاس داووس صریح‌ترین تهدید خود را برای اعمال تعرفه بر صادرات اروپا مطرح کرد، یک هدف کاملا غیرقابل دسترس برای هزینه‌های دفاعی کشورها در ناتو صادر کرد، دوباره سعی کرد ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه را به گفت‌وگو برای پایان دادن به جنگ اوکراین تشویق کند و رویکرد هویج و چماق خود را در قبال شی جین پینگ، رهبر چین، عیان کرد. اما دلیل اینکه سخنرانی روز پنج‌شنبه ممکن است در تاریخ ثبت شود این است که ترامپ به افراد حاضر در داووس دیدگاه خود را نسبت به نقش جدید آمریکا در جهان ارائه داد. دیوید میلیبند، وزیر خارجه سابق بریتانیا به کریستین امان‌پور در داووس گفت: «او به‌عنوان یک اخلالگر انتخاب و ظاهر شد.» میلیبند که اکنون مدیر اجرایی کمیته بین‌المللی نجات است، گفت: «او قول داد که روش فعلی انجام کارها را چه در داخل ایالات متحده و چه در سطح بین‌المللی مختل کند. او در تمام طول مبارزات انتخاباتی، در دوره انتقال و اکنون در سه روز اول در این امر ثابت قدم بوده است.»

ترامپ علیه نظم جهانی آمریکایی

ترامپ استدلال کرد که در «عصر طلایی» جدید خود، ایالات متحده منحصرا به دنبال منافع ملی کشور خود خواهد بود. او چندین‌بار اشاره به این داشت که ملت آنها مستقل است. این رمزی است که ایالات متحده به تنهایی و نه از طریق سازمان‌های بین‌المللی «برتون وودز» که واشنگتن برای ایمن کردن جهان برای دموکراسی و ارتقای رفاه برای همه پس از جنگ جهانی دوم ایجاد کرده است، عمل می‌کند. ترامپ تاکید کرد که این رویکرد موجه است؛ زیرا «بسیاری از چیزها برای سال‌های متمادی برای ایالات متحده ناعادلانه بوده است.» وی تصریح کرد که از این پس، هر اقدام سیاست خارجی ایالات متحده با یک محاسبه ارزشی همراه خواهد بود که میزان سود آن برای آمریکایی‌ها را ارزیابی می‌کند. دیگر کشورها و شرکت‌های چندملیتی مجبور نیستند به قاعده ترامپ بازی کنند، اما اگر این کار را نکنند، مجازات خواهند شد؛ از جمله با تعرفه‌ها. علاوه بر این، ترامپ مدعی است که آمریکا آن‌قدر قدرتمند و غنی است که به هیچ کشور دیگری نیاز ندارد. به‌عنوان مثال، او درباره کانادا گفت: «ما برای ساخت خودروهایمان به آنها نیاز نداریم. ما به الوار آنها نیاز نداریم؛ زیرا جنگل‌های خودمان و غیره و غیره را داریم. ما به نفت و گاز آنها نیاز نداریم. ما بیشتر از هر کسی داریم.» ترامپ یک خشم منحصر به‌فرد هم علیه اروپا داشت و به‌شدت از اقدامات نظارتی آنها شکایت کرد که به گفته وی باعث کاهش رشد (و بخوانید تداخل با منافع تجاری شخصی او) شده است. او از مالیات‌ها و محدودیت‌های اعمال‌شده بر گوگل، اپل و متا در اروپا شکایت کرد و اشاره کرد که این شرکت‌ها را ابزار قدرت آمریکا می‌داند. اخیرا نیز جریان پیشرو، به رهبران این شرکت‌ها لقب الیگارش‌های ترامپ داده‌اند. او تصریح کرد: «اینها شرکت‌های آمریکایی هستند، چه بخواهید چه نخواهید. آنها شرکت‌های آمریکایی هستند و نباید این کار را انجام دهند.»

ترامپ از اعضای ناتو پول بیشتر می‌خواهد

ترامپ ماهیت سوداگرایانه‌اش درباره ناتو را هم در این روز آشکار کرد. او درخواست خود را برای افزایش بیش از دوبرابری هزینه‌های دفاعی اعضا به ۵ درصد از تولید ناخالص داخلی، به‌طور رسمی اعلام کرد. این رقمی است که بسیاری از اقتصادهای غربی را ورشکست می‌کند یا دولت‌ها را ملزم می‌کند که دولت‌های رفاهی گران‌قیمت خود را که بومی اخلاق سوسیال دمکراتیک اروپایی هستند و جنبش «آمریکا را دوباره بزرگ کن» او مدت‌هاست نسبت به آن بی‌اعتماد شده است، بی‌حرمت کنند. این رقمی است که بسیاری از اقتصادهای غربی را ورشکست می‌کند یا دولت‌ها را ملزم می‌کند که به‌رغم اخلاق سوسیال دموکرات اروپایی خود دولت‌های رفاهی گران‌قیمتی را پی‌ریزی کنند که چیزی جز بی‌آبرویی برای آنها نخواهد بود. وقتی خبرنگاری در دفتر ترامپ بعدا اشاره کرد که ایالات متحده تنها حدود ۳٫۴ درصد را برای دفاع هزینه می‌کند، او پاسخ داد: «ما از آنها محافظت می‌کنیم، آنها از ما محافظت نمی‌کنند.» ترامپ در جنگ‌طلبی خود با اروپا و اعضای ناتو این واقعیت را نادیده گرفت که تنها باری که ماده مربوط به دفاع متقابل ائتلاف تا کنون مورد استناد قرار گرفته است، پس از حملات ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ است که اعضای ناتو، نیروهای خود را برای جنگ آمریکا علیه تروریسم به میادین رزم فرستادند. ترامپ در چند روز اول قدرت، هشدارهای خود را نیز تقویت کرده است که کشورهایی مانند پاناما، کانادا و قلمرو خودمختار دانمارک گرینلند را به‌عنوان بخشی از حوزه منافع آمریکا می‌بینند.

ترامپ در ژستی غیرعادی از سوی رئیس‌جمهور ایالات متحده که در جمع بین‌المللی صحبت می‌کرد، از کسری تجاری با کانادا شکایت کرد و سپس درخواست خود را برای پیوستن به ایالات متحده تکرار کرد. او ادامه داد: «من می‌گویم شما همیشه می‌توانید یک ایالت شوید و اگر ایالتی از ما باشید، کسری نخواهیم داشت.» هیچ شانسی برای تبدیل شدن کانادا به پنجاه‌ویکمین ایالت وجود ندارد - کشوری که خود را در برابر ایالات متحده تعریف کرده است. بیان تهدیدآمیز ترامپ علیه قوانین بین‌المللی است و در تضاد با این اصل است که همه کشورها دارای حاکمیت برابر هستند و ایالات متحده در منشور سازمان ملل متحد به آن اذعان کرده است. فلسفه «اول آمریکای ترامپ» اغلب به‌عنوان بازگشت به نوعی انزواگرایی که بین دو جنگ جهانی حاکم بود، توصیف می‌شود. اما این تعریف اصلا دقیق نیست. او می‌خواهد در صحنه جهانی قدم بگذارد. اما او از یک سیاست خارجی دفاع می‌کند که در آن آمریکا در نیمکره خود مسلط است و به‌طور دلخواه (مطابق با ارزش مد نظرش) در جاهای دیگر مشارکت می‌کند. مارکو روبیو وزیر امور خارجه جدید این کشور، این هفته این موضوع را توضیح داد. او گفت: «کار ما این است که اطمینان حاصل کنیم که یک سیاست خارجی داریم که منافع ملی ایالات متحده را پیش می‌برد. من از همه ملت‌های روی زمین انتظار دارم که منافع ملی خود را پیش ببرند. من امیدوارم که در آن منافع ملی ما و آنها همسو باشد.» به‌عبارت دیگر، ایالات متحده تا زمانی که شرایط مناسب باشد با سایر کشورها همکاری کند - نه از طریق سازمان‌های بین‌المللی که قدرت آمریکا را به گفته تیم ترامپ کمرنگ می‌کنند، بلکه به صورت مستقل.

تعرفه‌ها بیشتر از یک سلاح کوتاه‌مدت

رئیس‌جمهور به رهبران تجاری در داووس هشدار داد که «اگر محصول خود را در آمریکا که حق شماست، تولید نکنید، خیلی ساده باید تعرفه بپردازید.» او گفت که این وظایف «صدها میلیارد دلار و حتی تریلیون‌ها دلار برای تقویت اقتصاد آمریکا به خزانه‌داری این کشور هدایت می‌کند.» اظهارات او اعلام موثر جنگ تجاری علیه اتحادیه اروپا بود؛ زیرا او نه تنها به‌دنبال کاهش رقابت در خصوص محصولات آمریکایی نیست، بلکه تلاش می‌کند مشاغل و صنعت را در سراسر اقیانوس اطلس جذب کند.

تعرفه‌ها برای بیشتر ۱۵۰ سال اول این کشور استفاده می‌شد. آنها مورد علاقه خاص رئیس‌جمهور مورد علاقه ترامپ، یعنی ویلیام مک کینلی بودند؛ یک جمهوری‌خواه که مانند او، یک صف‌بندی مجدد سیاسی را در کشورهای صنعتی ایجاد کرد و دیدگاهی امپریالیستی داشت که به موجب همین دیدگاه، فیلیپین، پورتوریکو و هاوایی را به مجموعه املاک ایالات متحده اضافه کرد. ترامپ در روزهای اخیر چندین بار از مک کینلی که از سال ۱۸۹۷ تا زمان ترورش در سال ۱۹۰۱ خدمت می‌کرد، نام برده و یک فرمان اجرایی برای بازگرداندن نام اصلی دنالی در آلاسکا به کوه مک کینلی امضا کرد. ترامپ روز دوشنبه در سخنرانی تحلیف خود گفت: «رئیس‌جمهور مک کینلی کشور ما را از طریق تعرفه‌ها و استعدادها بسیار غنی کرد.» هشدارهای مکرر رئیس‌جمهور درباره تعرفه‌های قریب‌الوقوع، فرضیات را به چالش می‌کشد که او به سادگی تهدید را به‌عنوان اهرمی برای کسب امتیاز در کوتاه‌مدت در مذاکرات تجاری با کشورهایی مانند مکزیک، کانادا و با اتحادیه اروپا مطرح می‌کند. با این حال، اظهارات او در روز پنج‌شنبه نشان داد که این ابزار دائمی‌تری است. با این حال، او هنوز به نگرانی بسیاری از کارشناسان اقتصادی که معتقدند تعرفه‌های سنگین ایالات متحده، قیمت‌ها را برای آمریکایی‌ها افزایش می‌دهد و اقتصاد جهانی را ویران می‌کند، اعتراف نکرده است. یکی از شیواترین استدلال‌ها علیه تعرفه‌های کلان بالا توسط فرانکلین روزولت در مبارزات انتخاباتی ریاست‌جمهوری سال ۱۹۳۲ ارائه شد. فرانکلین روزولت در سخنرانی خود در سیاتل توضیح داد که تعرفه‌های اعمال شده توسط رئیس‌جمهور هربرت هوور تحت فشار جمهوری‌خواهان تندرو، «نتیجه‌اش انتقام‌گیری اجتناب‌ناپذیر از سوی دیگر کشورهای جهان» بود و ایالات متحده را در «جاده‌ای به سوی تباهی» هدایت کرد. او توضیح داد که «همسایه دیوار به دیوار ما، کانادا، تعرفه‌های تلافی‌جویانه‌ای بر هلوهای شما اعمال کرد؛ به‌طوری که تعرفه آنها در حال حاضر بالاتر از نرخ حمل و نقل به کانادا است و تعرفه تلافی‌جویانه بر مارچوبه و سایر سبزیجات و سایر میوه‌ها به قدری بالاست که عملا هیچ یک از محصولات کشاورزی شما نمی‌تواند به مشتریان منطقی شما، یعنی همسایگان شما در آن سوی مرز فروخته شود. بازار مازاد شما از بین می‌رود و در نتیجه قیمت عادلانه برای کل محصول شما غیرممکن می‌شود.» هشدارهای روزولت برای منتقدان امروز ترامپ مثل یک دفترچه راهنما عمل می‌کند و استفاده از آن مناسب خواهد بود؛ زیرا بسیاری از اصول دیرینه آمریکا، از تجارت گرفته تا روابط بین‌الملل که چهل‌وهفتمین رئیس‌جمهور به دنبال برچیدن آنها است، از پایه‌های نظم جهانی مدرن و تحت رهبری ایالات متحده ناشی می‌شود که توسط رئیس‌جمهور سی‌ودوم وضع شده است.

با آرام شدن غزه، اسرائیل تمرکز خود را بر کرانه باختری قرار داده است

ویرانی جنین؛ چراغ سبزی به راست افراطی

دنیای‌اقتصاد: ارتش اسرائیل عملیات خود را در سراسر کرانه باختری اشغالی تشدید کرده، هسته‌های شبه‌نظامی فلسطینی را هدف قرار داده، راه‌ها را مسدود کرده و ارتباط آنها را با جهان خارج قطع کرده است. گسترش ناگهانی عملیات اسرائیل در کرانه باختری منجر به شهادت حداقل ۱۰ نفر شده است. این عملیات اندکی پس از روند ظریف آتش‌بس در غزه انجام می‌گیرد. این اقدام در حالی صورت می‌گیرد که راست‌های اسرائیل و بسیاری از اعضای جنبش شهرک‌نشینان، از سخنان برخی از مقامات دولت ترامپ که گفته‌اند اسرائیل حق الحاق بیشتر یا تمام کرانه باختری را دارد، احساس جسارت می‌کنند. «تیم لیستر» و «یوجنیا یوسف» در گزارشی برای سی‌ان‌ان نوشتند، کاتز، وزیر جنگ اسرائیل از تحولات جدید در کرانه باختری صحبت کرد و گفت که ارتش تاکتیک‌های آموخته‌شده در غزه را برای «ریشه‌کن کردن گروه‌های شبه‌نظامی» در کرانه باختری به کار می‌گیرد.

اردوگاه آوارگان جنین در شمال کرانه باختری -منطقه وسیعی از کوچه‌های باریک که مدت‌ها سنگر گروه‌های شبه‌نظامی علیه نیروهای اسرائیلی بود- خط مقدم و مرکز جدیدترین کارزار ارتش اسرائیل است. کاتز روز سه‌شنبه (۲ بهمن‌ماه) از عملیات «دیوار آهنین» در کرانه باختری رونمایی کرد. به نوشته گزارشگران سی‌ان‌ان، «هدف عملیات در جنین جاه‌طلبانه‌تر از تهاجمات قبلی است. صدها غیرنظامی اردوگاه را ترک کرده‌اند.» از سوی دیگر، «کمال ابو الروب» فرماندار جنین، روز پنج‌شنبه (۴ بهمن‌ماه) به سی‌ان‌ان گفت که این اردوگاه اکنون تقریبا خالی است، آب قطع شده و منطقه «در محاصره» قرار گرفته است. جدیدترین عملیات ارتش اسرائیل شامل ایجاد موانع بیشتر در سراسر کرانه باختری است. «کمیسیون استعمار و مقاومت دیوار» روز پنج‌شنبه (۴ بهمن‌ماه) گفت در حال حاضر نزدیک به ۹۰۰ ایست بازرسی نظامی، از جمله بیش از ۱۷۳ دروازه آهنی از اکتبر ۲۰۲۳ نصب شده است.

الروب گفت که عملیات ارتش اسرائیل «یکی از بزرگ‌ترین و شدیدترین» عملیات‌هایی است که تاکنون آغاز شده است. او می‌گوید: «ما از بیش از ۲۰ هزار نفری صحبت می‌کنیم که آواره شده‌اند. بسیاری نیز دستگیر شده‌اند.» تلویزیون فلسطین روز پنج‌شنبه گزارش داد که ارتش اسرائیل موانعی در نزدیکی رام‌الله ایجاد و یک روستا را در این منطقه مسدود کرده است. علاوه بر این، این سازمان گفت که پست‌های بازرسی نظامی در منطقه نابلس تقویت شده است و هزاران نفر را در میان انتظارهای طولانی سرگردان کرده است. مردم همچنین قادر به ترک اریحا نبودند؛ جایی که پست‌های بازرسی نظامی برقرار شده بود. روزنامه‌نگاران فلسطینی روز پنج‌شنبه گزارش دادند که از گاز اشک‌آور علیه افرادی که در ایست بازرسی اریحا منتظر بودند، استفاده شده است.

«مصطفی برغوثی»، سیاستمدار فلسطینی به سی‌ان‌ان گفت که سفر از رام‌الله به اریحا که معمولا ۴۵ دقیقه طول می‌کشد، اکنون می‌تواند در برخی روزها بیش از پنج‌ساعت طول بکشد. وی گفت: «بیشتر تحرکات از جنوب و شمال کرانه باختری فلج شده است؛ درحالی که شهرک‌نشینان غیرقانونی اسرائیل آزادانه حرکت می‌کنند و به حمله به خودروهای فلسطینی در جاده‌ها ادامه می‌دهند.» «آنجلیتا کاردا»، مدیر منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا در شورای نروژی پناهندگان (NRC) گفت: «ما شاهد الگوهای نگران‌کننده استفاده غیرقانونی از زور در کرانه باختری هستیم که غیرضروری و نامتناسب است. این بازتاب تاکتیک‌هایی است که نیروهای اسرائیلی در غزه به‌کار گرفته‌اند.» این عملیات دو روز پس از شروع مرحله اول آتش‌بس غزه آغاز شد و نشان‌دهنده تغییر در تمرکز اسرائیل است. «بزالل اسموتریچ»، وزیر دارایی راست افراطی این رژیم روز سه‌شنبه گفت: «ما شروع به تغییر مفهوم امنیتی در یهودیه و سامره (اصطلاح کتاب مقدس که بسیاری از اسرائیلی‌ها برای توصیف کرانه باختری از آن استفاده می‌کنند) کرده‌ایم.» او همچنین مدعی شد که کابینه تصمیم گرفته است که امنیت در کرانه باختری به یک هدف جنگی رسمی برای اسرائیل تبدیل شود. آتش‌بس در غزه به نیروهای اسرائیلی اجازه داده تا در کرانه باختری، جایی که گروه‌های همسو با حماس فعال‌تر شده‌اند، متمرکز شوند. با این حال، این خطر وجود دارد که اقدام نظامی اسرائیل در سراسر کرانه باختری، آتش‌بس غزه را زیر فشار قرار دهد.

حمله به جنین؛ جلوگیری از فروپاشی کابینه

«دیوید هرست»، ستون‌نویس و تحلیلگر «میدل ایست‌آی» هم در تحلیلی نوشت: هرکسی که تصور می‌کرد دونالد ترامپ، جنگی را که همه در خاورمیانه به پایانش امید بسته بودند خاتمه دهد، اکنون می‌توانند به آنچه در حال حاضر در کرانه باختری اشغالی در جریان است، نگاهی بیندازد. هرست می‌نویسد ارتش اسرائیل که از دیدن صدها رزمنده حماس و جیپ‌های این گروه در اطراف خودروی صلیب سرخ (که اولین گروگان‌های اسرائیلی آزاد شده را احاطه کرده بودند) مات و مبهوت شده، پس از ۱۵ ماه جنگ در غزه، خشمگینانه به ویرانی جنین روی آورده است.

تصاویر مربوط به آزادی گروگان‌ها در شهر غزه، شهرک‌نشینان صهیونیست را که دم از «افسانه پیروزی» می‌زدند، شوکه کرد. آنها در غزه تصاویر تویوتا و نیروهای حماس را می‌بینند که از میان خرابه‌ها برمی‌خیزند. با این حال، حمله زمینی در مقیاس بزرگ به اردوگاه‌های آوارگان کرانه باختری از قبل برنامه‌ریزی شده بود. به نظر می‌رسد زمان‌بندی این حمله مناسب باشد. چرا؟ زیرا بزالل اسموتریچ، وزیر دارایی راست افراطی تهدید کرده بود که به‌دلیل آتش‌بس در غزه از کابینه استعفا می‌دهد.

حمله به جنین باعث می‌شود او در کابینه باقی بماند تا نه تنها ائتلاف نتانیاهو از هم نپاشد، بلکه خواسته افراطیون اسرائیلی هم برآورده شود. وعده دیگر اسموتریچ، پاکسازی رهبری ارتش بود. با حمله شهرک‌نشینان به شهرک فلسطینی «فُندُق» و درحالی که ترامپ در حال لغو تحریم‌ها علیه اوباش صهیونیست بود، می‌توان تصور کرد که اسرائیل صرفا دکمه مکث غزه را فشار داده است تا همان جهنم را بر سر اراضی غربی باز کند.

گویا کابینه عبری بعد از روی کار آمدن ترامپ جان گرفته است. رئیس‌جمهور آمریکا در دور اول ریاست‌جمهوری خود به اسرائیل اجازه داد بلندی‌های جولان اشغالی را ضمیمه کند؛ پیمان ابراهیم را منعقد و سفارت آمریکا را به قدس منتقل کند. اکنون و در دور دوم ترامپ، وی «مایک هاکبی» را به‌عنوان سفیر آمریکا در اسرائیل منصوب کرده که معتقد است چیزی به نام فلسطین و فلسطینی وجود ندارد. وزیر دفاع «پیت هگزث» می‌گوید باید معبد سوم روی ویرانه‌های مسجدالاقصی ساخته شود و «استیو ویتکاف»، فرستاده ترامپ در خاورمیانه هم می‌گوید که می‌خواهد «غزه‌ای‌ها را به اندونزی منتقل کند».

این شرایط نشان می‌دهد که ترامپ به هیچ عرب، ثروتمند یا فقیر اهمیت نمی‌دهد. همدلی او فقط با عربستان سعودی است تا جایی که محمد بن‌سلمان، ولیعهد، به دنبال باز کردن کیف پول خود است و خبر از قراردادهای ۵۰۰ میلیارد دلاری در میان است.

پیمانکاران امنیتی آمریکا به غزه می‌روند

این تحولات در حالی در سرزمین‌های فلسطینی رقم می‌خورد که به گفته چهار مقام آگاه، پیمانکاران امنیتی آمریکایی برای کمک به بازگشت آوارگان فلسطینی به شمال ویران‌شده نوار غزه که گام بعدی در توافق آتش‌بس بین اسرائیل و حماس است، به کار گرفته شده‌اند. این مقامات که نخواستند نامشان فاش شود، گفتند که پیمانکاران آماده کمک به ایمن‌سازی یک «منطقه کلیدی» هستند که غزه را به دو قسمت تقسیم می‌کند و به کریدور نتزاریم معروف است. به گفته مقامات، این پیمانکاران قصد دارند خودروهایی را که فلسطینی‌ها را از جنوب منطقه محاصره شده جابه‌جا می‌کند، برای یافتن سلاح مورد تفتیش قرار دهند.

«پاتریک کینگزلی»، «رونن برگمن» و «آرون باکسرمن» هم در گزارشی برای نیویورک‌تایمز نوشتند، بر اساس شرایط آتش‌بس ۴۲ روزه، نیروهای اسرائیلی قرار است «به‌طور نسبی» عقب‌نشینی کنند و به مردم غزه اجازه دهند به سمت شمال حرکت کنند. این آتش‌بس که از روز یکشنبه (۳۰ دیماه) اجرایی شد، امروز شنبه ۶ بهمن‌ماه در هفتمین روز خود قرار دارد. بر اساس کپی یکی از ضمیمه‌های آتش‌بس که با نیویورک‌تایمز به اشتراک گذاشته شده است، شهروندان غزه که با پای پیاده سفر می‌کنند، اجازه خواهند داشت بدون بازرسی به آنجا برگردند. بر اساس این قرارداد، پیمانکاران خصوصی قرار است از روز شنبه (امروز ۶ بهمن‌ماه) بررسی خودروهای غزه را که به سمت شمال حرکت می‌کنند، آغاز کنند.

به نوشته گزارشگران نیویورک تایمز، اگرچه شرکت‌هایی برای این امر اختصاص داده شده است، اما اینکه چه کسی یا نهادی بودجه آنها را برای استقرار تامین می‌کند، هنوز نامشخص است. یکی از شرکت‌هایی که به این راهرو اختصاص داده شده «Safe Reach Solutions» است که تدارکات و برنامه‌ریزی را انجام می‌دهد.

وب‌سایت این شرکت که به نظر می‌رسد در سال ۲۰۲۴ ثبت‌شده و در سال ۲۰۲۵ ایجاد شده است، تقریبا هیچ اطلاعات خاصی درباره فعالیت‌های سازمان، بودجه یا اعضا و کارکنان ندارد. دو تن از این مقامات گفتند که اسرائیل امیدوار است که پیمانکاران امنیتی خصوصی در نهایت هسته یک نیروی بین‌المللی بزرگ‌تر را تشکیل دهند که توسط کشورهای خلیج فارس مانند عربستان و امارات حمایت می‌شود و غزه را در آینده اداره خواهد کرد. آنها افزودند که اماراتی‌ها و سعودی‌ها در حال حاضر درگیر نیستند.

پیام باقری

یوسف قاضی عسگر

عبدالله قبادی

علیرضا کیانی

امین مقدم

محمدرضا غفراللهی

علیرضا کلاهی صمدی

سجاد غرقی

مرتضی حاجی آقامیری

علیرضا مناقبی

حسن فروزانفر

خسرو طالبی رحیق

۱۲ فعال اقتصادی به پرسش‌های «دنیای‌اقتصاد» پاسخ دادند؛ رضایت بخش خصوصی از تغییر رویکرد سیاستگذار

لطفا این موارد را فورا حل کنید

حل مشکل مزمن ارز چند نرخی و برطرف کردن چالش‌ها در حوزه روابط بین‌الملل، از نظر بخش خصوصی، مهم‌ترین موضوعاتی هستند که در کوتاه‌مدت دولت باید به آنها رسیدگی کند؛ مواردی که دست کم در ماه‌های اخیر مورد توجه دولت بوده و بخش خصوصی هم از اثربخشی تغییر ریل دولت رضایت نسبی دارد. به گفته اعضای پارلمان بخش خصوصی، چند نرخی بودن ارز، فضای رانتی را در اقتصاد کشور ایجاد می کند، تولید و تجارت را تضعیف کرده و ویروس سفته‌بازی را تکثیر می کند، بنابراین اقدام دولت چهاردهم در حرکت به سمت نظام ارزی تک‌نرخی، حرکتی درست است. در عین حال فعالان بخش خصوصی اعتقاد دارند؛ تداوم حضور ایران در لیست سیاه FATF و ادامه تحریم‌های بین‌المللی، توان تولیدکنندگان برای ادامه فعالیت را تنزل داده و انگیزه سرمایه‌گذاری را از بین می‌برد، بنابراین به‌عنوان یک دستورکار روشن، مجموعه سیاستگذاری کشور باید هرچه سریع‌تر برای حل این مشکل راهکاری پیدا کنند. به‌جز موارد فوق که دولت چهاردهم درصدد رفع آنهاست، لزوم تعامل بیشتر دولت با بخش خصوصی، ضرورت توسعه بازارهای صادراتی، حذف یارانه‌های انرژی و نوسازی ناوگان تولید، از جمله دیگر مسائلی هستند که فعالان اقتصادی معتقدند دولت باید در کوتاه‌مدت برای حل آنها چاره‌ای بیندیشد. با همه این‌ها، عمده اعضای هیات نمایندگان اتاق ایران، از ادبیات، رویکرد و عملکرد دولت در ۶ ماه گذشته رضایت داشتند. آنها اصلاحات دولت در بازار ارز و تلاش برای اجماع‌سازی در خصوص رفع تحریم‌ها و تصویب FATF را شایسته تقدیر دانستند؛ هرچند فعالان اتاق بازرگانی تاکید کردند برای قضاوت درست از عملکرد پزشکیان باید تا ایجاد تغییرات واقعی در زمین اقتصاد منتظر ماند.

دنیای اقتصاد پیام باقری نایب‌رئیس اتاق ایران در رابطه با عملکرد پزشکیان در ماه‌های گذشته گفت: «در این مدت کشور تحت‌الشعاع برخی اتفاقات غیرمترقبه قرارگرفت که باید این مسائل را در تحلیل عملکرد دولت موردتوجه قرارداد. به‌طور کلی در عملکرد دولت باید بخش‌های مختلفی را بررسی کنیم. در این مدت، معضل ناترازی انرژی بیش از هر مساله‌ای در کشور تولید را دچار مشکل کرده‌است؛ کارشناسان به‌خوبی می‌دانند که مشکل مذکور محصول عدم‌سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی در سنوات گذشته بوده و نمی‌توان آن را مرتبط با دولتی که به‌تازگی آغاز به‌کار کرده، دانست.» او افزود: «با این وجود ما از دولت توقع داریم که به راهکارهایی که صاحب‌نظران در این حوزه بر آن تاکید دارند، توجه کند. اتاق بازرگانی ایران با تجمیع نظرات ۶۰۰ تشکل تخصصی، ۲۰ کمیسیون تخصصی و ۳۴ اتاق استانی، پیشنهادهایی را به دولت ارائه کرده‌است و امیدواریم دولت بتواند از این راهکارها به‌درستی استفاده کند.»

باقری تصریح کرد: «با توجه به بازخوردهایی که از دولت دریافت می‌کنیم، رئیس‌جمهور پیشنهادات بخش‌خصوصی را موردتوجه قرار می‌دهد و امیدواریم که این روند تعامل دولت و بخش خصوصی، همچنان ادامه داشته‌باشد.» نایب‌رئیس اتاق ایران تاکید کرد: «اتاق بازرگانی ایران، در جهت پویایی اقتصاد، رشد و توسعه کشور، با تمام‌قوا به ارکان اقتصادی کشور کمک خواهد کرد.»

باقری دو مساله ترمیم مراودات بین‌المللی و حمایت از تولید با ارزش‌افزوده بالا را دو اولویت کشور دانست و گفت: «تقویت ارتباطات بین‌المللی از این جهت اهمیت دارد که یک بعد همه فعالیت‌های اقتصادی مرتبط با مساله صادرات است؛ در واقع تحقق اهداف اقتصادی همچون رشد ۸درصدی با قرارگرفتن اقتصاد ایران در زنجیره ارزش جهانی امکان‌پذیر خواهد بود. حضور در زنجیره ارزش جهانی مستلزم ترمیم و تقویت مراودات بین‌المللی است. دولت در این راستا مسوولیت همرسانی را بر عهده دارد و امیدواریم دولت چهاردهم بتواند مقدمات حضور بیشتر کالای ایرانی در بازار جهانی را فراهم کند.»

او افزود: «مساله مهم دیگر آن است که دولت باید منابع و پشتیبانی‌های لازم را به سمت فعالیت‌های اقتصادی که ارزش‌افزوده بیشتری ایجاد می‌کند هدایت کند؛ در واقع باید ارزیابی درستی از بخش‌های اقتصادی کشور صورت پذیرد و بخش‌هایی که ارزش‌افزوده بالاتر تولید می‌کنند شناسایی‌شده و منابع به این بخش‌ها هدایت شوند تا در حوزه صادرات و تولید داخل شاهد خلق ثروت بیشتر و رفاه بیشتر برای مردم باشیم.»

ارز چندنرخی ام‌الفساد است

یوسف قاضی عسگر، با اشاره به اینکه با توجه به مجموع جوانب می‌توان رویکرد دولت را مثبت ارزیابی کرد، گفت: «هنوز با وضع مطلوب فاصله قابل‌توجهی داریم، اما عملکرد دولت در مواردی همچون تلاش برای یکسان‌سازی نرخ ارز، نشان می‌دهد؛ دولت در مسیر درستی حرکت می‌کند.»

قاضی‌عسگر در مورد مهم‌ترین اولویت دولت در بخش تولید و تجارت، گفت: «دولت باید مسیری که در مورد تک‌نرخی کردن ارز آغاز کرده را ادامه دهد. ارز چندنرخی یکی از ام‌الفسادهاست. به دلیل چندنرخی‌بودن ارز دولت مجبور است در همه حوزه‌ها سیاست تنظیم‌گری را پیگیری کند.» او افزود: «پس از تک‌نرخی کردن ارز، دولت باید سیاست آزادسازی را هم در بخش صادرات و هم در بخش واردات در دستور کار قرار دهد. تا زمانی که صادرات به‌عنوان سوپاپ تولید داخل درنظر گرفته شود، شاهد رشد این بخش نخواهیم بود. نباید زمانی که مازاد کالا در کشور وجود دارد، صادرات آزاد شود و زمانی که شاهد کمبود در بازار داخلی هستیم، صادرات ممنوع شود. ما باید سیگنال‌های اقتصاد جهانی را دریافت کنیم تا بتوانیم مزیت‌های رقابتی اقتصاد ایران را شناسایی کنیم.»

ضربه ناترازی انرژی به تولید

عبدالله قبادی، در تحلیل عملکرد ۶ماهه دولت چهاردهم به مشکلات بخش‌خصوصی در ماه‌های گذشته در حوزه انرژی اشاره کرد و گفت: «ناترازی برق و گاز در این مدت واحدهای تولیدی را زمینگیر کرده‌است. واحدهای تولیدی باید حقوق کارمندان، مالیات، بیمه و اقساط بانک‌ها را پرداخت کنند، اما به دلیل ناترازی انرژی، در نیمی از ماه مجبورند واحد تولیدی خود را تعطیل کنند. در این شرایط کارمندان، بانک‌ها و اداره دارایی مطالبات خود را در زمان مقرر طلب می‌کنند. این مساله تولید در کشور را با مشکل جدی مواجه کرده‌است.»

قبادی افزود: «علاوه‌بر موارد مذکور افت مستمر ارزش پول ملی و نوسان نرخ ارز مشکلات بخش‌خصوصی را افزایش داده‌است.» این فعال بخش‌خصوصی تاکید کرد: «با همه این مشکلات، دولت پزشکیان رابطه خوبی با بخش‌خصوصی دارد و شنونده خوبی برای فعالان اقتصادی محسوب می‌شود، به‌همین‌دلیل ما در بخش‌خصوصی امید داریم که شاهد اتفاقات مثبتی در حوزه اقتصاد باشیم.» قبادی در مورد مهم‌ترین اولویت دولت در حوزه تولید و تجارت گفت: «مهم‌ترین مساله‌ای که باید توسط دولت پیگیری شود، بحث تک‌نرخی‌شدن نرخ ارز است. در کنار این مهم، امیدواریم مساله FATF نیز در کوتاه‌مدت حل شود تا از این طریق، مشکلات صادرکنندگان کشور کاهش یابد.»

دولت تحت‌فشار جریان رانت‌خوار قرار نگیرد

علیرضا کیانی، اعتقاد دارد که از جنبه‌های اقتصادی می‌توان به رویکرد و عملکرد دولت پزشکیان نمره بسیار خوبی داد. او در این رابطه گفت: «اقداماتی که دولت پیش‌بینی کرده و قول اجرای آن را داده، از نظر اقتصادی بسیار موثر و مطلوب است. به‌عنوان نمونه، رویکرد دولت درخصوص بازار ارز بسیار امیدوارکننده است.» او افزود: «اگر عوارض و مشکلات اقتصاد را به چند بخش تقسیم کنیم، یکی از بزرگترین مشکلاتی که کشور را با چالش مواجه کرده، چند نرخی‌بودن ارز است. خوشبختانه وزارت اقتصاد تصمیم شجاعانه‌ای در این‌خصوص اتخاذ کرده‌است. حرکت در جهت تک‌نرخی کردن ارز می‌تواند نویدبخش این امر باشد که دولت لزوم اصلاحات اساسی در اقتصاد کشور را درک کرده‌است.» این فعال اقتصادی هشدار داد: «البته تک‌نرخی کردن ارز به تنهایی حلال مشکلات کشور نخواهد بود، بلکه دولت باید انواع مکانیزم‌های سرکوب قیمت را کنار بگذارد. اگر دولت در ادامه، روند رویکرد سرکوب قیمت را از دستور کار خارج نکند، این خطر وجود دارد که قیمت‌ها به‌صورت ناگهانی افزایش یابد.» کیانی در ادامه گفت: «دولت باید انواع یارانه‌ها، از جمله یارانه انرژی را حذف کند و به‌جای آن، مکانیزم پرداخت نقدی به اقشار آسیب‌پذیر را دنبال کند.» او مهم‌ترین اولویت دولت را حل مساله FATF دانست و گفت: «اگر دولت مسیر خود را ادامه دهد و تحت‌فشار جریان‌هایی که از تفاوت در نرخ‌ها، سود می‌برند قرار نگیرد، آینده بسیار روشنی در انتظار کشور خواهد بود.»

از جهان عقب می‌مانیم

امین مقدم، به ارز چندنرخی و مشکل استهلاک ماشین‌آلات (خصوصا در صنعت نساجی) به‌عنوان دو چالش جدی در بخش تولید کشور اشاره کرد و گفت: «با همه این مشکلات، همین که دولت تلاش دارد به سمت تک‌نرخی‌شدن ارز حرکت کند، مساله امیدبخشی است.» او افزود: «در حوزه نساجی با توجه به اینکه ما سال‌هاست که با مشکل واردات مواجه هستیم. ناوگان و ماشین‌آلات نساجی مستهلک شده‌است. با توجه به اینکه تغییرات در صنعت مد و لباس با سرعت زیادی اتفاق می‌افتد، اگر در کوتاه‌مدت، نوسازی ماشین‌آلات، در دستور کار قرار نگیرد، حتما از بازار جهانی عقب می‌مانیم.»

مقدم در ادامه گفت: «کل صادرات نساجی ما حدود ۶۰میلیون دلار است، درحالی که بنگلادش ۵۱میلیارد دلار و ترکیه ۳۳میلیارد دلار، صادرات پوشاک و نساجی دارند. این آمار نشان‌دهنده اهمیت بخش نساجی در اقتصاد جهانی است. صنعت نساجی قابلیت ایجاد یک‌میلیون شغل در کشور را دارد و اگر دولت توجه بیشتری به این صنعت داشته‌باشد، می‌توان شاهد توسعه صادرات در این بخش باشیم.» این فعال اقتصادی تاکید کرد: «مهم‌ترین اولویت دولت، باید نوسازی زیرساخت‌های بخش تولید کشور باشد.»

سیگنال مثبت رفع فیلتر

محمدرضا غفراللهی، رویکرد و ادبیات دولت در حوزه اقتصادی را نویددهنده روزهای روشن دانست و گفت: «تلاش دولت در جهت تک‌نرخی کردن ارز ستودنی است. البته دولت تنها قدم اول را در این راستا برداشته‌است و اگر کابینه همین مسیر را ادامه دهد و دولت در تعامل با بخش‌خصوصی موانع را مرتفع کند، قطعا فضای رانتی در بازار ارز از بین خواهد رفت.» او افزود: «در حوزه دیپلماسی اقتصادی نیز دولت در این مدت کوتاه اقدامات موثری را انجام داده و با توجه به اراده دولت، امیدواریم که در آینده تعاملات ایران با جهان افزایش یابد. همچنین تلاش دولت در راستای تصویب FATF قابل‌تقدیر است و همه این‌ها نوعی خوش‌بینی در مورد آینده را در بین فعالان اقتصادی ایجاد می‌کند.» غفراللهی ادامه‌داد: «تلاش دولت در جهت رفع فیلترینگ اقدام موثر دیگری است که در این مدت کوتاه شاهد بودیم. گام اول در این مسیر برداشته‌شده‌است و این گشایش می‌تواند سیگنال مثبتی را نه‌تنها به فعالان عرصه دیجیتال، بلکه به سایر بخش‌های اقتصاد کشور که نیاز به مبادلات بین‌المللی دارند، ارسال کند.»

این فعال اقتصادی تک‌نرخی کردن نرخ ارز را مهم‌ترین اولویت کشور دانست و گفت: «سرکوب نرخ ارز، به ضرر صادرات و به نفع واردات است و به همین دلیل به اقتصاد کشور ضربه می‌زند. دولت‌ها تلاش دارند مانع جهش ارزی شوند و از اقشار کم‌درآمد حمایت کنند، اما دستکاری در قیمت روش مناسبی برای حمایت از دهک‌های کم‌درآمد نیست و دولت باید از مسیرهای دیگری از شهروندان حمایت کند.»

نمره قبولی برای وزارت کشاورزی

خسرو طالبی‌رحیق، در رابطه با عملکرد ۶ماهه دولت در بخش کشاورزی گفت: «مسوولان دولتی در حوزه کشاورزی به قانون پایبندی لازم را دارند که این مساله نکته بسیار حائزاهمیتی است. ما به‌عنوان بخش‌خصوصی باید با دولت همکاری داشته باشیم تا هم تولیدکنندگان و هم مصرف‌کنندگان بتوانند به خواسته‌های خود برسند.» طالبی‌رحیق افزود: «در مجموع می‌توان به‌عملکرد وزارت جهاد کشاورزی نمره مطلوبی داد. البته دولت باید توجه بیشتری به بخش خصوصی، خصوصا تشکل‌های تخصصی حوزه کشاورزی داشته‌باشد.» این فعال اقتصادی، مهم‌ترین اولویت دولت در بخش کشاورزی را هدفمند کردن صادرات در این حوزه دانست و گفت: «صادرات باید طبق برنامه باشد. همچنین لازم است صادرات قراردادی در دستور کار دولت باشد. علاوه‌بر این دولت باید مساله رفع تحریم را دنبال کند تا صادرکنندگان بخش کشاورزی به بازارهای بیشتری دسترسی داشته‌باشند.»

رفع تحریم؛ مهم‌ترین اولویت موجود

مرتضی حاجی‌آقامیری با تاکید بر اینکه برای صحبت در مورد عملکرد دولت باید به‌صورت مجزا بخش‌های مختلف را تحلیل کرد، گفت: «به‌صورت کلی با توجه به اتفاق‌هایی که در منطقه شاهد بودیم، برای قضاوت عملکرد دولت باید قدری صبر کرد. دولت باید توجه بیشتری به بخش‌خصوصی و کارشناسان کشور داشته‌باشد و در تصمیم‌گیری نظر افراد متخصص را مورداستفاده قرار دهد.» او افزود: «تعامل بیشتر با بخش‌خصوصی نیازمند هیچگونه تغییری در قوانین و مقررات و دستورالعمل‌ها نیست و در حال‌حاضر این ظرفیت قانونی در کشور وجود دارد. لازم است دولت اشخاصی را مورداستفاده قرار دهد که رابطه مثبتی را با بخش‌خصوصی شکل دهند. در حال‌حاضر اتاق بازرگانی رابطه مثبتی با برخی از وزارتخانه‌ها دارد که این تعامل باید به بخش‌های دیگر دولت تسری پیدا کند.» آقامیری تصریح کرد: «مهم‌ترین اولویت دولت رفع تحریم‌هاست. تا زمانی که تحریم هست، قوانین مخل تجارت و ارز چند نرخی وجود خواهند داشت. زنده‌ماندن در تحریم اندازه‌ای دارد. حتی شعب ابی طالب نیز به مدت سه سال طول کشید. با این شرایط ادامه فعالیت‌های اقتصادی امکان‌پذیر نیست.»

> یوسف قاضی عسگر: «پس از تک نرخی‌کردن ارز، دولت باید سیاست آزادسازی را هم در بخش صادرات و هم در بخش واردات در دستور کار قرار دهد. تا زمانی که صادرات به‌عنوان سوپاپ تولید داخل درنظر گرفته شود، شاهد رشد این بخش نخواهیم بود. نباید زمانی که مازاد کالا در کشور وجود دارد، صادرات آزاد شود و زمانی که شاهد کمبود در بازار داخلی هستیم، صادرات ممنوع شود.

ارز چند نرخی؛ مولد رانت

علیرضا مناقبی، رئیس مجمع عالی واردات، رویکرد ۶ماهه پزشکیان را بسیار مطلوب دانست و گفت: «در حوزه واردات متغیرهای زیادی وجود دارد و دستگاه‌های مختلفی در حوزه واردات فعال هستند، با همه این‌ها عملکرد دولت چهاردهم در حوزه واردات مثبت بوده‌است.» مناقبی در مورد اولویت‌های کشور در حوزه تولید و تجارت گفت: «حل مساله FATF باید مهم‌ترین اولویت دولت چهاردهم باشد و پس از آن تک‌نرخی‌شدن ارز مساله دیگری است که دولت باید به آن اهتمام داشته‌باشد. تا زمانی که ارز چندنرخی باشد، رانت‌های مختلفی نیز وجود خواهند داشت.»

رفع تحریم خودخواسته

حسن فروزان‌فر، با اشاره به اینکه دولت هنوز فرصت کافی برای تغییر در برخی از حوزه‌ها را نداشته‌است، گفت: «سیاست دولت برای حرکت به سمت ارز تک‌نرخی، یک دستاورد محسوب می‌شود. اگر دولت بتواند این سیاست را عملی کند، یک آسایشی را برای تولیدکننده، عرضه‌کننده، صادرکننده و واردکننده به ارمغان خواهد آورد.»

فروزان‌فر افزود: «در صورتی که سیاست ارزی به‌درستی اجرا نشود و همچنان بین قیمت مبادله و قیمت بازار، فاصله ۲۰درصدی و بیشتر وجود داشته‌باشد، عملا اتفاق مهمی را شاهد نخواهیم بود و صرفا هزینه‌ها و در نتیجه تورم افزایش خواهد یافت.» این فعال اقتصادی در ادامه گفت: «مساله مهم دیگر در رابطه با چالش‌ها در حوزه روابط بین‌المللی است. حضور ایران در لیست سیاه FATF و مشکلات مبادلات بانکی در امر تولید و تجارت اختلال ایجاد می‌کند. البته ادبیات و رویکرد دولت حاکی از آن است که اراده حل مشکلات در دولت وجود دارد، با این وجود هنوز در فضای واقعی تغییر قابل‌توجهی مشاهده نمی‌شود.» فروزان‌فر به حل مساله FATF به‌عنوان مهم‌ترین اولویت دولت اشاره کرد و گفت: «اگر در گام اول مساله FATF حل شود، می‌توانیم امیدوار باشیم که حداقل در تعاملات بانکی وضعیت بهتری داشته باشیم؛ در واقع این مساله نوعی تحریم خودساخته است که به مانعی جدی برای فعالیت اقتصادی اتباع ایرانی تبدیل شده‌است.»

ضرورت حفظ بازار عراق

یک عضو دیگر اتاق بازرگانی هم درباره عملکرد و رویکرد دولت چهاردهم در حوزه تولید و تجارت گفت: «کشور با مشکلات جدی مواجه است. دولت فعلی این اراده را دارد که حل این مشکلات را در دستور کار قرار دهد. به‌عنوان مثال در حوزه ناترازی برق و مسائل کمبود ارز دولت رویکرد اصولی را دنبال می‌کند.» او افزود: «به‌طور کلی دولت پزشکیان، در انتخاب مدیران و صداقت با مردم نمره قبولی می‌گیرد. همچنین در ماه‌های اخیر دولت پزشکیان رابطه تعاملی خوبی با بخش‌خصوصی داشته‌است.» صمدی در مورد مهم‌ترین اولویت دولت چهاردهم در حوزه تجارت گفت: «در حوزه توسعه صادرات و ایجاد بازار برای صنایع کشور، مهم‌ترین اولویت حل مشکلات صادرکنندگان ایرانی است که در بازار عراق مشغول به فعالیت هستند. به دلیل اینکه کالاهای با ارزش‌افزوده بالا به عراق صادر می‌شوند، این بازار اهمیت بسیار زیادی برای اقتصاد ایران دارد.» او افزود: «به دلیل تحریم و عدم‌دسترسی به سیستم بانکی، تاجر ایرانی بین ۱۷ تا ۲۷درصد متحمل هزینه مبادلاتی می‌شود که به‌معنای حذف تجار ایرانی از بازار عراق است.»

تقویت معادن کوچک‌مقیاس

سجاد غرقی با تاکید بر اینکه با توجه به وضعیت موجود باید کشور برای حداکثر تاب‌آوری آماده شود، گفت: «بخش معدن از این جهت که این امکان را دارد که زنجیره تامین را در داخل کشور شکل دهد، می‌تواند ارزآوری پایدار داشته‌باشد. در شرایط موجود مهم‌ترین مشکل مساله رشد قابل‌توجه (در حدود ۳۰۰درصد) حقوق دولتی معادن بوده که آسیب قابل‌توجهی را به معادن کوچک و متوسط وارد کرده‌است.» او تاکید کرد: «یکی از مسائلی که دولت لازم است به آن رسیدگی کند، کاهش حقوق دولتی و کاهش فشار به معادن کوچک‌مقیاس است. حدود ۱۵ درصد از حقوق دولتی توسط معادن کوچک‌مقیاس پرداخت می‌شود، اما ۸۵درصد اشتغال بخش معدن، مربوط به معادن کوچک‌مقیاس است، بنابراین دولت باید شرکت‌های معدنی که نقش پررنگی در اشتغال‌زایی دارند را تقویت کند.»

خبر

کارنامه قبولی صادرات ۱۰ ماهه

دنیای‌اقتصاد: عبدالناصر همتی، وزیر اقتصاد، جدیدترین آمار گمرک از تجارت غیرنفتی ۱۰ ماهه نخست امسال را در شبکه اجتماعی ایکس (توییتر سابق) اعلام کرد. بر اساس آمار وزیر اقتصاد، صادرات غیرنفتی ایران به رقم ۴۷٫۸ میلیارد دلار رسیده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۱۸ درصد رشد داشته‌است. همچنین واردات ایران با ثبت رقم ۵۶میلیارد دلار (از جمله ۶٫۳میلیارد دلار طلا) تنها ۳درصد افزایش را نشان می‌دهد که بدون احتساب طلا نسبت به مدت مشابه ۱۰ درصد کاهش داشته‌است. کسری تراز تجاری غیرنفتی، بدون درنظرگرفتن واردات طلا در این دو سال، از ۱۲٫۵ میلیارد کسری به ۲ میلیارد دلار کاهش یافته‌است. همچنین با احتساب بیش از ۳۰ میلیارد دلار صادرات نفت در این دوره، مازاد تراز تجاری (نفتی و غیرنفتی) به بیش از ۲۸ میلیارد دلار رسیده‌است. در سال ۱۴۰۲ میزان کسری تجاری ایران به رقم ۱۶ میلیارد و ۸۷۵میلیون دلار رسیده بود، اما در سال جاری با اجرای سیاست‌های ارزی مناسب، به‌نظر می‌رسد که تعادل واردات و صادرات به‌درستی رعایت شده و کسری تجاری تحت کنترل قرارگرفته‌است. در حال‌حاضر کسری تجارت غیرنفتی معادل ۸میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار محاسبه شده‌است. رقمی که به‌نظر می‌رسد با ادامه روند فعلی فاصله معناداری با سال گذشته داشته‌باشد. گزارش اولیه عبدالناصرهمتی از روند تجارت ۱۰ ماهه به‌خوبی نشان می‌دهد مکانیزم‌های ارزی چگونه می‌توانند روی انگیزه صادرکنندگان اثر بگذارند. «دنیای‌اقتصاد» در روزهای آینده گزارش‌های دیگری از آمار دقیق تجارت خارجی ۱۰ ماهه کشور ارائه خواهد کرد.

توافق ایران و عمان برای حذف تعرفه‌های تجاری

دنیای‌اقتصاد: ایران و عمان تفاهم‌نامه مشترک اقتصادی در حوزه تجارت ترجیحی و همکاری‌های گمرکی امضا کردند. به گزارش خبرگزاری تسنیم، بیست‌ویکمین اجلاس همکاری‌های مشترک ایران و عمان به میزبانی مسقط برگزار شد. نشستی که به گفته وزیر صنعت، معدن و تجارت با ۲۰ نشست قبلی متفاوت بود. محمد اتابک، با اشاره به امضای تفاهم‌نامه مشترک بین ایران و عمان، گفت: ۳ دستور کار مشخص در این نشست مطرح شد؛ نخستین دستورکار، بحث تجارت ترجیحی و حذف تعرفه‌ها بین دو کشور بود که با آن موافقت شد و مسائل اجرایی آن تا هفته آینده انجام می‌شود. وزیر صنعت، معدن و تجارت، پشتیبانی از سرمایه‌گذاری‌هایی که بین دو کشور انجام می‌شود را دستور کار دوم این نشست عنوان کرد و از توافق دو کشور بر سر این موضوع خبر داد. وزیر صمت ادامه‌داد: سومین دستور کار، همکاری‌های گمرکی و اداری ضروری بین دو کشور برای تسهیل تجارت بود که برنامه‌ریزی‌های موردنیاز انجام‌شده و با تعیین کارها، این مورد هم به‌زودی به نتیجه می‌رسد. محمد اتابک همچنین با اشاره به دیدارهای مختلف با وزیران عمانی گفت: در دیدار با وزیر حمل‌ونقل عمان، برقراری خط کشتیرانی بندرعباس به عمان، افزایش پروازها و مسائل مربوط به بنادر دو کشور بررسی شد. دیدار با وزیران تجارت و انرژی و همچنین دیدار با رئیس سرمایه‌گذاری عمان از دیگر برنامه‌های وزیر صمت، در حاشیه برگزاری بیست‌ویکمین اجلاس کمیسیون مشترک همکاری‌های ایران و عمان بود.

معافیت صادرکنندگان تا سقف ۱۰ هزار یورو از تعهدات ارزی

دنیای‌اقتصاد: معافیت از ایفای تعهدات ارزی برای صادرکنندگان دارای ۱۰ هزار یورو و کمتر از سوی کمیته کارشناسی بازگشت ارز حاصل از صادرات اعلام شد. به گزارش خبرگزاری مهر، با توجه به اختیارات کارگروه بازگشت ارز وفق تبصره ۶ بند «ح» ماده ۲ مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و محدودیت‌های ایجادشده برای دارندگان کارت بازرگانی دارای صادرات تا سقف ۱۰ یورو مقرر شد: شناسه‌های ملی که جمع صادرات سال‌های ۱۳۹۷ تا پایان سال ۱۴۰۲ آنها به میزان ۱۰ هزار یورو و کمتر است، از شمول تعهدات ارزی حاصل از صادرات خارج شوند.

عکس‌نوشت

دو شاهد آماری از تجارت جهانی

آخرین گزارش‌های آنکتاد نشان می‌دهد در سالی که گذشت روند قیمت حمل‌ونقل دریایی تغییرات ملموسی را تجربه کرد. به‌طور مشخص شاخص حمل‌ونقل کانتیری شانگهای در نتیجه تحولات منطقه خاورمیانه و وضعیت کانال سوئز به‌شدت نوسان پیدا کرد و در فاصله فصل دوم ۲۰۲۳ تا اواسط ۲۰۲۴ تا ۳٫۵ برابر افزایش یافت. این موضوع که اثر بالایی بر هزینه تمام‌شده محصول برجای گذاشت در هفته‌های اخیر به دلیل کاهش ابعاد تنش کمرنگ شده اما تصویری روشن از اهمیت فوق‌العاده صلح در مسیرهای تجارت دریایی را یادآوری کرد.

تصویر دیگری که توجه به آن در گزارش آنکتاد حائزاهمیت است، سطح روبه رشد دادوستد کالا میان کشورهای جنوب جهان است. در فاصله سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۲۳ حجم تجارت میان کشورهای این جریان نوظهور بیش از دوبرابر رشد داشته و از ۵٫۶تریلیون دلار عبور کرده‌است. موضوعی که نشان می‌دهد کشورهای درحال‌توسعه و اقتصادهای در حال ظهور در کنار توسعه‌تجارت با جهان، برای یکدیگر به شرکای مهم و قابل‌اعتمادی تبدیل شده‌اند.

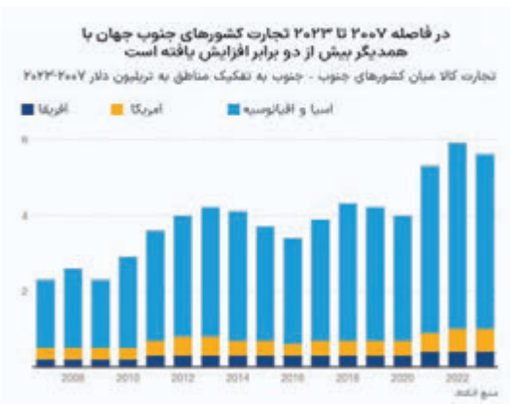

اقتصاد ونزوئلا با کدام سیاست‌ها به ورطه فلاکت افتاد؟

نقشه اقتصادی خودویرانگر

دنیای اقتصاد اقتصاد ونزوئلا دهه‌هاست که قربانی سیاست‌های اقتصادی فاجعه‌بار بوده و تحریم‌های اقتصادی نیز بر مشکلات آن افزوده است. سقوط این کشور بزرگ‌ترین سقوط سطح زندگی در تاریخ به حساب می‌آید که ناشی از جنگ، انقلاب یا فروپاشی حکومت نبوده است.

متن حاضر ترجمه یادداشتی از فرانک موچی (Frank Muci) اقتصاددان و استاد مدرسه اقتصاد لندن است که در مورد اقتصاد ونزوئلا نوشته شده و در سایت Economics Observatory منتشر شده است.

کاهش تکان‌دهنده ۷۴ درصدی سطح زندگی در ونزوئلای نفت‌خیز بین سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۳، این بحران را به پنجمین سقوط بزرگ در تاریخ اقتصاد مدرن تبدیل کرده است. اقتصاد این کشور در دوران صلح و تحت حاکمیت یک دولت فروپاشید. این فروپاشی اقتصادی با وضعیت کشورهایی مانند عراق، لبنان و لیبریا - که از جنگ یا جنگ داخلی آسیب دیده‌اند - یا گرجستان، مولداوی و تاجیکستان پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی و سقوط دولت و کل نظام اقتصادی، قابل‌مقایسه است. فروپاشی ونزوئلا عمدتا ناشی از سیاست‌های اقتصادی داخلی بوده، هرچند تحریم‌ها نیز در آن نقش داشته‌اند. در ادامه به عواملی که به فقر شدید کشوری که در دهه ۱۹۷۰ ثروتمندترین کشور آمریکای لاتین بود، منجر شده، پرداخته می‌شود.

اشتباه در سیاست‌های کلان

روسای جمهور هوگو چاوز (۱۹۹۹-۲۰۱۳) و نیکلاس مادورو (۲۰۱۳ تاکنون)، در دهه ۲۰۰۰ و اوایل دهه ۲۰۱۰، زمانی که اقتصاد ونزوئلا به دلیل کلان چرخه کالاها در بازار جهانی در اوج رونق بود - دوره‌ای طولانی از قیمت‌های بالا و رو به افزایش غلات، فلزات، نفت و گاز - دقیقا سیاست‌های کلان اقتصادی نادرستی را اجرا کردند.

دولت ونزوئلا فرصت طلایی دوران رونق اقتصادی را برای پس‌انداز و آماده‌سازی برای شرایط سخت‌تر از دست داد. برخلاف نروژ، عربستان سعودی و تقریبا همه صادرکنندگان دیگر نفت که در دوران رونق، بخشی از درآمدها را پس‌انداز می‌کنند، دولت ونزوئلا در این دوره با کسری بودجه دورقمی مواجه بود. هزینه‌های دولت بسیار بیشتر از درآمدهای مالیاتی و سایر منابع درآمدی بود. برای تامین مالی این کسری‌های غیرضروری، سیاستگذاران بدهی خارجی را شش برابر افزایش داده و شرکت نفت دولتی و دولت را با بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار تعهدات سنگین روبه‌رو کردند.

همچنین پس از تضعیف استقلال بانک مرکزی، ونزوئلا به طور فزاینده‌ای به چاپ پول وابسته شد. این سیاست پولی بسیار خطرناک است؛ به طوری که چاپ پول توسط بانک مرکزی به منظور تامین مالی کسری بودجه دولت، تورم شدیدی را به دنبال خواهد داشت. این اقدام مانند وضع مالیات بر پس‌انداز و دستمزد از طریق افزایش قیمت مصرف‌کننده عمل می‌کند و بیشترین آسیب را به فقرا می‌رساند.

مخارج دولت در دوران رونق نفتی بسیار ناکارآمد بود. بنزین یارانه‌ای ونزوئلا نه‌تنها ارزان‌ترین بنزین در جهان بود، به‌حدی ارزان بود که می‌توانست انگیزه‌ای قوی برای قاچاق باشد. این امر منجر به قاچاق روزانه حدود ۱۰۰ هزار بشکه بنزین به ارزش بیش از ۱۰ میلیارد دلار در سال به کشورهای برزیل و کلمبیا می‌شد. یارانه برق نیز بسیار زیاد بود، که منجر به زیان‌ها و کمبود سرمایه‌گذاری در این بخش شد. برآورد می‌شود که مجموع یارانه‌ها در برخی سال‌ها بیش از ۱۰ درصد از تولید ناخالص داخلی (GDP) را به خود اختصاص داده و بیش از نیمی از کسری بودجه را تشکیل می‌داد.

در همین حال، صنعت حیاتی نفت نیز از منابع مالی برای سرمایه‌گذاری محروم بود و به بدترین شکل ممکن مدیریت می‌شد؛ زیرا کارشناسان فنی با هم‌پیمانان سیاسی جایگزین شدند. تولید نفت در میادین دارای نفت خام با کیفیت بالا که توسط شرکت ملی نفت ونزوئلا، پترولئوس د ونزوئلا (PDVSA) اداره می‌شد، به‌سرعت کاهش یافت. این زیان‌ها با افزایش تولید در میادین نفتی با کیفیت پایین‌تر که توسط شرکت‌های نفتی خارجی اداره می‌شدند، پنهان ماند. به این ترتیب، سودآوری و پایداری بزرگ‌ترین کالای صادراتی کشور تضعیف شد و تولید کل از حدود سه میلیون بشکه در روز در ابتدای قرن، به ۲٫۳ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۱۴، کاهش یافت.

اشتباه در سیاست‌های خرد

چاوز و مادورو همچنین سیاست‌های خرد اقتصادی بسیار مخربی را در پیش گرفتند. دولت‌های آنها کنترل شدیدی بر اقتصاد اعمال کردند و آشکارا با بازارهای خصوصی و مالکیت خصوصی دشمنی نشان دادند. هدف از مداخلات دولتی، گسترش رفاه و کاهش هزینه‌های زندگی عنوان می‌شد، اما در عمل اقتصاد غیرنفتی داخلی را فلج کرد. از سال ۱۹۹۹ به بعد، دولت بخش‌های وسیعی از اقتصاد را، اغلب بدون پرداخت غرامت و به‌صورت علنی از طریق پخش برنامه‌های تلویزیونی سراسری، مصادره کرد که این امر باعث از بین رفتن اعتماد کسب‌وکارها و کاهش سرمایه‌گذاری شد.

بیش از هزار شرکت و چند میلیون هکتار زمین در بخش‌های کشاورزی، بانکداری، سیمان، آهن، نفت، تولید، خرده‌فروشی و مخابرات ملی اعلام شدند. بیشتر این کسب‌وکارها تعطیل شدند و آنهایی که به فعالیت خود ادامه دادند، تنها درصدی از تولید اوج خود را حفظ کردند. در سال ۲۰۰۳، ونزوئلا همچنین کنترل‌های شدید ارزی و سیستمی پیچیده برای خرید ارز خارجی وضع کرد. چندین نرخ ارز رسمی وجود داشت که دولت با این کار به خرید دلار سوبسید می‌داد و تبعا تقاضای دلار به‌شدت از عرضه آن پیشی گرفته بود. در کنار آن، بازار سیاهی نیز با نرخ ارز شناور آزاد، که توسط نیروهای بازار تعیین می‌شد، شکل گرفت.

این سیستم به‌شدت اختلال‌زا بود، به‌طوری که صنعتی تماما متشکل از شرکت‌های کاغذی و غیرمولد شکل گرفت که تنها هدفشان لابی‌گری نزد دولت و دریافت دلارهای یارانه‌ای تعریف می‌شد تا با فروش آنها در بازار سیاه با سودهای هنگفت و سریعی به دست بیاورند. در همین حال، کسب‌وکارهای قانونی و ارزش‌آفرین قادر به دسترسی به ارز خارجی مورد نیاز برای فعالیت خود نبودند. بسیاری از کسب‌وکارهای واقعی نیز به جای تمرکز بر فعالیت‌های مولد، تمام تلاش خود را صرف تامین دلارهای ارزان می‌کردند.

از آن بدتر، دولت در سال ۲۰۱۱ قیمت هزاران کالای خرده‌فروشی، از برنج و مرغ گرفته تا صابون و دستمال توالت را به‌صورت دستوری تعیین کرد. سقف‌های تعیین‌شده برای قیمت‌ها اغلب بسیار پایین‌تر از هزینه تولید بودند، به طوری که تولیدکنندگان قادر به پوشش هزینه‌های خود نبودند و این امر منجر به کمبود کالا، قاچاق و ورشکستگی شد. دولت همچنین در سال ۲۰۱۱ سود شرکت‌ها را محدود کرد و این محدودیت‌ها را با مصادره بی‌رحمانه موجودی انبارها و مجازات زندان برای کارکنان و مدیران اجرایی به اجرا درآورد. قوانین کار سختگیرانه نیز اخراج کارکنان را بسیار پرخطر، پرهزینه و زمان‌بر کرده بود.

در مجموع، این مجموعه اقدامات ضدبازار، تولید داخلی را فلج کرد و کشور را به‌شدت به واردات، حتی برای محصولاتی مانند برنج که قبلا صادر می‌کرد، وابسته کرد. تخمین زده می‌شود که این کشور همچنین حدود ۳۰۰ میلیارد دلار از طریق سیستم ارز خارجی و سایر طرح‌های فساد از دست داده است؛ پولی که می‌توانست به جای آن برای دوران‌های کاهش قیمت نفت پس‌انداز شود.

انکار، مهاجرت و ابرتورم

قیمت نفت همواره نوسان دارد و هنگامی که در تابستان ۲۰۱۴ از ۱۰۰ دلار به ۴۰ دلار در هر بشکه سقوط کرد، ونزوئلا به‌شدت غافلگیر شد، زیرا دولت در دهه گذشته، به جای پس‌انداز در دوران رونق نفتی، هزینه‌های خود را به شکل بی‌رویه‌ای افزایش داده و بدهی‌های سنگینی به بار آورده بود. در نتیجه، این شوک اقتصادی به جای آنکه تعدیل شود، ابعادی به‌مراتب گسترده‌تر یافت. برای ادامه بازپرداخت بدهی بیش از ۱۰۰ میلیارد دلاری که در دوران رونق انباشته شده بود، دولت ناچار شد تخصیص ارز خارجی برای واردات را به‌مراتب بیشتر از کاهش درآمدهای صادراتی کاهش دهد. با این وجود، تمام این تلاش‌ها بی‌ثمر بود، زیرا کشور چند سال بعد از بازپرداخت بدهی‌های خود بازماند. با کاهش قیمت نفت، مادورو به درخواست‌ها برای لغو کنترل‌های ارزی، قیمت و سود بی‌توجهی کرد. در عوض، بر مداخلات خود اصرار ورزید. دولت به تخصیص دلار با نرخ‌های ارز یارانه‌ای به نزدیکان و متحدان سیاسی خود ادامه داد، حتی با وجود اینکه کشور تقریبا هیچ ارزی نداشت و توان تحمل این سیستم ناکارآمد را نداشت.

وابستگی شدید ونزوئلا به واردات باعث شد با کاهش واردات از بیش از ۸۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۲ به حدود ۱۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۷، رکود به یک بحران اقتصادی تبدیل شود. حتی زمانی که تولید ناخالص داخلی برای سومین و چهارمین سال متوالی کاهش یافت (با کاهش چشمگیر ۱۷ درصدی در سال ۲۰۱۶ و ۱۶ درصدی در سال ۲۰۱۷)، مادورو از اصلاح سیاست‌های اقتصادی خود امتناع کرد. با سقوط درآمدهای مالیاتی و صنعت نفت، کسری بودجه به سطوح بی‌سابقه‌ای رسید.

دولت به جای کاهش هزینه‌ها، شروع به تامین سهم بیشتری از بودجه از طریق چاپ پول توسط بانک مرکزی کرد. عرضه پول به طور منظم ۲۰ تا ۳۰ درصد در ماه افزایش می‌یافت و ونزوئلا را به گرداب ابرتورم می‌کشاند. برای حفظ هزینه‌های تعدیل‌شده با تورم، دولت تصمیم گرفت پول محلی بیشتری چاپ کند تا هزینه‌ها را پرداخت کند. هرچه این کار را انجام می‌داد، تورم با سرعت بیشتری تسریع می‌یافت و وارد یک چرخه معیوب می‌شد. قیمت‌ها در نوامبر ۲۰۱۷ ماهانه ۵۰ درصد افزایش یافت، که شروع رسمی ابرتورم بود. برای حفظ سطح هزینه‌های تعدیل‌شده با تورم، دولت تصمیم گرفت پول محلی بیشتری چاپ کند تا هزینه‌ها را پوشش دهد. با انجام این کار، تورم در یک چرخه معیوب، با سرعت بیشتری افزایش یافت.

در چهار سال بعد، با از بین رفتن آخرین بقایای صنعت داخلی توسط تورم، تعداد بی‌شماری از کسب‌وکارها مجبور به تعطیلی شدند و میلیون‌ها ونزوئلایی کشور را ترک کردند. بیشتر مهاجران، عمدتا پیاده، به شیلی، کلمبیا، پرو و ایالات متحده رفتند. برآوردها نشان می‌دهد از آغاز بحران، بیش از ۷٫۷ میلیون نفر کشور را ترک کرده‌اند.

تا پایان این دهه، اقتصاد ونزوئلا به ازای هر نفر، ۶۱ درصد کوچک‌تر شده بود. این بحران، پانزدهمین بحران بزرگ اقتصادی در تاریخ نوین و بزرگ‌ترین بحران اقتصادی ثبت‌شده در خارج از شرایط جنگ، انقلاب یا فروپاشی کامل یک کشور به شمار می‌رود.

تحریم‌ها کجا قرار می‌گیرند؟

در سال ۲۰۱۹، ایالات متحده تلاش‌های بین‌المللی را برای برکناری مادورو از قدرت پس از پایان دوره شش‌ساله‌اش رهبری کرد. کارزار «فشار حداکثری» شامل به رسمیت شناختن خوان گوایدو، نماینده کنگره، به‌عنوان رئیس‌جمهور قانونی ونزوئلا و اعمال تحریم‌ها بر ونزوئلا و شرکت ملی نفت آن، PDVSA، بود.

تحریم‌های اولیه از سال ۲۰۱۹، دارایی‌های کشور را در ایالات متحده مسدود و آن را از بازار نفت آمریکا محروم کرد. این تحریم‌ها جدی بودند، اما مهم‌تر از آن، یک سال بعد، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور وقت آمریکا، تحریم‌های ثانویه‌ای علیه PDVSA اعمال کرد که هر کشور یا شرکتی را که با آن تجارت می‌کرد، مشمول تحریم‌های ایالات متحده می‌کرد. تحریم‌های ثانویه باعث شد ونزوئلا نتواند نفتش را در بازارهای قانونی جهانی بفروشد و مجبور شود آن را در بازار سیاه به دلال‌هایی بفروشد که در ازای قاچاق و پنهان کردن منشا نفت، پول زیادی می‌گرفتند.

تاثیر این تحریم‌های ثانویه بلافاصله آشکار شد. تولید نفت ونزوئلا که پیش از آن به دلیل سال‌ها کمبود سرمایه‌گذاری ۵۰ درصد کاهش یافته بود، به‌شدت کاهش یافت. تولید نفت از ۱٫۵ میلیون بشکه در روز پیش از تحریم‌های اولیه، پس از اعمال تحریم‌های ثانویه در ژوئن ۲۰۲۰ به پایین‌ترین سطح خود، یعنی ۳۳۷ هزار بشکه در روز، رسید. این میزان در سپتامبر ۲۰۲۴ به ۸۵۰ هزار بشکه در روز افزایش یافته است.

تولید ناخالص داخلی سرانه در سال ۲۰۲۰ به پایین‌ترین حد خود رسید؛ زمانی که اقتصاد ۷۳ درصد نسبت به شروع بحران کوچک‌تر شده بود. این شاخص اکنون یا ثابت مانده یا با احیای نسبی بخش نفت و مهاجرت، بهبود اندکی یافته است.

سیاست و اقتصاد

چارچوب اقتصادی خودویرانگر ونزوئلا به بزرگ‌ترین سقوط اقتصادی در تاریخ منجر شد که از جنگ، انقلاب یا فروپاشی حکومت نشات نمی‌گرفت. در بیشتر کشورها، قوه قضائیه یا مقننه با جلوگیری از سیاست‌هایی مانند مصادره بدون غرامت، قیمت‌گذاری دستوری، کنترل سود، چاپ پول توسط بانک مرکزی و هزینه‌های خارج از بودجه، از آسیب‌های جدی جلوگیری می‌کردند؛ اما ونزوئلا چنین سازوکارهای کنترلی و تعادلی نداشت.

چاوز و مادورو، نهادهای دموکراتیک کشور، از جمله نهاد انتخاباتی، ارتش و رسانه‌ها را تصرف و از محتوا تهی کرده بودند. زمانی که کشور به یک دیکتاتوری تبدیل شد، هیچ‌چیز و هیچ‌کس برای جلوگیری از اجرای سیاست‌های فاجعه‌بار وجود نداشت. درعین‌حال، سیاست‌هایی که منجر به فروپاشی شدند، همچنان پابرجا هستند. تا زمانی که این سیاست‌ها ادامه داشته باشند، بعید است ونزوئلا به طور معناداری بهبود یابد.

آگهی مناقصه عمومی انتخاب پیمانکار اجرای تونل برق
مجتمع صنعتی بردسیر شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین
(مناقصه شماره 403-TC-37)

شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین (سهامی عام) در نظر دارد پیمانکار واجد شرایط و صلاحیت به منظور "اجرای تونل برق مجتمع صنعتی" این شرکت واقع در سایت بردسیر را از طریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به‌همراه انجام فرآیند ارزیابی کیفی، شناسایی و انتخاب نماید. متقاضیان می‌بایست پس از خرید اسناد، نامه اعلام آمادگی و فیش واریزی را از طریق ایمیل به دبیرخانه کمیسیون معاملات ارسال نمایند.

متقاضیان واجد صلاحیت پس از دریافت پاکت‌های خالی مناقصه از دبیرخانه کمیسیون معاملات واقع در مجتمع یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران، پیشنهادات خود را تا قبل از مهلت مقرر به آدرس تهران، بلوار آفریقا، بلوار آرش غربی، شماره ۱۲، طبقه ۵ تحویل دهند.

شرایط لازم مناقصه‌گران برای شرکت در مناقصه:

- پیمانکار باید سابقه کار مشابه داشته باشد.
- دارای گواهینامه صلاحیت از سازمان برنامه و بودجه کشور حداقل در پایه ۳ رشته ابنیه
- دارای گواهینامه صلاحیت ایمنی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
- ارائه معرفی‌نامه و تسلیم فیش واریزی به مبلغ ۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال به حساب شماره ۱۱۳۷۸۰۰۲۰۰۰۷۵ نزد بانک سپه و یا حساب شماره ۵۰۷۷۹۵۵۷۲۱ نزد بانک ملت به نام شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین جهت شرکت در فراخوان مناقصه عمومی انتخاب پیمانکار اجرای تونل برق مجتمع صنعتی بردسیر شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین
- مهلت تهیه اسناد: از یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۳۰ ساعت ۷:۳۰ تا یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۴ ساعت ۱۴:۰۰
- متقاضیان باید پاکت در بسته و مهر و امضا شده، حاوی مدارک کاغذی و CD که نام و نشانی درخواست کننده و موضوع مناقصه به وضوح روی آن درج شده را حداکثر تا ساعت ۱۰:۰۰ روز یکشنبه ۱۴۰۳/۱۱/۲۸ به دبیرخانه کمیسیون معاملات کارفرما تحویل داده و رسید دریافت کنند.
- کارفرما در انتخاب شرکت‌ها جهت دعوت به مناقصه و همچنین در رد یا قبول پیشنهاد پیمانکاران بر اساس صلاحدید خود کاملاً مختار بوده و لذا شرکت در مناقصه، حقی برای ایشان در خصوص تصمیمات کارفرما در بر نخواهد داشت.
- جهت اطلاعات بیشتر متقاضیان می‌توانند با شماره تلفن‌های ۴۱۵۲۷۱۱۴-۰۳۴ و ۵۷۶۲۳-۰۲۱ داخلی ۱۷۵۲ و آدرس‌های الکترونیکی (TC@goharzamin.com و goharzamin.TC@gmail.com) به صورت همزمان مکاتبه نمایند.

دبیرخانه کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین

آگهی مناقصه عمومی تأمین PAX
شماره ۲۱۷۵۵۸

SIMIDCO
شرکت صنعتی و معدنی توسعه فراگیر سنباد (سهامی خاص)

شرکت صنعتی و معدنی توسعه فراگیر سنباد در نظر دارد «تأمین پتاسیم آمیل اگزانتات PAX (به صورت جامد)» به میزان ۶۰ تن را با برگزاری مناقصه عمومی، طبق شرایط مندرج در اسناد مناقصه به یک شرکت دارای صلاحیت واگذار نماید. لذا از کلیه شرکت‌های توانمند در این حوزه دعوت می‌گردد در صورت تمایل به حضور در مناقصه، به آدرس وب سایت https://pim.simidco.com مراجعه و در قسمت مناقصات اعلام آمادگی نمایند.

مهلت اعلام آمادگی تا تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۰۹ است.

شماره تلفن: ۴۱۰۸۹۴۱۸-۰۲۱

سازمان آگهی‌ها
۸۹۰۱-۰۲۱
(خط ویژه)
sazman.agahi@den.ir

دنیای اقتصاد

اطلاعیه مهم شرکت ایران خودرو دیزل

قابل توجه مالکین و خریداران خودروهای واگن هود وآرنا پلاس دارای کاربری که تاکنون جهت فک پلاک گذر موقت و اخذ پلاک ملی مراجعه ننموده اند :

طبق دستور العمل جدید پلیس راهور فراجا به شماره ۱۳/۰۳۰۵۰۲۰۹۲۴ مورخ ۱۴۰۳/۵/۳۰ مبنی بر فرآیند شماره گذاری وسایل نقلیه سنگین تولید داخل پس از نصب زیرکاربری، کلیه خودروها از تاریخ ۱۴۰۳/۰۶/۰۱ با پلاک ملی تحویلی می گردد و اسناد مالکیت خودرو(برگ سبز) و کارت خودرو پس از نصب کاربری با مراجعه به مراکز شماره گذاری و تعویض پلاک سراسر کشور و بازدید کارشناسان پلیس راهور صادر خواهد شد. لهذا با عنایت به دستور العمل جدید پلیس محترم راهور و حذف پلاک گذر موقت، بدین وسیله به اطلاع آن دسته از مشتریانی که خودروهای ابتیاعی خود را با پلاک گذر موقت تحویل گرفته‌اند و تا کنون جهت فک پلاک گذر و اخذ پلاک ملی اقدام ننموده اند می‌رساند که تا پایان بهمن ماه ۱۴۰۳ جهت فک پلاک گذر موقت و انجام مراحل اخذ پلاک ملی خودرو به مراکز شماره گذاری وتعویض پلاک مراجعه نمایند. در غیر اینصورت تبعات حقوقی و قانونی عدم اخذ پلاک ملی برعهده خریدار و مالک اولیه بوده و این شرکت هیچ گونه مسئولیتی در خصوص خودروهای دارای پلاک گذر موقت نخواهد داشت.

لازم به ذکر است، با توجه به اطلاع رسانی و ارسال پیامک در آبان ماه ۱۴۰۳، مهلت اعلامی قابل تمدید نخواهد بود.

شرکت ایران خودرو دیزل (سهامی عام)

وزارت راه و شهرسازی تفاهم‌نامه توانیر و نظام‌مهندسی را «غیر الزامی» اعلام کرد

ساختمان خورشیدی بعد از «تصویب قانون»

دنیای اقتصاد- گروه مسکن و شهری: تفاهم‌نامه سازمان نظام مهندسی و وزارت نیرو در خصوص الزام واحدهای ساختمانی ۴ طبقه و بالاتر برای نصب سامانه خورشیدی در پشت‌بام‌ها بدون پشتوانه قانونی است و هرگونه مقررات جدید برای ساختمان‌ها باید از سوی دفتر مقررات ملی و کنترل ساختمان وزارت راه و شهرسازی اعلام شود. البته ویرایش پنجم مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان در حال بررسی از سوی وزارت راه و شهرسازی است و موضوع تجهیز ساختمان‌ها به پنل‌های خورشیدی در آن مدنظر قرار دارد. وزیر راه حدود دو ماه قبل در مکاتبه‌ای با وزیر نیرو ابراز امیدواری کرده بود که ویرایش و طی کردن مراحل قانونی برای تصویب و اعلام مقررات جدید در خصوص نصب پنل‌های خورشیدی در بام ساختمان‌ها تا پایان امسال تکمیل شود، اما به نظر می‌رسد که وزارت نیرو و شرکت توانیر بی‌توجه به نظر وزیر راه، درصدد آن برآمده‌اند تا ساختمان‌سازها را ملزم به نصب پنل خورشیدی کنند.

در روزهای پایانی دی ماه تفاهم‌نامه وزارت نیرو و سازمان نظام مهندسی در خصوص الزام واحدهای ساختمانی ۴ طبقه و بالاتر برای نصب نیروگاه خورشیدی در پشت‌بام‌ها منتشر شد و انتشار این تفاهم‌نامه اعتراضاتی را به دنبال داشت. بخشی از کارشناسان و فعالان صنعت ساختمان معتقد بودند که این الزام بدون در نظر گرفتن رکود حاکم در بخش ساخت‌وساز در کشور، هزینه تمام شده ساخت و سایر ملاحظات فنی اخذ شده و صدور این تفاهم‌نامه خلق‌الساعه می‌تواند بر چالش‌های صنعت ساختمان‌سازی در کشور بیفزاید. این در حالی است که ظرف سال‌های اخیر و با توجه به رکود سنگین حاکم بر بخش مسکن، این صنعت به شدت ضعیف شده و در چنین شرایطی تصویب این مصوبه قانونی بدون درنظر گرفتن پیامدهای اقتصادی می‌تواند ضربه نهایی را بر بدنه این صنعت که بخش مهمی از سایر صنایع کشور را پشتیبانی می‌کند؛ وارد کند.

در ادامه حامد مانی‌فر مدیرکل دفتر مقررات ملی و کنترل ساختمان وزارت راه و شهرسازی اعلام کرد که فعلا این مصوبه فاقد وجاهت قانونی است و صدور چنین الزامی برای ساختمان‌ها باید از طریق وزارت راه و شهرسازی انجام شود. بنابراین فعلا الزامی مبنی بر نصب سامانه‌های خورشیدی بامی در ساختمان‌های ۴ طبقه و بالاتر وجود ندارد.

این در حالی است که در تفاهم‌نامه سازمان نظام مهندسی و وزارت نیرو آمده بود: اگر ساختمان‌های ۴ طبقه و بیشتر مجهز به سامانه‌های خورشیدی

اشکالات تفاهم‌نامه خارج از هماهنگی با وزارت راه و شهرسازی برای نصب پنل خورشیدی روی پشت‌بام

نشوند، سازمان نظام مهندسی نقشه‌ها را تایید نکرده و شرکت توانیر نیز به واحدهای ساختمانی انشعاب برق نمی‌دهد.

مانی‌فر در توضیح علت صدور این تفاهم‌نامه گفت: در زمان ریاست پیشین سازمان نظام مهندسی، تفاهم‌نامه‌ای در حوزه انرژی میان سازمان نظام مهندسی و شرکت توانیر منعقد شد؛ این تفاهم‌نامه بخش‌های مختلفی داشت که یکی از این بخش‌ها، الزام به نصب پنل خورشیدی در بام خانه‌هاست.

مانی‌فر ادامه داد: اگرچه این تفاهم‌نامه دارای بخش‌های مناسبی در حوزه انرژی است؛ اما طبیعتا صدور هر قانون جدید باید از مجاری صحیح اجرایی و اعلام شود.

وی افزود: دفتر مقررات ملی و کنترل ساختمان وزارت راه و شهرسازی نیز به اهمیت بهسازی ساختمان‌ها در حوزه انرژی و تجهیز با پنل‌های خورشیدی آگاهی دارد و در ویرایش مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان این موضوع را مدنظر داشته به نحوی که در پیش‌نویس مبحث ۱۹ تجهیز بخشی ساختمان‌ها به پنل خورشیدی درنظر گرفته شده است. با وجود این، این امر که این موضوع برای چه ساختمان‌هایی قابلیت اجرایی شدن دارد در دست بررسی است.

مانی‌فر در ادامه به مکاتبه وزیر نیرو و وزیر راه‌وشهرسازی در خصوص تفاهم‌نامه میان توانیر و سازمان نظام مهندسی در حدود دو ماه قبل اشاره کرد و گفت: وزیر نیرو در نامه‌ای کتبی از وزیر راه و شهرسازی خواستند تا تفاهم‌نامه الزام ساختمان‌های ۴ طبقه و بیشتر به نصب پنل خورشیدی را اعلام کنند. خانم صادق‌مالواجرد در نامه‌ای کتبی به وزیر نیرو پاسخ داد: در وزارت راه و شهرسازی نسبت به موضوع ناترازی انرژی در کشور آگاه هستیم، از گذشته نسبت به این موضوع توجه داشتیم؛ از این رو در ویرایش مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان این موضوع مورد بررسی قرار دارد. با توجه به اهمیت این موضوع تلاش می‌شود که اصلاح مبحث ۱۹ تا پیش از پایان سال به اتمام برسد. در واقع وزیر راه و شهرسازی در این مکاتبه ضمن ضروری دانستن بهینه‌سازی مصرف انرژی، الزام کردن نصب سامانه‌های خورشیدی بامی در ساختمان‌ها را منوط به طی کردن مراحل قانونی و تصویب ویرایش پنجم مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان اعلام کردند.

حامد مانی‌فر تاکید کرد: اگرچه اصل لزوم نصب پنل خورشیدی در ساختمان‌ها قابل دفاع است، اما زمان آغاز این طرح، الزام آن برای کدام ساختمان‌ها، روش و معیارهای فنی در دست بررسی است و باید از سوی وزارت راه و شهرسازی اعلام شود و پس از آن طراحان ساختمانی با در نظر گرفتن مقررات وضع‌شده نسبت به طراحی قرارگیری این پنل‌ها اقدام کرده و مطابق با قوانین اعلامی مهندسان ناظر نیز بر روند اجرا نظارت داشته باشند. بنابراین در شرایط کنونی هیچ ساختمانی ملزم به نصب پنل خورشیدی نیست، مگر آنکه این موضوع به شکل داوطلبانه انجام شود که در این زمینه منع قانونی وجود ندارد.

صدور مجوز ساختمان منوط به پنل خورشیدی می‌شود؟

امین مقومی سرپرست سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور در برنامه رادیو اقتصاد با موضوع الزام ساختمان‌های چهار طبقه به ایجاد پنل‌های خورشیدی گفت: در ابتدای امسال تفاهم‌نامه‌ای بین توانیر و سازمان نظام مهندسی ساختمان منعقد شد و هدف‌گذاری این موضوع با توجه به شرایط ناترازی انرژی در کشور صورت گرفت.

بندهای مختلفی در این تفاهم‌نامه آمده که البته برای اجرایی شدن آن نیازمند مقدمات قانونی هستیم تا ظرفیت‌هایی که در حوزه انرژی خورشیدی در کشور وجود دارد، مورد توجه جامعه قرار گیرد و راهکارهای اجرایی آن نیز پیش‌بینی شود که البته در ویرایش‌های جدید مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان که به موضوع انرژی می‌پردازد، این دغدغه لحاظ شده و مراحل قانونی آن برای تصویب نهایی در حال سپری شدن است.

مقومی با بیان اینکه تفاهم‌نامه توانیر و نظام مهندسی ساختمان در واقع پاسخی به یک نیاز جامعه در راستای بهره‌گیری از ظرفیت نیروگاه‌های خورشیدی بوده است افزود: البته باید به این امر توجه کرد که فقط با انعقاد یک تفاهم‌نامه نمی‌توان الزامات قانونی را اعمال کرد و این امر نیازمند طی کردن سیر قانونی است.

وی تصریح کرد: فقط با تکیه بر این تفاهم‌نامه نمی‌توان شهرداری‌ها را مکلف کرد که با در نظر گرفتن الزام جانمایی نیروگاه خورشیدی مجوز ساخت یا پایان کار را صادر کنند.

سرپرست سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور تاکید کرد: در الزامات قانونی، به چارچوب قانونی نیاز داریم که شهرداری‌ها و سایر مراجع صدور پروانه و از سویی دیگر تهیه و کنترل نقشه‌ها نیز باید بر اساس یک ضوابطی صورت گیرد که البته مرجع فنی در تهیه و تصویب نقشه‌های ساختمان، مباحث ۲۳ گانه مقررات ملی ساختمان است که با این تفاسیر باید اذعان کرد که توانیر در ابلاغ این الزام تعجیل کرده است.

مقومی ادامه داد: تعجیل در جایی که به صورت قانونی پیش‌بینی‌های لازم برای اجرای آن پیش‌بینی نشده، می‌تواند نتیجه عکس داشته باشد و با استناد به یک تفاهم‌نامه نمی‌توان الزام قانونی ایجاد کرد و برخی از موضوعات که در تفاهم‌نامه پیش‌بینی شده باید سیر قانونی خود را طی کند، چرا که در غیر این صورت نمی‌توان انتظار خروجی مطلوبی از آن داشت.

وی با بیان اینکه درست است که بر اساس تفاهم‌نامه بین توانیر و نظام مهندسی، توانیر باید این موضوع را به شرکت‌های توزیع برق ابلاغ می‌کرد افزود: باید به این امر هم توجه داشت که مقدمات قانونی این اقدام از سوی شهرداری‌ها و وزارت کشور و همچنین وزارت راه و شهرسازی با پیش‌بینی‌های لازم در قوانین ساخت‌وساز باید لحاظ شود.

سرپرست سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور ابراز کرد: در حال حاضر در گام اول، ظرفیت بخش مهندسی در حوزه طراحی، نظارت و اجرا برای کسانی که به صورت اختیاری قصد دارند نیروگاه خورشیدی در محل ساختمان خود پیش‌بینی کنند وجود دارد اما به صورت گسترده نیاز است آموزش‌های لازم به مهندسان ارائه، صلاحیت و گواهی‌های لازم نیز در این خصوص تعریف شود.

وی گفت: پیش‌بینی‌هایی در راستای خرید پنل‌های خورشیدی به نحوی که توجیه اقتصادی برای مالکان داشته باشد نیز باید مورد نظر باشد.

مقومی با بیان اینکه در موضوع بهینه‌سازی مصرف انرژی در ساخت‌وساز قوانین خوبی داریم که متاسفانه به صورت کامل اجرایی نمی‌شود افزود: الزام ایجاد نیروگاه‌های خورشیدی در ساختمان‌ها از جمله موضوعات چندوجهی است که باید دستگاه‌های مختلف ورود کنند و به نظر می‌رسد اصل اینکه دو دستگاه نظام مهندسی و توانیر برای این امر زمینه‌سازی و پیش‌بینی داشته‌اند، قدم مثبتی است اما برای تکمیل این اقدام نیاز است مراحل قانونی آن طی شود.

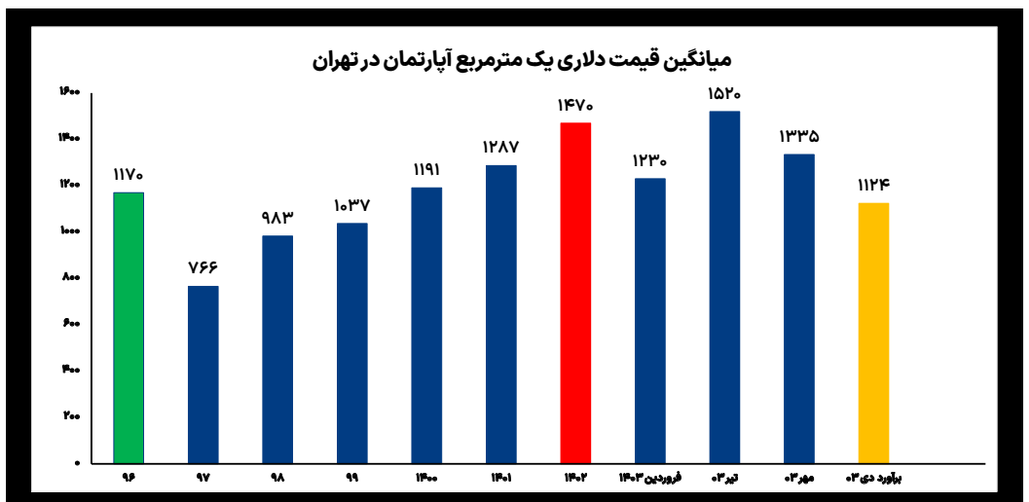

«دنیای‌اقتصاد» در برنامه آنلاین «خانه‌اول» بررسی کرد

معمای سقوط دلاری مسکن

قیمت دلاری یک مترمربع آپارتمان در زمستان ۱۴۰۳ به «۱۱۲۴ دلار» رسید در حالی که اگر «تورم مسکن» در ماه‌های اخیر «مشابه شوک‌های ارزی اوایل دهه ۹۰ و سال ۹۷» حرکت می‌کرد، سطح قیمت نزدیک به ۱۲۰۰ دلار بود

دو علت مرتبط با «رفتار تقاضای مسکن» کم‌رشدی قیمت را توضیح می‌دهد

طی ۱۰ ماه اول امسال، «هزینه ساخت» بیشتر افزایش پیدا کرد یا «قیمت زمین»؟

گروه مسکن و شهری

سطح جدید قیمت دلاری مسکن و علل قرارگیری این شاخص در «موقعیت فعلی»، در برنامه «خانه اول» سنجش و بررسی شد.

«خانه اول» یک برنامه جدید ویدئویی در حال پخش از سایت و شبکه‌های اجتماعی روزنامه «دنیای اقتصاد» است که به صورت دو هفته یک‌بار توسط گروه مسکن و گروه آنلاین روزنامه، تهیه و پخش می‌شود.

پنج‌شنبه گذشته این برنامه با موضوع «آینده مسکن از لنز دلار» پخش شد و در آن، ۴ موضوع مرتبط با این عنوان مورد بحث و بررسی قرار گرفت. در این گزارش، خلاصه‌ای از آن برنامه و موضوعات آمده است:

سطح جدید «دلاری مسکن»

بررسی‌های گروه مسکن «دنیای اقتصاد» درباره سطح جدید دماسنج دلاری مسکن که در «خانه‌اول» نیز به آن پرداخته شد، نشان می‌دهد: بر اساس شاخص مسکن «دنیای اقتصاد» و لحاظ متوسط «قیمت پیشنهادی» آپارتمان در دی ماه ۱۴۰۳ از روی این شاخص، در حال حاضر قیمت دلاری هر مترمربع واحد مسکونی در تهران ۱۱۲۳ دلار برآورد می‌شود.

این قیمت اولا از سطح «متعارف» یا «نرمال» که ۱۱۷۰ دلار است، کمتر شده و نکته دوم به فاصله قابل توجه سطح فعلی با سطح متوسط در سال ۱۴۰۲ مربوط است. سال گذشته قیمت دلاری مسکن ۱۴۷۰ دلار در مترمربع بود.

حسین جوشقانی صاحب‌نظر اقتصادی و تحلیلگر بازار مسکن در برنامه «خانه اول»، جاماندگی شدید قیمت دلاری مسکن در جریان جهش ماه‌های اخیر نرخ دلار را با جهش دلار در سال ۹۷ و همچنین اوایل دهه ۹۰ مقایسه می‌کند و می‌گوید، امسال با اینکه رشد نرخ دلار، شدیدتر از دوره‌های قبل نبود اما تورم مسکن به تناسب رشد دلار، حرکت نکرد. علت کم‌رشدی قیمت مسکن در سال جاری، «احساس نگرانی» سمت تقاضای سرمایه‌ای در ماه‌های اخیر نسبت به «ریسک تنش نظامی» بود که باعث شد دارایی‌هایی مثل دلار و طلا متناسب با ریسک‌ها رشد کند اما مسکن در آن مسیر قرار نگیرد.

علل سطح فعلی «متر دلاری»

در کنار این تحلیل جوشقانی، بررسی‌های گروه مسکن «دنیای اقتصاد» نیز مشخص می‌کند: سال ۹۷ و در فاصله ابتدا تا انتهای سال (بازدهی سالانه) نسبت تورم ارزی به تورم مسکن ۱٫۸ برابر بود اما در فاصله ابتدای ۱۴۰۳ تا دی ماه، این نسبت ۲٫۹ برابر شد. این به معنای آن است که «سرعت نسبی» رشد قیمت مسکن در ماه‌های اخیر (در مقایسه با سرعت رشد دلار)، به مراتب کمتر از سال ۹۷ شده است. این موضوع باعث شده سطح قیمت دلاری مسکن در حال حاضر حدود ۱۰۰ دلار پایین‌تر از رقم مورد انتظار و متعارف بیاید.

در کنار علت «نگرانی از ریسک تنش نظامی»، یک علت دیگر نیز مطرح است و آن، «افت شدید قدرت خرید تقاضای مصرفی و سرمایه‌ای» در سال ۱۴۰۳ نسبت به ۹۷ است.

این افت شدید قدرت خرید مسکن را می‌توان با دو شاخص اثبات کرد. شاخص اول، شاخص «انتظار برای خرید مسکن» است که از نسبت «پس‌انداز درآمد خانوار در کشور به میانگین قیمت آپارتمان ۱۰۰ مترمربعی» به دست می‌آید، این شاخص سال ۹۶ زیر ۱۵ سال بود، سال ۹۹ یعنی پس از جهش سال ۹۷ حدود ۳۶ سال بود اما الان ۵۹ سال شده است. این یعنی، افت شدید «قدرت خرید مسکن».

شاخص دوم نیز از نسبت «درآمد خانوار در کشور» به قیمت «یک مترمربع مسکن در تهران» به دست می‌آید.

سال ۹۷ با درآمد سالانه امکان خرید ۶ مترمربع آپارتمان در تهران وجود داشت اما در سال ۱۴۰۲ این قدرت به ۳ مترمربع افت کرده است.

تامین بودجه ۱۰ میلیارد تومانی برای خرید آپارتمان مناسب در تهران، نه تنها برای «خریدار مصرفی» که برای «خریدار سرمایه‌ای» نیز بسیار سخت یا غیرممکن شده است.

این موضوع یک عامل اصلی برای «کم‌رشدی قیمت مسکن» در سال جاری است که در کنار عامل «نگرانی از آینده ارزش املاک با ریسک تنش منطقه‌ای و نظامی» در نیمه اول ۱۴۰۳ باعث شد «تورم مسکن از تورم دلار» تبعیت نکند و در نتیجه امروز سطح قیمت دلاری نزدیک به ۱۰۰ دلار پایین‌تر از سطح مورد انتظار باشد.

آینده «قیمت دلاری مسکن»

در بخش دیگری از برنامه «خانه اول»، سمت و سوی آتی قیمت دلاری مسکن مورد بررسی قرار گرفت.

حسین جوشقانی معتقد است، اگر احساس نگرانی فعالان اقتصادی و عموم جامعه نسبت به «ریسک جنگ» کم شود، در این صورت بازار مسکن متناسب با سطح تورم عمومی و همچنین روند بازارهای موازی، تعدیل می‌شود.

او در عین حال به موضوع «اثر ترامپ روی دلار و سپس روی نبض مسکن» اشاره کرد اما معتقد است، به نظر «تقابل‌ها را پشت سر گذاشته‌ایم و ترامپ هم در روزها و هفته‌های اخیر نشان داد، به دنبال جنگ و تشدید تنش‌ها در منطقه نیست». ضمن آنکه در بازارهای داخلی کشورمان «اثر تورمی و ریسکی ترامپ در هفته‌ها و ماه‌ها قبل» ظاهر شد و شبیه همان روزهای کاری دولت اول ترامپ که معادلات اقتصادی کشورمان به «ریسک‌های او»، زودتر از اجرای تصمیماتش مثل خروج از برجام، واکنش نشان دادند، الان نیز همان اتفاق افتاد.

جوشقانی در «خانه اول» تصریح کرد: با حضور ترامپ احتمال اینکه ثبات شکل بگیرد، زیاد است.

در «خانه اول» همچنین فرید قدیری، دبیر گروه مسکن «دنیای‌اقتصاد» با تحلیل روند قیمت دلاری مسکن از سال ۹۶ تا دی ماه سال ۱۴۰۳، گفت: در ماه‌های آینده اگر ایران و غرب در مسیر تعامل برای حصول توافق قرار بگیرند، احتمال ثبات نسبی در بازار مسکن و همچنین نوسان قیمت دلاری در سطح فعلی زیاد است. اما اگر شرایط بیرونی بازار مسکن وضعیت «برزخ» داشته باشد به این معنا که بازارها از یک‌سو «ریسک‌ها را احساس کنند» اما از سوی دیگر «تصور حل آنی ریسک‌ها» را داشته باشند در این صورت، تبعات منفی این مدل انتظارات متوجه بازار مسکن می‌شود. بازار مسکن در سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲ در مقاطع ناپیوسته با همین وضعیت مواجه بود. در این وضعیت، تورم مسکن از دلار بیشتر می‌شود.

در حال حاضر ۴ فاکتور بر روی قیمت دلاری مسکن تاثیرگذار است. فاکتور اول، «ریسک غیراقتصادی» مرتبط به چگونگی مواجهه ایران و غرب است که اگر تعامل صورت نگیرد و مواردی مثل تحریم‌ها تشدید شود در این صورت، هر نوع نوسان مثبت دلار می‌تواند روی تورم مسکن اثر مستقیم داشته باشد.

فاکتور دوم تصمیمات بازارساز در حوزه ارز است که اگر با وجود ریسک‌ها، افزایش عرضه ارز در بازار روی نرخ اثر بگذارد، قیمت دلاری مسکن افزایش می‌یابد.

فاکتور سوم که اثر مستقیم روی قیمت مسکن دارد، تورم ساخت است. کاهش تورم ساخت مسکن می‌تواند موجب تعدیل نسبی قیمت مسکن و در نتیجه تغییر کاهشی قیمت دلاری آن شود.

فاکتور چهارم نیز «قدرت خرید» در بازار مسکن است که در حال حاضر اثر آن را روی قیمت دلاری مشاهده می‌کنیم. مدت زمان طولانی لازم است تا قدرت خرید مسکن خانوارها بعد از رشد اقتصادی پایدار، احیا شود.

کف هزینه ساخت مسکن

در بخش آخر برنامه «خانه اول» که پنج‌شنبه پخش شد، کف هزینه ساخت مسکن در تهران مورد برآورد قرار گرفت.

در این برنامه گفته شد، کف هزینه ساخت یک مترمربع آپارتمان بدون لحاظ قیمت زمین، ۲۰ میلیون تومان است و سطح متوسط آن ۲۵ تا ۳۰ میلیون تومان.

همچنین اعلام شد، هزینه ساخت‌وساز از ابتدای سال تاکنون ۳۰ تا ۳۵ درصد افزایش پیدا کرده در حالی که قیمت زمین حدود ۵ درصد تغییر مثبت داشته و قیمت مسکن نیز همین‌طور.

وضعیت معادله «قیمت دلاری مسکن»

۱	سطح قیمت دلاری مسکن از ۱۴۷۰ دلار در سال ۱۴۰۲ (متوسط سالانه) به ۱۱۲۴ دلار در زمستان امسال رسید.
۲	سطح قیمت هم کاهش چشمگیر پیدا کرده و هم از سطح نرمال ۱۱۷۰ دلار پایین‌تر آمده، در حالی‌که «تورم دلار» در ماه‌های اخیر به میزان ۳۵ درصد از ابتدای سال تا دی، وجود داشته است.
۳	افت چشمگیر قیمت دلاری مسکن دو علت دارد: *اول «نگرانی از آینده ارزش ملک در اثر ریسک تنش در ماه‌های گذشته» که سرعت رشد قیمت مسکن را کمتر از سرعت رشد دلار رقم زد (سرعت نسبی)؛ این سرعت نسبی در جهش ارزی سال ۹۷ بیشتر بود. **نسبت تورم دلار به مسکن در سال ۹۷ معادل ۱٫۸ برابر بود اما الان ۲٫۹ برابر شد. **دوم «افت شدید قدرت خرید مسکن» در حال حاضر نسبت به سال ۹۷ است؛ با درآمد سالانه در سال ۹۷ امکان خرید ۶ مترمربع وجود داشت در ۱۴۰۲ اما این رقم شد ۳ مترمربع.
۴	در سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲، «فراز و فرود روند مذاکرات» باعث شکل‌گیری فضای برزخ در بازارها شد که نتیجه‌اش، «حرکت سرمایه به بخش مسکن» در مقایسه با بازارهای ارز و سکه بود؛ در یک نمونه، خرداد ۱۴۰۲ که خبر خوب از مذاکرات آمد، قیمت دلاری مسکن ۱۶۰۹ دلار شد.
۵	*نیمه اول امسال قیمت دلاری به ۱۵۰۰ دلار هم رسید که علت آن، «خوش‌بینی در تابستان به کاهش ریسک تنش منطقه» و همچنین «انتشار خبرهای مثبت از مذاکرات» بود که باعث شد دلار از مسکن عقب بماند. **در نیمه دوم امسال اما آمدن ترامپ باعث رشد تند نرخ دلار شد.

آگهی فراخوان پیمانکاران
شرکت سرمایه‌گذاری مسکن پردیس (سهامی‌عام)
در نظر دارد تهیه کلیه مصالح و اجرای کامل عملیات اسکلت بتنی و اجرای سفت کاری ۴ بلوک در پروژه ارغوان۱ واقع در شهر جدید پردیس - فاز ۳ را با زیر بنای تقریبی ۱۰/۵۵۹ مترمربع به صورت نقدی- تهاتری، از طریق برگزاری مناقصه عمومی‌به اشخاص حقیقی یا حقوقی برخوردار از توانمندی فنی و مالی واگذار نماید. از کلیه متقاضیان دعوت می‌شود جهت کسب اطلاعات تکمیلی از تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۰۶ با شماره تلفن‌های ۷۶۲۹۰۷۵۱- ۰۲۱ و ۴-۷۶۲۷۶۰۰۰ (داخلی ۱۰۸ یا ۱۲۵) تماس حاصل نموده یا به سایت https://pardis.maskanco.ir مراجعه نمایند.
● نشانی جهت دریافت اسناد مناقصه با داشتن معرفی نامه (حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۳): تهران- شهر جدید پردیس- فاز۳- بلوار سفیر امید- خیابان معلم- روبروی مسجد امیرالمومنین- شرکت سرمایه گذاری مسکن پردیس واحد امور پیمان و رسیدگی.
● مهلت تسلیم اسناد تا مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۶ می‌باشد.

رتبه اول روزنامه‌های سراسری بر اساس ارزیابی معاونت مطبوعاتی وزارت ارشاد

دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

شنبه. ۶بهمن ۱۴۰۳
۲۵ ژانویه ۲۰۲۵
۲۴رجب ۱۴۴۶
سال ۲۳. شماره ۶۲۱۱

اذان ظهر: ۱۲:۱۷
اذان مغرب: ۱۷:۴۴
اذان صبح فردا: ۵:۴۲
طلوع آفتاب فردا: ۷:۰۹

صاحب امتیاز: دنیای اقتصاد تابان
مدیر مسوول: علیرضا بختیاری
قائم مقام مدیر مسوول: سید مهدی آستانی
۵۲۱۸۹۱۱۳-۴ - ۵۲۱۸۹۱۲۱

سردبیر: پویا جبل عاملی
۵۲۱۸۹۳۰۳-۳۰۵ - ۵۲۱۸۹۳۰۷
خیابان قائم‌مقام فراهانی، میدان شعاع، خیابان خدری پ۵
۵۲۱۸۹۱۹۱ info@donya-e-eqtesad.com

سازمان آگهی‌ها: ۸۹۰۱ - ۵۲۱۸۹۶۳۴
مدیریت ویژه‌نامه‌ها و بنگاه‌ها: ۵۲۱۸۹۶۴۱

روابط عمومی: ۵۲۱۸۹۱۶۳-۴
امور شهرستان‌ها: ۵۲۱۸۹۱۷۶ - ۵۲۱۸۹۱۷۶

امور مشترکین:
کاغذی: ۵۲۱۸۹۱۷۷
الکترونیک: ۵۲۱۸۹۱۷۷
۵۲۱۸۹۱۸۳

چاپ:
همشهری: ۴۸۰۷۵۰۰۰ - جام جم: ۴۴۱۹۷۷۳۷
توزیع:
۵۲۱۸۹۱۷۷ - ۵۲۱۸۹۱۷۷

دیدار رهبر انقلاب با دست‌اندرکاران کنگره ملی شهدای کاشان

بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار دست‌اندرکاران برگزاری کنگره ملی بزرگداشت هزار و هشتصد و هشتاد شهید کاشان که در تاریخ ۲۶ دی ۱۴۰۳ برگزار شده بود، پنج‌شنبه در محل برگزاری همایش در کاشان منتشر شد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این دیدار، کاشان را در طول تاریخ عالم‌پرور، فقیه پرور، مبارزپرور و هنرپرور خواندند و با گرامیداشت یاد چهره‌های مبارز با استعمارگران انگلیسی که از این شهر برخاستند به‌خصوص عالِم شجاع مرحوم آیت‌الله کاشانی گفتند: کاشان علاوه بر ممتاز بودن در علم، هنر و دلبستگی به اهل‌بیت(ع) در دفاع مقدس و برخی حوادث دیگر انقلاب نیز خوش درخشید و نشان داد که پرورش انسان‌های مبارز و با شهامت در این منطقه استمرار دارد. ایشان به نمایش درآوردن خصوصیات رفتاری شهدا در آثار فرهنگی و هنری را ضروری خواندند و افزودند: ویژگی‌ها و خصوصیات رفتاری برجسته‌ای همچون ازخودگذشتگی و فداکاری شهدا، عبادت و تضرع خالصانه رزمندگان جوان به درگاه پروردگار و احترام و غیرت آنها به شعارهای اسلام و انقلاب، نیاز همیشگی ملت است که انتقال آن روحیات صرفا با کار هنری و تولید آثار با کیفیتی مانند فیلم، شعر و نقاشی امکان‌پذیر است. نشان دادن صبر و شکر مادران شهدا، موضوع دیگری بود که رهبر انقلاب با تاکید بر به تصویر کشیدن آن با ابزارهای هنری، گفتند: صبر و شکر مادری که فرزند یا فرزندان خود را در راه خدا داده است، قابل توصیف نیست، اما نشان دادن این درس‌های اعجاب‌آور در قالب کارهای هنری ممکن است. /**پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری**

راهبرد

استراتژی دولت برای بخش خصوصی: محمدرضا عارف، معاون اول رئیس جمهور عصر روز پنج‌شنبه با حضور در حسینیه امام خمینی(ره) از نمایشگاه «پیشگامان پیشرفت؛ رویداد ملی توانمندی‌ها و دستاوردهای بخش خصوصی» بازدید کرد و در جریان آخرین توانمندی‌های بخش خصوصی کشور قرار گرفت. وی تصریح کرد: برای تحقق رشد ۸ درصدی نیازمند سرمایه‌گذاری بخش خصوصی هستیم که در این مسیر باید اختیار سرمایه خود را داشته باشند و اطمینان‌های لازم به آنان داده شود. عارف تاکید کرد: درخواست‌های بخش خصوصی به حق است و دولت موظف است دست این بخش بزرگ از اقتصاد کشور را با مانع‌زدایی برای حضور پررنگ در اقتصاد باز کند؛ چراکه بخش خصوصی، ظرفیت دارد که علاوه بر رفع نیازهای داخلی در اقتصاد کشورهای همسایه و منطقه و حوزه تمدنی ایران سهم بالایی برای صدور کالاها و خدمات فنی مهندسی پیدا کند. معاون اول رئیس جمهور با بیان اینکه راهبرد دولت چهاردهم میدان‌داری بخش خصوصی و نظارت و تسهیلگری دولت است، گفت: مهم‌ترین اقدام برای تسهیل فعالیت بخش خصوصی، اصلاح و بازنگری قوانین، تغییر رویکرد در نهادهای نظارتی و عدم ایجاد مقررات جدید است. معاون اول رئیس جمهور همچنین در نشست سراسری کانون صنفی استادان دانشگاهی ایران گفت: اتاق‌های فکر در وزارتخانه‌ها تشکیل شده است. وی ادامه داد: دولت با تشکیل اتاق‌های فکر اقدامات خود برای بهره‌گیری از نظرات برجستگان علمی و اساتید علمی را آغاز کرده است. /**ایرنا / فارس**

درخواست قالیباف از دولت در مورد کالابرگ: محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس روز پنج‌شنبه در مراسم چهل‌وسومین سالگرد «حماسه ششم بهمن آمل» با اشاره به پیگیری موضوع کالابرگ الکترونیک گفت: کالابرگ الکترونیک برای تعدادی از اقلام اصلی معیشتی و چند قلم اصلی جهیزیه برای آغاز زندگی زوج‌های جوان در مجلس تصویب شد تا تورم به مردم فشار نیاورد و دولت باید به هر شکلی می‌تواند این کالابرگ را برای ۵ تا ۷ دهک پایین جامعه تامین کند. روشن است که این کالابرگ باید برای کسانی باشد که به آن نیازمندند. رئیس مجلس در ادامه با تاکید بر اینکه باید از ظرفیت‌های مردم در حوزه سرمایه‌گذاری استفاده کنیم، گفت: امروز بسیاری از سرمایه‌گذاران احساس امنیت و ثبات در حوزه اقتصادی ندارند که باید به آن توجه شود و ما نیز در حال تلاش هستیم تا با همکاری دولت در راستای اجرای احکام برنامه هفتم پیش برویم تا شرمنده مردم عزیز نباشیم. /**ایسنا**

مخالفت امام جمعه تهران با مذاکره: احمد خاتمی، امام جمعه موقت تهران، در نماز جمعه این هفته تهران گفت: دنیا بداند و آمریکایی‌ها هم بدانند که موضع نظام جمهوری اسلامی ایران در رابطه با آمریکا موضع امام و رهبری است. امام فرمود آمریکا شیطان بزرگ است و مقام معظم رهبری هم بارها همین سخن را تکرار کرده‌اند. حرف ما به طرفداران مذاکره با آمریکا که امروز خلاف نظر امام و رهبری تجاهر می‌کنند این است که آیا آمریکا شیطان کوچک است یا بزرگ‌تر شده است؟ امام جمعه موقت تهران تاکید کرد: آمریکا مذاکره را برای مقابله با انقلاب می‌خواهد. اگر آمریکا دم از مذاکره می‌زند برای مقابله با انقلاب است. مقامات آمریکایی سه راه برای مقابله با نظام ایران مطرح می‌کنند حمله نظامی، بمباران مراکز هسته‌ای و مذاکره. آمریکایی‌ها به صراحت می‌گویند راه مقابله با ایران مذاکره است. اینها می‌گویند مشکلاتمان با مذاکره با آمریکا حل می‌شود بنده به والله قسم می‌خورم که گرانی‌ها دو برابر می‌شود و مشکلات مضاعف می‌شود. /**ایسنا**

سیگنال مذاکراتی پزشکیان از خوزستان

دنیای اقتصاد رئیس‌جمهور در سفر به خوزستان با بیان اینکه با دنیا جنگ و دعوا نداریم، بلکه به دنبال صلح هستیم، گفت: رهبر انقلاب در سیاست‌های کلی نظام فرمودند که براساس عزت، مصلحت و حکمت باید با همه ارتباط داشته باشیم به غیر از اسرائیل، اسرائیل متجاوز است و نشان داده است که برای انسانیت پشیزی قائل نیست. سفر دو روزه مسعود پزشکیان به استان خوزستان، همچنین ۸۰ هزار میلیارد تومان اعتبار به این خطه زرخیز اختصاص داد. به گفته رئیس جمهور در این سفر حدود ۸۰هزار میلیارد تومان شامل ۲۹ هزار میلیارد از منابع دولت، ۴۴ هزار میلیارد از اعتبارات بانکی و ۱۱ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری و آورده شرکت‌های دولتی به استان تخصیص داده شده که در صورت نیاز این رقم قابل افزایش نیز خواهد بود. پزشکیان شامگاه پنج‌شنبه در پایان سفر استانی دولت وفاق ملی به خوزستان، در گفت‌وگویی تلویزیونی در تشریح نتایج چهارمین سفر استانی‌اش، «رفع محرومیت از فضاهای آموزشی با مشارکت مردمی، بسیج، بنیاد مستضعفان و ستاد اجرایی فرمان امام»، «ایجاد تغییرات کلی در روش‌های تدریس و آموزش در مدارس دولتی با هدف توانمندسازی و مهارت‌آموزی به دانش‌آموزان» و «فراهم کردن زیرساخت‌های استفاده از انرژی خورشیدی برای تامین برق صنایع، کارخانه‌ها و پتروشیمی‌ها و رفع ناترازی‌ها در این بخش» را از دیگر اقدامات خارج از مصوبات استانی دولت برشمرد. رئیس دولت چهاردهم با اشاره به اینکه مسائل بهداشت و درمان، آموزش، انرژی، آب و برق، اشتغال و نفت در استان خوزستان اولویت‌بندی شده، گفت: قرار است وزرا دوباره به استان بازگردند و با کارشناسان مربوطه برنامه رفع این مسائل را تدوین و برای اجرای آنها اقدام کنند. همچنین در جریان این سفر دو روزه که با همراهی اعضای هیات دولت به استان خوزستان صورت گرفت، ۲۲۰۰ واحد مسکونی روستایی با حضور وزیر راه و شهرسازی و رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در خرمشهر افتتاح شدند.

با دنیا دعوا نداریم

پزشکیان، ظهر چهارشنبه ۳ بهمن ماه وارد اهواز شد و برنامه‌های سفرش را با دیدار با مردم آغاز کرد.

در نخستین روز این سفر ۲۲ تفاهم‌نامه همکاری در خوزستان با حضور رئیس جمهور به امضا رسید. به گزارش «ایسنا»، رئیس جمهور در دومین روز سفر استانی خود به خوزستان نیز به صورت سرزده از روستاهای محروم غیزانیه و مناطق کم‌برخوردار منبع آب اهواز بازدید کرد. همچنین، رئیس جمهور از محلات حصیرآباد و روستای برومی نیز بازدید کرد و با مسوولان استان درباره نیازها و مشکلات این مناطق گفت‌وگو کرد.

بازدید از طرح‌های سامان‌دهی حاشیه رود کارون و آغاز طرح مردمی مدرسه‌سازی از جمله برنامه‌های دومین روز سفر پزشکیان به استان خوزستان بود که پزشکیان با پوشش کارگری، نخستین خشت از طرح ملی «نهضت مدرسه‌سازی مردمی» را در منطقه پردیس اهواز قرار داد.

نشست با نخبگان خوزستان بخش دیگری از برنامه‌های رئیس جمهوری در این سفر را تشکیل می‌داد. رئیس جمهور در سخنانی تاکید کرد: ما با دنیا دعوا نداریم و با همه سر صلح داریم، همسایگان در اولویت هستند، نمی‌خواهیم کشورگشایی کنیم و به دنبال این هستیم که در صلح و آرامش با یکدیگر زندگی کنیم. پزشکیان افزود: رهبر انقلاب فرمودند که براساس سه اصل عزت، مصلحت و حکمت با همه ارتباط داشته باشیم به غیر از اسرائیل. باید با دنیا با زبان سلام، صلح و سلامت و درستی صحبت کنیم نه اینکه با همه دعوا کنیم.

رئیس جمهور در ادامه دومین روز از سفرش به خوزستان، با حضور در نشست توسعه عدالت در فضای آموزشی با مشارکت مردم گفت: من اهل شعار و سخنرانی نیستم و همه تلاشم این است که مشکلات را حل کنم. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، پزشکیان اضافه کرد: در خبرها آمده بود به خاطر سفر ما کارخانه‌ها را تعطیل کردند تا هوای استان پاک شود، اینکه نمی‌توانیم این مشکل را حل کنیم، هم نشان می‌دهد یک جای کار می‌لنگد و مشکل وجود دارد. من که می‌دانم در این استان چند ماه در سال یا کل سال مشکل هوا وجود دارد، در این اندازه می‌دانیم که کسی نتواند سر ما کلاه بگذارد.

پیام رزمایش دریایی سپاه برای خلیج فارس

دنیای اقتصاد نخستین روز از رزمایش دریایی پیامبر اعظم ۱۹ سپاه پاسداران انقلاب اسلامی روز گذشته در منطقه عمومی خلیج‌فارس، تنگه هرمز و جزایر سه‌گانه برگزار شد. مجموعه رزمایش‌های پیامبراعظم(ص)۱۹ از ماه گذشته در کشور درحال برگزاری است. این رزمایش ازجمله رزمایش‌های سالانه مصوب سپاه و بخشی از مجموعه رزمایش‌های مصوب نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران است که در طی سال‌های گذشته در سه ماه پایانی سال، به صورت عملیات مشترک توسط ارتش جمهوری اسلامی ایران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در زمین، هوا و دریا برگزار می‌شود. بخش‌های اصلی رزمایش در دی ماه و بخش‌های دیگری از آن نیز تا پایان سال ادامه خواهد داشت. پیش از این ۱۷ دی ماه سال جاری، سردارعلی محمد نائینی معاون روابط عمومی و سخنگوی سپاه اعلام کرده بود که رزمایش اقتدار پیامبر اعظم(ص)۱۹، سالانه و در شرایط جنگ و صلح برای حفظ و افزایش آمادگی برگزار می‌شود. وی همچنین تاکید کرده بود هدف اصلی مجموعه رزمایش‌های اقتدار مقابله با تهدیدات احتمالی نظامی، تروریسم و خرابکاری و ناامن‌سازی کشور و ارتقای روحیه ملی و تغییر محاسبات دشمن است. براساس زمان‌بندی که سردار نائینی پیش‌تر اعلام کرده است، رزمایش بزرگ اقتدار پیامبراعظم۱۹ دریایی در خلیج‌فارس روز ۲۹ دی ماه تا ۴ بهمن ماه انجام شد. همچنین قرار است بزرگ‌ترین رژه دریایی با حضور بیش از ۲۰۰۰ فروند شناور نظامی و مردمی در تنگه هرمز به عنوان بخش دیگری از رزمایش اقتدار پیامبراعظم(ص)۱۹ در تاریخ ۸ بهمن ماه توسط مناطق دو، سه و چهار نیروی دریایی سپاه برگزار شود. همچنین دو رزمایش پایگاهی اقتدار پیامبراعظم(ص)۱۹ نیروی دریایی سپاه در ۸ و ۱۶ بهمن ماه همزمان با بسیج دریایی در دو پایگاه جاسک و چابهار برگزار خواهد شد. تا امروز مجموعه رزمایش‌های چند صد هزار نفری اقتدار بسیجیان در استان‌های تهران، تهران بزرگ، کرمان، فارس، قم و کرمانشاه برگزار شده است. ازسوی دیگر در راستای برنامه‌های این رزمایش، بخش‌های جدیدی از شهرهای موشکی و پهپادی در نیروی هوافضای سپاه رونمایی شده است. نیروی دریایی سپاه نیز برای نخستین بار از یک شهر زیرزمینی راهبردی که محل استقرار شناورهای هجومی است و در عمق ۵۰۰ متری زمین است روز ۲۹ دی ماه رونمایی کرد.

صلح و دوستی برای همسایگان

درهمین راستا، روز گذشته فرمانده نیروی دریایی سپاه، اهداف اصلی رزمایش اقتدار پیامبر اعظم۱۹ را انتقال پیام صلح و دوستی برای کشورهای همسایه و برقراری امنیت در آبراه‌های بین‌المللی اعلام کرد. به گزارش «ایسنا»، دریادار علیرضا تنگسیری با بیان ویژگی‌های رزمایش اقتدار پیامبر اعظم۱۹ نیروی دریایی سپاه پاسداران که در آب‌های خلیج‌فارس و استان‌های بوشهر و خوزستان در حال برگزاری است، گفت: رزمایش اقتدار پیامبر اعظم(ص)۱۹ در مناطق شمالی و میانی خلیج‌فارس و در سه منطقه نیروی دریایی سپاه در حال برگزاری است. وی با بیان اینکه این رزمایش حامل پیام صلح و دوستی برای کشورهای همسایه است، تاکید کرد: قادریم امنیت منطقه حساس خلیج‌فارس را همراه کشورهای همسایه خلیج‌فارس تامین و در مقابل هرگونه تهدیدی قاطعانه ایستادگی کنیم. وی افزود: پیام دیگر این رزمایش برای کشورهای فرامنطقه‌ای است تا بدانند حضورشان در این منطقه مخل برقراری امنیت است و نمی‌توانند امنیت پایدار در این منطقه حساس ایجاد کنند. فرمانده نیروی دریایی سپاه یادآور شد: برقراری امنیت آبراه‌های بین‌المللی اعم از امنیت کشتیرانی و اقتصادی منطقه یکی دیگر از اهداف این رزمایش است.

رونمایی از تکنولوژی‌های جدید

دریادار علیرضا تنگسیری با بیان اینکه در این رزمایش از تکنولوژی‌های جدید رونمایی می‌شود، تصریح کرد: هرسال و در هر رزمایش، شناورها و تکنولوژی‌های جدیدی وارد رزمایش می‌شود و اکنون در این رزمایش از شناورهای با سرعت ۷۵ و ۹۰ ناٹ با قابلیت شلیک موشک، همچنین مین‌های پرتاب‌شونده بهره‌برداری خواهد شد. دریادار تنگسیری تصریح کرد: کشورهای متخاصم و دشمنان ملت عزیز ایران اسلامی بدانند ما با اقتدار و شجاعت در مقابل زورگویی‌های آنان خواهیم ایستاد و نقشه‌های شوم‌شان را با مشت محکم، نقش بر آب خواهیم کرد.

آیا گام مثبتی برای نجات آب‌وهوا برداشته می‌شود؟

دیپلماسی محیط‌زیستی ایران و امارات

دنیای اقتصاد: چشم‌انداز روشن محیط‌زیستی برای ایران و امارات، موضوعی است که شینا انصاری، معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست در امارات با شیخ محمد بن زاید رئیس دولت امارات و جابر سلطان وزیر صنایع و تکنولوژی‌های جدید این کشور درباره آن گفت‌وگو کردند. ایران و امارات از جمله کشورهای حاشیه خلیج‌فارس هستند که با مشکلات و معضلات مشترکی در حوزه محیط‌زیست دست‌وپنجه نرم می‌کنند. مشکلاتی همچون ریزگردها، آلودگی هوا و کمبود و نبود آب شیرین و... با این وجود به نظر می‌رسد که امارات توانسته نقشه راهی را برای عبور از این بحران‌ها پیدا و اقدامات تاثیرگذاری در این زمینه آغاز کند. این کشور چندی پیش نیز میزبان «کاپ ۱۶»، بزرگ‌ترین گردهمایی کشورهای جهان برای مقابله با بیابان‌زایی بود. اجلاسی که برای جهانیان یک روزنه امید به شمار می‌رود؛ امید به جهانی سبز و سرشار از حیات. این رویه امارات در زمینه به کارگیری انرژی‌های تجدیدپذیر هم خود را نشان داده است، اما آیا این نشست‌ها می‌تواند در تبادل دانش و در نهایت نجات ایران در بحران‌های مختلف محیط‌زیستی موثر باشد؟

دیدار در امارات

در دیداری که بین معاون رئیس جمهور با نایب‌رئیس دولت امارات برقرار شد، هر دو طرف تاکید به اقدامات اساسی برای رسیدن به توسعه پایدار و رفع آلودگی‌ها کردند. در چند سال گذشته اقدامات و برنامه‌های امارات در زمینه ایجاد توسعه پایدار و رفع مشکلات محیط‌زیستی بسیار شاخص بوده است. به همین دلیل معاون رئیس جمهور در سفرش به امارات تاکید کرد که «ما به دنبال همکاری‌های محیط‌زیستی میان دو کشور در حوزه‌های مختلف به ویژه در حوزه کاهش آلایندگی‌ها هستیم.» او بر استفاده از تجربیات تکنولوژی‌های جدید در امارات تاکید کرد و اینکه این تجربیات باید به سمت کارهای عینی و واقعی برود. در همین زمینه جابر سلطان هم این دیدار را بسیار مهم دانست و عنوان کرد که با توجه به موضوعات مشترک که میان ایران و امارات وجود دارد این رابطه ضروری است. وزیر صنایع و تکنولوژی‌های جدید امارات همچنین به همکاری و گفت‌وگوهای دو کشور در سه حوزه گازی، نفتی و انرژی تجدیدپذیر اظهار امیدواری کرد که این روابط از مرحله مذاکره و گفت‌وگو عبور کرده و به مرحله تعریف پروژه‌های عینی روی زمین با خروجی‌های ملموس برسد. با این وجود انوش اسفندیاری، پژوهشگر محیط‌زیست به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: «این نشست‌ها چندان نمی‌تواند تاثیرگذار باشد. مشکل ما در زمینه محیط‌زیست، با بسیاری از کارشناسی‌ها مشخص است. در چشم‌انداز توسعه ششم و هفتم هم دیده شده، اما سوال اینجاست که آیا ما به سند توسعه عمل می‌کنیم؟» او یک نمونه از این برنامه‌ها را شامل بهینه کردن آب در برنامه ششم و هفتم می‌داند و می‌گوید: «ما حتی در این زمینه هم نتوانستیم به چشم‌اندازهای تعیین شده و برنامه‌هایی که داریم عمل کنیم.» او معتقد است که معیارها و شاخص‌های امارات با ایران قابل مقایسه نیست. به عنوان مثال آنها از آب شیرین‌کن‌ها برای تامین آب شرب استفاده کرده‌اند این در حالی است که ما با روش‌های دیگری هم می‌توانیم این کار را انجام بدهیم و تا این اندازه هم با وجود آب شیرین‌کن‌ها به محیط‌زیست آسیب نزنیم.» از سوی دیگر برخی از کارشناسان محیط‌زیست این دیدارها را موثر می‌دانند چرا که معتقدند در نهایت می‌تواند به تعاملات گسترده‌ای بینجامد.

همکاری برای درمان دردهای مشترک

چندی پیش رئیس جمهور در سفری که به مکران داشت، بحثی را به میان کشید که سال‌هاست ایرانی‌ها به آن معترض هستند. مسعود پزشکیان وقتی در کرانه‌های مکران ایستاده بود، عنوان کرد: «آنچه در سند چشم‌انداز توسعه کشور دیده شده، چیزی نیست که امروز شاهد آن هستیم، براساس این چشم‌انداز، ایران باید امروز کشور توسعه‌یافته با جایگاه اول در منطقه، الهام‌بخش و الگو در حوزه‌های مختلف علمی، فناوری و اقتصادی باشد، اما آیا چنین است؟» این اظهارات در شرایطی است که در سال‌های گذشته کشورهای عربی حاشیه خلیج‌فارس نشان دادند که اقدامات بسیار گسترده و برنامه‌ریزی چشم‌گیری در زمینه تولید انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر انجام دادند. برای مثال ایران و امارات هر دو شهرهایی با بیشترین میزان آلودگی را دارند. به گزارش مجله نیچر؛ کیفیت هوای دبی در جدول شاخص جهانی کیفیت هوا نشان می‌دهد که هوای این شهر بسیار ناسالم و به‌شدت خطرناک است. تهران هم جزو آلوده‌ترین شهرهای جهان در چند دوره به صورت مداوم به شمار می‌رود. با این وجود گفته می‌شود که حسین ناصر لووت، مدیر کل شهرداری دبی، خبر از برنامه‌ای داده که طی آن شهرداری برای افزایش آگاهی عمومی در رابطه با اهمیت هوای پاک، از سیستم‌های پیشرفته نظارت و ایستگاه‌های سنجش کیفیت هوای هوشمند استفاده می‌کند تا هرچه بیشتر به استانداردهای هوای پاک نزدیک شود. در همین زمینه علیرضا زاکانی، شهردار تهران هم به تازگی گفته «در شهر تهران مسیری را آغاز کردیم که در افق ۱۰ ساله یعنی تا ۱۴۱۰ برنامه‌هایی برای بهینه‌سازی مصرف انرژی تعریف شده است. برای تحقق این امر سه مسیر کاهش مصرف، تغییر خط مصرف و حرکت در جهت تولید را تعریف کرده‌ایم. امیدواریم تا سال ۱۴۱۰ بتوانیم با فراهم کردن زیرساخت‌های لازم به اولویت‌های تبیین‌شده دست یابیم. یک روی سکه آلودگی‌ها موضوع تامین انرژی برای شهر است، روی دیگر سکه بهینه‌سازی چگونه زیستن و استفاده از انرژی است؛ به این ترتیب می‌توان ضمن حفظ آسایش شهروندان، مشکلات زیست‌محیطی را به حداقل رساند.» برخی از کارشناسان معتقدند که برنامه‌ها و چشم‌اندازها مشخص هستند و آنچه بیش از هر چیزی مهم است، سرمایه‌گذاری و تعهد برای اجرای این برنامه‌هاست.

اقدامات امارات آغاز شده است

مهم‌ترین مساله از دیدگاه مهدی زارع، استاد پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله این است که اقدامات محیط‌زیستی در امارات کلید خورده است. این کارشناس از تولید انرژی پاک آن سوی خلیج‌فارس خبر می‌دهد: «امارات خانه برخی از بزرگ‌ترین نیروگاه‌های خورشیدی در جهان است. پروژه‌های قابل توجه امارات عبارتند از: پارک خورشیدی نور ابوظبی که این تاسیسات یکی از بزرگ‌ترین نیروگاه‌های خورشیدی تک سایتی در جهان است که ظرفیت ۱٫۱۷ گیگاوات دارد. انتظار می‌رود که انتشار کربن را حدودا یک میلیون تن در سال کاهش دهد. پیش‌بینی می‌شود پارک خورشیدی محمد بن راشد آل‌مکتوم در دبی، تا سال ۲۰۳۰ به‌طور کامل ظرفیت ۵ گیگاوات را داشته باشد. این پارک از سال ۲۰۲۳، بیش از ۵۹۰۰ مگاوات برق تولید کرده است.» او همچنین می‌گوید: «علاوه بر انرژی خورشیدی، امارات متحده عربی نخستین برنامه انرژی بادی خود را در اکتبر ۲۰۲۳ راه‌اندازی کرد. این پروژه دارای ظرفیت ۱۰۴ مگاوات است و برای تامین برق به بیش از ۲۳ هزار خانه و در عین حال جابه‌جایی حدود ۱۲۰ هزار تن CO_2 در سال طراحی شده است؛ یک گام مهم در جهت تنوع بخشیدن به منابع انرژی تجدیدپذیر مورد استفاده در داخل کشور.»

زارع می‌افزاید: «امارات متحده عربی همچنین یک راهبرد ملی هیدروژن با هدف تبدیل شدن به یکی از ۱۰ تولیدکننده برتر هیدروژن در جهان تا سال ۲۰۳۱ منتشر کرده است. شهر فناوری مصدر قصد دارد تا سال ۲۰۳۰ سالانه یک میلیون تن هیدروژن سبز تولید کند. این ابتکار با گرایش‌های جهانی به سمت هیدروژن به عنوان سوخت پاک همسو است و از تلاش‌های کربن‌زدایی حمایت می‌کند.» سوال اما اینجاست که آیا ایران هم می‌تواند در این زمینه‌ها گام‌های اساسی بردارد؟ آیا می‌تواند از کارشناسان و پژوهشگران ایرانی و خارجی برای رفع مشکلات محیط‌زیستی کمک بگیرد و در این زمینه سرمایه‌گذاری‌های کلان انجام دهد؟

تاریخ شفاهی علینقی عالیخانی-۲۰۲

سیاست اقتصادی ما بی‌دروپیکر بود

این مساله بیشتر ناشی از عملکرد خیلی بد دو دولت به خصوص بود که در واقع از حدود ۱۳۳۶ شروع شد و تا ۱۳۴۰ که امینی آمد ادامه داشت.

دلیلش سوءمدیریت در آن دو دولت بود یا فساد یا ترکیبی از هردو؟

نه مطلقا بیشعوری مطلق. مطلقا. یعنی مسوول‌های دولت حالی‌شان نبود و آنهایی هم که سرکار بودند و وارد بودند تا یک مقداری می‌توانستند حرفشان را بزنند. کسانی بودند که وارد بودند، اما حرف هم که می‌زدند گوش کسی بدهکار نبود و در نتیجه فکر می‌کردند که با همین سیستم می‌توانند ادامه بدهند. خود شاه هم هرگز نفهمید که چرا این تثبیت اقتصادی لازم بود. خود او هم فکر می‌کرد امینی کسی بود که داد می‌زد که آقا مملکت نمی‌تواند بیشتر از این با این رسم ادامه بدهد، ولی شاه حاضر نبود این را قبول کند، اما خب واقعیت قضیه این بود. ما هم آن موقع‌ها بعدا به شاه می‌گفتیم، می‌گفت خیلی خب، قبول می‌کرد، اما ته دلش هیچ‌وقت متوجه نشد که گرفتاری‌ها از کجا شروع شده بود. به تدریج سیاست اقتصادی ما خیلی بی‌دروپیکر شده بود.

دکه

روزنامه **هم‌میهن** روز پنج‌شنبه در گزارشی با عنوان «شوک هوک» به بررسی اخراج برایان هوک از سوی ترامپ پرداخت و نوشت: از نظر بسیاری از تحلیلگران مسائل ایران، اخراج هوک توسط ترامپ ممکن است نشانه تغییر موضع دولت ترامپ در قبال ایران باشد. دونالد ترامپ در طول دوران مبارزات انتخاباتی‌اش در قبال ایران مواضع سختگیرانه‌ای اظهار کرد، اما همواره بر این موضوع تاکید کرده که اگر او قدرت را در دست داشت، توافقی بهتر با ایران صورت می‌داد.

روزنامه **کیهان** در یادداشتی با تیتر «از دست دوستان، فریاد!» نوشت: اینکه نظرات یک فرد پس از بررسی، تامل و مشورت بیشتر، تغییر کند اصلا عجیب و دور از ذهن نیست. آنچه در مورد مسعود پزشکیان نگران کننده به نظر می‌رسد این است که مواضع قاطعانه و اصولی او غالبا پس از مشورت با اطرافیان به نفع طرف‌های غربی و جریان‌های داخلی وابسته به آنها تعدیل شده است. متاسفانه آنچه از شواهد برمی‌آید رئیس جمهور نه در معرض مشورت‌های مثبت و سازنده که بیشتر در معرض مشورت‌های مخرب و تضعیف‌کننده منافع ملی قرار دارد. این شرایط وظایف مهم نهادهای قانونی و نظارتی برای پالایش برخی اطرافیان آقای رئیس جمهور و کمک به او را بیش از پیش گوشزد می‌کند؛ اتفاقی که باید ماه‌ها پیش رخ می‌داد، اما با دلایل غیرموجه انجام نشد.

روزنامه **جوان** در یادداشتی با تیتر «این همه دروغ‌سازی و نفاق افکنی آن هم در داووس؟!» نوشت: محمدجواد ظریف دعوا و کینه‌های خود از رقیبان داخلی را به داووس برد و در گوش دشمن آواز زشت اختلافات جناحی و مقام و منصب خودش را سر داد. یک خسارت محض که جبران آن با سخنان صد عاقل و فرزانه هم ممکن نیست. این گونه سخنان، خلاف امنیت و اقتدار ملی ایران و فضا دادن به دشمن است. یک عنوان «تندرو» را که در خارج از ایران خریدار دارد و ظریف هم با همان خارج، احساس ارادت و صمیمیت بیشتری نسبت به داخل دارد، همیشه به مخالفان خود نسبت می‌دهند. هیچ کس تندروتر از ظریف نیست. هیچ فرقی بین ظریف و احمدی‌نژاد در خسارت‌هایی که با سخنرانی‌ها ایجاد می‌کنند، نیست.

سایه روشن

نامه ظریف به رهبری در مورد فایل صوتی: محمدجواد ظریف، معاون راهبردی رئیس جمهور، در بخشی از مصاحبه خود که در فضای مجازی منتشر شده است، در بیان جزئیاتی جدید از انتشار فایل صوتی او گفت: چکیده‌ای از صحبت‌های مرا خدمت حضرت آقا داده بودند. بعد از سخنرانی ایشان، من هفت صفحه گزارش خدمت ایشان فرستادم. نوشتم که ما مجری سیاست هستیم و خودمان تصمیم نمی‌گیریم؛ عین حرفی که حضرت آقا زده بودند را من در آن نوار گفته بودم. ظریف افزود: البته این نوار برای پخش نبود و قرار بود تبدیل به تاریخ شفاهی برای انتقال تجربیات دولت قبلی شود و گفت‌وگوهای آن صادقانه بود. این نوار ۷ ساعت گفت‌وگو است که سه ساعتش پخش شد و ۴ ساعت دیگرش پخش نشد. /**تسنیم / خبرآنلاین**

بازداشت دو دختر در پی رقصیدن در محل شهدای گمنام: خبرگزاری فارس از بازداشت دو دختری که فیلم رقص آنها بر سر قبور مطهر شهدا منتشر شده بود خبر داد. این خبرگزاری در توضیح این خبر آورده است: دو دختری که فیلم رقص و هتاکی آنها بر سر قبور مطهر شهدا در فضای مجازی پخش شده بود توسط پلیس دستگیر و تحویل مقام قضایی شدند. /**فارس**

دنیای اقتصاد
شنبه
۶ بهمن ۱۴۰۳
سال ۲۳. شماره ۶۲۱۱
DONYA-E-EQTESAD.COM

بورس

حجت‌اله صیدی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار: بازار سرمایه باید بزرگ‌تر شود و ارزش آن افزایش قابل‌ملاحظه‌ای پیدا کند.

گروه بورس ☎ ۵۲۱۸۹۳۵۵ bourse@den.ir

واکاوی تفاوت‌های اصلاح اخیر بازار با ریزش سال ۹۹ و اردیبهشت ۱۴۰۲

چشمک شاخص به تغییر روند

علی محمدی/دنیای اقتصاد

معاملات بورس تهران در هفته گذشته برای دومین هفته متوالی با افت نماگرهای سهامی همراه شد. در جریان معاملات هفته گذشته، شاخص کل با افت ۱٫۸۱ درصدی همراه شد و نماگر هموزن نیز افت ۱٫۷۸ درصدی را ثبت کرد و شاخص کل فرابورس نیز ۰٫۸۸ درصد از ارتفاع خود را از دست داد.

علی عبدالمحمدی
دنیای اقتصاد

در سه روز ابتدایی هفته با توجه به فضای منفی تزریق‌شده از معاملات هفته قبل، بازار تحت‌تاثیر فشار عرضه قرار داشت و نماگرهای سهامی در مسیر نزولی قرار گرفتند، اما در دو روز انتهایی هفته بار دیگر بازار با اقبال حقیقی‌ها مواجه شد و شاخص کل موفق شد بار دیگر کانال ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار واحدی را بازپس گیری کند. میانگین ارزش معاملات خرد در هفته گذشته، ۸ هزار و ۵۴۹ میلیارد تومان بود و ۲ هزار و ۶۶ میلیارد تومان پول حقیقی نیز وارد بازار سهام شد.

اصلاح بازار تمام شد؟

با ادامه‌دارشدن روند افت شاخص‌ها در تالار شیشه‌ای، این سوال در اذهان سرمایه‌گذاران ایجادشده بود که آیا بازار مجددا به مانند سال ۹۹ یا اردیبهشت ۱۴۰۲، گرفتار ریزش قیمت‌ها شده است یا خیر؟ پاسخ به این سوال در ادامه این گزارش و در ابعاد مختلف بررسی خواهدشد. نکته اول این است که بازار سهام در دو ماهه اخیر، رشدی فراتر از متغیرهای بنیادی بازار را تجربه نکرده بود که گرفتار ریزش وحشتناکی شود. در مرداد ۹۹ که بازار گرفتار ریزش دسته‌جمعی قیمت‌ها شد؛ بازار از نیمه دوم سال ۹۸ با رشد قابل‌توجه قیمت‌ها همراه شده بود و از خرداد ۹۹ به بعد، قیمت بسیاری از سهام موجود در بازار وارد محدوده حبابی شد و طبیعتا پس از رشد بی‌وقفه قیمت‌های تالار شیشه‌ای، افت ممتد سهام در روزهای بعدی نیز چندان امر عجیب و غریبی نبود. در نیمه دوم سال ۱۴۰۱ نیز یک روند صعودی در تالار شیشه‌ای آغاز شد که در نهایت منجر به شکسته‌شدن کلیه سقف‌های سال ۹۹ شد؛ این رشد نیز در نهایت به اردیبهشت سال ۱۴۰۲ منتهی شد و پس از آن بازار گرفتار ریزش فجیع قیمت‌ها شد که بعدها مشخص شد ریزش قیمت‌ها در بورس تهران در میانه‌های اردیبهشت ۱۴۰۲ در واکنش به‌نامه مربوط به افزایش نرخ ۴۰ درصدی خوراک شرکت‌های پتروشیمی بوده‌است. عدم‌تقارن اطلاعاتی میان سرمایه‌گذاران باعث شد که در آن مقطع برخی از سرمایه‌گذاران قبل از شروع ریزش بازار از آن خارج شوند، بنابراین در آن برهه زمانی نیز دلیل ریزش بازار یک ریسک بنیادی بوده که در اثر تصمیمات خلق‌الساعه به‌وقوع پیوسته بود، اما همان‌طور که گفته شد در روند صعودی اخیر بازار، حبابی در قیمت سهام شکل نگرفته بود و صعود قیمت‌ها در تالار شیشه‌ای که از اوایل آبان آغاز شد؛ در نتیجه جبران افت قیمت سهام در هفت ماهه نخست سال جاری بود و حتی هنوز هم در سبد برخی از سرمایه‌گذاران با وجود رشدهای چند وقت اخیر، زیان‌ها جبران نشده‌است، بنابراین بازار از ناحیه چنین متغیرهایی احساس خطر نمی‌کرد. از ناحیه ریسک‌های بنیادی نیز فعلا خطر خاصی بازار را تهدید نمی‌کند؛ بازار از بندانواع و اقسام ریسک‌های سیستماتیک که در هفت ماهه نخست سال گرفتار آن شد، رها شده و سیاست‌های دولت چهاردهم در زمینه‌های مختلف نیز کاملا به نفع بازار سهام بوده‌است، بنابراین همان‌طور که مشاهده می‌شود نمی‌توان روزهای سرخی که اخیرا در تالار شیشه‌ای تجربه شد را به‌عنوان نقطه آغاز ریزش ممتد قیمت‌ها در بورس تهران قلمداد کرد. شاخص کل بورس پس از برخورد به محدوده حمایتی در کانال ۲ میلیون و ۷۴۰ هزار واحدی، با ورود گروه جدیدی از خریداران به بازار همراه شد و توانست کانال ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار واحدی را بازپس گیری کند و به‌نظر می‌رسد که رشد قیمت‌ها در بازار سهام همچنان ادامه‌دار باشد.

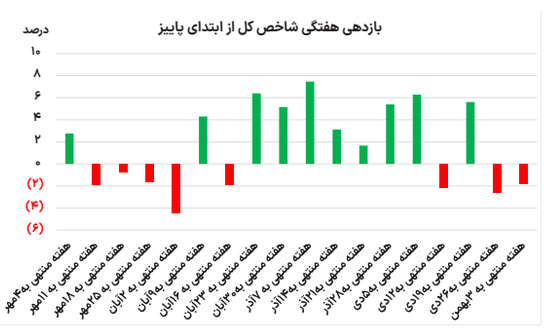

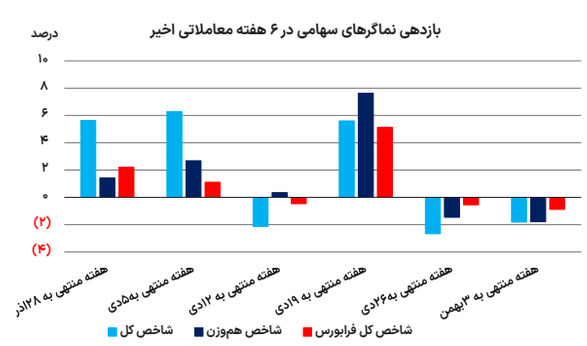

روند مهم‌ترین پارامترهای بازاری در ۶ هفته معاملاتی اخیر

عنوان	هفته منتهی به ۲۸ آذر	هفته منتهی به ۵ دی	هفته منتهی به ۱۲ دی	هفته منتهی به ۱۹ دی	هفته منتهی به ۲۶ دی	هفته منتهی به ۳ بهمن
بازدهی شاخص کل (درصد)	۵٫۶۳	۶٫۲۸	(۲٫۱۳)	۵٫۶۰	(۲٫۶۶)	(۱٫۸۱)
بازدهی شاخص هم‌وزن (درصد)	۱٫۴۲	۲٫۶۸	۰٫۳۵	۷٫۶۲	(۱٫۴۶)	(۱٫۷۸)
بازدهی شاخص فرابورس (درصد)	۲٫۲۱	۱٫۱۱	(۰٫۴۶)	۵٫۱۳	(۰٫۵۴)	(۰٫۸۸)
میانگین هفتگی قیمت دلار بازار آزاد (تومان)	۷۶,۱۶۰	۷۸,۰۸۰	۸۱,۳۵۰	۸۰,۵۳۳	۸۱,۲۹۶	۸۲,۲۰۰
میانگین هفتگی قیمت دلار توافقی (تومان)	۵۹,۸۳۵	۶۳,۸۴۱	۶۴,۹۴۶	۶۶,۳۶۰	۶۶,۶۲۷	۶۶,۵۹۶
اختلاف دلار توافقی با دلار بازار آزاد (درصد)	۲۷	۲۲	۲۵	۲۱	۲۲	۲۳
میانگین قیمت سکه رفاه در بورس کالا (تومان)	۵۴,۰۱۰,۰۰۰	۵۵,۶۷۴,۰۰۰	۵۵,۹۵۰,۰۰۰	۵۶,۵۰۰,۰۰۰	۵۵,۹۰۰,۰۰۰	۵۶,۸۵۰,۰۰۰
ورود و خروج پول حقیقی (میلیارد تومان)	۱,۱۶۰	۳,۹۱۷	(۳,۹۳۰)	۳,۵۱۷	(۳,۷۲۵)	(۲,۰۶۶)
میانگین ورود و خروج پول به صندوق‌های درآمد ثابت (میلیارد تومان)	(۳,۶۸۵)	۴۹۱	۴,۹۶۹	(۱,۰۰۰)	۲,۹۳۴	۲,۱۴۰
میانگین هفتگی حجم معاملات (میلیون برگه سهم)	۲۳,۸۶۰	۲۱,۹۲۷	۲۰,۸۳۳	۱۷,۵۰۰	۱۷,۴۰۰	۱۲,۷۹۸
میانگین هفتگی ارزش معاملات خرد (میلیارد تومان)	۱۵,۰۳۵	۱۴,۴۹۰	۱۴,۲۷۹	۱۲,۷۰۰	۱۳,۴۳۰	۸,۵۴۹
میانگین هفتگی ارزش ریالی بازار سرمایه (هزار میلیارد تومان)	۹,۶۰۶	۱۰,۰۷۰	۱۰,۰۰۰	۱۰,۴۲۱	۱۰,۳۹۰	۱۰,۱۵۵
میانگین هفتگی ارزش دلاری بازار سرمایه (میلیارد دلار)	۱۲۶	۱۲۹	۱۲۳	۱۳۰	۱۲۸	۱۲۴
نسبت قیمت به سود گذشته‌نگر بورس (P/E TTM)	۷٫۳۰	۷٫۶۰	۷٫۵۲	۸٫۱۶	۸٫۰۰	۶٫۹۹
میانگین هفتگی نسبت شاخص کل به شاخص هم‌وزن	۳٫۱۸	۳٫۳۵	۳٫۲۷	۳٫۲۰	۳٫۱۷	۳٫۱۷

بورس گرام

شاخص ۳ میلیونی در انتظار بورس؟

دنیای اقتصاد- محمد نعمت‌زاده: بورس هفته گذشته در سه روز اول معاملاتی، با کاهش در شاخص کل همراه بود و روز سه‌شنبه در انتهای زمان بازار، پس از یک اصلاح مجددا به روند صعودی بازگشت و یک رشد ۲ هزارواحدی را رقم زد. همچنین در آخرین روز معاملاتی هفته، بازار یک رشد قابل‌توجه در شاخص کل به‌همراه صف‌های خرید سنگین را تجربه کرد. با توجه به وضعیتی که بازار سرمایه در هفته گذشته تجربه کرد، به‌نظر می‌رسد که بورس هفته پیش‌رو یک روند صعودی داشته‌باشد و به‌زعم کارشناسان، مسیری که بازار سرمایه در ماه‌های پایانی سال طی خواهد کرد، مسیری است که از شاخص کل سه‌میلیون‌واحدی عبور می‌کند و در صورتی که ریسک‌های سیستماتیکی وجود نداشته باشند، احتمال فتح قله ۳ میلیون و ۵۰۰ هزارواحدی دور از انتظار نیست.

همچنین با توجه به اینکه هنوز، چشم‌انداز آتی سرمایه‌گذاران به‌طور واضح شفاف نیست، به‌نظر می‌رسد که باید تمام سناریوهایی که در ادامه قابل‌تصور هستند، در سبد سرمایه‌گذاری لحاظ شوند تا ترکیب بهینه پرتفو، از ضرر سرمایه‌گذاران جلوگیری کند.

چشم‌انداز بازارها در سه سناریو

نوید رجایی، کارشناس بازار سرمایه پس از ارزیابی مسیری که بورس در هفته اول بهمن طی کرد، گفت: در هفته گذشته همان‌طور که پیش‌بینی شد، سهام و نمادها از اولین روز معاملاتی، شروع به درجازدن کردند و شاخص کل بورس بین ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار واحد تا ۲ میلیون و ۹۰۰ هزار واحد در نوسان بود که این اصلاح زمانی و قیمتی طبیعی به‌نظر می‌رسد و برای اینکه بازار روند صعودی خود را ادامه دهد، لازم است.

اگر به بررسی وضعیت صنایع پرداخته شود، برخی از نمادهای صنعت فولاد، اصلاح قابل‌توجهی داشتند و به‌نظر می‌رسد اکنون برخی نمادها، به سمت شکست مقاومت‌های بالاتر حرکت کنند، این موضوع در کنار بازشدن نمادهای پتروشیمی، باعث عبور شاخص از مرز ۳ میلیونی خواهدشد و می‌توان این انتظار را داشت که تا پیش از پایان سال، شاهد عبور شاخص کل از مرز ۳ میلیون واحد باشیم و حتی در صورت نبود ریسک‌های سیستماتیک، چشم‌انداز شکست مقاومت ۳ میلیون و ۵۰۰ هزارواحدی در شاخص کل بعید به‌نظر نمی‌رسد. رجایی به چشم‌انداز پیش‌روی سرمایه‌گذاران با وجود دولت جدید ایالات‌متحده پرداخت و گفت: سرمایه‌گذاران حضور رئیس‌جمهور جدید ایالات‌متحده و آینده بازارها را به سه صورت نگاه می‌کنند، در مرحله اول تحریم‌های اقتصادی، بدون درنظر گرفتن گزینه‌های پرریسک دیگر درنظر گرفته می‌شود که این موضوع چشم‌انداز تورمی را به‌همراه افزایش قیمت ارز به تصویر می‌کشد. سناریوی دوم، در مورد ریسک‌های برون‌مرزی صحبت می‌کند و دارایی‌های امن مانند طلا را مناسب برای پوشش ریسک‌های غیرقابل‌پیش‌بینی می‌داند، البته اکنون شاهد کاهش شدت ریسک‌ها در خاورمیانه هستیم. سناریوی سوم، آغاز مذاکرات بدون‌ریسک‌های دیگر را در افق پیش‌رو متصور است که نوید گشایش اقتصادی را می‌دهد. در چنین زمانی، آنگاه که سه دیدگاه مذکور وجود دارد، بازارهای مالی با ریسک و چشم‌انداز تورمی مواجه می‌شوند و نوسانات میان آنها ممکن است به بالاترین حد ممکن برسد، بنابراین در چنین زمانی، یک ترکیب بهینه در سبد سرمایه‌گذاری می‌تواند ریسک‌های موجود را تا حد بسیار خوبی کاهش دهد. در شرایط کنونی، بهتر است تمام سناریوها را متصور بود، چراکه شرایط اقتصادی و سیاسی کشور در یک سال گذشته بسیار غیرقابل‌پیش‌بینی بوده‌است و در صورتی که از «اگر»ها چشم‌پوشی شود، ممکن است یک چشم‌انداز اشتباه برای بازارهای مالی متصور شد و سبد سرمایه‌گذاری دچار ضرر شود.

کارشناس بازار سرمایه در مورد متغیرهای مهمی که به بازارهای مالی جهت می‌دهند، گفت: دیدگاه دولت‌ها به اقتصاد، در وضعیت کلاس‌های دارایی بسیار اثرگذار است، زمانی که دیدگاه وزیر امور اقتصادی و دارایی، در راستای بازترشدن فضای اقتصادی و آزادسازی قیمت‌هاست، بورس از این ناحیه تاثیر می‌پذیرد و به‌نظر می‌رسد که نگاه دولتمردان به‌گونه‌ای است که موقعیت‌های نگران‌کننده مانند سال ۹۹ رخ ندهد.

وی افزود: با توجه به اینکه بازار سرمایه پس از یک رشد بی‌وقفه یک اصلاح قابل‌توجه را در هفته گذشته و هفته قبل‌تر خود مشاهده کرد، می‌توان انتظار داشت که روند بازار یک روند طبیعی است که نسبت به سال ۹۹ متفاوت به‌نظر می‌رسد، بنابراین چشم‌اندازی که در ادامه برای بازار سرمایه می‌توان متصور بود، افق مثبت برای نمادهای دلارمحور و احتمال درجازدن نمادهای صنعت خودرو در انتظار است و در صورتی که ریسک‌های سیستماتیک تشدید نشوند، احتمال رسیدن شاخص به مرز ۳ میلیونی در انتظار سرمایه‌گذاران است.

چشم‌انداز صنایع بورسی در ماه‌های پایانی سال

فرهنگ حسینی، کارشناس بازار سرمایه به ارزیابی بازار و افق پیش‌روی آن پرداخت و گفت: بازار در هفته گذشته دو روند متفاوت را تجربه کرد، ابتدا یک مسیر نزولی شدید به سطح ۲ میلیون و ۸۰۰ هزارواحدی را طی کرد، سپس در نیمه دوم با ورود پول حقیقی، روند صعودی را در پیش گرفت. یکی از متغیرهای مهمی که در هفته گذشته به اصلاح بورس دامن زد، تحلیف رئیس‌جمهور جدید ایالات‌متحده بود که باعث شد چشم‌انداز آتی سرمایه‌گذاران را با ابهام روبه‌رو کند. با وجود اینکه بازار سرمایه در هفته‌ای که تحلیف رئیس‌جمهور جدید ایالات‌متحده رخ‌داد، یک اصلاح را تجربه کرد، اما به‌نظر می‌رسد که در ادامه، بورس نسبت به رفتار دولت ایالات‌متحده بی‌اعتنا باشد و به راه خود ادامه‌دهد. وی افزود: از سوی دیگر، برنامه‌های وزارت اقتصاد و مصاحبه وزیر مربوطه در هفته گذشته، سبب بازگشت اعتماد به بازار شد. گزارش‌های فصلی نیز سبب کاهش یک واحد P/E بازار شد و با نزدیک‌شدن به موعد سررسید گواهی‌های سپرده ۳۰ درصدی، انتظار می‌رود، نرخ بهره کاهش یابد و شاهد ورود پول بیشتری به بورس باشیم. همچنین خبر دسترسی به سوئیفت، می‌تواند به رشد گروه بانکی منجر شود. از سوی دیگر، گزارش‌های فصلی شرکت‌ها نشان‌داد که عملکرد فصلی گروه خودرویی بهتر از انتظار بود.

وی افزود: صنعت فولاد نیز گزارش فصلی ضعیف‌تر از انتظاری را منتشر کرد، البته این عملکردها بهتر از فصل تابستان بود. گزارش صنایع غذایی، زراعی، دامپروری، سیمانی، کاشی و کانی‌های غیرفلزی نیز گزارش خوبی دادند که به رشد این گروه‌ها در بازار منجر شد. در مجموع انتظار می‌رود در هفته پیش‌رو بازار روند صعودی داشته‌باشد و با بازگشایی گروه پتروشیمی شاخص بتواند از ۳ میلیون واحد عبور کند.

بازار سهام

(سهام+حق تقدم)

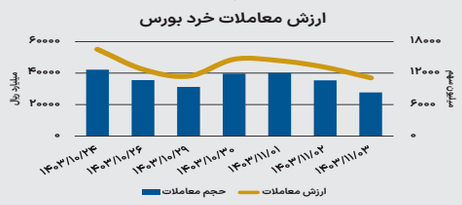

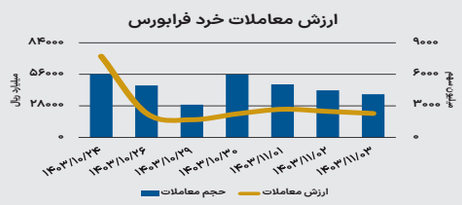

نبض شاخص

	متغیر	مقدار	تغییرات نسبت به یک روز قبل (درصد)	تغییرات نسبت به میانگین یک ماه قبل (درصد)	تغییرات نسبت به میانگین یک سال قبل (درصد)
بورس	حجم کل معاملات (میلیون سهم)	۸۳۲۶	-۲۱٫۶۰	-۴۵٫۹۹	۱۴٫۸۳
	ارزش کل معاملات (میلیارد ریال)	۳۶۹۸۷	-۱۵٫۳۹	-۳۹٫۳۷	۳۸٫۳۶
	تعداد کل معاملات	۳۱۰۴۳۵	-۳۶٫۴۶	-۴۶٫۸۹	۱۹٫۰۵
فرابورس	حجم کل معاملات (میلیون سهم)	۴۱۱۱	-۸٫۲۲	-۲۴٫۱۶	۴۲٫۳۹
	ارزش کل معاملات (میلیارد ریال)	۲۱۲۸۳	-۷٫۹۱	-۱۸٫۲۰	۵۸٫۸۶
	تعداد کل معاملات	۴۷۳۳۱۱	-۳۳٫۹۴	۳۳٫۲۴	۱۷۸٫۱۵

متغیر	مقدار	تغییرات هفتگی (درصد)	تغییرات نقطه‌ای ماهانه (درصد)	تغییرات نقطه‌ای سالانه (درصد)
شاخص کل بورس	۲۸۱۴۳۲۷	-۱٫۸۱	۰٫۵۴	۳۲٫۷۵
شاخص کل (هم وزن)	۸۸۷۹۳۹	-۱٫۷۸	۵٫۰۶	۲۲٫۶۲
شاخص قیمت (وزنی- ارزشی)	۵۳۵۳۷۸	-۱٫۸۲	۰٫۱۴	۲۰٫۹۴
شاخص قیمت (هم وزن)	۴۷۰۰۵۱	-۱٫۸۵	۴٫۸۴	۱۴٫۹۰
شاخص صنعت	۲۶۹۲۳۴۱	-۲٫۰۰	۰٫۳۰	۳۴٫۰۱
شاخص بازار اول	۲۱۷۲۹۶۶	-۱٫۸۱	-۰٫۵۲	۳۵٫۱۰
شاخص بازار دوم	۵۳۱۲۱۵۸	-۱٫۸۱	۲٫۰۹	۲۹٫۶۵
شاخص آزاد شناور	۳۵۱۸۴۰۲	-۱٫۷۲	۰٫۲۶	۲۹٫۶۱
شاخص ۵۰ شرکت فعال‌تر	۱۱۲۲۰۴	-۱٫۹۱	-۰٫۹۲	۳۵٫۲۸
شاخص ۳۰ شرکت بزرگ	۱۷۴۱۳۱	-۲٫۰۵	-۱٫۲۲	۳۵٫۸۰
ارزش بازار بورس (میلیارد ریال)	۸۹۷۲۹۰۸۰	-۱٫۸۲	۰٫۴۸	۲۱٫۹۳
شاخص کل فرابورس	۲۶۷۶۹	-۰٫۸۸	۳٫۲۶	۶٫۵۲
ارزش بازار فرابورس (میلیارد ریال)	۱۵۲۵۷۸۲۰	-۰٫۱۸	۹٫۸۵	۱۰٫۳۶

سردمداران ورود و خروج حقیقی‌ها

صنایع بورسی با بیشترین ورود پول سرمایه‌گذاران خرد

صنعت	ارزش تغییر مالکیت (میلیارد تومان)
بانک‌ها	۲۳۳٫۱۷
اطلاعات و ارتباطات	۲۴٫۸۱
استخراج نفت و گاز	۱۴٫۹۰
کانی غیرفلزی	۷٫۶۲
وسایل ارتباطی	۲٫۱۴
فنی و مهندسی	۱٫۹۱
رایانه	۱٫۶۷
محصولات کاغذی	۰٫۴۳

صنایع بورسی با بیشترین خروج پول سرمایه‌گذاران خرد

صنعت	ارزش تغییر مالکیت (میلیارد تومان)
خودرو و ساخت قطعات	-۳۴۳٫۷۷
فرآورده‌های نفتی	-۲۲۴٫۱۴
فلزات اساسی	-۱۸۱٫۳۱
چند رشته‌ای صنعتی	-۱۲۰٫۱۲
انبوه‌سازی	-۱۰۶٫۸۶
محصولات شیمیایی	-۱۰۵٫۷۸
مواد دارویی	-۱۰۲٫۸۱
کانه فلزی	-۶۵٫۷۵
سیمان	-۵۴٫۷۸
سرمایه‌گذاری‌ها	-۵۱٫۷۲
حمل و نقل	-۴۲٫۹۶
زراعت	-۳۶٫۸۳
لاستیک و پلاستیک	-۳۱٫۲۰
غذایی به جز قند	-۳۰٫۱۵
مخابرات	-۲۸٫۰۱
ماشین‌آلات	-۲۳٫۷۷
دستگاه‌های برقی	-۲۱٫۶۳
قند و شکر	-۱۴٫۸۱
نهادهای مالی	-۱۴٫۶۸
محصولات فلزی	-۱۳٫۵۹
کاشی و سرامیک	-۱۱٫۸۸
زغال سنگ	-۶٫۴۴
سایر مالی	-۴٫۵۵

اطلاعیه

در اجرای تبصره (۸) ماده (۳۶) و ماده (۵۸) اساسنامه جامعه حسابداران رسمی ایران و براساس حکم شماره ۱۲۰-۰۳/ب مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۰۵ هیأت بدوی انتظامی، آقای جواد کاظمی کرباسدهی به‌شماره عضویت ۹۸۲۶۵۹ از تاریخ ۱۴۰۳/۱۰/۲۹ به «تعلیق عضویت به مدت شش ماه» محکوم گردیده است.

جامعه حسابداران رسمی ایران

روزنامه صبح ایران دنیای اقتصاد
گروه بورس
☎ ۵۲۱۸۹۳۵۵
bourse@den.ir

نماد	نام شرکت	قیمت پایانی (ریال)	نوسان درصدی	ارزش معاملات (میلیون ریال)	سرمایه (میلیون ریال)	EPS (ریال)	P/E
استخراج ذغال سنگ							
کطبس	نگین طبس	۶,۲۲۰	-۸.۶۶	۷۶,۴۱۶.۰۳	۱,۹۵۰,۰۰۰.۰۰	۶۰۲	۱۰.۳۳
کپرور	فراوری زغال سنگ پروده طبس	۹,۹۴۰	-۶.۴۰	۳۹,۵۳۹.۹۷	۱,۷۱۰,۰۰۰.۰۰	۱,۱۳۳	۸.۷۷
کشرق	صنعتی و معدنی شمال شرق شاهرود	۱۲۷,۹۵۰	۲.۰۷	۸۴,۳۱۵.۷۱	۸۴,۰۰۰.۰۰	-۶,۳۸۱	-
کزغال	زغال سنگ پروده طبس	۱۶,۷۱۰	-۰.۳۰	۱۹۷,۰۹۶.۷۷	۳,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	-۱۳	-
استخراج سایر معادن							
کماسه	تامین ماسه	۵,۶۸۰	-۲.۴۱	۲۴۲,۳۵۰.۶۲	۳,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۷۹	۸.۳۷
استخراج کانه‌های فلزی							
تاصیکو	سرمایه‌گذاری صدرتامین	۱۲,۲۸۰	-۰.۶۵	۷۱۴,۸۷۹.۸۹	۶۷,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۱۵۱	۱۰.۶۷
کاما	باما	۳,۲۳۷	-۷.۸۰	۱,۲۱۰,۵۴۱.۱۹	۳۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۲۲۸	۱۴.۲۰
کچاد	چادر ملو	۳,۷۰۷	-۲.۹۸	۴۸۳,۱۳۱.۶۲	۳۷۱,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۲۳	۵.۹۵
کبافق	معادن بافق	۲۶,۵۰۰	-۸.۱۸	۹۷,۸۹۹.۳۸	۱,۲۱۵,۰۰۰.۰۰	۱,۷۶۸	۱۴.۹۹
کدما	معدنی دماوند	۵۸,۶۸۰	-۶.۱۰	۲۷۲,۰۶۴.۷۴	۲۵۰,۰۰۰.۰۰	۲,۹۷۸	۱۹.۷۰
کروی	توسعه معادن روی ایران	۶,۱۶۰	-۲.۲۲	۱۳۵,۵۵۲.۰۴	۱۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۷۸۰	۷.۹۰
کگل	گل گهر	۳,۳۷۸	-	۱,۲۸۴,۵۸۴.۰۴	۴۳۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۲۵	۷.۹۵
کمنگنز	معادن منگنز ایران	۷,۱۰۰	-۲.۸۷	۷۴,۵۱۵.۷۸	۳,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۵۹۸	۱۱.۸۷
کنور	تامین مواد اولیه فولاد صبانور	۶,۵۹۰	-۶.۳۹	۶۴۰,۷۸۱.۷۴	۳۹,۳۰۰,۰۰۰.۰۰	۸۵۸	۷.۶۸
ومعادن	توسعه معادن و فلزات	۳,۶۲۱	-۲.۶۴	۶۶۳,۴۷۲.۹۸	۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۵۵۶	۶.۵۱
کگهر	سنگ‌اهن گوهرزمین	۱۶,۲۶۰	-۰.۸۵	۱۲۵,۶۲۲.۳۸	۷۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۶۳۹	۹.۹۲
اپال	فرآوردی معدنی اپال کانی پارس	۱۴,۰۲۰	-۱.۶۱	۷۷,۷۰۷.۳۲	۲۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۶۶۲	۸.۴۴
فزر	پویا زرکان آق دره	۴۲,۰۰۰	۲.۸۲	۲,۵۹۲,۸۷۴.۰۴	۵,۴۰۰,۰۰۰.۰۰	۴,۶۲۸	۹.۰۸
استخراج نفت و گاز و خدمات جانبی جز اکتشاف							
حفاری	حفاری شمال	۵,۸۲۰	۵.۶۳	۱,۳۱۴,۸۶۳.۵۴	۱۸,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۹۵۰	۲.۹۸
اطلاعات و ارتباطات							
های وب	داده‌گستر عصرنوین	۷۷۰	-۳.۹۹	۴۸۲,۹۱۵.۴۴	۶۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۷۳	۴.۴۵
ایرداز	آتیه داده پرداز	۳,۸۰۳	-۳.۷۵	۱۲۰,۲۰۳.۹۷	۲,۲۵۰,۰۰۰.۰۰	۳۹۳	۹.۶۸
اوان	مبین وان کیش	۱۰,۳۷۰	-۵.۷۳	۱۰۸,۷۱۷.۵۳	۴۵۰,۰۰۰.۰۰	۴۰	۲۵۹.۲۵
اسیاتک	انتقال داده‌های آسیاتک	۸,۱۳۰	-۱.۶۹	۶۲۲,۲۱۵.۲۷	۴,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۳۳۹	۶.۰۷
انبوه سازی، املاک و مستغلات							
ثاخت	بین‌المللی توسعه ساختمان	۴,۹۲۵	-۰.۳۰	۶۱۵,۷۱۳.۴۶	۹,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۳۱	۷.۸۱
ثشاهد	شاهد	۱۲,۱۵۰	-۵.۹۶	۱,۵۶۰,۰۸۵.۶۵	۶,۲۹۰,۴۱۲.۰۰	۴۰۰	۳۰.۳۸
ثشرق	سرمایه‌گذاری مسکن شمال شرق	۶۳,۶۸۰	-۱.۲۷	۱,۱۷۶,۲۱۴.۲۵	۱,۱۰۰,۰۰۰.۰۰	۲,۷۷۶	۲۲.۹۴
ثفارس	توسعه فارس	۲۴,۰۰۰	-	۲,۸۳۱,۸۶۳.۸۸	۴,۰۵۰,۰۰۰.۰۰	۱۹۳	۱۲۴.۳۵
ثمسکن	سرمایه‌گذاری مسکن	۲,۴۷۹	-۰.۶۳	۴۰۶,۳۰۵.۱۸	۱۵,۸۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۲۷	۱۹.۵۲
ثنوسا	نوسازی ساختمان تهران	۷,۴۵۰	-	۱۹۸,۱۴۱.۹۵	۲,۶۳۰,۰۰۰.۰۰	-۷۰	-
واذر	سرمایه‌گذاری آذربایجان	۵,۸۲۰	-۰.۸۵	۲۱۵,۶۳۸.۶۹	۱,۷۸۹,۰۰۰.۰۰	-۷	-
وتوس	سرمایه‌گذاری توس‌گستر	۱۶,۱۲۰	-۰.۵۶	۲۳۲,۷۹۳.۹۹	۲,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۰	-
وساخت	سرمایه‌گذاری ساختمان	۱,۵۵۲	-۴.۱۴	۲۰۰,۴۷۲.۶۹	۳۰,۸۴۲,۷۲۶.۳۵	۱۴۵	۱۰.۷۰
ثباغ	شهرسازی و خانه‌سازی باغمیشه	۱۰,۴۹۰	-۱.۴۱	۳۲۸,۳۵۴.۶۳	۲,۶۴۰,۰۰۰.۰۰	۷۹۵	۱۳.۱۹
ثعمرا	عمران و توسعه شاهد	۱۴,۱۲۰	-۴.۲۷	۱۰۴,۲۱۱.۳۴	۱,۳۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۳۸۲	۱۰.۲۲
ثغرب	شرکت سرمایه‌گذاری مسکن شمالغرب	۹,۷۰۰	-۵.۵۵	۱۷۷,۴۰۹.۱۵	۱,۲۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۰۳	۹۴.۱۷
ثالوند	سرمایه‌گذاری مسکن الوند	۹,۹۲۰	-	۵۰۷,۳۹۷.۲۲	۲,۳۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۴۶	۲۲.۲۴
ثپردیس	سرمایه‌گذاری مسکن پردیس	۶,۳۷۰	-۲.۴۵	۴۹۴,۷۲۸.۳۴	۳,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۲۹	۱۴.۸۵
ثتران	سرمایه‌گذاری مسکن تهران	۹,۲۲۰	-	۲۷,۶۶۹.۷۷	۱,۸۰۰,۰۰۰.۰۰	-۱,۰۹۹	-
ثرود	سرمایه‌گذاری مسکن زاینده رود	۵,۸۱۰	-۸.۵۰	۲۱۹,۳۵۲.۲۳	۱,۲۵۰,۰۰۰.۰۰	۷۵۹	۷.۶۵
کرمان	س. توسعه و عمران استان کرمان	۱,۱۳۴	-۶.۱۳	۱,۱۱۱,۹۰۳.۵۶	۴۲,۶۲۰,۱۷۸.۰۰	۳۹	۲۹.۰۸
اس پ	آ.س.پ	۱۸,۹۳۰	-۱.۹۲	۱۷۰,۹۵۶.۲۷	۱,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۸۷۴	۲۱.۶۶
ثبهساز	بهساز کاشانه تهران	۲,۵۰۶	-۳.۳۹	۵۲۶,۷۶۳.۲۸	۲۰,۱۳۰,۷۸۷.۰۰	۶۲۸	۳.۹۹
ثامید	توسعه و عمران امید	۲,۳۴۷	-۱.۶۸	۲۲۵,۲۵۵.۷۲	۳۵,۳۱۷,۰۰۰.۰۰	۴۲۱	۵.۵۷
انتشار، چاپ و تکثیر							
چافست	افست	۹,۷۴۰	-	۱۹,۹۰۰.۱۵	۱,۹۳۰,۰۰۰.۰۰	۱,۶۴۳	۵.۹۳
بانک‌ها و موسسات اعتباری							
وبملت	بانک ملت	۳,۲۷۳	۰.۴۶	۱۳,۱۱۴,۴۸۷.۳۱	۷۱۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۹۳۳	۱.۶۹
وپارس	بانک پارسیان	۳,۴۲۸	-۱.۳۸	۱۰,۷۴۲,۲۰۷.۴۸	۱۵۶,۳۴۰,۰۰۰.۰۰	۲,۹۳۴	۱.۱۷
وپاسار	بانک پاسارگاد	۲,۹۶۲	-۰.۸۷	۵۲۵,۳۳۸.۳۱	۳۲۲,۹۶۹,۰۰۰.۰۰	۸۷۸	۳.۳۷
وپست	پست بانک ایران	۶,۶۲۰	۹.۶۰	۹۷۸,۴۹۸.۷۵	۳۶,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۶۱۵	۴.۱۰
وتجارت	بانک تجارت	۱,۸۴۷	-۲.۳۳	۲,۱۴۷,۴۹۹.۴۷	۳۳۵,۸۸۹,۱۹۰.۵۰	۹۷۰	۱.۹۰
وخاور	بانک خاورمیانه	۳,۱۶۶	-۰.۷۲	۲۶۶,۲۰۶.۳۵	۷۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۸۸۴	۳.۵۸
وسینا	بانک سینا	۳,۰۲۶	-۲.۶۱	۵۴۶,۸۵۲.۷۳	۴۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۴۷	۴.۶۸
وکار	بانک کارآفرین	۲,۵۱۳	-۰.۵۱	۱۹۷,۲۴۶.۲۳	۶۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۵۱۱	۴.۹۲
وگردش	بانک گردشگری	۳,۰۹۹	-۶.۳۵	۴۶۹,۸۳۶.۷۲	۳۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۵۴	۸.۷۵
ونوین	بانک اقتصادنوین	۴,۶۳۹	۳.۸۷	۲,۸۰۷,۸۳۲.۲۷	۶۰,۸۵۱,۴۶۸.۰۰	۱,۸۲۲	۲.۵۵
وملل	اعتباری ملل	۲,۰۰۲	-	۱۳,۹۳۶.۴۱	۲۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	-۵,۷۴۴	-
بیمه و صندوق بازنشستگی به جزتامین اجتماعی							
اسیا	بیمه آسیا	۱,۸۸۶	۰.۷۵	۳۳۳,۵۶۳.۴۴	۳۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۲۸	۴.۴۱
البرز	بیمه البرز	۲,۰۷۲	-۰.۱۹	۶۳۷,۱۳۹.۶۷	۷۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۵۶۰	۳.۷۰
پارسیان	بیمه پارسیان	۵,۳۶۰	-۳.۹۴	۱,۷۱۰,۵۵۳.۳۷	۱۶,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۳,۷۹۰	۱.۴۱
دانا	بیمه دانا	۲,۶۵۳	-۵.۷۵	۲۸۲,۶۵۱.۱۲	۱۹,۴۵۷,۰۲۲.۰۰	۵۷۵	۴.۶۱
ملت	بیمه ملت	۴,۸۳۳	۲.۸۵	۵۶,۳۷۱.۵۷	۳۰,۶۵۷,۲۱۳.۹۰	۲۲۹	۲۱.۱۰
ما	بیمه ما	۲,۹۹۰	-۴.۶۹	۶۶,۵۶۰.۳۹	۱۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۵۵۹	۵.۳۵
اتکام	شرکت بیمه اتکایی امین	۳,۲۷۷	-	۵۵,۸۸۲.۱۹	۱۲,۴۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۷۴	۴.۸۶
اتکای	بیمه اتکایی ایرانیان	۲,۹۹۲	-۲.۸۳	۲۰,۹۶۷.۸۱	۱۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۲۶	۷.۰۲
بپاس	بیمه پاسارگاد	۶,۴۴۰	-۴.۰۲	۴۴۴,۲۸۶.۶۶	۷۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۵۵۸	۱۱.۵۴
بساما	بیمه سامان	۶,۹۰۰	۳.۷۶	۴۳,۲۳۷.۹۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۸۵	۳۷.۳۰
کوثر	بیمه کوثر	۲,۵۲۷	۵.۸۷	۹۵۵,۴۴۸.۷۰	۳۳,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۸۱	۳.۷۱
میهن	بیمه میهن	۶,۸۲۰	۳.۸۱	۷۳۶,۶۶۲.۶۹	۳,۵۹۰,۲۴۲.۴۴	-۴۵۳	-
ودی	بیمه دی	۸,۱۷۰	-۰.۶۱	۱۲۸,۱۸۲.۳۴	۹,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۲۴۴	۶.۵۷
نوین	بیمه نوین	۱,۸۰۵	-۵.۸۹	۹۷,۲۲۰.۴۲	۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	-۸۹	-
ومعلم	بیمه معلم	۲,۷۶۷	۱۰.۲۴	۱۶۱,۶۴۳.۲۲	۷,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۵۳	۵۲.۲۱
تامین آب، برق، گاز							
بکهنوج	تولید برق ماهتاب کهنوج	۱,۲۱۵	-۲.۱۷	۲۰,۳۹۵.۲۵	۱۶,۰۵۰,۴۹۵.۵۳	-۵۸۸	-
وهور	مدیریت انرژی امید تابان هور	۱,۸۹۵	-۱.۳۵	۶۸,۶۶۳.۶۱	۸۰,۱۷۶,۲۸۳.۰۰	۱۴۱	۱۳.۴۴
بمپنا	تولید برق عسلویه مپنا	۸,۸۸۰	-۴.۰۰	۷۰,۳۵۱.۲۷	۷,۷۲۸,۰۰۰.۰۰	۰	-
دماوند	تولید نیروی برق دماوند	۸,۱۶۰	-۳.۶۶	۱۱۱,۶۲۰.۹۰	۱۳,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۲۶	۱۳.۰۴
بزاگرس	نیروگاه زاگرس کوثر	۵,۷۰۰	-۸.۵۱	۱۳۵,۳۶۰.۹۹	۶,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۶۹	۱۵.۴۵
بجهرم	توسعه مولد نیروگاهی جهرم	۲,۶۴۷	-۸.۷۲	۵۴۰,۵۱۲.۴۸	۲۴,۱۴۵,۳۳۲.۰۸	۲۰۵	۱۲.۹۱
ابادا	تولید نیروی برق آبادان	۱۰,۶۸۰	-۴.۵۶	۳۵,۵۳۷.۸۲	۲,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	-۴۶	-
بپیوند	برق و انرژی پیوندگستر پارس	۱۲,۴۲۰	-۶.۴۱	۷۶,۲۱۸.۹۹	۳,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۷۷۹	۱۵.۹۴
بگیلان	توسعه مسیر برق گیلان	۱۵,۹۰۰	-۳.۹۳	۴۳,۰۵۲.۹۷	۴,۳۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۲۰۱	۱۳.۲۴
حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات							
حپترو	حمل و نقل پتروشیمی	۲۴,۲۵۰	۳.۱۰	۹۷,۳۶۲.۸۷	۵۹۸,۰۰۰.۰۰	۶۰۴	۴۰.۱۵
حتاید	تایدواتر خاورمیانه	۷,۳۴۰	۴.۲۶	۹۶۸,۰۲۲.۲۰	۱۷,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۱۱۸	۶.۵۷
حتوکا	حمل و نقل توکا	۳,۲۲۳	-۳.۳۹	۱۶۷,۶۲۴.۶۴	۳,۵۴۰,۰۰۰.۰۰	۴۰۱	۸.۰۴
حفارس	حمل و نقل بین‌المللی خلیج‌فارس	۲,۰۳۵	۱.۸۰	۴۰۱,۳۳۰.۹۵	۱۹,۷۴۹,۳۳۹.۰۰	۶۷	۳۰.۳۷
حکشتی	کشتیرانی	۱۲,۴۱۰	۱.۴۷	۱,۳۷۰,۴۷۴.۲۴	۸۲,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۲۶۲	۹.۸۳
حاسا	آسیا سیر ارس	۷,۰۸۰	۰.۱۴	۴۱۶,۷۶۳.۸۲	۲,۲۵۰,۰۰۰.۰۰	۲۳۴	۳۰.۲۶
توریل	توکاریل	۶,۲۸۰	-۴.۷۰	۲۵۷,۰۶۹.۱۰	۷,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۰۱۵	۶.۱۹
حپارسا	توسعه حمل و نقل ریلی پارسیان	۷,۴۶۰	۰.۸۱	۷۰,۹۳۱.۳۷	۱,۹۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۰۸۴	۶.۸۸
حریل	ریل‌پرداز سیر	۲,۰۸۰	-۵.۴۱	۷۳,۳۷۳.۶۹	۵,۰۷۰,۰۰۰.۰۰	۲۴۸	۸.۳۹
حسیر	ریل سیر کوثر	۱۷,۶۸۰	۸.۲۰	۲۹۰,۳۰۱.۱۴	۱,۲۰۵,۸۹۴.۶۱	۱,۵۸۰	۱۱.۱۹
حسینا	توسعه خدمات دریایی و بندری سینا	۶۱,۶۰۰	۷.۰۴	۱,۲۷۸,۳۵۳.۳۰	۲,۴۹۵,۱۱۸.۰۰	۱۰,۰۷۷	۶.۱۱
حافرین	ریل پرداز نوآفرین	۱,۳۱۰	-۰.۶۹	۲۵۹,۹۲۷.۳۸	۹,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۵	۳۷.۴۳
پیمانکاری صنعتی							
بالاس	مهندسی ساختمان تاسیسات راه‌آهن	۵۶,۰۰۰	-۴.۰۳	۱۰۸,۴۰۶.۷۲	۱۵۰,۰۰۰.۰۰	۵۱۹	۱۰۷.۹۰
حمل و نقل آبی							
حخزر	کشتیرانی دریای خزر	۸,۵۶۰	-۷.۰۶	۱۶۵,۴۱۷.۰۵	۳,۶۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۱۷۱	۷.۳۱
خدمات فنی و مهندسی							
رمپنا	مپنا	۱۳,۹۲۰	-۳.۰۰	۱,۰۷۱,۸۳۹.۰۳	۶۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۲,۳۶۷	۵.۸۸
رنیک	جنرال مکانیک	۱۷,۷۵۰	۰.۱۱	۱۰۸,۶۲۱.۱۰	۳,۲۵۰,۰۰۰.۰۰	۱,۸۰۹	۹.۸۱
خرده فروشی، باستثنای وسایل نقلیه موتوری							
افق	فروشگاههای زنجیره‌ای افق کوروش	۵,۸۲۰	۵.۶۳	۳۰۴,۶۴۳.۱۱	۳۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۶۷۷	۱۰.۹۱
قاسم	قاسم ایران	۳,۹۲۴	-۷.۲۸	۱۴۹,۸۷۰.۵۷	۷,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۵۲۶	۷.۴۶
خودرو و ساخت قطعات							
خاذین	سایپا آذین	۲,۵۶۵	-۸.۷۸	۱۲۳,۶۵۹.۴۳	۴,۴۵۵,۶۹۲.۸۵	-۲۹۴	-
خاهن	آهنگری تراکتورسازی	۱,۸۲۱	-۶.۹۵	۲۸۷,۹۹۷.۲۰	۲۶,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۲۱	۱۵.۰۵
خبهمن	گروه بهمن	۲,۰۶۹	-۳.۷۷	۱,۱۸۱,۳۳۸.۷۹	۱۳۴,۶۳۷,۹۶۷.۰۰	۵۹۳	۳.۴۹
خپویش	سازه پویش	۱۱,۹۱۰	-۲.۵۴	۱۷۱,۸۳۵.۷۴	۱,۷۶۴,۰۶۱.۹۴	-۳۱۹	-
ختراک	ریخته‌گری تراکتورسازی	۶,۶۴۰	۷.۴۴	۷۷۳,۵۱۵.۶۷	۶,۳۳۰,۰۰۰.۰۰	۱,۱۶۵	۵.۷۰
ختور	رادیاتور ایران	۴,۲۵۰	۱.۸۷	۴۹۸,۱۰۲.۲۸	۵,۱۳۳,۸۸۵.۰۰	۷۳۹	۵.۷۵
ختوقا	قطعات اتومبیل ایران	۵,۵۴۰	-۷.۵۱	۵۷۱,۹۰۶.۴۲	۶,۲۰۱,۳۱۲.۰۰	۹۴۳	۵.۸۷
خچرخش	چرخشگر	۱۶,۸۷۰	-۴.۵۸	۳۶,۷۹۱.۶۸	۹۵۲,۰۹۴.۷۵	۳۷۹	۴۴.۵۱
خریخت	ریخته‌گری ایران	۱,۷۴۰	-۵.۱۸	۳۲,۵۴۸.۹۴	۱۰,۸۰۹,۲۴۹.۲۶	۸۷	۲۰.۰۰
خرینگ	رینگ مشهد	۱۶,۲۷۰	۱.۳۷	۳۶۶,۸۱۶.۳۷	۱,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۷۲۵	۲۲.۴۴
خزامیا	زامیاد	۴,۵۰۶	-۹.۴۳	۳,۶۲۲,۳۴۶.۵۶	۳۶,۶۵۱,۴۳۹.۸۵	۱,۱۵۸	۳.۸۹
خزر	فنرسازی زر	۳,۹۲۹	-۷.۵۱	۱۵۲,۲۰۴.۳۲	۴,۹۳۷,۹۹۷.۰۷	۳۷۴	۱۰.۵۱
خساپا	سایپا	۲,۸۸۲	-۲.۲۴	۲,۴۲۴,۹۰۱.۵۸	۱۹۵,۵۱۰,۵۵۰.۰۰	-۸۶۳	-
خفنر	فنرسازی خاور	۴,۱۳۴	۰.۷۸	۱۴۹,۸۲۸.۸۵	۴,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۶۸	۱۱.۲۳
خشرق	الکتریک شرق	۶,۲۴۰	-۵.۶۰	۱۰۸,۳۸۰.۲۲	۲,۴۲۷,۴۳۰.۰۰	۹۴۶	۶.۶۰
خکار	کاربراتور ایران	۱,۷۹۵	-۶.۷۰	۱۷۸,۵۲۱.۹۱	۸,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۷۵	۴.۷۹

نماد	نام شرکت	قیمت پایانی (ریال)	نوسان درصدی	ارزش معاملات (میلیون ریال)	سرمایه (میلیون ریال)	EPS (ریال)	P/E
خکمک	کمک فنرایندامین سایپا	۵,۶۹۰	۰.۱۸	۵۵۸,۶۱۶.۷۰	۴,۰۷۲,۴۵۳.۳۰	۱۰۱	۵۶.۳۴
خگستر	گسترش سرمایه‌گذاری ایران‌خودرو	۴,۸۱۰	-۵.۵۰	۴,۳۶۸,۸۶۷.۵۶	۳۹,۶۰۵,۱۳۷.۰۰	۷۹	۶۰.۸۹
خلنت	لنت ترمز	۱۴,۵۳۰	۴.۲۳	۱۴۹,۷۸۱.۸۷	۱,۲۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۶۷۲	۸.۶۹
خمحرکه	صنعتی نیرومحرکه	۵,۹۳۰	-۸.۳۵	۳۹۶,۴۸۸.۵۱	۵,۷۳۴,۰۸۹.۰۰	-۱۲۶	-
خموتور	موتورسازان تراکتور	۶,۳۶۰	-۵.۰۷	۵۶۹,۱۷۸.۶۵	۶,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۰۳۲	۶.۱۶
خمحور	محور خودرو	۵,۳۵۰	۰.۵۶	۱۰۴,۱۷۱.۳۸	۶,۳۲۵,۴۱۹.۰۰	۲۲۳	۲۳.۹۹
خمهر	مهرکام	۲,۴۴۹	-۷.۶۵	۱۸۶,۱۲۸.۴۲	۶,۶۲۷,۷۱۸.۵۷	۳	۸۱۶.۳۳
خنصیر	نصیر ماشین	۶,۸۹۰	-۵.۳۶	۱۴۹,۸۴۹.۶۱	۱,۷۲۰,۰۰۰.۰۰	۳۳۰	۲۰.۸۸
خودرو	ایران خودرو	۳,۴۷۹	-۳.۸۷	۷,۵۰۹,۰۵۳.۴۹	۳۰۱,۶۵۶,۰۶۸.۰۰	-۷۸۴	-
خوساز	محور سازان	۳۲,۴۲۰	-۱۰.۰۴	۲۰۶,۳۲۵.۱۷	۱,۱۱۹,۸۷۶.۲۲	۱۹۷	۱۶۴.۵۷
ورنا	سرمایه‌گذاری رنا	۷,۰۰۰	-۷.۵۳	۱,۲۶۵,۴۴۰.۷۵	۱۱,۶۷۵,۱۰۸.۰۰	۲۴۸	۲۸.۲۳
خدیزل	بهمن دیزل	۲,۷۷۱	-۷.۵۴	۲۴۸,۶۵۴.۱۶	۳۴,۹۷۸,۱۲۶.۰۰	۵۱۸	۵.۳۵
دباغی، پرداخت چرم و ساخت انواع پاپوش							
وملی	گروه صنعتی ملی	۲۸۹,۱۰۰	-۸.۴۳	۳۸۰,۷۳۹.۹۸	۲۴۷,۳۶۰.۱۴	۴,۳۹۷	۶۵.۷۵
رایانه و فعالیت‌های وابسته به ان							
اپ	آسان پرداخت پرشین	۸,۴۶۰	۲.۵۵	۱۱۶,۳۳۸.۹۹	۸,۸۸۰,۰۰۰.۰۰	۴۶	۱۸۳.۹۱
پرداخت	به پرداخت ملت	۷,۳۷۰	-۳.۰۳	۲۵,۹۹۴.۸۳	۸,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۸۵	۱۰.۷۶
رتاپ	تجارت الکترونیک پارسیان	۲,۳۳۱	-۷.۳۵	۶۱,۱۳۱.۱۵	۱۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۲۴	۱۸.۸۰
رانفور	خدمات انفورماتیک	۵,۲۶۰	-۱.۳۱	۵۲,۸۱۴.۵۸	۳۶,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۷۳۲	۷.۱۹
سپ	پرداخت الکترونیک سامان کیش	۱۴,۳۰۰	-۰.۰۷	۳,۰۷۹.۷۶	۱۳,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۲۷۸	۵۱.۴۴
رکیش	کارت اعتباری ایران کیش	۱,۶۹۲	-۷.۳۹	۷۵,۶۰۳.۰۱	۱۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۰۰	۱۶.۹۲
سیستم	همکاران سیستم	۳۸,۷۷۰	۵.۲۱	۶۴۹,۸۴۶.۵۸	۱۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۲,۰۲۹	۱۹.۱۱
مداران	داده‌پردازی ایران	۴,۶۲۲	-۶.۲۵	۳۶,۶۶۴.۳۶	۲,۹۰۰,۰۰۰.۰۰	۵۶۸	۸.۱۴
افرا	افرانت	۸,۴۰۰	-۸.۱۰	۹۵,۸۰۷.۳۸	۱,۱۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۲۰	۱۳.۵۵
مفاخر	توسعه فناوری اطلاعات خوارزمی	۷,۹۴۰	-۳.۰۵	۳۴,۰۷۴.۵۴	۸۳۸,۹۰۰.۵۶	۱۲۷	۶۲.۵۲
تاپکیش	تجارت الکترونیک پارسیان کیش	۲,۸۸۳	-۲.۵۰	۱۵۳,۱۷۴.۵۰	۵,۱۶۶,۰۰۰.۰۰	۷۶	۳۷.۹۳
سپیدار	سپیدار سیستم اسیا	۱۴۴,۲۰۰	۱.۷۳	۱۹۹,۹۶۸.۱۰	۷۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۱,۷۱۰	۱۲.۳۱
توسن	توسعه سامانه نرم‌افزای نگین	۴,۹۲۰	-۴.۴۷	۳۳۳,۴۱۸.۲۳	۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۰۸	۸.۰۹
محصولات کامپیوتری الکترونیکی و نوری							
مادیرا	صنایع ماشین‌های اداری مادیران	۴,۴۵۵	۵.۱۵	۷۸۷,۶۴۶.۷۵	۲۳,۴۰۰,۰۰۰.۰۰	۰	-
زراعت و خدمات وابسته به ان							
زپارس	ملی کشت و صنعت و دامپروری پارس	۳۱,۶۰۰	-۵.۵۰	۶۸,۷۵۵.۵۱	۱,۳۹۵,۳۴۰.۰۰	۱,۱۰۹	۲۸.۴۹
زمگسا	مگسال	۴۴,۱۷۰	۴.۷۴	۴۰۶,۲۱۲.۶۰	۳۰۰,۰۰۰.۰۰	۶,۰۳۶	۷.۳۲
سیمرغ	سیمرغ	۱,۷۹۷	۱.۱۳	۵۰۶,۱۰۶.۹۲	۲۹,۱۹۴,۶۹۱.۰۰	۲۹۳	۶.۱۳
زکوثر	سرمایه گذاری کشاورزی کوثر	۲۷,۱۱۰	۰.۲۲	۲۶۷,۶۹۲.۴۰	۲,۷۵۰,۰۰۰.۰۰	۳,۸۰۵	۷.۱۲
تلیسه	دامداری تلیسه نمونه	۴,۴۹۶	-۳.۷۳	۳۴۵,۸۶۸.۴۸	۴,۹۹۳,۹۴۰.۰۰	۵۵۳	۸.۱۳
زگلدشت	کشت و دام گلدشت نمونه اصفهان	۶,۰۱۰	-۶.۵۳	۱۰۵,۴۴۳.۲۴	۳,۷۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۰۸	۱۴.۷۳
زشگزا	شیر و گوشت زاگرس شهرکرد	۱۴,۶۹۰	۰.۸۹	۲۵۸,۰۰۱.۶۱	۹۶۰,۰۰۰.۰۰	۱,۶۹۲	۸.۶۸
زبینا	کشاورزی و دامپروری بینالود	۴,۸۳۰	-۱.۲۳	۲۷۲,۶۸۶.۵۸	۳,۶۴۰,۰۳۱.۰۰	۶۶۰	۷.۳۲
زشریف	کشت و صنعت شریفاباد	۷,۹۸۰	-۵.۹۰	۲۲۳,۹۰۲.۲۵	۲,۴۰۴,۷۸۷.۰۰	۹۴۵	۸.۴۴
زقیام	کشت و دام قیام اصفهان	۴,۵۹۶	-۷.۲۵	۱۹۲,۷۵۱.۰۸	۶,۸۹۷,۰۷۹.۲۶	۵۰۵	۹.۱۰
زکشت	کشاورزی مکانیزه اصفهان کشت	۲۹,۷۰۰	-۵.۱۱	۲۵۶,۶۰۳.۲۹	۶۰۰,۰۰۰.۰۰	۲,۶۰۴	۱۱.۴۱
زدشت	کشت و صنعت دشت خرم دره	۳۳,۱۵۰	۳.۷۶	۲۸۶,۵۷۹.۷۲	۶۹۰,۰۰۰.۰۰	۴,۰۶۲	۸.۱۶
زملارد	کشاورزی و دامپروری ملارد شیر	۹۵۹	-۸.۱۴	۳۱۸,۱۴۵.۴۴	۱۴,۰۲۲,۰۲۵.۰۰	۵۳	۱۸.۰۹
سپید	سپید ماکیان	۸,۳۲۰	-۵.۳۵	۳۲۱,۵۲۳.۳۰	۹,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۸۷	۴۴.۴۹
زفکا	کشت و دامداری فکا	۳,۱۳۹	-۶.۳۸	۲۶۱,۷۰۸.۶۵	۱۲,۱۴۰,۱۶۱.۰۰	۴۱۴	۷.۵۸
زماهان	مجتمع تولید گوشت مرغ ماهان	۲۲,۰۰۰	-۶.۷۸	۷۰,۹۸۷.۸۴	۱,۱۳۰,۰۰۰.۰۰	۷۹۱	۲۷.۸۱
ساخت رادیو، تلویزیون و وسایل ارتباطی							
لپارس	پارس الکتریک	۲۵,۶۳۰	-۵.۱۴	۳۶۴,۷۹۱.۵۶	۱,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۱۲۴	۲۲.۸۰
ساخت محصولات فلزی							
چدن	چدن سازان	۲,۲۳۱	-۲.۹۶	۳۸۶,۶۷۸.۵۵	۱۷,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۱۷	۷.۰۴
فاذر	آذرآب	۱,۳۲۸	۰.۴۵	۵۹۲,۸۰۰.۹۲	۱۸,۱۲۶,۴۷۵.۰۰	۲۰	۶۶.۴۰
فاراک	ماشین سازی اراک	۱,۶۹۸	-	۲۴۷,۳۰۱.۵۱	۲۰,۶۳۷,۷۲۷.۶۳	۲۰۷	۸.۲۰
فاما	صنعتی آما	۸,۲۶۰	-۶.۱۴	۱۴۵,۴۱۰.۷۲	۵,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۲۶۰	۶.۵۶
فجام	جام دارو	۸,۹۴۰	-۲.۴۰	۴۴,۶۹۸.۹۰	۱,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۹۳۴	۹.۵۷
فلامی	لامیران	۶,۴۳۰	-۲.۸۷	۱۵,۶۷۶.۴۷	۹۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۸۱	۱۳.۳۷
سایر محصولات کانی غیرفلزی							
کاذر	فرورده های نسوز آذر	۵,۲۸۰	-۴.۱۷	۷۸,۷۸۴.۸۷	۲,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۵۰	۸.۱۲
کپشیر	پشم شیشه	۱۵,۲۶۰	-۱.۸۶	۱,۱۴۳,۳۵۵.۳۲	۲,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۳۹۱	۱۰.۹۷
کخاک	خاک چینی	۲۴,۷۴۰	۱.۲۷	۱۹۴,۵۱۴.۱۸	۳,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۲,۳۶۵	۱۰.۴۶
کرازی	شیشه دارویی رازی	۱,۲۱۷	-۶.۲۴	۲۹۰,۲۵۳.۴۸	۳۸,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۵۲	۸.۰۱
کساپا	ساپا شیشه	۶,۶۸۰	-۴.۷۱	۳۷۹,۰۹۱.۲۲	۲,۶۲۸,۱۰۴.۲۰	۲۵۳	۲۶.۴۰
کسرا	صنعتی اردکان	۴,۲۹۸	-۱.۳۳	۳۹۹,۵۵۴.۵۳	۵,۵۵۳,۸۱۲.۰۰	۲۸۲	۱۵.۲۴
کسرام	پارس سرام	۹,۳۵۰	۵.۶۵	۹۸۱,۲۴۹.۱۶	۱۶۴,۷۷۰.۶۶	۱۳۰	۷۱.۹۲
کفپارس	فراورده‌های نسوز پارس	۳,۰۲۷	-۰.۳۹	۱۸۳,۴۰۲.۱۲	۲,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۳۴	۲۲.۵۹
کفرا	فراورده‌های نسوز ایران	۹,۱۴۰	-۰.۸۷	۶۳,۱۴۹.۲۳	۲,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	-۳۵۲	-
کگاز	شیشه و گاز	۳۴,۵۲۰	-۱.۷۱	۱۶۸,۶۳۸.۰۴	۸۵۰,۰۰۰.۰۰	۳,۵۴۳	۹.۷۴
کهمدا	شیشه همدان	۲,۶۷۲	-۶.۶۷	۱۱۵,۰۱۰.۴۱	۱۲,۳۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۹۲	۶.۸۲
کتوکا	تولیدی و خدمات صنایع نسوز توکا	۷,۴۷۰	-۲.۸۶	۱۱۴,۴۵۹.۲۳	۲,۶۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۵۵	۲۱.۰۴
کمرجان	بازرگانی و تولیدی مرجان کار	۵,۲۰۰	۰.۳۹	۱۱۴,۷۱۴.۶۱	۱,۱۰۰,۰۰۰.۰۰	۲۹۶	۱۷.۵۷
سایر واسطه‌گری‌های مالی							
وایران	لیزینگ ایرانیان	۱۰,۷۷۰	-۷.۹۵	۲۳۱,۳۴۶.۹۲	۲,۱۳۰,۰۰۰.۰۰	۰	-
ولساپا	رایان سایپا	۸۶۹	-۵.۷۵	۱۷۲,۵۵۷.۸۲	۱۹,۶۲۹,۰۰۰.۰۰	۰	-
ولصنم	لیزینگ صنعت و معدن	۳,۶۰۲	-۰.۸۰	۸۹,۲۶۴.۴۰	۶,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۰	-
ولغدر	لیزینگ غدیر	۲,۳۸۰	-۸.۳۲	۹۶,۹۴۴.۰۱	۲,۴۰۰,۰۰۰.۰۰	۰	-
وملت	واسپاری ملت	۵,۹۶۰	-۷.۳۱	۱۱۵,۵۵۱.۲۱	۱,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۰	-
ولکار	لیزینگ کارآفرین	۳,۴۲۵	-۲.۴۸	۵۱,۱۵۵.۷۹	۲,۹۰۰,۰۰۰.۰۰	۰	-
ولبهمن	شرکت بهمن لیزینگ	۳,۱۳۵	-۸.۶۵	۵۰۰,۷۹۷.۴۵	۶,۶۰۰,۰۰۰.۰۰	۰	-
سرمایه‌گذاری‌ها							
پردیس	سرمایه‌گذاری پردیس	۲,۳۲۷	۲.۸۳	۴۷۵,۵۱۲.۸۲	۸,۱۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۳۴	۳.۶۷
واتی	آتیه دماوند	۸,۷۶۰	۰.۰۰	۳۵۴,۵۹۴.۸۸	۸,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۲,۰۵۷	۴.۲۶
واعتبار	سرمایه‌گذاری اعتبار ایران	۲,۱۹۱	-۵.۱۹	۷۳,۸۰۹.۵۷	۳,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۳۸	۶.۴۸
وبوعلی	سرمایه‌گذاری بوعلی	۲,۲۴۹	-۲.۱۷	۵۳,۳۷۶.۶۲	۹,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۶۳	۳.۳۹
وبهمن	سرمایه‌گذاری بهمن	۳,۵۲۳	-۶.۴۵	۲۹۸,۵۵۱.۱۲	۲۲,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۸۰۲	۴.۳۹
وبیمه	سرمایه‌گذاری بیمه	۱,۳۳۲	-۷.۷۶	۱۳,۳۹۰.۴۴	۱۶,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۹۳	۶.۹۰
وتوسم	سرمایه‌گذاری توسعه ملی	۴,۸۲۳	-۳.۳۵	۱۲۶,۷۲۳.۸۲	۱۳,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۹۴۷	۵.۰۹
وتوصا	سرمایه‌گذاری توسعه صنعتی	۱,۱۸۶	-۲.۸۷	۱۱۳,۰۸۴.۵۱	۳۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۲۱۰	۵.۶۵
وخارزم	سرمایه‌گذاری خوارزمی	۲,۰۳۰	-۲.۴۰	۱,۰۲۲,۷۱۲.۴۳	۶۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۷۹	۴.۲۴
وساپا	سرمایه‌گذاری سایپا	۵,۶۱۰	-۱.۵۸	۴,۸۶۹,۳۱۱.۸۶	۱۹,۸۰۰,۰۰۰.۰۰	۲۹۰	۱۹.۳۴
وسپه	سرمایه‌گذاری سپه	۷,۲۰۰	-۶.۱۳	۱,۱۲۰,۱۰۳.۵۹	۳۰,۴۰۰,۰۰۰.۰۰	۹۳۳	۷.۷۲
وسکاب	سرمایه‌گذاری صندوق بازنشستگی کارکنان بانکها	۲,۱۲۴	-۴.۱۹	۱۴۱,۴۱۵.۰۹	۲۴,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۴۴	۴.۷۸
وصنا	سرمایه‌گذاری صنایع بهشهر	۳,۰۷۹	۵.۸۸	۳۶۱,۱۷۲.۶۷	۱۱,۶۵۰,۰۰۰.۰۰	۲۴۰	۱۲.۸۳
وصنعت	سرمایه‌گذاری صنعت و معدن	۱,۷۱۸	-۱.۸۳	۹۵,۷۰۹.۹۴	۲۸,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۳۴	۳.۹۶
ونیرو	سرمایه‌گذاری نیرو	۵,۳۶۰	۱.۱۳	۶۸۶,۶۲۸.۶۱	۱۵,۷۵۰,۰۰۰.۰۰	۲۳۹	۲۲.۴۳
ونیکی	سرمایه‌گذاری ملی	۵,۶۱۰	-	۳۹۹,۱۳۲.۶۵	۶۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۴۰	۸.۷۷
گوهران	سرمایه گذاری توسعه گوهران امید	۵,۱۸۰	-۳.۹۰	۸۸,۲۷۰.۵۳	۱۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۹۰۳	۵.۷۴
وسبحان	سرمایه گذاری سبحان	۲,۲۴۶	-۶.۱۸	۱۴۰,۰۱۷.۶۳	۱۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۳۰	۳.۵۷
وگستر	گسترش سرمایه گذاری ایرانیان	۱۳,۴۹۰	۴.۰۹	۲۷۰,۲۷۲.۶۴	۸۰۰,۰۰۰.۰۰	-۷۵۷	-
اعتلا	شرکت سرمایه گذاری اعتلاء البرز	۲,۲۴۳	-۲.۹۰	۱۲۱,۸۱۲.۹۵	۵,۸۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۵۶	۶.۳۰
سدبیر	س. تدبیرگران فارس وخوزستان	۲۸,۴۰۰	-۵.۹۶	۱۲۱,۲۰۷.۷۵	۲۵۰,۰۰۰.۰۰	۲۲۷	۱۲۵.۱۱
سرچشمه	سرمایه گذاری مس سرچشمه	۵,۱۲۰	-۱.۵۴	۳۱۸,۰۳۵.۶۷	۱۱,۶۵۰,۰۰۰.۰۰	۹۶۳	۵.۳۲
واوا	سرمایه‌گذاری آوا نوین	۵,۴۴۰	-۵.۲۳	۶۲,۷۴۲.۸۲	۱,۳۲۰,۰۰۰.۰۰	۳۳۸	۱۶.۰۹
ومهان	گروه توسعه مالی مهر آیندگان	۵,۷۳۰	-۲.۰۵	۴۱۷,۵۳۹.۵۰	۴۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۱۲	۹.۳۶
شصدف	صنعتی دوده فام	۱۶,۵۴۰	-۷.۷۵	۲۴۰,۹۱۸.۶۹	۲,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۸۱۳	۹.۱۲
صبا	سرمایه گذاری صبا تامین	۳,۸۸۲	-۳.۰۰	۴۳۰,۸۴۱.۰۱	۱۱۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۰۹	۶.۳۷
وپویا	سرمایه گذاری پویا	۳,۲۲۹	۰.۳۱	۸۰,۳۸۶.۲۵	۷,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۷۹۰	۴.۰۹
وکبهمن	مدیریت سرمایه گذاری کوثربهمن	۲,۱۱۷	-۶.۶۶	۱۶۲,۳۵۰.۹۹	۲۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۴۱	۴.۸۰
وسپهر	سرمایه گذاری مالی سپهرصادرات	۴,۳۳۵	-۹.۸۸	۱,۲۰۸,۴۵۷.۶۸	۷۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۵۲۴	۸.۲۷
وهامون	سرمایه‌گذاری هامون صبا	۲,۰۴۵	۶.۱۸	۱۱۷,۹۹۳.۴۱	۱۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۵۰	۴.۵۴
ومدیر	گروه مدیریت ارزش سرمایه ص ب کشوری	۲,۱۰۷	-۳.۳۵	۱۵۰,۱۳۰.۸۸	۲۶,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۹۷	۵.۳۱
سیمان، اهک و گچ							
ساراب	سیمان داراب	۳۷,۴۸۰	۵.۱۳	۳۷,۲۶۵.۴۶	۱,۲۶۰,۰۰۰.۰۰	۴,۷۷۶	۷.۸۵
ساربیل	سیمان آرتا اردبیل	۵۴,۰۷۰	۸.۷۹	۱۲۳,۲۸۲.۳۸	۱,۴۴۰,۰۰۰.۰۰	۵,۶۹۵	۹.۴۹
ساروم	سیمان ارومیه	۹۵,۸۹۰	۰.۰۳	۲۰۹,۸۱۶.۶۵	۱,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۱,۶۷۲	۸.۲۲
سبجنو	سیمان بجنورد	۲۰,۱۲۰	-۲.۸۵	۲۰۱,۷۲۰.۵۹	۲,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۹۶۰	۱۰.۲۷
سبهان	سیمان بهبهان	۳,۹۰۷	۰.۵۹	۲۰۳,۶۹۸.۲۸	۷,۴۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۸۵	۸.۰۶
سپاها	سیمان سپاهان	۱۱,۷۷۰	۵.۷۵	۹۱۲,۲۵۸.۹۰	۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۷۷۷	۶.۶۲
ستران	سیمان تهران	۸,۹۰۰	-۱.۵۵	۴۴۴,۶۹۹.۵۹	۱۷,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۹۹۴	۸.۹۵
سخزر	سیمان خزر	۶۰,۶۹۰	۸.۲۶	۲۹۴,۲۱۶.۵۱	۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۶,۶۹۸	۹.۰۶
سخوز	سیمان خوزستان	۶۴,۴۴۰	۱.۳۸	۲۸۳,۸۵۲.۰۰	۱,۴۰۰,۰۰۰.۰۰	۵,۸۵۳	۱۱.۰۱
سدشت	سیمان دشتستان	۴۲,۱۸۰	-۱.۸۴	۶۳,۹۳۵.۲۱	۲,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۲,۷۵۹	۱۵.۲۹
سرود	سیمان شاهرود	۵,۹۴۰	-۵.۵۶	۷۵۶,۵۹۸.۳۰	۹,۶۰۰,۰۵۸.۸۵	۷۱۹	۸.۲۶
سشرق	سیمان شرق	۱۰,۶۸۰	-۴.۵۶	۴۲۹,۷۶۰.۷۴	۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۴۴۱	۷.۴۱
سشمال	سیمان شمال	۲۷,۷۳۰	-۱.۳۲	۳۶,۷۴۰.۸۷	۱,۷۰۰,۰۰۰.۰۰	۲,۷۷۱	۱۰.۰۱
سصفها	سیمان اصفهان	۲۴,۰۹۰	۱.۵۶	۲۳۷,۰۱۲.۷۴	۲,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۳۱۴	۱۸.۳۳
سصوفی	سیمان صوفیان	۸۰,۸۴۰	-۱.۳۹	۳۳۸,۸۳۶.۸۹	۱,۱۰۰,۰۰۰.۰۰	۹,۲۰۹	۸.۷۸
سغرب	سیمان غرب	۴,۸۴۳	۱.۹۱	۹۸,۸۱۴.۲۰	۵,۶۵۰,۰۰۰.۰۰	۵۹۲	۸.۱۸
سفار	سیمان فارس	۱۸۲,۷۹۰	-۳.۹۹	۴۷,۵۴۵.۸۷	۲۳۳,۰۰۰.۰۰	۱۵,۷۰۸	۱۱.۶۴
سفارس	سیمان فارس و خوزستان	۵۵,۷۹۰	۱.۲۳	۳۶۷,۵۸۰.۰۵	۵,۶۲۵,۰۰۰.۰۰	۶,۳۹۸	۸.۷۲

نماد	نام شرکت	قیمت پایانی (ریال)	نوسان درصدی	ارزش معاملات (میلیون ریال)	سرمایه (میلیون ریال)	EPS (ریال)	P/E
سفانو	سیمان فارس نو	۳۴,۰۰۰	۲.۸۴	۱۹۱,۲۹۳.۳۹	۱,۶۰۰,۰۰۰.۰۰	۴,۳۱۰	۷.۸۹
سقاین	سیمان قاین	۴,۹۶۰	-۴.۹۸	۶۸,۹۱۵.۶۲	۴,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۵۳۵	۹.۲۷
سکرد	سیمان کردستان	۱۱,۰۸۰	۶.۳۳	۲۵۱,۷۴۱.۹۲	۲,۲۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۲۰۰	۹.۲۳
سکرما	سیمان کرمان	۴۵,۰۱۰	۳.۱۴	۸۴,۱۵۹.۲۰	۱,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۵,۱۴۰	۸.۷۶
سمازن	سیمان مازندران	۴۴,۳۹۰	۳.۴۰	۲۸۱,۴۳۲.۳۲	۲,۴۶۶,۰۰۰.۰۰	۵,۵۲۲	۸.۰۴
سنیر	سیمان نی‌ریز	۳,۵۳۸	۴.۱۸	۲۰۷,۲۷۵.۴۹	۳,۳۹۵,۰۰۰.۰۰	۳۰۴	۱۱.۶۴
سهرمز	سیمان هرمزگان	۶۰,۰۹۰	-۰.۲۸	۲۱۵,۷۷۱.۰۴	۱,۸۲۴,۰۰۰.۰۰	۷,۲۶۶	۸.۲۷
سهگمت	سیمان هگمتان	۱۰۰,۴۲۰	۱.۵۸	۹۷,۳۱۰.۱۸	۷۲۸,۷۸۹.۰۰	۱۱,۳۸۲	۸.۸۲
سیدکو	سرمایه‌گذاری توسعه صنایع سیمان	۳۰,۲۴۰	۳.۵۳	۲۰۰,۳۳۵.۹۷	۶,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۵,۷۶۳	۵.۲۵
سبزوا	سیمان لار سبزوار	۴,۴۲۰	-	۱۵۸,۹۹۹.۳۱	۳,۷۵۷,۷۹۷.۵۸	۲۵۲	۱۷.۵۴
ساوه	سیمان ساوه	۸,۸۸۰	-۱.۴۴	۱۷۸,۵۳۶.۴۶	۱۷,۱۸۱,۰۸۸.۳۸	۱,۰۰۹	۸.۸۰
سخاش	سیمان خاش	۵,۴۰۰	-۰.۱۸	۳۷۹,۴۴۲.۷۱	۵,۳۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۵۵	۸.۲۴
سدور	سیمان دورود	۱۲,۹۱۰	-۶.۲۵	۱۶۰,۸۴۳.۹۴	۶۴۱,۶۹۷.۳۱	-۶۱۰	-
سیتا	سرمایه گذاری سیمان تامین	۱۵,۱۷۰	۳.۲۰	۳۷۶,۵۸۹.۴۱	۲۲,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۲,۳۳۹	۶.۴۹
سغدیر	توسعه سرمایه و صنعت غدیر	۱۱,۴۰۰	۶.۹۴	۱۱۱,۳۹۱.۲۸	۶,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۵۶۷	۷.۲۸
سابیک	سیمان آبیک	۴۹,۰۶۰	۵.۰۸	۲۱۶,۵۲۸.۷۱	۲,۹۵۹,۳۰۱.۰۸	۵,۵۷۸	۸.۸۰
شرکت‌های چند رشته ای صنعتی							
وبانک	سرمایه‌گذاری بانک ملی	۶,۹۵۰	۰.۴۳	۵۳۷,۱۶۸.۵۲	۵۰,۲۵۰,۰۰۰.۰۰	۵,۸۹۶	۱.۱۸
وامید	سرمایه‌گذاری امید	۱۶,۶۶۰	۰.۵۴	۲۷۰,۴۶۴.۵۱	۹۶,۹۷۹,۷۴۲.۰۰	۲,۳۵۵	۷.۰۷
وصندوق	سرمایه‌گذاری بازنشستگی	۲۳,۷۷۰	-۴.۰۰	۶۸۵,۴۹۴.۲۴	۴۰,۷۷۰,۰۰۰.۰۰	۲,۹۱۰	۸.۱۷
وغدیر	سرمایه‌گذاری غدیر	۱۰,۸۷۰	-۳.۹۸	۱,۵۱۷,۴۰۶.۴۵	۲۱۶,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۱۲۸	۹.۶۴
شستا	سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی	۱,۳۹۴	-۰.۳۶	۴,۱۷۹,۹۲۵.۹۹	۱,۶۳۶,۰۱۳,۴۵۶.۰۰	۱۶۲	۸.۶۰
فراورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته ای							
شبریز	پالایش نفت تبریز	۱۹,۵۴۰	۸.۳۱	۲,۵۴۸,۶۱۹.۷۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۳,۱۳۳	۶.۲۴
شبندر	پالایش نفت بندرعباس	۹,۷۹۰	-	۳,۹۲۱,۷۹۲.۳۸	۱۳۴,۳۴۱,۹۲۲.۰۰	۱,۰۳۷	۹.۴۴
شبهرن	نفت بهران	۱۶,۶۰۰	-۳.۷۷	۵۹۰,۲۸۷.۵۴	۱۸,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۶۳۴	۱۰.۱۶
شپنا	پالایشگاه اصفهان	۴,۸۶۸	-۰.۴۵	۴,۳۴۷,۵۴۰.۷۳	۳۷۱,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۳۳	۷.۶۹
شتران	پالایش نفت تهران	۳,۰۴۳	-۲.۳۱	۲,۶۶۸,۲۹۴.۹۶	۳۹۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۵۸۳	۵.۲۲
شسپا	نفت سپاهان	۶,۹۰۰	-۳.۰۹	۶۲۱,۴۵۰.۷۵	۵۶,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۹۱۵	۷.۵۴
شنفت	نفت پارس	۱۰,۷۱۰	-۶.۴۶	۵۰۰,۴۸۴.۱۶	۲۳,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۸۴۲	۱۲.۷۲
ونفت	سرمایه‌گذاری صنعت نفت	۵,۳۴۰	۱.۳۳	۶۹,۰۱۷.۰۲	۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۸۳	۷.۸۲
شاوان	پالایش نفت لاوان	۲۱,۴۰۰	-۳.۶۰	۸۵۳,۹۷۷.۷۶	۸,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۳,۶۴۴	۵.۸۷
شپاس	نفت پاسارگاد	۳۵,۵۵۰	-۴.۱۸	۴۰۸,۷۶۶.۳۵	۲,۴۰۰,۰۰۰.۰۰	۴,۳۹۵	۸.۰۹
شراز	پالایش نفت شیراز	۱۶,۹۴۰	۰.۶۵	۳۳۷,۷۵۰.۷۸	۱۱,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۲,۵۶۷	۶.۶۰
شرانل	نفت ایرانول	۹۵,۸۵۰	-۲.۷۹	۱۴۴,۰۵۸.۵۴	۲,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۰,۲۴۳	۹.۳۶
فعالیت های کمکی به نهادهای مالی واسط							
امید	تامین سرمایه امید	۳,۷۷۴	۰.۹۴	۷۰,۸۴۹.۵۹	۲۱,۷۷۹,۰۰۰.۰۰	۴۹۹	۷.۵۶
بورس	بورس اوراق بهادار تهران	۴,۵۴۳	-۰.۶۸	۵۱۴,۸۱۷.۱۶	۲۴,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۱۲	۴۰.۵۶
کالا	بورس کالای ایران	۷,۳۹۰	۳.۹۴	۲,۰۲۸,۶۰۰.۷۷	۲۲,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۰	-
لوتوس	تامین سرمایه لوتوس پارسیان	۲,۳۴۸	-۳.۰۶	۷۹,۱۳۶.۵۴	۵۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۷۵	۴.۹۴
تملت	تامین سرمایه بانک ملت	۲,۵۱۴	-۲.۵۶	۱۸۳,۸۵۲.۸۳	۳۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۲۷	۵.۸۹
تنوین	تامین سرمایه نوین	۱,۶۲۸	-۷.۳۴	۱۳۷,۹۴۰.۶۵	۳۸,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۵۷	۴.۵۶
امین	تامین سرمایه امین	۳,۰۵۰	-	۸۳,۱۰۷.۹۴	۲۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۳۱	۷.۰۸
فرابورس	فرابورس ایران	۶,۳۸۰	۰.۷۹	۱,۰۹۰,۹۶۲.۶۳	۱۳,۲۰۰,۰۰۰.۰۰	۲۶۳	۲۴.۲۶
فلزات اساسی							
فاسمین	کالسیمین	۴,۲۱۲	۶.۴۴	۷۷۲,۴۶۰.۲۹	۲۴,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۹۸	۸.۴۶
فایرا	الومینیوم ایران	۶,۹۸۰	-۱.۲۷	۲۶۴,۰۸۳.۹۱	۵۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۸۳۷	۸.۳۴
فباهنر	مس شهید باهنر	۸,۹۹۰	-۲.۰۷	۳,۴۰۶,۶۱۱.۹۱	۲۴,۵۸۳,۳۳۱.۷۱	۱,۰۶۳	۸.۴۶
فپنتا	سپنتا	۶۴,۰۵۰	۲.۵۹	۲۷۵,۶۰۶.۰۱	۱,۰۲۹,۲۸۳.۲۰	۴,۳۳۶	۱۴.۷۷
فجر	فولاد امیرکبیرکاشان	۳,۷۰۸	-۱۳.۹۷	۳۰۱,۸۲۶.۶۱	۱۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۵۹۰	۶.۲۸
فخاس	فولاد خراسان	۴,۶۰۰	-۳.۷۷	۲۸۹,۶۲۴.۳۸	۶۸,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۸۹۵	۵.۱۴
فخوز	فولاد خوزستان	۲,۸۰۵	-۳.۶۴	۶۹۱,۸۴۲.۵۴	۱۹۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۲۲۸	۱۲.۳۰
فراور	فراوری مواد معدنی	۳۱,۰۹۰	-۱.۶۱	۱۱۲,۸۵۰.۰۵	۶۶۰,۰۰۰.۰۰	۴,۶۱۲	۶.۷۴
فروس	فروسیلیس	۲,۳۱۰	-۲.۲۸	۳۴,۱۴۵.۴۳	۸,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۴۷	۱۵.۷۱
فسازان	غلتک سازان سپاهان	۴,۲۱۵	-۰.۱۲	۶۱۶,۱۸۷.۱۵	۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۵۸۴	۷.۲۲
فسپا	صنعتی سپاهان	۴,۵۴۱	-۰.۴۲	۴۶۲,۹۵۰.۷۳	۹,۷۵۰,۰۰۰.۰۰	۷۷۸	۵.۸۴
فسرب	ملی سرب و روی	۱,۷۵۶	-۷.۴۳	۱۴۸,۵۹۶.۰۰	۱۱,۰۸۲,۱۲۰.۰۰	-۵۱	-
فلوله	لوله و ماشین‌سازی	۳,۶۷۳	۲.۳۴	۴۲۲,۸۳۰.۵۳	۶,۷۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۰۷	۹.۰۲
فمراد	آلومراد	۱۲,۰۴۰	-۶.۸۱	۱۱۹,۷۶۶.۸۵	۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۳۷	۳۵.۷۳
فملی	ملی مس ایران	۸,۳۷۰	-۲.۵۶	۵,۷۶۲,۳۱۶.۹۶	۷۸۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۸۱۷	۱۰.۲۴
فنوال	نورد الومینیوم	۹,۸۰۰	۳.۷۰	۲۰۲,۶۹۰.۰۷	۵,۰۸۷,۶۰۳.۰۰	۱,۳۱۰	۷.۴۸
فنورد	قطعات فولادی	۱۰,۱۲۰	۰.۶۰	۱۴۱,۷۶۷.۷۰	۳,۱۶۸,۰۰۰.۰۰	۱,۳۷۵	۷.۳۶
فولاد	فولاد مبارکه اصفهان	۵,۶۹۰	-۲.۴۰	۶,۴۱۲,۲۶۳.۵۹	۱,۰۸۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۸۸۳	۶.۴۴
فولاژ	فولاد الیاژی ایران	۵,۳۴۰	-۳.۰۹	۱۷۳,۷۹۹.۸۹	۵۸,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۲۱	۸.۶۰
کاوه	فولاد کاوه جنوب کیش	۸,۳۲۰	-۲.۴۶	۳۱۳,۹۹۴.۸۶	۳۲,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۷۶۸	۱۰.۸۳
وتوکا	توکا فولاد	۴,۳۴۰	-۵.۴۷	۲۲۱,۰۸۵.۲۵	۱۲,۱۱۰,۰۰۰.۰۰	۹۱۹	۴.۷۲
کویر	تولیدی فولاد سپید فراب کویر	۱,۸۹۵	-۸.۰۵	۳۷۰,۴۳۵.۲۱	۶۳,۱۱۸,۴۴۰.۰۰	۱۷۰	۱۱.۱۵
ارفع	شرکت اهن و فولاد ارفع	۲۱,۷۵۰	-۲.۴۷	۱۶۰,۶۹۳.۱۴	۱۲,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۳,۱۱۸	۶.۹۸
ذوب	سهامی ذوب اهن اصفهان	۵۰۳	-۵.۰۹	۲,۵۱۲,۹۶۲.۶۰	۶۶۷,۰۸۴,۵۶۵.۸۳	-۱۳۹	-
زنگان	صنعت روی زنگان	۱۳,۸۴۰	-۴.۰۲	۴۶,۴۱۷.۳۷	۴۳۸,۹۹۸.۰۰	۳۳۶	۴۱.۱۹
فزرین	زرین معدن اسیا	۳,۵۵۲	-۷.۰۹	۸۳,۵۷۲.۰۵	۳,۸۵۰,۰۰۰.۰۰	۲۷۲	۱۳.۰۶
فولای	صنایع فولاد الیاژی یزد	۷,۲۷۰	-۰.۲۷	۲۹۶,۹۰۵.۸۱	۱,۶۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۲۰	۱۱.۷۳
کیمیا	معدنی کیمیای زنجان گستران	۳,۰۱۶	-۵.۱۰	۹۰,۲۸۵.۰۸	۴,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۹۰	۱۵.۸۷
میدکو	هلدینگ صنایع معدنی خاورمیانه	۵,۷۸۰	-۲.۳۶	۱۶۸,۵۳۰.۲۸	۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۷۱	۳۳.۸۰
هرمز	فولاد هرمزگان جنوب	۳,۲۴۸	-۷.۲۰	۶۸۷,۱۲۳.۴۲	۸۴,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۷۳	۴۴.۴۹
فروی	ذوب روی اصفهان	۳,۷۹۱	-۵.۵۶	۱۶۹,۵۱۲.۸۰	۳,۶۰۰,۰۰۰.۰۰	۵۱	۷۴.۳۳
فجهان	مجتمع جهان فولاد سیرجان	۲,۸۲۳	-۲.۵۹	۱۴۹,۸۳۴.۷۳	۱۳۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۹۹	۱۴.۱۹
فسبزوار	پارس فولاد سبزوار	۵۵,۲۲۰	۴.۲۳	۷۰۰,۶۷۱.۳۲	۴,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۰,۰۰۸	۵.۵۲
فتوسا	تولید و توسعه سرب روی ایرانیان	۵,۷۹۰	-۱.۰۳	۱۷۰,۹۴۵.۰۵	۱,۴۲۵,۰۰۰.۰۰	۱۲۸	۴۵.۲۳
فگستر	گسترش صنایع روی ایرانیان	۵,۶۳۰	۳.۳۰	۲۶۰,۰۰۸.۳۷	۱,۹۵۰,۰۰۰.۰۰	۷۶۵	۷.۳۶
قند و شکر							
قثابت	قند ثابت	۲,۲۷۷	-۱.۸۱	۱۰۲,۱۰۶.۹۹	۶,۴۶۲,۸۰۹.۰۰	۵۸	۳۹.۲۶
قشهد	شهد خوی	۲۰,۰۳۰	-	۶۲,۰۴۸.۱۸	۱,۰۴۲,۲۴۸.۰۰	۱,۹۳۰	۱۰.۳۸
قهکمت	قند هگمتان	۱۴,۵۴۰	-۲.۰۹	۳۴,۰۱۷.۴۲	۲,۸۴۵,۳۴۳.۰۰	۱,۷۲۲	۸.۴۴
قچار	فرآورده‌های غذایی وقند چهارمحال	۶,۳۲۰	۲.۲۷	۳۳۰,۲۵۸.۴۵	۴,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۸۳۴	۷.۵۸
قشیر	قند شیروان قوچان و بجنورد	۹,۴۴۰	۴.۶۶	۱۲۶,۳۴۱.۲۳	۷۷۸,۸۷۱.۸۶	۵۸۸	۱۶.۰۵
کاشی و سرامیک							
کترام	تکسرام	۵,۳۴۰	-۵.۱۵	۵۷۷,۷۱۰.۰۹	۱,۶۹۶,۴۰۷.۰۰	۸۲	۶۵.۱۲
کحافظ	کاشی حافظ	۴,۲۲۹	۶.۵۲	۳۸۳,۶۴۰.۰۴	۹,۸۳۷,۲۳۴.۰۰	۶۱۲	۶.۹۱
کساوه	کاشی سینا	۲۲,۷۷۰	-۱.۴۳	۹۶,۸۹۷.۰۵	۱,۵۲۹,۵۵۰.۰۰	۲,۸۱۹	۸.۰۸
کپارس	کاشی پارس	۱۰,۰۱۰	-۳.۸۴	۶۵,۳۳۴.۰۳	۱,۶۳۵,۴۷۱.۰۰	۱,۱۳۰	۸.۸۶
کسعدی	کاشی سعدی	۸,۹۷۰	-۳.۱۳	۷۶,۲۰۲.۶۴	۱,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۰۳۶	۸.۶۶
کلوند	کاشی الوند	۶,۷۱۰	۵.۱۷	۱۴۷,۷۰۸.۱۶	۳,۸۴۸,۲۹۰.۰۰	۸۸۱	۷.۶۲
لاستیک و پلاستیک							
پتایر	ایران تایر	۲,۹۹۳	۰.۲۳	۶۵۲,۴۶۰.۰۵	۱۴,۰۴۰,۰۰۰.۰۰	۵۷۲	۵.۲۳
پدرخش	درخشان تهران	۵,۷۷۰	-۲.۲۰	۷۹,۴۱۸.۶۳	۷۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۵۰	۱۶.۴۹
پاسا	ایران یاسا	۱۹,۶۷۰	۶.۰۹	۱۷۰,۶۱۹.۲۴	۱,۹۰۰,۰۰۰.۰۰	۲,۳۹۸	۸.۲۰
پسهند	لاستیکی سهند	۴۱,۴۲۰	-	۱۵,۹۱۵.۲۰	۸۶۰,۰۰۰.۰۰	۳,۹۴۴	۱۰.۵۰
پکرمان	گروه صنعتی بارز	۲۹,۳۶۰	-۷.۵۳	۵۲۴,۷۸۹.۰۸	۵,۰۵۳,۰۰۰.۰۰	۵,۳۰۶	۵.۵۳
پکویر	کویر تایر	۷,۳۰۰	-۳.۶۹	۲۳۴,۸۷۳.۶۸	۹,۷۷۹,۶۰۰.۰۰	۱,۱۸۴	۶.۱۷
پلاسک	پلاسکو کار	۷,۰۹۰	-۳.۲۷	۱۴۰,۴۲۹.۵۸	۱,۴۶۰,۱۸۸.۱۸	۹۷	۷۳.۰۹
پیزد	مجتمع صنایع لاستیک یزد	۴,۳۶۸	-۷.۱۰	۹۶,۱۵۰.۳۲	۷,۸۹۵,۰۰۰.۰۰	۶۴۲	۶.۸۰
ماشین الات و تجهیزات							
تایرا	تراکتورسازی	۱۵,۰۵۰	-۳.۲۲	۹۴۴,۳۲۵.۷۷	۱۲,۸۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۶۵۶	۹.۰۹
تپمپی	پمپ‌سازی ایران	۴,۲۰۵	-۶.۷۶	۱۹۳,۰۳۵.۹۳	۶,۶۰۰,۰۰۰.۰۰	۸۲۹	۵.۰۷
تکشا	خدمات کشاورزی	۳۱,۹۰۰	۱.۸۲	۸۸,۳۴۱.۲۷	۲۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۲۵۷	۲۵.۳۸
تکمبا	کمباین ایران	۶,۸۶۰	-۷.۵۵	۱۱۰,۲۴۰.۵۳	۱,۷۲۳,۰۲۷.۵۰	۳۵۵	۱۹.۳۲
تکنو	تکنوتار	۱,۶۳۶	-۳.۸۸	۵۶,۶۷۱.۱۱	۲,۵۵۴,۴۵۰.۰۰	-۱۲	-
لابسا	آبسال	۱۰,۶۳۰	-۰.۱۹	۳۱۱,۴۱۷.۲۷	۲,۷۰۰,۰۰۰.۰۰	۵۵۱	۱۹.۲۹
لبوتان	گروه صنعتی بوتان	۴,۵۴۵	۰.۶۲	۱۶۴,۰۰۵.۸۰	۱۴,۲۶۷,۳۴۸.۰۰	۱۰۳	۴۴.۱۳
لخزر	پارس خزر	۷,۸۲۰	-۴.۰۵	۵۹,۱۳۳.۷۶	۴,۱۵۸,۰۰۰.۰۰	۱,۵۶۳	۵.۰۰
لسرما	سرما آفرین	۴۰,۷۱۰	۱.۲۷	۶۱,۲۳۱.۷۰	۲۱۸,۰۰۰.۰۰	۲,۴۵۰	۱۶.۶۲
وتوشه	سرمایه‌گذاری پارس توشه	۶,۱۶۰	۰.۶۵	۳۳۰,۴۵۱.۷۶	۸,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۲۹۲	۴.۷۷
ماشین الات و دستگاه‌های برقی							
بالبر	کابل البرز	۱۸,۲۰۰	-	۱۸,۲۳۳.۷۵	۶۴۰,۰۰۰.۰۰	-۱۰۸	-
بترانس	ایران ترانسفو	۲,۷۲۰	-۵.۲۹	۱,۴۸۵,۳۹۴.۰۲	۵۴,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۳۱	۶.۳۱
بسویچ	پارس سوئیچ	۵,۳۳۰	-۳.۰۹	۳۶,۳۰۰.۲۸	۱۲,۸۸۹,۹۸۸.۱۷	۴۸۲	۱۱.۰۶
بشهاب	پارس شهاب	۱۱,۱۳۰	-۴.۸۷	۱۲۲,۶۹۶.۶۴	۱,۴۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۴۶۱	۷.۶۲
بکاب	جوشکاب یزد	۱۱,۲۰۰	-	۸۸,۲۹۶.۷۷	۴۹۰,۷۰۰.۰۰	۶۴۵	۱۷.۳۶
بکام	کابل‌های مخابراتی شهید قندی	۲,۴۴۶	-۷.۲۱	۱۴۸,۲۵۰.۲۰	۱۳,۶۷۸,۸۲۷.۶۴	۸۸	۲۷.۸۰
بموتو	موتوژن	۱,۸۲۶	-۱.۶۷	۷۷,۷۰۰.۶۱	۲۶,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۲۶۱	۷.۰۰
بنیرو	نیروترانس	۲,۹۴۹	-۷.۳۸	۲۱۴,۲۸۷.۹۲	۱۴,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۵۱۰	۵.۷۸
محصولات چوبی							
چفیبر	فیبرایران	۶,۱۱۰	-۳.۳۲	۴۳,۱۲۰.۳۳	۱,۸۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۴	۹۵.۴۷
چخزر	صنایع چوب خزرکاسپین	۶۳,۸۵۰	-۰.۵۵	۵۸,۶۱۸.۰۲	۲۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۱۷۳	۵۴.۴۳
محصولات شیمیایی							
پارسان	گسترش نفت و گاز پارسیان	۶۲,۶۸۰	-۲.۵۲	۲,۹۵۵,۱۷۲.۱۱	۴۰,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۷,۳۹۹	۸.۴۷
پاکشو	گروه صنعتی پاکشو	۴,۵۶۲	-۱.۰۸	۷۴,۸۸۱.۲۱	۶۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۶۴	۱۲.۵۳
پترول	پتروشیمی ایرانیان	۱,۹۰۰	-۳.۴۱	۹۰۰,۹۷۰.۲۳	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۵۸۱	۳.۲۷

نماد	نام شرکت	قیمت پایانی (ریال)	نوسان درصدی	ارزش معاملات (میلیون ریال)	سرمایه (میلیون ریال)	EPS (ریال)	P/E
تاپیکو	سرمایه‌گذاری نفت و گاز و پتروشیمی تامین	۱۹,۶۵۰	۱.۱۳	۲,۶۶۱,۶۸۴.۸۳	۱۰۱,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۲,۱۸۷	۸.۹۸
خراسان	پتروشیمی خراسان	۱۷۳,۳۶۰	-۲.۵۷	۱۴۵,۷۲۳.۲۰	۱,۷۸۹,۹۱۲.۰۰	۲۰,۱۲۰	۸.۶۲
شپارس	بین‌المللی محصولات پارس	۵,۱۷۰	-	۲۶,۹۳۴.۷۳	۱,۶۵۰,۰۰۰.۰۰	۲۶۶	۱۹.۴۴
شپاکسا	پاکسان	۲,۸۵۵	۲.۳۷	۴۹۲,۴۶۸.۶۳	۱۲,۳۰۰,۰۰۰.۰۰	۵۷۹	۴.۹۳
شخارک	پتروشیمی خارک	۸۸,۳۹۰	-۷.۵۲	۱,۰۹۵,۸۸۵.۵۲	۶,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۸,۷۷۱	۱۰.۰۸
شدوص	دوده صنعتی	۷,۹۱۰	-۶.۱۷	۲۲۲,۳۱۷.۸۴	۵,۵۹۳,۵۰۰.۰۰	۹۶۶	۸.۱۹
شسینا	شیمیایی سینا	۳,۵۱۰	-۵.۷۷	۲۳۰,۳۸۲.۰۲	۳,۹۵۷,۰۰۹.۶۵	۳۶۱	۹.۷۲
شفارس	شیمیایی فارس	۲,۰۴۸	-۸.۹۴	۳۴۷,۶۱۸.۸۳	۱۱,۹۳۹,۴۵۴.۰۰	۵۶	۳۶.۵۷
شکربن	کربن ایران	۱۱,۹۴۰	-۵.۸۴	۴۷۷,۱۲۴.۶۲	۶,۳۸۵,۱۲۸.۰۰	۱,۵۷۴	۷.۵۹
شکلر	نیرو کلر	۱۱,۹۸۰	-۳.۴۶	۲۵۳,۵۸۲.۶۸	۴,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۱۱۰	۱۰.۷۹
شگل	گلتاش	۸,۰۶۰	۴.۰۰	۱۹۶,۳۰۸.۲۰	۲,۶۰۰,۰۰۰.۰۰	۶۲۳	۱۲.۹۴
شلعاب	لعابیران	۱,۱۹۰	-۴.۳۴	۱۱۳,۶۴۱.۹۴	۶,۳۵۷,۴۸۶.۰۰	۷۱	۱۶.۷۶
شوینده	مدیریت صنعت شوینده توسعه صنایع بهشهر	۲۲,۵۸۰	۰.۱۸	۶۱۳,۳۴۲.۴۰	۱,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۲۴۲	۱۸.۱۸
شیراز	پتروشیمی شیراز	۳۹,۱۳۰	۰.۶۲	۴۶۴,۲۹۱.۸۶	۱۵,۳۰۰,۰۰۰.۰۰	۵,۰۳۸	۷.۷۷
شیران	صنایع شیمیایی	۵,۴۲۰	-۰.۹۱	۵۸۷,۸۷۶.۸۱	۵۴,۴۳۳,۶۵۰.۰۰	۴۴۷	۱۲.۱۳
فارس	صنایع پتروشیمی خلیج فارس	۱۰,۷۹۰	-۲.۰۰	۲,۵۵۲,۲۲۱.۳۶	۷۵۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۳۴۴	۸.۰۳
کرماشا	صنایع پتروشیمی کرمانشاه	۲۷,۱۹۰	-۳.۴۱	۳۰۹,۸۱۹.۲۹	۱۰,۵۸۷,۶۰۰.۰۰	۲,۸۳۱	۹.۶۰
وپترو	سرمایه‌گذاری پتروشیمی	۴۷,۹۵۰	-۱.۳۸	۲۵۲,۹۴۷.۰۱	۱,۸۲۰,۰۰۰.۰۰	۶,۸۷۶	۶.۹۷
قرن	پدیده شیمی قرن	۱۳,۲۶۰	-۱.۸۵	۴۳۹,۵۲۳.۷۷	۱۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۳۰۳	۱۰.۱۸
ساینا	صنایع بهداشتی ساینا	۵,۶۷۰	۱.۲۵	۴,۶۸۹.۰۹	۲,۱۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۹۸	۱۴.۲۵
شتوکا	توکا رنگ فولاد سپاهان	۱۱,۹۱۰	۱.۲۸	۲۶۱,۴۳۱.۳۱	۸۷۵,۰۰۰.۰۰	۱,۲۰۸	۹.۸۶
کلر	کلر پارس	۶۷,۸۰۰	۹.۴۴	۸۹۲,۷۹۴.۶۵	۶۵۵,۰۰۰.۰۰	۷,۲۹۸	۹.۲۹
شاراک	پتروشیمی شازند	۲۸,۱۸۰	-۷.۰۶	۲۲۵,۳۸۷.۳۵	۸,۰۶۴,۰۰۰.۰۰	-۲۰۰	-
شاملا	املاح معدنی	۱۹,۰۸۰	-۲.۳۰	۱۱۴,۱۶۳.۸۳	۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۹۴۵	۹.۸۱
شاروم	پتروشیمی ارومیه	۱۲,۱۲۰	-۱.۷۸	۱۶۶,۶۵۲.۹۱	۲,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۷۰۵	۱۷.۱۹
کیمیاتک	آریان کیمیا تک	۱۱,۹۳۰	-۷.۰۹	۱۶۲,۳۸۱.۸۱	۱۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۲۳۳	۹.۶۸
محصولات غذایی و اشامیدنی بجز قند و شکر							
غاذر	کشت و صنعت پیاذر	۱۴,۹۱۰	-	۲۰۰,۴۸۴.۹۰	۳۵۰,۰۰۰.۰۰	۱,۵۶۴	۹.۵۳
غالبر	لبنیات کالبر	۵۲,۱۳۰	۳.۰۲	۵۴۷,۱۵۵.۲۴	۴۶۲,۰۰۰.۰۰	۱,۲۸۶	۴۰.۵۴
غبشهر	صنعتی بهشهر	۳,۲۴۶	۱۵.۶۴	۲,۴۱۱,۹۸۱.۱۵	۳۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۵۱	۲۱.۵۰
غپاک	لبنیات پاک	۱,۱۸۶	-۷.۲۷	۷۱,۰۲۶.۵۶	۱۳,۳۱۳,۲۱۰.۶۰	-۲۸۲	-
غچین	چین چین	۴,۲۵۱	-۲.۶۳	۱۰۱,۹۵۰.۱۳	۳,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۹۳	۱۰.۸۲
غدام	خوراک دام پارس	۴۲,۵۳۰	-۳.۰۵	۳۶,۷۹۹.۲۱	۱۶۰,۰۰۰.۰۰	-۱,۱۹۶	-
غدشت	دشت مرغاب	۱۶,۸۱۰	۱.۴۵	۱۱۰,۱۰۵.۵۴	۶۸۱,۹۱۹.۵۴	۱,۶۸۱	۱۰.۰۰
غسالم	سالمین	۵,۳۹۰	۰.۷۵	۱۳۷,۲۰۶.۴۷	۴,۴۸۴,۰۰۰.۰۰	۷۸۱	۶.۹۰
غشاذر	پگاه آذربایجان غربی	۷,۷۲۰	-۱.۰۳	۴۸,۳۸۰.۳۳	۱,۷۱۴,۱۳۷.۶۵	۸۷۵	۸.۸۲
غشان	پگاه خراسان	۴,۰۳۷	۰.۰۰	۲۵,۳۶۲.۱۷	۲,۳۶۳,۰۰۰.۰۰	۳۰۳	۱۳.۳۲
غشصفا	پگاه اصفهان	۷,۳۵۰	-۳.۵۴	۹۰,۵۴۲.۴۲	۲,۱۴۵,۵۶۰.۰۰	۶۹۸	۱۰.۵۳
غشهد	شهد ایران	۷,۳۰۰	-۲.۶۷	۲۹۲,۳۷۱.۰۸	۱,۹۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۰۵۹	۶.۸۹
غگل	گلوکوزان	۳,۱۱۸	۰.۰۶	۲۴۷,۱۸۲.۸۴	۱۲,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۰	-
غمهرا	مهرام	۹,۸۴۰	۲.۳۹	۸۸,۰۱۷.۴۰	۳,۲۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۴۷۸	۶.۶۶
غنوش	نوش مازندران	۱۲,۲۸۰	۲.۶۸	۶۱۴,۳۶۶.۶۸	۱,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۷۲	۳۳.۰۱
وبشهر	توسعه صنایع بهشهر	۵,۸۰۰	-۴.۲۹	۲۳۹,۳۷۳.۲۸	۲۵,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۵۵	۱۶.۳۴
بهپاک	صنعتی بهپاک	۴,۹۴۰	-۶.۷۹	۴۴۷,۸۵۲.۴۹	۵,۳۳۲,۰۰۰.۰۰	۱,۴۳۰	۳.۴۵
غدیس	پاکدیس	۲۲,۳۵۰	-۲.۶۱	۲۴۴,۶۴۱.۱۶	۱,۱۶۹,۵۳۸.۸۹	۳,۰۳۱	۷.۳۷
غپآذر	شیر پگاه آذربایجان شرقی	۱۵,۳۶۰	۱.۵۲	۹۳,۳۶۴.۹۷	۷۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۰۷۳	۱۴.۳۲
غشهداب	کشت و صنعت شهداب ناب خراسان	۱,۸۵۴	-۴.۸۳	۱۱۷,۱۲۹.۳۰	۷,۲۳۳,۵۶۲.۵۹	۲۳۴	۷.۹۲
غفارس	شیر پاستوریزه پگاه فارس	۱۳,۲۳۰	-۱۰.۴۹	۴۳۹,۸۰۱.۰۳	۱,۷۰۴,۲۷۵.۷۷	۶۰۹	۲۱.۷۲
غگلپا	شیر پاستوریزه پگاه گلپایگان	۱۱,۶۲۰	-۷.۷۰	۱۲۸,۶۶۱.۲۶	۱,۱۸۰,۰۰۰.۰۰	۱,۳۲۳	۸.۷۸
غپینو	صنعتی پارس مینو	۶,۰۵۰	۹.۴۰	۹۷۰,۱۲۵.۰۰	۱۱,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۹۵۹	۶.۳۱
غگرجی	گرجی	۱,۸۱۸	-۵.۸۵	۳۵,۱۱۱.۱۴	۳,۷۵۰,۰۰۰.۰۰	۱	۱,۸۱۸.۰۰
غگلستا	شیر پاستوریزه پگاه گلستان	۶,۹۸۰	-۷.۶۷	۹۲,۸۸۹.۸۸	۱,۱۱۵,۰۰۰.۰۰	۰	-
غمینو	شرکت صنایع غذایی مینو شرق	۶,۳۶۰	-۳.۴۹	۲۶۳,۴۷۰.۲۴	۲,۷۰۰,۰۰۰.۰۰	۹۳۸	۶.۷۸
غگلستا	شیر پاستوریزه پگاه گلستان	۶,۹۸۰	-۷.۶۷	۹۲,۸۸۹.۸۸	۱,۱۱۵,۰۰۰.۰۰	۰	-
تبرک	گروه کارخانجات صنعتی تبرک	۱۴,۰۴۰	۳.۸۵	۲۶۹,۱۶۸.۴۴	۲,۲۳۱,۵۰۴.۲۰	۴۷۰	۲۹.۸۷
غویتا	ویتانا	۲,۴۵۹	-۷.۴۵	۱۷۹,۹۲۴.۹۹	۷,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۲۳۹	۱۰.۲۹
غگیلا	شیر پاستوریزه پگاه گیلان	۱۷,۲۱۰	۱.۷۱	۱۰۱,۱۳۷.۴۷	۶۴۷,۳۳۰.۵۰	۰	-
غزر	صنعتی زر ماکارون	۲,۱۹۴	-۱.۴۸	۴۱۰,۲۱۶.۶۵	۲۴,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۶۶	۵.۹۹
محصولات کاغذی							
چکارن	کارتن ایران	۳,۳۶۹	-۰.۵۶	۷۷,۹۲۰.۹۵	۲,۹۵۷,۲۹۵.۰۰	۲۱	۱۶۰.۴۳
چکاوه	کاغذسازی کاوه	۱۰,۴۸۰	-۵.۵۰	۹۳,۶۲۲.۰۵	۷۰۰,۰۰۰.۰۰	-۱,۲۱۷	-
چکاپا	گروه صنایع کاغذ پارس	۱,۷۴۷	-۷.۱۷	۳۴۴,۹۱۴.۷۴	۹,۳۵۸,۰۶۵.۰۰	-۲۴۹	-
لطیف	محصولات کاغذی لطیف	۸۲,۳۵۰	-۵.۶۷	۱۶۱,۲۲۳.۰۳	۲۰۰,۰۰۰.۰۰	۴,۷۹۱	۱۷.۱۹
مخابرات							
اخابر	مخابرات ایران	۹,۰۶۰	-۸.۱۱	۱,۳۳۲,۲۶۰.۳۲	۶۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۹۸۰	۹.۲۴
همراه	ارتباطات سیار ایران	۴,۸۲۰	-۸.۳۷	۶۹۲,۹۲۹.۰۱	۸۹,۲۰۰,۰۰۰.۰۰	۷۱۴	۶.۷۵
منسوجات							
نطرین	عطرین نخ قم	۵,۸۵۰	-۵.۴۹	۲۳۳,۷۰۳.۷۸	۱,۷۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۸۳	۱۲.۱۱
مواد و محصولات دارویی							
برکت	گروه دارویی برکت	۳,۸۲۲	-۸.۰۱	۱,۵۶۱,۲۴۳.۲۱	۱۷,۳۴۰,۰۰۰.۰۰	۱۱۶	۳۲.۹۵
تیپیکو	سرمایه‌گذاری دارویی تامین	۲۷,۹۴۰	-۵.۷۷	۶۶۴,۰۷۲.۷۸	۱۱,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۳,۴۷۰	۸.۰۵
دابور	داروسازی ابوریحان	۱۹,۲۲۰	-۳.۶۱	۶۶,۸۴۶.۱۴	۱,۸۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۱۲۲	۱۷.۱۳
دارو	کارخانجات داروپخش	۲۱,۰۹۰	-۶.۶۰	۶۹,۱۳۰.۶۸	۲,۶۰۰,۰۰۰.۰۰	-۱۸	-
داسوه	داروسازی اسوه	۴۱,۵۴۰	-۴.۰۴	۲۳,۴۲۴.۶۴	۷۵۰,۰۰۰.۰۰	۳۲۱	۱۲۹.۴۱
دامین	داروسازی امین	۹,۹۳۰	-۵.۲۵	۱۷۲,۱۶۸.۶۰	۵,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۲۷۴	۳۶.۲۴
دپارس	پارس دارو	۷۵,۱۳۰	۰.۵۲	۲۶۸,۱۱۲.۸۴	۹۵۰,۰۰۰.۰۰	۹,۳۹۱	۸.۰۰
دجابر	داروسازی جابر ابن حیان	۱۲,۴۸۰	-۶.۷۳	۱۷۱,۵۹۹.۸۲	۲,۲۶۸,۰۰۰.۰۰	۰	-
درازک	رازک	۱۰,۲۴۰	-۸.۱۶	۱۹۶,۴۰۸.۸۰	۲,۱۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۳۹	۷۳.۶۷
دروز	داروسازی روز دارو	۱۰,۰۰۰	-۲.۶۳	۲۲,۱۴۵.۸۴	۱,۳۹۹,۶۸۰.۰۰	-۱,۰۵۲	-
دزهراوی	داروسازی زهراوی	۶,۹۷۰	-۳.۱۹	۳۲۸,۹۱۲.۴۶	۳,۲۰۴,۰۰۰.۰۰	۱۷۳	۴۰.۲۹
دسبحا	داروسازی سبحان	۶,۶۳۰	-۵.۱۵	۴۹۱,۹۶۱.۶۳	۶,۹۷۵,۰۰۰.۰۰	۱,۱۰۲	۶.۰۲
دسبحان	سبحان دارو	۴,۱۷۵	-۸.۹۰	۱۴۰,۳۰۵.۷۴	۶,۸۲۰,۰۰۰.۰۰	۴۵۵	۹.۱۸
دسینا	سینا دارو	۲۶,۲۶۰	۶.۷۵	۳۸۹,۹۲۰.۷۶	۲,۴۰۰,۰۰۰.۰۰	۲,۵۳۴	۱۰.۳۶
دشیمی	شیمی داروپخش	۲۴,۳۹۰	-۱.۹۳	۲۱۴,۹۱۸.۰۳	۹۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۳۸۴	۱۷.۶۲
دعبید	داروسازی دکتر عبیدی	۱۱,۴۹۰	-۵.۹۷	۲۵۰,۷۷۱.۹۲	۴۱,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۳۹۰	۲۹.۴۶
دفارا	داروسازی فارابی	۳۴,۰۲۰	-۳.۷۶	۴۰۰,۸۰۷.۵۷	۱,۶۰۰,۰۰۰.۰۰	۴,۶۶۴	۷.۲۹
دفرا	فراورده‌های تزریقی	۲۴,۲۳۰	-	۷۱,۴۳۱.۵۴	۲,۸۰۰,۰۰۰.۰۰	۲,۴۰۰	۱۰.۱۰
دکوثر	داروسازی کوثر	۱۵,۸۵۰	-۸.۹۶	۲۱۴,۴۹۹.۳۵	۱,۷۰۰,۰۰۰.۰۰	۲۶۳	۶۰.۲۷
دکیمی	کیمیدارو	۲۵,۷۰۰	۳.۶۷	۱۸,۹۲۷.۴۳	۵۷۶,۰۰۰.۰۰	۰	-
دلر	داروسازی اکسیر	۳۸,۶۴۰	۰.۲۹	۸۶۵,۳۱۲.۵۶	۲,۲۵۰,۰۰۰.۰۰	۴,۲۳۸	۹.۱۲
دلقما	دارویی لقمان	۲,۴۰۷	-۶.۰۱	۱۰۹,۸۳۳.۸۵	۶,۷۳۵,۱۵۰.۰۰	۵۵	۴۳.۷۶
دیران	ایران دارو	۶,۷۴۰	-۵.۲۰	۴۱۱,۱۴۰.۶۴	۱,۷۸۰,۰۰۰.۰۰	۱۱۷	۵۷.۶۱
والبر	سرمایه‌گذاری البرز	۵,۳۶۰	-۳.۹۴	۳۳۹,۱۷۳.۷۴	۱۳,۵۰۰,۱۰۰.۰۰	۱,۳۰۸	۴.۱۰
وپخش	داروپخش	۱۵,۷۴۰	۲.۸۸	۹۲۰,۳۶۸.۴۵	۸,۴۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۵۷۲	۱۰.۰۱
ریشمک	تولید و صادرات ریشمک	۸,۱۸۰	-۸.۳۰	۱۲۲,۱۷۷.۴۲	۱,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۴۱۲	۱۹.۸۵
پخش	پخش البرز	۶,۴۷۰	-۳.۱۴	۸۶۹,۳۲۹.۹۴	۶,۸۰۰,۰۰۰.۰۰	۸۲۸	۷.۸۱
دبالک	مواد اولیه دارویی البرز بالک	۳,۹۹۵	-	۶۳,۹۳۳.۰۵	۱,۸۲۰,۰۰۰.۰۰	۲۹۹	۱۳.۳۶
دسانکو	داروسازی سبحان انکولوژی	۴,۵۷۰	-۴.۱۹	۷۹,۹۲۶.۲۳	۱,۹۱۱,۰۰۰.۰۰	-۵۱۸	-
کاسپین	داروسازی کاسپین تامین	۳۷,۸۰۰	۱۱.۱۸	۱,۹۸۴,۱۰۳.۱۶	۱,۴۰۰,۰۰۰.۰۰	۴,۲۵۶	۸.۸۸
کی بی سی	شرکت کی بی سی	۶,۳۶۰	-۶.۳۳	۷۶,۱۵۶.۸۹	۷۴۰,۰۰۰.۰۰	-۱,۳۸۶	-
داوه	داروسازی اوه سینا	۱۲,۱۳۰	-۵.۸۲	۲۱۱,۷۳۰.۰۵	۱,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۵۹۱	۲۰.۵۲
دکپسول	تولید ژلاتین کپسول ایران	۱۳۹,۲۵۰	-۷.۰۴	۳۹۳,۴۶۴.۵۹	۳۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۲,۶۲۶	۱۱.۰۳
دتولید	داروسازی تولید دارو	۴,۰۲۳	-۶.۶۴	۱۵۴,۱۱۸.۲۴	۳,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۸	۲۲۳.۵۰
شفا	سرمایه‌گذاری شفادارو	۱۵,۳۷۰	۶.۷۴	۳۱۷,۲۶۶.۶۱	۲,۷۱۲,۰۰۰.۰۰	۱,۴۲۳	۱۰.۸۰
تماد	مواد اولیه داروپخش	۸۲,۵۸۰	-۴.۳۵	۱۳۵,۹۴۴.۰۱	۷۱۵,۰۰۰.۰۰	۱۰,۵۷۳	۷.۸۱
ددام	داروسازی زاگرس فارمد پارس	۱۴,۳۶۰	-۴.۵۸	۵۷,۱۰۵.۶۹	۱,۱۵۰,۰۰۰.۰۰	۱,۵۶۵	۹.۱۸
دتوزیع	توزیع دارو پخش	۳۰,۷۰۰	-۳.۷۶	۵۸۴,۸۲۲.۹۰	۱,۸۰۰,۰۰۰.۰۰	۳,۲۴۱	۹.۴۷
هجرت	پخش هجرت	۳۹,۰۰۰	۱.۵۶	۱,۰۸۶,۱۳۲.۳۲	۱,۶۰۰,۰۰۰.۰۰	۴,۹۴۱	۷.۸۹
هتل و رستوران							
سمگا	گروه سرمایه‌گذاری میراث فرهنگی	۳,۳۰۸	۱.۹۴	۶۸۰,۱۷۱.۱۳	۲۰,۰۰۰,۰۰۰.۰۰	۱,۱۴۴	۲.۸۹
گکوثر	هتل پارسیان کوثر اصفهان	۲,۵۰۴	-۱.۹۲	۷۲,۰۸۸.۸۷	۳,۸۲۹,۳۲۶.۵۸	۲۹۷	۸.۴۳
گدنا	تهیه توزیع غذای دنا آفرین فدک	۵,۹۸۰	-۹.۱۲	۳۴۰,۲۵۹.۸۵	۱,۵۰۰,۰۰۰.۰۰	۱۶۸	۳۵.۶۰

یادداشت

ظریف‌ترین فرصت اقتصادی در اجلاس داووس

علیرضا خان‌محمدی
تحلیلگر بازارهای مالی

با شروع اجلاس داووس، حضور چهره‌ای خاص در این اجلاس مهم اقتصادی و پوشش خبری مصاحبه‌های جناب آقای ظریف واکنش‌های مثبت و منفی بسیاری به راه انداخته؛ حال به بررسی ظریف بودن داووس امسال و به تاثیرات آن روی اقتصاد می‌پردازم. اما در ابتدا به این سوال پاسخ دهیم که اجلاس داووس چیست؟ اجلاس داووس یک گردهمایی سالانه است که توسط مجمع جهانی اقتصاد (World Economic Forum) برگزار می‌شود. این اجلاس هر ساله در شهر داووس سوئیس برگزار می‌شود که یکی از مهم‌ترین گردهمایی‌های اقتصادی و سیاسی جهان به شمار می‌رود. اجلاس داووس در سال ۱۹۷۱ با هدف تسهیل گفت‌وگو میان رهبران اقتصادی، سیاسی، دانشگاهی و اجتماعی برپا شد. موضوعات این اجلاس شامل مسائل مهم جهانی از جمله تغییرات اقلیمی، فناوری، نابرابری، سیاست‌های بین‌المللی و اقتصاد جهانی است. شرکت‌کنندگان در این اجلاس سران کشورها، مدیران شرکت‌های بزرگ، نخبگان علمی و سازمان‌های غیرانتفاعی هستند. این نشست محلی برای بحث و تصمیم‌گیری درباره مسائل حیاتی جهانی است و معمولا نتایج آن تاثیرات مستقیم و غیرمستقیمی بر اقتصاد جهانی دارد. تمام اتفاقات اقتصادی جهانی پس از این اجلاس شروع می‌شود. در این اجلاس، پنل‌ها و کارگاه‌هایی برگزاری می‌شود که هرکدام هزینه‌های بالا دارد اما اطلاعاتی که به دست می‌آید میلیارد دلاری است.

تاثیر اجلاس داووس بر اقتصاد جهانی

یکی از اهداف اصلی اجلاس داووس ایجاد همکاری بین دولت‌ها و بخش خصوصی برای حل چالش‌های جهانی است. بیانیه‌ها و توافق‌های این اجلاس مسیرهای جدیدی برای سرمایه‌گذاری، توسعه اقتصادی و تعاملات تجاری فراهم می‌کنند. برای مثال، اگر در اجلاس درباره تسهیل تجارت جهانی یا کاهش تنش‌های اقتصادی بحث شود، این موضوع می‌تواند بر کشورهای مختلف تاثیر بگذارد. این اجلاس همچنین به ارائه چشم‌اندازهای جدید اقتصادی می‌پردازد و جهت‌گیری‌های کلیدی مانند فناوری‌های نوظهور، تغییرات سیاستی یا موضوعات اقتصادی آینده را مشخص می‌کند، زیرا کسانی که در این اجلاس شرکت می‌کنند بزرگان اقتصاد و مقاملات بلندپایه کشورها هستند و می‌توان گفت گردانندگان کل پول‌های جهان در این اجلاس حضور دارند؛ پس طبیعی است که این اجلاس برای همه دنیا مهم باشد. ایران، به‌دلیل شرایط خاص جغرافیایی، منابع طبیعی غنی و موقعیت ژئوپلیتیکی، همواره مورد توجه سیاستگذاران و سرمایه‌گذاران بین‌المللی بوده است. در اجلاس داووس نیز برخی مسائل مرتبط با ایران مانند تحریم‌ها، سیاست‌های نفتی و امنیت منطقه‌ای مورد بحث قرار می‌گیرند. دولتمردان از رشد اقتصادی ۸ درصد صحبت می‌کنند و به دنبال سرمایه‌گذاری خارجی هستند. در صورت وجود توافق و پیوستن به FATAF ایران می‌تواند از فرصت حضور در اجلاس داووس برای ارائه برنامه‌های توسعه اقتصادی و جذب سرمایه‌گذاران خارجی استفاده کند. از سوی دیگر تعامل با رهبران اقتصادی جهان در داووس، فرصتی برای کاهش موانع تجاری و افزایش همکاری‌های اقتصادی است که ایران با استفاده از این فرصت می‌تواند نقش خود را به‌عنوان یک بازیگر کلیدی در اقتصاد جهانی برجسته کند. اما یکی از موانع اصلی برای بهره‌برداری از اجلاس تحریم‌های بین‌المللی است. این تحریم‌ها مانع از جذب سرمایه‌گذاری و توسعه تجارت خارجی می‌شود. پس تا زمانی که این تحریم‌ها رفع نشود جذب سرمایه‌گذار خارجی ممکن نیست.

آیا این اجلاس می‌تواند روی بازار بورس تاثیر گذار باشد؟

یکی از صحبت‌هایی که توسط رئیس سازمان بورس ایران مطرح می‌شود، رشد ارزش بازار بورس به ۴۰۰ میلیارد دلار است که نیازمند رشد اقتصادی و سرمایه‌گذاری خارجی در اقتصاد است. این اجلاس با جذب سرمایه‌گذاری خارجی می‌تواند به تحقق این رویا منجر شود، زیرا بورس ایران به‌عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارهای سرمایه‌گذاری، می‌تواند مکانی برای جذب سرمایه باشد. حضور فعال ایران در اجلاس داووس و ارائه پتانسیل‌های بازار بورس می‌تواند زمینه‌ساز جذب سرمایه‌گذاری خارجی در این بخش باشد.

این اجلاس می‌تواند برای اقتصاد ایران اثرات مثبت و منفی بسیاری داشته باشد و به دنبال آن اثرپذیری بازار بورس منجر شود، زیرا همان‌طور که بیان شد افراد حاضر در این اجلاس بزرگان بخش خصوصی و کشورهای با اقتصادهای قدرتمند هستند. به دلیل شرایط تحریمی ایران از این فرصت بی‌بهره بودیم و کشورهای حاضر در این اجلاس فرصت یافته‌اند تا جای ایران را در زنجیره تامین بگیرند، مانند محصولات پتروشیمی، نفت، فولاد، محصولات کشاورزی و....

در این اجلاس ما خیلی از فرصت‌ها و بازارها را باختیم، همین امر موجب کاهش صادرات شرکت‌های بورسی و غیربورسی شده و تولید را در کشور با مشکل مواجه کرده، زیرا دیگر بازاری برای فروش وجود ندارد. به نظر می‌رسد سفر آقای ظریف و تلاش‌ها برای توافق و گسترش روابط بین‌المللی به دلیل مشکلاتی که وجود دارد، در راستای ترمیم و احیای روابط بین‌الملل و بازگشت ایران به عرصه‌های جهانی باشد. بنابراین اجلاس داووس فرصتی منحصر به‌فرد برای تاثیرگذاری بر اقتصاد و سیاست‌های بین‌المللی است. اگر ایران بتواند به عنوان یک بازیگر فعال در این اجلاس شرکت کند، می‌تواند منجر به بهبود وضعیت اقتصادی و رونق بورس شود. از سوی دیگر عدم حضور ایران فرصت‌های اقتصادی را از بین برده و موجب تداوم چالش‌های اقتصادی می‌شود، درنتیجه نیازمند رفع تحریم‌ها از طریق توافق و پیوستن به FATF است.

بررسی آمارهای هفتگی بورس نشان می‌دهد

بازار سرمایه در تب تحولات

علی محمدی/ دنیای اقتصاد

دنیای اقتصاد- بازار سرمایه هفته گذشته حال و هوای عجیبی داشت و با سکوت سنگین اصلاح آغاز شد و در پایان توفانی از تقاضا را که موجی از امیدواری در دل سرمایه‌گذاران زنده کرد به ثبت رساند. گویی سرمایه‌گذاران، بعد از ماه‌ها انتظار، بوی فرصت‌های تازه را احساس کردند. طلای جهانی مانند همیشه صحنه‌گردان اصلی این هیاهو بود. این فلز زردرنگ پس از چند روز استراحت، مجددا با قدرت برگشت و نگاه‌ها را به خود خیره کرد. فضای سیاسی جهان، پر از ابهام و چالش است؛ از زمزمه‌های جنگ تجاری ترامپ گرفته تا تنش‌های مرزی و مذاکرات مبهم. در این میان، طلا بار دیگر به‌عنوان امن‌ترین نقطه در توفان‌های جهانی خودی نشان داده است. در روزهای اخیر تب و تاب صحبت‌ها از آغاز دور جدیدی از مذاکرات هسته‌ای میان ایران و طرفین اروپایی و آمریکایی مطرح شده است. صحبت‌هایی که به نظر می‌رسد در صورت عملیاتی شدن می‌تواند وضعیت بازارها را دگرگون کند. از طرف دیگر، نماگرهای اصلی بورس که به محدوده حمایتی مهمی نزدیک شدند، در روزهای پایانی هفته با صحبت‌های وزیر امور اقتصادی و دارایی رشد قابل‌توجهی داشتند؛ حمایت‌هایی که از سوی سیاستگذاران در شرایط اصلاحی بازار در ماه‌های گذشته انجام شده و رونق نسبی به بازار بخشیده است.

شاخص اصلی بازار سرمایه از نخستین روز دی‌ماه تا روز چهارشنبه بازدهی ۴,۹۹ درصدی داشته در حالی که سکه امامی در مدت مشابه بازدهی ۹,۱۵ درصدی را به ثبت رسانده است. با این وجود در فصل زمستان تاکنون کفه ترازوی بازدهی در وزنه شاخص کل هموزن با بازدهی ۹,۳۹ درصدی سنگین‌تر از سایر نماگر بوده است. سهام جامانده که مدت‌ها در سایه بودند، حال پس از یک دوره خواب زمستانی مجدد به بازی بازگشتند و این‌طور به نظر می‌رسد که جذابیت بازار در حال بازسازی است. هرچند حجم معاملات روزهای آخر هفته کمی کاهش یافت، اما صندوق‌های سرمایه‌گذاری و سهام‌های آماده جهش، همچنان در کانون توجه بودند.

از طرفی روند افزایشی نرخ بهره که از هفته‌های گذشته کلید خورده همچنان به عنوان عامل و متغیری تاثیرگذار در بازار نقش ایفا می‌کند. کاهش نرخ بهره به عنوان سیاست انبساطی آن‌طور که شاید و باید مورد انتظار نخواهد بود. با توجه به کسری بودجه دولت در سال آینده و احتمال فروش اوراق دولتی، کاهش دوچندان نرخ بهره مورد انتظار نخواهد بود. البته عدم نوسان و ثبات نسبی در این نرخ می‌تواند محتمل باشد که می‌تواند به رونق مشخصی در بازار منجر شود. در این روزها، بازار نه‌تنها به تحلیل‌های دقیق، که به اعتماد و صبر بیشتری نیاز دارد. شاید این فقط شروع یک مسیر طولانی باشد؛ مسیری که می‌تواند صعودی، اما پر از پیچ‌وخم سپری شود.

نوسان نماگرها با سقوط ارزش

سرور قاراخانی، کارشناس بازار سرمایه، در خصوص وضعیت هفته گذشته بازار اظهار کرد: هفته‌ای با آغاز اصلاحی و پایان پرتقاضا در حالی برای سرمایه‌گذاران سپری شد که موجی از هیجان و نوسان در معاملات سرمایه‌گذاران به چشم می‌خورد. بسیاری بر این باورند که بازار اصلاح قیمتی و زمانی خود را به‌نسبت تکمیل کرده است. نرخ ارز و قیمت طلا در بازار روند عجیبی داشتند و پس از استراحت چندروزه در نرخ طلا، در روزهای پایانی هفته شاهد سبزپوشی صندوق‌های طلا بودیم. افزایش بلاتکلیفی‌ها پس از روی کار آمدن ترامپ باعث شده سرمایه‌گذاران همچنان طلا را به عنوان سرمایه‌گذاری امن انتخاب کنند. ارزش طلا در واکنش به اوج‌گیری عدم اطمینان جهانی به‌شدت افزایش یافته است. تنها چند ساعت پس از آغاز دوره ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ، برنامه‌هایی برای اعمال تعرفه‌های ۲۵ درصدی بر کانادا و مکزیک اعلام شد که ممکن است از ماه فوریه اجرا شود. این اعلامیه باعث ایجاد ترس از یک جنگ تجاری جدید جهانی شده و تقاضا برای دارایی‌های امن مانند طلا را افزایش داده است.

این کارشناس بازار ادامه داد: همچنین نشانه‌هایی از کاهش تورم در آمریکا موجب شده فدرال رزرو به کاهش نرخ بهره در ماه‌های آینده نگاه ویژه داشته باشد. این دیدگاه موجب کاهش بازده اوراق قرضه خزانه‌داری آمریکا شده و از افزایش قیمت طلا حمایت کرده است. توافق آتش‌بس میان اسرائیل و حماس و افزایش امیدواری‌ها به حل احتمالی بحران اوکراین نیز به خوش‌بینی کلی بازار افزوده است. به نظر می‌رسد فلز گرانبهای زردنگ به لحاظ تکنیکال، فاندامنتال و ریسک‌های سیاسی و ژئوپلیتیکی روند صعودی در بلندمدت دنبال کند.

قاراخانی افزود: شاخص کل بازار با رسیدن به محدوده حمایتی ۲ میلیون و ۷۳۰ هزار واحدی توانست قد علم کند و به روند صعودی خود ادامه دهد. ارزش معاملات روز چهارشنبه نسبت به روزهای ابتدایی هفته کاهشی بود که نشان از این موضوع است که پس از شناسایی سود توسط سرمایه‌گذاران، جذابیت برخی صندوق‌های سرمایه‌گذاری در دستور کار آنها قرار گرفته است. باید اظهار کرد همچنان نمی‌توان شاخص کل را معیار و ملاک مناسبی برای سنجش بازار دانست، اما بسیاری از سهام بازار جامانده و مستعد رشد هستند. همچنین اخبار زیادی از مذاکرات و صلح به گوش می‌رسد که خود نشانه مثبتی برای بازار معامله‌گران خواهد بود.

نگاه

چگونه پول به بورس سرازیر می‌شود؟

محمد غفوری
کارشناس بازار سرمایه

بازدهی هفتگی نماگرهای بورسی در حالی برای دومین هفته متوالی منفی شد که صف‌های سنگین خرید در آخرین روز معاملاتی هفته قبل باعث سبزپوشی شاخص‌های بازار سهام شد. هردو شاخص بورسی در هفته‌ای که گذشت، با کاهش ارتفاع بیش از ۱,۵ درصدی مواجه شدند. در هفته اول بهمن‌ماه، میانگین ارزش معاملات به حوالی ۹ هزار میلیارد تومان رسید و بیش از هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان پول حقیقی از بازار سهام خارج شد. هرچند افزایش ریسک‌های سیاسی موجب نوسانات دادوستدهای بورس شده است، اما برخی از متغیرهای اثرگذار بر بازار سهام همچنان سیگنال ارزندگی را مخابره می‌کنند. یکی از نکات حائز اهمیت در خصوص وضعیت بورس تهران این است که شاخص کل با نزدیک شدن به مرز روانی ۳ میلیون واحدی، با فشار فروش مواجه شد. این عدد از منظر روانی می‌تواند تغییراتی در استراتژی معامله‌گران بر جای بگذارد. هر چند به نظر می‌رسد با جابه‌جایی و دست به دست شدن سهام پیشروی به سمت کانال ۳ میلیون واحدی تسهیل شود. بازار سهام در میان‌مدت پتانسیل رشد را دارد و سطح ۳ میلیون واحد به‌راحتی قابل دسترس است؛ به‌ویژه اینکه بورس تهران در قیاس با رقبایش جاماندگی قابل‌توجهی از منظر کسب بازدهی دارد. بازدهی بازار سهام از ابتدای سال در حالی به ۲۸,۲۱ درصد رسیده که دلار آزاد ۳۹,۳۷ درصد و طلای ۱۸ عیار، ۷۰ درصد بازدهی را کسب کردند. بنابراین ترس از کانال ۳ میلیونی صرفا به موضوعات ذهنی و روانی گره خورده است و نباید موجب نگرانی سرمایه‌گذاران شود. البته نباید از این موضوع غافل شد که بورس برای رسیدن به این سطح ممکن است چندین بار وارد فاز اصلاح و استراحت شود. این امر وضعیت بورس در کوتاه‌مدت را غیرقابل پیش‌بینی جلوه می‌دهد. بازار در هفته قبل و در مواجهه با سطح ۲,۷ میلیون واحدی واکنش نشان داد. اگر کف ۲,۷ میلیون واحدی را کف شاخص فرض کنیم ارزش معاملات خرد باید در سطوح بالای ۱۵ هزار میلیارد تومان تثبیت شود. در چنین شرایطی می‌توان تارگت‌های جدیدی برای شاخص کل متصور بود. در شرایط فعلی ارزان‌ترین بازار، بورس تهران است. این بازار نسبت به رقبایش با یک مشکل مهم مواجه است، اینکه بی‌اعتمادی سرمایه‌گذاران اجازه ورود پول پرقدرت را نمی‌دهد. در مورد منشا بی‌اعتمادی سرمایه‌گذاران بارها مباحثی را مطرح کرده‌ایم. اما نکته مهم این است که مشکلات زیادی برای ورود پول به بازار سهام وجود دارد. وضعیت نامطلوب تولید در کشور با توجه به ناترازی انرژی یکی از عواملی است که نمی‌گذارد پول به‌آسانی وارد بازار سهام شود. بررسی گزارش‌های ۹ ماهه نیز حاکی از آن است که بازدهی مثبت از نوع افزایش نرخ بوده است نه افزایش تولید. افزایش تولید در سال‌های اخیر با مخاطرات فراوانی مواجه بوده است. کما اینکه بازارهای موازی همچنان متاثر از انتظارات تورمی در مسیر صعودی حرکت می‌کنند.

در چنین مسیری است که بورس باید بتواند خود را با وضعیت کنونی تطبیق دهد. برای رسیدن به این وضعیت سیاستگذار نقش مهمی ایفا می‌کند. همان‌طور که از سال ۹۹ نقش سیاستگذار در رکود و افول بورس چشمگیر بوده است، اکنون نیز سیاستگذار می‌تواند با اتخاذ تدابیر موثر شرایطی را فراهم کند تا اعتماد سرمایه‌گذاران به بورس بازگردد. در دوره رونق اخیر بورس، یعنی از آبان‌ماه، رد پای سیاستگذار اقتصادی در رونق اخیر قابل مشاهده است. کاهش نرخ بهره، تجدید ارزیابی شرکت‌های بزرگ و افزایش شفافیت در بازار سرمایه، طبیعتا پول سرگردانی را که در حال چرخش بین بازارهای ارز، طلا و مسکن است، به سمت تالار شیشه‌ای سرازیر می‌کند.

سازمان آگهی‌ها
دنیای اقتصاد
۰۲۱-۸۹۰۱ (خط ویژه)
sazman.agahi@den.ir

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده
شرکت کارگزاری نهایت‌نگر (سهامی خاص)
به‌شماره ثبت ۱۵۷۴۷۸ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۰۰۲۰۴۷
بدینوسیله از کلیه سهامداران شرکت کارگزاری نهایت‌نگر (سهامی خاص) دعوت می‌شود تا در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۶ ساعت ۱۴ که در محل دفتر مرکزی شرکت واقع در تهران، خیابان شیخ بهایی جنوبی، نبش کوچه مفتاح، پلاک ۳۱، کدپستی ۱۴۳۵۸۵۵۹۸۴ تشکیل می‌گردد حضور به‌هم رسانند.
دستور جلسه:
۱- افزودن بند «فعالیت در زمینه تأمین مالی جمعی با رعایت مقررات مربوطه و اخذ مجوزهای لازم» به موضوع فعالیت فرعی اساسنامه (بند ب ماده ۳ اساسنامه)

آگهی مناقصه عمومی دومرحله ای صنایع شیمیایی اصفهان
شماره ۱۱۰ /۱۰۰-۰۳
صنایع شیمیایی اصفهان در نظر دارد قطعات ژنراتور گازسوز MTU را از طریق مناقصه تامین نماید.
لذا کلیه شرکت هایی که در این زمینه دارای تجربه، تخصص و توانایی لازم می باشند می توانند حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ چاپ آگهی، جهت دریافت اسناد مناقصه، تکمیل و عودت آن به همراه رزومه کاری و معرفی نامه به آدرس: اصفهان، زرین شهر، صنایع شیمیایی اصفهان مراجعه نمایند(صندوق پستی ۱۵۹)
هزینه آگهی به عهده برنده مناقصه می باشد.
تلفن دریافت اسناد: ۰۳۱-۵۲۳۲۲۶۰۰ داخلی ۸۳۸۲۱
روابط عمومی صنایع شیمیایی شهدای اصفهان

آگهی مناقصه عمومی ۱۴۰۳/۸ (نوبت دوم)
شرکت آب و برق کیش در نظر دارد تأمین به‌همراه نصب و راه‌اندازی یک واحد آب شیرین کن تقطیری به ظرفیت عملی MED 2500 m3/day دابلکس این شرکت را از طریق مناقصه عمومی به شرح مندرج در اسناد مناقصه از شرکت واجد صلاحیت خریداری نماید.
مهلت و نحوه خرید اسناد: متقاضیان شرکت در مناقصه می‌توانند با واریز مبلغ ۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال به حساب شماره ۴۰۰۱۰۰۰۶۲۷۵۹۸ بانک شهر شماره شبا IR۴۸۰۶۱۰۰۰۰۰۰۴۰۰۱۰۰۰۶۲۷۵۹۸ به‌نام شرکت آب و برق کیش، از صبح روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۰۶ لغایت ساعت ۲۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۱ با مراجعه به سایت شرکت آب و برق کیش و دانلود اسناد مناقصه (مزایدات و مناقصات) اقدام نمایند. تاریخ فیش خرید اسناد می‌بایست تا تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۱ باشد.
مهلت و محل تحویل پیشنهادات مناقصه: پاکت دربسته حاوی پیشنهادات، اسناد و مدارک مورد نیاز جهت شرکت در مناقصه می‌بایستی حداکثر تا ساعت ۱۵ روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۳۰ به دفتر این شرکت در تهران یا دبیرخانه آب و برق کیش واقع در جزیره کیش تحویل گردد.
زمان و محل گشایش پاکت‌های پیشنهادات: پاکت‌های پیشنهادات مناقصه روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۰۴، در محل دفتر مرکزی شرکت واقع در جزیره کیش گشوده خواهد شد. حضور نمایندگان پیشنهاددهندگان در جلسه گشایش پاکت‌ها با هماهنگی کتبی قبلی و ارائه معرفی‌نامه معتبر و کارت ملی بلامانع است.
نکات قابل توجه:
۱- هزینه درج آگهی در روزنامه در هر نوبت بر عهده برنده مناقصه است.
۲- شرکت آب و برق کیش در رد یا قبول هریک یا تمام پیشنهادات در هر مرحله از مناقصه مختار است.
۳- اسناد مناقصه از طریق سایت شرکت آب و برق کیش (مناقصات و مزایده) قابل دانلود می‌باشد.
۴- به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد سپرده و همچنین پیشنهاداتی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.
۵- قرارداد بر طبق شرایط مندرج در شرایط شرکت در مناقصه صورت خواهد پذیرفت.
نشانی محل دریافت اسناد مناقصه
- سایت شرکت آب و برق کیش WWW.KWPCO.IR
نشانی محل ارائه پاکت پیشنهادات:
۱- دفتر مرکزی: جزیره کیش، شرکت آب و برق کیش، کد پستی ۹۵۴۶۵-۷۹۴۱۶
تلفن: ۴۴۰۷۰۰۰۰(۰۷۶)، امور بازرگانی داخلی ۲۲۱۷ فکس: ۴۴۴۲۳۸۱۸(۰۷۶)
۲- دفتر تهران: فاطمی، میدان جهاد، خیابان شهید گمنام، نبش کوچه ۲/۱، پلاک ۹۲ همکف و طبقه اول
امور بازرگانی شرکت آب و برق کیش

آگهی مناقصه شماره ۱۴۰۳/۳۷
شرکت ملی خدماتی تدارک (سهامی خاص) در نظر دارد جهت تأمین کفش پرسنل در سال ۱۴۰۴ از طریق برگزاری مناقصه اقدام نماید. متقاضیان شرکت در مناقصه می‌توانند حداکثر تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۰ جهت کسب اطلاعات و دریافت اسناد مناقصه به آدرس: تهران، خیابان انقلاب، چهارراه ولیعصر(عج)، ضلع جنوبی پارک دانشجو، کوچه شیرزاد، پلاک ۲۰، واحد حقوقی و امور قراردادها مراجعه و در صورت نیاز با شماره تلفن‌های ۴۵-۰۲۱۶۶۹۶۵۶۴۰ داخلی ۱۵۲، ۱۵۷ و ۱۵۸ تماس حاصل نمایند.

آگهی مناقصه شماره ۱۴۰۳/۳۶
شرکت ملی خدماتی تدارک (سهامی خاص) در نظر دارد جهت تأمین البسه پرسنل در سال ۱۴۰۴ از طریق برگزاری مناقصه اقدام نماید. متقاضیان شرکت در مناقصه می‌توانند حداکثر تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۰ جهت کسب اطلاعات و دریافت اسناد مناقصه به آدرس: تهران، خیابان انقلاب، چهارراه ولیعصر(عج)، ضلع جنوبی پارک دانشجو، کوچه شیرزاد، پلاک ۲۰، واحد حقوقی و امور قراردادها مراجعه و در صورت نیاز با شماره تلفن‌های ۴۵-۰۲۱۶۶۹۶۵۶۴۰ داخلی ۱۵۲، ۱۵۷ و ۱۵۸ تماس حاصل نمایند.

فروش بیش از ۷۴۳ هزار سکه در ۶۴ حراج

ایسنا: طی ۶۴ جلسه حراج سکه طلا در مرکز مبادله ارز و طلا، در مجموع ۷۴۳ هزار و ۴۸۵ قطعه انواع سکه که شامل سکه‌های ضرب سال ۱۳۸۶ و ۱۴۰۳ می‌شود، فروخته شده و طبق اعلام بانک مرکزی، از نیمه اسفندماه، سکه‌های ضرب ۱۴۰۴ به بازار عرضه می‌شود.

اولین جلسه حراج سکه طلا از سوی مرکز مبادله ایران با هدف تامین نیاز بازار سکه و طلای کشور در روز یکشنبه ۱۳ اسفندماه ۱۴۰۲، از طریق سامانه معاملات سکه طلای مرکز مبادله ایران به نشانی market.ice.ir برگزار شد. ویژگی مهم این حراج در گستردگی جغرافیایی آن بود؛ به‌طوری که تمام متقاضیان شرکت در حراج سکه می‌توانستند از طریق سامانه معاملات سکه این مرکز در هر نقطه از کشور در حراج سکه، شرکت کنند. روز چهارشنبه هفته گذشته با گذشت نزدیک به ۱۱ ماه از برگزاری اولین جلسه حراج سکه، ۶۴ جلسه حراج از سوی این مرکز برگزار شده است که براساس آن در مجموع و طی ۶۴ جلسه حراج، ۷۴۳ هزار و ۴۸۵ قطعه انواع سکه طلا به متقاضیان اختصاص یافته که سهم ربع سکه از این حراج‌ها ۳۸۴ هزار و ۷۹۷ قطعه، نیم‌سکه ۱۰۱ هزار و ۲۵۸ قطعه و تمام‌سکه ۲۵۷ هزار و ۴۳۰ قطعه است که به صورت میانگین، نشان‌دهنده تخصیص بیش از ۱۱ هزار و ۶۰۰ قطعه انواع سکه طی هر جلسه حراج است. به عبارت دیگر در مجموع ۶۴ جلسه حراج برگزار شده به صورت میانگین در هر جلسه بیش از ۱۱ هزار و ۶۰۰ قطعه انواع سکه به برندگان حراج سکه اختصاص یافته است که نشان‌دهنده نقش این مرکز در تامین نیازهای بازار سکه طلا در کشور است. هفته گذشته بانک مرکزی اعلام کرد که ضرب قطعات ربع و تمام‌سکه طلای بهار آزادی با تاریخ سال ۱۴۰۴ در این بانک آغاز شده و از نیمه اسفند امسال نیز از طریق معاملات حراج مرکز مبادله ارز و طلای ایران عرضه می‌شود و با توجه به اینکه اولین جلسه حراج سکه طلا در مرکز مبادله ایران در تاریخ ۱۳ اسفندماه ۱۴۰۲ برگزار شد، به نظر می‌رسد که عرضه سکه‌های طلا ضرب سال ۱۴۰۴ در اولین سالروز برگزاری حراج سکه در مرکز مبادله عرضه شود.

آیا استقلال فدرال‌رزرو به خطر می افتد؟

ترامپ در نقش اردوغان

نگاهی به سیاست‌های ترامپ نشان می‌دهد بسیاری از رویکردهای او مبتنی بر بازی جمع صفر است. به عبارت دیگر، او جهان را به گونه‌ای می‌بیند که رسیدن به اهداف خود به زیان دیگران تمام می‌شود. یکی از مصداق‌های این مساله اعمال فشار او بر فدرال‌رزرو برای کاهش سریع نرخ بهره برای رسیدن به رشد اقتصادی در کوتاه‌مدت است؛ حتی اگر این کاهش نرخ به استقلال بانک مرکزی آسیب بزند یا به زیان اقتصاد در بلندمدت منتهی شود. اعمال فشار ترامپ بر فدرال‌رزرو برای کاهش نرخ بهره و نادیده گرفتن استقلال بانک مرکزی یادآور اتخاذ سیاست‌های نامتعارف اردوغان در زمینه کاهش نرخ بهره است. با این حال نتایج این سیاست اردوغان چیزی جز بروز تورم تاریخی، عقب‌نشینی اردوغان از این سیاست نامتعارف، اتخاذ سیاست‌های انقباضی و رکود در اقتصاد ترکیه نبود. در حال حاضر بسیاری از نهادهای آمریکایی و همچنین کشورهای خارجی به‌دلیل رویکرد ترامپ در سیاستگذاری (بازی جمع صفر) از تعامل با او هراس دارند. هراسی که می‌تواند هزینه‌هایی برای آمریکا داشته باشد.

دنیای اقتصاد — سخنان ترامپ نشان می‌دهد که او به دنبال افزایش فشار بر جرمی پاول، رئیس فدرال‌رزرو است تا بتواند به خواسته خود یعنی کاهش نرخ بهره دست یابد. برای مثال ترامپ روز پنج‌شنبه هنگام امضای دستورات اجرای جدید گفت که او نرخ بهره را خیلی بهتر از فدرال‌رزرو می‌فهمد و تمایل دارد که این نرخ به‌صورت چشم‌گیری کاهش یابد. همین مساله نیز موجب شده است تا در آستانه نشست فدرال‌رزرو برای تعیین نرخ بهره آمریکا، احتمال تنش‌های میان رئیس جمهور و رئیس فدرال‌رزرو افزایش یابد. در حال حاضر انتظار می‌رود که بانک مرکزی آمریکا در هفته آینده نرخ بهره معیار خود را در محدوده ۴,۲۵ تا ۴,۵ درصد حفظ کند که نشان‌دهنده توقف کاهش نرخ بهره پس از ۳ کاهش متوالی است. نگاهی به سیگنال‌های فدرال‌رزرو نشان می‌دهد که این نهاد قصد دارد تا سرعت کاهش نرخ بهره نسبت به گذشته را کاهش دهد. در حال حاضر برخی از مقامات این نهاد نگران هستند که طرح ترامپ مبنی بر افزایش تعرفه‌ها، کاهش مالیات‌ها و سخت‌گیری در زمینه مهاجرت، تلاش‌های فدرال‌رزرو را برای رساندن تورم به ۲ درصد دشوار کند. می‌توان گفت که به دلایل این نگرانی‌ها فدرال‌رزرو قصد دارد در زمینه کاهش نرخ بهره محتاطانه‌تر عمل کند؛ اما این مسیر محتاطانه برای رئیس جمهور خوشایند نیست. ترامپ روز پنج‌شنبه اعلام کرده است انتظار دارد که فدرال‌رزرو به خواسته‌های او گوش دهد و در زمان مناسب با پاول صحبت خواهد کرد. به همین دلیل پیش‌بینی می‌شود در صورتی که فدرال‌رزرو نرخ بهره را در سطح مذکور حفظ کند و ترامپ فکر کند که کاهش نرخ بهره می‌تواند محرک خوبی برای رشد اقتصادی باشد، احتمال درگیری واقعی میان ترامپ و پاول وجود دارد. ترامپ در دوره اول ریاست جمهوری خود پاول را به ریاست فدرال‌رزرو منصوب کرد و با وجود انتقادهایی که پیش از این به پاول می‌کرد، در سخنرانی‌های انتخاباتی خود اعلام کرده بود که قصد ندارد پاول را پیش از اتمام دوره ریاستش بر فدرال رزرو یعنی تا سال ۲۰۲۶ برکنار کند. با این حال به نظر می‌آید که تنش‌های ترامپ و پاول در آستانه ورود به مراحل جدیدی است.

جدال ترامپ با فدرال‌رزرو

کارشناسان معتقدند که اگر فدرال‌رزرو به خواسته‌های ترامپ تن دهد و با سرعت زیادی نرخ بهره را کاهش دهد، ممکن است مشکلاتی در اقتصاد نظیر افزایش تورم به وجود بیاید. از سوی دیگر آنچه در این زمینه از اهمیت زیادی برخوردار است، استقلال بانک مرکزی است. فدرال‌رزرو می‌خواهد نشان دهد که تصمیم‌گیری‌هایش مستقل از فشارهای سیاسی است. کاهش سرعت کاهش نرخ بهره می‌تواند نشانه‌ای از این استقلال باشد. در واقع فدرال‌رزرو تلاش می‌کند با حفظ استقلال خود از منافع بلندمدت اقتصاد دفاع کند. به همین دلیل گفته می‌شود در صورتی که دولت اقداماتی انجام دهد که واقعا باعث افزایش نرخ تورم شود، ماموریت فدرال‌رزرو آن است که نرخ بهره را افزایش دهد و در صورتی که این اقدام را انجام دهد با انتقادات شدیدی از سوی ترامپ مواجه خواهد شد. می‌توان گفت که اصرار ترامپ برای کاهش نرخ بهره و اعمال فشار بر فدرال‌رزرو برای رسیدن به این هدف، یادآور فشارهای اردوغان بر بانک مرکزی ترکیه برای کاهش نرخ بهره در این کشور است. اردوغان نیز در سال‌های گذشته طرفدار نرخ بهره پایین بوده و همواره از بانک مرکزی این کشور برای بالا بودن نرخ بهره انتقاد کرده است. این دیدگاه به همراه قدرت بالای او در زمینه برکناری روسای بانک مرکزی ترکیه موجب شد تا نرخ بهره ترکیه از ۱۹ درصد در اوت سال ۲۰۲۱ به ۸,۵ درصد در فوریه ۲۰۲۳ برسد. نتیجه نادیده گرفتن استقلال بانک مرکزی نیز شعله‌ور شدن تورم، کاهش قدرت اقتصادی مردم و کاهش محبوبیت او بود. اعمال سلیقه‌ای که موجب شد تا بانک مرکزی برای اصلاح خرابی‌های به بار آمدن در اقتصاد و مهار تورم، سیاست‌های انقباضی شدید اعمال کند که به رکود اقتصادی در این کشور منجر شد. سخنان ترامپ نیز نشان می‌دهد که تمایل زیادی برای به رسمیت نشناختن استقلال بانک مرکزی بدون توجه نتایج مخرب سیاست‌های این چنینی دارد. او معتقد است که در مقایسه با فدرال‌رزرو درک بهتری از نرخ بهره دارد و فرد بهتری برای تصمیم‌گیری در این زمینه است. نقطه قوت آمریکا در مقایسه با ترکیه در این زمینه آن است که اختیارات رئیس جمهور آمریکا برای برکناری رئیس کل بانک مرکزی در مقایسه با ترکیه بسیار کم است. به همین دلیل می‌توان گفت که فشارهای سیاسی به آسانی تصمیمات این نهاد را تحت تاثیر قرار نمی‌دهد.

> **فدرال‌رزرو می‌خواهد نشان دهد که تصمیم‌گیری‌های آن مستقل از فشارهای سیاسی است. کاهش سرعت کاهش نرخ بهره می‌تواند نشانه‌ای از این استقلال باشد**

نااطمینانی و بازی جمع صفر

بررسی دیدگاه‌های ترامپ در سال‌های مختلف نشان می‌دهد که او در اغلب موارد در اتخاذ سیاست‌های خود به بازی جمع صفر باور دارد. بازی جمع صفر مفهومی در نظریه بازی‌هاست و به وضعیتی اشاره دارد که در آن سود یک طرف دقیقا معادل زیان طرف دیگر است؛ به‌طوری که مجموع تغییرات سود و زیان برابر صفر می‌شود. بنابراین در این نوع بازی، هر برد برای یک نفر، به معنای باخت برای طرف دیگر است و در این بازی هیچ همکاری و سازشی وجود ندارد. همین مساله نیز موجب می‌شود کشورهای مختلف در زمینه همکاری با او هراس داشته باشند. شاید بتوان گفت که جنگ تجاری آمریکا و چین در دوره ترامپ با هدف افزایش منافع اقتصادی آمریکا و زیان چین یکی از مصداق‌های بازی جنگ صفر بود. ترامپ معتقد است رشد چین به ضرر آمریکا خواهد بود؛ درحالی که در دنیای واقعی، تجارت بین‌المللی می‌تواند یک بازی جمع غیر صفر باشد که در آن هر دو طرف سود کنند. یکی دیگر از مصداق‌های این مساله رویکرد ترامپ به ناتو است. او در سخنرانی روز پنج‌شنبه خود تردیدهای جدیدی درباره تعهد واشنگتن به ناتو مطرح کرد و خواستار افزایش هزینه‌های دفاعی از سوی متحدان آمریکا در این پیمان شد. او در این‌باره گفت: «آنها از ما محافظت نمی‌کنند؛ این ما هستیم که از آنها محافظت می‌کنیم. بنابراین فکر نمی‌کنم ما باید برای آنها هزینه کنیم. مطمئن نیستم که اصلا باید هزینه‌ای انجام دهیم؛ اما قطعا باید به آنها کمک کنیم. با این حال، آنها باید سهم خود از ۲ درصد تولید ناخالص داخلی به ۵ درصد افزایش دهند.» فکر پشت این سخنان می‌تواند آن باشد که اگر آمریکا بیشتر هزینه کند، اروپا سود و آمریکا ضرر می‌کند. این در حالی است که بسیاری از موارد مذکور بازی جمع غیر صفر است و رشد و تقویت کشورهای دیگر می‌تواند به نفع آمریکا باشد و از طرفی مساله‌ای مانند جنگ تجاری می‌تواند به افزایش هزینه‌ها در خود آمریکا منجر شود. دارا خسروشاهی، مدیرعامل اوبر نیز در این‌باره گفت: «به نظر من این یکی از مسائل خاص و جادویی ایالات متحده است که در آن موفقیت و پیروزی کسب‌وکارها و ثروتمندشدن افراد اتفاق بدی تلقی نمی‌شود.» او در این‌باره ادامه داد: «از نگاه من به‌عنوان یک مدیر ارشد و صاحب یک کمپانی با آثار جهانی، این نگاه بازی حاصل جمع صفر جهانی مشکل‌زا است.» در نهایت می‌توان گفت که به‌دلیل وجود این دیدگاه در ترامپ، علاوه بر ایران، بسیاری از نهادها و کشورهای دیگر نیز در مواجهه با دولت فعلی آمریکا و امکان همکاری با آن، با نااطمینانی‌های زیادی مواجه هستند.

نگاهی به سیاستگذاری ارزی

احمد فرقانی
پژوهشگر اقتصادی

امروزه ثبات در نرخ ارز اهمیت فراوانی دارد و دور از واقعیت نیست که بستر اصلی و لازم برای ایجاد رونق در فعالیت‌های اقتصادی کشور نشأت گرفته از ثبات در نرخ ارز است. علاوه بر ثبات نرخ ارز، به کارگیری نرخ ارز مبتنی بر واقعیت‌های اقتصادی (نرخ ارز تعادلی یا واقعی) می‌تواند آثار مهمی بر متغیرهای اقتصادی اعمال کند. در این نوشته سعی بر آن است ضمن بررسی عوامل بیرونی و درونی اثرگذار بر نرخ ارز تعادلی، راهکارها برای برون‌رفت از وضعیت کنونی پیشنهاد شود.

عوامل بیرونی تاثیرگذار بر نرخ ارز تعادلی

عوامل بیرونی، به بررسی تغییرات حجم نقدینگی و ارز و در نهایت، تعادل شکل گرفته ناشی از حجم نقدینگی و حجم پول‌های خارجی موجود در چرخه اقتصاد می‌پردازد.

تغییرات حجم نقدینگی: تغییرات حجم نقدینگی در اقتصاد، ناشی از خلق و جمع‌آوری نقدینگی است. بر اساس آمار بانک مرکزی، میزان نقدینگی اقتصاد ایران در یک بازه ۱۰ ساله (۱۴۰۲-۱۳۹۲) بیش از ۱۳ برابر شده است گرچه افزایش حجم نقدینگی را می‌توان به نقش دولت در خلق پول نسبت داد با این وجود، خلقِ نقدینگی توسط ساختارهایِ غیر حاکمیتی (بانک‌ها) می‌تواند نگران کننده باشد. (خلق نقدینگی توسط دولت برای رفع نیازهای عمومی (مانند سلامت، آموزش و تولید) است؛ اما خلق نقدینگی توسط بانک‌ها در جهت منافع بانک است. از این رو احتمال انتقال نقدینگی ایجادشده به سمت بازارهای غیر مولد (ارز، سکه و سفته‌بازی و...) به‌دلیل سودآوری و ریسک کمتر افزایش می‌یابد.

تغییرات حجم پول‌ها خارجی موجود در اقتصاد: تغییرات حجم پول‌های خارجی در اقتصاد، ناشی از ورود ارز (صادرات) به اقتصاد و خروج ارز (واردات) از اقتصاد است. بر اساس آمار گمرک، تراز تجاری کشور بدون احتساب صادرات نفت در یک بازه ۱۰ ساله، منفی ۶۰ میلیارد دلار است؛ اما با احتساب درآمدهای نفتی، تراز ارزیِ اقتصاد مثبت ۲۶۰ میلیارد دلار خواهد شد. بنابراین، اقتصاد برای تامین ارز مورد نیاز با چالش مواجه نیست. با توجه به تراز مثبت حجم نقدینگی و حجم پول‌های خارجی در اقتصاد و نرخ رشد بالاتر حجم نقدینگی، انتظار افزایش قیمت ارز به میزان کمتر از نرخ رشد نقدینگی قابل انتظار است. با وجود این، افزایش ۱۸ برابری قیمت ارز در بازه ۱۰ ساله در بازار غیر رسمی، موید افزایش خروج خالص حجم ارز از چرخه اقتصاد، با احتساب صادرات غیرنفتی است. خروج ارز از چرخه اقتصاد می‌تواند به‌صورت دائمی و موقت باشد. در خروج سرمایه دائمی، منابع ارزی به‌صورت کامل، از چرخه اقتصاد کشور خارج می‌شود. به‌عنوان مثال بر اساس داده مرکز پژوهش‌های مجلس، حجم خروج سرمایه در سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ بیش از ۵۰ میلیارد دلار بوده است. در خروج سرمایه موقت، ارز به‌وسیله اشخاص حقیقی و حقوقی در اقتصاد رسوب می‌کند؛ اما قابلیت ورود دوباره به چرخه اقتصاد را دارد (ارز خانگی: که مقدار آن بین ۲۰ تا ۴۰ میلیارد دلار تخمین زده می‌شود).

عوامل درونی تاثیرگذار بر نرخ ارز تعادلی

در این قسمت به بررسی برخی مفاهیم از جمله شکاف قیمتی ارز، انحصار و احتکار در درون سیستم اقتصادی می‌پردازیم که باعث شکل گیری کلونی‌های نقدینگی در اقتصاد می‌شوند. این کلونی‌ها ضمن اختلال در نظام اقتصادیِ مطلوب، بستر شکل گیری فعالیت‌های اقتصادی نامطلوب و مضر (فعالیت‌های سوداگرانه و رانت و فساد) را فراهم می‌کند. به‌دلیل سودآوری بیشتر و ریسک پایین‌تر فعالیت‌های مربوطه، به‌عنوان رقیب سیستم اقتصادی موجود، اثرات منفی بر تولید، اشتغال و تراز تجاری کشور خواهند گذاشت.

شکاف قیمتی ارز: در بازار ارز چندنرخی، به فاصله قیمتی نرخ ارز دولتی و آزاد، شکاف قیمتی ارز می‌گویند. شکاف قیمتی نشأت گرفته از بازار چند نرخی ارز، موجب ایجاد منافع برای برخی بازیگران اقتصاد شامل واردکنندگان، صادرکنندگان و سفته‌بازان می‌شود. مهم است که میزان منفعت گروه‌های ذی‌نفع با اندازه شکاف قیمتی، رابطه مستقیم دارد یعنی با افزایش شکاف قیمتی ارز، منافع بازیگران ذی‌نفع افزایش می‌یابد. از اثرات مهم شکاف قیمتی ارز، کاهش حجم ارزِ اقتصاد از طریق خروج ارز از چرخه اقتصاد است. خروج سرمایه می‌تواند از منابع ارزی نشأت گرفته از مداخلات ارزی بانک مرکزی برای تثبیت بازار (۲۸۵ میلیارد دلار در بازه سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۸۲)، بیش اظهاری در واردات و کم اظهاری در صادرات تامین شود. همچنین فروش ارز حاصل از بیش اظهاری در واردات و کم اظهاری در صادرات در بازار غیر رسمی، ضمن افزایش تقاضا و کاهش عرضه ارز در بازار رسمی، منافع صادرکنندگان و واردکنندگان متخلف افزایش می‌یابد.

انحصار: انحصار در برابر رقابت کامل تعریف می‌شود. بازار انحصاری نیز به بازاری گفته می‌شود که در آن محصول صرفا یک عرضه کننده اصلی دارد. اقتصاددانان وجود انحصار را برای سیستم اقتصادی کشور مضر می‌دانند؛ زیرا بهره‌وری یک محصول و بهبود کیفیت آن در گرو رقابتی بودن است. در ادامه به بررسی نمونه‌هایی از تاثیر انحصار بر قیمت ارز می‌پردازیم. اقتصاد کشور در انحصار دولت است. در اقتصاد دولتی، دولت بر بخش‌های مختلف اقتصاد از جمله قیمت گذاری، تعیین تعرفه و... کنترل دارد. ناکارآمدی، ارمغان تسرّی سیاست‌های انحصاری دولت برای بخش خصوصی است. برای مثال، افزایش ۴۰ درصدی واردات کالاهای اساسی در بازه زمانی ۱۰ ساله، نتیجه بخشی از مداخلات دولت است. همچنین، اثرات فاجعه‌بار قیمت گذاری دستوری در صنایع و بنگاه‌های خصوصی قابل کتمان نیست.

تامین مالی بنگاه‌ها در کشورهای مختلف بر عهده بانک و بازار سرمایه است. برای مثال، سهم بانک‌ها در تامین مالی بنگاه‌ها در کشورهای عضو اتحادیه اروپا و ایالات متحده آمریکا (سال ۲۰۱۶) به ترتیب ۷۵ و ۲۶ درصد است. درحالی که تامین مالی بنگاه‌ها در ایران، در انحصار بانک‌ها است. انحصار و نبود رقابت در تامین مالی بنگاه‌ها، موجب افزایش نرخ تسهیلات اعطایی خواهد شد. از این رو، توسعه تامین مالی بنگاه‌ها توسط بازار سرمایه ضمن رفع انحصار بانک‌ها در این بخش، موجب تسهیل تامین مالی و توسعه بنگاه‌های تولیدی، کاهش خلق نقدینگی و قیمت ارز می‌شود.

احتکار: احتکار به معنی انبار کردن کالا برای فروش در قیمت‌های بالاتر است، احتکار باعث اخلال در نظام اقتصادی کشور می‌شود احتکار ارز (تبدیل سرمایه) و احتکار کالا می‌تواند به ترتیب به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم بر بازار ارز تاثیر بگذارد. شکاف قیمتی ارز، احتکار و انحصار هرکدام با مکانیزم خاص خود می‌تواند باعث انباشت نقدینگی شود. شکاف قیمتی ارز نشأت گرفته از سیاست‌های ارزی بانک مرکزی، انحصار که عمدتا ناشی از اقتصاد دولتی و احتکار که به علت نظارت ضعیف بازار است، هر کدام می‌تواند ضمن گسترش نابرابری درآمد و تضاد طبقاتی، باعث انباشت نقدینگی در گروه‌های ذی‌نفع شود. انتقال نقدینگی انباشت‌شده به بازارهای غیرمولد (طلا، سکه وارز) باعث آشفتگی و ایجاد تقاضاهای کاذب مانند سفته بازی و جایگزینی سرمایه (تبدیل ریال به ارز) در بازار می‌شود که ضمن افزایش قیمت ارز باعث آسیب به تولید و اقتصاد جامعه خواهد شد (افزایش بیش از ۳ واحدی ضریب جینی در بازه ۱۰ ساله، موید گسترش نابرابریی درآمد و تضاد طبقاتی است). خودروسازی و قطعه‌سازی یکی از صنایع کشور است که می‌توان در آن ترکیبی از انحصار، احتکار و شکاف قیمتی ارز را مشاهده کرد. شورای رقابت، صنعت خودرو را جزو صنایع انحصاری طبقه‌بندی می‌کند؛ خودرو، توسط خودروسازان و مردم برای افزایش قیمت آن احتکار می‌شود و خودروهای مونتاژی که ارز نیمایی برای واردات آنها تخصیص می‌یابد در مواردی با دلار ۲۰۰ هزار تومانی در بازار معامله می‌شود. در ادامه به برخی از نتایج ترکیب انحصار، احتکار و شکاف قیمتی ارز در صنعت خودرو بیان می‌شود.

۱. مقدار ارز تخصیصی (بدون احتساب قاچاق) به واردات خودرو و قطعات از ۳,۱ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۶ به ۷,۶ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۲ افزایش یافت. این در حالی است که برای کنترل ارزبری این صنعت و محدودیت‌های ارزی کشور، واردات خودرو در سال ۱۳۹۷ ممنوع شد./۲. خرید خودرو که در سال‌های میانی دهه گذشته با وام بانکی امکان‌پذیر بود در شرایط کنونی با دپوی پول نقد در حساب، قرعه‌کشی و امکان برنده شدن با احتمال بسیار پایین جایگزین شده است./۳. تفاوت قیمت فاحش خودروهای مونتاژی در ایران و کشورهای همسایه که در برخی موارد قیمت خودروهای مونتاژ در ایران بیش از ۲,۵ برابر کشورهای همسایه است.

در پی گسترش معضلات در بخش خودرو و افزایش نارضایتی عمومی، ممنوعیت واردات خودرو در سال ۱۴۰۱، برای ایجاد رقابت و افزایش کارآیی، حمایت از محیط زیست و کاهش فشار اقتصادی بر خانوارها، کنار گذاشته شد. در این راستا، مدیر کل دفتر خودرویی وزارت صمت، سقف ارز تخصیصی برای واردات خودرو در سال ۱۴۰۱ را یک میلیارد دلار و تعداد خودرو وارداتی را بین ۷۰ تا ۱۰۰ هزار دستگاه بیان می‌کند؛ با وجود این، گمرک تعداد خودروی سواری وارداتی در سال ۱۴۰۱ را تنها ۴۱۱ خودرو اعلام می‌کند (واردات ناچیز (کمتر از یک درصد پیش‌بینی) نشانگر قدرت ذی‌نفعان وضعیت موجود است).

نکات تکمیلی

-انباشت سرمایه، ناشی از سیاستگذاری عمومی ناکارآمد، از مهم‌ترین دلایل خروج سرمایه و کاهش ارزش پول ملی است.

-بر اساس قانون، حفظ ارزش پول ملی بر عهده بانک مرکزی است. با وجود این، هرگونه ناکارآیی در سیستم اقتصادی، بر نرخ ارز و ارزش پول ملی تاثیرگذار است. در ادامه تلاش می‌شود با این رویکرد، پیشنهادهایی برای کنترل بازار ارز ارائه شود.

۱. **کنترل نقدینگی:** حرکت به سمت انحصار خلق نقدینگی توسط حاکمیت/ ایجاد رقابت در تامین مالی اقتصاد با توسعه بازار سرمایه.

۲. **کنترل خروج سرمایه:** کنترل انباشت نقدینگی در ساختارهای شبه‌تولید و غیرمولد/ اعمال قرارداد عاملیت معاملات ارزی بین بانک مرکزی و موسسات مالی.

دلار در هفته گذشته بازدهی ۴٫۲۲ درصدی را ثبت کرد

سکه و دلار در قله جدید

نمودار قیمت اسکناس دلار بازار آزاد و اسکناس دلار مرکز مبادله در ۱۴۰۳

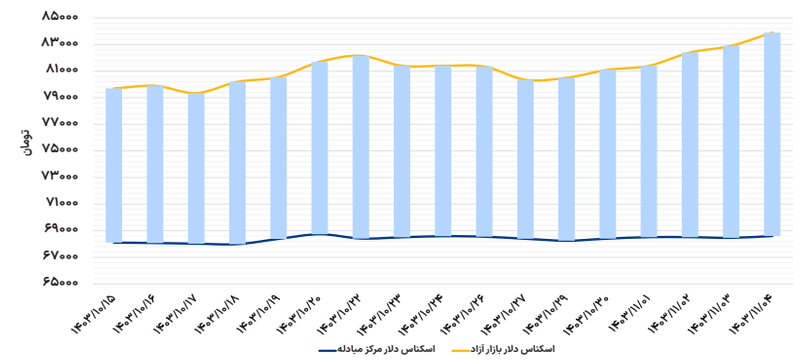

دنیای اقتصاد بررسی بازار غیررسمی ارز در هفته گذشته نشان می‌دهد که قیمت دلار روندی صعودی داشته است، به‌طوری که در روز پنج‌شنبه ۴ بهمن ماه، دلار وارد انتهای کانال ۸۳ هزار تومان شد. تحلیلگران یکی از دلایل افزایش قیمت دلار در بازار غیررسمی را کاهش عرضه در این بازار بعد از راه‌اندازی سامانه بازار ارز تجاری می‌دانند. هر قطعه سکه طلا طرح جدید نیز در روز پنج‌شنبه در قله قیمتی ۶۰ میلیون تومانی قرار گرفت.

بررسی بازار غیررسمی در روز پنج‌شنبه حاکی از آن است که تقاضا برای خرید دلار بیشتر از عرضه آن بوده است. تحلیلگران معتقدند راه‌اندازی سامانه بازار ارز تجاری تاثیر قابل توجهی بر وضعیت بازار غیررسمی داشته است. بر اساس این تغییر، صادرکنندگان ارز اشخاص که پیش‌تر در بازار غیررسمی، ارز خود را عرضه می‌کردند اکنون موظفند آن را در بازار ارز تجاری عرضه کنند. این موضوع به کاهش عرضه دلار در بازار غیررسمی منجر شده و همین کاهش عرضه، یکی از عوامل افزایش قیمت دلار در این بازار محسوب می‌شود. همچنین عدم اطمینان مردم نسبت به روابط ایران و آمریکا، نااطمینانی بازارها را افزایش داده است. به‌طوری که بسیاری از افراد برای حفظ ارزش دارایی‌های خود در برابر تورم، سرمایه خود را به دلار، سکه و طلا تبدیل می‌کنند. از سوی دیگر سیگنال مثبتی از مذاکرات ایران و آمریکا دریافت می‌شود. به‌طوری که رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بیان کرد: «به عقیده من، دولت ترامپ و تیم او تمایل به دستیابی به توافق تازه با ایران دارد.» ترامپ نیز در روز پنج‌شنبه در پاسخ به سوالات خبرنگاران گفت که درباره موضوع ایران، جلسات و دیدارهایی را در روزهای آینده برگزار خواهد کرد. دونالد ترامپ ضمن ابراز خوش‌بینی درباره توافق با ایران گفت: «امیدوارم ایران توافق کند.»

باوجود این اخبار مثبت از مذاکرات، دلار همچنان در روز پنج‌شنبه روند صعودی داشته است. تحلیلگران بر این باورند که جنس بازار تغییر کرده است. به‌طوری که باتوجه به اخبار مثبتی که پیرامون مذاکرات منتشر می‌شود، بازار دیگر واکنش محسوسی به این اخبار نشان نمی‌دهد و عمدتا به‌دنبال یک سیاست عملی، برای کاهش تحریم‌ها هستند.

ورود سکه به کانال ۶۰

قیمت هر دلار آمریکا در بازار غیررسمی روز پنج‌شنبه با افزایش هزار تومانی نسبت به روز چهارشنبه در سطح ۸۳ هزار و ۹۰۰ تومان معامله شد و رکورد قیمتی جدیدی را ثبت کرد. یورو آزاد نیز در بازار آزاد روز پنج‌شنبه حدود ۹۹۰ تومان رشد ارزش را تجربه کرد و در رقم ۸۷ هزار و ۷۴۰ تومان دادوستد شد. در روز پنج‌شنبه قیمت دلار در بازار رسمی نسبت به روز چهارشنبه افزایشی شد. به‌طوری که هر برگ اسکناس دلار مرکز مبادله در روز پنج‌شنبه در رقم ۶۸ هزار و ۶۰۶ تومان معامله شد. در روز پنج‌شنبه هر قطعه سکه طلای جدید با نوسان ۹۱۰ هزار تومانی مواجه شد و رکورد قیمتی جدیدی را ثبت کرد. این کالای سرمایه‌ای در روز پنج‌شنبه حوالی رقم ۶۰ میلیون و ۲۹۰ هزار تومان دادوستد شد. یکی از دلایل این افزایش قیمت مربوط به افزایش قیمت طلای جهانی است.

رشد قیمتی فلز زرد در معاملات پایان هفته

رخ‌نمایی طلا با رکوردزنی

روند طلای جهانی و شاخص دلار

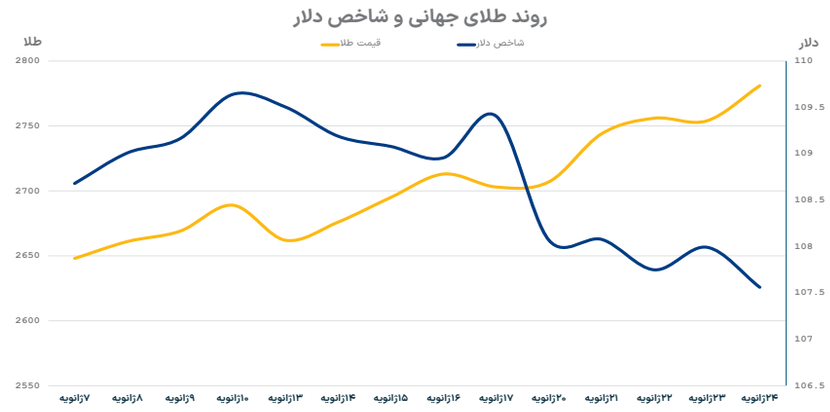

دنیای اقتصاد روز گذشته، قیمت هر اونس طلای جهانی در محدوده ۲۷۸۰ دلار معامله شد. از عوامل اصلی نوسانات طلا، می‌توان به افت چشم‌گیر شاخص دلار، اظهارات ترامپ در مجمع جهانی اقتصاد و چشم‌انداز نرخ بهره در بانک‌های مرکزی جهان اشاره کرد. همزمان با طلا، قیمت سایر فلزات ازجمله نقره و مس نیز با افزایش روبه‌رو بود. طلای جهانی، در سال گذشته چندین رکورد را ثبت کرد؛ این افزایش‌ها ناشی از تغییر سیاست فدرال رزرو و سایر بانک‌های مرکزی جهان نسبت به کاهش نرخ بهره، تنش‌های ژئوپلیتیک و خرید بانک‌های مرکزی بود. معامله‌گران، اکنون روی برنامه‌های ترامپ از جمله وعده‌های تهدیدآمیز او مبنی بر اعمال تعرفه‌های تجاری، کاهش مالیات و اصلاح سیاست‌های مهاجرتی متمرکز شده‌اند. چنین اقداماتی ممکن است وضعیت اقتصادی ایالات‌متحده را تضعیف کرده و تورم را دوباره شعله‌ور سازد که می‌تواند سدی در مسیر سیاست‌های انبساطی فدرال رزرو باشد. در معاملات روز پنج‌شنبه، قیمت طلا و نقره در ایالات‌متحده کاهش یافت. این اتفاق به دلیل برداشت سود و اصلاح نزولی بازار پس از افزایش‌های اخیر بود. با این حال، طلا توانست در معاملات روز گذشته، بیش از نیمی از کاهش‌های خود را جبران کند. در این راستا، کاهش شاخص دلار آمریکا، از رشد قیمت طلا حمایت کرد. با این وجود، افزایش بازده اوراق خزانه‌داری آمریکا، تقاضا برای طلا را محدود کرد. ترامپ در سخنرانی ویدئویی خود در مجمع جهانی اقتصاد در داووس، اعلام کرد که قصد دارد اروپا را با اعمال تعرفه‌های تجاری مورد هدف قرار دهد تا از تولید ملی آمریکا حمایت کند. از زمان آغاز به کار دولت جدید در روز دوشنبه، رئیس‌جمهور ترامپ، چین، اتحادیه اروپا، کانادا و مکزیک را به عنوان اهداف احتمالی تعرفه‌های وارداتی معرفی کرده است. این اقدامات نگرانی‌هایی را در مورد واکنش احتمالی دیگر دولت‌ها ایجاد کرده و جذابیت طلا به عنوان یک دارایی امن را تقویت کرده است. ترامپ همچنین گفت که خواستار کاهش فوری نرخ بهره در ایالات‌متحده خواهد شد. در حالی که کاهش هزینه‌های استقراض معمولا به نفع فلزات گران‌بهاست، معامله‌گران همچنان محتاط هستند؛ زیرا سیاست پولی تنها توسط فدرال رزرو تعیین می‌شود. بانک مرکزی ایالات‌متحده قرار است در هفته آینده تصمیم خود در رابطه با نرخ بهره را اعلام کند. با افزایش نااطمینانی‌های اقتصادی و کاهش بیش از پیش شاخص دلار در روز گذشته، قیمت بسیاری از فلزات افزایش یافت. قیمت فلز زرد در این روز توانست با ثبت رشد هفتگی بیش از ۲٫۹ درصدی، قیمت ۲۷۸۲ دلار در هر اونس را لمس کند. این درحالی است تنها ۸ دلار با رکورد تاریخی خود فاصله داشت. به گفته تحلیلگران تکنیکال، هدف بعدی معامله‌گران آتی، رسیدن به قیمت‌های بالاتر از مقاومت ۲۸۲۶ دلاری است. با این حال، بازار طلا واکنش زیادی به افزایش تعداد مطالبات بیمه بیکاری در ایالات‌متحده نشان نداد. طبق آمارهای دپارتمان کار ایالات‌متحده، تعداد مطالبات اولیه برای بیمه بیکاری با افزایش ۶ هزار نفری، به ۲۲۳ هزار درخواست رسید که کمی بالاتر از پیش‌بینی‌ها بود. روز گذشته قیمت نقره نیز با رشد بیش از ۱٫۷ درصدی، به سطح ۳۱ دلار در هر اونس نزدیک شد.

بازار ۱۴۰۳/۱۱/۰۴

نرخ ارز در بازار آزاد (تومان)

نوع ارز	قیمت	تغییرات
دلار	۸۳۹۰۰	۱۰۰۰
یورو	۸۷۷۴۰	۹۹۰
پوند انگلیس	۱۰۳۸۶۰	۱۲۲۰
صد ین ژاپن	۵۳۹۴۸	۷۹۹
فرانک سوییس	۹۲۸۴۰	۱۰۷۰
یوآن چین	۱۱۵۷۰	۱۶۰
دلار کانادا	۵۸۶۴۰	۵۵۰
دلار استرالیا	۵۲۸۵۰	۶۵۰
لیر ترکیه	۲۳۶۰	۳۰
کرون سوئد	۷۶۵۰	۸۰
درهم امارات (نقدی)	۲۳۰۴۹	۳۴۵
دینار کویت	۲۷۳۸۷۰	۳۷۵۰

نرخ ارز در مرکز مبادله ارز و طلا (تومان)

نوع ارز	نرخ	تغییرات
دلار (اسکناس مرکز مبادله)	۶۸۶۰۶	۱۳۸
دلار (حواله مرکز مبادله)	۶۶۷۳۷	۱۳۴
دلار(حواله کالاهای اساسی و ضروری)	۲۸۵۰۰	۰
یورو (اسکناس مرکز مبادله)	۷۱۴۸۸	۱۳۰
لیر ترکیه (اسکناس مرکز مبادله)	۱۹۲۴	۳
درهم امارات (اسکناس مرکز مبادله)	۱۸۶۸۱	۳۸
دلار کانادا (اسکناس مرکز مبادله)	۴۷۷۷۵	۲
یوآن (اسکناس مرکز مبادله)	۹۴۳۳	۱۷

نرخ سکه و طلا (تومان)

نوع سکه	قیمت	تغییرات
سکه طلای طرح جدید	۶۰۲۹۰۰۰۰	۹۱۰۰۰۰
نیم سکه	۳۲۶۰۰۰۰۰	۲۴۰۰۰۰
ربع سکه	۱۸۵۰۰۰۰۰	۲۶۰۰۰۰
یک گرم طلای ۱۸ عیار	۵۵۱۶۳۰۰	۳۳۷۰۰

نرخ برابری ارزهای عمده

نوع ارز	برابری	تغییرات
یورو به دلار	۱٫۰۴	۰
پوند به دلار	۱٫۲۴	۰٫۰۱
دلار به ین	۱۵۵٫۰۶	-۰٫۶۷
دلار به درهم	۳٫۶۷	۰
دلار به یوآن	۷٫۲۴	-۰٫۰۳
شاخص دلار	۱۰۷٫۵۴	-۰٫۵۱

نرخ ارزهای بانک مرکزی (تومان)

نوع ارز	نرخ	تغییرات
دلار آمریکا	۵۷۶۹۲	۹۰
پوند انگلیس	۷۱۰۹۲	۶۹
روپیه هند	۶۶۷	۱
درهم امارات	۱۵۷۰۹	۲۵
صد ین ژاپن	۳۶۸۳۵	-۲۰۷
لیر ترکیه	۱۶۱۸	۲
روبل روسیه	۵۸۱	۴
یوآن چین	۷۹۳۲	۱۰
هزار وون کره جنوبی	۴۰۱۶۹	۵۲
یورو	۶۰۱۱۶	۸۲

جدول نرخ برابری ارزها مربوط به روز جمعه است.

نرخ تورم و نرخ بهره ژاپن افزایش یافت

دنیای اقتصاد: تورم سالانه ژاپن در دسامبر ۲۰۲۴ به ۳٫۶ درصد رسید که بالاترین رقم از ژانویه ۲۰۲۳ است. افزایش قیمت مواد غذایی (۶٫۴ درصد) به ویژه برنج و سبزیجات و سایر مواد غذایی، نقش اصلی را در افزایش نرخ تورم ژاپن ایفا کرد. همچنین قیمت برق (۱۸٫۷ درصد) و قیمت گاز (۵٫۶ درصد) نیز به دلیل حذف یارانه‌های انرژی از ماه مه، جهش قابل توجهی داشتند. تورم هسته این کشور در دسامبر به ۳ درصد رسید که بالاترین میزان در ۱۶ ماه گذشته است. شاخص قیمت مصرف کننده (CPI) نیز ۰٫۶ درصد افزایش ماهانه نشان داد. مهم‌ترین اقلام در CPI ژاپن، مواد غذایی (۲۶ درصد) و مسکن (۲۱ درصد) هستند. حمل‌ونقل، ارتباطات، سوخت، مراقبت‌های پزشکی و سایر اقلام سهم‌های کمتری دارند.

به گزارش بلومبرگ، پس از انتشار گزارش نرخ تورم ژاپن، تصمیم مهم بانک مرکزی این کشور منتشر شد. روز گذشته، بانک مرکزی ژاپن نرخ بهره کوتاه‌مدت را به ۰٫۵ درصد رساند که بالاترین رقم در ۱۷ سال گذشته است. این افزایش، پس از ماه‌ها گمانه‌زنی و با توجه به افزایش دستمزدها و تورم پایدار اتخاذ شد. ین ژاپن پس از اعلام این خبر تقریبا بدون تغییر باقی ماند، اما معامله‌گران منتظر توضیحات رئیس بانک مرکزی، کازوئو اوئدا بودند. افزایش قبلی نرخ بهره در ژوئیه، بازارهای ارز و سهام را به‌شدت تحت تاثیر قرار داده بود. بانک مرکزی ژاپن امسال سه بار نرخ بهره را افزایش داده و سیاست نرخ بهره منفی (از ۲۰۱۶) را کنار گذاشته است. این بانک در بیانیه‌ای اعلام کرد که احتمال تحقق اهداف اقتصادی و تورمی در حال افزایش است و در صورت پیش‌بینی‌های مطلوب، نرخ بهره مجددا افزایش خواهد یافت. پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد تورم مصرف کننده (به جز مواد غذایی تازه) تا مارس ۲۰۲۵ به ۲٫۷ درصد و تا مارس ۲۰۲۷ به ۲ درصد (هدف بانک مرکزی) خواهد رسید. همچنین، پیش‌بینی رشد اقتصادی ۰٫۵ درصد برای سال مالی جاری و ۱٫۱ و یک درصد برای سال‌های بعد می‌شود. کازوئو اوئدا تاکید کرد که هدف اصلی، بازگشت به اصول سنتی بانکداری مرکزی و رسیدن به تورم پایدار ۲ درصدی است.

بر اساس گزارش‌ها، در دسامبر، صادرات ژاپن برای سومین ماه پیاپی افزایش یافت و ۲٫۸ درصد نسبت به سال قبل رشد کرد. این رشد بیشتر به دلیل تضعیف ین و نگرانی شرکت‌ها از تعرفه‌های احتمالی دولت ترامپ بود. اگرچه صادرات ماشین‌آلات ساخت تراشه و قطعات نیمه‌رسانا بیشترین رشد را داشتند، اما حجم کلی صادرات کاهش یافت. واردات نیز ۱٫۸ درصد افزایش یافت، اما کمتر از پیش‌بینی‌ها بود. در مجموع، اقدامات بانک مرکزی ژاپن نشان‌دهنده تلاش برای کنترل تورم و حمایت از رشد اقتصادی است، اما تنش‌های تجاری با آمریکا و سیاست‌های ترامپ می‌توانند تاثیرات قابل توجهی بر اقتصاد ژاپن داشته باشند. نخست‌وزیر ژاپن در دیدار آتی با ترامپ باید به دنبال راه‌حلی برای کاهش این تنش‌ها باشد.

بانک اقتصاد نوین ENBANK
نخستین بانک خصوصی ج.ا.ایران I.R.IRAN's FIRST PRIVATE BANK

آگهی مزایده واگذاری سهام

بانک اقتصاد نوین (سهامی عام) به شماره ثبت ۱۷۷۱۳۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۱۹۴۶۰۱ درنظر دارد اصالتاً و وکالتاً تعداد ۳۹۹,۹۸۰,۰۰۰ سهم معادل ۴۰ درصد از سهام شرکت کارگزاری بانک اقتصاد نوین (سهامی خاص) به شماره ثبت ۲۳۲۰۶۰ با موضوع فعالیت کارگزاری (تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار) را به شرح و شرایط زیر از طریق مزایده عمومی واگذار نماید:

نام شرکت	روش واگذاری	میزان سهام قابل عرضه		سرمایه ثبت شده	ارزش اسمی	قیمت پایه نقدی	قیمت پایه نقدی بلوک سهام عرضه شده (میلیون ریال)	سپرده نقدی	فروش اقساطی		
		تعداد سهم	درصد	شرکت (میلیون ریال)	هر سهم (ریال)	هر سهم (ریال)		شرکت در مزایده	بخش نقدی	شرایط اقساط	مبلغ اقساط
کارگزاری بانک اقتصادنوین	مزایده	۳۹۹,۹۸۰,۰۰۰	۴	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۳,۷۵۰	۱,۵۰۰,۰۰۰	٪۵ مبلغ پایه	٪۵۰ مبلغ پایه	سه ساله طی ۱۲ قسط مساوی با فواصل ۳ ماهه	براساس محاسبات ارزش معامله

۱. شرایط مزایده

۱-۱- عرضه سهام بصورت نقد یا نقد و اقساط انجام می‌گیرد. بدیهی است مبلغ پایه مورد مزایده براساس قیمت نقد تعیین گردیده است و در شرایط تسویه به صورت نقد و اقساط ثمن معامله با لحاظ نرخ مقرر در ماده ۱۲ دستورالعمل نحوه واگذاری سرمایه‌گذاری‌های غیربانکی موسسات اعتباری تعیین و در قراردادهای منعقده مورد توافق طرفین درج خواهد گردید.

۱-۲- قیمت مندرج در جدول فوق قیمت پایه فروش سهام بوده و به قیمت‌های پیشنهادی کمتر از قیمت پایه ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۱-۳- متقاضیان جهت دریافت اطلاعات بیشتر و خرید اسناد مزایده با ارائه فیش بانکی به مبلغ پنجاه میلیون ریال (۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال) به شماره حساب ۱-۱۰۰۵۰-۲-۱۰۱ نزد شعبه غدیر به نام بانک اقتصاد نوین می‌توانند از تاریخ درج آگهی لغایت روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۳ به جز ایام تعطیل از ساعت ۸ الی ۱۵ به آدرس مندرج در بند ۱-۴ مراجعه نمایند.

۱-۴- سپرده نقدی جهت شرکت در مزایده می‌بایست بصورت فیش واریزی به انضمام سایر مدارک لازم جهت شرکت در مزایده که بصورت روشن و مشخص نوشته شده است در پاکت در بسته (پاکات الف، ب و ج) حداکثر تا ساعت ۱۵ روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۳ به نشانی: تهران، خیابان ولیعصر، بلوار اسفندیار، پلاک ۲۴ ساختمان مرکزی بانک اقتصاد نوین، دفتر معاونت مالی و پشتیبانی تسلیم و رسید دریافت شود.

۱-۵- به درخواست‌هایی که بعد از مهلت مقرر در بند ۱-۴ واصل گردد، همچنین درخواست‌های فاقد سپرده شرکت در مزایده یا درخواست‌های مشروط، ناقص و فاقد امضاء و مهر متقاضی ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۲. شرایط عمومی واگذاری در مزایده

۲-۱- متقاضی خرید سهام می‌بایست بلافاصله پس از ابلاغ کتبی به عنوان برنده مزایده نسبت به اخذ تاییدیه لازم از سازمان بورس و اوراق بهادار با مهلت حداکثر ۴ ماه تقویمی از تاریخ اعلام برنده اقدام نماید. بدیهی است نقل و انتقال سهام منوط به ارائه تاییدیه های مربوطه از سازمان و انجام کلیه تعهدات از جانب خریدار از جمله تسویه حساب کامل معامله خواهد بود.

۲-۲- متقاضی خرید سهام می‌بایست حداکثر ظرف مهلت یک ماه پس از ابلاغ کتبی به عنوان برنده مزایده نسبت به پرداخت کل ثمن معامله در شرایط نقدی و یا در شرایط فروش اقساطی پرداخت بخش نقدی معامله و ارائه چک های اقساط به همراه تضامین و وثایق حصه غیرنقدی (اقساط) اقدام نماید.

۲-۳- در صورتیکه متقاضی خرید از ایفای هریك از تعهدات موضوع فراز ۲-۱ و ۲-۲ مبنی بر اخذ تأییدیه سازمان بورس اوراق بهادار و پرداخت بخش نقدی قرارداد و ارائه چک‌ها به همراه تضامین بخش غیرنقدی (اقساط) در ظرف مهلت‌های یاد شده خودداری نماید یا انتقال سهام به متقاضی به لحاظ عدم احراز شرایط توسط سازمان بورس و اوراق بهادار با مانعی مواجه گردد، نتیجه مزایده باطل و سپرده نقدی حضور در مزایده ضبط خواهد شد و متقاضی موصوف در این خصوص حق هرگونه ادعا را از خود سلب و ساقط نمود.

۲-۴- پرداخت بخش نقدی معامله با لحاظ سپرده نقدی شرکت در مزایده خواهد بود.

۲-۵- خریدار موظف است به منظور بازپرداخت اقساط معامله، صد درصد سهام مورد معامله را به نفع فروشنده توثیق نماید و خریدار ملزم به ارائه وکالت بلاعزل فروش می‌باشد. قابل ذکر است کلیه هزینه‌های توثیق و رفع توثیق به عهده خریدار می‌باشد.

۳. سایر موارد

۳-۱- پاکات شرکت در مزایده فوق راس ساعت ۱۰ صبح روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۴ در محل بانک اقتصادنوین واقع در آدرس قید شده در بند ۱-۴ مفتوح و نتایج آن بصورت کتبی ظرف مدت حداکثر ۱۰ روز کاری به برنده اعلام می گردد.

۳-۲- بانک اقتصاد نوین در رد یا قبول هریک از پیشنهادات واصله مختار می‌باشد.

۳-۳- متقاضیان با شرکت در مزایده بصورت ضمنی اعلام و قبول دارند که از کلیه تعهدات، بدهی ها و آخرین وضعیت مالی و اقتصادی و حقوقی شرکت مورد مزایده و تبعات و تعهدات ناشی از سهام مورد ابتیاع اطلاع کامل حاصل نموده و حق هیچگونه اعتراض بعدی را در این خصوص نداشته و هرگونه ادعای احتمالی در حال و آتی را از خود سلب و اسقاط نمودند.

بانک اقتصاد نوین ENBANK

آگهی مزایده واگذاری سهام

بانک اقتصاد نوین (سهامی عام) به شماره ثبت ۱۷۷۱۳۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۱۹۴۶۰۱ درنظر دارد اصالتا و وکالتا تعداد ۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ سهم معادل ۱۰۰ درصد از سهام شرکت راهبرد سامانه های نوپا نوین تک پویا (سهامی خاص) به شماره ثبت ۵۲۴۹۶۷ با موضوع فعالیت خدمات مطالعه، مشاوره در زمینه راهبردی و سرمایه گذاری، دانش فنی و فرآیندهای عملیاتی برای توسعه مقیاس و موفقیت شرکتها را به شرح و شرایط زیر از طریق مزایده عمومی واگذار نماید:

نام شرکت	روش واگذاری	شرایط واگذاری	میزان سهام قابل عرضه		سرمایه شرکت (میلیون ریال)	ارزش اسمی هر سهم (ریال)	قیمت پایه هر سهم (ریال)	قیمت پایه نقدی بلوک سهام عرضه شده (میلیون ریال)	سپرده نقدی شرکت در مزایده
			تعداد سهم	درصد					
راهبرد سامانه‌های نوپا نوین تک پویا	مزایده	یکجا و نقد	۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰	۲۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۴,۱۶۲	۸۳۲,۳۲۸	٪۲۰

۱. شرایط مزایده

۱-۱- عرضه سهام بصورت یکجا و نقد انجام می گیرد.

۱-۲- قیمت مندرج در جدول فوق قیمت پایه فروش سهام می‌باشد و به قیمت‌های پیشنهادی کمتر از قیمت پایه ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۱-۳- متقاضیان جهت دریافت اطلاعات بیشتر و خرید اسناد مزایده با ارائه فیش بانکی به مبلغ پنجاه میلیون ریال (۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال) به شماره حساب ۱-۱۰۰۵۰-۲-۱۰۱ نزد شعبه غدیر به نام بانک اقتصادنوین می‌توانند از تاریخ درج آگهی لغایت روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۳ به جز ایام تعطیل از ساعت ۸ الی ۱۵ به آدرس ذیل مراجعه نمایند.

۱-۴- سپرده نقدی جهت شرکت در مزایده می‌بایست بصورت چک بانکی تضمین شده به انضمام سایر مدارک لازم جهت شرکت در مزایده که بصورت روشن و مشخص نوشته شده است در پاکت در بسته (پاکات الف، ب و ج) حداکثر تا ساعت ۱۵ روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۳ به نشانی: تهران، خیابان ولیعصر، بلوار اسفندیار، پلاک ۲۴، ساختمان مرکزی بانک اقتصادنوین، دفتر معاونت مالی و پشتیبانی تسلیم و رسید دریافت شود.

۱-۵- به درخواست‌هایی که بعد از مهلت مقرر در بند ۱-۴ واصل گردد، همچنین درخواست‌های فاقد سپرده شرکت در مزایده یا درخواست‌های مشروط، ناقص و فاقد امضاء و مهر متقاضی ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۲. سایر موارد

۲-۱- پاکات شرکت در مزایده فوق راس ساعت ۱۰ صبح روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۴ در محل بانک اقتصاد نوین واقع در آدرس قید شده در بند ۱-۴ مفتوح و نتایج آن بصورت کتبی ظرف مدت حداکثر ۵ روز کاری به برنده اعلام می گردد.

۲-۲- بانک اقتصادنوین در رد یا قبول هریک از پیشنهادات واصله مختار می‌باشد.

۲-۳- متقاضیان با شرکت در مزایده بصورت ضمنی اعلام و قبول دارند که از کلیه تعهدات، بدهی ها و آخرین وضعیت مالی و اقتصادی و حقوقی شرکت مورد مزایده و تبعات و تعهدات ناشی از سهام مورد ابتیاع اطلاع کامل حاصل نموده و حق هیچگونه اعتراض بعدی را در این خصوص نداشته و هرگونه ادعای احتمالی در حال و آتی را از خود سلب و اسقاط نمودند.

ترامپ اعلام کرد که عربستان را برای کاهش قیمت نفت تحت‌فشار قرار خواهد داد

اوپک در چنبره سیاست‌های آمریکا

نفت‌برنت در معاملات روز جمعه ۲۴ ژانویه حدود ۷۸ دلار در هر بشکه معامله شد و به سمت بدترین هفته خود از نوامبر ۲۰۲۴ حرکت کرد. این کاهش تحت‌تاثیر درخواست دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری ایالات‌متحده، برای کاهش قیمت نفت رخ داد. ترامپ در سخنرانی خود در مجمع جهانی اقتصاد داووس اعلام کرد؛ قصد دارد عربستان سعودی و اوپک را برای کاهش قیمت نفت تحت‌فشار قرار دهد، اقدامی که با اولویت‌های سیاست انرژی دولت او هماهنگ است. این اظهارات به بدبینی در بازار افزود و معامله‌گران نسبت به تاثیر تعرفه‌های پیشنهادی ترامپ بر رشد اقتصاد جهانی و تقاضای انرژی محتاط شدند.

حمید ملازاده
دنیای اقتصاد

فشار سیاسی ترامپ بر تولیدکنندگان نفت به سال‌های ابتدایی ریاست‌جمهوری او بازمی‌گردد. در سال ۲۰۱۸، ترامپ بارها از اوپک و به‌ویژه عربستان سعودی خواست تا تولید خود را افزایش داده و قیمت نفت را کاهش دهند. او بارها در توییتر به این مساله اشاره کرد و هشدار داد؛ قیمت‌های بالای نفت برای اقتصاد جهانی مضر است. این رویکرد باعث شد عربستان تولید خود را افزایش دهد، اما در برخی موارد این سیاست‌ها نوسانات شدید در بازار را به‌دنبال داشت. سیر صعودی تولید نفت از سوی تولیدکنندگان بزرگ، به‌ویژه عربستان، در کنار رشد تولید نفت شیل در ایالات‌متحده، باعث شد قیمت نفت به‌شدت کاهش یابد. به‌عنوان نمونه، در اواخر ۲۰۱۸ قیمت نفت‌برنت از حدود ۸۶ دلار به کمتر از ۵۰ دلار در هر بشکه کاهش‌یافت. این افت شدید نه‌تنها باعث زیان تولیدکنندگان شد، بلکه سرمایه‌گذاری در پروژه‌های نفتی جدید را نیز تحت‌تاثیر قرارداد.

> **ترامپ در سخنرانی اخیر خود در داووس خواستار کاهش قیمت نفت توسط اوپک و عربستان سعودی شد و همچنین اعلام کرد؛ از ریاض می‌خواهد بسته سرمایه‌گذاری ایالات‌متحده را به یک تریلیون دلار افزایش دهد.**

بازار نفت امروز

از منظر عرضه، گزارش اخیر اداره اطلاعات انرژی ایالات‌متحده (EIA) نشان‌داد که ذخایر نفت‌خام آمریکا هفته گذشته یک‌میلیون بشکه کاهش و به زیر میانگین فصلی پنج‌ساله رسیده و این در حالی است که گزارش‌های قبلی صنعت نفت افزایش ذخایر را پیش‌بینی کرده‌بودند. همچنین ذخایر سوخت‌های سنگین به‌شدت کاهش‌یافته، اما ذخایر بنزین همچنان روند افزایشی دارد. قیمت نفت در معاملات روز جمعه تغییرات اندکی داشت، اما در هفته‌ای که گذشت، تحت‌فشار سیاست‌های جدید ترامپ، کاهش هفتگی را تجربه کرد. نفت‌برنت برای هفته‌جاری با کاهش ۳ درصدی و نفت‌خام آمریکا با افت ۴ درصدی مواجه شد.

سیاست‌های جدید ترامپ

ترامپ در سخنرانی اخیر خود در داووس خواستار کاهش قیمت نفت توسط اوپک و عربستان‌سعودی شد و همچنین اعلام کرد؛ از ریاض می‌خواهد بسته سرمایه‌گذاری ایالات‌متحده را به یک‌تریلیون دلار افزایش دهد. این درخواست‌ها در راستای اعلام وضعیت اضطراری انرژی از سوی او صورت‌گرفت که با هدف حداکثرسازی تولید داخلی نفت و گاز، محدودیت‌های زیست‌محیطی بر زیرساخت‌های انرژی را کاهش داد، همچنین وی وعده اعمال تعرفه‌های ۲۵ درصدی بر کانادا و مکزیک و ۱۰ درصدی بر چین را مطرح کرد که می‌تواند چشم‌انداز رشد اقتصادی جهانی را تحت‌تاثیر قرارداده و به کاهش تقاضای نفت منجر شود. پریانا ساچدو، تحلیلگر ارشد بازار در Phillip Nova، اعلام کرد؛ قیمت نفت در طول این هفته به دلیل کاهش تنش‌های ژئوپلیتیک پس از آتش‌بس غزه و تغییر سیاست‌های انرژی ترامپ کاهش یافته‌است.

او افزود: «ترامپ طبق پیش‌بینی‌ها همچنان غیرقابل‌پیش‌بینی است و این مساله باعث نوسانات کوتاه‌مدت قیمت نفت می‌شود.» در عین حال، گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا نشان‌داد که ذخایر نفت‌خام ایالات‌متحده به پایین‌ترین سطح خود از مارس ۲۰۲۲ رسیده‌است. به‌رغم کاهش ذخایر و دیگر عوامل مثبت کوتاه‌مدت، بازار جهانی همچنان با عرضه مازاد و کاهش پیش‌بینی‌های تقاضا از سوی چین مواجه است.

چشم‌انداز قیمت نفت

سیاست‌های فشار ترامپ در گذشته نشان‌داد که دخالت‌های او می‌تواند به تغییرات ناگهانی در عرضه و تقاضا منجر شود. این سیاست‌ها اغلب باعث افزایش تولید و کاهش قیمت شدند، اما در عین حال، سرمایه‌گذاری در پروژه‌های نفتی بلندمدت را نیز مختل کردند. امروز نیز چنین سیاست‌هایی با خطر تکرار اثرات گذشته، بازار نفت را تحت‌فشار قرارداده‌است. ابهام پیرامون سیاست‌های جدید ترامپ و تاثیر آنها بر تجارت‌جهانی و تولیدکنندگان نفت، چشم‌انداز روشنی را برای قیمت نفت به‌همراه ندارد، اگرچه عواملی مانند کاهش ذخایر نفت‌خام آمریکا می‌توانند در کوتاه‌مدت به افزایش قیمت نفت کمک کنند، اما سیاست‌های ترامپ همچنان به‌عنوان یکی از مهم‌ترین متغیرهای تاثیرگذار بر بازار باقی خواهدماند.

استقبال سرد شرکت‌های نفتی

دستور اجرایی دونالد ترامپ برای بازگشایی مناطق وسیعی از آلاسکا و قطب‌شمال به‌منظور حفاری نفت و گاز، هرچند امیدهایی را برای گسترش صنعت انرژی ایجاد کرده، اما با استقبال سرد شرکت‌های نفتی روبه‌رو شده‌است. به گفته کارشناسان، عدم‌قطعیت‌های سیاسی و اقتصادی اصلی‌ترین مانع برای سرمایه‌گذاری در این مناطق است. کارشناسان و فعالان این صنعت معتقدند؛ موانع متعدد اقتصادی و سیاسی، اشتیاق به سرمایه‌گذاری در این مناطق را به‌شدت محدود کرده‌است.

تولید نفت آمریکا در سال‌های اخیر به لطف افزایش حفاری در مناطق قابل‌دسترس‌تر مانند تگزاس و نیومکزیکو، به رکوردهای جدیدی رسیده‌است. در چنین شرایطی، شرکت‌های بزرگ نفتی نظیر اکسون‌موبیل و شورون ترجیح می‌دهند به‌جای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های پرهزینه و بلندمدت مانند حفاری در قطب شمال، سود خود را به سهامداران بازگردانند.

حفاری در آلاسکا و قطب‌شمال نیازمند سرمایه‌گذاری میلیاردی و دهه‌ها تلاش برای بهره‌برداری است که همین امر، ریسک اقتصادی این پروژه‌ها را بالا برده است. علاوه‌بر هزینه‌های هنگفت، بی‌ثباتی سیاسی یکی دیگر از چالش‌های اصلی توسعه این مناطق است. داستین مایرز، معاون ارشد سیاستگذاری در موسسه نفت آمریکا (API)، با اشاره به احتمال لغو این دستور اجرایی توسط دولت‌های آینده، این بی‌ثباتی را عامل بازدارنده‌ای برای سرمایه‌گذاری شرکت‌های نفتی دانسته است.

او معتقد است؛ شرکت‌ها به‌جای ریسک کردن روی پروژه‌های نامطمئن، نیازمند تضمین‌های بلندمدت سیاسی و قانونی هستند. حفاری در مناطق قطبی همچنین به دلیل زیرساخت‌های ضعیف و شرایط سخت محیطی با موانع متعددی مواجه است. پناهگاه ملی حیات‌وحش قطب‌شمال که تخمین‌زده می‌شود حاوی ۱۱٫۸ میلیارد بشکه نفت باشد، به دلیل فقدان جاده‌ها و امکانات عمومی، برای بسیاری از شرکت‌ها جذابیت ندارد.

حتی دولت بایدن در سال گذشته برای اجاره ۴۰۰ هزار هکتار از این منطقه هیچ پیشنهادی از سوی شرکت‌های انرژی دریافت نکرد، اگرچه ترامپ تلاش می‌کند با کاهش محدودیت‌های محیط‌زیستی و ارائه تسهیلات قانونی، سیگنال مثبتی به صنعت نفت ارسال کند، اما به‌نظر می‌رسد این اقدامات تاثیر محدودی داشته‌باشد. تحلیلگران معتقدند؛ شرکت‌های نفتی با توجه به افزایش فشارهای محیط‌زیستی و نیاز به تمرکز بر بازدهی سرمایه، تمایلی به گسترش در مناطقی مانند قطب‌شمال ندارند. به‌طور کلی، سیاست‌های ترامپ برای توسعه نفت در آلاسکا و قطب شمال، هرچند گامی در راستای افزایش تولید داخلی انرژی محسوب می‌شود، اما تا زمانی که ابهامات سیاسی و اقتصادی برطرف نشود، تحقق این پروژه‌ها همچنان با چالش‌های جدی مواجه خواهد بود.

منبع: tradingeconomics.com

نفت‌چین در مسیر توسعه تکنولوژیک

پیمان قناعتی‌فرد
دنیای اقتصاد

اولین سکوی تزریق حرارتی شناور جهان که برای بازیافت حرارتی نفت سنگین استفاده می‌شود، در یک کارخانه کشتی‌سازی واقع در شرق چین راه‌اندازی شد. این موضوع نشان‌دهنده یک پیشرفت تکنولوژیک بزرگ در بهره‌برداری از نفت‌سنگین فراساحلی و تقویت امنیت انرژی این کشور است. بر اساس گزارش تارنمای ای‌سی‌ان‌اس، این پلتفرم نقش حیاتی در رویکرد بازیافت حرارتی نفت سنگین برای بهره‌برداری از منابع نفت‌سنگین نیمه‌سیال ایفا می‌کند که ذخایر آن به‌وفور در چین یافت می‌شوند. در روش بازیافت روغن حرارتی، با افزایش دمای نفت‌خام سنگین در وهله اول ویسکوزیته نفت‌سنگین را کاهش می‌دهند که در نتیجه و به‌صورت طبیعی، ویسکوزیته نفت سبک‌تر نیز کاهش پیدا می‌کند. در این گزارش آمده که این پلتفرم که در کارخانه کشتی‌سازی در ویهای در استان شاندونگ چین شرقی راه‌اندازی شد، به شرکت‌های نفتی این امکان را می‌دهد که مسیر جدیدی برای بهره‌برداری از نفت‌سنگین فراساحلی به‌شیوه‌ای به‌مراتب کارآمدتر پیدا کنند. بهره‌برداری از منابع پنهان نفتی در دریای بوهای، جایی که نیمی از ذخایر نفت‌سنگین اثبات‌شده چین در آن نهفته است، در استراتژی کلان شرکت ملی نفت فلات قاره چین (CNOOC)، از اهمیت بالایی برخوردار است. اهمیت این موضوع زمانی برجسته‌تر می‌شود که بدانیم با تسریع در راه‌اندازی و عملیاتی‌شدن این پروژه، دستیابی به هدف افزایش تولید نفت و گاز در میدان نفتی بوهای به ۴۰ میلیون تن سالانه، میسر خواهدشد. این پلتفرم که به سه دیگ بخار عظیم مجهز است، قادر به تامین بخار فشار بالا با دمای بیش از ۳۰۰ درجه سانتی گراد برای حداکثر ۶ چاه نفت در مجاورت خود خواهد بود. روش تامین بخار متمرکز از نظر کارآیی و هزینه تولید بسیار بهینه‌تر از روش سنتی تزریق حرارتی مستقل است و پس از اتمام سرویس، می‌توان سکو را با کمک یدک کش‌های ویژه به مناطق دیگر منتقل کرد تا به چاه‌های دیگر خدمات‌رسانی کند. در ۶ ماه اول سال ۲۰۲۴ میلادی، اقتصاد دریایی چین همچنان در حال گسترش بوده‌است. شرکت دولتی CNOOC اعلام کرد، میدان نفتی بوهای که بزرگ‌ترین تولیدکننده نفت‌خام فراساحلی چین نیز است، در سال ۲۰۲۳ میلادی به رکورد تولید نفت و گاز بیش از ۳۷ میلیون تن معادل نفت دست‌یافت، با تولید نفت‌خامی بیش از ۳۴ میلیون تن و تولید گاز طبیعی بیش از ۳ میلیارد مترمکعب. چندی پیش، مدیر توسعه زمین‌شناسی دریایی گوانگژو، اعلام کرد عملیات راه‌اندازی اولین دستگاه تبدیل انرژی حرارتی اقیانوسی شناور چین برای تولید الکتریسیته موردنیاز آزمایشات دریایی با موفقیت به پایان رسید. این نخستین‌بار بود که این کشور با تکیه بر دانش نظری و عملیات مهندسی پروژه، در محیط واقعی دریایی به این مهم دست‌یافته بود. در همان زمان پیمانکار پروژه اعلام کرد: این دستگاه ۲۰ کیلوواتی توسط کشتی هایانگ‌دیژی ۲ حمل شد که با موفقیت آزمایش دریایی را در دریای چین‌جنوبی به پایان رساند و به گوانگژو، مرکز استان گوانگدونگ چین جنوبی بازگشت. انرژی حرارتی اقیانوس به انرژی گرمایی اطلاق می‌شود که از اختلاف دمایی بین آب‌های سطحی اقیانوس و آب‌های عمیق سردتر ایجاد می‌شود. از این اختلاف دما می‌توان برای تولید برق از طریق دستگاه تبدیل انرژی حرارتی دریایی استفاده کرد. در ماه اوت گذشته، این دستگاه اولین آزمایش دریایی خود را در آب‌های دریای چین‌جنوبی در عمق ۱۹۰۰ متری انجام داد. بر اساس گزارش GMGS، فرآیند تولید آزمایشی، چهار ساعت و ۴۷ دقیقه و با حداکثر تولید برق ۱۶ کیلووات و بازده موثر تولید برق ۱۸ درصد به انجام رسید.

نینگ‌بو، مهندس ارشد از GMGS و مسوول این پروژه، به گلوبال تایمز گفت: ما به برخی از فناوری‌های اصلی کلیدی مانند ورودی آب عایق حرارتی در اعماق دریا و نصب خط لوله آب سرد دست‌یافته‌ایم. به گفته پیمانکار پروژه، نرخ بومی‌سازی ۱۰۰ درصدی، با هزینه کم و قدرت مانور قوی محقق شده‌است. آزمایش دریایی بیش از ۱۰ روز به طول انجامید. نینگ گفت؛ آزمایش فراساحلی نه‌تنها پایداری تئوریک سیستم تولید انرژی حرارتی اقیانوسی را تایید، بلکه برنامه‌های مهندسی را نیز پیاده‌سازی کرد که «گامی حیاتی» برای کشور در مسیر پیشرفت از مرحله آزمایش خشکی به برنامه‌های دریایی در این زمینه است.

سرمایه‌گذاری ۳۰ میلیارد دلاری در ماهشهر

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی از سرمایه‌گذاری ۸۰ میلیارد دلاری در صنعت پتروشیمی خبر داد و گفت: ۳۰ میلیارد دلار آن در منطقه ماهشهر هزینه شده‌است. به گزارش «شانا» حسن عباس‌زاده با بیان اینکه ۲۷ درصد از ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی کشور در منطقه ماهشهر است، گفت: این منطقه ویژگی‌های بسیار خاصی دارد، زیرا یک‌سوم ظرفیت صنعت پتروشیمی ایران در این منطقه قرار دارد. وی با بیان اینکه هم‌اکنون در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی (ماهشهر) بیش از ۳۰ هزار نفر در صنایع پتروشیمی مشغول به کار هستند، تاکید کرد: نباید فراموش کنیم بخش پایین‌دستی پتروشیمی اشتغال‌زاست و باید زیرساخت‌های لازم برای توسعه این صنایع فراهم شود.

تقاضای جهانی نفت؛ ۱۰۶ میلیون بشکه در روز

مدیرعامل سعودی آرامکو با بیان اینکه بازار نفت اوضاع مطلوبی دارد، پیش‌بینی کرد؛ تقاضای نفت در سال ۲۰۲۵ به مرز روزانه ۱۰۶ میلیون بشکه خواهد رسید. به گزارش «شانا» به نقل از رویترز، امین ناصر گفت: بازار نفت اوضاع مطلوبی دارد و انتظار می‌رود تقاضا در سال ۲۰۲۵ میلادی روزانه یک‌میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه افزایش یابد. وی افزود: تقاضای نفت پس از ثبت میانگین روزانه ۱۰۴ میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه در سال ۲۰۲۴ میلادی به روزانه ۱۰۶ میلیون بشکه در روز نزدیک خواهدشد. مدیرعامل سعودی آرامکو تصریح کرد: ما هنوز فکر می‌کنیم که بازار وضع مطلوبی دارد.

امسال انتظار داریم تقاضا حدود یک‌میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه افزایش یابد و این نشانه رشد در بازار است. در ۳ سال اخیر عربستان سعودی با توجه تعهدهای خود در قالب توافق ائتلاف تولیدکنندگان عضو سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و متحدانش (اوپک‌پلاس) همواره به‌دنبال متعادل کردن بازار بوده است.

وزارت نیرو
شرکت آب و فاضلاب استان هرمزگان

تجدید آگهی فراخوان جهت پیش‌ارزیابی

به‌منظور تأمین منابع مالی، احداث، تملک، و بهره‌برداری از تاسیسات نمک‌زدایی تأمین آب شرب با ظرفیت ۹۵۰۰ مترمکعب در شبانه‌روز و دفع پساب در قالب قراردادی BOO مجتمع بندرلنگه واقع در شهرستان بندرلنگه

شرکت آب و فاضلاب استان هرمزگان به عنوان دستگاه مناقصه گذار در نظر دارد مناقصه مشروحه ذیل را در قالب خرید تضمینی آب بر اساس ماده ۲۰ الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) از طریق رقابت عمومی و با رعایت قوانین، مقررات وآیین نامه های اجرایی مربوطه را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار و به سرمایه گذار واجد شرایط واگذار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد ارزیابی کیفی مناقصه تا ارائه مدارک و مستندات مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند

- **شرح مختصری از پروژه:**
- **شرح عملیات پروژه:** طرح احداث تاسیسات نمک‌زدایی تأمین آب شرب با ظرفیت ۹۵۰۰ مترمکعب در شبانه‌روز در قالب قراردادی BOO جهت مجتمع بندرلنگه در شهرستان بندرلنگه استان هرمزگان
- **برآورد اولیه سرمایه گذاری:** ۵,۱۹۸,۸۰۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال
- **دوره احداث:** ۱۲ ماه
- **دوره بهره برداری تجاری:** ۱۵ سال
- **نکته:** مجموع طول دوره احداث و بهره برداری ثابت بوده و بنابراین در صورت تأخیر در دوره احداث، از طول دوره بهره برداری کاسته خواهد شد.
- **سرمایه پذیر و دستگاه مناقصه گذار:** شرکت آب و فاضلاب هرمزگان
- **مناقصه گر:** سرمایه گذار حقوقی یا حقیقی
- **ظرفیت تولید:** ۹۵۰۰ متر مکعب در شبانه روز.

ب-شرایط سرمایه گذار: رتبه ۴ صلاحیت بهره برداری در رسته نمک زدایی باشد و بیش از ۳ کار در دست احداث در این حوزه نداشته باشد.، امکان تامین منابع مالی و سرمایه مورد نیاز و داشتن سابقه مدیریتی، اجرایی و بهره برداری پروژه های مشابه.

مبلغ خرید اسناد: مبلغ ۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال به شماره حساب سپهر ۰۱۰۲۹۳۴۹۹۰۰۰۳ بانک صادرات شعبه گلشهر جهت فروش اسناد ارزیابی کیفی.

مهلت زمانی دریافت اسناد ارزیابی کیفی از سایت: از ساعت ۱۴ مورخ ۱۴۰۳,۱۱,۰۶ لغایت ۱۴۰۳,۱۱,۱۰. تا ساعت ۱۴

مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: ساعت ۱۴ مورخ ۱۴۰۳,۱۱,۲۴

زمان بازگشایی پاکت ها: ساعت ۰۸ مورخ ۱۴۰۳,۱۱,۲۷

محل بازگشایی: سالن کنفرانس شرکت آب و فاضلاب استان هرمزگان و حضور یک نفر نماینده از طرف هر یک از پیشنهاد دهندگان در جلسه بازگشایی پیشنهادها آزاد است. پس از ارزیابی کیفی و توان اجرای کار، از مناقصه گرانی که امتیاز لازم را کسب کرده باشند برای ارائه پیشنهاد فنی و مالی دعوت به عمل خواهد آمد.

امتیاز کیفی لازم: احراز حداقل امتیاز لازم (۷۰ %) می باشد.

پیشنهاد دهندگان موظف می باشند، اسناد ارزیابی توان اجرای کار را از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir دریافت و با توجه به مندرجات اسناد مربوطه مدارک لازم شامل پاکت ارزیابی کیفی و مدارک و مستندات خواسته شده را تهیه و به صورت فایل‌های pdf در سامانه فوق درج نمایند.

سایر جزئیات و شرایط در اسناد ارزیابی کیفی مناقصه درج شده است.

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گذار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مربوطه آدرس: بندرعباس - بلوار ناصر - جنب بیمارستان شریعتی - شرکت آب و فاضلاب استان هرمزگان (امور قراردادها) تلفن ۸۷-۸۶-۳۳۳۵۰۵۸۲ سایت اینترنتی شرکت آب و فاضلاب استان هرمزگان به نشانی WWW.Abfa Hormozgan.com : اطلاعات سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس تهران: ۲۷۳۱۳۱۳۱ دفتر ثبت نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸.

روابط عمومی و آموزش همگانی

شناسه آگهی ۱۸۷۰۷۱۹

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی
شرکت پالایش نفت آبادان (سهامی عام)

نوبت دوم

فراخوان مناقصه همراه با ارزیابی کیفی

شرکت پالایش نفت آبادان در نظر دارد مناقصه مشروحه ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت برگزار نماید، کلیه مراحل برگزاری تشریفات مناقصه از دریافت اسناد ارزیابی کیفی و سایر مراحل بعدی مناقصه از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس WWW.SETADIRAN.IR انجام خواهد شد.

ردیف	شماره مناقصه در دستگاه مناقصه‌گذار	شماره مناقصه در سامانه ستاد	شماره تقاضا	موضوع	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه به ریال	برنامه زمان بندی مراحل مناقصه
۱	ک/۴۰۳/۴۵	۲۰۰۳۰۹۲۱۷۹۰۰۰۷۵۱	38-90-0332300002/S06	Expansion joint 30 inch	۱/۶۲۵/۰۰۰/۰۰۰	الف- مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی از سامانه ستاد از تاریخ ۱۴۰۳/۱۰/۲۹ لغایت ۱۴۰۳/۱۱/۱۰ ب-آخرین مهلت ارائه و بارگذاری اسناد ارزیابی کیفی توسط مناقصه گران: مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۴

روابط عمومی - شرکت پالایش نفت آبادان

شناسه آگهی: ۱۸۶۸۱۴۴

«دنیای اقتصاد» بازارها را بررسی می کند

غافلگیری دلار از اظهارات ترامپ

بازار سهام (آمار مربوط به چهارشنبه ۳ بهمن ۱۴۰۳)

شاخص کل بورس	شاخص کل فرابورس	شاخص هم‌وزن	شاخص صنعت	شاخص قیمت	ارزش معاملات خرد	ارزش بازار بورس	ارزش بازار فرابورس
۲۸۱۴۳۲۷ واحد	۲۶۷۶۹ واحد	۸۸۷۹۳۹ واحد	۲۶۹۲۳۴۱ واحد	۴۷۰۰۵۱ واحد	۶۹۰۸ میلیارد تومان	۸۹۷۲۹۰۸ میلیارد تومان	۱۵۲۵۷۸۲ میلیارد تومان

شاخص میانگین حرکت جهت‌دار (ADX)

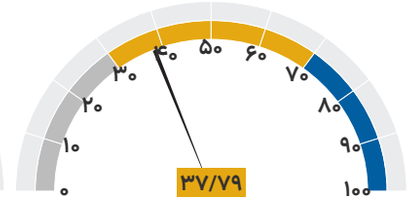

شاخص جریان پول (MFI)

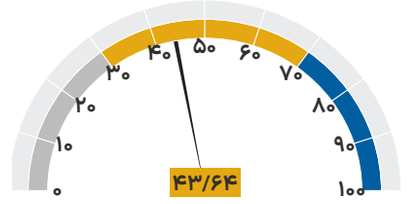

شاخص قدرت نسبی (RSI)

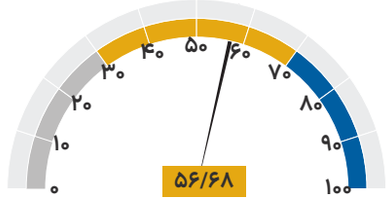

روند روزانه سرانه خرید و فروش در فرابورس (میلیون تومان)

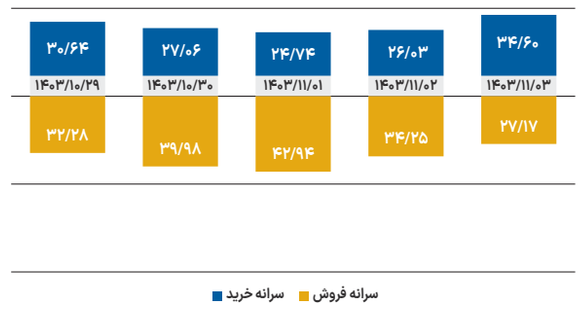

روند روزانه سرانه خرید و فروش بورس (میلیون تومان)

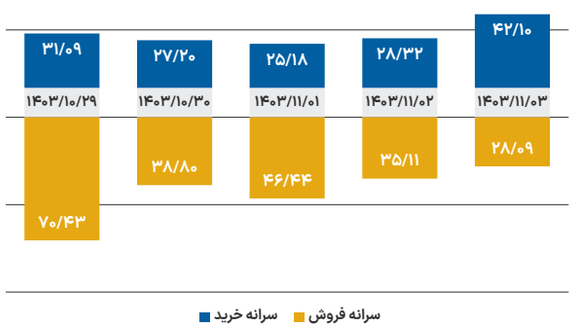

روند روزانه شاخص هموزن بورس (واحد)

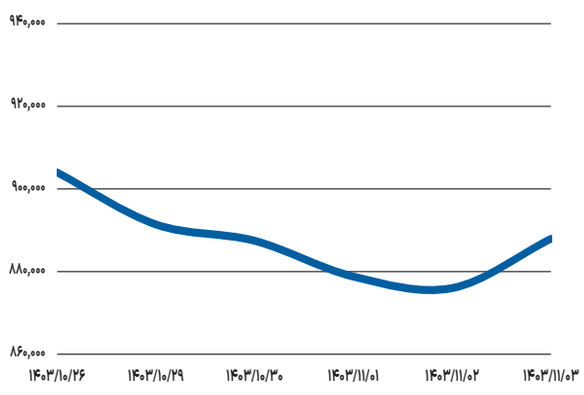

روند روزانه شاخص کل بورس (واحد)

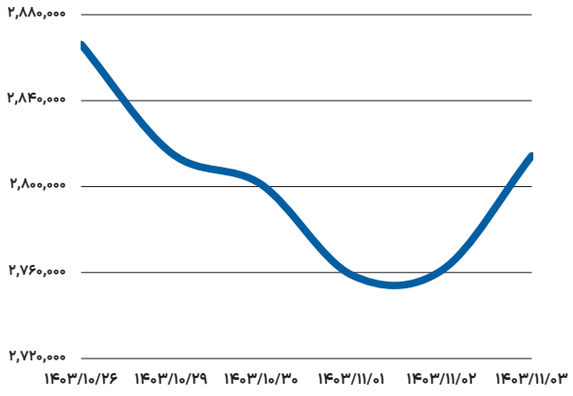

صندوق‌های سرمایه گذاری

شاخص PCR (موقعیت های باز پوت نسبت به کال آپشن) نماد اهرم

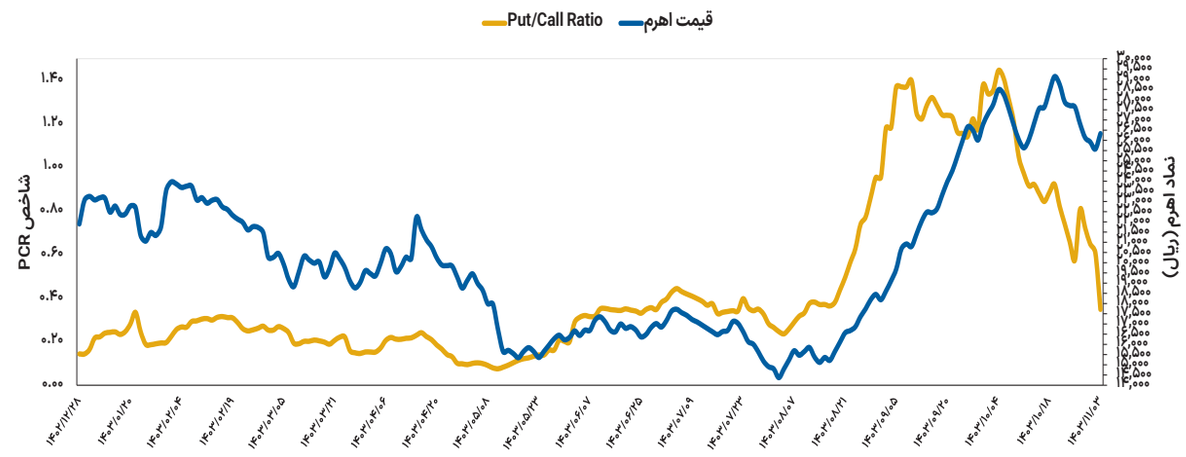

شاخص صندوق‌های طلا

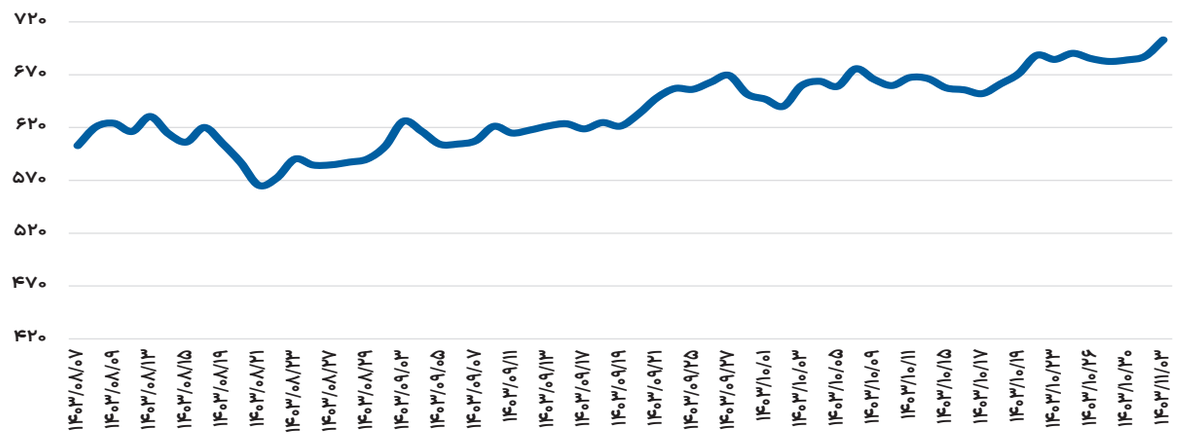

بازار نفت و انرژی (دلار)

بازار	قیمت	تغییر (درصد)	بازار	قیمت	تغییر (درصد)
نفت سنگین ایران	۷۷/۶۵	۰/۹	نفت خام WTI	۷۴/۹	۰/۳۸
نفت سبک عربستان	۸۰/۹۷	۰/۰۷	بنزین (RBOB)	۲/۰۶۳۵	۰/۲۹
نفت اوپک	۸۰/۹	۰	نفت کوره	۲/۴۷۷۹	۰/۵۶
نفت برنت	۷۸/۵۷	۰/۳۶	گاز طبیعی	۳/۸۵	۳/۰۶
نفت سنگین بصره	۷۶/۰۶	۰/۰۱	زغال سنگ	۷۹/۲۳	۰/۱۵
گازوئیل	۷۲۱/۴	۰/۴۹	نفت دبی	۸۰/۶۲	۰

بازار داخلی

تثبیت شاخص در کانال ۲/۸ میلیونی

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران هفته گذشته با افت ۱/۸۱ درصدی مواجه شد و در آخرین روز معاملاتی در ارتفاع ۲ میلیون و ۸۱۴ هزار واحدی ایستاد. این در حالی است که شاخص کل هم‌وزن نیز نتوانست بازدهی مثبتی را در هفته گذشته به ثبت برساند و با افت ۱/۷۸ درصدی در محدوده ۸۸۷ هزار و ۹۳۸ واحدی قرار گرفت. همچنین شاخص کل فرابورس نیز با نزول ۰/۸۸ درصدی در محدوده ۲۶ هزار و ۷۶۸ واحدی قرار گرفت. در هفته گذشته، بازار سهام شاهد کاهش چشمگیری در ارزش معاملات خود بود. میانگین ارزش روزانه معاملات سهام، حق تقدم و صندوق‌های سهامی به حدود ۸۵۴۹ میلیارد تومان رسید که نسبت به مدت مشابه افت ۳۲ درصدی را تجربه کرده است. این کاهش ارزش معاملات در شرایطی رخ داد که خالص هفتگی خروج پول نیز به میزان ۲۰۶۶ میلیارد تومان رسید. کاهش این دو پارامتر نشان‌دهنده کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران و ناتوانی بازار در جذب نقدینگی در مقایسه با هفته‌های گذشته است. به عقیده برخی از فعالان بازار یکی از عوامل اصلی این کاهش در معاملات، شرایط بلاتکلیفی و سردرگمی سرمایه‌گذاران است که هنوز نتوانسته‌اند ارزیابی دقیقی از وضعیت آینده بازار داشته باشند. این بلاتکلیفی ناشی از چند عامل داخلی و خارجی است. از یک سو، افزایش ریسک‌های خارجی، به‌ویژه در پی ابهاماتی که در مورد سیاست‌های رئیس‌جمهور جدید آمریکا وجود دارد، به شدت بر نگرش سرمایه‌گذاران تاثیر گذاشته است. عدم شفافیت در سیاست‌های اقتصادی آمریکا و احتمال تغییرات مهم در روابط تجاری جهانی باعث ایجاد نگرانی‌های عمده‌ای در بین سرمایه‌گذاران شده است. علاوه‌بر این، کاهش دست به دست شدن سهام در بازار نیز یکی دیگر از نشانه‌های رکود و کمبود نقدینگی است. به‌دلیل نگرانی‌های موجود، سرمایه‌گذاران ترجیح می‌دهند تا وضعیت بازار روشن‌تر شود صبر کنند. صیدی در بازدید از سه شرکت صبا فولاد خلیج فارس، پالایش نفت بندرعباس و سیمان هرمزگان از آمادگی بازار سرمایه برای تأمین مالی شرکت‌های فولادی، پالایشگاهی و سیمان خبر داد. به گزارش روابط عمومی سازمان بورس و اوراق بهادار، حجت‌اله صیدی در این بازدیدها تأکید کرد: اگر می گوییم بازار سرمایه باید بزرگ‌تر شود و ارزش آن افزایش قابل ملاحظه‌ای پیدا کند، یک راهش کمک به توسعه و ارتقای شرکت‌های بورسی است و راه دیگرش، پذیرش بیشتر شرکت‌ها در بورس است. وی اظهار امیدواری کرد که بازدید مدیران بازار سرمایه از این شرکت‌ها، مقدمه‌ای برای تسهیل تامین مالی آنها برای توسعه بیشتر باشد. انتشار چنین اخباری می‌تواند به پیش‌بینی پذیر تر شدن بازار سرمایه کمک کند.

بازار خارجی

افزایش نرخ بهره ژاپن

بانک مرکزی ژاپن افزایش نرخ بهره ۲۵ نقطه پایه را که از قبل پیش‌بینی شده بود، اجرا کرد. انتظار می‌رود دو افزایش نرخ دیگر در سال جاری رقم بخورد که می‌تواند مسیر را برای تقویت چشم‌انداز ین ژاپن هموار کند.

ترامپ با اظهارات غیرمنتظره‌ای مبنی بر اینکه ترجیح می‌دهد تعرفه‌ای بر چین اعمال نکند، باعث فشار کوتاه‌مدت بر دلار شد. سخنرانی دونالد ترامپ در داووس در روز پنج‌شنبه بیشتر شامل تهدیدهای مرتبط با اجرای سیاست «اول آمریکا» بود که بازارها به آن عادت کرده‌اند. اظهارات درباره قیمت نفت و نرخ بهره توجه بیشتری را به خود جلب کرد. ترامپ گفت که اوپک باید تولید را افزایش دهد تا کاهش قیمت نفت ممکن شود، که این امر باعث کاهش بیشتر قیمت نفت شد. روندی که از اوج چندماهه هفته گذشته آغاز شده بود. برنامه جدید دولت کاهش هزینه‌های انرژی و به تبع آن کاهش نرخ بهره است. ترامپ همچنین اظهار کرد که در «زمان مناسب» با جروم پاول، رئیس فدرال رزرو، درباره دیدگاه خود در مورد نرخ بهره گفت‌وگو خواهد کرد، که احتمالا نشان‌دهنده این است که فشار دولت هنوز در نشست هفته آینده کمیته بازار آزاد فدرال (FOMC) احساس نخواهد شد. پیش‌بینی می‌شود انتظار تصمیم به تثبیت نرخ بهره در هفته آینده نتواند باعث دور دیگری از کاهش موقعیت‌های خرید دلار شود. با این حال، دلار در روز پنج‌شنبه تحت فشار قرار گرفت، زیرا ترامپ به طرز شگفت‌انگیزی به فاکس نیوز گفت که ترجیح می‌دهد تعرفه‌ای بر چین اعمال نکند. این مساله نشان‌دهنده افزایش این احساس است که ترامپ در اجرای سیاست‌های حمایتی خود در مقایسه با اظهارات پیش از مراسم تحلیف کمتر عمل کرده است و ممکن است تهدیدهای تعرفه‌ای تا زمانی که امتیازاتی در زمینه تجارت داده شود، عملی نشوند. اما اگر چنین اظهاراتی رخ ندهد، احتمالا روند نزولی دلار ادامه خواهد داشت. از نظر داده‌ها، شاخص‌های مدیران خرید (PMI) آمریکا از موسسه S&P Global در روز جمعه منتشر شد. انتظار بهبود اندک در شاخص تولید می‌رود. همچنین داده‌های فروش خانه (مربوط به دسامبر) نیز در دسترس قرار می‌گیرد.

قدرت خریداران صنایع

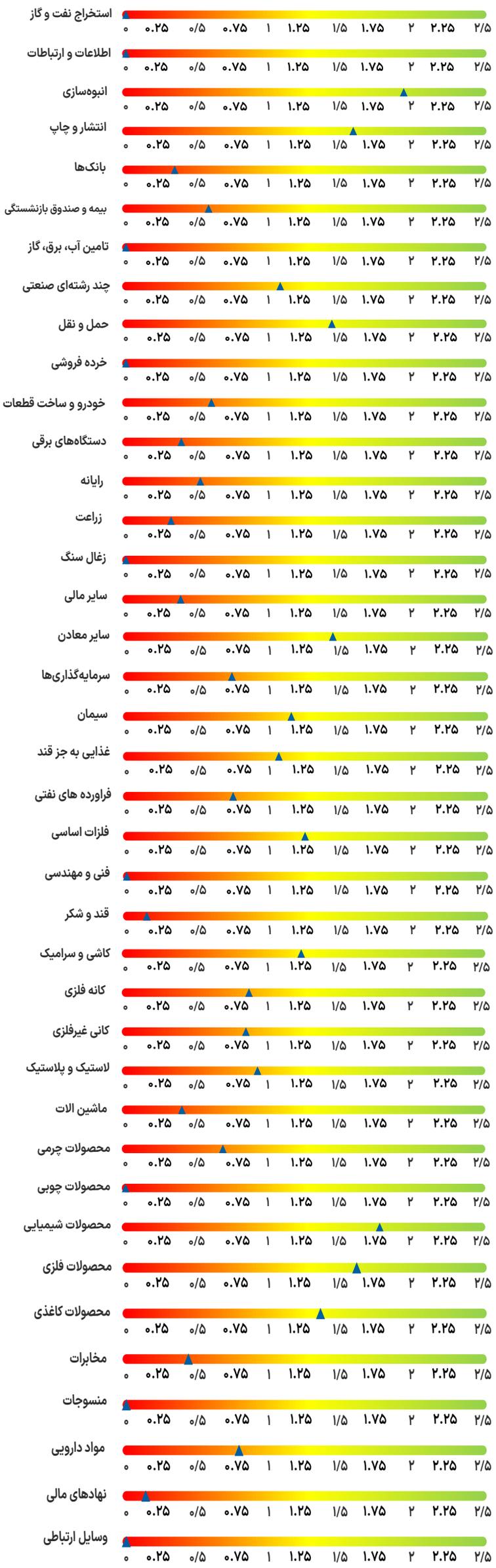

بازار سکه (تومان)

سکه پارسیان ۱۰۰	سکه پارسیان ۲۰۰	سکه پارسیان ۳۰۰	سکه پارسیان ۴۰۰	سکه پارسیان ۵۰۰
۵۹۴,۰۰۰	۱,۱۸۳,۵۰۰	۱,۷۷۳,۰۰۰	۲,۳۶۲,۵۰۰	۲,۹۵۲,۰۰۰
سکه پارسیان ۶۰۰	**سکه پارسیان ۷۰۰**	**سکه پارسیان ۸۰۰**	**سکه پارسیان ۹۰۰**	**سکه پارسیان ۱ گرم**
۳,۵۴۱,۵۰۰	۴,۱۳۱,۰۰۰	۴,۷۲۰,۵۰۰	۵,۳۱۰,۰۰۰	۵,۸۹۹,۵۰۰

روند تغییرات روزانه حباب سکه‌های طلا (تومان)

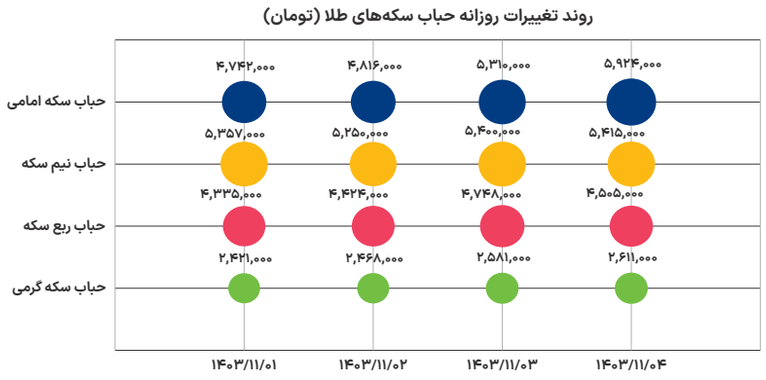

جهان خودرو در بیم و امید سیاست تعرفه‌ای ترامپ

دنیای اقتصاد: خودروسازان آلمانی هشدار دادند که سیاست تعرفه‌ای دونالد ترامپ رئیس جمهور آمریکا، به معنای افزایش قیمت خودرو برای مصرف کنندگان آمریکایی و ضربه‌زدن به خودروسازان جهانی است.

هیلدگارد مولر، رئیس انجمن صنعت خودروی آلمان، در یک کنفرانس مطبوعاتی سالانه گفت: تعرفه‌های موردنظر ترامپ باعث افزایش تورم در ایالات‌متحده می‌شود. او افزود: دونالد ترامپ در مبارزات انتخاباتی خود وعده کاهش تورم را داد. امیدواریم که در مورد این مساله، بحث‌های بیشتری انجام شود.

ترامپ که دوشنبه گذشته روی کار آمد، بلافاصله وعده‌های تعرفه‌ای خود را اجرا نکرد، اما گفت این سیاست هنوز به عنوان یک گزینه مطرح است. این موضوع نشان می‌دهد اعمال تعرفه‌های ۲۵ درصدی بر واردات از کانادا و مکزیک، می‌تواند از اول فوریه امسال اعمال شود. در گذشته، ترامپ از تهدید تعرفه‌ها برای وادار کردن خودروسازان به انتقال تولید بیشتر به ایالات‌متحده استفاده کرد.

خودروسازان جهانی، محصولاتی را در مکزیک برای فروش در ایالات‌متحده می‌سازند و این کشور آمریکای مرکزی بخشی جدایی‌ناپذیر از زنجیره تامین تولید خودرو در ایالات‌متحده است. تعرفه‌های آمریکا بر واردات خودروهای مکزیکی، به خودروسازان و تامین کنندگان آمریکایی، اروپایی، ژاپنی و کره‌جنوبی آسیب می‌رساند.

در آسیا، تهدید تعرفه‌های ایالات‌متحده، به سهام هوندا، مزدا، هیوندای و کیا که همگی در مکزیک خودرو تولید می کنند، ضربه زد. در اروپا نیز فولکس‌واگن و استلانتیس به ترتیب ۰٫۸ درصد و ۱٫۳ درصد کاهش ارزش سهام را تجربه کردند.

فولکس‌واگن، دومین خودروساز بزرگ جهان اعلام کرد نگران تاثیرات اقتصادی مضری است که تعرفه‌های پیشنهادی توسط دولت ایالات‌متحده بر مصرف کنندگان آمریکایی و خودروسازان بین‌المللی خواهد داشت. خودروسازان پیش از مراسم تحلیف ترامپ در حال مذاکره با تیم وی بودند تا از اعمال تعرفه جلوگیری کنند. دو فرد مطلع گفتند که فولکس‌واگن در ارتباط نزدیک با دولت ترامپ بر سر تعرفه‌ها بوده است.

طبق گزارش رویترز، فولکس‌واگن، مرسدس بنز و ب‌ام و در ایالت‌های جمهوری‌خواه آمریکا کارخانه دارند.

تسلای جدید عرضه شد

دنیای‌اقتصاد: شرکت خودروسازی تسلا، نسخه جدید مدل ۷ را در ایالات‌متحده، کانادا و اروپا عرضه کرد.

بر اساس گزارش وب‌سایت این شرکت در ایالات‌متحده، مدل ۷ جدید، ۵۹هزار و ۹۹۰ دلار قیمت دارد که ۲۵ درصد بیشتر از مدل قبلی است.

نسخه جدید مجهز به نرم‌افزار کاملا خودران تحت نظارت است که در خودروهای مدل ۷ قبلی با قیمت ۸هزاردلار به صورت اختیاری اضافه می‌شد. تسلا تحویل خودروی جدید را در ماه مارس آغاز خواهد کرد.

تسلا با این ارائه، اکنون چهار نسخه از مدل ۷ را در ایالات‌متحده عرضه می کند که خودروی جدید بالاترین قیمت و بهترین عملکرد را دارد. تسلا اعلام کرد که مدل جدید، دارای نمای بیرونی بازطراحی شده، ویژگی‌های داخلی ارتقا یافته و برد افزایش یافته است.

طبق گزارش «ایسنا» از رویترز، تسلا مدل ۷ را در سال ۲۰۲۰ روانه بازار کرد و این محصول در سال ۲۰۲۳ به پرفروش‌ترین خودروی برقی جهان تبدیل شد. این خودرو سال گذشته شتاب فروش خود را به دلیل رقابت شدید در چین از دست داد.

با این حال، ۲۰۲۴ در مجموع سال درخشانی برای تسلا در چین بود و با رکوردشکنی در تحویل خودروهای برقی همراه شد. طبق اعلام تسلا، فروش این شرکت در چین با ۸٫۸ درصد افزایش به رکورد بیش از ۶۵۷هزار دستگاه خودرو در سال ۲۰۲۴ رسید. عملکرد قوی تسلا در بازار چین در حالی است که فروش سالانه جهانی این شرکت برای اولین‌بار کاهش یافت.

در سال ۲۰۲۴، تسلا ۳۶٫۷ درصد از خودروهای خود را به مشتریانش در چین، دومین بازار بزرگ خود، تحویل داد. با این‌حال، حجم تحویل جهانی خودروهای تسلا ۱٫۱ درصد کاهش یافت و پیش‌بینی قبلی ایلان ماسک مالک تسلا، مبنی بر رشد اندک را محقق نکرد.

کاهش یارانه‌ها در اروپا، تغییر رویه در آمریکا به سمت خودروهای هیبریدی ارزان‌تر و رقابت جهانی شدیدتر به‌ویژه از سوی BYD، از عوامل کاهش فروش تسلا بودند.

نبض بازار

نام خودرو	قیمت (میلیون تومان)
تویوتا کرولا کراس هیبرید	۴۰۰۰
تویوتا کرولا ۱/۵ لیتر	۲۴۵۰
جتا VS5	۲۱۰۰
جتا VS7	۲۳۰۰
چانگان CS35	۱۷۵۰
چانگان CS55	۲۳۵۰
دانگ فنگ شاین مکس	۲۲۰۰
سوزوکی سیاز	۱۷۵۰
سوزوکی بالنو	۱۹۰۰
هیوندایی النترا	۲۶۰۰
هیوندایی کونا	۴۱۰۰
هیوندایی توسان	۴۵۰۰
آئودی e-tron	۷۱۵۰
فولکس ID4	۳۸۵۰
فیات ۵۰۰	۲۵۰۰
کیا سلتوس	۳۲۵۰
کیا K5	۵۵۰۰
کیا اسپورتیج	۵۲۰۰

«دنیای‌اقتصاد» اثر کاهش اختلاف قیمت کارخانه و بازار خودرو را بررسی کرد

بازار کساد حواله خودرو

بازار زیرزمینی خرید و فروش حواله خودرو این روزها تغییرات محسوسی را به خود می‌بیند. رشد قیمت رسمی خودرو که اواخر آبان ماه رخ داد، موجب شده که قیمت حواله خودروهای داخلی به میزان قابل توجهی کاهش پیدا کند و حتی تعداد آگهی‌هایی که به خرید حواله داخلی‌ها اختصاص دارند هم بسیار کمتر شده است. با وجود این به نظر می‌رسد دلالانی که از این بازار خارج شده‌اند بیشتر به سمت خرید و فروش حواله خودروهای وارداتی سوق پیدا کرده‌اند.

دنیای اقتصاد تا چند ماه پیش کافی بود در یکی از پلتفرم‌های ثبت آگهی واژه «حواله خودروی داخلی» را جست‌وجو کنید تا انبوهی از آگهی‌ها را که قیمت‌های نجومی برای حواله پیشنهاد داده‌اند ببینید اما حالا اگر این کار را کنید تعداد کمتری آگهی می‌بینید و حتی قیمتی که برای حواله پیشنهاد می‌دهند نیز به طور محسوسی کمتر شده است. به نظر می‌رسد افزایش قیمت کارخانه‌ای خودرو که به کاهش فاصله قیمت بین کارخانه و بازار منجر شده، باعث شده است که بازار غیرقانونی خرید و فروش حواله خودروهای داخلی به نوعی رکود برسد و برخی از دلالان از این بازار خارج شوند. اما اگر در این پلتفرم‌ها واژه «حواله خودروی وارداتی» را جست‌وجو کنید خواهید دید که بخشی از دلالانی که از بازار حواله محصولات داخلی خارج شده‌اند حالا سر از بازار حواله خودروهای وارداتی درآورده‌اند. تعداد آگهی‌های مربوط به این خودروها همچنان بالاست و قیمت آنها نیز کماکان قابل‌توجه است.

منظور از حواله خودرو، قراردادی است که بین شرکت خودروسازی و خریدار نوشته می‌شود و بنابر آن شرکت سازنده موظف می‌شود با پرداخت وجه توسط خریدار، در زمان مشخصی خودرو را به او تحویل دهد. درحقیقت حواله خودرو به‌نوعی نشان‌دهنده مالکیت خودرو است و فروش حواله به عنوان یکی از راه‌های نقل و انتقال خودرو مورد استفاده قرار می گیرد. اما برخی از افرادی که اقدام به خرید خودروی صفر از کارخانه می کنند، به دلایلی پیش از تحویل خودرو، حواله آن را به شخص دیگری می‌فروشند. این در شرایطی است که بارها اعلام شده خرید و فروش حواله خودرو، اقدامی غیرقانونی است.

البته تا پیش از افزایش رسمی قیمت خودروهای داخلی وضعیت به این منوال نبود. ۲۸ آبان ماه بود که قیمت‌های جدید خودروهای داخلی اعلام شد که به طور میانگین از رشد ۳۰ درصدی آنها حکایت داشت. اما بازار پا به پای این افزایش قیمت پیش نرفت و به‌رغم اینکه بهای دلار در بازار آزاد نیز به طور قابل‌توجهی افزایش یافت قیمت خودرو در بازار بیش از ۱۰ درصد رشد را به خود ندید، بنابراین اختلاف قیمت خودروهای داخلی بین بازار و کارخانه به طور محسوسی کاهش یافت. به طوری که بهای حواله سورن پلاس از ۱۵۰ میلیون تومان به ۸۰ میلیون تومان رسیده است. این در شرایطی است که به دلیل تورم عمومی کشور ارزش این مبلغ برای سوداگران نیز افت کرده است. بنابراین انگیزه دلالان نیز برای فعالیت در بازار حواله خودرو کاهش پیدا کرده است. موضوعی که دستاورد آن از ده‌ها مصاحبه و اعلام غیرقانونی بودن خرید و فروش حواله بیشتر بوده است.

پیش از این بارها وزارت صمت و پلیس در مورد غیرقانونی بودن خرید و فروش حواله اخطار داده‌اند اما تا پیش از کاهش اختلاف قیمت کارخانه و بازار خودرو شاهد بودیم که این دست از اخطارها تاثیری بر بازار زیرزمینی حواله خودرو نگذاشته بود چراکه اختلاف قیمتی که وجود داشت سود بادآورده‌ای را برای دلالان ایجاد می کرد که به هرحال مسیر خود را برای کسب آن پیدا می کردند. برای مثال خرید و فروش حواله یک دستگاه هایما برای آنها ۱۵۰ میلیون تومان سود داشت. این سود به میزانی بود که برای کسب آن دست به ریسک یا زحمت دور زدن قانون بزنند اما با کاهش حاشیه سود حواله خودرو دیگر این صرفه اقتصادی در میان نیست یا بسیار کمرنگ‌تر شده است.

البته با افزایش عرضه خودروهای وارداتی بهای حواله‌های این دست خودروها نیز حدودا کاهش پیدا کرده است اما این کاهش قیمت محدودتر از افت قیمت حواله خودروهای داخلی است. با این حال، همچنان شاهد فعالیت گسترده دلالان در بازار حواله خودروهای وارداتی هستیم. دلیل اصلی این موضوع، حاشیه سود بالاتر نسبت به خودروهای داخلی است. به عنوان مثال، سود خرید و فروش حواله برخی مدل‌های وارداتی همچنان بالای ۵۰۰ میلیون تومان است. همچنین حواله خودروهایی که با امتیاز جانبازی وارد شده‌اند همچنان قیمت بالایی داشته و تعداد قابل‌توجهی از آگهی‌ها را نیز به خود اختصاص داده‌اند.

مجموع اتفاقاتی که در بازار حواله خودرو رخ داده حاوی دو درس مهم برای سیاستگذاران است. اول اینکه تنها برخورد قهری برای کاهش دلالی در بازار خودرو کافی نیست بلکه سیاستگذاران باید به سمتی بروند که انگیزه دلالی کاملا از بین برود. وقتی کاهش حاشیه سود خرید حواله برای دلالان توانسته چنین تاثیری بر بازار حواله بگذارد، حذف حاشیه سود می‌تواند به کلی پای واسطه‌گران را از این بازار خارج کند. درس دیگر اینکه افزایش عرضه و تسهیل گری در دسترسی متقاضیان به خرید خودرو می‌تواند از دلالی در بازار خودرو بکاهد. کمااینکه برای خودروهای واردشده با سهمیه جانبازی که عرضه آنها بسیار محدود است شاهد فعالیت شدید دلالان هستیم.

جزئیات قیمتی حواله خودرو

خبرنگار «دنیای اقتصاد» برای بررسی بازار سیاه خرید و فروش حواله خودرو با چند نفر از کسانی که در پلتفرم‌های ثبت آگهی اقدام به انتشار آگهی خرید حواله خودرو کرده بودند تماس گرفت. از یکی از آگهی‌دهندگان قیمت حواله سورن‌پلاس را پرسیدیم. در پاسخ می گوید: «اگر حواله سورن پلاس XU7 است، نمی‌خریم، چون بعد از افزایش قیمت‌ها، قیمت کارخانه‌ای آن تقریبا مثل بازار است و حاشیه سودی ندارد. اما اگر سورن پلاس EF7 است حدود ۸۰ تا ۹۰ میلیون تومان بسته به موعد تحویل آن را خریداری می کنیم.» از وی پرسیدیم چرا نسبت به گذشته قیمت کمتری را پیشنهاد می‌دهد؟ می گوید: «قیمت این حواله قبلا تا ۱۵۰ میلیون تومان می‌رسید اما با نزدیک شدن قیمت کارخانه‌ای به قیمت بازار سود آن خیلی کمتر شده است. مثلا هایما قبلا در کارخانه ۳۰۰ تا ۴۰۰ میلیون تومان نسبت به بازار ارزان‌تر فروخته می‌شد، بنابراین اگر کسی حواله آن را می‌خرید، پول خودرو را هم پرداخت می کرد و در بازار می‌فروخت حداقل ۱۵۰ میلیون تومان «خیر» می کرد، اما حالا سود خریدار حواله همین خودرو به حدود ۵۰ میلیون تومان رسیده و پیشنهاد قیمت بالاتر برای خریدار نمی‌صرفد. قیمت حواله بعضی خودروهای ارزان‌قیمت‌تر حتی به ۳ تا ۴ میلیون تومان رسیده است که به زحمت خرید و فروش آن نمی‌ارزد.»

با آگهی‌دهنده دیگری تماس می گیریم، در متن آگهی نوشته: «خرید حواله خودرو، کاملا قانونی» این در شرایطی است که از همان ابتدا خرید و فروش حواله‌های خودرو ممنوع بود و حتی در برهه‌ای سند خودروها یک‌سال در رهن شرکت باقی می‌ماند تا امکان فروش نداشته باشد که البته کارساز هم نبود. از این آگهی‌دهنده در مورد قیمت حواله پژو ۲۰۷ پرسیدیم، قیمت ۱۰۰ میلیون تومان را پیشنهاد می‌دهد، این در حالی است که بهای حواله پژو ۲۰۷ در تابستان امسال حدود ۲۰۰ میلیون تومان بود. این موضوع را با آگهی‌دهنده در میان می گذاریم. همان جواب تکراری را می‌دهد: «قیمت کارخانه‌ای خودرو زیاد شده و حواله از ارزش افتاده است.»

اما در مورد خودروهای وارداتی گرچه شاهد کاهش نسبتی قیمت حواله هستیم اما تعداد آگهی‌های مربوط به این دست از خودروها افزایش داشته است. چراکه همچنان سود قابل‌توجهی در خرید و فروش حواله این خودروها وجود دارد. برای مثال بهای حواله یک دستگاه تویوتا کرولا کراس به ۳۶۰ میلیون تومان می‌رسد. تفاوت قیمت نمایندگی و بازار برای این محصول بسیار قابل‌توجه بوده و به حدود یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان هم می‌رسد چراکه بهای نهایی این خودرو در سامانه یکپارچه حدود ۲ میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان بوده و در بازار حدودا ۳ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان خرید و فروش می‌شود بنابراین خریدار این حواله اگر قصد خرید و فروش خودرو در بازار را داشته باشد حدود یک میلیارد تومان سود می کند. حواله سوزوکی جیمنی نیز حدود ۴۰۰ میلیون تومان است. این خودرو از طریق سامانه یکپارچه به بهای ۲ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان است. بهای این خودرو در بازار به حدود ۳ میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان می‌رسد. بنابراین اختلاف قیمت ۶۰۰ میلیون تومانی برای این محصول وجود دارد و خریدار حواله با احتساب قیمت حواله و خودرو و فروش آن در بازار ۲۰۰ میلیون تومان سود می کند. گرچه این سود برای برخی از محصولات نسبت به گذشته کمتر شده اما همچنان آنقدری سود دارد که بتواند انگیزه دلالان برای حضور پررنگ در این بازار را تقویت کند. اما بیشترین آگهی‌های ثبت‌شده در بخش حواله خودروهای وارداتی مربوط به محصولاتی است که با سهمیه جانبازان وارد شده، از آنجا که خودروهایی که با این سهمیه وارد شده‌اند، نسبت به دیگر خودروهای وارداتی متفاوت هستند، بهای حواله آنها هم بالاست. برای مثال قیمت حواله تویوتا راوفور کلیوس با سهمیه جانبازی به یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان می‌رسد. بنابراین دلالان در خرید و فروش این دست از حواله‌ها بسیار فعال هستند.

بنابراین در بخش خودروهای وارداتی با امتیاز جانبازی، بازار همچنان داغ است. حواله بنز C200 با امتیاز جانبازی حدود ۴ میلیارد تومان معامله می‌شود، چرا که قیمت بازار آن به بیش از ۲۴ میلیارد تومان می‌رسد.

تجربه اخیر بازار حواله خودرو نشان می‌دهد که کلید اصلی مقابله با دلالی، کاهش حاشیه سود دلالی از طریق واقعی‌سازی قیمت‌ها و افزایش عرضه است. در بخش خودروهای داخلی، افزایش نسبی قیمت رسمی خودرو به خوبی تاثیر خود را گذاشته و بازار حواله را به رکود کشانده است. اما در بخش خودروهای وارداتی، به دلیل محدودیت عرضه و اختلاف قیمت قابل‌توجه با بازار آزاد، همچنان شاهد فعالیت گسترده دلالان هستیم. این تجربه می‌تواند چراغ راهی برای اصلاح سیاست‌های بازار خودرو باشد.

بازار دیجیتال
گروه دیجیتال ☎ ۵۲۱۸۹۴۵۹ ✉ digital@den.ir
دنیای اقتصاد
شنبه
۶ بهمن ۱۴۰۳
سال ۲۳. شماره ۶۲۱۱
DONYA-E-EQTESAD.COM

«اپراتور» شرکت اوپن‌ای‌آی منتشر شد

ایسنا: مدیرعامل شرکت اوپن‌ای‌آی، در آغاز سال جاری میلادی گفت که سال ۲۰۲۵ یک سال بزرگ برای عوامل هوش مصنوعی خواهد بود که می‌توانند وظایف را خودکارسازی کنند و اقداماتی را از طرف کاربر انجام دهند. به گزارش تک کرانچ، اکنون شاهد نخستین تلاش اوپن‌ای‌آی برای رسیدن به این هدف هستیم. این شرکت اعلام کرده است در حال راه‌اندازی یک پیش‌نمایش از عامل هوش‌مصنوعی چندمنظوره اپراتور است که می‌تواند کنترل مرورگر وب را به دست بگیرد و اقدامات خاصی را به‌طور خودکار انجام دهد.

با گذشت یک ماه، همچنان مصوبه شورای فضای مجازی منتشر نشده است

حلقه مفقوده شفافیت در رفع فیلترینگ

بر اساس گزارش شرکت ارتباطات زیرساخت در پاییز امسال روزانه ۶۳۵ حمله سایبری به شبکه اینترنت کشور صورت گرفته که از هر ۱۰۰ حمله ۳۵ حمله به دلیل فعالیت فیلترشکن‌ها بوده است. گزارش دیگری نیز بیانگر نارضایتی ۵۰ درصد کاربران از ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی به دلیل سرعت و کیفیت پایین اینترنت و تداوم فیلترینگ است

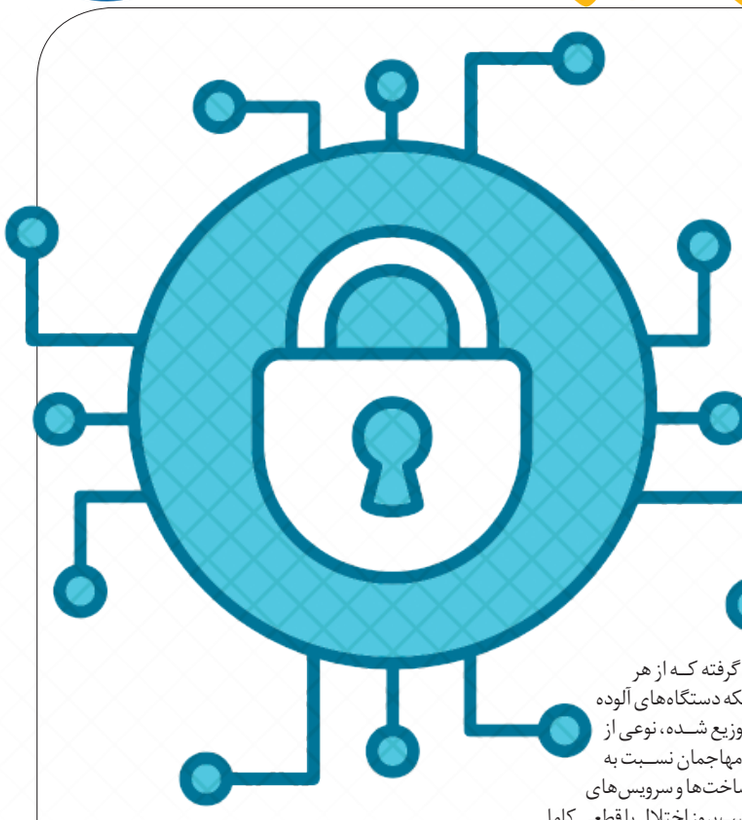

مهسا طاعتی
دنیای اقتصاد

یک ماه از رفع فیلتر گوگل‌پلی و واتس‌اپ می‌گذرد، اما هنوز مصوبه شورای عالی فضای مجازی برای رفع فیلترینگ منتشر نشده است. در شرایطی که جزئیات این مصوبه مشخص نیست و اما و اگرهایی درباره آن مطرح می‌شود، وزیر ارتباطات اطمینان خاطر داده است تمامی پلتفرم‌ها رفع فیلتر خواهند شد. با این حال، انتقادات و اعتراض‌ها نسبت به رفع فیلتر قطره‌چکانی و محدودیت اینترنت همچنان ادامه دارد؛ تا جایی که بیش از ۶۷۰۰ نفر کارزار این اعتراض را امضا کرده‌اند. از سوی دیگر، در هفته اخیر گزارش‌هایی منتشر شد که لزوم رفع کامل فیلترینگ را به خوبی نشان داد. طبق نتایج نظرسنجی شرکت اطلاع‌رسانی بورس، پلتفرم‌های تلگرام و اینستاگرام، رسانه‌های محبوب نیمی از سهامداران ایرانی هستند. همچنین بررسی‌های شرکت ارتباطات زیرساخت نشان می‌دهد که شبکه اینترنت کشور همچنان آماج حملات سایبری قرار دارد و در پاییز سال جاری به‌طور میانگین روزانه ۶۳۵ حمله صورت گرفته که از هر ۱۰۰ حمله ۳۵ حمله به دلیل شبکه دستگاه‌های آلوده بوده است.

تداوم عدم پاسخگویی نهادهای مسوول

در چهارم دی ماه فیلترینگ گوگل‌پلی و واتس‌اپ رفع شد و در حال حاضر یک ماه از این موضوع می‌گذرد، اما هنوز مصوبه شورای عالی فضای مجازی منتشر نشده است. این در حالی است که پیگیری‌های خبرنگار «دنیای اقتصاد» از شورای عالی فضای مجازی و وزارت ارتباطات برای انتشار این مصوبه بی‌نتیجه مانده است و هر کدام از این نهادها، مسوولیت انتشار آن را به گردن دیگری می‌اندازد. با این وجود خبرگزاری مهر در همان روز برگزاری جلسه رفع فیلترینگ در شورا، جزئیات مصوبه شورا را - البته به صورت شنیده‌های تایید نشده- منتشر کرد که در آن به سامان‌دهی اینترنت اقشار و ارائه پالایش‌شکن قانونی اشاره شده بود. اعضای شورای فضای مجازی پس از آن هم درباره چارچوب‌های مورد نظر برای رفع فیلترینگ صحبت کردند؛ به گفته محمدامین آقامیری، دبیر شورای عالی فضای مجازی، اگر پلتفرم‌ها در چارچوبی که شورا مشخص کرده جا بگیرند، رفع فیلتر می‌شوند. شروط نامعلومی که تاکنون نه جزئیات آن منتشر شده و نه زمان اجرای آن. در این وضعیت حتی گزارش خبرگزاری مهر نیز تکذیب نشد و همین موضوع همچنان موجب نگرانی فعالان و کنشگران اینترنت است.

به اعتقاد صاحب‌نظران، به دلیل رویکرد نامشخص و غیرشفاف شورای عالی فضای مجازی نمی‌توان نظر قابل استنادی در این باره داد و اگر مصوبه مذکور همانی باشد که خبرگزاری مهر منتشر کرد، به خوبی می‌توان متوجه شد که این طرح ادامه همان طرح صیانت است و در جزئیات آن تنها بازی با کلمات صورت گرفته است. در شرایطی که جزئیات این مصوبه هنوز مشخص نیست و اما و اگرهایی درباره آن مطرح می‌شود، وزیر ارتباطات اطمینان خاطر داده است تمامی پلتفرم‌ها رفع فیلتر خواهند شد. ستار هاشمی در هفته گذشته اعلام کرد که هیچ پلتفرمی از شمول رفع فیلترینگ خارج نیست؛ سازوکارهای رفع فیلتر تمام سکوها پیش‌بینی شده است و رفع فیلتر پلتفرم‌ها متناسب با نیازهای مردم، جمع‌بندی و در مذاکرات مشخص می‌شود. با این حال انتقادات و اعتراض‌ها نسبت به رفع فیلتر قطره‌چکانی و محدودیت اینترنت همچنان ادامه دارد؛ تا جایی که بیش از ۶۷۰۰ نفر کارزار «اعتراض به رفع فیلتر قطره‌چکانی و ادامه سانسور و محدودیت اینترنت» را از ۱۲ دی ماه به راه افتاد، امضا کرده‌اند. در بخشی از این کارزار ضمن اعتراض به مصوبه شورای عالی فضای مجازی خطاب به رئیس‌جمهور بیان شده است: «مشروط کردن رفع فیلترینگ به مذاکره با پلتفرم‌های بین‌المللی، تا زمانی که تحریم‌های بین‌المللی ادامه داشته باشد تنها بهانه‌ای است برای کاسبان فیلترینگ تا دسترسی آزاد به اینترنت را به تعویق بیندازند.» در مجموع با وجود تداوم انتقادات نسبت به رویه غیرشفاف رفع فیلترینگ و نگرانی‌ها از مصوبه شورای فضای مجازی به نظر می‌رسد که همچنان برای رفع محدودیت‌های اینترنتی پشت درهای بسته تصمیم گرفته می‌شود و نمی‌توان با قطعیت به احتمال رفع فیلتر همه پلتفرم‌ها امیدوار بود.

ترکش محدودیت‌ها بر امنیت شبکه

در شرایطی که رفع فیلترینگ کامل همچنان در هاله‌ای از ابهام قرار دارد، در هفته اخیر گزارش‌هایی منتشر شد که بر لزوم رفع کامل فیلترینگ برای چندمین بار تاکید کرد. طبق نتایج نظرسنجی شرکت اطلاع‌رسانی بورس، تلگرام و اینستاگرام، رسانه‌های محبوب نیمی از سهامداران ایرانی برای پیگیری اخبار بازار سرمایه است. نتایج نظرسنجی شرکت اطلاع‌رسانی و آموزش بورس در آذر نشان می‌دهد که پس از تلگرام، سایت‌های خبری با ۲۷٫۲ درصد و اینستاگرام با ۹٫۵ درصد در رتبه‌های دوم و سوم قرار دارند. نظرسنجی جدید از ۸۱۵ سهامدار در سراسر کشور نشان می‌دهد تلگرام با اختلاف معنادار، محبوب‌ترین رسانه برای پیگیری اخبار بازار سرمایه است. بیش از نیمی از سهامداران ایرانی اخبار بورس را از این پیام‌رسان دنبال می‌کنند. این آمار به خوبی نشان می‌دهد که اگر قرار به اولویت‌بندی برای رفع فیلتر پلتفرم‌ها باشد، تلگرام و اینستاگرام ارجحیت بیشتری نسبت به دیگر پلتفرم‌ها دارند؛ هر چند بهترین اقدام در راستای رفع محدودیت‌های اینترنت دسترسی آزادانه و بدون فیلتر به تمامی پلتفرم‌هاست.

علاوه بر این، وزیر ارتباطات دولت چهاردهم در زمان ارائه دفاعیه خود در جلسه رای اعتماد مجلس درباره مدیریت فضای مجازی مطرح کرده بود که نقش فیلترشکن‌ها در بسیاری از حملات سایبری علیه زیرساخت‌های حیاتی کشور، همان نقش پیاده‌نظام نفوذی دشمن است. در حال حاضر و با گذشت شش ماه از اظهارات ستار هاشمی، عملکرد دولت چهاردهم نشان می‌دهد که عملا نتوانسته در رفع کامل فیلترینگ موفق عمل کند و فیلترشکن‌ها همچنان به عنوان پیاده‌نظام نفوذی دشمن فعال هستند. گزارش اخیر شرکت ارتباطات زیرساخت از حملات سایبری هم به خوبی نشان می‌دهد که فیلترینگ گسترده و نصب اپلیکیشن فیلترشکن‌های مختلف توسط کاربرها نقش مهمی در افزایش این حملات داشته است و کاربرهای زیادی بدون اینکه بدانند در این حمله‌ها مشارکت دارند.

طبق این گزارش، تنها در فصل پاییز ۱۴۰۳، روزانه به‌طور میانگین ۶۳۵ و در مجموع ۵۷ هزار و ۲۱۸ حمله منع خدمت توزیع‌شده (DDoS) به زیرساخت‌های کشور انجام گرفته که از هر ۱۰۰ حمله ۳۵ حمله به دلیل شبکه دستگاه‌های آلوده بوده است. حملات منع خدمت توزیع شده، نوعی از حملات سایبری است که در آن مهاجمان نسبت به ارسال ترافیک کاذب به سمت زیرساخت‌ها و سرویس‌های حیاتی اقدام کرده و به این ترتیب سبب بروز اختلال یا قطعی کامل خدمات‌رسانی زیرساخت یا سرویس مربوطه به کاربران حقیقی می‌شوند. بررسی‌های این گزارش نشان می‌دهد که بالاترین مدت زمان حمله در پاییز ۱۴۰۳، میزان ۴ ساعت و ۹ روز و ۵۰ دقیقه بوده است. همچنین از هر ۱۰۰ حمله، ۳۵ حمله از طریق شبکه دستگاه‌های آلوده و ۲۰ حمله با ظرفیتی بیش از ۱۰ گیگابیت بر ثانیه انجام شده است.

علاوه بر این، کمترین نرخ توزیع مربوط به حملاتی با توان بیشتر از ۶۰۰ گیگابیت بر ثانیه و بیشترین نرخ توزیع مربوط به حملاتی با توان کمتر از ۲ گیگابیت بر ثانیه است. ۵۰۰ مقصد بیش از ۲۵۰ مرتبه مورد حمله و بیش از ۵ میلیون مقصد تحت محافظت قرار گرفته‌اند. در بخش دیگری از این گزارش هدف‌های با بیشترین حمله‌ها ذکر شده است که شرکت‌های اینترنت سیار، کسب‌وکارهای اینترنتی و شرکت‌های اینترنت ثابت به ترتیب در رتبه‌های اول تا سوم قرار دارند.

علاوه بر تداوم حملات سایبری به شبکه اینترنت به دلیل دستگاه‌های آلوده کاربران، گزارش دیگری از میزان رضایت کاربران از خدمات اپراتورها منتشر شده است که نشان می‌دهد کیفیت و سرعت پایین، قطعی‌های مکرر اینترنت و اختلال در اتصال به فیلترشکن‌ها همچنان کام ایرانی‌ها از تجربه استفاده از اینترنت را تلخ کرده است. بر اساس نتایج این گزارش، تمام ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی بیش از ۵۰ درصد نارضایتی داشته‌اند. بیش از ۷۰ درصد این شکایت‌ها به سرعت و کیفیت اینترنت و فیلترینگ مربوط می‌شود که این موارد تا حد زیادی از کنترل شرکت‌ها خارج بوده و به سیاست‌های کلان کشور مرتبط است. با این اوصاف از گزارش‌های اخیر می‌توان به این استنباط رسید که تا زمانی که فیلترشکن‌ها فعالند، همچنان کاربران ایرانی با شبکه اینترنت آلوده و محدود دست‌وپنجه نرم می‌کنند. این در حالی است که برنامه مبهم و غیرشفاف دولت برای رفع فیلترینگ همچنان در رفع نگرانی‌های فعالان و کنشگران اینترنت ناموفق بوده است.

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص مدیریت سرمایه گذاری آینده نگر دانا به شناسه ملی ۱۰۳۲۰۵۸۱۵۴۶ و به شماره ثبت ۴۰۷۵۳۴

به استناد صورتجلسه هیئت مدیره مورخ ۱۴۰۳.۰۹.۱۱ و مجوز شماره ۱۲۲.۱۶۷۱۳۱ مورخ ۱۴۰۳.۱۰.۱۰ سازمان بورس و اوراق بهادار تصمیمات ذیل اتخاذ شد شرکت گروه مدیریت اقتصاد پاسارگاد به شناسه ملی ۱۴۰۰۷۶۳۸۷۶۹ با نمایندگی فرید فولادی به شماره ملی ۳۷۸۱۹۲۰۶۶۶ به سمت عضو اصلی ونایب رئیس هیئت مدیره تا تاریخ ۱۴۰۴.۰۴.۱۵ شرکت گروه مدیریت اقتصاد هورمند البرز به شناسه ملی ۱۴۰۱۱۰۵۳۵۱۲ با نمایندگی علی وزیری به شماره ملی ۲۵۹۴۱۹۲۲۶۰ به سمت عضو اصلی و رئیس هیئت مدیره تا تاریخ ۱۴۰۴.۰۴.۱۵ شرکت گروه مدیریت اقتصاد آتیه ساز روشن به شناسه ملی ۱۴۰۱۱۰۵۳۹۷۹ با نمایندگی مهدی انصاریان به شماره ملی ۴۳۲۲۶۷۷۱۳۴ به سمت عضو اصلی هیئت مدیره و مدیرعامل تا تاریخ ۱۴۰۴.۰۴.۱۵ انتخاب گردیدند. امضای کلیه اسناد و اوراق بهادار و تعهد آور و اسناد مالی شرکت از قبیل چک، سفته، بروات،قراردادها، عقود اسلامی و غیره با امضای مشترک مدیرعامل و یک نفر از اعضای هیئت مدیره همراه با مهر شرکت و در غیاب مدیرعامل با امضای رئیس هیئت مدیره و یک نفر از اعضای هیئت مدیره متفقا همراه با مهر شرکت معتبر می باشد. سایر مکاتبات عادی و اداری با امضای مدیرعامل همراه با مهر شرکت معتبر خواهد بود.

سازمان ثبت اسناد واملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران (۱۸۶۹۲۳۹)

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص تامین سرمایه بانک مسکن به شناسه ملی ۱۴۰۰۴۷۸۳۱۲۵ و به شماره ثبت ۴۶۹۳۸۰

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۴۰۳.۰۹.۲۵ و نامه شماره ۱۲۲.۱۶۷۶۱۳ مورخ ۱۴۰۳.۱۰.۱۷ سازمان بورس اوراق بهادار تصمیمات ذیل اتخاذ شد : شرکت عمرانی مسکن گستر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۳۰۹۰۶۰ به سمت عضو اصلی هیئت مدیره تا تاریخ ۱۴۰۵.۰۹.۲۴ شرکت گروه مالی بانک مسکن به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۶۸۷۸۴۳ به سمت عضو اصلی هیئت مدیره تا تاریخ ۱۴۰۵.۰۹.۲۴ شرکت گروه سرمایه گذاری مسکن به شناسه ملی ۱۰۱۰۱۲۳۶۵۷۱ به سمت عضو اصلی هیئت مدیره تا تاریخ ۱۴۰۵.۰۹.۲۴ شرکت کارگزاری بانک مسکن به شناسه ملی ۱۰۱۰۱۴۰۲۷۹۰ به سمت عضو علی البدل هیئت مدیره تا تاریخ ۱۴۰۵.۰۹.۲۴ شرکت واسپاری آباد مسکن به شناسه ملی ۱۰۱۰۴۰۹۳۷۴۰ به سمت عضو اصلی هیئت مدیره تا تاریخ ۱۴۰۵.۰۹.۲۴ شرکت سرمایه گذاری تامین آتیه مسکن به شناسه ملی ۱۰۳۲۰۳۰۷۴۲۶ به سمت عضو علی البدل هیئت مدیره تا تاریخ ۱۴۰۵.۰۹.۲۴ شرکت بازرگانی مهر مینای کیش به شناسه ملی ۱۰۹۸۰۱۶۸۰۵۵ به سمت عضو اصلی هیئت مدیره تا تاریخ ۱۴۰۵.۰۹.۲۴ انتخاب گردیدند سازمان حسابرسی به شناسه ملی ۱۰۱۰۱۱۳۶۳۳۲ به سمت بازرس قانونی تا پایان سال مالی انتخاب گردیدند . ترازنامه و صورت سود وزیان، صورت وضعیت مالی برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۳.۰۶.۳۱ مورد تصویب قرار گرفت . روزنامه کثیرالانتشار دنیای اقتصاد جهت نشر آگهی های شرکت تعیین گردید.

سازمان ثبت اسناد واملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران (۱۸۷۰۹۷۸)

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص مدیریت سرمایه ارزش آفرین دانا به شناسه ملی ۱۴۰۰۵۷۸۶۴۷۸ و به شماره ثبت ۴۹۰۶۸۳

به استناد صورتجلسه هیئت مدیره مورخ ۱۴۰۳.۰۹.۰۱ تصمیمات ذیل اتخاذ شد : شرکت ارزش آفرینان آینده به شناسه ملی ۱۰۳۲۰۸۸۹۰۶۵ و به نمایندگی بانک دولوفاجار به شماره ملی ۰۰۶۵۰۱۷۳۹۰ به سمت نایب رئیس هیئت مدیره تا تاریخ ۱۴۰۳.۱۲.۲۰ شرکت بانک آینده به شناسه ملی ۱۰۳۲۰۸۹۴۸۷۸ و به نمایندگی عرفان نواح به شماره ملی ۱۷۴۰۲۰۸۸۸۹ به سمت رئیس هیئت مدیره تا تاریخ ۱۴۰۳.۱۲.۲۰ شرکت ارزش آفرینان سیراف به شناسه ملی ۱۴۰۰۶۴۹۰۲۰۷ و به نمایندگی مریم تاجر عبدل آبادی به شماره ملی ۲۲۴۸۸۶۹۰۵۳ به سمت عضو اصلی هیئت مدیره تا تاریخ ۱۴۰۳.۱۲.۲۰ به سمت مدیرعامل تا تاریخ ۱۴۰۳.۱۲.۲۰و به سمت عضو اصلی هیئت مدیره تا تاریخ ۱۴۰۲.۱۲.۲۰ انتخاب گردیدند. کلیه اسناد و اوراق بهادار تعهدآور شرکت از قبیل چک، سفته، برات، قراردادها و عقود اسلامی با امضای متفق رییس هیأت مدیره و مدیرعامل و در غیاب هر یک از آنها با امضای یکی دیگر از اعضای هیات مدیره همراه با مهر شرکت معتبر است. ضمنا نامه های عادی و اداری شرکت با امضای هر یک از اعضای هیأت مدیره همراه با مهر شرکت معتبر است.

سازمان ثبت اسناد واملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران (۱۸۶۹۲۲۹)

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص مهندسی و توسعه تجهیزات پایوران پارسیان به شناسه ملی ۱۰۳۲۰۴۵۵۱۴۰ و به شماره ثبت ۳۹۴۸۰۸

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده مورخ ۱۴۰۳.۰۸.۰۱ تصمیمات ذیل اتخاذ شد موسسه حسابرسی آزمون به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۱۷۱۷۱۰ به سمت بازرس اصلی تا پایان سال مالی موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت تدبیر محاسب آریا به شناسه ملی ۱۰۱۰۳۸۷۵۴۹۰ به سمت بازرس علی البدل تا پایان سال مالی انتخاب گردیدند روزنامه کثیرالانتشار دنیای اقتصاد جهت نشر آگهی های شرکت تعیین گردید. ترازنامه و حساب سود و زیان منتهی به ۱۴۰۲.۱۲.۲۹ به تصویب رسید.

سازمان ثبت اسناد واملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران (۱۸۶۹۲۳۰)

آگهی تغییرات شرکت سهامی عام سرمایه گذاری مسکن پردیس به شناسه ملی ۱۰۱۰۳۱۲۲۷۱۵ و به شماره ثبت ۲۹۳۴

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۴۰۳.۰۹.۱۲ تصمیمات ذیل اتخاذ شد موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت آزموده کاران به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۴۶۸۶۰۰ به سمت بازرس اصلی تا پایان سال مالی موسسه حسابرسی بهراد مشار به شناسه ملی ۱۰۸۴۰۰۱۷۹۹۹ به سمت بازرس علی البدل تا پایان سال مالی انتخاب گردیدند. روزنامه کثیرالانتشار دنیای اقتصاد جهت نشر آگهی های شرکت تعیین گردید. ترازنامه و حساب سود و زیان سال مالی ۱۴۰۳.۰۶.۳۱ مورد تصویب قرار گرفت.

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان تهران مرجع ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری پردیس (۱۸۶۹۲۳۴)

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص فناوران توسعه ارتباطات پایوران به شناسه ملی ۱۰۳۲۰۵۱۲۷۶۹ و به شماره ثبت ۴۰۰۸۲۳

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده مورخ ۱۴۰۳.۰۷.۱۰ تصمیمات ذیل اتخاذ شد ترازنامه و حساب سود و زیان سال مالی منتهی به ۱۴۰۲.۱۲.۲۹ به تصویب رسید . موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت آرمان نوین رسیدگی حسابداران رسمی به شناسه ملی ۱۰۱۰۳۰۱۳۴۲۸ به سمت بازرس علی البدل تا پایان سال مالی موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت تدبیر محاسب آریا به شناسه ملی ۱۰۱۰۳۸۷۵۴۹۰ به سمت بازرس اصلی تا پایان سال مالی انتخاب گردیدند روزنامه کثیرالانتشار دنیای اقتصاد جهت نشر آگهی های شرکت تعیین گردید.

سازمان ثبت اسناد واملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران (۱۸۶۹۲۳۵)

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص راهسازی و عمران ایران به شناسه ملی ۱۰۱۰۱۲۳۵۲۵۰ و به شماره ثبت ۷۸۶۸۶

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده مورخ ۱۴۰۳.۰۸.۰۵ تصمیمات ذیل اتخاذ شد موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت آرمان نوین رسیدگی حسابداران رسمی به شناسه ملی ۱۰۱۰۳۰۱۳۴۲۸ به سمت بازرس اصلی تا پایان سال مالی و حسابرسی و خدمات مدیریت تدبیر محاسب آریا به شناسه ملی ۱۰۱۰۳۸۷۵۴۹۰ به سمت بازرس علی البدل تا پایان سال مالی انتخاب گردیدند . روزنامه کثیرالانتشار دنیای اقتصاد جهت نشر آگهی های شرکت تعیین گردید . ترازنامه و نامه و حساب سود و زیان سال مالی ۱۴۰۲ مورد تصویب قرار گرفت.

سازمان ثبت اسناد واملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران (۱۸۷۰۴۶۵)

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص توسعه عمران فردا گستر به شناسه ملی ۱۰۱۰۳۶۵۰۷۶۱ و به شماره ثبت ۳۲۵۸۱۵

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده مورخ ۱۴۰۳.۰۸.۱۳ تصمیمات ذیل اتخاذ شد سازمان حسابرسی به شناسه ملی ۱۰۱۰۱۱۲۶۳۳۲ به سمت بازرس قانونی تا پایان سال مالی انتخاب گردیدند روزنامه کثیرالانتشار دنیای اقتصاد جهت نشر آگهی های شرکت تعیین گردید. صورتهای مالی شامل صورت سود و زیان، شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۲.۱۲.۲۹ مورد تصویب قرارگرفت.

سازمان ثبت اسناد واملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران (۱۸۶۹۲۳۱)

آگهی تغییرات شرکت سهامی عام سرمایه گذاری مسکن پردیس به شناسه ملی ۱۰۱۰۳۱۲۲۷۱۵ و به شماره ثبت ۲۹۳۴

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده مورخ ۱۴۰۲.۰۹.۱۲ تصمیمات ذیل اتخاذ شد سرمایه شرکت از مبلغ ۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال به مبلغ ۳۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال منقسم به ۳۵۰۰۰۰۰۰۰۰ سهم ۱۰۰۰ ریالی با نام عادی که تماما از محل سود انباشته افزایش یافت و ماده مربوطه در اساسنامه اصلاح و ذیل ثبت از لحاظ افزایش سرمایه در تاریخ فوق الذکر تکمیل و امضا گردیده است.

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان تهران مرجع ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری پردیس (۱۸۶۹۲۳۳)

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص وب افزار سام به شناسه ملی ۱۰۳۲۰۶۲۸۷۶۵ و به شماره ثبت ۴۱۰۹۶۵

به استناد صورتجلسه هیئت مدیره مورخ ۱۴۰۳.۱۰.۰۹ تصمیمات ذیل اتخاذ شد محل شرکت به آدرس استان تهران، شهرستان تهران، بخش مرکزی، شهر تهران، عباس آباد-اندیشه، خیابان قائم مقام فراهانی، خیابان دوم(ب)، پلاک ۶، طبقه ۳، واحد ۶ به کد پستی: ۱۵۸۶۸۱۵۳۱۷ تغییر یافت.

سازمان ثبت اسناد واملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران (۱۸۶۹۲۳۳)

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص زمرد فام پرشین به شناسه ملی ۱۰۳۲۰۲۲۴۲۱۷ و به شماره ثبت ۳۷۲۹۸۸

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده مورخ ۱۴۰۳.۰۵.۰۸ تصمیمات ذیل اتخاذ شد موسسه حسابرسی آزمون به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۱۷۱۷۱۰ به سمت بازرس اصلی تا پایان سال مالی و موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت تدبیر محاسب آریا به شناسه ملی ۱۰۱۰۳۸۷۵۴۹۰ به سمت بازرس علی البدل تا پایان سال مالی انتخاب گردیدند . ترازنامه و حساب سود و زیان سال مالی ۱۴۰۲ به تصویب رسید . روزنامه کثیرالانتشار دنیای اقتصاد جهت نشر آگهی های شرکت تعیین گردید.

سازمان ثبت اسناد واملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران (۱۸۶۹۲۲۶)

آگهی تغییرات صندوق سرمایه گذاری زمین و ساختمان نگین شهر ری به شناسه ملی ۱۴۰۰۶۲۹۳۴۷۳ و به شماره ثبت ۴۰۰۸۹

به استناد صورتجلسه مجمع صندوق مورخ ۱۴۰۳.۰۸.۲۶ و مجوز شماره ۱۲۲.۱۶۵۹۲۷ مورخ ۱۴۰۳.۰۹.۱۹ سازمان بورس و اوراق بهادار تصمیمات ذیل اتخاذ شد شرکت مشاور سرمایه گذاری اوراق بهادار پاداش با شناسه ملی۱۴۰۰۹۸۴۳۵۶۸ به عنوان رکن متولی صندوق انتخاب گردید.

سازمان ثبت اسناد واملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران (۱۸۶۹۲۲۷)

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص پیشگامان توسعه فرآیند دانش به شناسه ملی ۱۰۹۸۰۰۱۴۳۶۹ و به شماره ثبت ۳۹۶۳۹۰

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۴۰۳.۰۹.۱۹ تصمیمات ذیل اتخاذ شد محل شرکت به آدرس استان تهران، شهرستان تهران، بخش مرکزی، شهر تهران، طرشت، خیابان شهید حبیب الله سلطان محمدی، خیابان شهید مسلم حسینمردی، پلاک ۳۵، ساختمان (درخواست شهرداری به نام محسن خیرآبادی به شماره ۰۹۱۲۳۳۰۸۵۴۵)، شمال، طبقه ۳، واحد ۲ به کد پستی: ۱۴۵۸۷۵۴۶۳۴ تغییر یافت و ماده مربوطه دراساسنامه اصلاح گردید.

سازمان ثبت اسناد واملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران (۱۸۶۹۲۲۸)

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص گروه توسعه مالی فیروزه به شناسه ملی ۱۴۰۰۵۴۹۶۲۹۸ و به شماره ثبت ۴۸۴۷۳۴

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۴۰۳.۰۶.۲۴ تصمیمات ذیل اتخاذ شد تعداد اعضای هیئت مدیره به ۵ نفر تغییر یافت و ماده مربوطه دراساسنامه اصلاح گردید.

سازمان ثبت اسناد واملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران (۱۸۷۰۹۷۹)

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص گروه توسعه مالی فیروزه به شناسه ملی ۱۴۰۰۵۴۹۶۲۹۸ و به شماره ثبت ۴۸۴۷۳۴

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده مورخ ۱۴۰۳.۰۶.۲۴ تصمیمات ذیل اتخاذ شد شرکت برشیا جاوید پویا به شناسه ملی ۱۰۱۰۴۰۲۶۹۰۸ و شرکت آروین نهاد پایا به شناسه ملی ۱۰۳۲۰۸۵۸۵۶۷ و شرکت سرمایه داران مالی فیروزه به شناسه ملی ۱۴۰۰۹۸۳۳۵۰۶ و شرکت آینده سازان مالی شیرین به شناسه ملی ۱۴۰۰۹۹۸۲۴۰۷ و شرکت نیک اندیشان آینده فیروزه به شناسه ملی ۱۴۰۱۲۵۸۰۸۸۴ بعنوان اعضای هیات مدیره تا تاریخ ۱۴۰۵.۰۶.۲۴ انتخاب گردیدند.

سازمان ثبت اسناد واملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران (۱۸۷۰۹۸۰)

بازدید رئیس سازمان بورس از صبا فولاد خلیج فارس

دنیای اقتصاد- بندرعباس: حجت‌الله صیدی رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار از شرکت صبا فولاد خلیج‌فارس در منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج فارس دربندرعباس دیدن کرد. در این دیدار احسان دشتیانه مدیرعامل صبا فولاد خلیج فارس جزئیاتی از فرآیند تولید و طرح توسعه این شرکت ارائه داد. دشتیانه گفت: طرح توسعه صبا فولاد خلیج‌فارس نخستین تولیدکننده بریکت گرم در ایران باپیشرفت خوبی درحال انجام است. وی ادامه داد: واحد احیای مستقیم مگامدول شماره ۲ تولید بریکت گرم HBI با سرمایه‌گذاری ۲۰۰ میلیون یورو و ظرفیت تولید یک میلیون و ۷۶۰ هزار تن بریکت گرم در سال مهم‌ترین طرح توسعه صبا فولاد است که با پیشرفت قابل قبول در حال احداث است. از دستاوردهای شرکت صبا فولاد خلیج‌فارس به عنوان نخستین تولیدکننده بریکت گرم (HBI) در ایران و بزرگ‌ترین تولیدکننده این محصول در خاورمیانه، می‌توان به کسب بالاترین نرخ رشد تولید در صنعت فولاد در سال ۱۴۰۳، انجام موفقیت‌آمیز بزرگ‌ترین تامین سرمایه تاریخ بورس ایران برای احداث پروژه واحد ۲ احیای مستقیم صبا فولاد خلیج‌فارس، افزایش تولید بریکت گرم صبا فولاد از ۸۰۰ هزار تن به یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن در سال و افزایش دو برابری سود خالص اشاره کرد.

«دنیای‌اقتصاد» از اولین برنامه آژانس‌ها برای سفرهای عید گزارش می‌دهد

تورهای نوروزی به ۱۰ استان

دنیای اقتصاد در روزهای ابتدایی بهمن‌ماه هستیم و کمتر از دوماه به نوروز باقی است. آژانس‌های گردشگری برای جلب مسافران مجموعه تورهایی را به مقاصد مختلف برای تعطیلات سال نو تدارک دیده‌اند. اغلب این تورها به واسطه تعطیلات طولانی ابتدای سال بیش از دوروز هستند و مقاصد متنوعی از شمال غرب تا جنوب شرق و مرکز را شامل می‌شوند. در این گزارش سراغ تورهای سه و نیم روزه رفتیم تا بتوانیم مقایسه بهتری به لحاظ قیمت میان استان‌های مختلف داشته باشیم. خوزستان، آذربایجان غربی، کرمانشاه، کرمان، اصفهان، کردستان، ایلام، خراسان جنوبی و فارس جزو مقاصد این تورها به شمار می‌آیند.

یک تور سه و نیم روزه به مقصد استان خوزستان به ازای هر گردشگر ۱۳ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان هزینه دارد. حمل‌ونقل این تور با اتوبوس و مینی‌بوس و اقامت آن یک شب وسیله نقلیه، دو شب اقامتگاه بوم‌گردی است. بازدید از آبشار رفیع شیوند، سنگ‌نگاره کول فرح، بازدید از اثر ایلامی اشکفت سلمان، پیاده‌روی در دشت سوسن، قایق سواری در دریاچه سد کارون، سه وعده صبحانه، یک وعده ناهار، دو وعده شام جزو برنامه‌های این تور است.

بازدید از چشمه‌رنگی گراوان، آبشار طبقاتی شلماش، زندان سلیمان، مجموعه ثبت جهانی آتشکده آذرگشنسب (تخت سلیمان)، غار طبقاتی کرفتو، وقت آزاد برای خرید از بازارهای بانه، سه وعده صبحانه، دو وعده ناهار، یک وعده شام در برنامه‌های یک تور به مقصد استان آذربایجان غربی گنجانده شده است. این تور به ازای هر نفر ۱۳ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان هزینه دارد. حمل‌ونقل این تور با اتوبوس و مینی‌بوس انجام شده و اقامت آن یک شب وسیله نقلیه، یک شب هتل پنج ستاره و یک شب اقامتگاه بوم‌گردی است.

کرمانشاه دیگر مقصد تور نوروزی سه و نیم روزه در نوروز است. حمل‌ونقل این تور با اتوبوس و مینی‌بوس و اقامت آن یک شب وسیله نقلیه، دو شب اقامتگاه بوم‌گردی است. در این تور که هزینه آن به ازای هر نفر به ۱۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان می‌رسد خدماتی از قبیل بازدید از سراب روانسر، شهر پلکانی پاوه، وقت آزاد برای گشت در بازارچه مرزی پاوه، تماشای شهر باینگان، گشت جنگل‌های مرخیل، بازدید از معبد آناهیتا کنگاور، روستای زیبای ساتیاری، اجرای برنامه موسیقی محلی کردی، سه وعده صبحانه، یک وعده ناهار، دو وعده شام عرضه می‌شود.

هزینه یک تور به مقصد استان کرمان که در آن برنامه‌هایی از قبیل گشت کویر لوت، بازدید از آب انبار شهداد، پدیده شگفت‌انگیز کلوت‌ها، نبکاهای کویری، مجموعه میدان و حمام گنجعلی خان، قنات و قلعه شفیع آباد، باغ فتح آباد کرمان، سرو کهنسال سیرچ، مقبره شاه نعمت‌الله ولی، باغ ثبت جهانی شازده ماهان، سه وعده صبحانه، یک وعده ناهار چیده شده، به ازای هر نفر ۱۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان است. حمل‌ونقل این تور با اتوبوس انجام شده و اقامت آن یک شب وسیله نقلیه، دو شب اقامتگاه بوم‌گردی خواهد بود.

دیگر تور به همین استان به ازای هر نفر ۱۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان هزینه دارد و حمل‌ونقل آن با اتوبوس و مینی‌بوس است. بازدید از روستای ثبت‌جهانی دست‌کند میمند، پیاده‌روی بخشی از دره شگفت‌انگیز راگه، باغ سنگی سیرجان، یخدان دوقلو، بادگیر چپقی، سه‌وعده صبحانه، دو وعده ناهار جزو برنامه‌های این تور بوده و اقامت آن یک شب وسیله نقلیه و دو شب هتل است.

یک تور نوروزی سه و نیم روزه به مقصد کردستان ۱۰ میلیون و ۹۵۰ هزار تومان به ازای هر نفر هزینه دارد. این تور با اتوبوس و مینی‌بوس اجرا شده و اقامت آن یک شب وسیله نقلیه، دو شب اقامتگاه بوم‌گردی است. گشت روستای زیبای پالنگان، منطقه ژیوار، بازدید از گردنه تته، روستای سلین، فرهنگ اصیل مردمان کرد، مجموعه نگل، مقبره پیر شالیار، گردنه ژالانه، قایق‌سواری دریاچه زریوار، پیاده‌روی در روستای ثبت جهانی پلکانی اورامان تخت، سه وعده صبحانه، دو وعده ناهار در برنامه‌های این تور گنجانده شده است.

اصفهان دیگر مقصد تورهای سه و نیم روزه نوروزی است که هزینه آن به ازای هر نفر به ۱۵ میلیون تومان می‌رسد. این تور با اتوبوس انجام شده و اقامت آن یک شب وسیله نقلیه، یک شب کمپ (چادر)، یک شب اقامتگاه بوم‌گردی برنامه‌ریزی شده است. برنامه‌های این تور شامل گشت کویر مصر، پیاده‌روی در تپه‌های شن روان، شب‌نشینی کنار آتش در کویر، گشت بافت قدیم نایین، پیمایش جذاب کویر، سه وعده صبحانه، سه وعده ناهار، دو وعده شام می‌شود.

استان	هزینه به ازای هر نفر(تومان)	حمل و نقل	محل اقامت	خدمات
خوزستان	۱۳ میلیون و ۹۰۰ هزار	اتوبوس و مینی‌بوس	یک شب وسیله نقلیه، دو شب اقامتگاه بوم‌گردی	بازدید از آبشار رفیع شیوند، سنگ نگاره کول فرح، بازدید از اثر ایلامی اشکفت سلمان، پیاده‌روی در دشت سوسن، قایق‌سواری در دریاچه سد کارون، سه وعده صبحانه، یک وعده ناهار، دو وعده شام
آذربایجان غربی	۱۳ میلیون و ۹۰۰ هزار	اتوبوس و مینی‌بوس	یک شب وسیله نقلیه، یک شب هتل پنج‌ستاره، یک شب اقامتگاه بوم‌گردی	بازدید از چشمه رنگی گراوان، آبشار طبقاتی شلماش، زندان سلیمان، مجموعه ثبت جهانی آتشکده آذرگشنسب (تخت سلیمان)، غار طبقاتی کرفتو، وقت آزاد برای خرید از بازارهای بانه، سه وعده صبحانه، دو وعده ناهار، یک وعده شام
کرمانشاه	۱۲ میلیون و ۵۰۰ هزار	اتوبوس و مینی‌بوس	یک شب وسیله نقلیه، دو شب اقامتگاه بوم‌گردی	بازدید از سراب روانسر، شهر پلکانی پاوه، وقت آزاد برای گشت در بازارچه مرزی پاوه، تماشای شهر باینگان، گشت جنگل‌های مرخیل، بازدید از معبد آناهیتا کنگاور، روستای زیبای ساتیاری، اجرای برنامه موسیقی محلی کردی، سه وعده صبحانه، یک وعده ناهار، دو وعده شام
کرمان	۱۱ میلیون و ۵۰۰ هزار	اتوبوس	یک شب وسیله نقلیه، دو شب اقامتگاه بوم‌گردی	گشت کویر لوت، بازدید از آب انبار شهداد، پدیده شگفت‌انگیز کلوت‌ها، نبکاهای کویری، مجموعه میدان و حمام گنجعلی خان، قنات و قلعه شفیع آباد، باغ فتح آباد کرمان، سرو کهنسال سیرچ، مقبره شاه نعمت‌الله ولی، باغ ثبت جهانی شازده ماهان،سه وعده صبحانه، یک وعده ناهار
کردستان	۱۰ میلیون و ۹۵۰ هزار	اتوبوس و مینی‌بوس	یک شب وسیله نقلیه، دو شب اقامتگاه بوم‌گردی	گشت روستای زیبای پالنگان، منطقه ژیوار، بازدید از گردنه تته، روستای سلین، فرهنگ اصیل مردمان کرد، مجموعه نگل، مقبره پیر شالیار، گردنه ژالانه، قایق‌سواری دریاچه زریوار، پیاده روی در روستای ثبت جهانی پلکانی اورامان تخت، سه وعده صبحانه، دو وعده ناهار
اصفهان	۱۵ میلیون	اتوبوس	یک شب وسیله نقلیه، یک شب کمپ (چادر)، یک شب اقامتگاه بوم‌گردی	گشت کویر مصر، پیاده‌روی در تپه‌های شن روان، شب‌نشینی کنار آتش در کویر، گشت بافت قدیم نایین، پیمایش جذاب کویر، سه وعده صبحانه، سه وعده ناهار، دو وعده شام
ایلام	۱۱ میلیون و ۷۰۰ هزار	اتوبوس	یک شب وسیله نقلیه، دو شب اقامتگاه بوم‌گردی	پیمایش مسیر جذاب دره زرانگوش به دره زید، غار زینگان، قلعه والی ایلام، وقت آزاد برای خرید از بازارهای ایلام، سه وعده صبحانه، دو وعده ناهار
خراسان جنوبی	۱۱ میلیون و ۹۰۰ هزار	اتوبوس	یک شب وسیله نقلیه، دو شب هتل	گشت شهر طبس، روستای خرو، مشاهده دورنمای بقایای قلعه اسماعیلیه، سروهای قدیمی خرو، پیاده‌روی در تنگه مرتضی‌علی تا طاق عباسی، بند عباسی، پارک گلشن طبس، نخلستان و شالیزارهای ازمیغان، پیمایش بخشی از دره کال جنی، تپه‌های شن روان حلوان، سه وعده صبحانه، سه وعده ناهار
فارس	۱۳ میلیون و ۵۰۰ هزار	اتوبوس	یک شب وسیله نقلیه، دو شب هتل چهارستاره	گشت مجموعه ثبت جهانی تخت‌جمشید، مجموعه ثبت جهانی پاسارگارد، نقش رستم، نقش رجب، مسجد نصیر الملک، نارنجستان قوام، منزل زینت‌الملک، باغ ارم، ارگ کریمخانی، بازار و حمام وکیل، آرامگاه حافظ (حافظیه)، آرامگاه سعدی، دروازه قرآن شیراز، سه وعده صبحانه، یک وعده ناهار
کرمان	۱۴ میلیون و ۵۰۰ هزار	اتوبوس و مینی‌بوس	یک شب وسیله نقلیه، دو شب هتل	بازدید از روستای ثبت جهانی دست‌کند میمند، پیاده‌روی بخشی از دره شگفت انگیز راگه، باغ سنگی سیرجان، یخدان دوقلو، بادگیر چپقی، سه وعده صبحانه، دو وعده ناهار

دنیای اقتصاد
DONYA-E-EQTESAD.COM
محبوبترین وب سایت روزنامه‌ای فارسی زبان

آگهی اعلام مفقودی کارت خودرو

شرکت گروه توسعه اقتصادی پایندگان (سهامی خاص)

به شماره ثبت ۲۶۲۹۷۶، شناسه ملی ۱۰۱۰۳۸۰۴۰۸۳

کارت خودرو سواری سراتو - کیا، تیپ Cerato 2000، مدل ۱۳۹۵، رنگ سفید - روغنی، به شماره پلاک ایران۷۷ - ۱۱۶ه ۲۴ و شماره شاسی NAS621200G1020882 و شماره موتور G4KD/GH562579 مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط است.

فراخوان عمومی

شناسایی و جذب سرمایه‌گذار جهت مشارکت در پروژه‌های شهرداری اصفهان

شهرداری اصفهان

سازمان سرمایه‌گذاری و مشارکت‌ها به نمایندگی از معاونت حمل و نقل و ترافیک، معاونت خدمات شهر، مناطق ۳ و ۸، سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فراوردهای کشاورزی و سازمان حمل و نقل بار درون شهری شهرداری اصفهان در نظر دارد با استفاده از توان و تخصص سرمایه‌گذاران بخش خصوصی نسبت به شناسایی و جذب سرمایه‌گذار حقیقی یا حقوقی جهت مشارکت در پروژه های ذیل اقدام نماید. از کلیه سرمایه‌گذاران علاقمند و واجد صلاحیت فنی، مالی و دارای تجربیات مرتبط دعوت به عمل می‌آید از تاریخ چاپ آگهی جهت اطلاع از شرایط فراخوان به درگاه الکترونیکی سازمان به نشانی invest.isfahan.ir مراجعه و نسبت به دریافت اسناد مربوطه اقدام نمایند و اسناد تکمیلی را در مهلت مقرر به دبیرخانه سازمان به آدرس: بوستان سعدی – روبروی صداوسیما-طبقه فوقانی بانک ملت ارایه نمایند.

ردیف	عنوان	کد فراخوان	مدل مشارکت	تعداد	منطقه شهرداری	نشانی
۱	احداث و راه اندازی سیستم اشتراک اسکوتر برقی	۴۰۳۲۱۵	B. O. L. T	۱۰۰۰ دستگاه	مناطق ۱۵ گانه شهرداری اصفهان	شهر اصفهان
۲	ایستگاه های شارژ خودروهای برقی	۴۰۳۲۱۶	B. O. T	۱۰ نقطه		شهر اصفهان
۳	تجدید فراخوان احداث نیروگاه خورشیدی	۴۰۳۲۱۴	B. O. T	ظرفیت ۶ مگاوات		شهر اصفهان
۴	تجدید فراخوان شناسایی سرمایه گذار فضای تجاری	۴۰۳۲۱۳		مساحت ۲۰۰۰ متر مربع		طبقه زیرین میدان امام علی
۵	تجدید فراخوان احداث مجموعه مسکونی،تجاری عرفان	۴۰۳۲۱۲	مدنی	۴۹۲مترمربع		خیابان امام خمینی،خیابان شهید سردار صادقی
۶	احداث بازار روز کوثر	۴۰۳۲۱۷	B. O. L. T	۱۰۰۰متربع		شهرک شهید کشوری
۷	تجدید فراخوان مرکز معاینه فنی خودرو	۴۰۳۲۱۲	B. O. L. T	مساحت حداقل زمین ۱۰۰۰ متر مربع		منطقه ۱۱ شهرداری اصفهان

توجه:

- آخرین مهلت عودت اسناد فراخوان، پایان وقت اداری پنج شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۸ (به جز ایام تعطیل) می باشد. در صورت تعطیلی ادارات، اولین روز کاری ملاک عودت اسناد خواهد بود.
- به درخواست‌هایی که از طریق دیگر یا پس از مهلت مقرر ارائه شوند ترتیب اثر داده نخواهد شد.
- ارسال مدارک هیچگونه حقی را برای متقاضیان ایجاد ننموده و سازمان سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های مردمی شهرداری اصفهان در رد یا انتخاب کلیه متقاضیان جهت ادامه فرایند فراخوان و انتخاب سرمایه‌گذار مختار است.

سازمان سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های مردمی شهرداری اصفهان

آگهی مزایده ۱۴۰۳/۵

آلومینیوم ایران

شرکت سهامی آلومینیوم در نظر دارد تعداد اجناس راکد در انبار این شرکت را در ۱۴ گروه مختلف (به شرح ذیل) را به بالاترین قیمت پیشنهادی از طریق مزایده عمومی به فروش برساند:

لذا از متقاضیان محترم دعوت می‌شود حداکثر به مدت ۱۰ روز کاری از تاریخ انتشار آگهی در ساعت اداری به‌جز روزهای تعطیل به آدرس: اراک–بلوار منابع طبیعی، روبروی پارک جنگلی شهید باهنر، شرکت آلومینیوم ایران، امور بازاریابی و فروش مراجعه تا ضمن واریز مبلغ ۳۰ هزار تومان به‌حساب ۱۲۰۰/۹۶ بانک سپه آلومینیوم کد ۸۸۰ هماهنگی لازم جهت بازدید و خرید و دریافت اسناد و شرایط شرکت در مزایده به‌عمل آید.

توضیح: شرکت کنندگان می توانند در یک یا همه گروه های مورد مزایده پیشنهاد قیمت خود را ارائه نمایند. همچنین شرکت ایرالکو در رد یا قبول هر یک یا تمام پیشنهادها بدون آنکه نیاز به ذکر دلیل باشد، مختار خواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و پیشنهادهایی که با شرایط مندرج در آگهی مغایرت داشته باشد و یا بعد از مدت تعیین شده به شرکت برسد، ترتیب اثر داده نخواهد شد. لازم به ذکر است هزینه درج آگهی روزنامه و کارشناسی بر عهده برندگان مزایده می‌باشد.

ساعت بازدید فقط ۹:۳۰ صبح می باشد و امکان بازدید بعد از ساعت قید شده میسر نمی‌باشد.

در صورت درخواست اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۳۲۱۶۲۱۲۲-۰۸۶ تماس حاصل فرمایید.

ردیف	شرح کالا	شماره ردیف (فایل)	مقدار	واحد
۱	گروه: پیچ و مهره	ردیف ۲ الی ۷۰	۱۶۶۳۶۶	عدد
۲	گروه: اقلام برقی و الکتروموتورها	ردیف ۷۲ الی۶۵۰	۱۵۳۶۳	عدد
۳	گروه: اقلام اداری	ردیف ۶۵۲ الی ۶۶۰	۴۵۷۸	عدد–متر–کیلوگرم
۴	گروه: لوله ها،اتصالات و شیلنگ ها	ردیف ۶۶۲ الی ۸۹۴	۸۴۱۱۳	عدد– متر – شاخه
۵	گروه: انواع شیر برقی و مکانیکی، قطعات یدکی و سیلندر هیدرولیکی	ردیف ۸۹۶ الی ۹۷۰	۲۰۱۱	عدد
۶	گروه: انواع میلگردهای آلیاژی و آهن آلات	ردیف ۹۷۲ الی ۹۸۰	۲۳۱۰	عدد– متر–کیلوگرم
۷	گروه: روغن ها	ردیف ۹۸۲ الی ۹۸۳	۳۵	بشکه – بطری
۸	گروه: ابزار آلات	ردیف ۹۸۵ الی ۹۹۸	۵۱	عدد
۹	گروه: کاسه نمد و اورینگ	ردیف ۱۰۰۰ الی ۱۰۲۴	۱۵۸	عدد
۱۰	گروه: انواع بلبرینگ و رولبرینگ	ردیف ۱۰۲۶ الی ۱۰۵۱	۵۷۱	عدد
۱۱	گروه: لوازم لیفتراک هایستر(بوش برنزی– بوش یاتاقان)	ردیف ۱۰۵۴ الی ۱۰۵۶	۵۶	عدد
۱۲	گروه: تجهیزات صنعتی	ردیف ۱۰۵۸ الی ۱۶۲۷	۱۴۱۸۷	عدد– سری اقلام– حلقه
۱۳	گروه: لوازم خودرویی (پژو،پیکان،بنز خاور، لیفتراک۳تن،اتوبوس،دامپر لیستر،بنز مایلر،یونیماک،لودر فیات آلیس،لودر ولوو،کمپرسورهوا،دامپر،لیفتراک کوماتسو ۱۰ تن)	ردیف ۱۶۲۹ الی ۱۸۹۴	۲۶۵۶	عدد – سری اقلام
۱۴	گروه: الکترو موتور	ردیف ۱۸۹۶ الی ۱۹۱۷	۲۶	عدد

توضیح: فایل مربوطه به‌همراه اسناد مزایده ارائه می گردد.

روابط عمومی و صنعتی شرکت سهامی آلومینیوم ایران

«دنیای اقتصاد» از استناد به قانون منسوخ برای تشکیل یک وزارتخانه جدید در دولت گزارش می‌دهد

وزارتخانه جدید در راه است؟

- نظر رسمی دو اداره کل مجلس درباره طرح تفکیک «راه» و «شهرسازی»: دولت لایحه بدهد
- معرفی وزارتخانه بهتر از «مسکن» در گزارش توجیهی طراحان تجزیه نهاد متولی امور شهرسازی

علی محمدی/دنیای اقتصاد

نجمه رجب
دنیای اقتصاد

دو اداره کل مهم در مجلس شورای اسلامی به نمایندگان توصیه کرده‌اند تشخیص لزوم تفکیک وزارت راه و شهرسازی را به دولت بسپارند. ادارات کل «تدوین قوانین» و «اسناد و تنقیح قوانین» مجلس ذیل نظر کارشناسی خود درباره طرح تفکیک وزارت راه و شهرسازی که به‌تازگی قید یک فوریت آن به تصویب رسیده‌است، این‌طور اعلام کرده‌اند که با توجه به نیاز چنین طرحی به مطالعات کارشناسی، بهتر است دولت در این ارتباط لایحه ارائه کند. این ادارات کل همچنین به موضوع استناد به قانون منسوخ در مقدمه طرح نوشته‌شده توسط نمایندگان حامی طرح تفکیک وزارت راه و شهرسازی، اشکال گرفته‌اند.

گذشته از این اشکالات شکلی و ماهوی، بررسی «دنیای اقتصاد» از گزارش توجیهی ضمیمه طرح تفکیک وزارت راه و شهرسازی حاکی است؛ این گزارش حاوی پیشنهاد مهمی است که در تدوین متن اصلی طرح نادیده گرفته شده‌است. گزارش مذکور پیشنهاد تشکیل وزارتخانه بهتر از مسکن را ارائه داده که با ساختار قدیمی وزارت «مسکن و شهرسازی» هم در عنوان و هم در ساختار و شرح ماموریت‌ها متفاوت است.

به گزارش «دنیای اقتصاد»، یک فوریت طرح تفکیک وزارت راه و شهرسازی به دو وزارتخانه «راه و ترابری» و «مسکن و شهرسازی» ۱۸ دی ماه تصویب و برای بررسی بیشتر به کمیسیون عمران مجلس ارجاع شد، اگرچه جمع‌آوری امضا برای این طرح از تابستان امسال آغاز شده بود اما در نهایت نسخه‌ای که در میانه پاییز به هیات‌رئیسه مجلس تسلیم شد، فقط ۷۲ امضا دارد.

با این وصف گمانه‌زنی از اقبال یا روی گرداندن سایر نمایندگان مجلس نسبت به طرح مذکور فعلا غیرممکن است؛ کما اینکه برخی از نمایندگان موافق فوریت این طرح، ضرورت تعیین تکلیف زودهنگام برای ساختار وزارت راه و شهرسازی و جلوگیری از اخلال در انجام ماموریت‌های این دستگاه را انگیزه خود برای رای به قید فوریت آن عنوان کرده‌اند، نه الزاما موافقت با این اصلاح ساختار.

از طرفی برخی از نمایندگان مجلس مثل علی کشوری، سخنگوی کمیسیون اصل ۹۰ که به‌عنوان مخالف تفکیک وزارت راه و شهرسازی در صحن علنی سخن گفت، با اصل آن مخالفتی ندارند، اما فوریتی برای آن قائل نیستند و این تغییر ساختار را نیاز اورژانسی سیاستگذاری در حوزه‌های ماموریتی این وزارتخانه تشخیص نداده‌اند.

اما به هر حال بررسی محتوای این طرح در کمیسیون عمران مجلس آغاز شده و در صورت تصویب ماده‌واحده آن، با تفکیک اهداف، ماموریت‌ها و وظایف مربوط به مسکن و شهرسازی از «وزارت راه و شهرسازی»، وزارتخانه جدیدی به‌نام «مسکن و شهرسازی» تشکیل خواهدشد و وزارتخانه موجود نیز به «راه و ترابری» تغییر نام می‌دهد. بررسی «دنیای اقتصاد» از محتوای این طرح نشان می‌دهد، دلایل توجیهی قید شده در مقدمه آن فاقد وزن کافی برای اقناع و ایجاد اجماع میان صاحب‌نظران حوزه‌های حمل‌ونقل، لجستیک و مسکن بوده و به کلی‌گویی اکتفا کرده‌است.

توجیه تفکیک وزارت راه و شهرسازی و بازگشت به ساختار بیش از یک دهه‌قبل با دو وزارتخانه «راه و ترابری» و «مسکن» حول چهار محور اهمیت اقتصادی حمل‌ونقل، ارتباط حمل‌ونقل با رشد اقتصادی، عدم‌تطابق ساختار فعلی وزارتخانه با نیاز روز و فقدان برنامه‌ریزی جامع در بخش مسکن مطرح شده‌است.

> فقدان استراتژی، اهداف و سیاستگذاری مشخص در بخش حمل‌ونقل کشور به دلیل حجم زیاد ماموریت‌ها و وظایف در وزارت راه و شهرسازی از ضعف‌های ناشی از ساختار فعلی وزارتخانه مذکور تلقی شده است

در متن کوتاهی که به‌عنوان مقدمه دلایل توجیهی این طرح ضمیمه‌شده، آمده است: «حمل‌ونقل یکی از پایه‌های اصلی توسعه پایدار و متوازن در جوامع بشری محسوب شده و شبکه‌های حمل‌ونقل با مولفه‌های مهمی همچون اقتصاد، امنیت و عدالت اجتماعی ارتباط تنگاتنگی دارد. در فرآیند توسعه اقتصادی و اجتماعی کشورها، همبستگی مستقیم میان گسترش حمل‌ونقل و دستیابی به نرخ رشد اقتصادی وجود دارد و فعالیت‌های حمل‌ونقل از جمله فعالیت‌های اساسی و زیربنایی برای رشد و تحول اقتصادی محسوب می‌شوند، از این‌رو توجه به حوزه حمل‌ونقل در اسناد بالادستی کشور جایگاه و اهمیت مهمی دارد، لیکن ادغام وزارت راه و ترابری و وزارت مسکن و شهرسازی سابق و تشکیل وازرتخانه فعلی راه و شهرسازی با مقتضیات روز و اقتصاد ملی مطابقت ندارد و این موضوع بر فعالیت و عملکرد بخش حمل‌ونقل تاثیر منفی گذاشته‌است. از سوی دیگر ناکارآمدی تامین مسکن و عدم‌مطلوبیت کیفی آن، صرف‌نظر از مساله مربوط به اقتصاد کلان، بیشتر ناشی از نبود برنامه‌ریزی جامع مسکن است و نیز پاسخ بهینه به تقاضای مسکن که علاوه‌بر ایجاد هماهنگی بین اجزای اصلی این بخش (منابع مالی، تامین زمین و مصالح ساختمانی)، نیازمند سازگاری با سیاست‌های شهرسازی و آمایش سرزمین است، از این‌رو مطلوب است تمام بخش‌ها، نیروها و عوامل تاثیرگذار در روند توسعه سکونتگاه‌ها و استقرار کانون‌های فعالیت، در یک مجموعه قرار بگیرد.»

استناد به قانون منسوخ

اما مهم‌تر از آنچه ذکر شد، نظر دو اداره کل مهم مجلس درباره طرح تفکیک وزارت راه و شهرسازی است. اداره کل تدوین قوانین مجلس به طرح تفکیک وزارت راه و شهرسازی دو اشکال گرفته است؛ که یکی استناد به قانون فاقد اعتبار برنامه ششم توسعه و دیگری فقدان ادله توجیهی درباره قید فوریت آن است. در واقع طرح تفکیک وزارت راه و شهرسازی از اساس بر پایه یک قانون فاقد اعتبار نوشته شده‌است؛ چراکه با تصویب برنامه هفتم توسعه، عملا قانون برنامه ششم از اعتبار ساقط شده و قابلیت استناد ندارد.

افزون بر دو اشکال مذکور، نظر صریح اداره کل تدوین قوانین مجلس این است که این قبیل پیشنهادها چون نیاز به کار کارشناسی و مطالعات گسترده دارد، بهتر است در قالب لایحه از سوی دولت تقدیم مجلس شود. اداره کل اسناد و تنقیح قوانین نیز همسو با اداره کل تدوین قوانین مجلس، به موضوع استناد به قانون منسوخ برنامه ششم اشاره کرده و پیشنهاد ضرورت ارائه لایحه در این‌خصوص به‌جای طرح را نیز مطرح کرده‌است.

جدای از اصل استناد به قانون منسوخ، مساله ابهام‌برانگیز این است که بندالف ماده۲۸ قانون برنامه ششم توسعه اتفاقا به‌دنبال کاهش حجم و اندازه دستگاه‌های اجرایی بوده و به مواردی مثل حذف واحدهای غیرضرور، کاهش سطوح مدیریت، کاهش پست‌های سازمانی، انحلال و ادغام سازمان‌ها و موسسات و نیز واگذاری برخی وظایف دستگاه‌های اجرایی به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها اشاره کرده‌است. در واقع این بندقانونی نه‌تنها هیچ اشاره‌ای به «تفکیک» یا تشکیل وزارتخانه جدید نکرده، بلکه متمرکز بر کوچک‌سازی، انحلال و ادغام با هدف «صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور» بوده و حتی با فرض اینکه این قانون هنوز قابلیت استناد داشت، باز همچنین ارجاعی منطقی نبوده است.

هزینه-فرصت خانه به‌دوشی سیاستگذار

به گزارش «دنیای اقتصاد»، اگرچه در متن طرح مذکور تاکید شده که همه نیروی انسانی، امکانات و تجهیزات موردنیاز وزارتخانه‌های جدید از نیروی انسانی، امکانات و تجهیزات وزارتخانه فعلی و سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه آن تامین خواهدشد، اما تجربه قبلی از ادغام دو وزارتخانه با همین عناوین برای تشکیل وزارت راه و شهرسازی در اوایل دهه ۹۰ حکایت از آن دارد که تضمین این اصل در فرآیند تغییر ساختار تقریبا غیرممکن است.

در یکی از دو تبصره طرح مذکور تاکید شده که هرگونه افزایش نیروی انسانی، امکانات و بار مالی برای وزارتخانه‌های موضوع این ماده‌واحده در طول اجرای برنامه هفتم توسعه ممنوع است، اما آیا این تبصره قابلیت اجرا دارد؟ تصور مدافعان طرح این است که احتمالا تنها هزینه تفکیک وزارت راه و شهرسازی، اسباب کشی امکانات و تجهیزات از ساختمانی به ساختمان دیگر است. حتی اگر چنین نگاه ساده‌انگارانه‌ای درست باشد، همین موضوع نیز علاوه‌بر اینکه‌میلیاردهاتومان هزینه به دولت تحمیل می‌کند، هزینه فرصت قابل‌توجهی را نیز شامل می‌شود.

در علم اقتصاد به هزینه‌های ناشی از رد بهترین گزینه جایگزین هنگام اخذ یک تصمیم، «هزینه فرصت» اطلاق می‌شود. هزینه فرصت تفکیک وزارت راه و شهرسازی در صورتی مشخص می‌شود که معادل ریالی زمانی که برای تغییر ساختار و جابه‌جایی‌های فیزیکی صرف می‌شود و تبعاتی که به لحاظ اختلال در فرآیند امور جاری و معطل ماندن پروژه‌های اجرایی و... دارد، با تخمین خوبی برآورد و با حالت «هزینه صفر» یعنی حفظ وزارتخانه فعلی با اعمال برخی اصلاحات ساختاری، مقایسه شود.

در تبصره‌دیگر این ماده‌واحده دولت موظف شده شرح وظایف وزارتخانه‌های جدید را حداکثر ظرف ۶ ماه پس از تصویب این طرح، به مجلس ارائه کند. با فرض اینکه طی کمتر از دو ماه باقی‌مانده تا پایان امسال، طرح مذکور در صحن تعیین‌تکلیف و احتمالا تصویب شود، نیم‌سال اول ۱۴۰۴ صرف تدوین شرح وظایف وزارتخانه‌های جدید و در خوشبینانه‌ترین حالت، ۶ماه دوم نیز به جابه‌جایی‌های فیزیکی و استخراج خطاها و باگ‌هایی که باید از ساختارهای جدید زدوده شود، اختصاص‌داده می‌شود. در این مدت طولانی حضور فعالانه سیاستگذار بخش حمل‌ونقل و مسکن در این حوزه‌های مهم ماموریتی با اختلال مواجه خواهدشد؛ تورم، هزینه اجرای پروژه‌های عمرانی را افزایش می‌دهد و پروژه‌های جاری مشمول افزایش هزینه از بابت طولانی‌شدن روند اجرا خواهدشد؛ برنامه‌ریزی اجرایی برای توسعه دریامحور با وقفه ناشی از تغییر و تحولات ساختاری همراه خواهدشد و این سیاست اولویت‌دار که کانون عملیاتی‌شدن آن، سواحل مکران است، معلوم نیست در سایه تغییر و تحولات چگونه پیش خواهد رفت، بنابراین باید یک برآورد اقتصادی از هزینه ناشی از این همه وقفه و معطلی تا شروع ۱۴۰۵ صورت بگیرد.

> اداره کل تدوین قوانین مجلس این اشکال را به طرح تفکیک گرفته که به قانون فاقد اعتبار برنامه ششم توسعه استناد کرده؛ چراکه با تصویب برنامه هفتم توسعه، عملا قانون برنامه ششم از اعتبار ساقط شده است

۱۵ ضعف ناشی از ساختار

به گزارش «دنیای اقتصاد»، گزارش توجیهی رسمی طرح تفکیک وزارت راه و شهرسازی که از سوی طراحان آن، ضمیمه شده‌است، پس از بیان یک مقدمه کلی به ذکر ۱۵ ضعف ساختار فعلی بخش حمل‌ونقل کشور که آنها را ناشی از ادغام وزارت راه و شهرسازی دانسته، پرداخته است. فقدان استراتژی، اهداف و سیاستگذاری مشخص در بخش حمل‌ونقل کشور به دلیل حجم زیاد ماموریت‌ها و وظایف در وزارت راه و شهرسازی، ضعف در یکپارچگی و هماهنگی بخش‌های مختلف حمل‌ونقل و جزیره‌ای عمل کردن هریک از بخش‌های ریلی، جاده‌ای، دریایی و هوایی به‌رغم اهمیت بالا و راهبردی توسعه لجستیکی و حمل‌ونقل چندوجهی (ترکیبی)، پایین‌بودن بهره‌وری در بخش حمل‌ونقل نسبت به سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده، غالب‌بودن تفکر ایجاد ظرفیت در زیربناهای حمل‌ونقل و به حاشیه رفتن امر نگهداری و بهسازی سرمایه‌گذاری موجود، عدم‌مدیریت جامع منابع مالی و وجود نارسایی در توزیع آن بین زیربخش‌ها، بالابودن هزینه حمل‌ونقل در کشور به دلیل عدم‌یکپارچگی و انسجام در تصمیم‌گیری و سیاستگذاری و نیز عدم‌توجه کافی به موضوعات راهبردی در کشور مانند ترانزیت و بالابودن ریسک ترانزیت در مقایسه با مقادیر جهانی و جا ماندن از رقبای منطقه‌ای در این حوزه از مهم‌ترین ضعف‌های مورد اشاره در این گزارش است.

در ادامه همچنین به‌وجود ضعف جدی در ارتباط و اتصال دو بخش حمل‌ونقل درون‌شهری و برون‌شهری به‌رغم اهمیت بالای یکپارچه دیدن این دو، اهتمام در حفظ هویت اسلامی-ایرانی بافت‌های تاریخی موجود شهری و نظارت بر ملاحظات فرهنگی توسعه شهرها، ارتقای جایگاه مقررات ملی ساختمان و افزایش ایمنی، تقویت نظام مهندسی ساختمان و حمایت از صدور خدمات فنی‌مهندسی، اتخاذ رویکرد کل‌نگر در روند برنامه‌ریزی، توسعه و مدیریت شهرها و خدمات‌رسانی به شهروندان، فراهم‌شدن برقراری تناسب کمی و کیفی جمعیت و فعالیت و استقرار متعادل آن در پهنه سرزمین، توجه ویژه به مناطق محروم و کم‌برخوردار و در نهایت بسترسازی توسعه هماهنگ قلمرو مرکزی، میانی و پیرامونی و تعامل مرزی به‌عنوان نقاط ضعف ناشی از ساختار فعلی وزارت راه و شهرسازی اشاره و بر این اساس از ماده‌واحده طرح تفکیک وزارت راه و شهرسازی دفاع شده‌است، اما در همین موارد نیز به کلی‌گویی بسنده شده و اشاره مستقیمی به اینکه چگونه ضعف ساختاری عامل بروز مسائل مبتلابه حمل‌ونقل و مسکن‌شده، صورت نگرفته‌است.

وزارتخانه بهتر از «مسکن»

به گزارش «دنیای اقتصاد»، یک فوریت طرح تفکیک وزارت راه و شهرسازی با وجود فقدان ادله توجیهی درباره تقاضای فوریت، به تصویب مجلس رسیده و دیر نیست که بررسی این طرح در دستور کار صحن علنی قرار بگیرد. خوب یا بد، درست یا نادرست، به‌وقت یا بی‌وقت‌بودن طرح تفکیک وزارت راه و شهرسازی، احتمال وقوع این اتفاق با توجه به سیری که مجلس تاکنون پشت‌سر گذاشته‌است، بعید نیست، اما ذیل دلایل توجیهی مجلس درباره ضرورت تفکیک ماموریت‌های مسکن و حمل‌ونقل و تشکیل دو وزارتخانه مستقل برای آنها، پیشنهاد مکملی به شکل تلویحی مطرح‌شده که البته در متن اصلی ماده‌واحده طرح مذکور از آن غفلت شده و مبنا قرار نگرفته‌است. این پیشنهاد، تشکیل وزارت «ساختمان، شهرسازی و آمایش سرزمین» است. طراحان این طرح در جریان پرداختن به ضعف جدی در ارتباط و اتصال دو بخش حمل‌ونقل درون و برون‌شهری، تاکید کرده‌اند که با تشکیل وزارت ساختمان، شهرسازی و آمایش سرزمین می‌توان ارتباطی یکپارچه بین حمل‌ونقل درون و برون‌شهری را برقرار کرد.

درج عنوان «آمایش سرزمین» در نام وزارتخانه‌ای که قرار است متولی مسکن و ساختمان باشد؛ در واقع به غفلت تاریخی از اهمیت این موضوع در تصمیمات راهبردی و کلان در حوزه‌های مختلف اشاره دارد. از قضا یکی از مصوباتی که سند ملی آمایش سرزمین را آشکارا نقض کرده، قانون جهش تولید مسکن است.

در یک نگاه کلی به ارقام کمی قانون جهش تولید مسکن و اشاره‌ای که به اقدامات عاجل وزارت راه و شهرسازی در الحاق اراضی به محدوده شهرها برای تامین زمین موردنیاز برای ساخت سالانه یک‌میلیون واحد مسکونی در کشور نشان می‌دهد، هیچ‌یک از راهبردهای سند ملی آمایش سرزمین در برنامه مسکن تهیه شده مورد‌توجه نبوده و بدون نگاه راهبردی به موضوع برنامه‌ریزی مسکن و آثار بین‌بخشی گسترش محدوده شهرها در حوزه مهاجرت از پیرامون به مرکز، در حال عدول از راهبردهای سند ملی آمایش سرزمین و البته برنامه‌های جامع شهری و فراشهری است.

روایت ساده ماجرا این است که سند آمایش سرزمین مصوب اسفند ۱۳۹۹ با وجود ماهیت راهبردی و بالادستی، در حوزه برنامه‌ریزی مسکن و شهرسازی و همین‌طور حمل‌ونقل، چنین جایگاهی پیدا نکرده و گاه حتی به کلی نادیده گرفته شده‌است. حالا یک دیدگاه کارشناسی در مجلس مطرح‌شده که طی آن عنوان آمایش سرزمین در وزارتخانه متولی مسکن قید شود تا این بی‌تفاوتی هزینه‌زا برای کشور نسبت به آمایش سرزمین قبل از تصمیمات اجرایی کلان، چاره شود. با این‌حال در نهایت طرح تفکیک راه و شهرسازی حتی این پیشنهاد را نیز مسکوت گذاشته و در متن ماده‌واحده، همان اسامی ۱۳ سال‌قبل را برای وزارتخانه‌های جدید پس از تجزیه «راه و شهرسازی» پیشنهاد داده‌است.

ایستگاه ترانزیت

ظرفیت اقتصادی ایران به‌عنوان پل اتصال آسیا به اروپا بررسی شد

از اسلام‌آباد تا استانبول، با عبور از تهران

کریدور اسلام‌آباد-تهران-استانبول یکی از مسیرهای استراتژیک و کلیدی در منطقه، فرصتی استثنایی برای تقویت تعاملات تجاری بین آسیا و اروپا فراهم کرده‌است.

ایران، با موقعیت جغرافیایی منحصربه‌فرد خود، نقشی حیاتی در این مسیر ایفا می‌کند و می‌تواند از این ظرفیت برای افزایش درآمدهای ارزی و تقویت جایگاه اقتصادی خود بهره‌برداری کند.

کریدور اسلام‌آباد-تهران-استانبول، مسیری ۶۵۰۰کیلومتری است که پاکستان، ایران و ترکیه را به یکدیگر متصل می‌کند.

این مسیر که زمان حمل‌ونقل کالا بین پاکستان و ترکیه را به ۱۱ روز کاهش می‌دهد، به‌عنوان یکی از شاهراه‌های اقتصادی جدید در منطقه شناخته می‌شود. ایران به‌عنوان نقطه اتصال جنوب‌آسیا به اروپا، بخش مهمی از این کریدور را در اختیار دارد. این مسیر از شرق وارد ایران‌شده، از طریق شبکه‌های جاده‌ای و ریلی کشور عبور می‌کند و در غرب به ترکیه متصل می‌شود. نقش کلیدی ایران در این کریدور می‌تواند به توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل داخلی و همچنین تقویت جایگاه منطقه‌ای کشور در عرصه تجارت‌جهانی منجر شود.

اهمیت اقتصادی برای ایران

این کریدور فرصت بزرگی برای تقویت اقتصاد ایران فراهم می‌کند. ترانزیت کالا از این مسیر، علاوه‌بر افزایش درآمدهای ارزی، به توسعه صنایع وابسته مانند حمل‌ونقل و لجستیک نیز کمک می‌کند. در عین حال، این کریدور می‌تواند جایگاه ایران را در تعاملات اقتصادی بین‌المللی ارتقا داده و روابط تجاری کشور با همسایگان و سایر کشورها را تقویت کند.

براساس برآوردها، اگر ایران بتواند زیرساخت‌های ترانزیت خود را به‌درستی توسعه دهد، سالانه ظرفیت حمل‌ونقل بیش از ۸۰میلیون‌تن کالا از طریق این مسیر فراهم می‌شود. با احتساب درآمد ۱۰۰ دلاری به ازای هرتن بار، این ظرفیت می‌تواند سالانه بیش از هشت‌میلیارد دلار درآمد برای کشور به‌همراه داشته‌باشد.

کریدور اسلام‌آباد-تهران-استانبول نه‌تنها مسیری برای انتقال کالا، بلکه شاهراهی برای توسعه اقتصادی منطقه‌ای و بین‌المللی است.

ایران با بهره‌گیری هوشمندانه از این فرصت می‌تواند به قطب ترانزیت منطقه تبدیل شده و جایگاه خود را در شبکه تجارت‌جهانی مستحکم‌تر کند.

روزنامه صبح ایران دنیای اقتصاد
گروه بورس
۵۲۱۸۹۳۵۵
bourse@den.ir

روزنامه صبح ایران دنیای اقتصاد
گروه بورس
۵۲۱۸۹۳۵۵
bourse@den.ir

چرا حاشیه سود ۸۰ درصد از نمادهای بازار در پاییز نسبت به تابستان بهبود یافت؟

مانع‌زدایی از رشد صنایع

علی قاسمی-عباس بیات

سومین فصل سال برای صنایع بورسی، رشد سودآوری خوبی را به همراه داشت. به‌رغم آنکه حدود ۷۰ نماد بازار سهام، گزارش‌های ۹ ماهه و سالانه خود را هنوز منتشر نکرده‌اند، اما بررسی بیش از ۳۰۰ نماد مورد بررسی از ۴۴ صنعت بورسی نشان می‌دهد که حاشیه سود بیش از ۲۵۰ نماد در فصل پاییز نسبت به تابستان بهبود یافته است. به نظر می‌رسد تغییر رویکرد دولت با نزدیک کردن نرخ ارز توافقی به قیمت بازار آزاد اصلی‌ترین دلیل تقویت سودآوری بوده است. به‌رغم آنکه عدم‌انتشار گزارش برخی از شرکت‌های بزرگ و سودآوری اندک برخی از آنها، مجموع سود و حاشیه سود صنایع را ضعیف نشان داده، اما حال عمومی صنایع بهتر شده است. هرچند رشد ۳۳ درصدی قیمت دلار موثر بر سودآوری شرکت‌ها در پاییز امسال نسبت به سال گذشته می‌توانست موجب جهش سودآوری برای شرکت‌ها شود، اما قطعی گسترده برق و گاز ترمز تولید را در صنایع بورسی کشید و برخی از صنایع بزرگ نظیر فولاد، موفق به ثبت سودهای بزرگ نشدند. با این حال، برخی صنایع نیز عملکرد خوبی داشتند. صنایع پتروشیمی، اوره، تولید فلزات گرانبهای غیرآهن، خودرو، خرده‌فروشی‌ها، محصولات غذایی، قند و شکر و کاشی و سرامیک، عملکرد خوبی از خود نشان دادند. انتظار می‌رود، در صورتی که قطعی‌های گاز در ادامه سال به حداقل برسد، حاشیه سود صنایع برای دومین فصل متوالی بهبود یابد و قدری از کاستی سودآوری شرکت‌ها را در ۹ ماهه سال جبران کند.

کاهش استحکام فولادی‌ها

فولاد، جزو صنایعی است که به‌طور مستقیم از نرخ جهانی فولاد، نرخ ارز و ریسک‌های مربوط به انرژی تاثیر می‌پذیرد. صورت‌های مالی ۲۴ نماد فولادی که هنوز گزارش دونماد از آنها منتشر نشده است، نشان می‌دهد که به‌رغم رشد نرخ ارز و افزایش قیمت‌ها در بورس کالا، سودآوری صنعت بهبود نیافته است. علاوه بر این، تداوم رکود در چین بر نرخ جهانی شمش‌های فولادی صادراتی اثرگذار بوده است. فولادی‌ها در پاییز امسال تنها، ۱۹ هزار میلیارد تومان سود ساختند که نسبت به پاییز سال گذشته، کاهش بیش از ۳۰ درصدی داشته است. حاشیه سود صنعت هم در این مقیاس از ۱۹ درصد به ۱۲ درصد افت کرده است. بررسی سودآوری فولادی‌ها در سال ۱۴۰۴ نیز P/Eهای آینده‌نگر پایینی را برای این صنعت محاسبه می‌کند. اما به‌طور کلی، از منظر گزارش‌های ۹ ماهه و نسبت P/E FORWARD، نمادهای «فسپا»، «فخاس»، «ارفع» و «فسازان» می‌توانند نمادهای بهتری برای سرمایه‌گذاری باشند.

ثبات سودآوری در فلزات گرانبها

با قطعی گسترده برق، یکی از صنایعی که بیشترین تاثیر را از کمبود انرژی در خط تولید خود می‌پذیرد، صنعت فلزات گرانبهای غیرآهن است. این صنعت که شامل نمادهای تولیدکننده روی، سرب، آلومینیوم و مس می‌شود، به‌طور کلی ۲۲ همت در پاییز سود ساخت که رشد ۵۰ درصدی را نسبت به پاییز سال قبل نشان می‌دهد. هرچند رشد قیمت‌های جهانی در تابستان حاشیه سود این صنعت را تا ۴۰ درصد افزایش داد، اما دوباره این نسبت مهم سودآوری در سومین فصل سال، به ۳۴ درصد تنزل یافته است. این درحالی است که حاشیه سود صنعت فلزات گرانبهای بورسی، در پاییز گذشته هم، عدد ۳۴ درصد بوده است. از میان ۱۵ نماد فعال در این صنعت، نماد «فسوژ» ضمن ارائه گزارش مالی خوب، نسبت P/E آینده‌نگر پایینی دارد و ارزنده‌تر است. در میان آلومینیوم‌سازان، «فایرا» همچنان گزینه خوبی است. «فاسمین» هم در میان تولیدکنندگان شمش روی، کارنامه خوبی داشته و قیمت مناسبی دارد. «فباهنر»، در گروه مس قابلیت بررسی بیشتر را دارد.

آتش‌بازی پتروشیمی‌ها در کدال

پتروشیمی‌ها، جزو معدود صنایع بزرگ بورسی هستند که گزارش‌های خوبی ارائه داده‌اند. با وجود قطعی گاز و کاهش تولید محصولات، این صنعت موفق شده است ضمن بهبود حاشیه سود، رشد ۲۶ درصدی سودآوری را در پاییز امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل ثبت کند. درحالی حاشیه سود این صنعت در سومین فصل سال به ۱۸ درصد رسیده که حاشیه سود تابستان، ۱۵ درصد و حاشیه سود پاییز سال قبل، ۲۰ درصد گزارش شده است. برخلاف سایر صنایع، در مقیاس ۹ ماهه هم حال این صنعت بهتر شده است. در میان دوده‌ای‌ها، «شدوص» خوش درخشید. همچنین در گروه متانول، «شفن» گزارش خوبی ارائه داده است. با این حال، همچنان امیدها به ارزندگی «شکام» افزایش یافته است.

کاهش زیان‌دهی خودرویی‌ها؟

صنعت خودرو با کاهش زیان همراه شد. برخلاف آنکه زیان خودروسازان بزرگ بورسی از ۵ هزار میلیارد تومان در پاییز سال قبل به ۱۰ هزار میلیارد تومان در پاییز سال جاری رسیده، اما حاشیه زیان خودرویی‌ها از منفی ۹ درصد به منفی ۸ درصد بهبود یافته است. در میان قطعه‌سازان هم، گزارش‌های خوبی دیده می‌شود. به‌رغم آنکه سود خالص نمادهای قطعه‌ساز با کاهش ۴۴ درصدی به ۴۴۷ میلیارد تومان رسیده است، اما بررسی‌ها حکایت از آن دارد که نمادهای «ختور»، «ختراک»، «خموتور»، «خریخت» و «خلنت» عملکرد خوبی داشته‌اند و انتظار سودآوری بالاتری از آنها می‌رود.

جهش حاشیه سود کانه‌های فلزی

صنعت سنگ‌آهن و به‌طور کلی کانه‌های فلزی، به تبعیت از صنعت فولاد در رکود نسبی قرار دارند. با این حال، به نظر می‌رسد سود شرکت‌های فعال در این صنعت با کاهش ۳۰ درصدی به نزدیکی ۱۱ هزار میلیارد تومان رسیده است. حاشیه سود کانه‌های فلزی از ۲۲ درصد در تابستان به ۳۱ درصد افزایش یافته است. این درحالی است که حاشیه سود پاییز سال قبل، ۳۵ درصد بوده است. احتمال دارد که دولت فرصت تنفس به این صنعت بدهد، اما چشم‌انداز ضعیف صنعت فولاد، عدم‌رشد نرخ فروش بورس کالا مطابق با رشد دلار و عدم‌شفافیت دولت در برخورد با حقوق دولتی معادن طی سال آینده، دردسرهای صنعت کانه‌های فلزی را افزایش خواهد داد. «کچاد»، «کنور» و «کاما» گزینه‌های امن این صنعت به شمار می‌روند.

اوره‌سازان فراتر از انتظارات

تاثیر رشد میانگین قیمت جهانی اوره به بالای ۳۰۰ دلار به ازای هر تن و افزایش قیمت دلار توافقی بر سودآوری صنعت اوره که با نام صنعت کود و ترکیبات نیتروژن‌دار شناخته می‌شود، بر کسی پوشیده نیست. حساسیت سود این صنعت نسبت به رشد قیمت ارز، سبب شده است تا ضمن افزایش ۲۳ درصدی سود خالص صنعت نسبت به پاییز سال قبل، این صنعت با جهش ۵۴ درصدی نسبت به تابستان، سود خالص ۱۲ هزار میلیارد تومانی را در پاییز بسازد. حاشیه سود صنعت از پاییز سال قبل از ۵۰ به ۵۳ درصد افزایش یافته است. این درحالی است که حاشیه سود تابستان ۳۶ درصد بوده است. «شیراز»، «کرماشا» و «شاروم»، سه نماد صنعت اوره هستند که می‌توانند قابلیت بررسی بیشتر داشته باشند.

پالایشی‌ها جان گرفتند

صنعت پالایشی کشور پس از بهار ۱۴۰۱ با افت کرک اسپرد و نوسانات و محدودیت‌های ارزی به لحاظ افزایش فاصله نرخ دلار تسعیری با نرخ دلار در بازار آزاد همراه شد. این صنعت با تغییر فرمول نرخ بنزین شکست سهمگینی خورد و حاشیه سود صنعت به محدوده‌های بسیار پایین تاریخی کاهش یافت؛ به طوری که در مقیاس ۹ ماهه حاشیه سود صنعت نسبت به ۹ ماهه سال قبل نصف شده است. اما در پاییز سال جاری همزمان با افزایش نرخ ارز و بهبود نسبی کرک اسپرد، صنعت پالایشی هم جان تازه‌ای گرفت. جهش ۳۶ درصدی سود پاییز نسبت به تابستان، سود خالص این صنعت را به مرز ۲۶ هزار میلیارد تومان کشاند. حاشیه سود صنعت نیز از ۵ درصد در تابستان امسال به ۶ درصد در پاییز افزایش یافته است. «شبریز» و «شپنا» دو گزینه خوب در صنعت پالایشی و «شبهرن»، «شسپا» و «شرانل» سه گزینه خوب صنعت روانکار هستند.

ثبات سیمان در سرمای زمستانی

سیمانی‌های بورس به‌رغم آنکه در فصل زمستان با کمبود گاز و برق به طور همزمان دست و پنجه نرم کردند، اما افزایش قابل‌توجه قیمت‌ها در بورس کالا متناسب با هزینه‌های سیمانی‌ها سبب شد تا رشد سودآوری در پاییز رقم بخورد. سود خالص صنعت سیمان با رشد ۲۷ درصدی نسبت به پاییز سال قبل، به ۶ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان رسید و حاشیه سود صنعت نیز از ۳۹ درصد پاییز سال ۱۴۰۲ به ۴۳ درصد در سومین فصل سال جاری رسید. با این حال، حاشیه سود تابستان هم با اختلاف کم حدود ۴۵ درصد بوده است. این موارد در حالی بیان می‌شود که ۶ نماد سیمانی، هنوز صورت‌های مالی فصل جدید را ارائه نداده‌اند. این صنعت در مقیاس ۹ ماهه هم حال بهتری نسبت به سایر صنایع دارد. «اردستان»، «سشرق»، «سآبیک» و «ساروم»، قابلیت بررسی بیشتر را دارند.

پاشنه آشیل دارویی‌ها

شرکت‌های دارویی بازار سرمایه از ابتدای سال گذشته وضعیت خوبی را سپری نکردند. عمده نمادهای این صنعت با زیان همراه شدند و بسیاری از محصولات آنها حاشیه سود کمی برای تولیدکننده دارند. عامل اصلی این وضعیت به بحث قیمت‌گذاری و تیراژ دستوری بازمی گردد که با وجود رشد هزینه‌ها و همچنین کمبود نقدینگی شرکت‌های دارویی مجبور هستند برخی محصولات را به‌رغم زیان‌ده بودن تولید کنند. در بازه ۹ ماهه امسال شرکت‌های دارویی حدود ۵ درصد بازدهی را نصیب سهامداران خود کردند. این در حالی است که نماگر اصلی بورس تهران بازدهی بیش از ۲۲ درصدی را به ثبت رسانده است که به‌معنای ضعف معنادار بازدهی شرکت‌های دارویی در مقایسه با کلیت بازار سرمایه است. در پاییز امسال سود خالص دارویی‌ها به‌میزان ۲ هزار و ۷۸۵ میلیارد تومان به ثبت رسید که در مقایسه با پاییز ۱۴۰۲ به‌میزان ۱۴ درصد نزول یافته است.

حاشیه سود پاییز شرکت‌های دارویی به‌میزان ۱۱ درصد به ثبت رسیده که در مقایسه با پاییز سال گذشته ۲ درصد کاهش یافته است. در پاییز امسال ۵۵ میلیون دلار سود خالص شرکت‌های دارویی بازار سرمایه بوده که در مقایسه با پاییز سال گذشته ۳۵ درصد کاهش یافته است. بررسی عملکرد دارویی‌های بازار سهام در بازه ۹ ماه ابتدایی سال جاری نشان می‌دهد که در این مدت سود خالص دارویی‌ها به‌میزان ۸ هزار و ۸۴۰ میلیارد تومان به ثبت رسیده که این میزان سود در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۲۰ درصد کاهش یافته است. این نزول در سود دلاری داروسازان نیز مشاهده می‌شود. همچنین سود دلاری دارویی‌ها در این مدت با کاهش ۶۷ درصدی همراه شده است. از میان ۳۷ نماد دارویی بازار سرمایه، شرکت «دزهراوی» در سال جاری توانسته است سود خالص دلاری خود را ۲۷۰ درصد در قیاس با دوره مشابه سال گذشته افزایش دهد و این اوصاف بهترین عملکرد مالی را در میان نمادهای دارویی طی سال جاری به ثبت رسانده است.

چشم‌انداز کاهشی سود تایرسازان

ارزیابی سودآوری شرکت‌های لاستیک و پلاستیک بازار سهام که با نام صنعت تایر نیز شناخته می‌شود، نشان می‌دهد در ۹ ماهه امسال در مجموع نمادهای این صنعت بازدهی ۳۰ درصدی را نصیب سهامداران خود کردند که در قیاس با کلیت بازار سهام عملکرد خوبی محسوب می‌شود. طی پاییز امسال سود خالص نمادهای تایرساز، یک‌هزار و ۲۳۰ میلیارد تومان به ثبت رسید که در مقایسه با پاییز سال گذشته ۳۴ درصد کاهش یافته است. علاوه بر نزول سودآوری، حاشیه سود این صنعت نیز در پاییز امسال با ۷ درصد کاهش نسبت به پاییز ۱۴۰۲ به‌میزان ۱۳ درصد به ثبت رسیده است. از لحاظ دلاری نیز نزول سود در صنعت تایر رقم خورده و طی پاییز امسال سود خالص دلاری این صنعت با کاهش ۵۱ درصدی نسبت به پاییز سال گذشته به‌میزان ۲۴ میلیون دلار به ثبت رسیده است. ارزیابی متغیرهای مالی صنعت لاستیک و پلاستیک در ۹ ماه ابتدایی امسال نشان از افت سودآوری این صنعت دارد. در ۹ ماهه امسال سود تایرسازان ۴ هزار و ۱۸۰ میلیارد تومان به ثبت رسیده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۱۴ درصد افزایش داشته است. به‌رغم افت معنادار حاشیه سود پاییز امسال صنعت لاستیک، در بازه ۹ ماهه وضعیت حاشیه سود بهتر بوده و افت کمتری را به ثبت رسانده است. طی ۹ ماه امسال میزان حاشیه سود این صنعت ۱۵ درصد به ثبت رسیده که در قیاس با مدت مشابه یک درصد کاهش پیدا کرده است. سود خالص دلاری شرکت‌های تایرساز در ۹ ماهه امسال با افت ۴ درصدی همراه شده است. حذف ارز نیما هزینه تامین ماده‌اولیه صنعت لاستیک را افزایش می‌دهد که این مهم می‌تواند در گزارش‌های فصلی آینده این صنعت اثر خود را نمایان کند. بنابراین لازم است اقداماتی انجام دهند تا وضعیت سودآوری این صنعت بهبود یابد. از میان ۹ نماد که گزارش‌های ۹ ماهه خود را روانه سامانه کدال کرده‌اند، شرکت «پارتا» بیشترین میزان رشد سودآوری را تجربه کرده است. در ۹ ماهه امسال سود خالص دلاری این شرکت با افزایش ۲۵۰ درصدی همراه شده است.

ارزیابی متغیرهای سودآوری شوینده‌ها

شرکت‌های تولیدکننده محصولات پاک کننده، در سال جاری بازدهی ۱۸ درصدی را نصیب سهامداران خود کردند که در قیاس با وضعیت کلی بورس تهران عملکرد ضعیف‌تری محسوب می‌شود. سود خالص پاییز صنعت شوینده به‌میزان یک‌هزار میلیارد به ثبت رسیده که در مقایسه با پاییز سال گذشته ۸ درصد بهبود یافته است. با این حال از آنجا که فروش شرکت‌های شوینده در تابستان بیشتر از پاییز است، سود پاییز محصولات پاک کننده در قیاس با تابستان ۳۳ درصد کاهش یافته است. ارزیابی متغیرهای سودآوری شرکت‌های شوینده نشان می‌دهد در پاییز امسال حاشیه سود این صنعت نسبت به پاییز سال گذشته با یک درصد افزایش همراه شده است. با وجود رشد سودآوری شرکت‌های شوینده در پاییز امسال، ارزیابی سود خالص دلاری این صنعت نشان از کاهش سودآوری دارد. در پاییز امسال مجموع سود دلاری شرکت‌های شوینده به‌میزان ۲۰ میلیون دلار به ثبت رسیده که در قیاس با پاییز سال قبل کاهش ۱۹ درصدی را تجربه کرده است. در بازه ۹ ماهه سود خالص شرکت‌های شوینده به‌میزان ۳ هزار و ۳۱۷ میلیارد تومان به ثبت رسید که این میزان سود در مقایسه با ۹ ماه ابتدایی سال گذشته رشد ۱۹ درصدی را تجربه کرده است. علاوه بر رشد سودآوری، حاشیه سود این صنعت در بازه ۹ ماه امسال با یک واحد درصد افزایش نسبت به سال گذشته به ۱۶ درصد رسیده است. از میان ۷ شرکت تولیدکننده محصولات شوینده بازار سرمایه، «شپاکسا» در سال جاری عملکرد بسیار خوبی را به ثبت رسانده و سود دلاری ۹ ماهه امسال این شرکت ۹۲ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته افزایش یافته است.

درخشش کاشی‌سازان در میان ریالی‌ها

از میان صنایع ریالی، صنعت کاشی و سرامیک در سال جاری عملکرد بسیار خوبی را به ثبت رسانده است. در پاییز امسال مجموع سود خالص این صنعت ۵۵۴ میلیارد تومان به ثبت رسیده که در مقایسه با پاییز سال گذشته ۴۳ درصد بهبود یافته است. همچنین میزان سود خالص این صنعت طی پاییز امسال با افزایش ۱۲۶ درصدی نسبت به تابستان همراه بوده است. حاشیه سود شرکت‌های کاشی‌وسرامیک بازار سهام در سومین فصل از سال جاری به‌میزان ۳۰ درصد بوده که در مقایسه با پاییز ۱۴۰۲، ۶ واحد درصد بهبود یافته است. سود خالص دلاری این صنعت طی پاییز امسال در حدود ۱۱ میلیون دلار بوده که در مقایسه با پاییز سال قبل ۷ درصد افزایش یافته است. به‌رغم وضعیت خوب سودآوری شرکت‌های کاشی‌وسرامیک در پاییز امسال، مقایسه سود ۹ ماهه این صنعت با دوره مشابه نشان می‌دهد که سود خالص کاشی‌سازان در سال جاری با افت ۳ واحددرصدی همراه شده است. علاوه بر این سود دلاری صنعت کاشی نیز طی ۹ ماه سال جاری کاهش ۲۰ درصدی را تجربه کرده است. حاشیه سود ۹ ماهه این صنعت نیز با افت ۳ واحد درصدی نسبت به ۹ ماه آغازین ۱۴۰۲ به میزان ۲۳ درصد بوده است. اصلی‌ترین عامل رونق سودآوری شرکت‌های کاشی‌وسرامیک بازار سهام به نبود سایه قیمت دستوری در این صنعت برمی گردد. طعم خوش قیمت آزاد در کنار صادرات گسترده موجب شده است تا عملکرد متغیرهای مالی کاشی‌سازان با بهبود خوبی همراه شود. از میان ۶ نماد صنعت کاشی و سرامیک بازار سرمایه، «کسعدی» وضعیت بهتری را طی سال جاری تجربه کرده و سود دلاری این شرکت در ۹ ماهه امسال با افزایش ۱۱ درصدی همراه شده است.

نزول ۷ درصدی سود قندی‌ها

شرکت‌های تولیدکننده قندوشکر بازار سرمایه، در سال جاری عملکرد جالبی نداشته‌اند. طی ۹ ماه امسال قندوشکری‌ها در مجموع بازدهی منفی ۲ درصدی را نصیب سهامداران خود کردند که در مقایسه با رشد بیش از ۲۰ درصدی شاخص کل بورس تهران عملکرد ضعیفی محسوب می‌شود. طی پاییز امسال سود خالص قندوشکری‌ها ۷۲۱ میلیارد تومان به ثبت رسیده که در قیاس با پاییز سال گذشته ۲۸ درصد افت داشته است. علاوه بر نزول سود پاییز صنعت قندوشکر، حاشیه سود این صنعت در پاییز با کاهش ۷ واحد درصدی به‌میزان ۱۵ درصد ثبت شده است. علاوه بر کاهش ریالی سود این صنعت، سود دلاری قندی‌ها نیز طی پاییز سال جاری با افت ۴۶ درصدی به‌میزان ۱۴ میلیون دلار ثبت شده است. در بازه ۹ ماهه امسال سود صنعت قندوشکر به‌میزان یک‌هزار و ۶۳۴ میلیارد تومان ثبت شده که در مقایسه با ۹ ماه ابتدایی ۱۴۰۲، ۲۰ درصد کاهش یافته است. حاشیه سود این صنعت نیز در ۹ ماه سال جاری با کاهش ۲ واحد درصدی به‌میزان ۱۶ درصد ثبت شده است. از میان ۱۱ شرکت تولیدکننده صنعت قندوشکر، «قشیر» بیشترین میزان رشد سودآوری را تجربه کرده است. در ۹ ماه امسال سود دلاری «قشیر» با رشد ۹۰ درصدی نسبت به مدت مشابه همراه شده است.

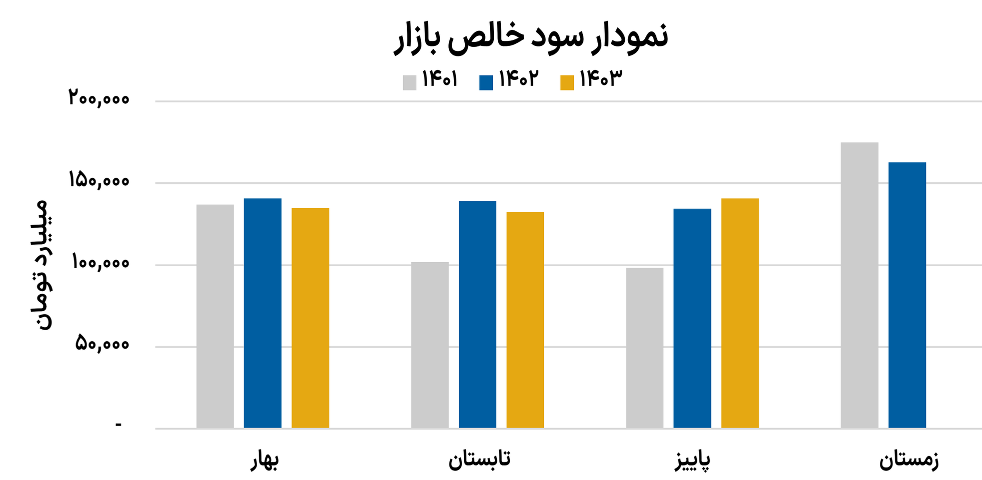

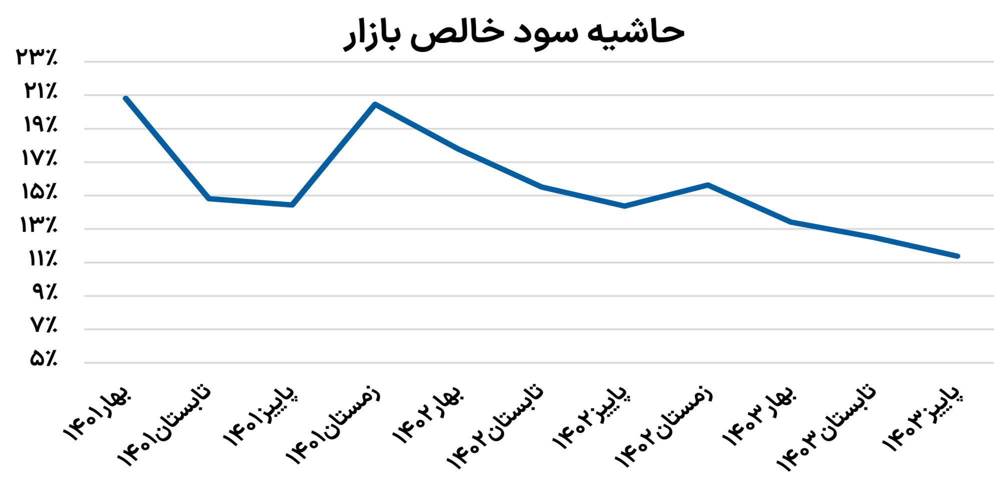

روزنامه صبح ایران دنیای اقتصاد
گروه بورس کالا
۵۲۱۸۹۳۷۰
boursekala@den.ir

پلیمر جهانی

تغییرات قیمت جهانی محصولات پلیمری -هفته منتهی به ۲۲ ژانویه ۲۰۲۴

نام محصول	منطقه	کف قیمت - دلار به ازای تن	سقف قیمت - دلار به ازای تن
پلی‌پروپیلن نساجی	شرق آسیا	۸۷۴	۸۷۶
پلی‌پروپیلن نساجی	جنوب شرقی آسیا	۹۵۴	۹۵۶
پلی‌پروپیلن نساجی	جنوب آسیا	۹۶۴	۹۶۶
پلی‌پروپیلن تزریقی	شرق آسیا	۸۷۴	۸۷۶
پلی‌پروپیلن تزریقی	جنوب شرقی آسیا	۹۴۹	۹۵۱
پلی‌پروپیلن تزریقی	جنوب آسیا	۹۶۴	۹۶۶
پلی‌پروپیلن شیمیایی	شرق آسیا	۹۰۹	۹۱۱
پلی‌پروپیلن شیمیایی	جنوب شرقی آسیا	۹۹۴	۹۹۶
پلی‌پروپیلن شیمیایی	جنوب آسیا	۹۹۸	۱۰۰۰
پلی‌پروپیلن گرید فیلم	شرق آسیا	۹۴۴	۹۴۶
پلی‌پروپیلن گرید فیلم	جنوب شرقی آسیا	۱۰۱۴	۱۰۱۶
پلی‌پروپیلن گرید فیلم	جنوب آسیا	۹۸۹	۹۹۱
پلی‌استایرن معمولی	شرق آسیا	۱۱۸۹	۱۱۹۱
پلی‌استایرن معمولی	جنوب شرقی آسیا	۱۱۹۹	۱۲۰۱
پلی‌استایرن مقاوم	شرق آسیا	۱۲۹۴	۱۲۹۶
پلی‌استایرن مقاوم	جنوب شرقی آسیا	۱۳۰۴	۱۳۰۶
اکریلونیتریل بوتادین استایرن	شرق آسیا	۱۴۰۹	۱۴۱۱
اکریلونیتریل بوتادین استایرن	جنوب شرقی آسیا	۱۳۹۹	۱۴۰۱
سوسپانسیون PVC	شرق آسیا	۷۲۴	۷۲۶
سوسپانسیون PVC	جنوب شرقی آسیا	۷۳۹	۷۴۱
سوسپانسیون PVC	جنوب آسیا	۷۵۹	۷۶۱
پلی‌اتیلن سبک فیلم	شرق آسیا	۱۱۱۹	۱۱۲۱
پلی اتیلن سبک فیلم	جنوب شرقی آسیا	۱۱۴۹	۱۱۵۱
پلی اتیلن سبک خطی معمولی	شرق آسیا	۹۲۹	۹۳۱
پلی اتیلن سبک خطی معمولی	جنوب شرقی آسیا	۹۷۹	۹۸۱
پلی اتیلن سبک خطی معمولی	جنوب آسیا	۹۴۹	۹۵۱
پلی اتیلن سبک خطی معمولی C۶	شرق آسیا	۱۱۶۹	۱۱۷۱
پلی اتیلن سبک خطی معمولی C۶	جنوب شرقی آسیا	۱۱۲۹	۱۱۳۱
پلی اتیلن سبک خطی معمولی C۶	جنوب آسیا	۱۱۴۴	۱۱۴۶
پلی اتیلن سنگین تزریقی	شرق آسیا	۸۵۴	۸۵۶
پلی اتیلن سنگین تزریقی	جنوب شرقی آسیا	۹۰۹	۹۱۱
پلی اتیلن سنگین تزریقی	جنوب آسیا	۹۲۹	۹۳۱
پلی اتیلن سنگین بادی	شرق آسیا	۸۶۴	۸۶۶
پلی اتیلن سنگین بادی	جنوب شرقی آسیا	۹۲۹	۹۳۱
پلی اتیلن سنگین بادی	جنوب آسیا	۹۲۹	۹۳۱
پلی اتیلن سنگین فیلم	شرق آسیا	۸۷۴	۸۷۶
پلی اتیلن سنگین فیلم	جنوب شرقی آسیا	۹۱۹	۹۲۱
پلی اتیلن سنگین فیلم	جنوب آسیا	۹۲۹	۹۳۱
پلی اتیلن ترفتالات بطری	شرق آسیا	۷۹۹	۸۰۱
پلی اتیلن ترفتالات بطری	جنوب شرقی آسیا	۹۰۹	۹۱۱

منبع: Inpia

ارزش معاملات گواهی سپرده طلا در هفته نخست بهمن از ۷۳ همت گذشت

رکوردشکنی طلا و نقره در بورس کالا

در معاملات گواهی سپرده شمش طلا از زمان راه‌اندازی این بازار تا پایان هفته نخست بهمن ماه ۱۴/۷ تن شمش طلا معامله شده و ارزش معاملات این گواهی‌ها به بیش از ۷۳ همت رسیده است. همچنین طی ۳۶ روز کاری که بازار مالی گواهی سپرده نقره آغاز به کار کرده، بیش از ۵ تن شمش نقره در بورس کالا مورد معامله قرار گرفته است.

دنیای اقتصاد بررسی تالارهای معاملاتی در بورس کالای ایران نشان می‌دهد میزان معاملات گواهی سپرده شمش طلا از اسفندماه سال ۱۴۰۱ که گواهی سپرده شمش طلا در سامانه‌های یکپارچه بورس کالای ایران راه‌اندازی شد تا روز پایانی معاملات در هفته نخست بهمن‌ماه ۱۴/۷ تن شمش طلا معامله شده که از معادل وزنی ۲ میلیون قطعه سکه طلای تمام‌بهار آزادی عبور کرده و به عبارتی ارزش معاملات گواهی‌های سپرده شمش طلا به بیش از ۷۳ همت رسیده است. تازه‌ترین بررسی‌های آمار ثبت‌شده از معاملات گواهی سپرده شمش طلا استقبال گسترده سرمایه‌گذاران از ابزارهای مالی مبتنی بر طلای بورس کالای ایران، به‌خصوص معاملات گواهی سپرده شمش طلا را نشان می‌دهد.

طی هفته ابتدایی بهمن‌ماه، مدیریت بازار مشتقه و ابزارهای نوین مالی بورس کالای ایران با صدور اطلاعیه‌ای از تغییر محدودیت سقف دارایی اشخاص حقیقی و حقوقی در بازار گواهی سپرده کالایی شمش طلا و نقره خبر داد. بنابراین از تاریخ اول بهمن‌ماه سال‌جاری محدودیت سقف دارایی کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی در بازار گواهی سپرده کالایی شمش طلا، از ۱۰۰ کیلوگرم شمش طلا به ۲۰۰ کیلوگرم شمش طلا افزایش می‌یابد.

همچنین طبق این اطلاعیه، از تاریخ ۳ بهمن‌ماه سال‌جاری محدودیت سقف دارایی کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی در بازار گواهی سپرده کالایی شمش نقره نیز به این شکل خواهد بود که محدودیت‌های سقف دارایی همه اشخاص حقیقی ۱۰۰ کیلوگرم و اشخاص حقوقی یک‌هزار کیلوگرم و همه صندوق‌های سرمایه‌گذاری و صندوق‌های درآمد ثابت مطابق با امیدنامه صندوق یک‌هزار کیلوگرم تغییر خواهد کرد.

داده‌های آماری محاسبه‌شده در مرکز نظارت بر صندوق‌های سرمایه‌گذاری و همچنین اداره تحلیل‌های اقتصادی و ریسک سازمان بورس نشان می‌دهد در دی‌ماه سال‌جاری، بازار طلای ۱۸ عیار در رتبه دوم قرار گرفت و عنوان سومین ابزار مالی پربازده دی‌ماه نیز به صندوق‌های طلا رسید. صندوق‌های زعفران در رتبه نحست قرار گرفتند.

بررسی داده‌های آماری محاسبه‌شده از عملکرد بازارهای دارایی در دی ۱۴۰۳ نشان می‌دهد؛ صندوق‌های کالایی فعال در بازار سرمایه، نسبت به سایر ابزارهای مالی، عملکرد مطلوب‌تری داشتند؛ به طوری که از لحاظ کسب بازدهی، صندوق‌های زعفران با کسب ۸/۱ درصد بازدهی ماهانه، بازار طلای ۱۸ عیار با کسب ۷/۷۴ درصد بازدهی ماهانه و صندوق‌های طلا با کسب ۵/۶۱ درصد بازدهی ماهانه، رتبه‌های اول تا سوم بازارهای دارایی پرسود را به خود اختصاص داده‌اند.

ثبت معاملات ۵ تن گواهی سپرده نقره

بررسی داده‌های اداره تحلیل‌های اقتصادی و ریسک سازمان بورس و اوراق بهادار و مرکز نظارت بر صندوق‌های سرمایه‌گذاری سازمان بورس و اوراق بهادار، نشان می‌دهد که در دی‌ماه سال‌جاری، بازدهی بازارهای سهام و بازار ارز دیجیتال بسیار نزدیک به هم بوده است. بر این اساس، بازار سهام عنوان پنجمین بازار پربازده دی‌ماه ۱۴۰۳ را به خود اختصاص داده است. به عبارت بهتر در دوره مورد بررسی، دلار در بازار آزاد با ۵/۱ درصد رشد نرخ ماهانه و سکه بهار آزادی با ۲/۹۸ درصد رشد قیمت ماهانه، از بازار سهام با ۵/۱۱ درصد بازده موزون ماهانه، عقب مانده‌اند.

همچنین بررسی بازار مالی معاملات گواهی سپرده نقره نشان می‌دهد که از زمان راه‌اندازی این بازار و به عبارت بهتر فقط در ۳۶ روز کاری، ۶ تن شمش نقره به خزانه بورس کالای ایران وارد شده و بیش از ۵ تن شمش نقره در بازار گواهی سپرده شمش نقره از زمان راه‌اندازی این بازار مورد معامله قرار گرفته است. بازار نقره کشور برای نخستین بار صاحب یک بازار رسمی و قانونی شده است.

اعداد و آمار نشان می‌دهد که با اوج گیری قیمت طلا در بازار عموم مردم به سمت سرمایه‌گذاری در بازار طلا به وسیله ابزارهای مالی مبتنی بر طلا گام برداشتند؛ چراکه صندوق‌های طلا یا گواهی سپرده شمش طلا یک بازار سرمایه‌گذاری امن تلقی می‌شود.

احتمال تلاطم در بازار جهانی فلز نقره‌ای

آلومینیوم در مسیر صعود قرار گرفت

دنیای اقتصاد: سال‌جاری به دلیل مسائل مربوط به جغرافیای سیاسی، سال پرتنشی برای معامله‌گران آلومینیوم به حساب می‌آید. در صدر جدول، پتانسیل آشفتگی تجاری احتمالی در بازار آلومینیوم، به دلیل روی کار آمدن دولت دونالد ترامپ و تهدید اعمال تعرفه بر واردات آمریکا از کانادا و مکزیک، وجود دارد.

دورنمای ممنوعیت واردات آلومینیوم روسیه از سوی اتحادیه اروپا به‌عنوان بخشی از بسته تحریمی این اتحادیه علیه روسیه به دلیل تهاجم این کشور به اوکراین است. این موضوع چرخش روسیه به سمت آسیا را تسریع می‌کند، اما رغبت چین برای صادرات آلومینیوم بیشتر با توجه به حذف تخفیف مالیاتی بر صادرات کلان محصولات نیمه‌ساخته این کشور نیز نامشخص است.

قیمت‌های بالای اکسید آلومینیوم و نوسانات آلومینیوم بورس فلزات لندن (LME) دو عاملی هستند که با هم نشان از آشفتگی بازار دارند.

احتمال اعمال تعرفه از سوی ایالات‌متحده آمریکا

ترامپ بارها تهدید کرده است که بر واردات آلومینیوم آمریکا از کانادا و مکزیک تعرفه ۲۵ درصدی اعمال خواهد کرد.

کانادا تقریبا بزرگ‌ترین تامین کننده فلزات اولیه برای ایالات‌متحده است که حدود ۷۹ درصد از کل واردات را در ۱۱ ماهه سال ۲۰۲۴ به خود اختصاص داده است. مکزیک نیز تامین کننده عمده ضایعات آلومینیوم و آلیاژ آلومینیوم است. بازار هنوز متقاعد نشده است که تعرفه‌ها برای هر دوره زمانی به صورت طولانی اعمال شود.

قرارداد بورس کالای شیکاگو (CME Midwest) که بهترین شاخص ریسک تعرفه است، از زمان پیروزی ترامپ در انتخابات آمریکا در ماه نوامبر افزایش یافته است، اما این دستاوردها نسبت به تاثیر افزایش ۲۵ درصدی هزینه برای مصرف کنندگان آمریکایی، کمتر است.

با این حال، ترامپ در مورد آلومینیوم کانادا سابقه اختلال در تعرفه‌های تجاری با این کشور را دارد. زمانی که او در سال ۲۰۱۸ تعرفه‌های ۱۰ درصدی را برای واردات آلومینیوم وضع کرد، ابتدا شامل کشور کانادا شد، سپس در سال ۲۰۱۹ معاف شد. این تعرفه در ماه اوت ۲۰۲۰ اعمال و یک ماه بعد مجددا معاف شد.

ترامپ در اولین اقدام دولت خود می‌خواهد از تعرفه‌های آلومینیوم به عنوان ابزار چانه‌زنی بی‌قید و شرط برای گرفتن امتیاز بیشتر، در اختلافات تجاری با همسایه شمالی خود یعنی کشور کانادا استفاده کند.

تغییر روند اتحادیه اروپا در واردات آلومینیوم

اتحادیه اروپا در حال طراحی برنامه‌هایی برای شروع دور جدید تحریم‌ها علیه روسیه در ماه آینده و همزمان با سومین سالگرد جنگ در اوکراین است. سیاستگذاران اروپایی تاکنون از ممنوعیت کامل واردات آلومینیوم از روسیه خودداری کرده‌اند، اما به نظر می‌رسد امسال این ماجرا تغییر کند.

مصرف کنندگان آلومینیوم اتحادیه اروپا به‌طور متوالی وابستگی خود را به فلز اصلی روسیه کاهش داده‌اند. سهم روسیه از کل واردات بلوک در ۱۰ ماهه اول سال ۲۰۲۴ از ۱۱ درصد و ۱۹ درصد در سال‌های ۲۰۲۳ و ۲۰۲۲ به سطح ۶ درصد کاهش یافت.

اما صادرات روسیه به اروپا با ۱۳۰ هزار تن در ماه ژانویه تا اکتبر میزان کمی نبوده و هرگونه ممنوعیت واردات احتمالا باعث آشفتگی برای جایگزین کردن تامین کنندگان این فلز خواهد شد.

روسیه طی سه‌سال گذشته به طور پیوسته فروش خود را به مصرف کنندگان آسیایی به‌ویژه چین افزایش داده است.

صادرات فلز روسیه به چین از ۲۹۱ هزار تن در سال ۲۰۲۱ به ۱/۲ میلیون تن در سال ۲۰۲۳ افزایش یافت و در مسیری بود که در ۱۱ ماهه سال ۲۰۲۴ با کل آن مطابقت داشت.

چین در آغاز ماه دسامبر به تخفیف‌های مالیاتی بر صادرات محصولات آلومینیومی مانند میله و فویل پایان داد که این موضوع به احتمال زیاد صادرات سالانه حدود ۵ میلیون تن به بازارهای خارج از کشور را به خطر می‌اندازد.

به نظر می‌رسد به احتمال زیاد صادرات محصولات نیمه‌ساخته در سال‌جاری و تقاضا برای این فلز وارداتی کاهش می‌یابد.

بازار آلومینیوم در مسیر فتح قیمت

شرکت Rusal، تولیدکننده برتر آلومینیوم روسیه، احتمالا امسال فلز زیادی برای عرضه نخواهد داشت.

این شرکت در ماه نوامبر اعلام کرد در واکنش به افزایش قیمت آلومینا، ماده اولیه تولید کارخانه ذوب، تولید خود را ۶ درصد کاهش خواهد داد که بخشی از آن به دلیل فشار زیاد قرارداد بورس آتی شانگهای (SHFE) بود که در پایان سال به اتمام رسید و از بازار آلومینا خارج شد. اما قیمت‌های بورس شانگهای همچنان در ابتدای سال ۲۰۲۴ به میزان قابل‌توجهی افزایش می‌یابد و قیمت آلومینا در کشورهای غربی همچنان در سطوح بالا باقی مانده است.

ذخایر آلومینیوم دربورس فلزات لندن (LME) در ماه‌های اخیر به طور پیوسته در حال کاهش بود و به میزان ۲۴۹ هزار تن رسید که در کمترین سطح خود از ماه مه سال ۲۰۲۴ است.

اطلاعات نامتقارن زیادی در مورد موجودی آلومینیوم بورس فلزات لندن وجود دارد که آربیتراژ انبار نیز همچون اصول عرضه و تقاضا عامل مهمی است. اما مواردی نظیر کمبود مواد خام، موجودی کم و عدم‌قطعیت تجاری، سبب تحریک قیمت آلومینیوم در بورس فلزات لندن طی سه‌ماه اخیر شده است.

قیمت آلومینیوم در معاملات روز دوشنبه ۲۰ ژانویه نیز به بالاترین سطح یک‌ماهه خود یعنی به میزان ۲۷۰۰ دلار به‌ازای هر تن رسید.

به نظر می‌رسد که آثار مخرب جنگ تجاری بر مصرف جهانی بین ایالات‌متحده آمریکا و دیگر کشورها در محاسبات بازار نادیده گرفته شده است.

در حال حاضر عوامل دیگری در تعیین قیمت آلومینیوم دخالت داشته و بیشتر آنها در سمت عرضه قرار دارند. با این حال، یک احتمال قوی وجود دارد و آن، این است که بازار زمانی تقریبا کاملا یکپارچه شده بود، اما در حال حاضر به بخش‌های جغرافیایی متمایز تقسیم شده است.

زنجیره فولاد

آمار معاملات زنجیره ارزش فولاد در بورس کالا

نوع کالا	قیمت معاملاتی- ریال هرکیلوگرم	تاریخ
گندله سنگ‌آهن معدنی و صنعتی گل‌گهر	۵۸,۶۰۹	۱۴۰۳/۱۰/۳۰
گندله سنگ‌آهن معدنی و صنعتی چادرملو	۵۷,۱۷۹	۱۴۰۳/۱۰/۳۰
آهن اسفنجی توسعه آهن و فولاد گل‌گهر	۱۵۹,۲۰۳	۱۴۰۳/۱۰/۳۰
آهن اسفنجی آهن و فولاد غدیر ایرانیان	۱۵۷,۳۰۴	۱۴۰۳/۱۰/۳۰
آهن اسفنجی معدنی و صنعتی چادرملو	۱۵۵,۹۰۱	۱۴۰۳/۱۰/۳۰
شمش بلوم (۱۵۰*۱۵۰) 5SP فولاد خوزستان	۲۶۲,۶۳۴	۱۴۰۳/۱۱/۰۱
میلگرد متوسط ۱۶، ۱۸، ۲۰ ذوب‌آهن اصفهان	۲۸۷,۵۰۰	۱۴۰۳/۱۱/۰۳

بازار جهانی

نرخ فروش فلزات اساسی در بورس فلزات لندن -۵ بهمن-۱۴:۳۷

محصول	قیمت - دلار به ازای تن
آلومینیوم	۲,۶۴۵/۵۰
نیکل	۱۵,۶۸۵
سرب	۱,۹۶۱/۵۰
روی	۲,۸۷۸/۵۰
مس	۹,۳۴۰
قلع	۳۰,۱۵۰

نرخ‌های اعلامی، قیمت غیررسمی لحظه‌ای از بازار فلزات پایه است.

پتروشیمی خاورمیانه

تغییرات قیمتی محصولات پلیمری در منطقه خاورمیانه هفته منتهی به ۲۲ دسامبر ۲۰۲۴

نوع کالا	کف قیمت - دلار	سقف قیمت - دلار
پلی‌اتیلن سنگین	۸۵۲	۸۵۴
پلی‌اتیلن سبک	۱,۰۹۷	۱,۰۹۹
پلی‌اتیلن سبک خطی	۹۰۷	۹۰۹
پلی‌پروپیلن نساجی	۸۵۰	۸۵۲
پلی‌پروپیلن تزریقی	۸۵۰	۸۵۲

بازار آتی

آمار معاملات آتی بورس کالا-۴ بهمن

قرارداد	شرح- هر واحد معاملاتی	قیمت -ریال
SILES03	قرارداد آتی نقره تحویل اسفندماه ۱۴۰۳	۹۹۷,۵۰۰
SILKH04	قرارداد آتی نقره تحویل خردادماه ۱۴۰۴	۱,۱۳۹,۸۱۰
ETCFA04	قرارداد آتی صندوق طلای لوتوس تحویل فروردین‌ماه ۱۴۰۴	۴۶۵,۳۰۰
ETCTR04	قرارداد آتی صندوق طلای لوتوس تحویل تیرماه ۱۴۰۴	۵۳۹,۸۰۰
ETCME03	قرارداد آتی صندوق طلای لوتوس تحویل مهرماه ۱۴۰۳	۶۴۵,۲۰۰
SAFOR04	قرارداد آتی زعفران نگین تحویل اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۴	۱,۱۳۲,۷۰۰
SAFES03	قرارداد آتی زعفران نگین تحویل اسفندماه ۱۴۰۳	۱,۰۷۰,۶۰۰
SAFTR04	قرارداد آتی زعفران نگین تحویل تیرماه ۱۴۰۴	۱,۱۸۶,۷۰۰
KBSH04	قرارداد آتی صندوق طلای کهربا تحویل شهریورماه ۱۴۰۴	۷۹,۴۳۰
KBES03	قرارداد آتی صندوق طلای کهربا تحویل اسفندماه ۱۴۰۳	۵۸,۲۴۰
KBAZ03	قرارداد آتی صندوق طلای کهربا تحویل آذرماه ۱۴۰۳	۹۲,۲۴۰
KBKH04	قرارداد آتی صندوق طلای کهربا تحویل خردادماه ۱۴۰۴	۶۸,۵۹۰
GB29BA03	قرارداد آتی شمش طلای خام ۹۹۵ تحویل ۲۹ بهمن‌ماه ۱۴۰۳	۷۶,۲۷۰,۰۰۰
GB31OR04	قرارداد آتی شمش طلای خام ۹۹۵ تحویل ۳۱ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۴	۸۸,۴۶۰,۰۰۰
GB28MO04	قرارداد آتی شمش طلای خام ۹۹۵ تحویل ۲۸ مردادماه ۱۴۰۴	۹۹,۹۲۰,۰۰۰

چرا انسان‌ها بر ادامه مسیرهای بی‌ثمر، پافشاری می‌کنند؟

«اثر انتظار»: امید واهی برای رسیدن به نتیجه

شعیب حسنی
کارشناس منابع انسانی

بخش نخست

زندگی انسان پر از لحظاتی است که در آن باید تصمیمات دشوار بگیرد. گاهی با وجود آگاهی از بی‌نتیجه بودن تلاش‌ها، همچنان به طی یک مسیر ادامه می‌دهیم و مسلما در انتها به جایی نمی‌رسیم. این پدیده را می‌توان در قالب «اثر انتظار» و «تئوری اسب مرده» توضیح داد. مفهوم اول را در این بخش و مفهوم دوم را در بخش دوم این مطلب، بررسی خواهیم کرد.

اثر انتظار: چرا به تلاشی بی‌ثمر ادامه می‌دهیم؟

در روان‌شناسی، اثر انتظار به تمایل انسان‌ها به ادامه دادن تلاش‌های بی‌ثمر اشاره دارد. این اثر زمانی رخ می‌دهد که افراد، به‌رغم آگاهی از غیرعملی بودن یک مسیر، همچنان در آن مسیر باقی می‌مانند. یکی از آزمایش‌های مشهور که این پدیده را به خوبی نشان می‌دهد، آزمایش دانه خوردن پرنده است.

در این آزمایش، پرنده باید ضرباتی به چند ظرف بزند تا به عنوان جایزه دانه‌ای دریافت کند. ظرف‌هایی با تعداد ضربات متفاوت برای دستیابی به دانه در مقابل پرنده گذاشته می‌شود. جالب این است که پرنده بعد از مدتی به درستی تشخیص می‌دهد کدام ظرف تعداد کمتری ضربه نیاز دارد و به همان ضربه می‌زند. در ادامه آزمایش، فقط ظرفی که تعداد بالاتری ضربه نیاز دارد در مقابل پرنده گذاشته می‌شود و در حین ضربه زدن، ظرف دیگر که تعداد ضربات کمتری نیاز دارد در کنار آن قرار داده می‌شود. پرنده با وجود اینکه می‌داند با ضربه زدن به ظرف دوم سریع‌تر به نتیجه می‌رسد، همچنان به ظرف اول ضربه می‌زند، چرا که برای خودش تعهد ایجاد کرده و نمی‌تواند دست از ادامه مسیر بردارد.

این رفتار در دنیای انسانی هم قابل مشاهده است. انسان‌ها در مواقعی که شرایط دشوار و نامساعد است، همچنان به تلاش‌های خود ادامه می‌دهند؛ حتی اگر شواهد نشان دهند که این تلاش‌ها بی‌نتیجه خواهد بود. این پدیده، به نوعی، به خودفریبی جمعی تبدیل می‌شود که افراد در یک تعهد برای ادامه دادن و انتظار نتیجه گرفتار می‌شوند و ترجیح می‌دهند به امید دستیابی به هدف، به رفتارهای گذشته خود ادامه دهند.

به قول معروف می‌گویند: «حیف است! من که تا اینجا آمده‌ام؛ بگذار ادامه دهم تا تلاش‌هایم هدر نرود.»

برخی دلایل اصلی بروز پدیده اثر انتظار

۱- تله هزینه‌های از دست‌رفته: این یکی از مهم‌ترین دلایل بروز اثر انتظار است. افراد معمولا وقتی که مقدار زیادی زمان، انرژی یا منابع (مالی یا غیرمالی) را صرف کاری کرده‌اند، تمایل دارند که به آن کار ادامه دهند؛ حتی اگر شواهد نشان دهند که ادامه دادن آن کار سودی نخواهد داشت. به عبارت دیگر، آنها به هزینه‌هایی که از دست رفته‌اند توجه می‌کنند و ترجیح می‌دهند برای جلوگیری از «هدررفت» این منابع، تلاش‌های خود را ادامه دهند.

۲- تعهد به مسیر انتخابی: وقتی فردی تصمیمی می‌گیرد و به مسیری خاص وارد می‌شود، به‌طور ناخودآگاه به آن مسیر متعهد می‌شود. این تعهد ممکن است باعث شود که فرد به تلاش‌های خود ادامه دهد، حتی اگر به‌طور منطقی متوجه شود که این تلاش‌ها بی‌نتیجه خواهند بود. افراد گاهی اوقات به خاطر احساس مسوولیت یا خود را مقصر ندانستن در شکست، همچنان به کار ادامه می‌دهند.

۳- دشواری در پذیرش شکست: پذیرش اینکه یک مسیر اشتباه است یا تلاش‌ها به نتیجه نمی‌رسند، می‌تواند برای بسیاری از افراد سخت باشد. این پذیرش ممکن است احساس شرمندگی، ناکامی یا شکست را به همراه داشته باشد. برای بسیاری از افراد، این احساسات ناخوشایند می‌تواند به این منجر شود که آنها از تغییر مسیر یا رها کردن تلاشی که تاکنون ادامه داده‌اند، خودداری کنند.

۴- امید به موفقیت آینده: انسان‌ها به طور طبیعی تمایل دارند که به آینده خوش‌بینانه نگاه کنند و معتقدند که شاید تلاش‌هایشان در نهایت به نتیجه مطلوب برسد. این نگرش می‌تواند موجب شود حتی وقتی شواهد کافی وجود دارد که نشان می‌دهد موفقیت ممکن نیست، همچنان به تلاش‌های خود ادامه دهند.

۵- وابستگی به هدف یا پاداش: گاهی افراد به شدت به هدف یا پاداشی که به دست آوردن آن را در نظر دارند وابسته می‌شوند و به همین دلیل به دنبال رسیدن به آن هدف به تلاش خود ادامه می‌دهند. حتی اگر آنها متوجه شوند که روش انتخابی برای رسیدن به هدف اشتباه است، باز هم تمایل دارند تلاش‌های خود را به امید دستیابی به پاداش یا هدف ادامه دهند.

۶- فشارهای اجتماعی یا گروهی: گاهی افراد به دلیل فشارهای اجتماعی یا انتظارات گروهی از خود، به ادامه دادن تلاش‌های بی‌ثمر تمایل پیدا می‌کنند. این فشار ممکن است از طرف همکاران، خانواده یا دیگران باشد که آنها را به ادامه دادن ترغیب می‌کنند؛ حتی اگر خود فرد آگاه باشد که کار به نتیجه نمی‌رسد.

۷- ترس از دست دادن فرصتی بهتر: افراد ممکن است به دلیل ترس از دست دادن فرصتی بهتر یا ترس از عدم‌موفقیت در صورت تغییر مسیر، به تلاش‌های بی‌ثمر ادامه دهند. این ترس می‌تواند ناشی از عدم‌اطمینان به مسیرهای جدید یا عدم‌اعتماد به توانایی خود برای انجام تغییرات باشد.

راهکارهای مقابله با اثر انتظار

برای مقابله با اثر انتظار و جلوگیری از ادامه دادن تلاش‌های بی‌ثمر، می‌توان از راهکارهای مختلف روان‌شناختی و رفتاری استفاده کرد.

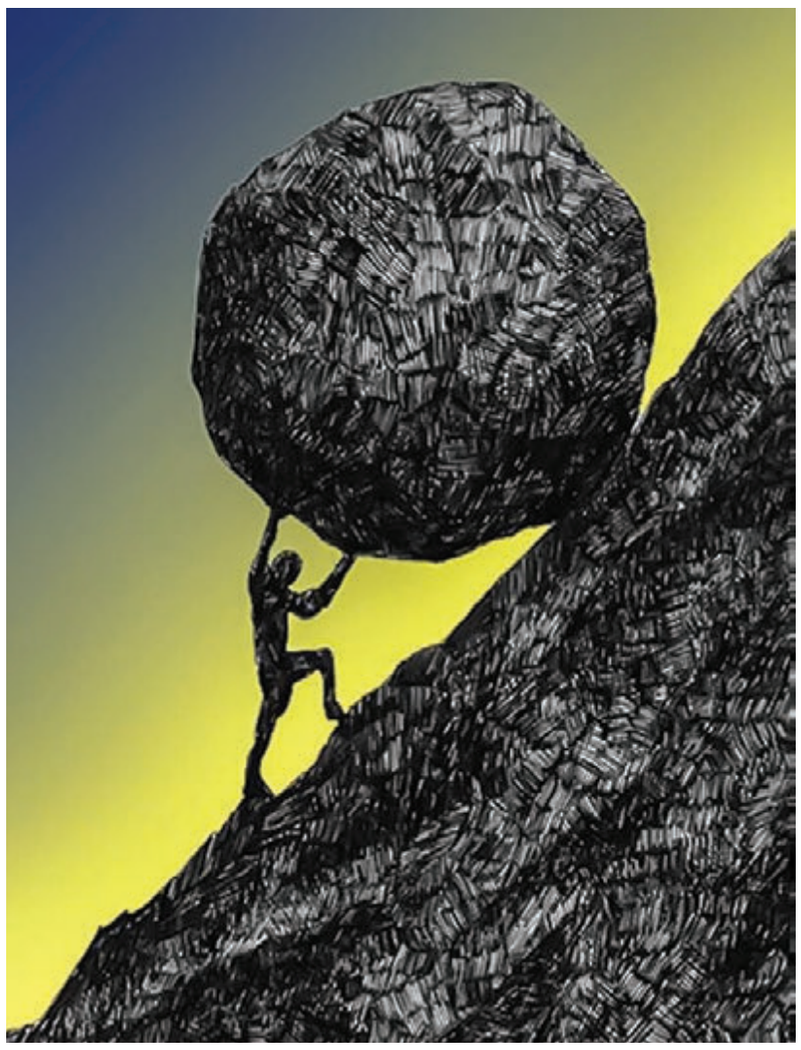

این راهکارها به افراد کمک می‌کنند تصمیمات بهتری بگیرند و از افتادن در تله هزینه‌های از دست‌رفته و ادامه دادن به مسیرهای اشتباه اجتناب کنند. برخی از رفتارهای مقابله‌ای شامل موارد زیر هستند:

۱- بازنگری در تصمیمات و تحلیل دوباره مسیرها: یکی از موثرترین راهکارها برای مقابله با اثر انتظار، بازنگری دوره‌ای در تصمیمات و ارزیابی دوباره مسیرهای انتخابی است. افراد باید به‌طور مرتب وضعیت خود را بررسی کنند و تصمیم بگیرند که آیا همچنان باید به مسیر خود ادامه دهند یا باید آن را تغییر دهند. این نوع ارزیابی به آنها کمک می‌کند از احساسات و هیجانات لحظه‌ای فاصله بگیرند و به واقعیت‌های موجود توجه کنند.

> انسان‌ها در شرایطی که به تلاشی بی‌ثمر ادامه می‌دهند، گرفتار احساس تعهد و از دست رفتن منابع گذشته می‌شوند و این امر می‌تواند مانع از اتخاذ تصمیمات منطقی و مؤثر شود. بازنگری دوره‌ای در تصمیمات و افزایش آگاهی از انگیزه‌ها می‌تواند به اجتناب از این تله کمک کند

۲- شناسایی و مدیریت تله هزینه‌های از دست رفته: دانستن اینکه هزینه‌هایی که قبلا صرف شده‌اند دیگر قابل بازگشت نیستند، به افراد کمک می‌کند از تله هزینه‌های از دست رفته اجتناب کنند. به جای تمرکز بر منابعی که قبلا از دست رفته‌اند، باید بر تصمیمات و اقداماتی تمرکز کرد که می‌توانند به نتایج بهتری منجر شوند.

۳- تعیین اهداف کوتاه‌مدت و قابل اندازه‌گیری: تعیین اهداف کوتاه‌مدت و قابل ارزیابی می‌تواند به افراد کمک کند که پیشرفت خود را مشاهده کرده و در صورت عدم‌دستیابی به نتیجه مطلوب، تصمیم به تغییر مسیر بگیرند. این اهداف باید مشخص و قابل اندازه‌گیری باشند تا افراد بتوانند عملکرد خود را بررسی کنند و از انحرافات طولانی‌مدت در مسیر جلوگیری کنند.

۴- تقویت انعطاف‌پذیری ذهنی: انعطاف‌پذیری ذهنی به افراد کمک می‌کند قادر به پذیرش تغییرات و اصلاحات در مسیر خود باشند. افرادی که انعطاف‌پذیرتر هستند، راحت‌تر می‌توانند تغییرات ضروری را در تصمیمات خود اعمال کنند و از گیر افتادن در مسیرهای اشتباه اجتناب کنند.

۵- گرفتن بازخورد از دیگران: گاهی اوقات افراد ممکن است به دلیل تعصب در تفکر خود، نتوانند وضعیت واقعی را ببینند. دریافت بازخورد از دیگران می‌تواند کمک کند که شخص بهتر درک کند آیا مسیر انتخابی همچنان کارآمد است یا نه. دریافت بازخورد از همکاران، مشاوران یا دوستان می‌تواند یک دیدگاه جدید و بی‌طرفانه ارائه دهد.

۶- افزایش آگاهی از انگیزه‌ها و احساسات شخصی: شناخت دقیق‌تر انگیزه‌ها و احساسات شخصی می‌تواند به فرد کمک کند که بهتر بفهمد چرا به یک مسیر خاص ادامه می‌دهد. آیا این ادامه دادن به دلیل احساس تعهد است یا به‌خاطر خودفریبی؟ آگاهی از این انگیزه‌ها می‌تواند به افراد کمک کند تصمیمات آگاهانه‌تری بگیرند.

۷- تمرین پذیرش شکست: بسیاری افراد، از مواجه شدن با ترس ناشی از شکست به خاطر تغییر مسیر یا متوقف کردن تلاش‌های بی‌ثمر خود اجتناب می‌کنند. پذیرش شکست به عنوان بخشی از فرآیند یادگیری می‌تواند به افراد کمک کند راحت‌تر تصمیم بگیرند و تغییرات لازم را اعمال کنند. این پذیرش باید به صورت تدریجی و با پشتیبانی از خود، به‌ویژه در مواجهه با موانع، انجام شود.

۸- افزایش اعتماد به نفس و اعتماد به توانایی‌های شخصی: افرادی که اعتماد به نفس بالاتری دارند، قادرند بدون ترس از دست دادن و احساس شکست، تصمیمات جدیدی بگیرند. تقویت این اعتماد به نفس به افراد کمک می‌کند از مسیرهای قدیمی و ناکارآمد دست بکشند و به سمت گزینه‌های جدید و موثرتر حرکت کنند.

۹- ایجاد حس اولویت‌بندی در تصمیم‌گیری: ایجاد اولویت‌های دقیق برای اهداف و مسیرها، به فرد کمک می‌کند تصمیماتش را با توجه به اولویت‌های واقعی بگیرد و از وابستگی به تلاش‌های بی‌ثمر اجتناب کند. این کار به افراد این امکان را می‌دهد که مسیرهایی را انتخاب کنند که بیشترین بازده را در آینده دارند.

۱۰- توجه به احساسات کوتاه‌مدت در مقابل پاداش‌های بلندمدت: افراد باید بیاموزند که گاهی تلاش‌های کوتاه‌مدت می‌توانند از نظر هیجانی رضایت‌بخش باشند، اما در بلندمدت ممکن است بی‌نتیجه باشند. بنابراین، توانایی درک تفاوت میان لذت کوتاه‌مدت و پاداش بلندمدت می‌تواند افراد را در تصمیم‌گیری‌های آگاهانه‌تر یاری کند.

در پایان، ذکر این نکته اهمیت دارد که این پدیده، نه تنها در سطح فردی بلکه در سطح جمعی نیز می‌تواند تاثیرات منفی و قابل‌توجهی داشته باشد. انسان‌ها در شرایطی که به تلاشی بی‌ثمر ادامه می‌دهند، اغلب گرفتار احساس تعهد و از دست رفتن منابع گذشته می‌شوند و این امر می‌تواند مانع از اتخاذ تصمیمات منطقی و موثر شود.

با این حال، استفاده از راهکارهای موثر مانند بازنگری دوره‌ای در تصمیمات، شناخت تله هزینه‌های از دست‌رفته، تقویت انعطاف‌پذیری ذهنی و افزایش آگاهی از انگیزه‌ها می‌تواند به افراد کمک کند از این تله اجتناب کنند. علاوه بر این، افزایش اعتماد به نفس، پذیرش شکست و داشتن اولویت‌های مشخص به افراد این امکان را می‌دهد که مسیرهای موفق‌تری را انتخاب کرده و تصمیمات آگاهانه‌تری بگیرند.

در نهایت، مقابله با اثر انتظار نیازمند آگاهی، انعطاف‌پذیری و توانایی ارزیابی مجدد شرایط است. افراد باید یاد بگیرند که به جای ادامه دادن مسیرهای بی‌ثمر، از تجربیات گذشته خود برای اتخاذ تصمیمات بهتر استفاده کنند و از آنها به عنوان فرصتی برای رشد و یادگیری بهره‌برداری کنند.

شبکه تاب‌آور یک‌شبه شکل نمی‌گیرد

مترجم: منا اختیاری

بخش چهل و سوم

بیشتر ما می‌توانیم چند نفر را که در شرایط بسیار سختی به دادمان رسیدند و به کمکمان آمدند نام ببریم. اما واقعا قدرت شبکه تاب‌آوری روزمره‌تان در چه حد است؟ برای پاسخ به این سوال، جدولی با سه ستون با تیترهای «منبع تاب‌آوری»، «اسامی»، و «نحوه کمک» و هشت سطر بکشید. در هر یک از ردیف‌های زیر ستون منبع تاب‌آوری، یکی از هفت منبع تاب‌آوری را که تاکنون بررسی کردیم وارد کنید و از خود بپرسید که در آن حوزه چه کسی حامی شماست؟ زیر ستون اسامی نام شخص یا گروه مربوط به آن ستون را بنویسید و در ستون آخر خیلی خلاصه بگویید چگونه به شما کمک می‌کنند. حاصل این جدول، شبکه تاب‌آوری فعلی شماست. آیا قوی و متنوع است؟ اسامی مختلفی در این لیست می‌بینید؟ یا جای خالی وجود دارد؟ همچنین بررسی کنید ببینید نام یک نفر – همسر یا اعضای خانواده - بارها و بارها در این جدول تکرار نشده؟ تکیه بیش از حد روی یک نفر به این معنی است که شبکه تاب‌آوری شما احتمالا آن‌قدرها هم تاب‌آور نیست. اگر قبل از مواجهه با برهه‌های چالش‌برانگیز یک شبکه قوی نسازید، احتمال بیشتری وجود دارد که با یک شکست از مسیر خارج شوید.

تقویت تاب‌آوری از طریق روابط

با توجه به یافته‌هایتان از جدول مذکور، آیا شبکه روابطتان به قدر کافی گسترده و عمیق هست که در مواجهه با شکست، از شما حمایت کند؟ برای پی بردن به این موضوع این دو گام را بردارید:

۱- شناسایی منابع اصلی تاب‌آوری مورد نیاز

در قسمت‌های گذشته، دیدیم که هفت منبع ارتباطی برای تاب‌آوری وجود دارد. اما این منابع برای همه به یک اندازه یا به یک شکل مهم نیستند. برخی خندیدن را ترجیح می‌دهند، در حالی که عده دیگری به همدلی احتیاج دارند. نیازهای ما برای تاب‌آوری، شخصی هستند و تحت‌تاثیر گذشته، شخصیت و شرایط شخصی و حرفه‌ای منحصر به فرد ما شکل گرفته‌اند. اما در مجموع، روابطی که می‌سازیم، مثل جعبه ابزاری هستند که می‌توانیم در زمان‌های سخت به آن رجوع کنیم و برای کنار آمدن با چالش‌های روزمره از آن کمک بگیریم.

برای این کار به جدول دیگری نیاز داریم. به جدول پایین با دقت نگاه کنید و از بین هفت منبع موجود (در ستون اول)، سه منبع اصلی تاب‌آوری را که دوست دارید بیش از همه در زندگی خود داشته باشید، مشخص کنید.

۲- برنامه‌ریزی برای تقویت شبکه

حالا به سه منبع اصلی تاب‌آوری که مشخص کردید، فکر کنید. ارتباطاتی که تاب‌آوری را تقویت می‌کنند، به دو روش قابل پرورش هستند: عمیق‌تر کردن روابط موجود، یا ایجاد روابط جدید.

از هر دو روش استفاده کنید و بدانید که گسترده‌سازی شبکه به شما کمک می‌کند ابعاد بیشتری به زندگی خود ببخشید. این ابعاد بیشتر، باعث می‌شوند دیدگاه بهتری نسبت به مشکلات پیدا کنید و شما را هدفمندتر می‌کند، یا باعث می‌شود به سادگی بتوانید از چالش‌های روزمره فاصله بگیرید. همچنین، حواستان باشد که هم روابط موجود و هم روابط تازه را نه فقط در حوزه‌های معمول کار و خانواده و دوستان، که در حوزه‌های فراتر از آن هم پرورش دهید.

به جدول برگردیم. حالا اسامی افراد و گروه‌هایی را که می‌خواهید در آینده بیشتر رویشان سرمایه‌گذاری کنید، یادداشت کنید. اگر می‌خواهید روابطتان را با آنها عمیق‌تر کنید، نامشان را در ستون سوم بنویسید، اگر می‌خواهید تازه رابطه‌ای ایجاد کنید، نامشان را در ستون آخر قرار دهید.

بهترین دفاع آماده‌سازی است

شبکه تاب‌آور یک‌شبه شکل نمی‌گیرد. همان‌طور که گفتیم، ۱۰ درصدی‌های ما ارتباطات اصیل و واقعی خود را در بخش‌های گوناگون زندگی‌شان پرورش می‌دهند و حفظ می‌کنند؛ یعنی فقط مخصوص محل کار نیست، بلکه شبکه روابطشان در فعالیت‌های ورزشی، کارهای داوطلبانه، گروه‌های مدنی یا مذهبی، کلوپ‌ها، یا والدینی که به واسطه فرزندانشان با آنها آشنا می‌شوند و سایر موارد هم ریشه می‌دواند. تعامل در این حوزه‌ها، ابعادی حیاتی به زندگی می‌بخشند، هویت را وسیع‌تر و دیدگاه افراد را نسبت به زندگی بازتر می‌کنند. ما به واسطه تعاملاتمان با دیگران تاب‌آورتر یا آسیب‌پذیر می‌شویم.

همیشه هم نسبت به تاثیر این موضوع آگاه نیستیم. جای تعجبی هم ندارد. همان‌طور که ممکن است از ده‌ها خرده استرسی که هر لحظه به ما وارد می‌شود بی‌خبر باشیم، ممکن است متوجه تاثیر روابط به عنوان پادزهری برای آن خرده استرس‌ها هم نباشیم. این اتفاق در خود تعاملات رخ می‌دهد.

گفت‌وگویی که برنامه ما را تایید می‌کند، یا دیدگاهمان را تغییر می‌دهد، کاری می‌کند به خودمان بخندیم یا حس واقعی‌مان را شناسایی کنیم و گاهی تشویقمان می‌کنند دوباره از جا بلند شویم و تلاش کنیم و همه این‌ها تاب‌آوری ما را شکل می‌دهد.

ارتباط با دیگران صرفا یک مزیت نیست، بلکه برای سلامت جسم و روان ما حیاتی است. در بخش‌های بعدی بررسی می‌کنیم که همین روابط، چگونه می‌توانند نقشی حیاتی در حفظ سلامت جسمی ما ایفا کنند.

منبع: کتاب The Microstress Effect

تقویت تاب‌آوری

فرد/گروه، تامین‌کننده کدام منبع اصلی تاب‌آوری است؟	گام اول: شناسایی منابع اصلی تاب‌آوری مورد نیاز	گام دوم: تقویت شبکه	
		تعیین استراتژی برای تقویت روابط موجود	تعیین استراتژی برای برقراری ارتباط با اشخاص و گروه‌ها
۱- همدلی می‌کند		• ارتباط با سه همکار در بخش‌های مجاور برای گفت‌وگوی غیررسمی و تبادل نظر درباره مشکلات فنی • کلوپ کتاب‌خوانی ماهانه‌ای به راه بیندازید و از ۲۰ نفر از افرادی که مدتی است آنها را ندیده‌اید، دعوت کنید. ببینید چند نفرشان می‌آیند.	خود را ملزم کنید که در راه بازگشت به خانه با همکاری از بخش دیگری تا مترو پیاده بروید.
۲- در مواجهه با شکست، دید بازتری می‌دهد			
۳- کمک می‌کند مسیر پیشروی را ببینید			
۴- در مواجهه با فشارهای کاری و شخصی به کمک‌تان می‌آید			
۵- کمک می‌کند افراد و سیاست‌های کاری را بشناسید			
۶- کمک می‌کند به موقعیت‌های سخت بخندید			
۷- کمک می‌کند از مشکلات فاصله بگیرید و استراحت کنید			

پنج اشتباهی که مدیران هنگام ارائه بازخورد منفی مرتکب می‌شوند

نویسنده: Steve Vamos
مترجم: زهرا تیرانی

یکی از چالش‌برانگیزترین وظایف مدیران، ارائه بازخورد منفی به کارکنان است. من به خوبی به یاد دارم که در اولین تجربه مدیریت، چقدر نگران بودم تا با یکی از همکارانم در مورد عملکردش صحبت کنم. شب قبل از آن، خواب راحتی نداشتم و به یادداشت‌هایی که بخش منابع انسانی برایم آماده کرده بود، تکیه کردم.

ما انسان‌ها ذاتا دوست داریم که مورد قبول دیگران باشیم و احساس تعلق داشته باشیم. هرگونه تقابلی می‌تواند این حس را خراب کند. به همین دلیل، مدیران تازه‌کار بیش از دیگران نگران آسیب دیدن رابطه خود با کارکنان هستند. آنها می‌ترسند که ارائه بازخورد انتقادی، روابط آنها را با زیردستشان خراب کند.

اگر شما هم چنین تجربه‌ای داشته‌اید، نگران نباشید. اگرچه این گفت‌وگوها هیچ‌وقت آسان نیستند، اما با تمرین و تکرار، مهارت‌های ارتباطی‌تان بهبود می‌یابد و راحت‌تر می‌توانید به دیگران بازخورد منفی بدهید. با این حال، برخی اشتباه‌های رایج وجود دارد که مدیران تازه‌کار مرتکب می‌شوند. برای اینکه بتوانید از این اشتباه‌ها اجتناب کنید و با اعتماد به نفس بیشتری این گفت‌وگوها را انجام دهید، بهتر است بدانید که چه کارهایی را نباید انجام دهید و در عوض چه کارهایی را باید انجام دهید.

اشتباه اول: به تعویق انداختن گفت‌وگوی مهم عملکردی

اجتناب از گفت‌وگویی که در مورد عملکرد فرد انجام می‌شود، به نفع هیچ‌کس نیست؛ به‌خصوص برای خود فرد. این تاخیر می‌تواند بسیار آسیب‌زننده باشد، مخصوصا اگر فرصت جبران اشتباه‌ها از او گرفته شود.

مشکلات عملکردی معمولا با گذشت زمان خودبه‌خود حل نمی‌شوند. برای رفع این مشکلات باید اقدامات لازم انجام شود. بهترین راه این است که در همان زمان وقوع مشکل یا به‌محض اینکه متوجه آن شدیم، بازخورد لازم را به فرد بدهیم. نیازی نیست منتظر بمانیم تا چند مشکل کوچک روی هم جمع شوند و سپس اقدام کنیم؛ حتی اگر این به معنای خارج شدن از چارچوب ارزیابی‌های دوره‌ای باشد. برای اینکه فرد برای این گفت‌وگو آماده باشد، می‌توانید از قبل به او اطلاع دهید. با این کار، فرد غافلگیر نمی‌شود و هر دوی شما فرصت می‌کنید برای این گفت‌وگو آماده شوید.

اشتباه دوم: آماده نبودن کافی برای گفت‌وگو

بسیاری از مدیران تازه‌کار برای گفت‌وگوهای عملکردی به اندازه کافی آماده نیستند. در حالی که آماده بودن برای یک گفت‌وگوی سازنده بسیار مهم است. این اهمیت وقتی می‌خواهید بازخورد منفی بدهید، دوچندان می‌شود.

قبل از شروع گفت‌وگو، باید مسوولیت‌های کارمندتان و انتظاراتتان از نحوه و زمان انجام کارها را به خوبی بشناسید.

همچنین باید نقاط قوت و ضعف او را هم بشناسید. اگر نیروی کاری در انجام برخی وظایف یا پروژه‌ها موفق نبوده، باید بتوانید دلیل این عدم‌موفقیت را به وضوح برای او توضیح دهید.

آماده بودن به همین دلیل اهمیت دارد. قبل از جلسه، از خودتان بپرسید:

• انتظار من از این نیروی کار در این دوره چه چیزی است؟
• آیا انتظارات من منطقی است و به او اطلاع داده‌ام؟
• آیا می‌توانم توضیح دهم که کار او چه تاثیری بر اهداف کلی تیم دارد؟
• اگر فکر می‌کنم او در انجام کاری کوتاهی کرده، چه مدرکی برای اثبات آن دارم؟
• آیا می‌توانم مثال‌هایی از کارهایی که به اندازه کافی خوب انجام نشده‌اند، به او بدهم؟
• چه راهنمایی به او کمک می‌کند تا دوباره به مسیر درست برگردد؟

اگر بتوانید از جاهایی که نیروی کارتان انتظارات شما را برآورده نکرده و توضیح اینکه این موضوع چه تاثیری بر تیم یا سازمان گذاشته، مثال‌های مشخصی به او بدهید، بهتر می‌تواند دلیل صحبت شما را درک کند. اگر به جای تمرکز روی فرد، روی کار او تمرکز کنید، احتمال بیشتری وجود دارد که او به جای دفاع کردن، به صحبت‌های شما گوش دهد.

اشتباه سوم: نپرسیدن سوال‌های مناسب

گفت‌وگوی عملکردی باید یک گفت‌وگوی دوطرفه باشد؛ به‌خصوص وقتی می‌خواهیم نظرات منفی‌مان را به نیروی کار منتقل کنیم. برای اینکه به نیروی کار کمک کنیم عملکردش را بهبود بخشد، باید بفهمیم چرا عملکرد ضعیفی داشته است. پرسیدن سوال‌های درست به ما کمک می‌کند به این هدف برسیم. به جای اینکه با جمله‌های قطعی مثل «این روزها به اندازه کافی روی کارت تمرکز نمی‌کنی» شروع کنیم، بهتر است سوال‌های باز بپرسیم؛ مثلا «در مورد کارت چه احساسی داری؟» یا «اوضاع کاری‌ات چطور است؟» این جور سوال‌ها به ما کمک می‌کنند دیدگاه کارکنان را بهتر درک کنیم و بفهمیم چه مشکلاتی دارند. وقتی نیروی کارمان صحبت می‌کند، باید قضاوتمان را کنار بگذاریم و با دقت به حرف‌هایش گوش کنیم. دلایل مختلفی می‌تواند باعث عملکرد ضعیف شود و هر دلیل، راه‌حل خاص خودش را می‌طلبد. برخی از دلایل رایج عبارتند:

• مشکلات شخصی مثل بیماری یا مشکلات خانوادگی
• نداشتن مهارت یا تجربه کافی برای انجام کار
• مشخص نبودن انتظارات از او
• داشتن نگرش منفی یا کمبود انگیزه

اشتباه چهارم: شخصی کردن مساله

وقتی می‌خواهیم با نیروی کارمان در مورد عملکردش صحبت کنیم، نباید او را دشمن خود بدانیم. وقتی با لحنی تند و انتقادی با او صحبت می‌کنیم، مثلا بگوییم «تو انتظارات مرا برآورده نکردی» یا «کار را خراب کردی و حالا پروژه با مشکل مواجه شده» در واقع خودمان را مقابل نیروی کارمان قرار می‌دهیم. به جای این کار، بهتر است روی کار تمرکز کنیم نه روی شخص. باید خودمان را به عنوان کسی ببینیم که می‌خواهد بین نیازهای شرکت و توانایی‌ها و عملکرد نیروی کار هماهنگی ایجاد کند. برای این کار می‌توانیم از یک روش بی‌طرفانه استفاده کنیم.

اشتباه پنجم: نداشتن برنامه‌ای مشخص برای بهبود

فقط گفتن اینکه عملکرد فرد خوب نیست کافی نیست. بعد از اینکه مشخص کردیم چه مشکلاتی وجود دارد، باید با هم برنامه‌ای برای حل این مشکلات بچینیم. اگر این کار را نکنیم، فرد نمی‌داند که برای بهتر شدن چه کاری باید انجام دهد و نمی‌تواند پیشرفت خودش را بسنجد. ابتدا باید مشکلات را به صورت واضح مشخص کنیم و بگوییم که برای حل هر مشکل چه کاری باید انجام شود. این کار باید با مشورت با خود نیروی کار انجام شود تا او هم بداند که از او چه انتظاری می‌رود. ممکن است برای کامل کردن این برنامه به چند جلسه نیاز داشته باشیم. اگر نیروی کار در مسیر پیشرفت با مشکل روبه‌رو شد، می‌توانیم در این جلسات به او کمک کنیم مشکل را حل کند و برنامه را اصلاح کنیم.

منبع: HBR

پرونده امروز

قطعه گمشده پازل

پرهام پهلوان: تحریم‌های مستمر باعث ایجاد مجموعه‌ای از مشکلات درهم‌تنیده در کشور شده است. تحریم‌های بین‌المللی، در کنار به‌اصطلاح خودتحریمی‌ها، چرخه‌ای معیوب ساخته و منافع ملی را به خطر انداخته‌اند. نبود روابط بین‌المللی و تجاری موثر با سایر کشورها، در کنار عدم جذب سرمایه‌گذاری خارجی، به مجموعه ناترازی‌های موجود در کشور دامن زده‌اند. جاماندن از استانداردهای بین‌المللی، باعث شده است این شبهه به‌وجود آید که حتی در صورت انجام مذاکرات و موفقیت در آنها و نیز رفع فوری همه تحریم‌های بین‌المللی، باز هم در کوتاه‌مدت نمی‌توان انتظار رفع پیامدهای ناشی از تحریم‌ها را داشت. به عبارت دیگر، ایجاد امکان استفاده از برخی پیش‌نیازها برای کسب منفعت از رفع تحریم‌ها، زمان‌بر است و در کوتاه‌مدت، رفع تحریم، بدون ایجاد بستر استفاده از منافع آن، فایده‌ای نخواهد داشت. برخی موضوعات پیش‌نیاز رفع تحریم‌ها و شاید به دلیل زمان‌بر بودن، مقدم بر آن هستند. به‌عنوان مثال، بسیاری از کارشناسان معتقدند که نظام بانکی ایران، از نظام بانکی بین‌المللی عقب افتاده است و با رفع مشکلات قانونی، باز هم برقراری ارتباط موثر با بانکداری بین‌المللی، ایفای نقش کارآمد و روند جذب سرمایه دشوار است. یکی از اولین کارهایی که به نظر می‌رسد باید انجام شود، عضویت در گروه ویژه اقدام مالی و عمل به معاهدات آن برای جلوگیری از تامین مالی تروریسم و پول‌شویی است؛ زیرا بدون پذیرش FATF و خروج از لیست سیاه آن، امکان ارتباط مالی با سایر کشورها مشکل‌ساز می‌شود. «باشگاه اقتصاددانان» در این پرونده به بررسی چیستی FATF، تاریخ روابط ایران با این نهاد و منافع و مضرات پذیرش معاهدات و عضویت در آن پرداخته است.

فرصت‌های عضویت ایران در FATF

هومن حاجی‌پور
قائم‌مقام دبیر شورای گفت‌وگوی دولت و بخش‌خصوصی استان تهران

گروه ویژه اقدام مالی (FATF) در سال ۱۹۸۹ توسط کشورهای گروه G7 تاسیس شد. هدف اولیه این سازمان، مبارزه با پول‌شویی و تقویت یکپارچگی سیستم‌های مالی بین‌المللی بود. در سال ۲۰۰۱، پس از حملات تروریستی ۱۱ سپتامبر، FATF اهداف خود را گسترش داد تا شامل مبارزه با تامین مالی تروریسم نیز شود. این تغییرات موجب شد که FATF به یک نهاد بین‌المللی کلیدی در مبارزه با جریان‌های مالی غیرقانونی تبدیل شود. FATF از زمان تاسیس خود تاکنون، تعداد اعضای خود را گسترش داده که شامل ۳۷ کشور و دو سازمان منطقه‌ای (کمیسیون اروپا و شورای همکاری خلیج‌فارس) است. توسعه عضویت به FATF امکان می‌دهد تا تاثیرگذاری بیشتری در مبارزه با جرائم مالی داشته باشد.

تحلیل اقتصادی عضویت ایران در FATF

۱. افزایش جذب سرمایه‌گذاری خارجی: یکی از مهم‌ترین نتایج پیوستن ایران به FATF می‌تواند افزایش جذب سرمایه‌گذاری خارجی باشد. شفافیت و رعایت استانداردهای بین‌المللی مالی می‌تواند اعتماد سرمایه‌گذاران خارجی را جلب و آنها را به سرمایه‌گذاری در ایران ترغیب کند. این موضوع می‌تواند به رشد اقتصادی، ایجاد اشتغال و توسعه زیرساخت‌ها کمک کند.

۲. کاهش هزینه‌های مبادلات مالی: پیوستن به FATF می‌تواند هزینه‌های مبادلات مالی ایران را کاهش دهد. با حذف محدودیت‌های مالی و بانکی و تسهیل دسترسی به بازارهای مالی بین‌المللی، تراکنش‌های مالی با هزینه کمتر و سرعت بیشتر انجام خواهد شد. این امر می‌تواند به بهبود تجارت خارجی و افزایش صادرات منجر شود.

۳. تقویت نظام بانکی داخلی: اجرای توصیه‌های FATF می‌تواند به تقویت نظام بانکی داخلی ایران کمک کند. با افزایش شفافیت و نظارت دقیق‌تر، میزان جرائم مالی و فساد کاهش و اعتماد عمومی به نظام بانکی افزایش می‌یابد. این امر می‌تواند به افزایش سپرده‌ها و سرمایه‌گذاری‌های داخلی منجر شود.

تحلیل سیاسی عضویت ایران در FATF

۱. بهبود روابط بین‌المللی: پیوستن به FATF می‌تواند بهبود روابط بین‌المللی ایران را تسهیل کند. تعهد به رعایت استانداردهای بین‌المللی مالی می‌تواند پیام مثبتی به جامعه بین‌المللی ارسال کند و موجب بهبود تعاملات سیاسی و دیپلماتیک ایران با سایر کشورها شود. این امر می‌تواند زمینه‌ساز مذاکرات و توافقات بیشتر در زمینه‌های اقتصادی، تجاری و امنیتی باشد.

۲. کاهش فشارهای سیاسی و تحریم‌ها: عضویت در FATF و رعایت توصیه‌های این نهاد می‌تواند به کاهش فشارهای سیاسی و تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران کمک کند. با خروج از فهرست سیاه FATF، ایران می‌تواند از پیامدهای منفی تحریم‌ها و محدودیت‌های مالی کاسته و بهبود روابط اقتصادی خود با جامعه بین‌المللی را تسریع بخشد.

۳. تقویت جایگاه ایران در منطقه: پیوستن به FATF می‌تواند جایگاه ایران در منطقه را تقویت کند. با رعایت استانداردهای بین‌المللی مالی، ایران می‌تواند نقش موثرتری در مبارزه با جرائم مالی و تامین مالی تروریسم ایفا کند و به عنوان یک شریک قابل اعتماد در منطقه شناخته شود. این امر می‌تواند به افزایش نفوذ سیاسی و اقتصادی ایران در منطقه کمک کند.

تحلیل اجتماعی عضویت ایران در FATF

۱. افزایش شفافیت و کاهش فساد: اجرای توصیه‌های FATF می‌تواند به افزایش شفافیت مالی و کاهش فساد در ایران منجر شود. با نظارت دقیق‌تر بر تراکنش‌های مالی و ایجاد سیستم‌های گزارش‌دهی، میزان جرائم مالی و فساد کاهش یافته و اعتماد عمومی به نظام مالی و بانکی افزایش می‌یابد. این امر می‌تواند به بهبود کیفیت زندگی و رفاه اجتماعی مردم کمک کند.

۲. افزایش امنیت اقتصادی: پیوستن به FATF می‌تواند به افزایش امنیت اقتصادی کشور کمک کند. با تقویت نظارت بر تراکنش‌های مالی و جلوگیری از سوءاستفاده‌های مالی، نظام مالی کشور مقاوم‌تر و پایدارتر می‌شود. این امر می‌تواند به افزایش امنیت شغلی و اقتصادی مردم کمک کند و بهبود رفاه اجتماعی را به دنبال داشته باشد.

۳. ترویج فرهنگ قانونی و نظارتی: عضویت در FATF می‌تواند به ترویج فرهنگ قانونی و نظارتی در کشور کمک کند. با رعایت استانداردهای بین‌المللی مالی و اجرای قوانین مبارزه با پول‌شویی و تامین مالی تروریسم، فرهنگ احترام به قوانین و نظارت دقیق‌تر در جامعه تقویت می‌شود. این امر می‌تواند به افزایش نظم و قانونمداری در کشور کمک کند.

تاثیر FATF بر گشایش اعتبار بانکی

۱. کاهش ریسک اعتباری: رعایت استانداردهای FATF به بانک‌ها کمک می‌کند تا سیستم‌های قوی‌تری برای شناسایی و مدیریت ریسک اعتباری ایجاد کنند. این استانداردها شامل فرآیندهای دقیق شناسایی مشتری (KYC) و بررسی مداوم فعالیت‌های مالی مشتریان است. بانک‌ها با اجرای این فرآیندها می‌توانند فعالیت‌های مشکوک را زودتر شناسایی کرده و از همکاری با مشتریان پرریسک اجتناب کنند. این اقدامات باعث می‌شود که بانک‌ها با اطمینان بیشتری به ارائه تسهیلات و اعتبارات بپردازند و احتمال وقوع تخلفات مالی و پول‌شویی کاهش یابد. همچنین کاهش ریسک اعتباری باعث می‌شود که بانک‌ها هزینه‌های کمتری برای مدیریت ریسک‌ها و پوشش خسارات احتمالی صرف کنند.

۲. کاهش هزینه‌های مالی: رعایت استانداردهای FATF موجب افزایش اعتماد بین بانک‌ها و مشتریان می‌شود. این اعتماد باعث می‌شود که بانک‌ها با اطمینان بیشتری به مشتریان خود تسهیلات اعتباری ارائه دهند. افزایش اعتماد به کاهش هزینه‌های بهره و کارمزدهای مالی کمک می‌کند؛ زیرا بانک‌ها می‌دانند که ریسک اعتباری کاهش یافته و مشتریان خود را بهتر می‌شناسند. همچنین، بانک‌ها با داشتن سیستم‌های مالیاتی و گزارش‌دهی شفاف‌تر و دقیق‌تر، می‌توانند به‌سرعت و به طور کارآمدتری به درخواست‌های اعتباری پاسخ دهند که این امر به نفع کسب‌وکارها و افراد است.

۳. بهبود رتبه اعتباری کشور: کشورهایی که توصیه‌های FATF را به‌خوبی اجرا می‌کنند، از رتبه اعتباری بهتری در سطح بین‌المللی برخوردار می‌شوند. این رتبه‌بندی‌ها توسط موسسات اعتباری بین‌المللی مانند Moody's و S&P انجام می‌شود و نشان‌دهنده میزان اعتماد به نظام مالی یک کشور است. با افزایش رتبه اعتباری، بانک‌ها و موسسات مالی کشور می‌توانند وام‌ها و تسهیلات مالی با بهره‌های پایین‌تر دریافت کنند که این امر موجب کاهش هزینه‌های تامین مالی می‌شود. بهبود رتبه اعتباری همچنین می‌تواند سرمایه‌گذاران خارجی را جذب کرده و موجب افزایش سرمایه‌گذاری‌های خارجی شود.

افزایش امنیت تراکنش‌ها و اطمینان فروشندگان

۱. امنیت تراکنش‌ها: استانداردهای FATF بانک‌ها را ملزم می‌کنند که سیستم‌های دقیقی برای شناسایی و گزارش فعالیت‌های مشکوک (SAR) داشته باشند. این سیستم‌ها شامل روش‌هایی برای نظارت بر تراکنش‌های مالی، شناسایی الگوهای غیرمعمول و گزارش فوری فعالیت‌های مشکوک به مراجع ذی‌صلاح است. با استفاده از این سیستم‌ها، بانک‌ها می‌توانند از وقوع تقلب‌ها و فعالیت‌های غیرقانونی جلوگیری کنند. افزایش امنیت تراکنش‌ها به معنای کاهش احتمال سوءاستفاده از سیستم‌های مالی است که این موضوع باعث افزایش اعتماد مشتریان و سایر بانک‌ها به سیستم مالی می‌شود.

۲. اطمینان فروشندگان: وقتی خریداران از اعتبارات بانکی استفاده می‌کنند، فروشندگان اطمینان بیشتری به پرداخت به‌موقع و صحیح هزینه‌ها دارند. این اطمینان به دلیل سیستم‌های نظارتی و شفافیت مالی فراهم‌شده توسط استانداردهای FATF است. فروشندگان با علم به اینکه تراکنش‌ها تحت نظارت FATF قرار دارند، می‌توانند با اطمینان بیشتری کالاها و خدمات خود را ارائه دهند. این اطمینان باعث می‌شود که فروشندگان تمایل بیشتری به همکاری با مشتریانی داشته باشند که از اعتبارات بانکی معتبر استفاده می‌کنند که این امر به نوبه خود به بهبود روابط تجاری و افزایش حجم معاملات کمک می‌کند.

تضمین کیفیت و صحت کالاهای خریداری‌شده

۱. تضمین کیفیت: بانک‌ها با رعایت استانداردهای FATF می‌توانند از صحت و کیفیت کالاهای خریداری‌شده اطمینان حاصل کنند. این امر به دلیل نظارت دقیق بر تراکنش‌ها و ارائه تسهیلات مالی به فروشندگان معتبر امکان‌پذیر است. بانک‌ها معمولا با فروشندگانی کار می‌کنند که از نظر مالی و تجاری معتبر هستند و توانایی ارائه کالاها و خدمات با کیفیت را دارند. همکاری با فروشندگان معتبر باعث می‌شود که مشتریان از کیفیت کالاها و خدماتی که خریداری می‌کنند مطمئن باشند.

۲. صحیح بودن تراکنش‌ها: استانداردهای FATF بانک‌ها را ملزم می‌کنند که تراکنش‌ها را با دقت بررسی و نظارت کنند. این امر شامل شناسایی و تایید هویت مشتریان، بررسی تاریخچه تراکنش‌ها و نظارت بر الگوهای مالی است. این نظارت دقیق باعث می‌شود که معاملات با دقت و صحت انجام شوند و از وقوع تخلفات مالی جلوگیری شود. صحت تراکنش‌ها باعث افزایش اعتماد مشتریان به سیستم بانکی و این اعتماد به نوبه خود به گشایش اعتبار بیشتر منجر می‌شود. همچنین، صحت تراکنش‌ها به کاهش اختلافات مالی و مشکلات قانونی کمک می‌کند که این امر به نفع همه طرف‌های درگیر در معامله است.

تسهیل در روابط بین‌المللی

۱. همکاری‌های بین‌المللی: رعایت استانداردهای FATF توسط بانک‌ها و کشورها باعث افزایش اعتماد و همکاری بین‌المللی می‌شود. بانک‌ها و موسسات مالی کشورهای مختلف با اطمینان بیشتری به همکاری با بانک‌ها و مشتریانی می‌پردازند که تحت نظارت FATF قرار دارند. این همکاری‌ها موجب تسهیل ارائه خطوط اعتباری بین‌المللی و دسترسی به منابع مالی خارجی می‌شود. بانک‌ها و موسسات مالی با رعایت استانداردهای FATF می‌توانند به‌راحتی از خدمات مالی بین‌المللی استفاده کنند که این امر به افزایش حجم تجارت و سرمایه‌گذاری‌های بین‌المللی کمک می‌کند.

۲. توسعه اقتصادی: همکاری‌های بین‌المللی که ناشی از رعایت استانداردهای FATF است، می‌تواند به توسعه اقتصادی کشورها کمک کند. افزایش دسترسی به اعتبارات بین‌المللی و تسهیلات مالی، رشد و توسعه کسب‌وکارها و پروژه‌های اقتصادی را تسهیل می‌کند. رعایت استانداردهای FATF باعث افزایش شفافیت و کاهش فساد مالی می‌شود که این امر به نوبه خود به بهبود محیط کسب‌وکار و جذب سرمایه‌گذاری خارجی کمک می‌کند. با افزایش سرمایه‌گذاری‌ها و همکاری‌های بین‌المللی، کشورها می‌توانند به رشد اقتصادی پایدار و ایجاد فرصت‌های شغلی جدید دست یابند.

تاریخچه ایران و FATF

مهرداد حاجی‌زاده فلاح
مشاور ارشد مبارزه با پول‌شویی

گروه ویژه اقدام مالی (FATF) اقدامات جهانی را برای مقابله با پول‌شویی، تروریسم و تامین مالی اشاعه سلاح‌های کشتار جمعی رهبری می‌کند. این نهاد استانداردهای بین‌المللی پول‌شویی را تعیین می‌کند تا اطمینان حاصل کند که مقامات ملی می‌توانند به‌طور موثر به دنبال وجوه غیرقانونی مرتبط با قاچاق مواد مخدر، تجارت غیرقانونی اسلحه، کلاهبرداری سایبری و سایر جرائم جدی نباشند. FATF درباره نحوه پول‌شویی تامین مالی تروریسم تحقیق می‌کند، استانداردهای جهانی را برای کاهش خطرات ترویج و ارزیابی می‌کند که آیا کشورها اقدامات موثری انجام می‌دهند یا خیر. در مجموع بیش از ۲۰۰ کشور و حوزه قضایی متعهد به‌عنوان بخشی از یک سازوکار هماهنگ جهانی برای پیشگیری از جرائم سازمان‌یافته، فساد و تروریسم متعهد شده‌اند. کشورها و حوزه‌های قضایی با کمک سایر شرکای جهانی، صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی و خود کارگروه ارزیابی می‌شوند.

در پاسخ به نگرانی فزاینده در مورد پول‌شویی، اجلاس G7 که در سال ۱۹۸۹ در پاریس برگزار شد، گروه ویژه اقدام مالی (FATF) را تاسیس کرد. FATF در ابتدا شامل کمیسیون اروپا، کشورهای G7 و هشت کشور دیگر بود. این گروه ۳۹ عضوی استانداردهای بین‌المللی را ایجاد می‌کند تا تضمین کند که مجریان قانون ملی می‌توانند وجوه غیرقانونی مرتبط با جرائم جدی مانند جرائم سایبری، تجارت غیرقانونی اسلحه و قاچاق مواد مخدر را به‌طور موثر پیگیری کنند.

چارچوب FATF

ایجاد رهنمودها، تعیین استانداردها و تشویق اجرای موثر اقدامات قانونی، اداری و عملیاتی برای مبارزه با پول‌شویی، تامین مالی تروریسم و سایر تهدیدها علیه یکپارچگی نظام مالی جهانی از جمله اهداف FATF هستند. این کارگروه، پیشرفت کشورها را در اجرای توصیه‌ها نظارت کرده و پذیرش جهانی اجرای توصیه‌های FATF را ترویج می‌کند. FATF چارچوبی جامع و منسجم از اقداماتی است که کشورها باید برای مبارزه با پول‌شویی و تامین مالی تروریسم و همچنین تامین مالی اشاعه سلاح‌های کشتارجمعی اجرا کنند. رویکرد مبتنی بر ریسک برای اجرای موثر و مدیریت انطباق با جرائم مالی (FCC) مرکزی است. کشورها دارای چارچوب‌های قانونی، اداری، عملیاتی و سیستم‌های مالی متفاوتی هستند. بنابراین، همه کشورها نمی‌توانند اقدامات یکسانی برای مقابله با این تهدیدها انجام دهند. در سال ۲۰۰۰، FATF اولین فهرست خود را از «کشورها یا سرزمین‌های غیرهمکار» منتشر کرد. رایج‌ترین نقض دستور FATF، عدم‌تمایل یا ناتوانی یک حوزه قضایی در ارائه اطلاعات مربوط به تحقیقات در حال انجام مشکوک به پول‌شویی بین‌المللی، مانند جزئیات مشتری یا حساب بانکی، به سایر مقامات خارجی است.

کارگروه ویژه اقدام مالی دارای سه‌نوع فهرست است:

لیست سفید: لیستی از افراد و نهادهایی که ویژگی‌های آنها باعث می‌شود AST (ابزار غربالگری خودکار) به آنها ضربه بزند یا به آنها هشدار دهد، اما مطابق با فهرست تحریم‌ها یافت نشده است. برخی از ASTها به کاربران اجازه می‌دهند اطلاعات بیشتری را ضمیمه کنند که این نتیجه را تایید می‌کند که این شخص یا نهاد هدف تحریم نیست و باید به لیست سفید اضافه شود.

لیست سیاه: کشورهایی که به‌عنوان کشورها یا سرزمین‌های غیرتعاونی (NCCT) شناخته می‌شوند، در لیست سیاه قرار می‌گیرند. این کشورها مشکوک به تامین مالی تروریسم و پول‌شویی هستند. FATF لیست سیاه را به طور مرتب به‌روز و ورودی‌ها را اضافه و حذف می‌کند.

لیست خاکستری: کشورهایی که بهشتی برای حمایت از بودجه تروریسم و پول‌شویی در نظر گرفته می‌شوند، در لیست خاکستری FATF قرار می‌گیرند که همچنین هشداری برای کشورهایی است که ممکن است وارد لیست سیاه شوند.

گروه ویژه اقدام مالی، FATF، بدون شک مرتبط‌ترین نهاد تنظیم استاندارد بین‌المللی در زمینه مبارزه با پول‌شویی و تامین مالی تروریسم است. مهم‌ترین هدف این نهاد، تعیین استانداردها و ترویج اجرای موثر اقدامات قانونی، نظارتی و عملیاتی برای مبارزه با پول‌شویی، تامین مالی تروریسم و سایر تهدیدهای مرتبط با یکپارچگی نظام مالی بین‌المللی است. ذکر این نکته حائز اهمیت است که FATF یک سازمان بین‌دولتی و یک «سازمان سیاستگذار» است که برای ایجاد اراده سیاسی لازم به‌منظور انجام اصلاحات قانونی و نظارتی ملی در حوزه پول‌شویی فعالیت می‌کند.

توصیه‌های FATF

سال ۱۹۹۰، FATF برای اولین بار ۴۰ توصیه اولیه خود را در مورد پول‌شویی صادر کرد. در اکتبر ۲۰۰۱، پس از حملات تروریستی ۱۱ سپتامبر در ایالات‌متحده، FATF هشت توصیه ویژه در مورد تامین مالی تروریسم صادر کرد. بعدا یک توصیه ویژه دیگر اضافه شد. ۴۰ توصیه در مورد پول‌شویی و ۹ توصیه ویژه در مورد تامین مالی تروریسم با هم استاندارد بین‌المللی را برای اقدامات ضد پول‌شویی و مبارزه با تامین مالی تروریسم و اقدامات تروریستی تعیین می‌کند. هر دو مجموعه از توصیه‌های FATF قرار است در سطح ملی از طریق قوانین و سایر اقدامات الزام‌آور قانونی اجرا شوند. FATF در مقطعی یادداشت‌های تفسیری برای توصیه‌های خود صادر و در نهایت در سال ۲۰۱۲، توصیه‌ها و یادداشت‌های تفسیری خود را در یک سند تدوین کرد.

کارگروه ویژه اقدام مالی همچنین پیشرفت در اجرای توصیه‌های خود را از طریق بررسی همتایان کشورهای عضو نظارت می‌کند. این همان چیزی است که FATF آن را ارزیابی متقابل می‌نامد. FATF عملکرد یک کشور را براساس روش ارزیابی خود سنجش می‌کند که دو عنصر را در بر می‌گیرد. اولین مورد انطباق فنی است که در مورد چارچوب قانونی و نهادی و اختیارات و رویه‌های مراجع ذی‌صلاح است. دوم ارزیابی اثربخشی است که در مورد میزانی است که چارچوب قانونی و نهادی نتایج مورد انتظار را تولید می‌کند.

FATF حوزه‌هایی را که در فهرست سیاه قرار دارند، به‌عنوان کمبودهای استراتژیک قابل توجهی در رژیم‌های خود برای مقابله با پول‌شویی، تامین مالی تروریسم و تامین مالی اشاعه توصیف می‌کند. برای همه کشورهایی که در لیست سیاه قرار دارند، FATF از همه اعضا و از همه حوزه‌های قضایی می‌خواهد نسبت به آنها دقت لازم را افزایش دهند. همچنین فشار خاصی را بر مشاغل و اقتصاد این کشورها تحمیل می‌کند. در جدی‌ترین موارد، از کشورها خواسته می‌شود تا اقدامات متقابلی را برای محافظت از سیستم مالی بین‌المللی در برابر خطرات جاری پول‌شویی، تامین مالی تروریسم و تامین مالی اشاعه از این کشورها اعمال کنند. با گذشت سال‌ها، لیست سیاه به میزان قابل توجهی کاهش یافته است و در حال حاضر تنها ایران، کره‌شمالی و میانمار در این لیست باقی مانده‌اند.

در مورد مشکل FATF ایران

جمهوری اسلامی ایران از سال ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۶ در لیست سیاه FATF قرار داشت. در فوریه ۲۰۲۰ ایران دوباره در لیست سیاه قرار گرفت و تا به امروز در لیست سیاه باقی مانده است. فهرست سیاه FATF رسما «حوزه قضایی پرخطر مشروط به فراخوان اقدام» نامیده می‌شود. کشورهایی که نقایص را در رژیم‌های مبارزه با پول‌شویی و تامین مالی تروریسم برطرف نمی‌کنند، به‌عنوان «صلاحیت قضایی پرخطر مشروط به درخواست اقدام» توصیف می‌شوند.

FATF به اعضا و موسسات مالی خود توصیه می‌کند که در معاملات خود با کشورهایی که در لیست سیاه قرار دارند، «سنجش مناسب» را اعمال کنند. بررسی دقیق‌تر، معاملات بین‌المللی را برای موسسات مالی پرخطر، پرهزینه و وقت‌گیر می‌کند.

همچنین ممکن است از کشورها خواسته شود که «اقدامات متقابل» را برای محافظت از سیستم مالی بین‌المللی در برابر پول‌شویی، تامین مالی تروریسم و خطرات تامین مالی اشاعه از جمله محدود کردن یا خاتمه روابط تجاری، افزایش نظارت و گزارش‌دهی، محدودیت‌های روابط بانکی مکاتباتی، افزایش الزامات حسابرسی خارجی و تشویق به استفاده از روش‌های پرداخت جایگزین و ممنوعیت برخی معاملات را اعمال کنند.

در ژوئن ۲۰۱۶، پس از توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ با قدرت‌های جهانی و لغو تحریم‌های سازمان ملل، FATF از اعضای خود خواست تا اقدامات متقابلی را که در تعاملات خود با ایران به کار برده‌اند به مدت ۱۲ ماه تعلیق کنند. این به معنای قرار گرفتن در لیست به‌اصطلاح خاکستری و تداوم بررسی لازم بود.

اما چرا ایران در لیست خاکستری قرار گرفت؟ ایران به‌طور موقت از فهرست سیاه حذف شد؛ زیرا متعهد به اجرای یک برنامه اقدام برای رسیدگی به نگرانی‌های FATF در مورد ایجاد رژیم اظهارنامه نقدی و قوانین و آیین‌نامه‌های ضد تامین مالی تروریسم و مبارزه با پول‌شویی بود. در فوریه ۲۰۲۰، FATF اشاره کرد که هنوز موارد تکمیل نشده و چند موردنیاز به رسیدگی کامل وجود دارد و از کشورهای عضو خواست تا یک‌بار دیگر در معاملات مالی خود با جمهوری اسلامی، ایران را دوباره در لیست سیاه قرار دهند و اقدامات متقابل را اعمال کنند.

تاثیر قرار گرفتن در لیست سیاه

بدون الحاق به کنوانسیون‌های مالی بین‌المللی مورد درخواست FATF، ایران نمی‌تواند به بانکداری جهانی، روابط تجاری عادی و سرمایه‌گذاری با شرکت‌های بزرگ جهانی دسترسی کامل داشته باشد. قرار گرفتن در لیست سیاه به این معنی است که ایران نمی‌تواند به وام‌های صندوق بین‌المللی پول (IMF) و بانک جهانی دسترسی داشته باشد. بنابراین قرار گرفتن در لیست سیاه طی سال‌ها باعث اختلال در تجارت بین‌المللی ایران با اکثر کشورها شده و سرمایه‌گذاری خارجی را دلسرد کرده است. این امر همچنین به اعتبار ایران آسیب رسانده و تاثیر تحریم‌ها و تحریم‌های قبلی سازمان ملل و ایالات‌متحده را تقویت کرده است. FATF تنها یک نهاد مشورتی است، اما کشورها، از جمله ایران، باید قوانین خود را براساس توصیه‌های FATF برای اطمینان از انطباق و اجتناب از ارزیابی منفی سلامت سیستم مالی خود توسط گروه ویژه، وضع کنند. به دلیل قرار گرفتن در لیست سیاه FATF، ارتباط ایران با سوئیفت قطع شده است. قطع ارتباط با سوئیفت (انجمن جهانی ارتباطات مالی بین بانکی)، هم به تحریم‌های ایالات‌متحده و هم به قرار گرفتن در لیست سیاه FATF مرتبط است. بانک‌ها و سایر موسسات مالی که از سوئیفت استفاده می‌کنند، باید براساس توصیه‌های FATF از مقررات مبارزه با پول‌شویی و تامین مالی تروریسم کشورهای متبوع خود پیروی کنند. به‌عنوان مثال، بریتانیا قوانین متعددی مانند مقررات پول‌شویی، تامین مالی تروریسم و انتقال وجوه (اطلاعات مربوط به پرداخت‌کننده) را برای اطمینان از انطباق با مقررات FATF دارد. ایران قبل از قرار گرفتن مجدد در لیست سیاه در سال ۲۰۲۰ اقداماتی را برای تکمیل برنامه اقدام خود انجام داد. FATF به دولت ایران ۴۱ توصیه ارائه کرده که ۳۷ مورد از آنها، از جمله رژیم اظهارنامه نقدی، با تصویب قوانینی پذیرفته شده است؛ ولی اعلام کرد در اجرای واقعی آنها همچنان تردید وجود دارد. در بیانیه‌ای در ژوئن ۲۰۱۸، FATF اعلام کرد که ایران پیش‌نویس اصلاحاتی را در قوانین مبارزه با پول‌شویی و تامین مالی تروریسم ارائه کرده، اما نتوانسته است برنامه اقدام خود را تکمیل کند. بنابراین، کارگروه جهانی مبارزه با پول‌شویی از اعضای خود خواست تا به موسسات مالی خود توصیه کنند که در روابط تجاری و معاملات با اشخاص حقیقی و حقوقی از ایران دقت خود را افزایش دهند. مجلس ایران چهار لایحه زیر را تصویب کرد، اما دو مورد از آنها یعنی لایحه الحاق به کنوانسیون‌های پالرمو و CTF تا به امروز نهایی نشده است:

۱. اصلاح قانون مبارزه با پول‌شویی؛
۲. اصلاح قانون مبارزه با تامین مالی تروریسم؛
۳. الحاق به کنوانسیون بین‌المللی مبارزه با جرائم سازمان‌یافته فراملی (معروف به کنوانسیون پالرمو)؛
۴. الحاق به کنوانسیون بین‌المللی مبارزه با تامین مالی تروریسم (معروف به CFT).

شورای نگهبان، این دو قانون را رد کرد. اختلاف مجلس و مجمع در سال ۱۳۹۸ برای داوری به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع شد. مجمع تشخیص مصلحت نظام از آن زمان تاکنون این موضوع را متوقف و آنها را نه تایید و نه رد کرده است.

دکتر پزشکیان برخلاف رقبای خود، در طول مبارزات انتخاباتی خود بارها خواستار پیوستن به کنوانسیون‌های FATF به‌عنوان اقدامی حیاتی برای جلوگیری از انزوای مالی کشور شد. دولت او می‌گوید که راه‌حل نهایی این موضوع ممکن است نزدیک باشد.

بر این اساس به نظر می‌رسد در حالی که در این دوره امارات متحده عربی و در دوره قبلی بررسی یعنی ژوئن ۲۰۲۳ لبنان از لیست خاکستری این سازمان حذف شده بود، جمهوری اسلامی ایران تلاش خاصی نمی‌کند. FATF در ایران دو مخالف اصلی دارد. گروهی از مخالفان بر این باورند از آنجا که ایران در حال حاضر تحت تحریم‌های بین‌المللی قرار دارد، پیوستن به FATF می‌تواند از دور زدن تحریم‌ها در کشور جلوگیری کند؛ زیرا براساس قوانین این سازمان، مبادلات مالی کشورها باید شفاف باشد. اگر این اتفاق بیفتد، ایران دیگر نمی‌تواند تحریم‌ها را دور بزند.

گروهی دیگر مخالف حمایت مالی از گروه‌های طرفدار ایران هستند. آنها معتقدند اگر نام گروه‌های مقاومت و جبهه حامی ایران در لیست گروه‌های تروریستی آمریکا و کشورهای غربی قرار گیرد، بانک‌های جمهوری اسلامی ایران در صورت عضویت در FATF نمی‌توانند تراکنش مالی داشته باشند.

اگرچه این نگرانی‌ها مهم و قابل تامل است، اما باید به این نکته نیز توجه کرد که قرار گرفتن نام ایران در لیست سیاه FATF تاثیر بسزایی بر سیاست خارجی و اقتصاد ایران دارد. این امر علاوه بر آسیب رساندن به اعتبار و قدرت نرم ایران در مجامع بین‌المللی، محدودیت‌ها و هزینه‌های زیادی را بر مبادلات تجاری و مالی کشور تحمیل کرده و شرکای تجاری مهم را از ایران دور نگه می‌دارد؛ زیرا مهم‌ترین محدودیت به دلیل قرار گرفتن در لیست سیاه FATF این است که امکان انتقال پول با بانک‌های خارجی تمامی کشورهای شرقی و غربی وجود ندارد و در صورت معامله با ایران، طرف مقابل درگیر جریمه‌های سنگین خواهد شد، حتی کشورهای دوست و همسایه مانند عراق در مورد تحریم ایران بسیار جدی هستند. کشورهایی مانند روسیه و چین همواره تاکید دارند که ادامه و پیشرفت روابط اقتصادی خود با کشورمان در گرو پیوستن ایران به FATF است. در این راستا، توسعه موفقیت‌آمیز روابط با کشورهای عضو بریکس و شانگهای نیز منوط به خروج از لیست سیاه FATF است.

در شرایط کنونی هیچ‌گونه فعالیتی در تجارت بین‌المللی نمی‌تواند به طور عادی برای تجار ایرانی انجام شود و هزینه مبادلات اقتصادی و مبادلات مالی در ایران چند برابر حد معمول است. در واقع عدم‌همکاری ایران با FETF بیشتر تراکنش‌های مالی و بانکی کشور را از روال عادی خارج و به حوزه کارگزاری منتقل کرده است. در این شرایط اگرچه کار ایران بدون FATF انجام می‌شود، اما این امر با هزینه‌های دلالی هنگفتی همراه است که بار و هزینه آن بر دوش اقتصاد و مردم کشور است. در نتیجه در شرایط فعلی که مردم ایران تحت فشار شدید اقتصادی هستند، یافتن راه‌های جایگزین برای حل مشکلات پیوستن به FATF ضروری به نظر می‌رسد. به‌عنوان مثال، بیش از ۵۰ کشور جهان از جمله برخی کشورهای اسلامی با حق شرط، به عضویت کنوانسیون مقابله با تامین مالی تروریسم (CFT) درآمده‌اند. جمهوری اسلامی ایران نیز می‌تواند در مواردی که منافع کشور را تهدید می‌کند، از حق شرط در نظام حقوق بین‌الملل استفاده و اعلام کند که بندهای مورد قبول ایران نمی‌تواند در تضاد با منافع ملی و امنیت اسلامی باشد. هر ماده‌ای (از جمله ماده ۶ CFT) که ایران را از رزرو منع کند، دولت جمهوری اسلامی ایران به آن ملحق نخواهد شد.

از طرفی ایالات‌متحده پس از خروج از برجام در سال ۲۰۱۸، تحریم‌های سختگیرانه‌ای را علیه ایران اعمال کرد که بخش‌های کلیدی اقتصادی را هدف قرار داده و حداکثر فشار مالی را اعمال می‌کند. علاوه بر این، اتحادیه اروپا و بریتانیا تحریم‌های مربوط به ادعای نقض حقوق بشر و اشاعه هسته‌ای را با اقدامات مداوم حفظ می‌کنند. ایران نوزدهمین اقتصاد بزرگ جهان را دارد که عمدتا توسط منابع هیدروکربنی آن هدایت می‌شود و بخش خدمات بیشترین سهم را از تولید ناخالص داخلی دارد. اقتصاد به‌رغم غنی بودن از منابع طبیعی، از کسری بودجه مزمن ناشی از یارانه‌های دولتی و تحریم‌های بین‌المللی رنج می‌برد و تلاش‌های دولت را برای تنوع بخشیدن و توسعه صنایع جدید مانند بیوتکنولوژی و داروسازی برانگیخته است. فضای سرمایه‌گذاری در ایران به طور قابل توجهی تحت تاثیر تحریم‌های بین‌المللی و بی‌ثباتی اقتصادی است که باعث دلسردی سرمایه‌گذاری خارجی شده است. به‌رغم این چالش‌ها، دولت به‌طور فعال خصوصی‌سازی و اصلاحات را برای جذب سرمایه‌گذاری دنبال کند.

کسب و کار
گروه کسب‌وکار ☎ ۵۲۱۸۹۶۴۱ sherkat@den.ir
دنیای اقتصاد
شنبه
۶ بهمن ۱۴۰۳
سال ۲۳. شماره ۶۲۱۱
DONYA-E-EQTESAD.COM

زنگ خطر هزینه آلایندگی

با تغییر جهت‌گیری سیاست‌های بین‌المللی، کل صنعت در حال حرکت به سوی آینده‌ای پایدار است. صنعت فولاد نیز از این قاعده مستثنا نیست و خود را آماده این انتقال می‌کند، این اتفاق که تمام ارکان کمی و کیفی شرکت‌ها را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد، صنعت فولاد را در دوراهی مهمی قرار داده است، با وجود اینکه تجارت فولاد به طور متوازن در سطح جهان انجام می‌شود، اما توسعه صنعت «فولاد سبز» به طور ناعادلانه و صرفا در برخی مناطق خاص رخ داده است، به طوری که باعث ایجاد تفاوت‌هایی در این زمینه در اروپا، آسیا و آمریکا ایجاد شده است.

» ۲۹

سودای معدنی عربستان در ۲۰۳۰

کیوان پورشب

در سند چشم‌انداز ۲۰۳۰ عربستان سعودی که در سال ۲۰۱۶ با ابتکار ولیعهد سعودی تدوین و ابلاغ شد، متنوع‌سازی اقتصاد عربستان و باز کردن درهای کشور به سوی دنیا هدف اصلی و پایه‌ای است. این برنامه جامع و جاه‌طلبانه در قالب فازهای زمان‌بندی شده و با رویکردی توسعه‌محور، اهداف معینی را به‌ویژه در بخش توسعه معادن و صنایع معدنی هدف قرار داده است. اتکای ۸۰ درصدی اقتصاد عربستان به نفت و سقوط بهای انرژی در سال ۲۰۱۶ زنگ خطر مهمی برای اغلب کشورهای عضو اوپک و تولیدکننده نفت در دنیاست تا اقدام به متوازن‌سازی اقتصاد کنند. محورهای اصلی سند چشم‌انداز ۲۰۳۰ عربستان سعودی بر سه رکن جامعه ای پویا، اقتصاد پررونق و ملتی جاه‌طلب استوار است. هر سه مورد نیز آرمان‌های کشور را در سطوح مختلف می‌سازد، اما به واقع داشتن اقتصادی پررونق وزن بیشتری نسبت به بقیه دارد و همین عامل، معدن و صنایع معدنی را در این محدوده حائز جایگاه ویژه‌ای کرده است. عربستان سعودی به‌دنبال متنوع‌سازی اقتصاد خود تا جایی است که بتواند حجم عایدی خود را تا سال ۲۰۳۰ از ۴۳ میلیارد دلار به ۲۶۷ میلیارد دلار برساند. در این سند بالادستی تا سال ۲۰۳۰، عربستان سعودی به دنبال رشد سهم معادن خود در تولید ناخالص داخلی (GDP) از ۱۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۵ به ۷۵ میلیارد دلار در افق زمانی است. از سال ۲۰۱۵ تاکنون سهم معادن عربستان در تولید ناخالص داخلی رشد معتنابهی داشته است و حجم سرمایه‌گذاری‌ها در بخش معادن عربستان نیز رشد قابل‌توجهی بالغ بر ۴۵ میلیارد دلار را نشان می‌دهد.

در این چارچوب، بخش معدن به ستونی از اقتصاد عربستان تبدیل خواهد شد و پیش‌بینی می‌شود ارزش آن به ۲٫۵ تریلیون دلار برسد. برای ارتقای سطح این صنعت، عربستان سعودی در هفته‌ای که گذشت میزبان بزرگ‌ترین رویداد معدنی در خاورمیانه با شرکت‌ها و کشورها از سراسر جهان تحت عنوان «گردهمایی و هم‌اندیشی آینده مواد معدنی» FMF (The Future Minerals ForumL) بود. تعامل سال گذشته این رویداد، بسیار مورد استقبال شرکت‌های مختلف قرار گرفت و کشورهای متعددی، مشارکت مشابهی در سال جاری داشتند. این مشارکت در راستای اجرای ابتکاری شرکت‌های معدنی از سراسر دنیاست که یک اقدام صنعتی متمرکز برای تعاملات بین‌المللی عربستان است. اگرچه بازار عربستان به اندازه بسیاری از دیگر کشورهای معدنی، پیشرفته نیست، اما این یکی از برجسته‌ترین حوزه‌های آنها در چشم‌انداز ۲۰۳۰، توسعه معادن و صنایع معدنی است. سنگ بنای این گردهمایی نشست وزرای دولت کشورهای مدعو به این رویداد است که جهت کلی را از یکسو و مسیری را برای یک سال پیش روی صنایع معدنی در سطح بین‌المللی تبیین می‌کند. نشست اخیر وزرای مدعو(MRT) در رویداد FMF2025 نمایندگان یکصد کشور و ۴۰ سازمان بین‌المللی را میزبانی کرد. شعار FMF2025 «راهبری جهانی در مقام عمل» بود. اما چگونه قرار است تا عربستان سعودی، خاورمیانه و کشورهای منطقه، صنایع معدنی را در دهه آینده شکل دهند؟ به طور سنتی و از دید معاملات تجاری کامودیتی‌ها، منطقه خاورمیانه همواره مترادف با نفت و گاز و صنایع وابسته به آن بیش از معدن بوده است.

» ۲۹

میم کوین «ترامپ» موجی از هیجان را در بازار به راه انداخت

بیت‌کوین یک میلیون دلاری

دنیای اقتصاد بیت‌کوین از زمان عرضه تا به امروز موفق شده است تا تخت پادشاهی خود را حفظ کند و همچنان با فاصله زیادی، بیشترین ارزش بازار را در میان رمزارزها در اختیار دارد. این شرایط منجر شده است تا روند قیمتی بیت‌کوین از اولویت و اهمیت زیادی در این بازار مالی نوین برخوردار باشد؛ زیرا صعود یا سقوط ارزش بیت‌کوین، در دیگر رمزارزهای بازار نیز دیده خواهد شد. در سال‌های اخیر تحلیلگران و سرمایه‌گذاران بسیاری پیش‌بینی‌های خود را پیرامون آینده بیت‌کوین عنوان کرده‌اند و با وجود برخی مخالفان و پیش‌بینی‌های سقوط ارزش، اکثر این افراد معتقد هستند که روند سال‌های بعدی بیت‌کوین همانند گذشته صعودی باقی خواهد ماند. در این بین برخی پیش‌بینی‌ها مانند ارزش ۵۰۰ هزار یا حتی ۱ میلیون دلاری نیز برای بیت‌کوین دیده می‌شود که بحث و گفت‌وگوهای مختلفی را به دنبال داشته است.

» ۲۶

سرمایه‌گذاری صنایع در انرژی تجدیدپذیر «عبور از بی‌برقی» را ممکن می‌سازد

برق گرفتگی تولید از ناترازی

» ۲۷

خبر

همراه اول؛ برنده نشان ویژه روابط‌عمومی پیشگام

استفاده از هوش مصنوعی در بخش روابط عمومی و ارتباطات موجب شد تا همراه اول برنده نشان ویژه روابط عمومی شود. این شرکت در بیست‌ویکمین دوره جشنواره برترین‌های روابط‌عمومی ایران با کسب بالاترین امتیاز، نشان ویژه «روابط‌عمومی پیشگام در کاربرد هوش مصنوعی» و جایزه «روابط‌عمومی برتر» را دریافت کرد.

«بیستمین دوره سمپوزیوم بین‌المللی روابط عمومی» و «بیست و یکمین دوره جشنواره برترین‌های روابط عمومی ایران» با حضور محمدجعفر قائم‌پناه معاون اجرایی رئیس جمهور، الیاس حضرتی رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت، سیدمهدی طباطبایی معاون ارتباطات و اطلاع‌رسانی دفتر رئیس جمهوری و جمعی از مدیران، کارشناسان و استادان روابط عمومی داخلی و حضور آنلاین متخصصان بین‌المللی، روز سه‌شنبه ۲ بهمن ۱۴۰۳ در مرکز همایش‌های کتابخانه ملی برگزار شد.

به گزارش اداره کل ارتباطات شرکت ارتباطات سیار ایران، در این مراسم ناتاشا پاولویچ بوخاس، رئیس انجمن بین‌المللی روابط عمومی (IPRA) نیز در پیامی ویدئویی به این رویداد، ضمن استقبال از برگزاری این سمپوزیوم و موضوع آن یعنی «بررسی نقش روابط عمومی در توسعه وفاق سازمانی، ملی و جهانی» اظهار کرد: موضوع این رویداد که با عنوان «نقش روابط عمومی در توسعه و وفاق و اجماع سازمانی، ملی و جهانی» در تهران برگزار می‌شود، در حال حاضر مناسب‌ترین موضوع است. بر اساس شاخص صلح جهانی بیش از ۵۶ کشور در وضعیت درگیری فعال در ۹۲ کشور در سراسر جهان وجود دارد.

وی گفت: بین‌المللی شدن اختلافات، در حال تغییر شکل یک چشم‌انداز ژئوپلیتیک است؛ در چنین فضای پرنوسان و پرالتهابی، تقاضاها از حرفه روابط عمومی برای عبور از این پیچیدگی‌ها شدت گرفته و افزایش یافته است. ما در روابط عمومی، به چابکی استراتژیک، افزایش مشارکت ذی‌نفعان و تعهد به ارتباطات اخلاقی نیاز داریم.

همچنین در این سمپوزیوم بین‌المللی، استادان و اندیشمندان داخلی و خارجی در نشست‌های تخصصی درباره روابط عمومی شبکه‌ای به بحث و گفت‌وگو پرداختند. در ادامه این رویداد و در بیست و یکمین دوره جشنواره برترین‌های روابط عمومی ایران که همه ساله همزمان با سمپوزیوم بین‌المللی روابط عمومی برگزار می‌شود، از روابط عمومی‌های برتر ایران تقدیر به عمل آمد.

در بخش معرفی برترین‌های روابط عمومی ایران، روابط عمومی «همراه اول» با کسب بالاترین امتیاز از ارزیابی‌های علمی و تخصصی صورت گرفته موفق به دریافت نشان ویژه «روابط عمومی پیشگام در کاربرد هوش مصنوعی» شد.

این نشان ویژه بر اساس رای هیات داوران بیست و یکمین دوره جشنواره برترین‌های روابط عمومی ایران به دلیل کاربرد سیستم‌ها و رسانه‌های دیجیتال در ارتباط با جامعه، توجه به روابط عمومی آنلاین و استفاده از شبکه‌های اجتماعی در امور ارتباطی و تلاش برای به کارگیری ابزارهای هوش مصنوعی در روابط عمومی به همراه اول اعطا شد.

روابط عمومی همراه اول همچنین با توجه به جمع‌بندی و تصمیم هیات داوران به عنوان «روابط عمومی برتر» در حوزه «ارتباطات رسانه‌ای» معرفی و شایسته دریافت لوح و تندیس این جشنواره شد.

بیستمین دوره سمپوزیوم بین‌المللی روابط عمومی با همکاری «انجمن بین‌المللی روابط عمومی»، با حضور، سخنرانی و ارائه مقاله توسط استادان برجسته ایرانی و خارجی و همچنین برگزاری دو کارگاه تخصصی با عناوین «مهارت‌های ایجاد همدلی و وفاق» و «راهبردها، فنون همدلی و روش‌های ایجاد انسجام و وفاق در سازمان‌ها، کشور و همکاری‌های بین‌المللی» همراه بود.

تداوم سودآور بانک ملی در ۹۷ سالگی

دنیای‌اقتصاد- فاطمه بهادری: بانک ملی ایران به عنوان یکی از بانک‌های دولتی کشور صورت‌های مالی خود را در سایت کدال بارگذاری می‌کند. آخرین آمار صورت‌های مالی این بانک مربوط به پایان سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۴۰۲ است. بر اساس این آمار، بانک ملی توانست سود سال ۱۴۰۱ به مبلغ ۳۹۰ میلیارد ریال را در پایان سال ۱۴۰۲ به مبلغ شش‌هزار میلیارد ریال برساند.

در عین حال مطالبات بانک از دولت که جزو دارایی‌های بانک محسوب می‌شود، به رقم هزار و ۲۶۴ میلیارد ریال افزایش یافت. این رقم در پایان سال ۱۴۰۱ به میزان هزار و ۱۱۰ میلیارد ریال بوده و مانده سپرده‌های مشتریان نیز در طول یک سال منتهی به پایان ۱۴۰۲ با رشدی ۳۲ درصدی از رقم ۸ هزار و ۷۸۵ میلیارد ریال به رقم ۱۱ هزار و ۶۲۱ میلیارد ریال افزایش یافته است.

درآمد تسهیلات اعطایی بانک ملی ایران از رقم ۷۵۲ هزار میلیارد ریال به هزار و ۲۷ میلیارد ریال افزایش یافت؛ به عبارتی این رقم در یک سال ۳۶ درصد رشد داشته است.

در این میان بیشترین سهم رشد در این بخش به ترتیب مربوط به عقد مرابحه به میزان ۱۲۱ هزار میلیارد ریال، خرید دین با ۲۱ هزار میلیارد ریال و مضاربه با ۱۹ هزار میلیارد ریال رتبه‌های بعدی را دارا هستند؛ اما بیشترین مبلغ تسهیلات مربوط به عقد مرابحه به مبلغ ۲ هزار و ۲۲۵ میلیارد ریال است.

جمع درآمدهای مشاع بانک نیز از رقم ۸۱۶ هزار میلیارد ریال به هزار و ۲۲۲ میلیارد ریال در سال مالی مورد بررسی افزایش پیدا کرده است.

نسبت منابع بانک به جمع مصارف نیز از ۲٫۶۹ درصد به حدود ۱۲ درصد افزایش یافت. در بخش سپرده‌ها نیز بیشترین میزان سپرده‌ها مربوط به سپرده‌های دیداری و مشابه به مبلغ ۲ هزار و ۶۹۱ میلیارد ریال، سه‌ساله با رقم ۲ هزار و ۱۴۰ میلیارد ریال، سپرده‌های یکساله به مبلغ ۲ هزار و ۵۹ میلیارد ریال، سپرده‌های پس‌انداز و مشابه هزار و ۸۰۲ میلیارد ریال، کوتاه‌مدت عادی با رقم هزار و ۷۸۴ میلیارد ریال و پس از آن نیز سپرده‌های دوساله با رقم ۲۸۳ هزار میلیارد ریال بوده‌اند.

از میان درآمدهای کارمزدی (طرح شتاب) بیشترین درآمد مربوط به سهم دستگاه‌های خودپرداز و دستگاه‌های فروشگاهی (P.O.S) است. بانک ملی ایران علاوه بر پروژه‌های بانکی در پروژه‌های غیربانکی مانند آزادراه قزوین- زنجان ۱۰۰ درصد، آزادراه زنجان- تبریز با مشارکت ۶۲٫۵ درصد و... نیز سرمایه‌گذاری داشته است.

بانک ملی ایران در آستانه ۹۸ سالگی خود حدود ۵۹ هزار کارمند از جمله شعب و کارکنان شرکت‌های فرعی و خدماتی و تدارکی طبق آمار ۱۴۰۲ داشته است.

بازپس‌گیری ۴ هزار میلیارد تومان از حقوق شهرداری تهران

مدیرعامل سازمان سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های مردمی شهرداری تهران از موفقیت در بازپس‌گیری بیش از ۴ هزار میلیارد تومان از حقوق شهرداری خبر داد. نوید خاصه‌باف اعلام کرد: پس از یک فرآیند مستمر و تقریبا یک‌ساله، رای نهایی پرونده اختلافی میان شهرداری تهران و سازمان تامین اجتماعی به نفع شهرداری صادر شد. بر این اساس، مبلغ بدهی شهرداری از ۴۱۰۰ میلیارد تومان به حدود ۹۰ میلیارد تومان کاهش یافت.

وی ضمن قدردانی از تلاش‌های صورت‌گرفته برای استیفای حقوق شهرداری و تکمیل پروژه‌های متوقف‌شده، این اقدام را گامی موثر در جهت مولدسازی دارایی‌ها و بازگشت منابع مالی به بیت‌المال دانست. خاصه‌باف افزود: اختلاف مالی میان شهرداری و سازمان تامین اجتماعی بر سر قراردادهای مشارکتی، یکی از پرونده‌های مهمی بود که شهرداری طی چند سال اخیر با آن درگیر بود. متاسفانه در گذشته این موضوع به‌درستی پیگیری نشده بود، اما با تلاش‌های تیمی و برگزاری جلسات حقوقی و کارشناسی، توانستیم ثابت کنیم که بخش عمومی این قراردادها معاف از مالیات است و فقط بخش‌های تعریف‌شده در قالب پیمانکاری، مشمول مالیات می‌شوند. مدیرعامل سازمان سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های مردمی همچنین از همکاری و حمایت‌های معاونت مالی و اقتصاد شهری، مدیران و کارکنان اداره کل خزانه‌داری و امور مالی و تیم سازمان سرمایه‌گذاری قدردانی کرد و گفت: همه این تلاش‌ها منجر به بازگشت ۴ هزار میلیارد تومان از حقوق شهرداری به شهر شد.

بیمه تجارت‌نو و جهش ۱۲۵ درصدی در سودآوری

بیمه تجارت نو در سال مالی جاری وضعیت درآمدی مناسبی داشته کما اینکه سود این شرکت نیز صعودی بوده است. سود خالص بیمه تجارت‌نو در ۹ ماه نخست امسال با جهش ۱۲۵ درصدی به هزار و ۷۳۸ میلیارد و ۱۵۹ میلیون ریال رسید و سهامداران «بنو» اکنون به ازای هر سهم ۲۹۰ ریال سود دشت کرده‌اند. متوقف شدن موتور زیان و حرکت به سمت جاده سودسازی در این شرکت نتیجه ۱۵ ماه اصلاح و تلاش همدلانه است و از هم‌اکنون می‌توان به انتظار یک سودسازی مستحکم‌تر، پایدارتر و باکیفیت‌تر نشست.

به گزارش روابط‌عمومی بیمه تجارت‌نو؛ صورت سود و زیان ۹ ماهه ۱۴۰۳ بیمه تجارت‌نو نشان می‌دهد که حق بیمه خالص کسب‌شده توسط این شرکت نسبت به مدت مشابه سال گذشته با ۸۳ درصد رشد به رقم ۲۶ هزار و ۶۴۳ میلیارد و ۷۲۰ میلیون ریال رسیده که حتی از کل درآمد خالص ناشی از حق بیمه‌های تولیدی سال ۱۴۰۲ فراتر رفته است. افزون بر اینکه با رشد ۸۴۵ درصدی درآمد سرمایه‌گذاری‌ها و ۵۵ درصدی سایر درآمدها، جمع درآمد «بنو» در پایان آذرماه امسال به رقم ۳۱ هزار و ۱۳۶ میلیارد و ۵۱۲ میلیون ریال رسیده که ۹۷ درصد بالاتر از ۹ ماه ابتدای سال ۱۴۰۲ بوده است. این در حالی است که خالص خسارت‌ها و ایفای تعهدات به موقع بیمه تجارت‌نو در همین بازه زمانی تنها ۳۳ درصد رشد کرده و نتیجه اینکه سود ناخالص ناشی از فعالیت‌های بیمه‌ای این شرکت با رشد ۲۱۴ درصدی همراه شده و بالغ بر ۴ هزار و ۶۷۰ میلیارد و ۹۰۹ میلیون ریال برآورد شده است.

تغییرات مهم در کارنامه ۹ ماهه بیمه تجارت‌نو

شاخص	درصد رشد	میلیون ریال
حق بیمه تولیدی	۱۰۷	۵۰۳۲۱۰۹۲
حق بیمه خالص	۸۳	۲۶۶۴۳۷۲۰
درآمد سرمایه‌گذاری از محل منابع بیمه‌ای	۸۴۵	۳۱۰۲۰۴۵
سود ناخالص فعالیت‌های بیمه‌ای	۲۱۴	۴۶۷۰۹۰۹
سود عملیاتی	۱۰۹	۷۱۶۷۱۷
سود خالص	۱۲۵	۱۷۳۸۱۵۹
سود خالص هر سهم (ریال)	۱۲۵	۲۹۰
جمع دارایی‌ها	۱۳۶	۸۰۵۶۱۰۶۸

سود در بیمه تجارت‌نو جریان دارد

سهامداران بیمه تجارت‌نو در حالی سال مالی ۱۴۰۲ را با زیان عملیاتی ۸ هزار و ۱۵۹ میلیارد ریالی به پایان برده بودند که اکنون شاهد توقف کامل فعالیت زیان‌ساز در نتیجه تغییر در پرتفوی بیمه‌گری با مدیریت صحیح ریسک و بهینه‌تر شدن سبد سرمایه‌گذاری این شرکت هستند و نتیجه آن شناسایی ۷۱۶ میلیارد و ۷۱۷ میلیون ریال سود عملیاتی است.

کارنامه ۹ ماهه بیمه تجارت‌نو نشان می‌دهد که با سرمایه ثبت‌شده ۶ هزار میلیارد ریالی، این بیمه‌گر موفق شده به سود یک هزار و ۷۳۸ میلیارد ریالی دست یابد و به ازای هر سهم ۲۹۰ ریال سود شناسایی کند. خبر مهم اما این است که سرمایه «بنو» با رای سهامداران به ۱۵ هزار میلیارد ریال خواهد رسید که باعث می‌شود تا سهم از بازار و جریان سودسازی بیمه تجارت‌نو تقویت شود.

سبد جذاب با ریسک پایین

یکی از سیاست‌های راهبردی بیمه تجارت‌نو، متنوع کردن و کاهش ریسک سبد فروش خود است و به همین دلیل کنار گذاشتن بیمه‌گذاران پرریسک و زیان‌ساز از یکسو و حرکت به سمت رشته‌هایی با ضریب خسارت پایین‌تر از جمله بیمه‌های زندگی نه‌تنها باعث افت درآمد نشد، بلکه در عمل اثبات کرد که می‌توان فراتر از انتظارات و حتی برنامه قدم برداشت. رشد بیش از ۱۰۶ درصدی حق بیمه تولیدی و در اختیار گرفتن ۱٫۵۵ درصد سهم از بازار بیمه در ۹ ماه ابتدای امسال نشان داد که بیمه تجارت‌نو راهی متمایز و متفاوت را در رقابت با دیگران در پیش گرفته که ثمره این رقابت سالم و شفاف، کسب درآمد بیش از ۵۰ هزار میلیارد ریالی از محل صدور بیمه‌نامه‌هاست، یعنی بیش از دو برابر ۹ ماه نخست سال گذشته و حتی فراتر از کل درآمد سال ۱۴۰۲.

چرخش «بنو» از درمان به سمت زندگی

یک نشانه مثبت و آشکار در کارنامه ۹ ماهه ۱۴۰۳ نماد «بنو» نسبت به ۹ ماهه ۱۴۰۲، کاهش سهم درمان از ۲۹ درصد به ۱۸ درصد و جهش خیره‌کننده سهم بیمه زندگی اندوخته‌دار از ۳ درصد به ۳۸ درصد است و البته این تغییر محسوس در شرایطی رقم خورده که حق بیمه تولیدی رشته درمان با کنار گذاشتن بیمه‌گذاران پرریسک به میزان ۳۹ درصد رشد کرده و این شرکت سیاست مدیریت ریسک در این رشته را با افزایش رضایت‌مندی بیمه‌گذاران و تعداد مراکز درمان طرف قرارداد دنبال می‌کند و هم‌اکنون بیش از ۱۰ هزار مرکز درمانی طرف قرارداد با این شرکت، به بیمه‌گذاران خدمات ارائه می‌دهند. از سوی دیگر حق بیمه تولیدی در رشته زندگی اندوخته‌دار بیمه تجارت‌نو در پایان آذرماه امسال با جهش چشمگیر ۲۸۷۴ درصدی مواجه شده و به رقم بیش از ۱۹ هزار میلیارد ریال رسیده است. البته با در نظر گرفتن سهم رشته زندگی غیراندوخته‌دار، سهم بیمه‌های عمر و زندگی در سبد بیمه تجارت‌نو به ۴۳ درصد می‌رسد و به این ترتیب ۴٫۷ درصد از حق بیمه تولیدشده در رشته عمر در کل صنعت در اختیار این شرکت قرار گرفته و «بنو» در رشته‌های باربری، کشتی، مهندسی، پول و زندگی (عمر) کارنامه‌ای بهتر از میانگین کل صنعت بیمه را ثبت کرده است. استمرار این روند و اصلاح پرتفو با ریسک کمتر، باعث شده تا نسبت خسارت و به دنبال آن ضریب خسارت کاهش یابد و بر کیفیت سود بیمه تجارت‌نو افزوده شود. پیش‌بینی می‌شود با ثبت افزایش سرمایه ۳۰۰ درصدی که اثر محسوس بر نسبت کفایت سرمایه خواهد داشت و سطح توانگری مالی را به سطح یک ارتقا خواهد داد، بیمه تجارت‌نو در سال آینده یک گام بلند برای حرکت به هدف راهبردی ۴ درصد سهم از بازار تا سال ۱۴۰۷ برخواهد داشت.

روزنامه صبح ایران
دنیای اقتصاد
گروه کسب‌وکار
۵۲۱۸۹۳۶۳
andisheh@den.ir

میم کوین «ترامپ» موجی از هیجان را در بازار به راه انداخت

بیت‌کوین ۱ میلیون دلاری؟

بیت‌کوین از زمان عرضه تا به امروز موفق شده است تا تخت پادشاهی خود را حفظ کند و همچنان با فاصله زیادی، بیشترین ارزش بازار را در میان رمزارزها در اختیار دارد. این شرایط منجر شده است تا روند قیمتی بیت‌کوین از اولویت و اهمیت زیادی در این بازار مالی نوین برخوردار باشد؛ زیرا صعود یا سقوط ارزش بیت‌کوین، در دیگر رمزارزهای بازار نیز دیده خواهد شد.

در سال‌های اخیر تحلیلگران و سرمایه‌گذاران بسیاری پیش‌بینی‌های خود را پیرامون آینده بیت‌کوین عنوان کرده‌اند و با وجود برخی مخالفان و پیش‌بینی‌های سقوط ارزش، اکثر این افراد معتقد هستند که روند سال‌های بعدی بیت‌کوین همانند گذشته صعودی باقی خواهد ماند. در این بین برخی پیش‌بینی‌ها مانند ارزش ۵۰۰ هزار یا حتی ۱ میلیون دلاری نیز برای بیت‌کوین دیده می‌شود که بحث و گفت‌وگوهای مختلفی را به دنبال داشته است.

بیت‌کوین طی سالیان گذشته بارها روندهای صعودی شدیدی را تجربه کرده است و شاید در چند سال گذشته کمتر کسی باور می‌کرد که این رمزارز روزی به ۱۰۰ هزار دلار خواهد رسید. با این حال، بیت‌کوین تنها در طول یک سال و در بازه ۲۰۲۴ موفق شد تا از محدوده ۴۰ هزار دلار به بیش از ۱۰۸ هزار دلار رشد قیمتی ثبت کند.

روند صعودی اخیر بیت‌کوین بار دیگر موجی از پیش‌بینی‌ها را به راه انداخته است و برخی بر این باور هستند که رشد چند صدهزار دلاری بیت‌کوین می‌تواند چندان دور نباشد.

رویایی شیرین یا واقعیتی نزدیک؟

با روند صعودی اخیر بیت‌کوین، بار دیگر توجهات به بازار ارزهای دیجیتال جلب شده است و فعالان مطرح این بازار و همچنین شرکت‌های تحلیلی پیش‌بینی‌های خود را پیرامون آینده رمزارزها منتشر کرده‌اند. ۱۰ ایکس ریسرچ (10xResearch) از جمله این شرکت‌هاست که در میان پیش‌بینی‌های بلندمدت بازار، عددی برای روند صعودی بیت‌کوین در کوتاه‌مدت منتشر کرده و کارشناسان آن بر این باور هستند که ارزش بیت‌کوین تا ماه فوریه (اسفند) می‌تواند به بیش از ۱۲۲ هزار دلار برسد. به طور کلی و با شروع فعالیت دولت ترامپ، دیدگاه‌ها نسبت به روند کوتاه‌مدت بیت‌کوین صعودی است. ترامپ وعده‌های مختلفی پیرامون بهبود شرایط بازار ارزهای دیجیتال در خاک آمریکا داده است و با افزایش آگاهی و حمایت‌ها از رمزارزها، قابل پیش‌بینی است که سرمایه بیشتری به این بازار مالی سرازیر خواهد شد. در این بین، صندوق‌های قابل معامله بورسی فعال در بورس آمریکا نیز تاثیرگذاری خود را خواهند داشت و با کاهش سختگیری‌های قانون‌گذاران آمریکایی، این صندوق‌ها می‌توانند توجه فعالان بورسی بیشتری را به خود جلب کرده و افزایش‌های قیمتی بیشتری را رقم بزنند. در این بین ایلان ماسک نیز بار دیگر در بازار رمزارز فعال شده است و به حمایت خود از دوج‌کوین ادامه می‌دهد. او اخیرا هدایت سازمانی به نام وزارت کارآمدی دولت یا به اختصار D.O.G.E را به عهده گرفته است که یک نهاد مشورتی است و در راستای کاهش ناکارآمدی‌های حکومت فعالیت می‌کند. نام این سازمان به دوج‌کوین، میم‌کوین محبوب بازار نیز اشاره دارد که باعث شد تا راه‌اندازی سایت رسمی آن افزایش‌های قیمتی را برای این رمزارز رقم بزنند. علاوه بر دیدگاه‌های مثبت کوتاه‌مدت، در بلندمدت نیز پیش‌بینی‌ها حاکی از احتمال رشد شدید قیمتی بیت‌کوین هستند. برایان آرمسترانگ، مدیرعامل صرافی بزرگ رمزارز کوین بیس نیز اخیرا در مصاحبه‌ای عنوان کرده است که قیمت بیت‌کوین می‌تواند به چند میلیون دلار نیز برسد. آرمسترانگ بر این باور است که پس از ایجاد ذخایر استراتژیک بیت‌کوین در کشور آمریکا، دیگر کشورها نیز از این روند پیروی خواهند کرد که می‌تواند به افزایش پذیرش بیت‌کوین منجر شود. لری فینک، مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری بلک راک نیز از جمله دیگر اشخاص شناخته شده‌ای به شمار می‌رود که اخیرا پیش‌بینی خود را پیرامون آینده بیت‌کوین عنوان کرده است. این شخص در مصاحبه‌ای اظهار کرده است که با افزایش سهم بیت‌کوین در سبد سرمایه‌گذاران کوچک و بزرگ، این رمزارز می‌تواند ۵۰۰ تا ۷۰۰ هزار دلار رشد قیمتی داشته باشد. رابرت کیوساکی، نویسنده کتاب معروف پدر پولدار پدر بی‌پول و چارلز هاسکینسون، خالق کاردانو از جمله دیگر افرادی هستند که پیش‌بینی قیمت ۵۰۰ هزار تا ۱ میلیون دلار را برای بیت‌کوین عنوان کرده‌اند. یکی از مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار در این پیش‌بینی‌ها و دیدگاه‌های مثبت پیرامون آینده بیت‌کوین، ورود سرمایه‌گذاران نهادی و افزایش علاقه آنها به رمزارزهاست. شرکت‌هایی مانند بلک‌راک و مایکرواستراتژی هم اکنون به طور قابل توجهی در بیت‌کوین و ارزهای دیجیتال سرمایه‌گذاری دارند و دیگر شرکت‌ها با ادامه این روند و تخصیص بخشی از دارایی‌های خود به بیت‌کوین، می‌توانند تقاضا برای این رمزارز را افزایش داده و قیمت‌ها را صعودی کنند. علاوه بر آن، بیت‌کوین محدودیت عرضه دارد و در نهایت تنها ۲۱ میلیون واحد از آن استخراج خواهد شد. این محدودیت عرضه باعث می‌شود که با افزایش تقاضا، قیمت آن افزایش یابد و هرچه تعداد بیت‌کوین‌های استخراج نشده کمتر شود، جذابیت این ارز برای سرمایه‌گذاران بیشتر خواهد شد. به همین دلیل پیش‌بینی‌ها نسبت به سال ۲۰۳۰ و بازه زمانی بلندمدت صعودی باقی مانده است و بسیاری از تحلیلگران بر این باور هستند که بیت‌کوین همچنان پتانسیل بیشتری برای رشد دارد. اما با وجود تمام این سیگنال‌های مثبت، کسب سود با سرمایه‌گذاری در بیت‌کوین تضمینی نیست و همانند گذشته بازار ارزهای دیجیتال می‌تواند به ناگهان سرمایه‌گذاران را غافلگیر کند.

چالش‌ها و خطرات

به طور کلی بیت‌کوین از زمان عرضه در سال ۲۰۰۹ تا به امروز در یک روند صعودی قرار داشته است و هر چند سال اوج قیمتی جدیدی را ثبت می‌کند، اما این مسیر با چالش‌های خود برای سرمایه‌گذاران همراه بوده و این رمزارز بارها سقوط قیمتی را نیز تجربه کرده است. به عنوان مثال، در سال ۲۰۱۷ و با نزدیک شدن قیمت بیت‌کوین به ۲۰ هزار دلار، بسیاری از سرمایه‌گذاران نسبت به آینده آن خوش‌بین بودند و سرمایه زیادی وارد بازار شد. با این حال بیت‌کوین در ادامه وارد یک روند نزولی شد و تا اواخر سال ۲۰۲۰ نتوانست اوج قیمتی جدیدی را ثبت کند.

این روند پس از ثبت اوج قیمتی جدید در محدوده ۶۰ هزار دلار سال ۲۰۲۱ نیز دیده شد و بیت‌کوین تا سال ۲۰۲۴ نتوانست از این محدوده عبور کند. بیت‌کوین تا به امروز بارها نشان داده است که پس از یک روند صعودی قابل توجه، سقوط‌های قیمتی رخ می‌دهند و ریسک رخ دادن این روند را نمی‌توان به راحتی نادیده گرفت.

بنابراین در حالی که افزایش قیمت به بیش از ۱۰۰ هزار دلار جذاب است و پیش‌بینی‌های جدیدی برای رشد بیشتر قیمتی بیت‌کوین مطرح می‌شوند، اما همچنین ممکن است که بیت‌کوین به ناگهان در روند نزولی قرار بگیرد و تا چند سال آینده نتواند دوباره به محدوده ۱۰۰ هزار دلار برگردد. در اینجا باید به اخبار مهم اخیر از جمله عرضه میم کوین دونالد ترامپ نیز توجه داشت. عرضه میم کوین رئیس جمهور جدید آمریکا علاوه بر افزایش حجم معاملات در کوتاه‌مدت، هیجانات زیادی را در بازار ارزهای دیجیتال ایجاد کرده است و کارشناسان هشدار می‌دهند که این هیجانات می‌توانند منجر به شکل‌گیری یک حباب قیمتی در بازار شوند. میم کوین‌ها معمولا فاقد پشتوانه قوی و کاربردی هستند و میم کوین ترامپ نیز استثنا نیست. قیمت این رمزارزها عمدتا بر اساس هیجانات بازار و تبلیغات شکل می‌گیرد و بنابراین به راحتی روند صعودی آنها می‌تواند از بین برود. هم اکنون ورود گسترده سرمایه به میم کوین ترامپ و دیگر رمزارزها باعث رشد سریع قیمت‌ها شده است، اما همان‌طور که در گذشته دیده شد این رشدها معمولا پایدار نیستند و با افت‌های شدید همراه می‌شوند. در صورت انفجار این حباب، اثرات آن تنها به کاهش قیمت میم کوین ترامپ محدود نخواهد بود و بسیاری از سرمایه‌گذاران جدید که به امید کسب سود سریع به بازار رمزارز وارد شده‌اند ممکن است که با ضررهای سنگینی مواجه شوند. این شرایط، می‌تواند باعث کاهش اعتماد به بازار ارزهای دیجیتال شود و سرمایه قابل توجهی را از این بازار خارج کند. بنابراین در حالی که رشد قیمتی اخیر بیت‌کوین جذابیت سرمایه‌گذاری در بازار ارزهای دیجیتال را افزایش داده است و شنیدن پیش‌بینی قیمت‌های چند صد هزار دلاری برای بیت‌کوین خوشایند است، اما فعالیت در این بازار همانند همیشه با ریسک و خطرات قابل توجهی همراه است که بی‌توجهی به آنها باعث می‌شود تا معامله‌گران فرصت‌های کسب سود را از دست داده و با ضررهای هنگفتی مواجه شوند. بنابراین ضروری است که در هر زمان سرمایه‌گذاران غرق رویا نشوند و همواره بر اساس واقعیت‌های بازار تصمیم‌گیری کنند.

رمزارزها می‌توانند جایگزین ابزارهای پرداخت سنتی شوند؟

حمید قنبری
پژوهشگر

در دنیای امروز، فناوری‌های نوظهور به شکل چشمگیری بر ابعاد مختلف زندگی بشر تاثیر گذاشته‌اند. یکی از این تحولات اساسی، ظهور رمزارزها (Cryptocurrencies) به‌عنوان نوعی دارایی دیجیتال است که مبتنی بر فناوری بلاک‌چین و رمزنگاری شکل گرفته‌اند. رمزارزها با ایجاد یک سیستم غیرمتمرکز و حذف واسطه‌هایی همچون بانک‌ها و دولت‌ها، امکان انتقال و ذخیره ارزش را به شیوه‌ای نوین فراهم کرده‌اند. این فناوری نه‌تنها به یک ابزار اقتصادی قدرتمند تبدیل شده، بلکه ماهیت بسیاری از مفاهیم سنتی در حوزه‌های مالی و حقوقی را به چالش کشیده است.

درک مفهوم ابزار پرداخت در نظام‌های مالی برای فهم بهتر جایگاه رمزارزها ضروری است. ابزار پرداخت به هر وسیله‌ای اطلاق می‌شود که افراد یا نهادها از آن برای انتقال ارزش در ازای کالاها و خدمات استفاده می‌کنند. پول نقد، کارت‌های اعتباری، انتقالات بانکی، و اخیرا پرداخت‌های دیجیتال، نمونه‌هایی از ابزارهای پرداخت هستند که بر اساس قابلیت‌هایی مانند امنیت، کارآیی و پذیرش عمومی طراحی شده‌اند. در این میان، رمزارزها به‌عنوان نسل جدید ابزارهای پرداخت، ویژگی‌هایی همچون سرعت بالا، هزینه کمتر و قابلیت انتقال فرامرزی را به همراه دارند. با این حال، هنوز مشخص نیست که آیا این فناوری می‌تواند به‌طور کامل جایگزین ابزارهای پرداخت سنتی شود یا تنها به‌عنوان مکملی برای آنها عمل خواهد کرد.

اهمیت پرداختن به رمزارزها در بستر فناوری و حقوق امروز غیرقابل چشم‌پوشی است. از یک سو، فناوری بلاک‌چین و رمزارزها با ارائه مدل‌های نوینی از تراکنش‌ها، نه‌تنها امکان حذف واسطه‌ها و کاهش هزینه‌ها را فراهم کرده‌اند، بلکه فرصت‌های جدیدی را برای کسب و کارها، استارت‌آپ‌ها و کاربران ایجاد کرده‌اند. از سوی دیگر، نبود قوانین و مقررات جامع برای تنظیم این فناوری‌ها، چالش‌های حقوقی متعددی را به همراه داشته است. مسائلی مانند پولشویی، فرار مالیاتی و نقض حریم خصوصی از جمله موضوعاتی هستند که نیازمند رویکردی چندجانبه و همکاری بین‌المللی برای حل‌وفصل هستند.

این یادداشت با تمرکز بر بررسی مفهوم رمزارزها به‌عنوان ابزار پرداخت، تلاش دارد تا فرصت‌ها و چالش‌های موجود در این حوزه را شناسایی کند. در نهایت، هدف از این مطالعه ارائه درکی جامع‌تر از نقش رمزارزها در نظام‌های مالی و پیشنهاد راهکارهایی برای بهینه‌سازی استفاده از آنها در چارچوب‌های قانونی و فناوری است.

مفهوم ابزار پرداخت و ابعاد حقوقی آن

ابزار پرداخت وسیله‌ای است که در معاملات اقتصادی برای انتقال ارزش یا تسویه تعهدات به کار می‌رود. در حقوق، این مفهوم به‌عنوان ابزاری تعریف می‌شود که قانون مشروعیت آن را به رسمیت شناخته و برای ایفای تعهدات مالی یا تسویه بدهی‌ها قابل استفاده است. به عبارت دیگر، ابزار پرداخت باید به‌عنوان وسیله‌ای معتبر و قانونی برای مبادلات اقتصادی در نظام مالی پذیرفته شود. این مشروعیت می‌تواند از طریق قوانین داخلی یا نظام‌های بین‌المللی تعریف شود؛ برای مثال، پول ملی در هر کشور به‌عنوان ابزار پرداخت رسمی و قانونی شناخته می‌شود.

ابعاد حقوقی ابزار پرداخت شامل مجموعه‌ای از ویژگی‌ها و ضوابط است که شرایط استفاده از این ابزارها را تعیین می‌کند. یکی از مهم‌ترین این ضوابط، شناسایی ابزار پرداخت توسط قانون است. تنها ابزاری که قانون آن را مشروع دانسته، می‌تواند برای تسویه تعهدات مورد استفاده قرار گیرد. برای مثال، چک یا حواله بانکی در بسیاری از نظام‌های حقوقی به‌عنوان ابزار پرداخت معتبر شناخته می‌شود. در مقابل، رمزارزها، اگرچه به‌طور گسترده مورد استفاده قرار گرفته‌اند، در بسیاری از کشورها هنوز جایگاه قانونی مشخصی ندارند و نمی‌توانند ابزار پرداخت رسمی محسوب شوند.

تفاوت میان ابزار پرداخت و مفاهیم حقوقی دیگر، نظیر تعهدات مالی، معاوضه، یا مبادله کالا، در هدف و ماهیت استفاده از آنها نهفته است. ابزار پرداخت اساسا به‌عنوان وسیله‌ای برای انتقال ارزش یا تسویه بدهی تعریف می‌شود، در حالی که در معاوضه یا مبادله کالا، تمرکز بر روی انتقال مالکیت کالا یا خدمات است. برای مثال، اگر اتومبیلی در ازای یک کالا ارائه شود، می‌تواند به‌عنوان موضوع معاوضه یا حتی ابزار پرداخت در نظر گرفته شود. اما تفاوت در این است که اگر قصد اصلی طرفین، استفاده از اتومبیل به‌عنوان وسیله تسویه باشد، نقش آن به ابزار پرداخت تغییر می‌کند.

شباهت ابزار پرداخت با مفاهیمی مانند وثیقه یا تضمین مالی نیز قابل توجه است. هر دو به‌نوعی در فرآیند انتقال ارزش دخیل‌اند، اما در وثیقه، هدف تضمین انجام یک تعهد در آینده است، در حالی که ابزار پرداخت، وسیله‌ای برای اجرای آنی تعهدات مالی است. پرداخت به‌عنوان یکی از اصول اساسی حقوق قراردادها، رابطه نزدیکی با مفاهیمی مانند ایفای تعهد، تسویه بدهی و رضایت طرفین دارد. به‌کارگیری ابزار پرداخت در حقوق، به معنای تحقق بخشی از این اصول است. استفاده از ابزار پرداخت می‌تواند پایان‌بخش یک تعهد یا تسویه تعهدات قراردادی باشد، اما باید به گونه‌ای انجام شود که هم با شروط قرارداد و هم با قوانین مربوطه مطابقت داشته باشد.

به لحاظ حقوقی، تفاوت در نحوه استفاده از ابزار پرداخت می‌تواند آثار مهمی داشته باشد. برای مثال، در یک معامله، اگر ابزار پرداخت معتبر نباشد، ممکن است معامله باطل یا غیرقابل اجرا شود. همچنین در دعاوی قضایی مرتبط با پرداخت، دادگاه‌ها معمولا قصد طرفین، توافقات صریح و مشروعیت ابزار پرداخت را مبنای تصمیم‌گیری قرار می‌دهند. بنابراین، شناسایی ابزار پرداخت و تفاوت آن با سایر مفاهیم حقوقی، نقشی اساسی در شکل‌دهی به چارچوب حقوقی معاملات ایفا می‌کند.

رمزارزها به‌عنوان ابزار پرداخت

رمزارزها در دهه گذشته به یکی از پدیده‌های جذاب در دنیای اقتصادی تبدیل شده‌اند و به‌طور خاص به‌عنوان جایگزینی بالقوه برای ابزارهای پرداخت سنتی مورد توجه قرار گرفته‌اند. این ابزارهای دیجیتال که بر فناوری بلاک‌چین متکی هستند، امکان انتقال ارزش را بدون نیاز به واسطه‌هایی مانند بانک‌ها فراهم می‌کنند. اما آیا رمزارزها می‌توانند در مقام ابزار پرداخت، جایگاه قانونی و کاربردی مشابه پول نقد یا کارت‌های اعتباری پیدا کنند؟ بررسی این موضوع نیازمند تحلیل شباهت‌ها و تفاوت‌های رمزارزها با ابزارهای پرداخت سنتی و ارزیابی چالش‌های حقوقی و عملی در این حوزه است.

رمزارزها از برخی جهات با ابزارهای پرداخت سنتی همخوانی دارند. به‌عنوان مثال، هر دو وسیله‌ای برای انتقال ارزش محسوب می‌شوند و می‌توانند در معاملات مورد استفاده قرار گیرند. رمزارزها حتی در برخی جنبه‌ها مانند سرعت انتقال، امنیت فناوری و قابلیت فرامرزی بودن بر ابزارهای سنتی برتری دارند. برای نمونه، در تراکنش‌های فرامرزی که بانک‌های سنتی ممکن است هزینه‌های بالایی اعمال کنند، رمزارزها می‌توانند هزینه‌ها را کاهش داده و زمان انتقال را کوتاه کنند. با این حال، تفاوت‌های عمده‌ای نیز میان این دو وجود دارد. مهم‌ترین تفاوت، نوسانات شدید در ارزش رمزارزهاست که اعتماد کاربران را به‌عنوان یک وسیله پایدار پرداخت تضعیف می‌کند. علاوه بر این، ابزارهای پرداخت سنتی معمولا توسط بانک مرکزی یا نهادهای دولتی پشتیبانی می‌شوند، در حالی که رمزارزها فاقد پشتوانه دولتی هستند و ارزش آنها صرفا بر اساس عرضه و تقاضا تعیین می‌شود.

چالش‌های حقوقی در به‌رسمیت شناختن رمزارزها به‌عنوان ابزار پرداخت از نبود چارچوب قانونی یکپارچه و شفاف نشأت می‌گیرد. بسیاری از کشورها هنوز موضع مشخصی در این زمینه اتخاذ نکرده‌اند. به‌عنوان مثال، برخی کشورها استفاده از رمزارزها را به دلیل نگرانی‌هایی مانند پولشویی، تامین مالی تروریسم و فرار مالیاتی محدود یا ممنوع کرده‌اند. در این میان، یکی از چالش‌های اصلی، تعیین جایگاه حقوقی رمزارزهاست؛ آیا باید به‌عنوان دارایی، کالا، یا ابزار پرداخت تعریف شوند؟ در بسیاری از کشورها، رمزارزها به‌عنوان دارایی یا کالای قابل معامله شناخته می‌شوند، اما پذیرش آنها به‌عنوان ابزار پرداخت قانونی هنوز نادر است.

چالش عملی دیگر، زیرساخت‌های فنی و فرهنگی برای پذیرش رمزارزهاست. کاربران به دانش و آگاهی کافی در مورد استفاده ایمن از رمزارزها نیاز دارند. علاوه بر این، خطرات امنیتی مانند سرقت کلیدهای خصوصی یا حملات سایبری می‌توانند اعتماد کاربران را کاهش دهند. در سطح عملی، امکان بازگشت‌ناپذیری تراکنش‌های رمزارزی نیز یکی دیگر از چالش‌هاست؛ به‌عنوان مثال، اگر کاربر به اشتباه رمزارز را به آدرس نادرست منتقل کند، بازیابی آن غیرممکن است، مگر با همکاری مالک آدرس مقصد.

در عرصه بین‌المللی، رویکرد کشورها به رمزارزها به‌طور گسترده متفاوت است. ژاپن از پیشگامان قانونی‌سازی رمزارزها به‌عنوان ابزار پرداخت است. این کشور در سال ۲۰۱۷ قانون خدمات پرداخت را اصلاح کرد تا رمزارزها به‌عنوان ارز مجازی قانونی پذیرفته شوند. سنگاپور نیز با تدوین مقررات شفاف توسط «مرجع پولی سنگاپور» به پذیرش رمزارزها کمک کرده است. از سوی دیگر، کشورهایی مانند چین، مراکش و مصر به‌طور کامل استفاده از رمزارزها را ممنوع کرده‌اند. چین، به‌طور خاص، نگران تاثیرات منفی رمزارزها بر ثبات مالی و امکان استفاده از آنها در فعالیت‌های غیرقانونی است. کشورهای دیگری مانند آرژانتین و تونس موضعی بی‌طرفانه اتخاذ کرده‌اند و هنوز مقررات خاصی برای رمزارزها وضع نکرده‌اند.

در رویه قضایی، پرونده‌هایی که به استفاده از رمزارزها به‌عنوان ابزار پرداخت مربوط می‌شوند، معمولا بر مبنای قصد طرفین و چارچوب قانونی کشور بررسی شده‌اند. به‌عنوان مثال، دادگاه‌ها در برخی دعاوی مرتبط با قراردادهای مبتنی بر رمزارزها، صحت معامله را بر اساس توافق صریح طرفین و انطباق با قوانین موجود ارزیابی کرده‌اند. در کشورهای پیشرفته‌تر در زمینه رمزارزها، احکام قضایی نقش مهمی در تثبیت جایگاه قانونی این فناوری داشته‌اند.

به‌طور کلی، اگرچه رمزارزها پتانسیل بالایی برای تبدیل شدن به یک ابزار پرداخت جهانی دارند، اما تحقق این امر مستلزم رفع چالش‌های حقوقی، توسعه زیرساخت‌های فنی و افزایش آگاهی عمومی است. تجربه کشورهایی مانند ژاپن و سنگاپور می‌تواند الگویی برای سایر کشورها در تنظیم مقررات مرتبط با رمزارزها فراهم کند. این تنظیمات باید به گونه‌ای باشند که نوآوری را تسهیل کرده و همزمان از مخاطرات مرتبط با استفاده از این فناوری نوظهور جلوگیری کنند.

فرصت‌ها و چالش‌های تلقی رمزارزها به‌عنوان ابزار پرداخت

رمزارزها به‌عنوان یکی از تحولات بنیادین نظام مالی معاصر، توانسته‌اند مسیر جدیدی برای معاملات اقتصادی باز کنند. با این حال، بحث درباره تلقی آنها به‌عنوان ابزار پرداخت مستلزم تحلیل دقیق حقوقی و عملی است. این موضوع به‌دلیل نوآوری‌های فناورانه‌ای که رمزارزها ارائه می‌دهند و همزمان چالش‌های ساختاری و حقوقی که ایجاد کرده‌اند، از اهمیت بسیاری برخوردار است.

از منظر فرصت‌ها، رمزارزها می‌توانند راه‌حلی نوین برای تراکنش‌های بین‌المللی ارائه دهند. در نظام‌های مالی سنتی، پرداخت‌های برون‌مرزی با تاخیر زمانی و هزینه‌های بالای واسطه‌گری همراه است. رمزارزها با حذف این واسطه‌ها، امکان انجام تراکنش‌هایی سریع‌تر و کم‌هزینه‌تر را فراهم می‌کنند. این قابلیت نه‌تنها به افزایش کارآمدی در تجارت بین‌المللی کمک می‌کند، بلکه به کسب‌وکارهای کوچک و متوسط امکان رقابت با شرکت‌های بزرگ‌تر را می‌دهد. در عین حال، در مناطقی که دسترسی به خدمات مالی سنتی محدود است، رمزارزها می‌توانند ابزار مهمی برای شمول مالی باشند و افراد بیشتری را به سیستم اقتصادی متصل کنند.

با وجود این، تلقی رمزارزها به‌عنوان ابزار پرداخت با چالش‌های قابل توجهی مواجه است. نخستین چالش، تعیین جایگاه حقوقی آنها در نظام‌های قانونی است. ابزارهای پرداخت سنتی مانند پول ملی توسط دولت‌ها تضمین و تنظیم می‌شوند، اما رمزارزها فاقد چنین پشتوانه‌ای هستند. این وضعیت موجب شده که کشورهای مختلف رویکردهای متفاوتی اتخاذ کنند. برای مثال، در ژاپن، رمزارزها به‌عنوان ارز مجازی قانونی پذیرفته شده‌اند، در حالی که در چین استفاده از آنها به‌عنوان ابزار پرداخت ممنوع است. این تفاوت‌ها در رویکردهای قانونی می‌تواند به تضادهای حقوقی در معاملات بین‌المللی منجر شود.

یکی دیگر از چالش‌های عمده، نوسانات شدید ارزش رمزارزهاست. این نوسانات که به دلیل عدم‌پشتوانه فیزیکی یا دولتی رخ می‌دهند، موجب بی‌اعتمادی کاربران شده و کاربرد رمزارزها را در معاملات روزمره محدود کرده‌اند. از منظر حقوق قراردادها، این عدم‌ثبات می‌تواند به اختلافات میان طرفین معامله منجر شود. دادگاه‌ها در بررسی این اختلافات اغلب به قصد طرفین و شرایط قرارداد توجه می‌کنند، اما نبود یک رویه ثابت، حل‌وفصل این دعاوی را پیچیده‌تر کرده است.

ریسک‌های امنیتی نیز یکی دیگر از موانع اصلی است. ماهیت غیرمتمرکز و ناشناس رمزارزها اگرچه یک مزیت برای حریم خصوصی است، اما همزمان فضایی برای فعالیت‌های غیرقانونی مانند پولشویی و تامین مالی تروریسم فراهم می‌کند. این مساله برای نهادهای نظارتی چالشی جدی محسوب می‌شود، چرا که فناوری بلاک‌چین شفافیت سنتی را به چالش کشیده است. در این میان، اتحادیه اروپا و برخی کشورها تلاش کرده‌اند با اعمال قوانین ضدپولشویی (AML) و الزامات شناسایی هویت کاربران (KYC) کنترل بیشتری بر تراکنش‌های رمزارزی اعمال کنند.

یکی دیگر از موانع، نبود استانداردهای جهانی یکپارچه است. این مساله موجب شده که برخی کشورها رمزارزها را به‌عنوان ابزار مالی بپذیرند، در حالی که برخی دیگر آن را تهدیدی برای ثبات اقتصادی بدانند. نبود چنین استانداردهایی نه‌تنها مانع توسعه بازارهای جهانی رمزارزها شده، بلکه مشکلاتی را در اجرای قراردادهای بین‌المللی ایجاد کرده است.

در آینده، نقش ارزهای دیجیتال بانک مرکزی (CBDC) می‌تواند تاثیر بسزایی در تعیین جایگاه رمزارزها به‌عنوان ابزار پرداخت داشته باشد. این ارزها که توسط دولت‌ها و بانک‌های مرکزی پشتیبانی می‌شوند، با ترکیب اعتماد نهادی و فناوری بلاک‌چین، می‌توانند جایگزین یا مکمل رمزارزهای غیرمتمرکز شوند. از سوی دیگر، موفقیت رمزارزها به میزان توانایی نظام‌های حقوقی در ایجاد تعادل میان نوآوری و کنترل مخاطرات بستگی دارد. تنظیم مقررات شفاف، توسعه زیرساخت‌های فنی و افزایش آگاهی عمومی می‌تواند مسیر پیشرفت رمزارزها را هموار کند و آنها را به ابزاری پذیرفته‌شده در نظام مالی تبدیل کند.

روزنامه صبح ایران
دنیای اقتصاد
گروه کسب‌وکار
۵۲۱۸۹۶۴۱
sherkat@den.ir

سرمایه‌گذاری صنایع در انرژی تجدیدپذیر «عبور از بی‌برقی» را ممکن می‌سازد

برق گرفتگی تولید از ناترازی

فرهاد زرگری؛ مدیرعامل و عضو هیات مدیره شرکت سرمایه گذاری گروه توسعه ملی

مهدی صادقی نیارکی؛ مدیرعامل گروه صنعتی ایران ترانسفو

دنیای اقتصاد- نیاز روزافزون کشور به انرژی و ناهماهنگی میان تولید و تقاضای مصرف، به بروز چالش‌های جدی در حوزه تامین انرژی منجر شده است. این محدودیت عملا روند فعالیت و تولید صنایع را با چالش و کاستی جدی مواجه کرده است. برهمین‌اساس نیز همایش تخصصی با عنوان «پایداری صنایع در بحران ناترازی انرژی» برگزار شد. با توجه به بروز و تشدید روزافزون محدودیت انرژی در کشور، ارتقای سهم تولید انرژی‌های تجدیدپذیر به‌عنوان راهکار اصلی در مواجهه صنایع با بحران انرژی معرفی می‌شود. درحال حاضر سهم انرژی‌های تجدیدپذیر از مجموع انرژی تولید شده در کشور، کمتر از یک درصد برآورد می‌شود. درحالی که انتظار می‌رود برای غلبه بر مشکلات کنونی و جلوگیری از تشدید بحران، تولید انرژی‌های پایدار توسعه یابد. از منظر مدیران حاضر در این رویداد، ناترازی به کاهش تیراژ تولید، افزایش بهای تمام شده تولید، از دست دادن بازارهای صادراتی، کاهش اشتغال، افزایش وابستگی به واردات، کاهش فناوری و ... دامن زده و بخش صنعت را زمین‌گیر کرده است. فرهاد زرگری مدیرعامل گروه توسعه ملی، مهدی صادقی‌نیارکی مدیرعامل گروه صنعتی ایران ترانسفو، علی قاسمی‌نژاد رئیس گروه توسعه نیروگاه‌ها در صنایع و شهرک‌های خورشیدی ساتبا، علیرضا تابش مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری و توسعه صنایع سیمان، ارسلان کاظم‌پور مدیرعامل شرکت توسعه صنایع بهشهر و علی پژوهان مدیرعامل گروه مانا انرژی پاک از جمله سخنرانان این نشست بودند و جملگی بر نقش موثر تجدیدپذیرها برای غلبه بر بی‌برقی در صنایع تاکید کردند.

تبعات سرمایه‌گذاری ناکافی

فرهاد زرگری مدیرعامل گروه توسعه ملی در ابتدای این نشست به بررسی ابعاد ناترازی و اثرگذاری آن بر زیست روزمره مردم و همچنین عملکرد صنایع و مسیر توسعه صنعتی کشور پرداخت و اظهار کرد: بحران ناترازی انرژی در سال‌های اخیر همه ابعاد زندگی ما را تحت تاثیر منفی قرار داده و انتظار می‌رود اقدامی عاجل و راهبردی برای رفع آن اندیشیده شود.

وی افزود: بخش صنعت یکی از ارکان مهم اقتصاد ایران و همچنین یکی از بخش‌های تاثیرگذار بر رشد اقتصادی کشور است. پس از بخش خدمات، بیشترین مقدار از تولید ناخالص داخلی ایران از بخش «گروه صنعت و معدن» حاصل می‌شود. بررسی رشد ارزش افزوده صنایع بزرگ بخش صنعت و معدن حکایت از آن دارد که صنایع تولید مواد شیمیایی و نفتی، صنایع تولید محصولات غذایی و تولیدات فلزات پایه، سهم بالایی از رشد بخش صنعت را در اختیار دارند. زرگری گفت: از دیدگاه منطقه‌ای باوجود اینکه صنعت معدن بسیار زودتر از بسیاری از کشورهای منطقه به ایران وارد شده، اما کشورمان در میان ۲۲ کشور منطقه منا، در جایگاه دهم قرار دارد.

وی تاکید کرد: در طول دهه‌های گذشته همواره انرژی ایران، به‌عنوان مزیتی برای اقتصاد ایران و همچنین در جذب سرمایه مطرح می‌شد. اما اکنون همین مزیت به تهدیدی جدی برای اقتصاد کشور بدل شده است. عدم سرمایه‌گذاری در حوزه زیرساخت‌ها، غافلگیری استراتژیکی را برای کشور فراهم آورد. توسعه صنعتی و تولید ناخالص داخلی را تحت تاثیر منفی قرار داد. در این میان بهره‌مندی از انرژی‌های تجدیدپذیر می‌تواند مسیر توسعه را مجدد، هموار کند.

زرگری در ادامه به سهم فعالیت‌های مختلف از کل تشکیل سرمایه ثابت صنعتی در دوره ۱۳۸۱ تا ۱۳۹۹ اشاره کرد. سهم تولید مواد شیمیایی و فرآورده‌های شیمیایی از تشکیل سرمایه ثابت صنعتی در این دهه، برابر ۲۲ درصد برآورد شده است. سهم تولید فلزات پایه از تشکیل سرمایه ثابت صنعتی در این دهه برابر ۱۴ درصد برآورد شده است. اما سهم تولید تجهیزات برقی از تشکیل سرمایه ثابت صنعتی در این دهه تنها برابر ۲ درصد گزارش شده است. بنابراین سرمایه‌گذاری نامتقارن و نامتوازن را باید عامل اصلی بروز بحران در این بخش، عنوان کرد.

در حال حاضر سهم منابع تجدیدپذیر در تامین برق کشور کمتر از ۵ درصد برآورد می‌شود؛ درحالی که میانگین جهانی نقش این منابع در تامین انرژی در سطح بین‌المللی حدود ۱۴ درصد برآورد می‌شود. گفتنی است در ماده ۱۹ قانون هوای پاک مقرر شده که ۳۰ درصد از برق کشور از منابع تجدیدپذیر تامین شود.

وی افزود: استفاده از انرژی‌های فسیلی در کشورهایی نظیر نروژ، عربستان و چین به‌طرز قابل توجهی کاهش یافته و سهم انرژی‌های تجدیدپذیر در این کشورها رو به افزایش گذاشته است. سهم انرژی‌های تجدیدپذیر در عربستان از سال ۲۰۰۹ تا ۲۰۲۴ از ۲ درصد به ۲۰ درصد افزایش یافته است. بنابراین انتظار می‌رفت ایران نیز در این سال‌ها در مسیر توسعه بهره‌مندی از ظرفیت‌های انرژی گام بردارد.

انرژی پاک، اهرم رشد

مهدی صادقی‌نیارکی مدیرعامل گروه صنعتی ایران ترانسفو در ادامه این نشست از انرژی‌های پاک با عنوان اهرم رشد اقتصادی در دنیای کنونی نام برد و افزود: متوسط رشد اقتصادی دنیا تا سال ۲۰۲۷، حدود ۳ درصد برآورد می‌شود. نگاه کلی به رشد اقتصادی کشورها به‌ویژه کشورهای نوظهور و در حال توسعه، طی سال‌های آتی حکایت از آن دارد که فناوری‌های فرامرزی و همچنین بهره‌مندی از انرژی پاک به‌عنوان اهرم رشد کشورها، اثرگذار خواهد بود.

وی گفت: فناوری‌های زیستی، فناوری‌های دیجیتال، فناوری‌های هوشمند صنایع و فناوری‌های مرتبط با انرژی، تاثیر بسزایی بر مسیر رشد کشورها دارد. در همین‌حال باید خاطرنشان کرد که انتظار می‌رود در سال‌های آتی، فناوری‌ها و تکنولوژی‌های پیشرفته و فرامرزی به‌عنوان ابزار رشد اقتصادی، مطرح باشند. در این میان بخش عمده رویکردها مستلزم مصرف انرژی است. برخی از رویکردها نیز به‌طور مستقیم نیازمند تامین انرژی‌های پاک هستند. مدیرعامل گروه صنعتی ایران ترانسفو گفت: در سال‌های اخیر سهم سوخت‌های فسیلی از تامین انرژی دنیا، کاهش یافته است. در همین‌حال انتظار می‌رود طی ۱۰ سال آتی سهم انرژی‌های تجدیدپذیر از سبد انرژی در سطح جهانی، افزایش قابل توجهی یابد. به بیانی دیگر جهان به سرعت در حال گذر از انرژی‌های فسیلی به تجدیدپذیر و به‌ویژه خورشیدی است. در ادامه باید تاکید کرد که قیمت تجهیزات انرژی‌های پاک در سال‌های اخیر به شدت کاهشی بوده که همین موضوع احداث نیروگاه‌های مربوطه را مقرون‌به‌صرفه خواهد کرد. در همین‌حال انتظار می‌رود با افزایش تقاضا برای انرژی‌های پاک، تولید تجهیزات این صنایع، صرفه به مقیاس اقتصادی بالاتری بیابد. گفتنی است طی دوره زمانی ۲۰۲۱ تا تابستان ۲۰۲۴، قیمت تجهیزات نیروگاه‌های خورشیدی بیش از ۶۰ درصد کاهش یافته است. صادقی‌نیارکی گفت: نگاه کلی به روند تامین انرژی دنیا حکایت از آن دارد که با وجود تشدید ناترازی برق در ایران، همچنان سهم تجدیدپذیرها در تامین برق کشور به شدت محدود است. میزان ناترازی برق کشور در پیک مصرف امسال حدود ۱۷ هزارمگاوات برآورد شده است. انتظار می‌رود این ناترازی در سال آتی به ۲۰ تا ۲۴ هزارمگاوات افزایش یابد. وی گفت: میزان تولید انرژی خورشیدی در کشور در حال حاضر برابر ۶۰۸ مگاوات، انرژی بادی برابر ۳۷۶ مگاوات، برق‌آبی کوچک برابر ۱۰۴ مگاوات، زیست‌توده برابر ۲۲ مگاوات و برق حاصل از توربین انبساطی نیز برابر ۱۰ مگاوات برآورد می‌شود.

تحمیل خسارت خاموشی به تولید

علی قاسمی‌نژاد رئیس گروه توسعه نیروگاه‌ها در صنایع و شهرک‌های خورشیدی ساتبا در ادامه این نشست با اشاره به زیان تحمیل شده به صنایع در سایه خاموشی‌های گسترده، اظهار کرد: در برنامه هفتم توسعه مقرر شده ظرفیت شبکه برق از ۹۰ هزارمگاوات کنونی به ۱۲۵ هزارمگاوات در پایان برنامه پنج ساله افزایش یابد. در ابتدای اجرای برنامه هفتم توسعه ظرفیت نیروگاه‌های حراتی برابر ۷۸۵۳۶ مگاوات گزارش شده است، انتظار می‌رود این ظرفیت در پایان برنامه هفتم به ۹۷۲۳۶ مگاوات افزایش یابد. ظرفیت تولید برق کشور در پایان برنامه هفتم توسعه بدون تغییر برابر ۱۲۲۴۹ مگاوات برآورد شده است. ظرفیت تولید برق با تکیه بر انرژی هسته‌ای در ابتدای برنامه هفتم توسعه برابر ۱۰۰۰ مگاوات است، این ظرفیت در پایان مهلت اجرای این برنامه، برابر ۳۰۰۰ مگاوات برآورد شده است. ظرفیت انرژی‌های تجدیدپذیر در ابتدای اجرای برنامه هفتم توسعه برابر ۱۰۳۶ مگاوات گزارش شده است، انتظار می‌رود این ظرفیت در پایان دوره اجرای برنامه هفتم توسعه به ۱۲۰۰۰ مگاوات افزایش یابد.

قاسمی‌نژاد در ادامه توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر در کشور را ضروری دانست. احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر در قیاس با نیروگاه‌های حرارتی، مزیت‌هایی دارد که ازجمله آنها باید به سرعت بالای اجرا و سهولت نصب، عدم نیاز به سوخت، تولید پراکنده، پدافند غیرعامل، هزینه تمام‌شده ارزان، سازگار با محیط زیست و ... اشاره کرد. در همین‌حال از معایب احداث نیروگاه‌های حرارتی می‌توان به کمبود سوخت، طولانی بودن دوره احداث، آلایندگی زیست‌محیطی و هزینه احداث بالا اشاره کرد.

رئیس گروه توسعه نیروگاه‌ها در صنایع و شهرک‌های خورشیدی ساتبا گفت: سال ۲۰۲۳، جهش تولید انرژی‌های تجدیدپذیر را در دنیا شاهد بودیم. البته بروز جنگ میان روسیه و اوکراین و تغییر سیاست کشورها در حوزه تامین امنیت انرژی در این بخش اثرگذار بوده است.

وی در ادامه اجرای ماده ۱۶ قانون جهش تولید دانش‌بنیان را در توسعه انرژی‌های پاک موثر دانست. از ابتدای سال ۱۴۰۲، صنایع با قدرت مصرف بیشتر از یک مگاوات موظف هستند، معادل یک درصد از برق مورد نیاز سالانه خود را از طریق احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر، تامین کنند. این میزان باید در پایان سال پنجم حداقل به ۵ درصد افزایش یابد. صنایع می‌توانند درصد فوق را از تابلوی سبز بورس انرژی خریداری کنند. در غیر این‌صورت وزارت نیرو موظف است درصد مشمول از برق مصرفی این صنایع را با تعرفه برق تجدیدپذیر، محاسبه کرده و در قبوض برق صنایع درج کنند.

در همین‌حال اقداماتی نیز برای تشویق صنایع به تولید انرژی تجدیدپذیر اجرایی می‌شود که عبارتند از: معافیت صنایع کوچک از شمول مدیریت مصرف در ایام ناترازی. این معافیت برای صنایع تک شیفت برابر ۵۰ درصد دیماند مصرفی، برای صنایع دو شیفت برابر ۶۵ درصد دیماند مصرفی و برای صنایع سه شیفت برابر ۸۰ درصد دیماند مصرفی است.

> صادقی‌نیارکی: متوسط رشد اقتصادی دنیا تا سال ۲۰۲۷، حدود ۳ درصد برآورد می‌شود. نگاه کلی به رشد اقتصادی کشورها به‌ویژه کشورهای نوظهور و در حال توسعه، طی سال‌های آتی حکایت از آن دارد که فناوری‌های فرامرزی و همچنین بهره‌مندی از انرژی پاک به‌عنوان اهرم رشد کشورها، اثرگذار خواهد بود.

انرژی پاک و پایدار

علی پژوهان مدیرعامل گروه مانا انرژی پاک در ادامه این نشست تاکید کرد: با توجه به بروز بحران انرژی در کشور، بهره‌مندی از انرژی‌های تجدیدپذیر می‌تواند تاثیر بسزایی بر رفع ناترازی‌ها داشته باشد. وی در ادامه با اشاره به بومی‌سازی فناوری فتوولتائیک در کشور برای بهره‌مندی از برق خورشیدی گفت: با توجه به موقعیت جغرافیایی و تابش مناسب خورشید، پتانسیل تولید برق خورشیدی در کشور به شدت مهیا است. ایران با داشتن آفتاب درخشان و ساعات طولانی تابش، می‌تواند به یکی از قطب‌های تولید انرژی خورشیدی در منطقه تبدیل شود. بنابراین بومی‌سازی زنجیره صنعت فتوولتائیک نه‌تنها به پایداری انرژی کمک می‌کند، بلکه به کاهش وابستگی به واردات تجهیزات و فناوری‌های خارجی نیز منجر خواهد شد. این اقدام ضمن جلوگیری از خروج ارز به تقویت اقتصاد ملی نیز کمک خواهد کرد. به‌علاوه آنکه، خودکفایی صنعت فتوولتائیک در ایران می‌تواند فرصت‌های شغلی جدیدی را ایجاد کرده و به افزایش اشتغال در بخش‌های مختلف اقتصادی منجر شود. سرمایه‌گذاری در این حوزه، توسعه فناوری‌های نوین، آموزش نیروی انسانی متخصص و ارتقای زیرساخت‌های مربوطه، از دیگر تاثیرات مثبت آن است.

محدودیت‌های جدی صنایع

ارسلان کاظم‌پور، مدیرعامل شرکت توسعه صنایع بهشهر، با اشاره به چالش‌های بهره‌وری در مصرف انرژی گفت: بیش از ۲۵ هزار مگاوات پرت انرژی در کشور وجود دارد. این میزان نشان‌دهنده عدم بهره‌وری در مصرف انرژی است. ما باید به جای مصرف صرف، به سمت تولید پایدار و بهینه حرکت کنیم و برای نوسازی صنایع برنامه‌ریزی کنیم. علیرضا تابش، مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری و توسعه صنایع سیمان، با اشاره به مصرف بالای انرژی در صنعت سیمان افزود: ظرفیت اسمی تولید کلینکر در سال ۱۴۰۳ حدود ۷٫۵ میلیون تن است، اما موجودی کلینکر کشور تنها پاسخگوی مصرف دو ماه است. این نشان‌دهنده مشکلات جدی در حوزه تولید پایدار است. استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر می‌تواند به بهبود این وضعیت کمک کند.

گنج پنهان انرژی در زنجان

معیار فنی	بیشترین کارآیی(درصد)	کمترین کارآیی	معیار فنی	بیشترین کارآیی(درصد)	کمترین کارآیی
بازدهی	برق‌آبی۹۷	خورشیدی	سهولت بهره‌برداری	خورشیدی۵۹	زمین گرمایی
اعتمادپذیری	زمین گرمایی-زیست توده ۴۶	بادی	عمر نیروگاه	برق‌آبی۶۱	زیست توده
ضریب تولید	زمین گرمایی۷۸	خورشیدی	فضای مورد نیاز نصب	برق‌آبی۵۶	بادی
امکان بومی‌سازی	بهره‌وری-زیست توده۶۷	زمین گرمایی	سهولت نصب	خورشیدی۶۹	زمین گرمایی
استاندارد موجود	بهره‌وری- زیست توده۶۶	زیست توده	در این جدول منظور از بهره‌وری، بهره‌وری صنعت است.		

معیار اقتصادی	بیشترین کارآیی(درصد)	کمترین کارآیی(درصد)	معیار فنی	بیشترین کارآیی(درصد)	کمترین کارآیی(درصد)
هزینه سرمایه‌گذاری	خورشیدی ۶۲	زیست توده ۲۳	نرخ برگشت‌سرمایه	خورشیدی۶۲	زمین گرمایی۱۲
هزینه تعمیر و نگهداری	خورشیدی۸۷	زمین گرمایی۱۴			

عنوان معیار	بیشترین کارآیی(درصد)	کمترین کارآیی(درصد)
فنی	برق آبی - بهره‌وری در تولید و ذخیره‌سازی انرژی ۲۱	بادی۱۱
اقتصادی	خورشیدی ۳۱	زیست توده ۸
زیست محیطی	بادی	بهره‌وری در تولید ۹
پتانسیل	بادی ۴۴	زیست توده ۳
اجتماعی	خورشیدی ۳۷	برق آبی ۱۱
مصوبات و زیرساخت‌ها	زیست توده ۲۱	برق آبی ۱۴

میثم عطایی/ پژوهشگر انرژی

۱-بر اساس گزارش سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا) وابسته به وزارت نیرو ۷۰۰۹۹ مگاوات انرژی خورشیدی (Solar) و ۴۸۸۶۰ مگاوات انرژی بادی پتانسیل‌سنجی شده که سهم استان زنجان از انرژی‌های خورشیدی ۳٫۱ درصد و بادی ۵ درصد است.

۲-دفتر پتانسیل‌سنجی و ارزیابی منابع ساتبا در راستای توسعه کاربرد انرژی‌های تجدیدپذیر، مطالعات زیربنایی در شناسایی مناطق مستعد حامل‌های انرژی‌های تجدیدپذیر در کشور انجام داده است. این گزارش با استفاده از مدل‌های تلفیقی مفهومی و ریاضی با ۲۸ معیار فنی، اقتصادی، زیست محیطی، سیاسی و اجتماعی، اطلاعات و داده‌های پتانسیل‌سنجی ارزیابی شده که اثربخشی لازم برای تصمیمات مرتبط را افزایش می‌دهد.

۳-این سازمان منابع تجدیدپذیر را در شش گزینه خورشیدی، بادی، زمین گرمایی، زیست توده، برق‌آبی کوچک و بهره‌وری انرژی تعریف کرده است؛ ۲۵ درصد این پتانسیل متعلق به انرژی خورشیدی، ۱۹ درصد بادی، ۱۵ درصد برق‌آبی، ۱۱ درصد زیست توده، ۱۰ درصد زمین گرمایی، ۱۰ درصد بهره‌وری در تولید و ۱۰ درصد بهره‌وری در مصرف است.

۴-درتحلیل کارآیی گزینه‌های انرژی‌های پاک بر اساس معیارهای فنی مطابق جدول همراه؛ انرژی برق‌آبی (Hydro Power) با ۱۷ درصد بیشترین امتیازفنی و بادی با ۹ درصد کمترین امتیازفنی را دریافت کرده‌اند و بهره‌وری، زمین گرمایی، زیست توده و خورشیدی در رتبه‌های بعدی قرار دارند، اختلاف ناچیز مابین حداکثر و حداقل امتیاز معیار فوق‌الذکر، از پتانسیل رشد در بخش سهولت نصب و بهره‌برداری، فضای موردنیاز برای نصب و عمر نیروگاه‌ها را نشان می‌دهد.

۵-در تحلیل کارآیی با لحاظ معیارهای اقتصادی شامل هزینه‌های سرمایه‌گذاری، تعمیر و نگهداری، نرخ برگشت سرمایه در مجموع انرژی خورشیدی با ۲۵ درصد بیشترین امتیاز و زمین گرمایی با ۸ درصد کمترین امتیاز اقتصادی را به‌خود اختصاص داده‌اند.

۶-در بخش معیارهای زیست‌محیطی: انرژی بادی با ۲۹ درصد بیشترین و زمین گرمایی با ۷ درصد کمترین امتیاز، در بخش مصوبات و زیرساخت‌ها: انرژی خورشیدی با ۲۱ درصد بیشترین و بهره‌وری در صنعت با ۷ درصد کمترین امتیاز و معیارهای اجتماعی شامل پذیرش اجتماعی و اشتغال و انرژی خورشیدی با ۳۰ درصد بیشترین امتیاز و برق‌آبی با ۹ درصد کمترین امتیاز را کسب کرده‌اند.

۷-با اعمال معیارهای فنی، اقتصادی، زیست‌محیطی، زیرساخت، اجتماعی و پتانسیل دراستان زنجان مطابق جدول، به ترتیب انرژی خورشیدی ۲۸، انرژی بادی ۲۲، زیست‌توده ۱۳، ذخیره‌سازی انرژی ۱۳ و بهره‌وری در تولید ۱۲ و بهره‌وری در مصرف ۱۲ درصد را به‌خود اختصاص داده‌اند که در مقایسه با متوسط کشوری، پتانسیل قابل‌ملاحظه‌ای در انرژی‌های برق‌آبی و زمین گرمایی در استان مشاهده نمی‌شود.

۸-در صنعت روی ۸٫۱۹، صنعت فولاد و نورد آهن ۱۰٫۷، سیمان ۵٫۳، گروه صنعتی پارس‌حیات ۱۳٫۳، تلمبه‌خانه‌ها ۱٫۹۴، صنعت نساجی ۱٫۶۷، سیم وکابل ابهر ۰٫۵ مگاوات و شرکت توزیع برق شهرستان‌های هشت‌گانه ۲۲٫۲۹ مگاوات دراستان زنجان توان ذخیره‌سازی برق شناسایی و برآورد شده است که می‌توان در قالب یک نیروگاه مجازی با توان ۴۲ مگاوات متصور شد.

۹-بر اساس گزارش برق منطقه‌ای زنجان (استان‌های زنجان و قزوین) در گروه فلزات اساسی ۷۰۶، صنایع نساجی و منسوجات ۱۴۷، تولید محصولات کانی غیرفلزی ۹۷، محصولات لاستیکی و پلاستیکی ۶۸، صنایع موادغذایی و آشامیدنی ۴۰، تولید مواد و محصولات شیمیایی ۱۰ و سایر صنایع ۱۶۶ میلیون مگاوات ساعت برق مصرف می‌شود، درنتیجه به‌ازای هر واحد تولید ناخالص داخلی درکشور ۱۵۳ کیلووات ساعت مصرف می‌شود و نسبت شدت انرژی در استان به متوسط کشوری ۱۴۶ درصد افزایش دارد.

۱۰-پتانسیل صرفه‌جویی در صنایع استان ۲۴۳ میلیون کیلووات ساعت برق شناسایی شده که معادل ۲۰ درصد مصرف واحدهای صنعتی فعال در استان است که می‌تواند ۴۰ درصد مصرف گروه فلزات اساسی استان را تامین کند.

۱۱-صنعت روی ۵۶۸۵۸۵ هزارمگاوات معادل ۸۱ درصد برق گروه فلزات اساسی در استان را مصرف می‌کند، بر اساس استاندارد ملی معیار مصرف انرژی مختص این صنعت باید ۱۲۴۷۲۱ تن محصول تولید کند.

۱۲-استفاده از روش بازیافت حرارت اتلاف (WHR) می‌تواند ۹٫۳ درصد (۶۰ مگاوات) به توان اسمی نیروگاه گازی ۶۴۸ مگاوات سلطانیه بیفزاید. روش مذکور که در کارخانه‌های تولید سیمان با حداقل ۹۰ هزارتن در ماه که ۴۰ درصد انرژی گرمایی و حرارتی تلف می‌شود اجرایی است، قادراست به‌ازای هرتن تولید محصول ۴۰ کیلووات ساعت برق تولید کند که معادل نیروگاه سه مگاواتی خواهد بود.

۱۳-بازدهی اکثر پنل‌های خورشیدی از ۱۵ تا ۲۳ درصد رشد کرده است؛ اینورترهای خورشیدی با تثبیت ولتاژ و فرکانس خروجی، مدیریت دقیق جریان ولتاژ و حفاظت سیستم باعث افزایش بهره‌وری تا ۹۸ درصد و با کاهش هدررفت انرژی موجب تبدیل بهینه انرژی خورشیدی به الکتریکی می‌شوند. بازدهی پنل (سلول) خورشیدی متشکل از مواد نیمه‌هادی مانند سیلیکون (مونو یا پلی کریستالی) با غلظت گرد و غبار و رطوبت به دلیل کاهش جذب نور و دمای محیط نیز نسبت عکس دارد. در اکثر سلول‌های سیلیکونی توان خروجی به ازای هر درجه افزایش دما، حدود ۰٫۵ درصد کاهش می‌یابد و در نهایت بازدهی پنل‌های خورشیدی تا ۴۰ درصد قابل افزایش است. وزش باد کارکرد دوگانه مضر و مفید در بازدهی پنل‌های خورشیدی دارد، کفه مفید آن به‌خاطر خنک کاری سنگین‌تر است.

۱۴-استراکچر جهت نگهداری پنل‌های فتوولتائیک خورشیدی در ارتفاع مناسب از سطح زمین و زاویه متناسب با مختصات جغرافیایی ضروری است. هر پنل خورشیدی باید متناسب با عرض جغرافیایی در زاویه خاصی که در اوقات مختلف سال متفاوت است، قرار بگیرد تا بتواند با بیشترین بازده کار کند. زاویه شیب بهینه پنل‌های خورشیدی در زنجان در تابستان ۱۷ درجه و زمستان ۴۷ درجه خواهد بود.

۱۵-در استان ۱۸ سایت به مساحت ۴۳۰۵ هکتار و با پتانسیل ۲۱۵۲٫۵ مگاوات انرژی با لحاظ کلیه معیارهای مورد اشاره توسط ساتبا در شهرستان‌های زنجان ۷۵۰، خدابنده ۶۰۲٫۵، ابهر ۵۸۵، خرمدره ۱۵۰، سلطانیه ۶۵ مگاوات و ۱۰ سایت بادی با کلاس ۳ در جهت شرق به غرب به ظرفیت تخمینی ۲۴۵۰ مگاوات در ۳۸۵۵۵ هکتار در طول ۴۸ درجه و عرض جغرافیایی ۳۵ تا ۳۷ درجه پراکنده شده‌اند.

۱۶-پراکندگی ماهانه میزان تابش مستقیم طبیعی DNI در استان زنجان به ترتیب؛ خرداد ۲۵۰، شهریور ۲۳۲، تیر ۲۳۰، مرداد ۲۲۵، اردیبهشت ۱۹۵، مهر ۱۶۵، آبان ۱۴۰، فروردین ۱۳۳، اسفند ۱۳۱، بهمن ۹۵، آذر و دی‌ماه ۸۰ کیلووات بر مترمربع است.

۱۷-بر اساس آخرین اطلاعیه ساتبا، چنانچه مشترکان صنعتی تا خرداد ۱۴۰۴ نسبت به احداث نیروگاه خورشیدی به میزان ۸۰ درصد دیماند مصرفی خود اقدام کنند ابتدا از شمول مدیریت مصرف خارج شده و در ثانی برق تولیدی آنها به‌عنوان ایفای تعهدات موضوع ماده ۱۶ قانون جهش دانش‌بنیان (صنایع بزرگ موظف هستند سالانه تا ۵ درصد برق مصرفی خود را از انرژی‌های پاک تامین کنند) نیز منظور می‌شود و همین‌طور چنانچه مشترکان تولید رمزارز بخواهند از تامین برق پایدار و مطمئن برخوردار شوند، لازم است به ازای هر یک مگاوات مصرف مداوم خود ۵ مگاوات نیروگاه خورشیدی احداث کنند. وزارت نیرو آمادگی انعقاد قرارداد بلندمدت پنج‌ساله با مشترکان و متقاضیان در این بخش را خواهد داشت. منابع مالی موردنیاز جهت سرمایه‌گذاری در احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر از مسیرهای خطوط اعتباری موجود یا بهره‌مندی از تسهیلات از محل منابع صندوق توسعه ملی قابل تخصیص است.

۱۸-مطابق آیین‌نامه رفع موانع احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر، واگذاری زمین به اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی برای احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر بادی و خورشیدی با رعایت شروطی از شمول ممنوعیت واگذاری بیش از یک‌بار اراضی منابع ملی و دولتی برای طرح‌های کشاورزی و غیرکشاورزی و از انجام تشریفات سامانه پنجره واحد مدیریت زمین الزامی خارج است. اجاره بهای سالانه اراضی ملی واگذاری به میزان حداکثر ۲۰ درصد ارزش منطقه‌ای زمان واگذاری تعیین شده است.

اهلیت‌سنجی متقاضی و دریافت تضامین لازم صرفا توسط سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی‌برق (ساتبا) وابسته به وزارت نیرو صورت خواهد گرفت؛ پس از تخصیص اراضی توسط سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور صرفا استعلام از سازمان حفاظت محیط زیست انجام می‌شود و رعایت کلیه حریم‌های قانونی از جمله گاز، برق، راه، میراث فرهنگی و پدافند غیرعامل، برعهده متقاضی است، ولی استفاده از اراضی در خارج از حریم شهرها و محدوده روستاها برای احداث نیروگاه‌های فوق‌الذکر ضروری نیست؛ درضمن نیروگاه‌های تجدیدپذیر بادی و خورشیدی بیش از یکصد مگاوات مشمول انجام مطالعات ارزیابی اثرات زیست محیطی نیستند.

رئیس خانه معدن هرمزگان از سیاست‌های سازمان بنادر و دریانوردی انتقادکرد؛

راهکارهای افزایش سرعت بارگیری و کاهش هزینه های بندری در بندر شهید رجایی

مهدی رویین‌اهلی، رئیس خانه معدن هرمزگان، درگفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» به تحلیل وضعیت تعرفه‌های بندری و زیرساخت‌های بندرشهید رجایی پرداخت. وی با انتقاد ازافزایش هزینه‌ها وعوارض بندری، خواستار اصلاح قوانین و کاهش هزینه‌ها برای رقابت‌پذیری بنادر ایران با بنادر منطقه شد. این کارشناس حوزه معدن، با اشاره به اهمیت توسعه دریا محور و اقتصاد دریا، تاکید کرد؛ بنادر ایران باید از نظر زیرساخت‌ها و هزینه‌ها با بنادر منطقه رقابت‌پذیر باشند.

انتقاد ازافزایش‌عوارض بندری

رئیس خانه معدن هرمزگان با اشاره به کتابچه تعرفه خدمات بندری و دریایی که هرسال توسط سازمان بنادر ودریانوردی کشور منتشرمی‌شود، اظهارداشت: حداقل ۸۰ درصد ازحقوق، عوارض و هزینه‌های بندری که در کتابچه یاد شده بر صادرات کالا و کشتی وضع شده است، ناحق است و باید اصلاح شود. وی با بیان اینکه، تحریم های ظالمانه دشمنان ،و وجود قوانین مزاحم تولید وصادرات داخلی صادرکنندگان را تحت فشار قرارداده است، خواستارحمایت دولت و احقاق حقوق صادرکنندگان شد.

اجحاف درحق صادرکنندگان

رویین اهلی به بخشی ازکتابچه تعرفه خدمات بندری اشاره کرد که در آن هزینه‌های باربری برای مواد معدنی مختلف بین ۴۴۱ هزار تا ۸۱۶ هزار ریال به ازای هر تن تعیین شده است. وی گفت: مراحل عملیات باربری شامل حمل (۴۰ درصد)، تخلیه (۲۵ درصد)، صفافی (۱۰ درصد) و بارگیری (۲۵ درصد) است. درصورت انجام هریک ازمراحل باربری توسط صاحب کالا، باید به نسبت سهم آن مرحله ازهزینه باربری کسرشود. اما این سازمان بی توجه به آن ۵۰ درصد هزینه را از صاحب کالا دریافت می کند. وی ادامه داد: این موضوع درسال ۱۳۹۷ منجربه اعتراض صادرکنندگان گردید. این سازمان درسال ۱۳۹۸ به جای اصلاح رویه غلط، تبصره‌ای را اضافه کرد که درتضاد کامل با بند ۷-۳ کتابچه تعرفه است. این تبصره اجازه می‌دهد که سازمان ۵۰ درصد هزینه باربری را حتی درصورت انجام عملیات توسط صاحب کالا دریافت کند. وی این اقدام را اجحاف آشکاردرحق صادرکنندگان دانست وگفت: صادرکننده درقبال دریافت نکردن هیچ خدمتی دربخش باربری ازاین سازمان ،باید ۵۰ درصد هزینه آن را بپردازد.

اخذ عوارض دوگانه ازصادرکنندگان

رویین اهلی همچنین بااشاره به اخذ عوارض دوگانه ازصادرکنندگان گفت: صادرکنندگان باید به ازای هرتن کالا، ۱۹۹۰۰ ریال عوارض بندری و ۶۵۹ ریال عوارض بهداشت بندری پرداخت کنند. علاوه براین، تحت عنوان تعرفه خدمات عمومی و زیربنایی منطقه ویژه اقتصادی، مبلغ ۸۱۰۰۰ ریال به ازای هر تن نیز از آن‌ها دریافت می‌شود. وی این اقدام را اخذ دوگانه مبلغ بابت یک خدمت واحد دانست و خواستار بررسی و اصلاح این رویه شد.

افزایش ۱۳۰۰ درصدی هزینه‌ها

رئیس خانه معدن هرمزگان درادامه به افزایش ۱۳۰۰ درصدی هزینه‌های بندری تحت عنوان انبارداری مواد معدنی در سال ۱۳۹۸ اشاره کرد و گفت: با پیگیری‌های ما، این افزایش بی‌سابقه تنها برای سنگ گچ استان متوقف شد، اما سایر مواد معدنی همچنان تحت تأثیراین افزایش هزینه‌ها قرار دارند. وی همچنین ازافزایش ۴۰۰ درصدی هزینه‌های انبارداری موادمعدنی درآبان‌ماه ۱۴۰۲ و افزایش مشابه برای سنگ گچ در سال ۱۴۰۳ خبر داد واین اقدامات را خارج از چارچوب قانونی وغیرمنطقی دانست.

بی توجهی به رأی دیوان عدالت اداری

این کارشناس معدن هرمزگان به رأی دیوان عدالت اداری اشاره کرد وافزود: دیوان عدالت اداری افزایش ۴۰۰ درصدی هزینه‌های انبارداری مواد معدنی را متوقف و بندر را ملزم به استرداد مبالغ اضافی دریافت‌شده از صادرکنندگان کرد. این درحالی است که سنگ گچ دانه‌بندی استان هنوز از این رأی مستثنی نشده و صادرکنندگان این ماده معدنی همچنان هزینه‌های گزاف انبارداری را پرداخت می کنند.

انتظارات فعالان صنایع معدنی

رویین اهلی همچنین گفت: فعالان صنایع معدنی کشور، به ویژه صنعت گچ استان هرمزگان، انتظار دارند که بندر شهید رجایی ازنظر زیرساخت‌ها نه تنها ازبنادرکشورهای همسایه مانند بندرصلاله عمان عقب نباشد، بلکه با کاهش هزینه‌ها وعوارض بندری برکالاوکشتی، افزایش تعداد اسکله‌های با ظرفیت بالا، تجهیزات بندری مدرن مانند جرثقیل‌های ساحلی و شیپ لودر، وامکان استفاده از گرب برای مواد معدنی فله، به یک بندر رقابتی درمنطقه تبدیل شود. وی درپایان افزود: امیدواریم با این اقدامات، شاهد احیای صنعت گچ استان هرمزگان، افزایش صادرات مواد معدنی کشور و در نهایت رشد تولید ناخالص ملی دریا محورباشیم. روزی که بندر شهید رجایی به عنوان یک بندرشاخص درصادرات مواد معدنی درجهان شناخته شود، به تصمیمات ماندگار امروز افتخار خواهیم کرد.

علل افزایش ترافیک کشتی‌ها دربندرشهید رجایی

مهدی رویین اهلی، رئیس خانه معدن هرمزگان همچنین دراین گفت‌وگو به بررسی علل افزایش ترافیک کشتی‌های در صف انتظار برای پهلوگیری درلنگرگاه بندر شهید رجایی، چالش های پیش رو صادرات موادمعدنی ازجمله سنگ گچ دانه‌بندی و... پرداخت. وی اصلی‌ترین دلیل زمان انتظار تقریبا ۱۰ روزه کشتی‌ها را سرعت پایین بارگیری مواد فله خشک عنوان کرد و راهکارهایی برای بهبود این وضعیت ارائه داد.

به گفته رویین اهلی، سرعت بارگیری کشتی‌های حامل مواد فله خشک در بندر شهید رجایی حدود ۸۰۰۰ تن در شبانه‌روز است که این مقدار تنها یک‌سوم سرعت بارگیری در بندر صلاله عمان است. این سرعت پایین بارگیری باعث می‌شود کشتی‌های بیشتری در صف انتظار باقی بمانند و زمان پهلوگیری آن‌ها به طور قابل توجهی افزایش یابد. وی افزود: هرچه مدت زمان بارگیری کشتی‌ها در اسکله بیشتر طول بکشد، زمان انتظار کشتی‌های دیگر در لنگرگاه نیز افزایش می‌یابد. این تاخیرها منجر به تحمیل خسارت‌های مالی سنگین به صنعت حمل‌ونقل دریایی می‌شود.

خسارت‌های مالی سنگین

رویین اهلی با اشاره به خسارت‌های ناشی از این تاخیرها اظهارکرد: برای هر روز تاخیر، خسارتی معادل ۱۵۰۰۰ تا ۲۰۰۰۰ دلار به هر کشتی تحمیل می‌شود. اگر این خسارت را برای ۲۰ کشتی که در حال حاضر در بندر شهید رجایی در انتظار پهلوگیری هستند، محاسبه کنیم، در یک دوره ۱۰ روزه، مجموع خسارت به ۳ میلیون دلار می‌رسد. وی ادامه داد: این رقم در طول سال به حدود ۱۰۰ میلیون دلار می‌رسد که رقم قابل توجهی برای صنعت حمل‌ونقل دریایی کشور محسوب می‌شود.

راهکارهای افزایش سرعت بارگیری

رئیس خانه معدن هرمزگان برای کاهش زمان انتظار کشتی‌ها و افزایش سرعت بارگیری، دو راهکار اصلی ارائه داد: استفاده از گرب (چنگک) برای بارگیری کشتی‌ها، رویین اهلی پیشنهاد کرد که با ایجاد امکان دپو کردن مواد معدنی در کنار اسکله، کشتی‌ها بتوانند از گرب (چنگک) برای بارگیری استفاده کنند. این روش سرعت بارگیری را تا سه برابر افزایش می‌دهد. به عنوان مثال، بارگیری یک کشتی ۷۰ هزار تنی که در حال حاضر ۹ روز طول می‌کشد، با این روش تنها ۳ روز زمان خواهد برد. وی تاکید کرد: با اجرای این روش، نه تنها ترافیک کشتی‌ها در بندر کاهش می‌یابد، بلکه کشتی‌ها به هنگام رسیدن به لنگرگاه می‌توانند پهلوگیری کنند و دیگر نیازی به انتظار طولانی‌مدت نخواهد بود. تخصیص جرثقیل‌های ساحلی، تخصیص حداقل ۵ دستگاه جرثقیل ساحلی ۱۰۰ تنی به بندر شهید رجایی است. این جرثقیل‌ها سرعت بارگیری را تا سه برابر افزایش می‌دهند و امکان بارگیری کشتی‌های بدون جرثقیل (گرلس) را نیز فراهم می‌کنند. رویین اهلی افزود: با این اقدام، محدودیت جذب کشتی‌های جرثقیل‌دار در بندر شهید رجایی از بین می‌رود و صادرکنندگان گزینه‌های بیشتری برای حمل‌ونقل دریایی خواهند داشت.

بندرپارسیان جایگزین بندرشهیدرجایی

وی همچنین گفت: صنعت فولاد کشورتمام حجم صادراتش را دربندرشهید رجایی متمرکز کرده است و این صنعت نیزخود متاثراززمان انتظار پهلودهی تقریبا ۱۰ روزه کشتی های صادراتی شان هستند. ازطرفی دراستان هرمزگان تنها بندربزرگ تخصصی مواد معدنی پارسیان را داریم که متولی آن سازمان توسعه و نوسازی معادن ایران (ایمیدرو) است. می‌توان بخشی از صادرات محصولات فولادی مانند کنسانتره، گندله، استیل بیلت و کویل ازبندر شهید رجایی به بندر پارسیان منتقل کرد تا ازظرفیت اسکله های خالی بندر پارسیان استفاده شده و رونق دراین شهرستان استراتژیک استان هرمزگان ایجاد شده وهمچنین ازترافیک موجود دربندرشهید رجایی کاسته شود.

وی میزان صادرات محصولات فولادی ازطریق بندر شهید رجایی را تقریبا ماهانه ۲ میلیون تن اعلام کرد. رئیس خانه معدن هرمزگان اظهارکرد: در بندر پارسیان مزایا و معافیت های متعددی هم برای صادرکننده وجود دارد که شامل: معافیت انبارداری به مدت دو ماه که در بندر شهیدرجایی به مدت ۵ روز می باشد و ظرفیت خالی اسکله ها که کشتی ها به محض رسیدن پهلو داده می شوند. در بندر پارسیان تا کشتی های ۸۰ هزار تنی امکان پهلوگیری دارند که در فاز نهایی به پهلودهی کشتی های تا ۱۵۰ هزارتن می رسد و ظرفیت تخلیه و بارگیری ۴۰ میلیون تن در سال در بندر تخصصی مواد معدنی پارسیان وجود دارد که ۹ میلیون تن در سال ظرفیت آن عملیاتی شده است.

وی اظهارکرد: افزایش سرعت بارگیری و کاهش زمان انتظار کشتی‌ها در بندر شهید رجایی نه تنها به کاهش ترافیک و خسارت‌های مالی کمک می کند، بلکه رقابت‌پذیری این بندر را در مقایسه با بنادر منطقه‌ای مانند عمان افزایش می‌دهد. اجرای راهکارهای پیشنهادی می‌تواند نقش مهمی در بهبود عملکرد بندر و کاهش هزینه‌های صنعت حمل‌ونقل دریایی کشور ایفا کند.

کمبود شناورهای راهنما و افزایش ترافیک

رئیس خانه معدن هرمزگان با اشاره به مشکلات موجود دربندرشهید رجایی، از تضاد منافع در سازمان بنادر و دریانوردی و ضعف زیرساخت‌ها به عنوان عوامل اصلی این معضل نام برد.

به گفته رویین اهلی، جابجایی کشتی‌ها از لنگرگاه به اسکله‌ها در بندر شهید رجایی توسط شناورهای پایلوت یا Tug boat انجام می‌شود. با این حال، تعداد محدود این شناورها پاسخگوی نیاز کشتی‌های متعدد کانتینری، تانکر، جنرال کارگو و فله نیست. این کمبود باعث شده است که حتی پس از پایان بارگیری کشتی‌ها در اسکله‌ها، خروج آن‌ها با تأخیر انجام شود و ورود کشتی‌های جدید نیز به تعویق بیفتد.

تضاد منافع در سازمان بنادر

وی افزود: متولی این موضوع از سال ۱۳۹۱ شرکت هدایت کشتی خلیج فارس است که سهامداران آن را بازنشستگان، شاغلین و وظیفه‌بگیران سازمان بنادر و دریانوردی تشکیل می‌دهند. از آنجا که معطلی کشتی‌ها در اسکله‌ها منبع درآمدی برای سازمان بنادر محسوب می‌شود، این سازمان انگیزه‌ای برای افزایش تعداد شناورها و بهبود خدمات ندارد. این موضوع نشان‌دهنده وجود تضاد منافع در بدنه سازمان بنادر است که یکی از شاخصه‌های فساد محسوب می‌شود.

هزینه‌های اضافی برای صادرکنندگان

رویین اهلی همچنین به مشکل کمبود اسکله‌های عمیق در بندر شهید رجایی اشاره کرد و گفت: گاهی اوقات کشتی‌ها مجبور می‌شوند در اسکله‌های کم‌عمق پهلو بگیرند و پس از چند روز بارگیری، به اسکله‌های عمیق منتقل شوند. این جابجایی که به «شیفتینگ» معروف است، هزینه‌ای حدود ۱۴۰۰۰ دلار برای صادرکنندگان در پی دارد. این در حالی است که این هزینه ناشی ازضعف زیرساخت‌های بندری است و صادرکنندگان نقشی در ایجاد آن ندارند.

مصوبات اجرا نشده

وی بااشاره به جلسه کارگروه توسعه صادرات غیرنفتی استان هرمزگان در تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۰۱ گفت: دراین کارگروه مصوب شد که اداره کل بنادر و دریانوردی از دریافت هزینه شیفتینگ از کشتی‌های صادرکننده گچ خودداری کند. همچنین در جلسه ۷۵۰ کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان در تاریخ ۱۴۰۲/۰۳/۱۱ و جلسه کارگروه توسعه صادرات غیرنفتی در تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۰۱، مصوب شد که اداره کل بنادر پس از پهلوگیری کالاهای اساسی، کشتی‌های صادراتی گچ را در اولویت قرار دهد. با این حال، این مصوبات تاکنون اجرایی نشده‌اند.

> دیوان عدالت اداری افزایش ۴۰۰ درصدی هزینه‌های انبارداری مواد معدنی را متوقف و بندر را ملزم به استرداد مبالغ اضافی دریافت‌شده از صادرکنندگان کرد. این درحالی است که سنگ گچ دانه‌بندی استان هنوز از این رأی مستثنی نشده و صادرکنندگان این ماده معدنی همچنان هزینه‌های گزاف انبارداری را پرداخت می‌کنند

درخواست اجرای مصوبات

رویین اهلی درادامه گفت وگو از اداره کل بنادر و دریانوردی خواست تا به مصوبات کارگروه‌های توسعه صادرات غیرنفتی و تسهیل و رفع موانع تولید استان تمکین کرده و اقدامات لازم را برای تسهیل صادرات گچ و کاهش هزینه‌های صادرکنندگان انجام دهد. وی تأکید کرد: اجرای این مصوبات نه تنها به توسعه صادرات غیرنفتی کمک می کند، بلکه در حفظ اشتغال در استان هرمزگان نیز نقش بسزایی خواهد داشت. بدون تردیدحل معضل ترافیک کشتی‌ها در بندر شهید رجایی نیازمند اصلاح ساختاری در سازمان بنادر و سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های بندری است.

هشداررئیس خانه معدن هرمزگان

رویین اهلی همچنین بااشاره به کاهش سهم ایران از بازار سنگ گچ دانه‌بندی جهانی گفت: براساس آمار ارائه شده، صادرات سنگ گچ استان هرمزگان در سال ۱۴۰۲ به کمتر از ۳ میلیون تن رسیده است، در حالی که این رقم در سال ۱۳۹۷ بیش از ۵ میلیون تن بوده است. این کاهش چشمگیر نشان‌دهنده از دست رفتن سهم ایران در بازار جهانی سنگ گچ است. وی تاکید کرد: اگر دراین خصوص چاره‌اندیشی نشود، ایران به زودی ظرفیت فعلی خود را نیز از دست خواهد داد.

ظرفیت مصرف هند و رقابت با عمان

وی با بیان اینکه هند به عنوان یکی از بزرگ‌ترین مصرف کنندگان سنگ گچ دانه‌بندی شده، سالانه ظرفیت مصرف ۱۱ میلیون تن از این محصول را دارد، اظهارکرد: با این حال، ایران نتوانسته است سهم قابل توجهی از این بازار را به خود اختصاص دهد. رقیب اصلی ایران در این بازار، کشور عمان است که به دلیل مزایای متعدد، توانسته سهم بیشتری از بازار را به خود اختصاص دهد.

تحلیل SWOT از دلایل کاهش سهم ایران

رئیس خانه معدن هرمزگان درادامه با استفاده از تحلیل SWOT به بررسی نقاط قوت رقیب عمانی و نقاط ضعف ایران پرداخت:

نقاط قوت رقیب عمانی:

۱-امکان استفاده از گرب در بارگیری کشتی ها که منجر به افزایش سرعت حداقل ۲ برابری بارگیری کشتی و کاهش زمان ماندگاری کالا و کشتی، کاهش هزینه های بندری و حمل دریایی و در نهایت کاهش هزینه صادرات می شود.

۲-درافت (آبخور) اسکله های با ظرفیت ۱۶ متر به بالا و امکان بارگیری کشتی های ۸۰ تا ۲۰۰,۰۰۰ تنی در حالی که در بندر خودمان نهایت کشتی های ۷۲ هزار تنی امکان پهلوگیری دارند. توضیح: کرایه حمل دریایی کشتی های ۸۰- ۲۰۰ هزارتنی ۲-۱ دلار در تن کمتر از کشتی های زیر ۸۰ هزار تن (supramax و panamax) است.

۳-وجود جرثقیل های ساحلی زیاد و بروز و شیپ لودر (بارگیری با نوار نقاله) که باعث سرعت بالای ۳-۲ برابری بارگیری کشتی شده است.

۴-حقوق، عوارض و هزینه های بندری بر کالا ۲/۷۵ برابر کمتر از بندر شهید رجایی.

۵-حقوق و عوارض و هزینه های بندری بر کشتی ۳/۵ برابر کمتر از بندر شهید رجایی.

۶-در کشور عمان کشتی ها به دلیل نبودن تحریم تقریباً هزینه ۱ دلار در تن را به شرکت های بیمه ای خود تحت عنوان هزینه ناشی از رفتن به کشور تحریمی پرداخت نمی کنند.

۷-به علت تعداد زیاد اسکله ها و سرعت بالای بارگیری کشتی زمان انتظار کشتی ها برای پهلوگیری نزدیک صفر است.

نقاط ضعف ایران:

۱-عدم امکان استفاده از گرب در بندر شهید رجایی.

۲-محدودیت درافت (آبخور) برای بارگیری کشتی های (Cape size) (بالای ۸۰ تا ۲۰۰ هزار تن)

۳-عدم وجود جرثقیل های ثابت ساحلی (shore crane) و شیپ لودر (بارگیری با نوار نقاله) که باعث کاهش ۲-۳ برابری سرعت بارگیری کشتی می‌شود.

۴-حقوق، عوارض و هزینه های بندری بر کالا و کشتی بیش از ۳ برابر بالاتر از رقیب عمانی

۵-پرداخت هزینه تحریم

۶-به علت کمبود تعداد اسکله ها و سرعت کم بارگیری، کشتی بطور میانگین برای پهلوگیری ۱۰ روز زمان انتظار دارند که هزینه آن برای یک کشتی معادل ۱۵۰ هزار دلار است.

رئیس خانه معدن هرمزگان همچنین دراین گفت وگو به فرصت‌ها و تهدیدها اشاره کرد.

فرصت‌ها:

۱. برای معادن: دلگرمی سرمایه‌گذاران برای ماندن و توسعه معادن در ایران.

۲. برای نظام و حاکمیت: در صورت رسیدن به صادرات ۶ میلیون تنی سنگ گچ، ارزآوری قریب به ۳۰ میلیون دلاری امکان‌پذیر است.

۳. برای سازمان بنادر و دریانوردی: درآمدزایی قابل توجه از محل صادرات سنگ گچ، از جمله درآمد ناشی از اجاره جرثقیل‌های ساحلی و کاهش هزینه‌های بندری.

تهدیدها:

۱. از دست دادن درآمد: سازمان بنادر ممکن است تا ۴۰ میلیون دلار درآمد خود را از دست بدهد.

۲. کاهش ارزآوری: از بین رفتن ارزآوری ۳۰ میلیون دلاری از صادرات سنگ گچ.

۳. از بین رفتن اشتغال: احتمال از دست رفتن شغل ۲۰۰۰ نفر نیروی کار در معادن گچ هرمزگان.

۴. فرار سرمایه‌ها: کاهش انگیزه سرمایه‌گذاری جدید در بخش معدن و فرار سرمایه‌ها از کشور.

رئیس خانه معدن هرمزگان درپایان با اشاره به کاهش سهم ایران از بازار سنگ گچ جهانی، خواستار اقدامات فوری برای بهبود شرایط شد. وی تاکید کرد که اگر اقدامات لازم صورت نگیرد، ایران نه تنها سهم خود در بازار جهانی را از دست خواهد داد، بلکه ظرفیت فعلی خود را نیز در معرض خطر قرار خواهد داد. بهبود زیرساخت‌های بندری، کاهش هزینه‌ها و افزایش سرعت بارگیری از جمله اقدامات ضروری برای بازگرداندن سهم ایران در بازار جهانی سنگ گچ است.

بندر صلاله عمان

به‌زودی کسب‌وکارهای فولادی باید هزینه بی‌توجهی به «فولاد سبز» را بپردازند

زنگ خطر هزینه آلایندگی

با تغییر جهت‌گیری سیاست‌های بین‌المللی، صنایع مختلف در حال حرکت به‌سوی آینده‌ای پایدار هستند. صنعت فولاد نیز از این قاعده مستثنا نیست و خود را آماده این انتقال می‌کند، این اتفاق که تمام ارکان کمی و کیفی شرکت‌ها را تحت تاثیر قرار می‌دهد، صنعت فولاد را در دوراهی مهمی قرار داده است، با وجود اینکه تجارت فولاد به طور متوازن در سطح جهان انجام می‌شود، اما توسعه صنعت «فولاد سبز» به طور ناعادلانه و صرفا در برخی مناطق خاص رخ داده است، به طوری که باعث ایجاد تفاوت‌هایی در این زمینه در اروپا، آسیا و آمریکا شده است. تولید فولاد در حال حاضر بیش از ۷ درصد از انتشار دی‌اکسید کربن جهانی را به خود اختصاص داده است، اما فرآیند تولید فولاد سبز با تمرکز بر استفاده از برق و سوخت‌های غیرفسیلی، می‌تواند میزان انتشار گاز دی‌اکسید کربن که در فرآیند تولید فولاد ایجاد می‌شود را به صفر برساند.

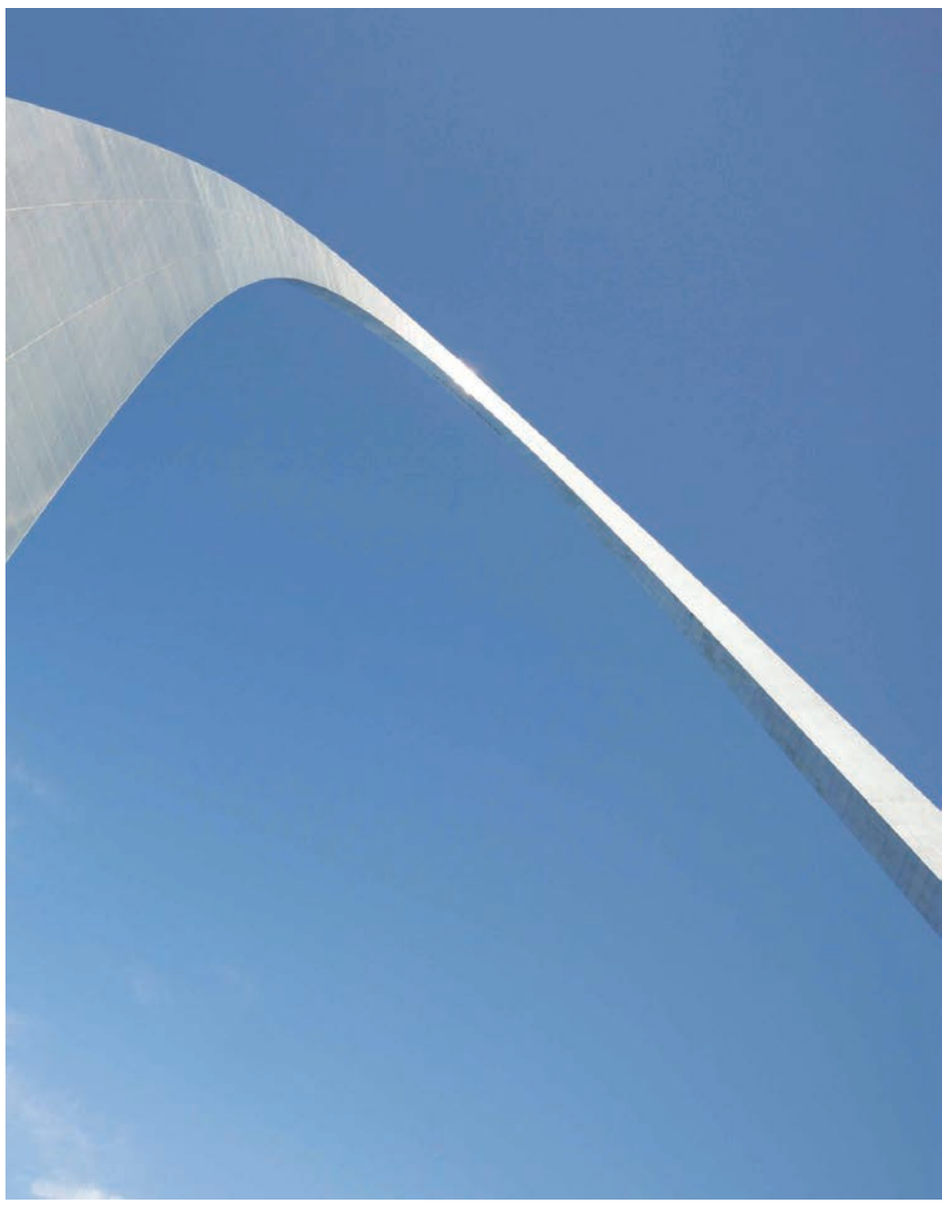

دنیای اقتصاد استفاده از هیدروژن، به عنوان سوخت مورد استفاده در تولید فولاد یکی از راه‌های کاهش کربن در این صنعت است. در این فرآیند، سوخت‌های فسیلی مانند زغال‌سنگ با هیدروژن سبز که از انرژی‌های تجدیدپذیر و آب تولید می‌شود، جایگزین می‌شود. راه دیگری که برای کاهش کربن استفاده می‌شود، بهره‌گیری از برق بدون سوخت فسیلی یا «برق پاک» است. بسته به در دسترس بودن هیدروژن و برق پاک، فرآیند کاهش می‌تواند به‌طور ویژه برای استفاده از مخلوطی از هیدروژن و گاز طبیعی با نسبت‌های ترکیب قابل مقیاس‌پذیر طراحی شود. مخلوط هیدروژن (H_2) و گاز طبیعی (NG) باعث کاهش‌های قابل توجهی در تولید دی‌اکسید کربن نسبت به مسیر سنتی تولید فولاد می‌شود. وب‌سایت S&P Global در بخشی از گزارش قیمت‌ها و سیاست‌های خود با عنوان «شکل‌گیری بازار فولاد سبز»، به بررسی روندها و چالش‌های مرتبط با فولاد با انتشار کربن کم پرداخته است.

پیشگامی اروپا در فولاد سبز

صنایع خودروسازی، انرژی بادی فراساحلی و ساخت و ساز مهم‌ترین متقاضیان فولاد سبز هستند که تحت فشارهای نظارتی در اتحادیه اروپا مجبور به مصرف فولاد کم کربن هستند. در حالی که انتظار می‌رود تقاضای اسمی فولاد در سال ۲۰۲۴ به میزان ۱٫۳ درصد نسبت به سال گذشته کاهش یابد، طبق اطلاعات انجمن فولاد اروپا (یوروفر)، تقاضا برای فولاد سبز به طور مداوم وجود دارد. صنعت فولاد اروپا بر این باور است که فولاد سبز می‌تواند نقطه عطفی در ایجاد پایداری محیط زیست در این صنعت باشد، در حالی که واردات فولاد معمولی با هزینه رقابتی و هزینه‌های بالای تولید مواجه است و زمان‌بندی برخی از پروژه‌های کاهش کربن به تعویق افتاده است، اروپایی‌ها همچنان امیدوار و مصمم هستند که فرآیند تولید کوره‌های بلند را که دی‌اکسید کربن زیادی تولید می‌کنند، تغییر دهند. طبق گزارش انجمن فولاد جهانی، فرآیندهای تولیدی مبتنی بر کوره بلند حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد از تولید فولاد در اروپا را تشکیل می‌دهد و اکثر کارخانه‌ها در حال تغییر به مسیر تولید فولاد با انتشار کربن پایین از طریق کوره‌های قوس الکتریکی هستند. در حال حاضر تقریبا تمام کارخانه‌های فولاد اروپا در کنار تولید فولاد «خاکستری» که به‌طور معمول در فرآیند تولید فولاد استفاده می‌شود محصولی معادل با فولاد سبز که شدت انتشار کربن پایین‌تری به نسبت فولاد معمولی دارد عرضه می‌کنند.

مکانیزم تنظیم مرزی کربن اتحادیه اروپا (CBAM) درنظر دارد تقاضا برای فولاد سبز در این قاره افزایش پیدا کند. از اوایل ژانویه ۲۰۲۶، مالیات بر شدت انتشار دی اکسید کربن بر واردات فولاد به اتحادیه اروپا وضع خواهد شد. این بدان معنی است که هرچه شدت انتشار کربن فولاد وارداتی بیشتر باشد، ارزش مالیات پرداختی نیز بالاتر خواهد بود. فولادسازان اروپایی امیدوارند که با اجرای این سیاست و گران‌تر شدن فولاد معمولی وارداتی، خریداران به تامین کنندگان داخلی اروپا برای فولاد کم کربن کم روی بیاورند. این افزایش قیمت فولاد وارداتی ممکن است بر روابط تجاری اروپا با چین تاثیر بگذارد.

تحولات سیاسی ناشی از جنگ روسیه و اوکراین باعث شده است که چین با افزایش صادرات خود به اتحادیه اروپا، جای خالی روسیه را در بازار اروپا پر کند و در سال ۲۰۲۴ با حدود ۱٫۴ میلیارد دلار ارزش صادراتی، به بزرگ‌ترین صادرکننده محصولات مشمول «مکانیزم تنظیم مرز کربن» به اتحادیه اروپا تبدیل شود. امسال از نظر اقتصادی برای زنجیره تامین فولاد در اروپا سالی دشوار بوده است. البته قیمت‌ها کاهشی بوده و برای نمونه قیمت کویل نورد گرم که در ۳۰ ژانویه ۲۰۲۴ به ۷۶۵ یورو در هر تن رسیده بود، تا نوامبر ۲۰۲۴، ۲۰۵ یورو در هر تن کاهش یافت. در سال ۲۰۲۳، پلاتس از S&P Global Commodity Insights، که ارائه‌دهنده اطلاعات، تحلیل‌ها و قیمت‌های معیار برای بازارهای کالا، انرژی و انتقال انرژی است، دو ارزیابی قیمت روزانه جدید برای فولاد نورد گرم (HRC) با حساب‌شدن میزان مصرف کربن در تولید آن در اروپا معرفی کرد تا شفافیت بیشتری به روند کاهش کربن در بازار فلزات اضافه کند. با توجه به تقاضای ضعیف برای فولاد و کاهش قیمت‌های فولاد معمولی، تمایل به پرداخت اضافه‌بهای بیشتر برای فولاد با کربن حساب‌شده، کاهش یافته است.

بازار اضافه‌بهای آسیا در حال شکل‌گیری است

تقاضا برای محصولات فولاد کم کربن در آسیا به دلیل تلاش‌های نامتوازن برای کاهش کربن همچنان ضعیف است. توسعه مصرف این محصول در آسیا کندتر از اروپا بوده است؛ زیرا هیچ مقررات رسمی برای الزام به گذار تولید فولاد با انتشار کم یا استفاده از فولاد با انتشار کم وجود ندارد. بیشتر ظرفیت تولید فولاد آسیا مبتنی بر کوره‌بلند است، به طوری که این کوره‌ها حدود ۹۰ درصد تولید چین، ۷۳ درصد تولید ژاپن، ۶۹ درصد تولید کره جنوبی و ۴۶ درصد تولید هند را تشکیل می‌دهند. طبق گزارش انجمن فولاد جهانی، با توجه به اینکه بسیاری از کوره‌های بلند منطقه در مراحل اولیه چرخه عمر خود قرار دارند، بعید است که به زودی از کار بیفتند، بنابراین بسیاری از تلاش‌های کاهش کربن بر استفاده مداوم از این مسیر تولید متمرکز شده است.

سیاست‌های اتحادیه اروپا می‌تواند شرکت‌های صادرکننده فولاد به آن را تشویق به تولید فولاد کم کربن کند تا با مکانیزم تنظیم مرزی کربن (CBAM) مطابقت داشته باشند. اما به طور کلی، با توجه به عدم وجود مقررات دولتی و مشوق‌های کافی برای تشویق مصرف فولاد کم کربن، رقابت‌پذیری هزینه همچنان اصلی‌ترین سد برای توسعه فناوری‌های پایدار در زنجیره تامین است. به این معنا که قیمت پایین‌تر فولاد، حتی اگر دارای انتشار کربن بالایی باشد، همچنان اولویت اصلی برای بسیاری از مصرف‌کنندگان است. بنابراین، بحث درباره اضافه‌بهای فولاد کم کربن معمولا به صورت خاص برای هر محصول مطرح می‌شود. در برخی موارد، اضافه‌بهای ورق سبز فولادی در گذشته حتی بین ۳۰۰ تا ۵۰۰ دلار در هر تن نیز گزارش شده است. در چین، هزینه تولید فولاد کم کربن معمولا حدود ۱۰۰۰ یوآن به ازای هر تن (معادل ۱۴۰ دلار) بیشتر از نمونه‌های معمول است، اما در سپتامبر ۲۰۲۴ تمایل به پرداخت اضافه‌بها تنها به ۲۰ دلار به ازای هر تن محدود شده است. این مقاومت در برابر اضافه‌بهای بالاتر موجب شده که کارخانه‌ها از افزایش تولید فولاد کم کربن خودداری کنند. به طور کلی، مسیر کاهش کربن در صنعت فولاد آسیا با چالش‌های زیادی روبه‌رو است و نیاز به سرمایه‌گذاری‌های قابل توجه و حمایت‌های مقرراتی برای اطمینان از انتقال به روش‌های پایدار دارد که هم از نظر فنی و هم از نظر اقتصادی قابل اجرا باشد.

عدم پذیرش پریمیوم در ایالات متحده

تولید فولاد در کوره قوس الکتریکی (EAF) در ایالات متحده با سهم ۷۰ درصد از تولید آمریکا در حال حاضر مسیر تولید غالب است. در ایالات متحده هنوز اضافه بهایی برای فولاد سبز ایجاد نشده، اما تولیدکنندگان فولاد آمریکایی در حال انجام پروژه‌های سرمایه‌گذاری برای کاهش ردپای کربن خود هستند.

مینی‌میل‌های ایالات متحده (U.S. Mini Mills) به کارخانه‌های فولادسازی کوچک‌تری اطلاق می‌شود که نسبت به کارخانه‌های فولاد بزرگ، فولاد را با استفاده تکنولوژی متفاوت‌تر نظیر کوره قوس الکتریکی تولید می‌کنند، در حال تلاش برای کاهش سطح انتشار دی اکسید کربن به کمتر از ۸۰ سنت به ازای هر تن معادل CO_2 در هر تن فولاد هستند و متعهد به کاهش خالص انتشار گازهای گلخانه‌ای به سمت صفر تا سال ۲۰۵۰ هستند.

فولادهای ایالات‌متحده هنوز اضافه بهها دریافت نکرده‌اند اما سهم بازار را از تولیدکنندگان فولاد با کوره بلند که برای خودروسازی فولاد تولید می‌کنند، ربوده‌اند. برخی از تولیدکنندگان فولاد با کوره بلند آزمایش‌هایی برای استفاده از هیدروژن در کوره‌ها انجام داده‌اند، اما به دلیل هزینه‌های فعلی در مقایسه با قیمت‌های فولاد مسطح، بازار هنوز آماده پرداخت اضافه بها برای فولاد تولیدی با کوره بلند و استفاده از هیدروژن نیست.

> **فولادسازان اروپایی امیدوارند که با اجرای مکانیزم تنظیم مرزی کربن اتحادیه اروپا و گران‌تر شدن فولاد معمولی وارداتی، خریداران را به سمت تامین کنندگان اروپایی فولاد کم کربن سوق دهند**

نگاهی به آینده

اگرچه چشم‌انداز پذیرش اضافه‌بهای سبز برای فولاد کم کربن در سطح جهانی به‌طور قابل توجهی متفاوت است و امکان ایجاد اضافه‌بهای قابل توجه هنوز وجود ندارد، روند کاهش کربن و انتقال انرژی همچنان ادامه دارد، هرچند که این تغییرات ممکن است کندتر از آنچه که پیش‌بینی می‌شد، باشد. مسیر کاهش کربن در اروپا از پیش آغاز شده است، با این حال چالش‌هایی نظیر کندی رشد اقتصادی همچنان وجود دارد و اهداف مقرراتی پیشرفته‌تر در زمینه تغییرات اقلیمی در این قاره مطرح است. پیش‌بینی می‌شود که اجرای مکانیزم تنظیم مرزی کربن (CBAM) تقاضا را برای فولاد کم کربن در اروپا و سایر نقاط جهان افزایش دهد، و آسیا آماده است تا از این فرصت بهره‌برداری کند.

در حال حاضر، اضافه بهاهای سبز عمدتا مربوط به محصولات نهایی فولادی هستند، اما شرکت‌های فعال در این بازار پیش‌بینی می‌کنند که به‌زودی محصولات دیگری همچون آهن اسفنجی و آهن خام نیز وارد بازار اضافه بهای فولاد با انتشار کم کربن خواهند شد. تمرکز بیشتری در آینده بر مواد خام خواهد بود تا انتشار کربن در کل زنجیره تولید فولاد کاهش یابد.

سودای معدنی عربستان در ۲۰۳۰

«۲۵»

اما عربستان سعودی در حال ایجاد تغییر و ارائه تصویری جدید از این پیش‌فرض ذهنی است. خاورمیانه منطقه پیچیده‌ای است که واقعیات اقتصادی و اقتصاد-سیاسی مختلفی را در دل خود دارد. موسسه مک کنزی در مطالعه‌ای که در گردهمایی FMF۲۰۲۴ انجام داد؛ اعلام کرد که Capex مورد نیاز در سال ۲۰۳۰ بالغ بر ۴۰۰ میلیارد دلار است تا بتواند مساله کسری تامین زنجیره ارزش مواد معدنی حیاتی را حل کند و دمای این محیط را روی ۱٫۵ درجه بالای سقف صنعت نگه دارد؛ به همین منظور این مناطق معین باید روی ۴ عامل منابع، سرمایه، تقاضا و توانمندی‌ها متمرکز باشد. بنابراین سند چشم‌انداز ۲۰۳۰ عربستان در تحقق این هدف به نتیجه مطالعه مک کنزی و الزاماتی که برای کسری پیش گفته لازم است، بسیار نزدیک و مطلوب است.

عربستان سعودی اصلاحاتی را با هدف آماده‌سازی محیط و بستری مناسب برای اعطای مجوزهای جدید و فراهم آوردن فرصت‌های سرمایه‌گذاری مشترک در مناطق معدنی بکر خود که پیش‌بینی می‌شود، ۲٫۵ میلیارد دلار ارزش داشته باشد در پیش گرفته است. طرح مبتکرانه عربستان سعودی، در سند چشم‌انداز آن کشور برای سال ۲۰۳۰، معدن را در صدر تلاش‌های تنوع اقتصادی خود قرار داده است. با توجه به اتکای اقتصاد عربستان به نفت، این حرکت جسورانه بوده است، چرا که استخراج از معادن به اندازه بخش نفت توسعه‌نیافته بود. با این حال، تعهد دولت برای استخراج از معادن عربستان در نوع خود بی‌نظیر است.

چهارمین گردهمایی و هم‌اندیشی با موضوع «آینده مواد معدنی» با حضور نمایندگان و میهمانانی از ۹۰ کشور که ۱۶ عضو از گروه G20 (۲۰ قدرت بزرگ اقتصاد دنیا) از چهاردهم تا شانزدهم ژانویه سال جاری در ریاض پایتخت عربستان سعودی برگزار شد. حضور ۵۰ سازمان بین‌المللی و تشکل‌هایی در بخش صنایع معدنی از سراسر دنیا در این رویداد قابل توجه بوده است. از نظر مسوولان برگزاری این رویداد، سال ۲۰۲۵ سالی تاثیرگذار در رابطه با معدن و صنایع معدنی در دنیاست و سیر تحولات و مطالعات اقتصادی مرتبط، موید آن است.

۲۵۰ سخنران که مدیران عامل ۱۱ شرکت بزرگ معدنی از راهبران این صنعت را شامل می‌شدند در این رویداد مهم سخنرانی کردند. بالغ بر ۲۰ هزار نفر در این رویداد شرکت کردند و ریاض سعی کرد تا خود را به عنوان مرکز همکاری‌ها و نوآوری‌های معدنی معرفی کند.

این رویداد که اولین دور آن از سال ۲۰۲۲ در عربستان سعودی آغاز شد؛ نقطه عطفی در برنامه‌ریزی‌های اقتصادی عربستان با محوریت صنایع معدنی به شمار می‌رود. بسته‌ای ترکیبی که آوردگاهی حتی در قامت دعوت و حضور شخصیت‌ها و مقامات سیاسی کشورهاست و وزرای مرتبط با صنایع معدنی کشورها بحث‌ها و دیدگاه‌های خود را در رابطه با راهبردهای توسعه پایدار در بخش معدن با همتایان خود مطرح و در مورد آن تبادل نظر می‌کنند.

سه ابتکار عمل موضوعی، در این رویداد مورد توجه بوده است:

۱-چارچوب راهبردی برای مواد معدنی حیاتی: توسعه چارچوب و سازه‌ای مشارکتی در منطقه آفریقا، غرب و مرکز آسیا برای بهره‌برداری کامل از پتانسیل معدنی منطقه.

۲-پایداری: توسعه اولویت‌های تامین مسوولانه که واقعیت‌های محلی را در کشورهای تامین کننده منعکس کند و شفافیت را از طریق روالی که قابلیت‌ها و مفاهیم هر بخش از زنجیره تامین را احراز و گواهی کند.

۳-ایجاد مرکز تعالی: با هدف شکل‌گیری شبکه‌ای که سرمایه‌گذاری، توسعه سرمایه انسانی و نوآوری‌های فناورانه را در مناطق معینی شتاب می‌دهد.

در رویدادی که گذشت، بحث‌ها به دنبال تقویت همکاری بین دولت‌ها، صنعت و جوامع برای سرمایه‌گذاری بیشتر در مواد معدنی و توسعه از طریق ارزش افزوده در کشورهای عرضه‌کننده بود. عربستان به‌دنبال به کارگیری شیوه‌های استخراج معدنی پایدار، زنجیره‌های تامین انعطاف‌پذیر و مشارکت‌های مبتنی بر ارزش در صنعت مواد معدنی است و در همین راستا هم، گفت‌وگوها و تعاملات اقتصادی خود را در نشست‌های متن و حاشیه این رویداد با محوریت این موضوعات پیش برده است.

اینکه عربستان در مقایسه با سابقه و عملکرد صنایع معدنی ایران در چه جایگاه و موقعیتی بوده و امروز در برنامه‌های راهبردی و توسعه محور خود در چه جایگاهی قرار دارد، توجه ما را باید به این نکته جلب می‌کند که همه همسایگان ما در گرداگرد این جغرافیا در اجرای راهبرد و استراتژی معینی برای متنوع‌سازی اقتصادهایشان و بالا بردن سهم درآمدی و تقویت تولید ناخالص داخلی خود از محل این صنایع بسیار جدی و مصمم هستند و مسیر آن را از طریق توسعه همکاری‌های اقتصادی در عرصه بین‌المللی هموار می‌کنند. کاهش هر گونه تنش و فاصله گرفتن از هر نوع رفتار رادیکال جزو اصلی‌ترین اقدامات شاخصی است که در این منش حکمرانی می‌توان مشاهده کرد. اگر تصمیمی برای توسعه و بالا بردن رشد اقتصادی باشد، لازمه آن ضمن جامعیت در برنامه‌ریزی، اتصال به زنجیره ارزش بین‌المللی است. عربستان به خوبی در راهبردی که از ۴ سال قبل سنگ‌بنای آن را با برپایی و برگزاری این رویداد معدنی و ساختاری که برای محورهای علمی و عملی آن طراحی کرده است، مسیر توسعه معادن و صنایع معدنی خود را با پیوند زدن به جریان جهانی آن، ریل‌گذاری می‌کند. بدیهی است که به مرور، جامعه معدنی در نظام بین‌الملل با پذیرش عربستان در دل خود به عنوان حلقه‌ای از زنجیره تامین، به رشد و تقویت موقعیت خود با هدف رشد مستمر کل زنجیره کمک خواهد کرد. این پیوندها و ائتلاف‌های استراتژیک منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای و پیوستن به جریان جهانی، مسیری لاجرم و اجتناب ناپذیر است و مقاومت در برابر آن جز به انزوا و حذف محتوم از این جریان حیاتی نمی‌انجامد. مطالبه عمومی اقتصاد و تجارت در کشور باید به تغییر در سیاست‌های حاکم به سمت بازگشایی این معابر مسدود شده باشد.

آینده کبالت در استرالیا

استرالیا در حال حاضر در موقعیتی است که می‌تواند تامین کبالت را با رعایت استانداردهای ESG (محیط‌زیست، اجتماعی و حاکمیتی) رهبری کند. با توجه به افزایش تقاضا برای کبالت در صنایع مختلف، به‌ویژه در تولید باتری‌های خودروهای الکتریکی، این کشور به یکی از بازیگران کلیدی در بازار جهانی تبدیل شده است. اما آیا معدن‌کاران استرالیایی می‌توانند از این فرصت بهره‌برداری کنند؟ یکی از مهم‌ترین پروژه‌ها در این زمینه، پروژه کبالت بروکن هیل است که در حدود ۲۵ کیلومتری جنوب‌غربی بروکن هیل در نیوساوت‌ولز واقع شده است. این پروژه به عنوان یک «معدن کبالت مسوولانه» قرار بود شروع به کار کند، اما اتفاقات غیرمترقبه مانع تحقق پیش‌بینی‌ها شد. در سال ۲۰۲۰ ارزش ذخایر معدن مذکور ۵۶۰ میلیون دلار استرالیا (معادل ۳۴۸٫۷۶ میلیون دلار آمریکا) تخمین زده شده است. انتظار می‌رفت که این پروژه حدود ۴۰۰ شغل تمام‌وقت ایجاد کرده و سالانه نزدیک به ۱۷ هزار تن سولفات کبالت با کیفیت بالا تولید کند. با این حال، قیمت کبالت به طرز چشمگیری کاهش یافته است. بر اساس تحلیل‌های گلوبال دیتا، قیمت کبالت از ۸۱ هزار دلار به ازای هر تن در سال ۲۰۲۲ به حدود ۲۴ هزار دلار کاهش پیدا کرده است. این کاهش قیمت به دلیل مازاد عرضه در بازار و مشکلات در صنایع مرتبط، به‌ویژه نیکل، بوده است. به عنوان مثال، شرکت BHP در اکتبر ۲۰۲۴ تمام عملیات نیکل داخلی خود را به حالت تعلیق درآورد. جوئل کرین، مدیر تجاری شرکت کبالت بلو که پروژه بروکن هیل را توسعه می‌دهد، گفت: «در واقع، تمام معادن نیکل در استرالیا تعطیل شده‌اند و تمام تولیدکنندگان اصلی لیتیوم در حال کاهش تولید هستند. وضعیت بسیار بحرانی است.» این اظهارات نشان‌دهنده چالش‌های جدی است که صنعت کبالت و نیکل با آن مواجه است. استرالیا یکی از سه کشور اول جهان در زمینه ذخایر کبالت است و بر اساس گزارش گلوبال دیتا، ذخایر کبالت این کشور در سال ۲۰۲۴ حدود ۱٫۷ میلیون تن تخمین زده شده است. با این حال، استرالیا تنها حدود ۲ درصد از عرضه جهانی کبالت را تولید می‌کند. پروژه گلنکور به عنوان بزرگ‌ترین تامین کننده کبالت در استرالیا شناخته می‌شود که در سال ۲۰۲۳، ۲۱۰۰ تن تولید کرده است.

توجه به بازارهای مسوولانه

شرکت‌های معدنی در استرالیا به دنبال بهره‌برداری از فرصت‌های بالقوه معادن کبالت هستند. پروژه بروکن هیل، به

عنوان یک معدن کبالت اختصاصی، تلاش می‌کند تا کل زنجیره ارزش را از تولید تا تولید مواد با درجه باتری یکپارچه کند. این در حالی است که بیشتر معادن تنها یک محصول تولید می‌کنند که برای پردازش به چین ارسال می‌شود.

بلو کبالت به دنبال هدف‌گذاری در «بازار کبالت مسوولانه» است. جمهوری دموکراتیک کنگو (DRC) حدود ۷۰ درصد نیاز بازار را تولید می‌کند (تولیدی که عمده آن تحت کنترل چین است)، اما صنعت آن با چالش‌هایی نظیر فساد و نقض حقوق بشر مواجه است. در این راستا، استرالیا می‌تواند خود را به عنوان یک تولیدکننده قابل ردیابی و سازگار با اصول ESG معرفی کند.

حمایت‌های دولتی و یارانه‌ها

از سال ۲۰۲۳، یارانه‌های سخاوتمندانه‌ای تحت قانون کاهش تورم (IRA) توسط رئیس‌جمهور سابق جو بایدن برای وسایل نقلیه الکتریکی (EV) ارائه شده است. این یارانه‌ها شامل ۴۰ درصد از مواد معدنی حیاتی غیرچینی می‌شود و به پروژه‌های جدید در کشورهای پیشرفته کمک می‌کند. با این حال، این یارانه‌ها نتوانسته‌اند کاهش شدید قیمت کبالت را جبران کنند. شرکت کبالت بلو، که در سال ۲۰۱۶ تاسیس شده، در حال حاضر تنها بخش تصفیه پروژه خود را پیش می‌برد. مرحله اول پروژه جدید این شرکت شامل تاسیساتی به ارزش ۶۰ میلیون دلار استرالیاست که سالانه ۳ هزار تن کبالت و حدود ۵۰۰ تن نیکل پردازش خواهد کرد. انتظار می‌رود که ساخت این تاسیسات در اوایل سال ۲۰۲۵ آغاز شود و ۱۲ ماه طول بکشد. مشکلات اقتصادی در استرالیا، از جمله هزینه‌های بالای نیروی کار و سایر هزینه‌ها، باعث می‌شود که پروژه‌های استرالیایی نسبت به پروژه‌های مشابه در آفریقا و چین کمتر جذاب باشند. کرین بر این باور است که در آینده، محصولات غیرچینی می‌توانند قیمت‌های بالاتری داشته باشند و می‌گوید: «اگر بخواهید لیتیوم، کبالت یا نیکل را از منابع غیرچینی خریداری کنید، باید هزینه بیشتری بپردازید. این به این دلیل است که هزینه‌ها در چین حدود ۳۰ درصد کمتر است.»

پیش‌بینی‌های آینده

مارینا دمیدوا، رئیس روابط عمومی در موسسه کبالت، پیش‌بینی می‌کند که قیمت کبالت تا سال ۲۰۳۰ مجدد در وضعیت خوبی قرار گیرد. او معتقد است که در آن زمان، تقاضا و عرضه با هم هماهنگ خواهند شد و استرالیا در بازار جایگاه خوبی خواهد داشت. همچنین، گلوبال دیتا در گزارش اخیر خود اشاره می‌کند که استرالیا و کانادا به سرعت در حال تبدیل شدن به بازیگران کلیدی در بازار جهانی کبالت هستند.

دولت استرالیا به منظور حمایت از صنعت، مشوق مالیاتی تولید مواد معدنی حیاتی، به ارزش ۱۰ درصد از هزینه‌های مرتبط با پردازش و تصفیه، برای ۳۱ ماده معدنی ارائه داده است. پیش‌بینی می‌شود که این مشوق‌ها در سال‌های آینده به افزایش تولید و جذب سرمایه‌گذاری کمک کند. در نهایت، اگر قیمت کبالت به بالای ۴۰ دلار برای هر پوند برسد، خودروسازان و تولیدکنندگان باتری به سرعت اقدام به خرید خواهند کرد. کرین معتقد است که در پنج سال آینده، معادن جدیدی در استرالیا ساخته نخواهند شد، مگر اینکه برای طلا یا مس باشد. اما فعالیت‌های پردازش می‌تواند به عنوان یک ارزش افزوده قابل توجه برای این صنعت محسوب شود. در این شرایط، استرالیا با چالش‌ها و فرصت‌های بزرگی در صنعت کبالت روبه‌رو است. با توجه به افزایش تقاضا و تلاش برای تامین منابع با کیفیت و مسوولانه، آینده این صنعت می‌تواند به رشد و شکوفایی منجر شود، به شرطی که موانع اقتصادی و بازار به درستی مدیریت شوند.

روزنامه صبح ایران
دنیای اقتصاد
گروه اندیشه
۵۲۱۸۹۳۶۶
andisheh@den.ir

نفت با چه سازوکاری نفرین منابع را رقم می‌زند؟

ظهور و سقوط یک دولت نفتی

دنیای اقتصاد

ونزوئلا، با بزرگ‌ترین ذخایر نفتی جهان، نمونه‌ای از «نفرین منابع» است؛ پدیده‌ای که در آن وفور منابع طبیعی به جای توسعه، منجر به رکود اقتصادی و فساد می‌شود. از دهه ۱۹۲۰، این کشور چرخه‌ای از رونق و رکود را تجربه کرده است. دهه‌ها سوءمدیریت، ونزوئلا را که زمانی از مرفه‌ترین کشورهای آمریکای لاتین بود، به ورطه ویرانی اقتصادی و سیاسی کشانده است. در سال‌های اخیر، ونزوئلا با فروپاشی اقتصادی دست و پنجه نرم کرده است؛ تولید نفت به‌شدت کاهش یافته و ابرتورم افسارگسیخته، کمبود کالاهای اساسی مانند غذا و دارو را تشدید کرده است. در همین حال، سوءمدیریت دولتی و تحریم‌های ایالات متحده منجر به کاهش چشمگیر تولید نفت و سرمایه‌گذاری ناکافی در این بخش شده است. اگرچه واشنگتن در سال ۲۰۲۳ برخی از تحریم‌ها علیه بخش نفت و گاز ونزوئلا را برای نشان دادن احتمال بهبود روابط کاهش داد، اما عدم پایبندی کاراکاس به شرایط برگزاری انتخابات عادلانه، دولت ایالات متحده را بر آن داشت تا در سال ۲۰۲۴ دوباره تحریم‌ها را اعمال کند.

دولت نفتی چیست؟

دولت نفتی اصطلاحی غیررسمی است که برای توصیف کشوری با ویژگی‌های ۱) وابستگی شدید درآمد دولت به صادرات نفت و گاز طبیعی، ۲) تمرکز شدید قدرت اقتصادی و سیاسی در دست اقلیتی نخبه، ۳) ضعف و عدم پاسخ‌گویی نهادهای سیاسی و فساد گسترده به کار می‌رود. الجزایر، کامرون، چاد، اکوادور، اندونزی، قزاقستان، لیبی، مکزیک، نیجریه، عمان، قطر، روسیه، عربستان سعودی، امارات متحده عربی و ونزوئلا کشورهایی هستند که اغلب به‌عنوان دولت نفتی شناخته می‌شوند.

چه عواملی در پس الگوی دولت نفتی نهفته‌اند؟

تصور می‌شود که دولت‌های نفتی در برابر آنچه اقتصاددانان «بیماری هلندی» می‌نامند، آسیب‌پذیر هستند. این اصطلاح در دهه ۱۹۷۰ پس از کشف گاز طبیعی در دریای شمال، در هلند ابداع شد. در کشوری که به این بیماری مبتلا است، رونق منابع طبیعی، سرمایه‌های خارجی زیادی را جذب می‌کند که منجر به افزایش ارزش پول محلی و ارزان‌تر شدن نسبی واردات می‌شود. این وضعیت باعث می‌شود که نیروی کار و سرمایه از سایر بخش‌های اقتصادی مانند کشاورزی و صنعت به سمت بخش منابع طبیعی جذب شوند؛ یعنی همان بخش‌هایی که به گفته اقتصاددانان برای رشد و رقابت‌پذیری اقتصاد حیاتی‌تر هستند. از آنجا که صنایع صادراتیِ متکی به نیروی کار، رشد کندتری را تجربه می‌کنند، احتمال افزایش بیکاری وجود دارد و کشور ممکن است به وابستگی ناسالمی به صادرات منابع طبیعی دچار شود. در موارد حاد، یک دولت نفتی ممکن است از تولید نفت داخلی خود صرف نظر کند و بیشتر ثروت نفتی خود را از طریق مالیات‌های سنگین بر شرکت‌های حفاری خارجی به‌دست آورد. اقتصاد دولت‌های نفتی در این صورت به‌شدت در برابر نوسانات غیرقابل پیش‌بینی قیمت‌های جهانی انرژی و خروج سرمایه آسیب‌پذیر می‌شوند. این پدیده که به «نفرین منابع» معروف است، تاثیر منفی بر حکمرانی نیز دارد. از آنجا که دولت‌های نفتی بیشتر به درآمد حاصل از صادرات وابسته هستند و نه مالیات، اغلب پیوندهای ضعیفی بین دولت و شهروندان وجود دارد. زمان‌بندی رونق منابع می‌تواند این مشکل را تشدید کند. تری لین کارل، استاد علوم سیاسی دانشگاه استنفورد و نویسنده کتاب «معمای فراوانی»، کتابی مهم درباره پویایی دولت‌های نفتی می‌گوید: «بیشتر دولت‌های نفتی در دورانی به نفت وابسته شدند که یا در حال تاسیس دموکراسی، نهادهای دولتی، خدمات کشوری مستقل، بخش خصوصی و حاکمیت قانون بودند یا بلافاصله پس از آن.» رهبران می‌توانند از ثروت منابع طبیعی کشور برای سرکوب یا تطمیع مخالفان سیاسی استفاده کنند.

ونزوئلا چگونه در این دسته‌بندی جای می‌گیرد؟

به گفته کارشناسان، ونزوئلا نمونه بارز یک دولت نفتیِ ناکام است بیش از یک قرن پس از کشف نفت در این کشور، این ماده خام همچنان نقشی تعیین کننده در سرنوشت آن ایفا می‌کند. سقوط قیمت نفت از بیش از ۱۰۰ دلار به ازای هر بشکه در سال ۲۰۱۴ به زیر ۳۰ دلار در اوایل سال ۲۰۱۶، ونزوئلا را به ورطه یک بحران اقتصادی و سیاسی کشاند و به‌رغم افزایش قیمت‌ها از آن زمان، شرایط همچنان وخیم است. چندین شاخص نگران کننده این وضعیت را نشان می‌دهند؛ ۱) در سال‌های اخیر، صادرات نفت تقریبا دوسوم بودجه دولت را تامین کرده است. برآوردهای سال ۲۰۲۴ این رقم را کمی پایین‌تر، یعنی ۵۸ درصد، نشان می‌دهد. ۲) به‌دلیل کمبود سرمایه‌گذاری و نگهداری مناسب، تولید نفت روندی نزولی داشته و به پایین‌ترین سطح خود در دهه‌های اخیر رسیده است. با این حال، صادرات در سال ۲۰۲۳ حدود ۱۲ درصد افزایش یافت که بخشی از آن ناشی از کاهش تحریم‌های آمریکا علیه بخش نفت و گاز این کشور بود. ۳) تولید ناخالص داخلی ونزوئلا بین سال‌های ۲۰۱۴ و ۲۰۲۱ تقریبا سه‌چهارم کاهش یافت. با این حال، اقتصاد این کشور در سال ۲۰۲۳ رشدی ۵ درصدی را تجربه کرد و دولت پیش‌بینی می‌کند که این رقم در سال ۲۰۲۴ به ۸ درصد برسد. ۴) بدهی ونزوئلا حدود ۱۵۰ میلیارد دلار یا بیشتر تخمین زده می‌شود. ۵) نرخ تورم سالانه در سال ۲۰۱۸ به بیش از ۱۳۰ هزار درصد رسید و اگرچه از آن زمان کاهش یافته، طبق اعلام بانک مرکزی، در سال ۲۰۲۳ همچنان ۱۹۰ درصد بود. ۶) در دهه گذشته، رئیس جمهور نیکلاس مادورو و متحدانش برای حفظ قدرت، اصول اولیه دموکراسی را نقض کرده‌اند. این اقدامات شامل محدود کردن دسترسی به اینترنت و بازداشت خودسرانه مخالفان و منتقدان سیاسی است. طبق یک نظرسنجی در نوامبر ۲۰۲۲، ۵۰ درصد از ۲۸ میلیون نفر جمعیت ونزوئلا در فقر زندگی می‌کنند؛ اگرچه این رقم نسبت به ۶۵ درصد در سال قبل کاهش یافته است. از سال ۲۰۱۴، نزدیک به ۸ میلیون پناهنده ونزوئلایی به کشورهای همسایه و فراتر از آن گریخته‌اند و برخی از دولت‌ها به آنها اقامت موقت داده‌اند. وزارت امور خارجه ونزوئلا اعلام کرده که از سپتامبر ۲۰۲۰، بیش از ۳۰۰ هزار مهاجر ونزوئلایی به کشورشان بازگشته‌اند.

ونزوئلا چگونه به این وضعیت دچار شد؟

چندین نقطه عطف اقتصادی و سیاسی، مسیر ونزوئلا را به‌عنوان یک دولت نفتی مشخص کرده‌اند:

کشف نفت: در سال ۱۹۲۲، زمین‌شناسان شرکت رویال داچ‌شل در میدان لا روزا در حوضه ماراکایبو به نفت رسیدند که با نرخی فوق‌العاده، معادل صدهزار بشکه در روز، فوران کرد. در عرض چند سال، بیش از صد شرکت خارجی با حمایت دیکتاتور، ژنرال خوان ویسنته گومز (۱۹۰۸-۱۹۳۵)، مشغول تولید نفت شدند. تولید سالانه در دهه ۱۹۲۰ از کمی بیش از یک میلیون بشکه به ۱۳۷ میلیون بشکه افزایش یافت و ونزوئلا تا سال ۱۹۲۹ پس از ایالات متحده، دومین تولیدکننده بزرگ نفت در جهان شد. تا زمان مرگ گومز در سال ۱۹۳۵، «بیماری هلندی» در اقتصاد ونزوئلا ریشه دوانده بود: ارزش بولیوار ونزوئلا به‌شدت افزایش یافته بود و نفت با کنار زدن سایر بخش‌ها، بیش از ۹۰ درصد صادرات کشور را تشکیل می‌داد.

بازپس‌گیری درآمدهای نفتی: در دهه ۱۹۳۰، تنها سه شرکت خارجی - گالف، رویال داچ‌شل و استاندارد اویل - ۹۸ درصد بازار نفت ونزوئلا را در اختیار داشتند. جانشینان گومز تلاش کردند تا با اصلاح بخش نفت، درآمدها را به خزانه دولت سرازیر کنند. قانون هیدروکربن‌ها در سال ۱۹۴۳ اولین گام در این راستا بود و شرکت‌های خارجی را ملزم می‌کرد که نیمی از سود نفتی خود را به دولت بدهند. ظرف پنج سال، درآمد دولت ۶ برابر افزایش یافت.

پیمان پونتو فیخو: در سال ۱۹۵۸، پس از یک دوره طولانی دیکتاتوری نظامی، ونزوئلا نخستین دولت دموکراتیک پایدار خود را برگزید. در همان سال، سه حزب اصلی سیاسی ونزوئلا «پیمان پونتو فیخو» را امضا کردند؛ پیمانی که تضمین می‌کرد مشاغل دولتی و به‌ویژه درآمدهای نفتی، به نسبت نتایج انتخابات بین این سه حزب تقسیم شود. هدف این پیمان، جلوگیری از بازگشت دیکتاتوری و ایجاد ثبات دموکراتیک بود؛ اما در عمل تضمین می‌کرد که سود نفت در انحصار دولت باقی بماند.

اوپک: ونزوئلا در سال ۱۹۶۰ به‌عنوان یکی از اعضای موسس سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) به ایران، عراق، کویت و عربستان سعودی پیوست. این سازمان که بعدها کشورهایی مانند قطر، اندونزی، لیبی، امارات متحده عربی، الجزایر، نیجریه، اکوادور، گابن، آنگولا، گینه استوایی و جمهوری کنگو نیز به آن ملحق شدند، به بزرگ‌ترین تولیدکنندگان نفت جهان امکان داد تا قیمت‌ها را هماهنگ کنند و کنترل بیشتری بر منابع ملی خود داشته باشند. در همان سال، ونزوئلا نخستین شرکت نفتی دولتی خود، شرکت نفت ونزوئلا را تاسیس و مالیات بر درآمد شرکت‌های نفتی را به ۶۵ درصد سود افزایش داد.

رونق دهه ۱۹۷۰: در سال ۱۹۷۳، تحریم پنج‌ماهه اوپک علیه کشورهایی که از اسرائیل در جنگ یوم کیپور حمایت می‌کردند، قیمت نفت را چهار برابر کرد و ونزوئلا را به کشوری با بالاترین درآمد سرانه در آمریکای لاتین تبدیل کرد. طی دو سال، این درآمد بادآورده ۱۰ میلیارد دلار به خزانه دولت واریز کرد که زمینه‌ساز فساد و سوءمدیریت گسترده شد. تحلیلگران تخمین می‌زنند که تنها بین سال‌های ۱۹۷۲ و ۱۹۹۷، حدود ۱۰۰ میلیارد دلار اختلاس شده است.

تاسیس PDVSA: در سال ۱۹۷۶، در اوج رونق نفتی، رئیس جمهور کارلوس آندرس پرز، صنعت نفت را ملی اعلام کرد و شرکت دولتی «پترولئوس دونزوئلا» (PDVSA) را برای نظارت بر تمام مراحل اکتشاف، تولید، پالایش و صادرات نفت تاسیس کرد. پرز به PDVSA اجازه داد تا با شرکت‌های نفتی خارجی مشارکت کند؛ به شرطی که ۶۰ درصد سهام پروژه‌های مشترک را در اختیار داشته باشد و مهم‌تر از آن، ساختار این شرکت را به گونه‌ای تنظیم کرد که به‌عنوان یک بنگاه اقتصادی با حداقل نظارت دولتی اداره شود.

مازاد نفتی دهه ۱۹۸۰: با سقوط قیمت‌های جهانی نفت در دهه ۱۹۸۰، اقتصاد ونزوئلا کوچک‌تر شد و تورم به‌شدت افزایش یافت. در عین حال، این کشور با خرید پالایشگاه‌های خارجی مانند سیتگو در ایالات متحده، بدهی خارجی هنگفتی را متحمل شد. در سال ۱۹۸۹، پرز که چند ماه قبل دوباره انتخاب شده بود، بسته‌ای از سیاست‌های ریاضتی را به‌عنوان بخشی از برنامه نجات مالی توسط صندوق بین‌المللی پول معرفی کرد. این اقدامات منجر به شورش‌های خونین شد. در سال ۱۹۹۲، هوگو چاوز، یک افسر نظامی، کودتایی نافرجام را رهبری کرد و به شهرت ملی رسید.

انقلاب بولیواری چاوز

چاوز در سال ۱۹۹۸ با یک دستورکار سوسیالیستی به ریاست جمهوری انتخاب شد و وعده داد که از ثروت عظیم نفتی ونزوئلا برای کاهش فقر و نابرابری استفاده کند. درحالی که «ماموریت‌های بولیواری» پرهزینه او خدمات اجتماعی را گسترش داد و فقر را حدود ۲۰ درصد کاهش داد، اما او گام‌هایی برداشت که منجر به یک روند نزولی طولانی و پیوسته در تولید نفت کشور شد؛ روندی که در اواخر دهه ۱۹۹۰ و اوایل دهه ۲۰۰۰ به اوج خود رسیده بود. تصمیم او برای اخراج هزاران کارگر با تجربه PDVSA که در اعتصاب ۲۰۰۲-۲۰۰۳ شرکت کرده بودند، این شرکت را از مقوله حیاتی تخصص فنی تهی کرد. از سال ۲۰۰۵، چاوز از طریق اتحادیه‌ای به نام پتروکارائیب، نفت یارانه‌ای به چندین کشور منطقه، از جمله کوبا، ارائه داد. در طول دوره ریاست جمهوری چاوز که تا سال ۲۰۱۳ ادامه داشت، ذخایر استراتژیک نفت کاهش یافت و بدهی دولت بیش از دوبرابر شد. چاوز همچنین با استفاده از محبوبیت خود در میان طبقه کارگر، اختیارات ریاست جمهوری را گسترش داد: او محدودیت‌های دوره ریاست جمهوری را لغو کرد، عملا کنترل دیوان عالی کشور را به دست گرفت، مطبوعات را تحت فشار قرار داد و رسانه‌های مستقل را تعطیل کرد و صدها کسب‌وکار خصوصی و دارایی‌های متعلق به خارجی‌ها، مانند پروژه‌های نفتی را که توسط اکسون‌موبیل و کونوکوفیلیپس اداره می‌شدند، ملی کرد. این اصلاحات راه را برای مادورو هموار کرد تا سال‌ها پس از مرگ چاوز، دیکتاتوری خود را برقرار کند.

سقوط به سوی دیکتاتوری

در اواسط سال ۲۰۱۴، قیمت‌های جهانی نفت سقوط کرد و اقتصاد ونزوئلا به سرعت رو به وخامت گذاشت. با اوج‌گیری ناآرامی‌ها، مادورو با سرکوب سیاسی و سانسور، قدرت را در دست خود متمرکز کرد. در سال ۲۰۱۸، او در انتخاباتی که به‌طور گسترده ناعادلانه و غیردموکراتیک خوانده شد، بار دیگر به پیروزی رسید. پس از آن، نزدیک به ۶۰ کشور، از جمله ایالات متحده، خوآن گوایدو، رئیس مجلس ملی را به‌عنوان رهبر موقت ونزوئلا به رسمیت شناختند.

تاثیر تحریم‌های آمریکا چه بوده است؟

برای نزدیک به دو دهه، واشنگتن تحریم‌های گسترده‌ای علیه کاراکاس وضع کرده که مهم‌ترین آنها، مسدود کردن واردات نفت از شرکت دولتی PDVSA و جلوگیری از دسترسی دولت به سیستم مالی ایالات متحده بوده است. با وجود این، ونزوئلا همچنان شرکای تجاری نفتی خود را حفظ کرده است و تحلیلگران معتقدند حمایت چین، کوبا، ایران، روسیه و ترکیه به بقای رژیم مادورو کمک کرده است. در ژانویه ۲۰۲۱، مادورو و متحدانش پس از پیروزی در انتخابات مجلس، کنترل آخرین مرکز قدرت تحت کنترل مخالفان در دولت، یعنی مجلس ملی را به دست گرفتند. مخالفان، از جمله گوایدو، این انتخابات را تحریم و آن را متقلبانه خواندند؛ اتهامی که توسط دولت جو بایدن و سایر دولت‌های غربی، از جمله کانادا، اتحادیه اروپا و سازمان کشورهای آمریکایی تایید شد. با این حال، انتخابات منطقه‌ای در نوامبر همان سال، قدرت مادورو را بیش از پیش تثبیت کرد و مخالفانِ پراکنده تنها سه فرمانداری از ۲۳ فرمانداری موجود را به‌دست آوردند. پس از سال‌ها کاهش حمایت، مخالفان در دسامبر ۲۰۲۲ به برکناری گوایدو و انحلال دولت او رای دادند. در این میان، روابط ایالات متحده و ونزوئلا نشانه‌هایی از بهبود را نشان داده است. در نوامبر ۲۰۲۲، ایالات متحده، تا حدی برای کمک به جبران افزایش قیمت‌های جهانی انرژی ناشی از جنگ در اوکراین، به شرکت نفتی بزرگ آمریکایی شورون اجازه داد تا فعالیت‌های محدود خود را در این کشور از سر بگیرد. در ازای آن، دولت مادورو و مخالفان توافق کردند که پس از یک بن‌بست یک‌ساله، به گفت‌وگو ادامه دهند. در اکتبر همان سال، کاراکاس با یک نقشه راه برای برگزاری انتخابات ریاست جمهوری آزاد و عادلانه در سال ۲۰۲۴ موافقت کرد. واشنگتن با کاهش بیشتر تحریم‌ها علیه بخش نفت و گاز ونزوئلا، به این اقدام پاسخ مثبت داد و به این کشور اجازه داد به مدت ۶ ماه محصولات نفت و گاز را صادر کند. با این حال، پس از عدم پایبندی دولت ونزوئلا به شرایط برگزاری یک انتخابات عادلانه و احیای یک اختلاف ارضی چند صد ساله با گویان بر سر کنترل منطقه نفت‌خیز اسکیبو، واشنگتن در آوریل ۲۰۲۴ تحریم‌های نفتی را دوباره اعمال کرد. روابط پس از انتخابات ریاست جمهوری ژوئیه ۲۰۲۴ ونزوئلا که در آن دولت مادورو و مخالفان هر دو ادعای پیروزی کردند و ایالات متحده نیز از جمله بسیاری از کشورهایی بود که ابراز نگرانی کردند، بیش از پیش تیره شده است.

آیا راهی برای رهایی از نفرین نفت وجود دارد؟

تحلیلگران معتقدند کشوری که پس از ایجاد نهادهای دموکراتیک قوی، منبعی را کشف می‌کند، معمولا بهتر می‌تواند از «نفرین منابع» (پدیده‌ای اقتصادی که در آن وفور منابع طبیعی به جای توسعه، منجر به رکود اقتصادی و فساد می‌شود) جلوگیری کند. برای مثال، نهادهای قدرتمند در نروژ به این کشور کمک کرده است تا از دهه ۱۹۶۰، یعنی زمانی که ذخایر عظیم نفت در دریای شمال کشف شد، از رشد اقتصادی پیوسته برخوردار باشد. کارل در کتاب خود می‌نویسد که مقامات نروژ پیش‌بینی می‌کنند در سال ۲۰۲۴، بخش نفت تنها ۲۰ درصد از تولید ناخالص داخلی این کشور را تشکیل دهد. دموکراسی‌های قدرتمند با مطبوعات و قوه قضائیه مستقل، با پاسخ‌گو کردن دولت و شرکت‌های انرژی، به کاهش مشکلات رایج دولت‌های نفتی کمک می‌کنند. اگر کشوری پیش از توسعه زیرساخت‌های دولتی خود به نفت یا منبع دیگری دست یابد، اجتناب از این نفرین بسیار دشوارتر است. با این حال، اقداماتی اصلاحی وجود دارد که کشورهای کم‌درآمد و در حال توسعه می‌توانند در صورت تمایل، آنها را امتحان کنند. برای مثال، به گفته جفری ساکس، کارشناس توسعه اقتصادی از دانشگاه کلمبیا، هدف اصلی یک دولت باید استفاده مسوولانه از درآمدهای نفتی «برای تامین مالی هزینه‌های کالاهای عمومی باشد که بستری برای سرمایه‌گذاری خصوصی و رشد بلندمدت فراهم می‌کنند.» این کار می‌تواند از نظر مالی، با سرمایه‌گذاری گسترده در دارایی‌های بین‌المللی، یا از نظر فیزیکی، با ساخت زیرساخت‌ها و آموزش نیروی کار انجام شود. ساکس تاکید می‌کند که شفافیت در همه این موارد ضروری است. تنوع بخشیدن به اقتصاد، با توجه به مقیاس فروپاشی اقتصادی و سیاسی ونزوئلا در دهه گذشته، کار بسیار دشواری خواهد بود. این کشور احتمالا پیش از آنکه بتواند صنایع مهم دیگر را پرورش و توسعه دهد، نیاز به احیای بخش نفت خود دارد. اما این امر مستلزم سرمایه‌گذاری عظیمی است که تحلیلگران می‌گویند با توجه به محیط سیاسی ناپایدار ونزوئلا، روندهای تقاضای نفت و نگرانی‌های فزاینده درباره تغییرات آب و هوا، به سختی قابل دسترسی خواهد بود.

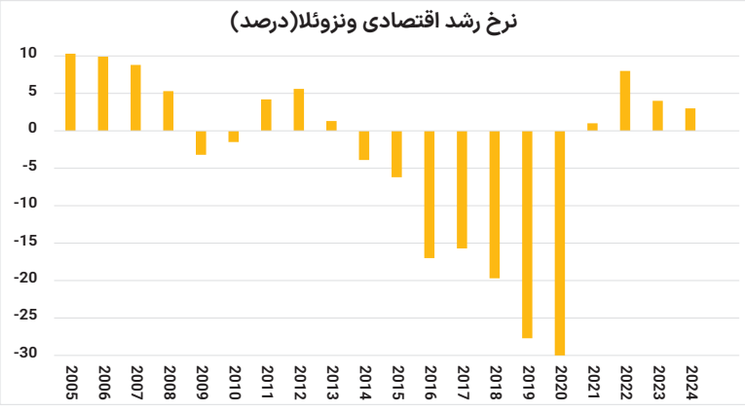

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۳/۱۴۳
(نوبت اول)
شرکت سرمایه‌گذاری مسکن شمال (سهامی خاص)
مناقصه گذار: شرکت سرمایه گذاری مسکن شمال (سهامی خاص)
موضوع مناقصه: ساخت محوطه و اجرای زیرساخت تاسیسات در پروژه مجتمع ویلایی نیاوران گرگان
سپرده شرکت در مناقصه: ده میلیارد و دویست میلیون ریال مطابق اسناد مناقصه
مدارک مورد نیاز جهت دریافت اسناد: ارائه معرفی نامه از مناقصه‌گر
زمان دریافت اسناد: از تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۰۶ تا پایان وقت اداری (۱۶:۰۰) تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۳
زمان دریافت پیشنهاد: از تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۰۷ تا پایان وقت اداری (۱۶:۰۰) تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۶
مبلغ برآورد اولیه: ۵۰۵/۴۸۲/۷۲۰/۰۰۰ ریال ناخالص می‌باشد.
پیشنهادها در ساعت ۱۴:۰۰ عصر مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ بازگشایی و قرائت می‌گردد.
کلیه هزینه‌های برگزاری مناقصه به عهده برنده مناقصه می‌باشد و مناقصه‌گذار در رد یا قبول هر یک یا تمام پیشنهادها بدون آنکه نیاز به ذکر دلیل باشد مخیر است.
به پیشنهادهای مشروط و مبهم و پیشنهادهایی که با شرایط مندرج در آگهی اختلاف داشته باشد و یا بعد از موعد مقرر واصل گردد، مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.
نحوه پرداخت مناقصه گذار به برنده مناقصه: تهاتر با واحد مسکونی آماده تحویل به ارزش ۳۰۴،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال و مابقی مطالبات قراردادی به صورت نقد یا تهاتر با واحد مسکونی به ارزش روز خواهد بود
مدت پیمان ۶ ماه شمسی می‌باشد.
ضمانت انجام تعهدات معادل ۵ درصد مبلغ قرارداد به‌صورت ضمانت‌نامه بانکی و مطابق با شرایط مندرج در اسناد مناقصه خواهد بود.
محل دریافت اسناد: ۱- حضوری: ساری، کیلومتر ۳ بلوار بهداد سلیمی(ساری به قائمشهر)- طبقه چهارم ساختمان شرکت سرمایه‌گذاری مسکن شمال، کدپستی ۴۸۴۹۱۶۱۱۴۷ - تلفن: ۰۹۳۵۴۳۰۲۲۰۱ در قبال ارائه فیش واریز نقدی به مبلغ ۳،۰۰۰،۰۰۰ ریال (سه میلیون ریال) به شماره حساب ممتاز ۵۶۰۰۸۴۴۳۳۳۷۰۰ نزد بانک مسکن شعبه مرکزی ساری به نام شرکت سرمایه‌گذاری مسکن شمال (سهامی خاص)
۲- دریافت اسناد مناقصه در بستر اینترنتی، از طریق ارسال نامه رسمی درخواست مناقصه‌گر حاوی اطلاعات نشانی الکترونیک و یا شماره تلفن همراه معتبر به شماره تلفن همراه ۰۹۳۵۴۳۰۲۲۰۱
قبول پیشنهاد: مازندران - ساری، کیلومتر ۳ بلوار بهداد سلیمی(ساری به قائمشهر)- طبقه چهارم ساختمان شرکت سرمایه‌گذاری مسکن شمال، کد پستی ۴۸۴۹۱۶۱۱۴۷ - واحد اداری

اطلاعیه
گروه خودروسازی سایپا
سایپا
بدینوسیله به اطلاع هموطنان و همشهریان و خریداران محترم محصولات گروه خودروسازی سایپا در شهر قم می‌رساند نظر به اینکه نمایندگی سید محمد سعید عارفی مقدم به‌عنوان نمایندگی سایپا با کد فروش (۸۹۷۲۲۱) به آدرس شهر قم، ابتدای کمربندی اراک، بلوار دانش روبه‌روی کشتارگاه با شرکت سایپا قطع همکاری نموده است، کلیه مشتریان گرامی جهت پیگیری و انجام امور مربوط به تعهدات خود با شرکت سایپا بر اساس پیامک ارسالی به نمایندگی مربوطه مراجعه نمایند.
* لازم به ذکر است نمایندگی سید محمد سعید عارفی مقدم کد فروش ۸۹۷۲۲۱ هیچ‌گونه رابطه حقوقی و قراردادی با این شرکت ندارد.*
نمایندگی مرجع:

استان	شهر	کد فروش	نمایندگی متعهد	آدرس
قم	قم	۸۹۰۱۹۰	سید حسین حسینی	قم - میدان هفتاد و دو تن - بین عوارضی کاشان و تهران - جنب اداره کل راه و شهرسازی

روابط عمومی

فراخوان شناسایی پیمانکاران عمرانی و ساختمانی
بهمن ۱۴۰۳-۰۲-۰۳۱۱
شرکت خدمات ارتباطی ایرانسل در نظر دارد تا با شناسایی پیمانکاران واجد شرایط در زمینه اجرای پروژه‌های عمرانی و ساختمانی فهرست پیمانکاران خود را به‌روزرسانی کند.
ثبت نام در سامانه مدیریت تأمین ایرانسل:
sourcing.irancell.ir
ارتباط با ما:
hamidreza.fad@mtnirancell.ir | ۰۲۱-۲۳۱۹۴۵۹۰
ایرانسل MTN

فراخوان‌های مدیریت تأمین ایرانسل
بهمن ۱۴۰۳-۰۱-۰۳۱۱
•مناقصه تأمین سیستم مدیریت یکپارچه برق رسانی
•مناقصه تأمین PDB و متعلقات
•مناقصه تأمین مبدل فیبر نوری (SFP)
•مناقصه اجرای پروژه کابل‌کشی برق در استان‌های خراسان شمالی، کردستان و مرکزی
از تمامی شرکت‌های فعال در زمینه‌های فوق، دعوت می‌شود، با ثبت‌نام در «سامانه مدیریت تأمین ایرانسل» به نشانی sourcing.irancell.ir، پیشنهادهای خود را طبق اطلاعات مندرج در اسناد مناقصه مربوطه، بارگذاری کنند.
ارتباط با ما:
callforbids@mtnirancell.ir
ایرانسل MTN

مزایده عمومی نوبت دوم
شرکت آتیه سازان حافظ در نظردارد یک باب مغازه (بدون حق سرقفلی) به آدرس تهران، خیابان جی، خیابان برادران کشاورز را از طریق مزایده عمومی به خریدار واجد شرایط به شرح جدول ذیل واگذار نماید.
جدول زمان‌بندی برگزاری مزایده

شروع توزیع اسناد و بازدید از محل	پایان مهلت توزیع اسناد	پایان مهلت ارائه پیشنهادات	بازگشایی پاکات	مبلغ کارشناسی (ریال)
ساعت ۹ صبح روز دوشنبه ۱۴۰۳/۱۱/۰۸	ساعت ۱۵ روز دوشنبه ۱۴۰۳/۱۱/۱۵	ساعت ۱۵ روز سه شنبه ۱۴۰۳/۱۱/۱۶	ساعت ۱۰ صبح روز چهارشنبه ۱۴۰۳/۱۱/۱۷	۸،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰

متقاضیان جهت شرکت در مزایده می بایست مبلغ ۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال را به حساب شبای IR ۷۳۰۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۳۴۲۶۳۲۷۳۵۷ به نام شرکت آتیه سازان حافظ در بانک ملت (غیر قابل استرداد) واریز نمایند.
محل دریافت اسناد: تهران، خیابان نلسون ماندلا (آفریقا)، بالاتر از اسفندیار، بلوار صبا، پلاک ۱۵، طبقه اول، واحد پشتیبانی و رفاه
تلفن تماس: ۶۳۴۷۲۱۵۰ و ۶۳۴۷۲۱۲۶
توجه:
۱- هزینه آگهی بر عهده برنده مزایده می باشد.
۲- شرکت آتیه سازان حافظ در قبول یا رد یک یا کلیه پیشنهادها مختار است.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه (نوبت دوم)
شرکت سامان گستر اصفهان (سهامی عام) به شماره ثبت ۱۲۳۲۳ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۳۳۳۵۲۱
شرکت سامان گستر اصفهان (سهامی عام)
با توجه به عدم تشکیل جلسه مجمع عمومی سالیانه شرکت سامان گستر اصفهان (سهامی عام) به علت عدم حصول حد نصاب قانونی در مجمع عمومی عادی سالیانه (نوبت اول) مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۲۷ بدینوسیله به اطلاع کلیه سهامداران محترم شرکت سامان گستر اصفهان (سهامی عام) می رساند، مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام در روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ ساعت ۱۰ صبح در محل سالن شیخ بهائی واقع در خیابان جی، نبش اتوبان آقابابائی، تالار شهروند تشکیل می گردد.
دستور جلسه:
۱-استماع گزارش هیات مدیره
۲-استماع گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی
۳-تصویب صورت های سال مالی منتهی به ۱۴۰۳/۰۶/۳۱
۴-اتخاذ تصمیم در خصوص تقسیم سود سهام
۵-انتخاب روزنامه کثیرالانتشار جهت درج آگهی های شرکت
۶-انتخاب حسابرس و بازرسین قانونی
۷-انتخاب اعضای هیات مدیره
۸-تعیین پاداش و حق حضور در جلسات اعضای هیات مدیره و حق حضور در جلسات کمیته های تخصصی
۹-سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه می باشد.
نحوه حضور در جلسه:
در اجرای ماده ۹۹ لایحه اصلاحی قانون تجارت و همچنین دستورالعمل شماره ۱۲۲/۱۱۴۵۲۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۰۷ مدیریت نظارت بر ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار و ماده ۱۹ اساسنامه شرکت، سهامداران محترم یا وکیل یا نماینده قانونی ایشان که در جلسه حضور می‌یابند، باید با ارائه اصل کارت ملی و وکالت نامه رسمی (برای اشخاص حقیقی) و نماینده یا نمایندگان صاحب سهم به شرط ارائه مدرک وکالت اعم از عادی یا رسمی یا نمایندگی با امضای صاحبان امضای مجاز شخص حقوقی (برای اشخاص حقوقی)، جهت اخذ برگه ورود به جلسه مجمع طی روزهای ۱۴۰۳/۱۱/۰۶ لغایت ۱۴۰۳/۱۱/۱۶ در ساعات اداری به امور سهام این شرکت واقع در اصفهان میدان امام حسین(ع)-ارگ عظیم جهان نما-ضلع شمالی-طبقه ششم-واحد ۶۰۲ مراجعه نمایند. ضمناً سهامداران محترم می توانند از طریق پایگاه اینترنتی شرکت به آدرس: www.samangostar.com و از طریق لینک مربوطه وارد شده و روند برگزاری مجمع را به صورت پخش مستقیم مشاهده نمایند.
هیأت مدیره شرکت سامان گستر اصفهان (سهامی عام)

به‌به، چه آماری!

دنیای اقتصاد: روند نقل‌وانتقالات زمستانی در فوتبال ایران ادامه دارد و از آن جمله، اخبار مربوط به استقلال هم زیاد بوده است. دیروز سامان فلاح، مدافعی که کلی برای جذبش از گل گهر هزینه شده بود، به‌طور قرضی به ملوان پیوست و آرمان رمضانی، مهاجم آبی‌ها هم سر از ذوب‌آهن در آورد. در همین بین خبر جدایی گوستاوو بلانکو از این تیم هم رسانه‌ای شد؛ مهاجمی که گفته می‌شود شاید برای نیم‌فصل دوم سر از فولاد خوزستان در بیاورد. نکته قابل توجه به آمار و ارقام به جا مانده از بلانکو مربوط می‌شد؛ جایی که او طی ۴۷ بازی با پیراهن آبی‌ها، تنها ۷ گل به ثمر رساند و یک پاس گل داد. خب البته بلانکو فصل گذشته در مقطعی توانایی‌هایش را نشان داد، اما انصاف باید داد که این آمار اصلا درخور توجه نیست و حضور یک مهاجم خارجی را در فوتبال ایران توجیه نمی‌کند؛ آن هم با هزینه‌های جانبی مثل اسکان و رفت‌وآمد و مترجم. شبیه همین شرایط در پرسپولیس هم برای لوکاس ژوائو وجود داشته؛ بازیکنی که این فصل فقط یک گل در بازی حذفی با تیم دسته اولی مس سونگون به ثمر رسانده است.

آقای خاص ایران در آذربایجان؟

دنیای اقتصاد: سرمربی سابق تیم ملی کشتی فرنگی به همراه دستیار خود در تیم ملی سفری به آذربایجان برای مذاکره با فدراسیون این کشور داشته است. به گزارش «ایسنا»، محمد بنا پس از مسابقات جهانی ۲۰۲۲ از سمت خود کنار رفت و جای خود را به حسن رنگرز داد. بنا اخیرا پیشنهادی را از جمهوری آذربایجان برای قبول هدایت تیم ملی کشتی فرنگی این کشور تا پایان المپیک ۲۰۲۸ داشته است. بعد از مذاکرات انجام شده، او به همراه بهروز حضرتی‌پور دستیار سابق خود در تیم ملی، به باکو رفت تا مذاکرات حضوری را با مسوولان فدراسیون کشتی آذربایجان داشته باشد. باید دید بنا نیز مانند جمشید خیرآبادی که چند سالی سرمربی آذربایجان بود، فعالیت جدیدی را در کشتی این کشور آغاز می‌کند یا خیر.

رکورد خاص هالند

دنیای اقتصاد: امروز و در چارچوب یکی از مهم‌ترین مسابقات لیگ جزیره، منچسترسیتی و چلسی در حالی از ساعت ۲۱ به مصاف هم خواهند رفت که ارلینگ هالند، مهاجم سیتی یک رکورد خاص برابر حریف دارد. هالند در مجموع پنج بار در تمام رقابت‌ها با چلسی روبه‌رو شده و هیچ‌گاه طعم شکست را نچشیده است. او به سیتی کمک کرده تا در سه بازی برابر چلسی به برتری برسد و دو مسابقه دیگر هم با نتیجه مساوی پایان یافته. هالند همچنین با گلزنی برابر پاری‌سن‌ژرمن در مسابقه اخیر لیگ قهرمانان اروپا، به رکورد قابل توجه ۲۳ گل در ۳۰ بازی رسید و طبیعتا به دنبال بهبود آن خواهد بود.

چه در سر مدیران استقلال است؟

از پرسپولیس عبرت بگیرید!

دنیای اقتصاد هنوز هم نکاتی قابل بررسی هستند که اوضاع را از چیزی که هست، بحرانی‌تر جلوه بدهد. تصور کنید آنها امروز برابر ملوان هم ناکام باشند. آیا بازهم سرمربی آفریقایی فرصت ادامه دادن دارد؟ شواهد و قرائن که چنین چیزی را تایید نمی‌کنند!

در آغاز هفته هفدهم لیگ برتر، امروز استقلال خوزستان از ساعت ۱۵ میزبان گل گهر سیرجان است و ۴۵ دقیقه بعد از آن هم جدال ملوان و استقلال در بندرانزلی آغاز می‌شود. در فصل ناامیدکننده استقلال، دیداری که شاید عجیب باشد، اما نبردی است بین دو تیم میانه جدولی و دست بر قضا اوضاع آبی‌ها حتی از رقیب هم بدتر است. درباره وضعیت امسال استقلال که هیچ کس تصورش را هم نمی‌کرد، به دفعات صحبت و نسخه‌های مختلفی هم برای آن پیچیده شده است. علی‌الحساب بازیکنان و فرم ضعیفشان مقصران اصلی حضور استقلال در رتبه نازل یازدهم هستند و افکار عمومی با وجود نقدهای فراوان به کادرفنی و مدیریت، به دلیل سبقه کمتر آنها در فصل جاری «فعلا» حمله همه‌جانبه‌ای را صورت نداده‌اند، اما قطعا در صورت ادامه پیدا کردن روند فعلی، آنها هم از دم تیغ گذرانده خواهند شد! به خصوص سرمربی و دستیارانش که دیگر نمی‌توانند بهانه نداشتن زمان و آشنا نشدن با جو فوتبال ایران را مطرح کنند و از آن مهم‌تر اینکه احتمالش وجود دارد قبل از طرفداران، خود مدیران به حساب آنها برسند.

برآیند آن چیزی که این روزها از استقلال مخابره می‌شود، این نکته را به ذهن متبادر می‌کند که برنامه مدیرعامل و اعضای جدید هیات‌مدیره عبور از پیتسو موسیمانه است. سرمربی‌ای که میانگین عجیب ۱٫۱ امتیاز را در لیگ برتر به ثبت رسانده و به اعتبار رزومه و روزهای نسبتا قابل قبول ابتدایی، هنوز شغلش را حفظ کرده است. از برگزاری جلسه آسیب‌شناسی با حضور بازیکنان و بدون اعضای کادرفنی گرفته تا اخطار علی تاجرنیا، رئیس هیات‌مدیره بابت نتایج تیم، همگی بیانگر این موضوع است که تیم جدید مدیریتی علاقه چندانی به ادامه همکاری با سرمربی آفریقایی ندارند و در انتظار فرصتی مناسب برای برکناری وی با کمترین بها هستند. اوضاع استقلال آن‌قدر بحرانی است که شاید هواداران هم برابر هرگونه تغییری هیچ گاردی نداشته باشند، اما کنار گذاشتن موسیمانه به همین راحتی نیست و آنها حداقل باید اشتباهات رقیب دیرینه را تکرار نکنند. تقریبا از همان ابتدا مشخص بود آب پرسپولیسی‌ها و خوان کارلوس گاریدو در یک جوب نمی‌رود، اما قرمزها آن‌قدر تعلل کردند که دست آخر با نتایج ضعیف از جمع مدعیان خارج و مجبور شدند رضایت سرمربی اسپانیایی را برای جدایی مصالحه‌آمیز جلب کنند. از آن مهم‌تر اینکه با وجود سپری شدن بیش از یک ماه، هنوز جانشینی برای وی انتخاب نشده و پرسپولیس در حساس‌ترین برهه فصل با فردی به کارش ادامه می‌دهد که بارها فریاد زده علاقه‌ای به سرمربیگری ندارد! نظری جویباری و همراهانش اگر می‌خواهند پرونده موسیمانه را ببندند، باید تمام جوانب کار را بسنجند و بعد تصمیم بگیرند. این تیم هنوز شانس بالایی برای رسیدن به دور حذفی لیگ نخبگان دارد و مسیر جام حذفی هم برای کسب یک عنوان قهرمانی در این فصل بسیار هموار است. پس اگر عاقل باشند، کاری نمی‌کنند که پشیمانی به بار بیاورد.

غیبت غیرموجه زکی‌پور در تمرینات استقلال

شرمنده، آقای میلیاردر!

دنیای اقتصاد: استقلال روزگار خوبی را پشت سر نمی‌گذارد و حسابی درگیر بحران است. این مشکلات تا اینجا باعث ایجاد تغییرات مدیریتی و فنی در باشگاه شده، اما هیچ کدام هنوز نتیجه‌بخش نبوده است. البته که افت‌وخیز برای هر تیمی پیش می‌آید و چیز چندان عجیبی نیست. همین حالا باشگاه‌های بزرگی در دنیا گرفتار مساله مشابه هستند که از آن جمله می‌توان به منچستریونایتد اشاره کرد. با این حال بعضی چیزها، مخصوص فوتبال ایران است و حسابش فرق می‌کند، مثل همین غیبت غیرموجه و عجیب میلاد زکی‌پور در تمرینات استقلال.

مدافع چپ آبی‌ها در حالی روزهای پنج‌شنبه و جمعه از حضور در تمرین تیمش سر باز زد که آنها برای بازی با ملوان عازم انزلی بودند. دست کم تا زمان تنظیم این مطلب، خود باشگاه هم هیچ توضیحی در مورد چرایی غیبت زکی‌پور ارائه نداد و کار به جایی رسید که بعضی رسانه‌ها از تعبیر «دهان کجی» برای توصیف این مساله استفاده کردند. گمانه‌زنی‌ها حاکی از آن است که زکی‌پور از انتقادهای این اواخر نسبت به نمایش‌های خودش شاکی شده و دیگر قصد ندارد در استقلال باقی بماند. همزمان از تلاش او برای بازگشت به سپاهان سخن گفته می‌شود و مجموعه این مسائل باعث شده او شخصا تشخیص بدهد در تمرینات تیمش شرکت نکند.

اطلاع دقیقی در دست نیست، اما گفته می‌شود رقم قرارداد زکی‌پور با استقلال چیزی حدود ۳۰ میلیارد تومان بوده است. این یعنی سر ماه که بعضی از ما منتظر واریز ۱۵ تا ۲۰ میلیون تومان حقوق کارمان هستیم تا کلی برایش برنامه‌ریزی کنیم، برای دوستان پیامک واریز بالای دو میلیارد تومانی ارسال می‌شود. بعد در چنین شرایطی، آقایان تاب تحمل چهار تا انتقاد ساده را ندارند یا هر زمان که احساس می‌کنند فضای این تیم دیگر خیلی خسته‌کننده شده، سر خود قید تمرینات را می‌زنند تا راهی یک تیم دیگر شوند! نمی‌دانیم شرایط فنی استقلال چه زمان بسامان خواهد شد، اما کاش مدیران باشگاه لااقل از حیثیت این لوگو مراقبت کنند و حواس‌شان باشد یک بازیکن به میل خودش این‌طور با برند تیم بازی نکند. آیا اگر همان منچستر صدباخت پشت سر هم دیگر هم بدهد، هیچ بازیکنی جرات دارد سر تمرین نیاید؟!

تعهد کاری به سبک پپ

این است اهمیت فوتبال

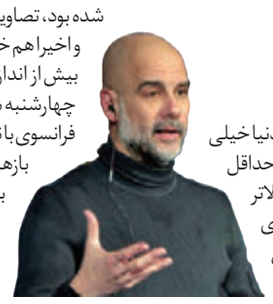

دنیای اقتصاد: قرار نیست همه شبیه پپ گواردیولا باشند که در آن صورت دنیا خیلی جای عجیبی می‌شد. اما اگر ذره‌ای از تعهد و عشق بیش از اندازه وی به کارش حداقل در همین فوتبال ایران تزریق و الگوبرداری می‌شد، شاید سطح همه‌چیز بالاتر می‌رفت. کسی که سال‌ها کاپیتان بارسلونا بوده و در طول ۱۷ سال مربیگری به هر افتخاری خواسته رسیده، هنوز هم جنون پیروزی دارد و در این راه زندگی فردی‌اش را هم قربانی کرده است! چندی قبل که بحران منچسترسیتی شروع شده بود، تصاویر صورت چنگ زده شده گواردیولا توسط خودش، تیتر تمام رسانه‌ها شد و اخیرا هم خبر رسید همسر او پس از ۳۰ سال زندگی مشترک به دلیل آنچه «اهمیت بیش از اندازه به فوتبال» خوانده شد، جدایی‌اش از سرمربی اسپانیایی را اعلام کرد. چهارشنبه شب هم که نبرد جذاب پاری‌سن‌ژرمن و منچسترسیتی با کامبک تیم فرانسوی با نتیجه ۴ بر ۲ به پایان رسید، چهره پپ گواردیولا در کنفرانس پس از مسابقه بازهم سوژه شد. پلک و چشم چپ او به شکل محسوسی دچار افتادگی شده بود و برخی اعلام کردند این از نشانه‌های فلج بلز بوده که درمان هم دارد، اما نشان از فشار عصبی بسیار بالایی است که پپ تحمل می‌کند. سیتی از ساعت ۲۱ امشب باید به مصاف چلسی برود و اگر بازهم با ناکامی همراه باشد، این بار شاید گواردیولا دچار نقص عضو شود!

تأمین لباس نخی رنگ‌کاری (یکسره نقاشی)

سایپا

شرکت سایپا در نظر دارد نسبت به تأمین لباس نخی رنگ‌کاری (یکسره نقاشی) طی مناقصه عمومی فیزیکی از شرکت‌های واجد شرایط اقدام نماید. متقاضیان می‌توانند جهت دریافت اسناد و مدارک مناقصه صرفاً به سایت اینترنتی www.saipacorp.com دیواره سمت چپ - بخش مناقصه‌ها و مزایده‌ها - مناقصه الکترونیکی - خرید کالا مراجعه نمایند.

همچنین ما را در https://pur.saipacorp.com و https://auc.saipacorp.com دنبال کنید.

تأمین دستکش برزنتی ضدبرش ساق بلند

سایپا

شرکت سایپا در نظر دارد نسبت به تأمین دستکش برزنتی ضد برش ساق بلند طی مناقصه عمومی فیزیکی از شرکت‌های واجد شرایط اقدام نماید. متقاضیان می‌توانند جهت دریافت اسناد و مدارک مناقصه صرفاً به سایت اینترنتی www.saipacorp.com دیواره سمت چپ - بخش مناقصه‌ها و مزایده‌ها - مناقصه الکترونیکی - خرید کالا مراجعه نمایند.

همچنین ما را در https://pur.saipacorp.com و https://auc.saipacorp.com دنبال کنید.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده شرکت سرمایه گذاری هزاره سوم (سهامی عام)

به شماره ثبت ۲۵۴۹۰۰ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۹۵۲۲۳۷

بدینوسیله از کلیه سهامداران شرکت سرمایه گذاری هزاره سوم (سهامی عام) دعوت می شود که در جلسه مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده که در ساعت ۱۰ صبح روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ به آدرس تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از شهید بهشتی، پلاک ۲۲۳۰، برج سپهر ساعی، واحد ۱۶۰۴ تشکیل می گردد حضور به هم رسانند.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش هیأت مدیره و بازرس قانونی منتهی به سال مالی ۱۴۰۲/۱۲/۲۹
۲- رسیدگی و تصویب ترازنامه و صورت سود و زیان منتهی به سال های مالی ۱۴۰۲/۱۲/۲۹
۳- انتخاب بازرس و حسابرس قانونی منتهی به سال مالی ۱۴۰۳/۱۲/۳۰
۴- انتخاب روزنامه کثیر الانتشار جهت درج آگهی های شرکت
۵- تعیین حق حضور اعضای غیرموظف هیأت مدیره
۶- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده می باشد.

هیأت مدیره شرکت سرمایه گذاری هزاره سوم (سهامی عام)

آگهی مناقصه عمومی

نوبت دوم

شرکت پالایش نفت تبریز (سهامی عام)

شماره تقاضا: RZP-1431509832

موضوع آگهی: تأمین کالا

ردیف اقلام	واحد	تعداد	شرح کالا
۰۱	NO	۰۱	خرید الکتروموتور 6300V, 900KW, 3PH, B3, TYPE: YB3-500-2GW, 2989 RPM

آخرین مهلت اعلام آمادگی و ارسال رزومه پایان وقت اداری روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۶ می‌باشد. برای کسب اطلاعات بیشتر و مبلغ تضمین شرکت در مناقصه به سایت شرکت www.tzorc.ir بخش تأمین کنندگان - فراخوان‌ها مراجعه نمایید.

روابط عمومی و امور بین الملل
شرکت پالایش نفت تبریز

آگهی مناقصه عمومی

کنترل گاز اکباتان

شرکت دانش بنیان کنترل گاز اکباتان در نظر دارد نسبت به خرید اقلام مورد نیاز در دو حوزه مواد اولیه و ماشین آلات به شرح جداول ذیل از طریق برگزاری مناقصه اقدام نماید . متقاضیان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اسناد مالی و فنی از روز یکشنبه ۱۴۰۳/۱۱/۷ الی ۱۴۰۳/۱۱/۱۴ به نشانی دفتر مرکزی این شرکت به آدرس همدان بلوار سردار شهید همدانی جنب اتاق بازرگانی همدان مراجعه نموده و یا اسناد مذکور را از طریق وب سایت شرکت به آدرس الکترونیکی www.egc.ir دریافت نمایند و پیشنهاد مالی خود را در قالب پاکت درب بسته حداکثر تا پایان وقت اداری ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ به دبیرخانه شرکت به آدرس پستی فوق تحویل نمایند.

لازم به ذکر است **شرکت در رد یا پذیرش پیشنهاد مختار است.**

ردیف	ماشین آلات	تعداد
۱	دستگاه دایکست ۱۰۰۰ تن به همراه ذوب ریز و اسپری زن	یک دستگاه
۲	دستگاه تزریق پلاستیک ۲۶۰ تن	یک دستگاه
۳	دستگاه تزریق پلاستیک ۹۰ تن	یک دستگاه
۴	دستگاه آسیاب دهانه ۶۰	یک دستگاه
۵	دستگاه فرز CNC ابعاد کارگیر ۷۰۰*۸۰۰*۱۶۰۰	یک دستگاه
۶	دستگاه فرز CNC ابعاد کارگیر ۶۰۰*۶۰۰*۱۰۰۰	یک دستگاه

ردیف	مواد اولیه	مقدار
۱	پلی استال POM	۵۰۰۰ کیلوگرم
۲	ورق روغنی ST14 ضخامت ۱ میلیمتر فولاد مبارکه DC04 عرض ۱۲۰۰	۲۴ تن
۳	ورق روغنی ST14 ضخامت ۱ میلیمتر فولاد مبارکه DC04 عرض ۱۰۰۰	۲۴ تن
۴	ورق روغنی ST14 ضخامت ۰٫۶ میلیمتر فولاد مبارکه DC04 عرض ۱۰۰۰	۲۴ تن
۵	ورق اسید شویی شده ضخامت ۴ میلیمتر کد EN100255235JR عرض ۱۰۰۰ یا ۱۲۰۰ میلیمتر	۲۴ تن
۶	ورق ضخامت ۶ میلیمتر عرض ۱۰۰۰ یا ۱۵۰۰ میلیمتر تولید شرکت فولاد مبارکه	۱۲ تن
۷	رنگ پودری پلی استر رال ۹۰۰۱	۲ تن
۸	رنگ پودری پلی استر رال ۹۰۰۲	۲ تن
۹	مهره و رابط سوایول کنتور گاز شهری G۴	۲۰۰,۰۰۰ عدد
۱۰	مگنت ۴ قطبی داخلی و خارجی کنتور	۳۰۰,۰۰۰ عدد
۱۱	پلمپ کنتور گاز شهری	۲۰۰,۰۰۰ عدد
۱۲	میلگرد اتومات (خوش تراش) قطر ۶	۵ تن
۱۳	میلگرد اتومات (خوش تراش) قطر ۱۰	۵ تن
۱۴	فویل چاپ سفید stamp Hot عرض ۷۵ سانتیمتر طول ۱۲۰ متر برند BAIER جهت پلی استال	۱۰ عدد

• نشانی: همدان - کیلومتر ۳ بلوار سردار شهیدحسین همدانی (بلوار فرودگاه) جنب اتاق بازرگانی همدان
• شماره تماس: ۰۸۱۳۲۵۴۵۴۰۳ فکس: ۰۸۱۳۲۵۴۵۴۰۶ - صندوق پستی: ۱۳۷۵
• وب سایت الکترونیکی : WWW.EGC.IR پست الکترونیکی: INFO@EGC.IR

روابط عمومی شرکت کنترل گاز اکباتان

آگهی مناقصه شماره ب -۸۴- ۱۴۰۳

مناقصه گذار: صنایع شهید چمران
موضوع: صنایع شهید چمران در نظر دارد خدمات ماشینکاری قطعات صنعتی خود را طبق لیست پیوست به پیمانکاران واجد شرایط واگذار نماید.
تحویل اسناد مناقصه: طی دو هفته از انتشار آگهی.
اوقات تحویل اسناد مناقصه: روزهای شنبه الی چهارشنبه از ساعت ۸ الی ۱۶
تضمین شرکت در مناقصه: معادل ۵٪ قیمت پیشنهادی و به صورت ضمانت نامه بانکی، چک تضمین شده بانکی و یا واریز نقدی.
هزینه آگهی به عهده برنده/برندگان مناقصه می باشد.
داشتن گواهینامه سمتای مرتبط با حوزه فعالیت جهت شرکت کنندگان در مناقصه الزامی است.
مناقصه گذار در رد یا قبول تمام و یا هر یک از پیشنهادها مختار می باشد.
مشخصات دقیق تکمیلی طبق اسناد تحویلی می باشد.
جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۷۷۰۰۶۴۲۰ و موبایل ۰۹۱۹۶۰۱۹۲۵۳ و ۰۹۳۵۷۸۷۲۶۴۷ تماس حاصل فرمایید.

ردیف	کد قطعه	تعداد
۱	Cb-04-37	۱۰۰۰ عدد
۲	Cb-04-38	۱۰۰۰ عدد
۳	Cb-04-51	۱۰۰۰ عدد
۴	04-95	۱۰۰۰ عدد
۵	04-96	۱۰۰۰ عدد
۶	Cb-01-10	۱۰۰۰ عدد
۷	Cb-01-11	۱۰۰۰ عدد
۸	Cb-11	۱۰۰۰ عدد
۹	Cb-08-1	۱۰۰۰ عدد
۱۰	Cb-08-2	۱۰۰۰ عدد
۱۱	Cb-10-1	۱۰۰۰ عدد
۱۲	Cb-10-2	۱۰۰۰ عدد
۱۳	S-01-00-00	۱۰۰۰ عدد

پاسخ وزیر بهداشت به درخواست جناب‌خان

دنیای اقتصاد: شخصیت عروسکی جناب‌خان در قسمت چهارم برنامه «۱۰۰۱» با اشاره به مشکلات بیماران SMA و خانواده‌هایشان در تامین و تهیه دارو از محمدرضا ظفرقندی، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواست تا پاسخی روشن به این مطالبه دهد؛ درخواستی که وزیر بهداشت به آن واکنش نشان داد.

در همین رابطه روابط عمومی و اطلاع رسانی وزارت بهداشت نوشت: «وزیر بهداشت پیام پرمحبت شما را دید و گفت سلام مرا به جناب خان عزیز و عوامل خوب برنامه برسانید و بفرمایید اول همین هفته ۷۰ درصد هزینه داروی این عزیزان از محل بیمه بیماران صعب العلاج تامین و ابلاغ شد. منتها من می دانم که ۳۰ درصد باقی مانده هم عدد قابل توجهی است، پس در تلاشیم راهی برای حل آن مشکل هم پیدا کنیم. عجالتا ۷۰ درصد مشکل مرتفع شد باقی هم حل می شود.»

بیماری وردینگ هافمن یا spinal muscular atrophy که به‌اختصار SMA نامیده می‌شود یک بیماری ژنتیک است که با گذشت زمان پیشرفت می کند و منجر به آتروفی (کاهش اندازه) عضلانی می‌شود. پس برای جلوگیری از پیشرفت بیماری لازم است اقدامات تشخیصی و درمانی به موقع انجام شود.

«۱۰۰۱» تازه‌ترین برنامه شبکه نسیم با اجرای محسن کیایی است که قسمت اول آن سه‌شنبه ۲۵ دی به مناسبت میلاد حضرت علی (ع) و روز پدر روی آنتن شبکه نسیم رفت.

نمایش شاهکار کوروساوا در خانه هنرمندان

دنیای اقتصاد: فیلم سینمایی «سریر خون» ساخته آکیرا کوروساوا دوشنبه ۸ بهمن در خانه هنرمندان ایران به نمایش درمی‌آید.

در «سریر خون» سردار واشیزو و دوستش سردار میکی پس از پیروزی در جنگ، در جنگل گم می‌شوند و جادوگری را می‌بینند که پیش گویی می کند واشیزو به حکومت خواهد رسید، اما ورثه میکی جانشینش می‌شوند. واشیزو ابتدا پادشاه می‌شود و بعد میکی را می کشد. بار دومی که جادوگر را می‌بیند، از او می‌شنود که تا جنگل حرکت نکند، در امان است. پسر واشیزو مرده به دنیا می‌آید و همسرش (یاماداِ) دیوانه می‌شود و ...

توشیرو میفونه، ایسوزو یامادا، مینورو چیاکی، آکیرا کوبو، تاکاما رو ساساکی و تاکاشی شیمورا بازیگران این فیلم هستند.

پس از نمایش این فیلم ۱۱۰ دقیقه‌ای که در سال ۱۹۵۷ ساخته شده، نشست نقد و بررسی آن با حضور ناهید حسن‌زاده، کارگردان و منتقد سینما، برگزار خواهد شد.

علاقه‌مندان برای تماشای «سریر خون» و حضور در نشست می‌توانند ساعت ۱۷ به سالن ناصری خانه هنرمندان ایران مراجعه کنند.

«تجاوز به ذهن» پشت‌ویترین کتاب‌فروشی‌ها

دنیای اقتصاد: کتاب «تجاوز به ذهن» نوشته یوست آبراهام موریتس میرلو با ترجمه کیا سلیمانی روانه بازار نشر شد.

در توضیح این کتاب که به روان‌شناسی کنترل فکر، ذهن کُشی و شست‌وشوی مغزی می‌پردازد، آمده است: «چیزی شگرف در دنیایمان در حال روی دادن است. امروزه فرد دیگر فقط برای جرمی که واقعا مرتکب شده مجازات نمی‌شود و ممکن است مجبور شود به جرائمی اعتراف کند که برایش برساخته‌اند. آنها که از اعترافش برای پیشبرد مقاصد سیاسی خویش بهره می‌برند. اینک کافی نیست که افرادی را شریر تلقی و لعن نفرینشان کنیم. باید بدانیم چه چیزی باعث اقرار کاذب به گناه می‌شود؛ باید به ذهن آدمی با همه شکنندگی و آسیب‌پذیری‌اش نگاه دیگری کرد.»

کتاب «تجاوز به ذهن» در ۳۹۲ صفحه و به قیمت ۳۰۰ هزار تومان از سوی نشر ققنوس روانه بازار کتاب شده است.

نمایشگاه نقاشیخط «نام من درخت» در گالری آتبین

دنیای اقتصاد: نمایشگاه نقاشیخط امید خاکباز با عنوان «نام من درخت» در گالری آتبین برپاست.

عنوان این نمایشگاه که ۱۲ اثر از این هنرمند را در بر می گیرد از کتاب «نام من سرخ» نوشته اورهان پاموک الهام گرفته است.

خاکباز درباره آثار تازه‌اش که همگی درخت‌هایی بزرگ و تنومند هستند، توضیح داده است: «درخت‌ها کلا خاص و عجیبند و نمی‌توان آنها را ستایش نکرد. هر مخاطبی می‌تواند از دریچه نگاه خودش موضوع را ببیند، اما می‌توانم بگویم که من چطور پیش می‌روم. هیچ طرح و اشلی از قبل ندارم. خودم هستم و بومی که جز رنگ زمینه هیچ چیزی ندارد و خالی خالی است، و نظام روییدن درخت را روی آن پیاده می کنم. یک درخت قد می کشد و ممکن است شاخ و برگش هر شکلی و سمتی برود. درختانی تنها و ستبر که هیچ کادر بومی نمی‌تواند تمام آنها را به تصویر بکشد و همگی به قول عباس کیارستمی در تنهایی خود درخت‌ترند...»

«نام من درخت» تا ۹ بهمن همه روزه از ساعت ۱۶ تا ۲۱ در گالری آتبین به نشانی تهران، خیابان ولیعصر، قبل از چهارراه پارک‌وی، کوچه خاکزاد، پلاک ۴۲ میزبان علاقه‌مندان است.

اعلام زمان بلیت‌فروشی جشنواره فیلم فجر

دنیای اقتصاد: فروش بلیت فیلم‌های چهل و سومین دوره جشنواره فیلم فجر از ساعت ۱۰ صبح چهارشنبه ۱۰ بهمن به‌صورت اینترنتی آغاز می‌شود. طبق برنامه‌ریزی‌های انجام شده، مخاطبان می‌توانند با مراجعه به سکوهای فروش آی‌تیک (iticket.ir)، ایران‌تیک (irantic.com)، سینماتیکت (cinematicket.org) و گیشه هفت (gisheh7.ir) برای خرید بلیت فیلم مورد نظر خود اقدام کنند. هر شماره تلفن همراه، مجاز به خرید چهار قطعه بلیت از هر فیلم است و همزمان با آغاز جشنواره، علاوه بر خرید بلیت به‌صورت اینترنتی، متقاضیانی که بعد از ۱۲ بهمن به سینماهای مردمی مراجعه کنند، می‌توانند مشروط به وجود ظرفیت باقیمانده از فیلم مورد نظر، بلیت خود را از گیشه سینما هم خریداری کنند. به‌منظور سهولت در خرید و امکان خدمات‌دهی مطلوب به تماشاگران، مرکز تماس سکوهای فروش بلیت روزانه از ساعت ۱۰ تا ۲۳ پاسخ‌گوی تماس‌های مخاطبان خواهند بود.

چهل‌وسومین جشنواره فیلم فجر از ۱۲ تا ۲۲ بهمن ماه به دبیری منوچهر شاهسواری برگزار خواهد شد.

«در سایه سرو» توجه اعضای آکادمی را جلب کرد

تاریخ‌سازی انیمیشن ایرانی در اسکار

فهرست نامزدهای نهایی اسکار ۲۰۲۵ صبح پنج‌شنبه پس از دو بار تمدید مهلت رای گیری به دلیل آتش‌سوزی های لس‌آنجلس در حالی اعلام شد که برای اولین بار یک انیمیشن ایرانی به این مرحله راه یافته است. «در سایه سرو» ساخته شیرین سوهانی و حسین ملایمی از تولیدات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در میان نامزدهای نهایی شاخه بهترین انیمیشن کوتاه قرار گرفته است. این انیمیشن بیست‌دقیقه‌ای با تکنیک دوبعدی دستی و به‌صورت فریم به فریم ساخته شده که یکی از دشوارترین تکنیک‌های ساخت انیمیشن است. داستان «در سایه سرو» درباره پیچیدگی روابط عاطفی در یک خانواده آسیب‌دیده از دوران جنگ است؛ خانواده‌ای متشکل از یک پدر و یک دختر که در منطقه‌ای دورافتاده در حاشیه خلیج فارس زندگی می کنند و پدر که در دوران جنگ ناخدا بوده در زمان حمله جنگنده‌ها دچار اختلال استرس پس از سانحه یا بیماری پی‌تی‌اس‌دی می‌شود و... .سبک ساده و درعین حال تاثیرگذار این انیمیشن با موسیقی تاثیرگذارش هماهنگی کاملی پیدا کرده و توانسته در رویدادهای مختلفی توجه داوران را جلب کند و جوایز مهمی را از آن خود کند.

در فهرست نامزدهای نهایی اسکار فیلم «امیلیا پرز» ساخته ژاک اودیار که داستانش درباره یک سلطان مواد مخدر است، با ۱۳ نامزدی در صدر قرار گرفته است. «بروتالیست» ساخته بردی کوربت هم که حماسه‌ای تاریخی درباره مهاجران است، در کنار فیلم «شرور» ساخته جان ام. چو که بازسازی یک نمایش پرطرفدار برادوی است، در ۱۰ رشته نامزد شده‌اند و به طور مشترک در جایگاه دوم از لحاظ بیشترین نامزدی قرار گرفته‌اند. «مجمع کاردینال‌ها» به کارگردانی ادوارد برگر و «یک ناشناخته کامل» به کارگردانی جیمز منگولد هم در ۸ رشته نامزد شده‌اند و در ردیف سوم قرار گرفته‌اند.

آنورا، بروتالیست، یک ناشناخته کامل، مجمع کاردینال‌ها، تل‌ماسه: قسمت دوم، امیلیا پرز، من هنوز اینجا هستم، پسران نیکل، ماده، و شرور نامزدهای بهترین فیلم شدند. شان بیکر برای «آنورا»، بردی کوربت برای «بروتالیست»، جیمز منگولد برای «یک ناشناخته کامل»، ژاک اودیار برای «امیلیا پرز»، و کورالی فارژا برای «ماده» نامزدهای بهترین کارگردانی معرفی شدند.

آدرین برودی برای بازی در «بروتالیست»، تیموتی شالامی برای بازی در «یک ناشناخته کامل»، کولمن دومینگو برای بازی در «سینگ سینگ»، رالف فاینس برای بازی در «مجمع کاردینال‌ها»، و سباستین استن برای بازی در «کارآموز» نیز نامزدهای بهترین بازیگر مرد نقش اول شدند.

سینتیا اریوو برای بازی در «شرور»، کارلا سوفیا گاسکون برای بازی در «امیلیا پرز»، مایکی مدیسون برای بازی در «آنورا»، دمی مور برای بازی در «ماده»، و فرناندا تورس برای بازی در «من هنوز اینجا هستم» نامزدهای بهترین بازیگر نقش زن هستند.

فیلم های «من هنوز اینجا هستم» از برزیل، «دختری با سوزن» از دانمارک، «امیلیا پرز» از فرانسه، «فلو» از لتونی و «دانه انجیر معابد» از آلمان هم توانسته‌اند به عنوان نامزدهای بهترین فیلم بین‌المللی این رویداد معرفی شوند. فلو، درون بیرون ۲، خاطرات یک حلزون، والاس و گرومیت: انتقام پرندگان، و ربات وحشی نامزدهای بهترین انیمیشن بلند معرفی شدند و «مردان زیبا» ساخته نیکلاس کپنس و برشت ون السلند، «آب‌نبات جادویی» ساخته دایسوکه نیشیو و تاکاشی واشیو، «از سرگردانی تا شگفتی» ساخته نینا گانتز و استینت بوسکلوپر، و «آخه!» ساخته پولیت مارکت و لوییس اسپوشه رقیبان فیلم ایرانی «در سایه سرو» به کارگردانی شیرین سوهانی و حسین ملایمی به حساب می آیند که در بخش بهترین انیمیشن کوتاه با هم رقابت می کنند.

بعد از معرفی نامزدها موج انتقادها درباره نادیده گرفته شدن برخی بازیگران و فیلم ها در محافل سینمایی مطرح شد.

در همین رابطه منتقدان می گویند حداقل ۳ بازیگر زن مشهور به رغم شایستگی موفق نشدند در میان نامزدها جایی داشته باشند. طیف وسیعی از منتقدان معتقدند سلنا گومز به خاطر بازی در «امیلیا پرز» باید نامزد می شد و اینکه اصلا بازی او مورد توجه قرار نگرفته بسیار عجیب است. آنجلینا جولی برای «ماریا» و نیکول کیدمن به خاطر بازی در «دختر بچه» از دیگر مغمومان اسکار امسال بودند که پیش بینی می شد در این دوره نامزد شوند اما این اتفاق نیفتاد.

یکی دیگر از شگفتی ها درباره فیلم «مجمع کاردینال ها» اتفاق افتاد که حتی در بخش بهترین فیلم هم نامزد شد اما ادوارد برگر در فهرست نامزدهای بهترین کارگردانی جایی نداشت.

همچنین دنزل واشنگتن که پیش از این به عنوان نامزد قطعی برای بازی در نقش منفی «گلادیاتور ۲» شناخته می شد توسط آکادمی نادیده گرفته شد. منتقدان می گویند قطعا دنی ویلنوو کارگردان «تلماسه» ناکام بزرگ اسکار است که برخلاف تمامی گمانه‌زنی ها، نه در شاخه بهترین کارگردانی نامزد شد و نه در شاخه بهترین فیلم‌نامه اقتباسی.

مراسم اسکار امسال در حالی برگزار خواهد شد که بیش از هر چیزی تحت تاثیر آتش‌سوزی های اخیر قرار گرفته است. رسانه‌های سینمایی جهان نوشته اند احتمالا مراسم جوایز اسکار امسال کمتر از همیشه حالت جشن و سرور داشته باشد و این وظیفه بر دوش کونا اوبراین مجری این رویداد قرار دارد تا بتواند روحیه حاضران را بالا ببرد. مراسم قرار است در تاریخ ۲ مارس در تئاتر دالبی برگزار شود و مثل همیشه از شبکه ABC پخش خواهد شد و برای اولین بار به‌طور زنده از طریق سرویس استریمینگ هولونیز قابل مشاهده خواهد بود.

سازمان آگهی‌ها
دنیای اقتصاد
۰۲۱-۸۹۰۱ (خط ویژه)
sazman.agahi@den.ir

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص
گروه توسعه مالی فیروزه به شناسه ملی
۱۴۰۰۵۴۹۶۲۹۸ و به شماره ثبت ۴۸۴۷۳۴

به استناد صورتجلسه هیئت مدیره مورخ ۱۴۰۳.۰۹.۲۴ تصمیمات ذیل اتخاذ شد - آقای امیر تقی خان تجریشی باکد ملی ۰۴۵۲۶۳۹۱۸۲ به نمایندگی از شرکت آینده سازان مالی شیرین (سهامی خاص) به شناسه ملی ۱۴۰۰۹۹۸۲۴۰۷ به سمت رئیس هیئت مدیره و آقای رضا یارمحمدی با کد ملی ۳۳۱۰۰۱۸۵۹۸ به نمایندگی از شرکت پرشیا جاوید پویا(با مسئولیت محدود) به شناسه ملی ۱۰۱۰۴۰۲۶۹۰۸ به سمت نایب رئیس هیئت مدیره و آقای رامین ربیعی با کد ملی ۰۰۶۴۴۳۲۹۸۱ به نمایندگی از شرکت آروین نهاد پایا (سهامی خاص) به شناسه ملی ۱۰۳۲۰۸۵۸۵۶۷ به سمت عضو هیئت مدیره و مدیرعامل و آقای رادمان ربیعی با کد ملی ۰۰۶۷۴۳۴۶۹۱ به نمایندگی از شرکت نیک اندیشان آینده فیروزه (سهامی خاص) به شناسه ملی ۱۴۰۱۲۵۸۰۸۸۴ و خانم سمیرا ناطقی با کد ملی ۰۰۱۳۳۴۵۴۹۴ به نمایندگی از شرکت سرمایه داران مالی فیروزه (سهامی خاص) به شناسه ملی۱۴۰۰۹۸۳۳۵۰۶ به عنوان اعضای هیئت مدیره تا تاریخ ۱۴۰۵.۰۶.۲۴ انتخاب گردیدند - کلیه اسناد و اوراق بهادار از قبیل چک، سفته، بروات، قراردادهای تعهدآور و اوراق عادی و اداری با امضای مدیرعامل به تنهایی همراه با مهر شرکت و یا امضای دو نفر از اعضای هیات مدیره متفقا همراه با مهر شرکت معتبر میباشد. * هیأت مدیره اختیارات خود به شرح ماده ۴۰ اساسنامه را به شرح ذیل به مدیرعامل تفویض نمود : - نمایندگی شرکت در برابر اشخاص و کلیه ادارات دولتی و موسسات خصوصی، - افتتاح حساب و استفاده از آن بنام شرکت نزد بانکها و موسسات، - دریافت مطالبات شرکت و پرداخت دیون آن از اصل و بهر و متفرعات

سازمان ثبت اسنادواملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران (۱۸۷۰۹۸۲)

آگهی مزایده عمومی سرمایه گذاری ۱۴۱۱-۱۴۰۳

شهرداری شیراز

نوبت اول: ۱۴۰۳/۱۱/۰۶ روزنامه دنیای اقتصاد و روزنما
نوبت دوم: ۱۴۰۳/۱۱/۰۷ روزنامه اطلاعات و خبرجنوب
شماره سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد): ۵۰۰۳۰۹۶۶۸۸۰۰۰۰۸۵

شهرداری شیراز در نظر دارد نسبت به تکمیل ساخت و احداث و تجهیز و راه اندازی، بهره برداری، پرداخت اجاره در دوره بهره برداری و سپس انتقال پروژه کافی شاپ و فست فود چوبی در محدوده شهرداری منطقه ده ورودی پارک کوهستانی دراک به روش سرمایه گذاری B.O.L.T را در قالب یک بسته سرمایه گذاری، از طریق مزایده عمومی واگذار نماید. لذا از کلیه اشخاص حقیقی و یا حقوقی واجد شرایط دعوت به عمل می آید با توجه به موارد ذیل، با مراجعه به آدرس WWW.Setadiran.ir نسبت به دریافت اسناد مزایده و تحویل آن اقدام نمایند. در صورت عدم عضویت قبلی، ثبت نام در سامانه مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی صاحبان امضای مجاز از سوی متقاضیان جهت شرکت در مزایده الزامی است. ضمناً در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر شماره تلفن: ۰۷۱۳۶۳۶۲۴۲۳ داخلی ۳۰۳ و شماره همراه ۰۹۳۷۴۹۰۳۴۶۶ و ۰۹۳۷۳۲۸۸۶۸۳ آماده پاسخ گویی می‌باشد.

ارزش آورده سرمایه گذار:
ارزش آورده سرمایه گذار مبلغ ۸۸/۲۲۲/۸۵۰/۰۰۰ ریال (هشتاد و هشت میلیارد و دویست و بیست و دو میلیون و هشتصد و پنجاه هزار ریال) مطابق با شرایط مندرج در اسناد مزایده می باشد.

مبلغ پایه اجاره در دوره بهره برداری:
مبلغ پایه اجاره بهای ماهیانه در سال اول دوره بهره برداری مبلغ ۴۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال (چهار صد و پنجاه میلیون ریال) می باشد که این مبلغ جهت سال های بعد نسبت به سال قبل ۲۵ درصد افزایش خواهد یافت.

مدت کل قرارداد:
۱- مدت قرارداد ۹۲ ماه و ۲۹ روز (نود و دو ماه و بیست و نه روز) به شرح ذیل می باشد:
۲- مدت زمان تکمیل ساخت و احداث و تجهیز و اخذ مجوزهای لازم و تکمیل ۱۰۰% پروژه و راه اندازی تا مرحله شروع دوره بهره برداری ۱۰ ماه (ده ماه).
مدت بهره برداری از پروژه ۸۲ ماه و ۲۹ روز (هشتاد و دو ماه و بیست و نه روز) طبق شرایط مندرج در اسناد مزایده می باشد.

شرایط شرکت کنندگان:
کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی دارای توان فنی و مالی لازم با سابقه و تجربه مرتبط براساس شرایط پیش بینی شده در اسناد مزایده قادر خواهند بود در مزایده شرکت نمایند.

محل پروژه سرمایه گذاری:
محل اجرای پروژه واقع در بزرگراه حسینی الهاشمی ورودی پارک ۵۸۰ هکتاری دراک، مطابق با نقشه جانمایی پیوست اسناد مزایده می باشد.

مبلغ سپرده شرکت در مزایده:
۱/۸۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال (یک میلیارد و هشتصد میلیون ریال) به صورت ضمانت نامه بانکی معتبر (با اعتبار حداقل ۳ ماه از تاریخ صدور و قابل تمدید به مدت ۳ ماه دیگر) یا فیش واریزی نقدی به‌حساب سپرده ۱۰۰۸۰۵۵۰۴۷۴۲ با شماره شبای IR۳۱۰۶۱۰۰۰۰۰۰۰۱۰۰۸۰۵۵۰۴۷۴۲ کد مرجع ۱۰۰۵۴۵ نزدبانک شهر شعبه چمران شیراز به‌نام شهرداری شیراز.

آخرین مهلت دریافت (توزیع) اسناد:
متقاضیان می توانند حداکثر تا ساعت ۱۲:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۳ از طریق مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) اسناد مزایده را دریافت نمایند.

آخرین مهلت ارائه پیشنهادات:
آخرین مهلت ارائه پیشنهادات و ثبت اسناد و مدارک در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) حداکثر تا ساعت ۱۲:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۷ می باشد. شرکت کنندگان می بایست تا قبل از برگزاری کمیسیون، اصل سپرده شرکت در مزایده را علاوه بر ثبت در سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) به صورت فیزیکی به آدرس شیراز، بلوار شهید چمران، ابتدای بلوار شاهد، قبل از ورودی پیاده راه سلامت (کوچه سمت چپ)، سازمان سرمایه گذاری و مشارکت های مردمی شهرداری شیراز ساختمان شماره یک (کدپستی ۷۱۹۶۶۹۸۸۹۳) تحویل واحد دبیرخانه نمایند و رسید آن را دریافت نمایند.

تاریخ و محل تشکیل کمیسیون معاملات:
کمیسیون معاملات ساعت ۱۴:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۷ در محل سازمان سرمایه گذاری و مشارکت های مردمی شهرداری شیراز، ساختمان شماره یک به آدرس شیراز، بلوار شهید چمران، ابتدای بلوار شاهد، قبل از ورودی پیاده راه سلامت (کوچه سمت چپ)، تشکیل می گردد. در ضمن مراحل بازگشایی پاکت های پیشنهاد و نحوه تعیین برنده در اسناد مزایده قید گردیده است.

قبل از انعقاد قرارداد ۵% ارزش آورده سرمایه گذار به عنوان ضمانت حسن اجرای تعهدات به صورت ضمانت نامه بانکی یا فیش واریزی در موعد مقرر قانونی (حداکثر یک هفته کاری بعد از ابلاغ برنده مزایده) از برنده اخذ می گردد.

سایر شرایط:
- اسناد مزایده از تاریخ آگهی نوبت اول از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) قابل دریافت می باشد.
- برندگان اول و دوم مزایده هرگاه حاضر به انعقاد قرارداد نشوند سپرده آنان به ترتیب ضبط خواهد شد.
- مدت اعتبار پیشنهادها از آخرین وقت ارائه پیشنهاد به مدت سه ماه (۳ ماه) باشد.
- پرداخت هزینه آگهی روزنامه و کارشناسی رسمی دادگستری به‌عهده برنده مزایده خواهد بود.
- شهرداری در رد یک یا تمام پیشنهادها مختار می باشد و در این صورت سپرده ها مسترد می گردد.
- شرکت در مزایده و ارائه پیشنهاد به منزله قبول شروط و تکالیف شهرداری موضوع ماده ۱۰ آئین نامه معاملات شهرداری می باشد.
- به پیشنهادهای ناقص، مبهم، مشروط، مخدوش و فاقد سپرده و پیشنهادهایی که بعد از انقضای مدت مقرر در آگهی تحویل گردد ترتیب اثر داده نخواهد شد.
- مبلغ اجاره پیشنهادی سرمایه گذار جهت دوره بهره برداری در فرم (ج) باید مشخص، معین و بدون ابهام ارائه گردد.
- سایر اطلاعات و جزئیات در اسناد مزایده قید گردیده است.
- آگهی و اطلاعات مربوط به مزایده از طریق سایت https://shaffaf.shiraz.ir قابل مشاهده می باشد.
- اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس ۱۴۵۶

شناسه آگهی ۱۸۶۹۸۰۴

اداره کل ارتباطات و امور بین الملل شهرداری شیراز

شرکت ملی گاز ایران
شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

آگهی فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

نوبت اول

شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی در نظر دارد خدمات مورد نیاز خود را با شرایط ذیل به صورت برگزاری مناقصه عمومی یک مرحله ای و از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) تامین نماید.

شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران	۲۰۰۳۰۹۶۷۸۳۰۰۰۱۰۱
شماره مناقصه	۱۴۰۳/۴۱۵۵
موضوع مناقصه	تعمیر و نگهداری تجهیزات مخابراتی و شبکه های ICT و پشتیبانی کاربران پالایشگاه چهارم (فشرده)
مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار	۱۲/۵۷۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال
نوع تضمین شرکت درفرایند ارجاع کار	تضامین قابل قبول وفق آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی به شماره ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹هـ مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران
مبلغ برآورد اولیه مناقصه	۲۵۱/۴۳۷/۹۱۰/۲۰۴ ریال
برنامه زمانی مناقصه (جز، ۴ بند الف ماده ۱۳ قانون برگزاری مناقصات)	مطابق با برنامه زمانی مندرج در سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد)
آدرس مناقصه‌گذار	استان بوشهر، شهرستان عسلویه، شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی، پالایشگاه چهارم

بدیهی است کلیه فرآیند برگزاری مناقصه به صورت الکترونیکی و از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی: WWW.SETADIRAN.IR انجام می پذیرد و به پیشنهادهای ارائه شده خارج از سامانه ستاد هیچ‌گونه ترتیب اثری داده نخواهد شد. کلیه مناقصه‌گران بایستی نسبت به ثبت نام در سامانه ستاد و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی اقدام نمایند. مناقصه‌گران می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت WWW.SPGC.IR مراجعه و یا با شماره تلفن ۰۷۷۳۱۳۱۶۵۹۰ تماس حاصل فرمایند.

شناسه آگهی: ۱۸۷۰۶۷۴

روابط عمومی شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی